ISSN 1977-0650

Euroopa Liidu Teataja

L 325

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

56. aastakäik

5. detsember 2013

Sisukord

II *Muud kui seadusandlikud aktid*

MÄÄRUSED

★ **Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 1238/2013, 2. detsembrist 2013, millega kehtestatakse lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes ning nõutakse lõplikult sisse nimetatud impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks** 1

★ **Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 1239/2013, 2. detsember 2013, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks** 66

OTSUSED

2013/707/EL:

★ **Komisjoni rakendusotsus, 4. detsember 2013, millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) importi käsitlevate dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks** 214

Hind: 8,50 EUR

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 1238/2013,

2. detsembrist 2013,

millega kehtestatakse lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes ning nõutakse lõplikult sisse nimetatud impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (edaspidi „algmäärus"), [1] eriti selle artikli 9 lõiget 4 ja artikli 14 lõiget 1,

võttes arvesse ettepanekut, mille Euroopa Komisjon esitas pärast konsulteerimist nõuandekomiteega,

ning arvestades järgmist:

A. MENETLUS

1. Ajutised meetmed

(1) Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon") kehtestas määrusega (EL) nr 513/2013 (edaspidi „ajutine määrus") [2] ajutise dumpinguvastase tollimaksu Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „Hiina RV" või „asjaomane riik") pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes.

(2) Uurimine algatati pärast seda, kui ettevõtjate ühendus EU ProSun (edaspidi „kaebuse esitaja") esitas 25. juulil 2012 kaebuse tootjate nimel, kelle toodang moodustab rohkem kui 25 % kõikidest liidus toodetavatest kristalsest ränist fotoelektrilistest moodulitest ja nende põhikomponentidest. Kaebus sisaldas esmapilgul usutavaid tõendeid kõnealuse toote dumpinguhindadega müügi ja sellest tuleneva olulise kahju kohta, ning neid tõendeid peeti uurimise algatamiseks piisavaks.

2. Registreerimine

(3) Nagu on öeldud ajutise määruse põhjenduses 3, võttis komisjon pärast seda, kui oli saanud kaebuse esitajalt taotluse, mida toetas nõutav tõendusmaterjal, 1. märtsil 2013 vastu määruse (EL) nr 182/2013, [3] millega kehtestati alates 6. märtsist 2013 registreerimisnõue Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes. Ajutise määrusega lõpetati dumpinguvastase uurimise huvides algmääruse artikli 14 lõike 5 kohane impordi registreerimine, sest dumpinguhinnaga impordi eest pakkus kaitset ajutine dumpinguvastane tollimaks.

(4) Mõni huvitatud isik väitis, et impordi registreerimise otsus oli põhjendamata, kuna tingimused ei olnud vastavalt algmääruse artikli 14 lõikele 5 täidetud. Neid väiteid aga ei põhjendatud ja need ei tuginenud faktilistele tõenditele. Ajal, mil tehti otsus import registreerida, oli komisjonil piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid — eeskätt

[1] ELT L 343, 22.12.2009, lk 51.

[2] Komisjoni 4. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 513/2013, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes ja muudetakse määrust (EL) nr 182/2013, millega kehtestatakse registreerimisnõue selliste Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud toodete impordi suhtes (ELT L 152, 5.6.2013, lk 5).

[3] Komisjoni 1. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 182/2013, millega kehtestatakse registreerimisnõue Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes (ELT L 61, 5.3.2013, lk 2).

absoluutse impordimahu ja turuosa järsk suurenemine –, millega põhjendati vajadust import registreerida. Seega tuli kõnealused väited tagasi lükata.

3. **Ajutiste tollimaksudega seotud hinnakohustuse heakskiitmine**

(5) Komisjon on kiitnud otsusega 2013/423/EL ([1]) heaks eksportivate tootjate ning Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja (*China Chamber of Commerce for Import & Export of Machinery & Electronic Products* — CCCME; edaspidi „kaubanduskoda") pakutud hinnakohustuse.

4. **Järgnenud menetlus**

(6) Pärast selliste oluliste asjaolude ja kaalutluste avalikustamist, mille põhjal oli otsustatud kehtestada ajutised dumpinguvastased meetmed (edaspidi „esialgsete järelduste avalikustamine"), esitasid Hiina valitsus ja mitu huvitatud isikut kirjalikud esildised, milles nad väljendasid oma seisukohti esialgsete järelduste kohta. Isikutele, kes taotlesid ärakuulamist, anti selleks võimalus. Importijaid esindav ühendus Association for Affordable Solar Energy (edaspidi „AFASE"), tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjad ning üks importija taotlesid ärakuulamist, mida neile võimaldati kaubanduse peadirektoraadi ärakuulamise eest vastutava ametniku juuresolekul.

(7) Komisjon jätkas kogu sellise teabe otsimist ja kontrollimist, mida ta pidas oma lõplike järelduste tegemiseks vajalikuks. Kaaluti huvitatud isikute esitatud suulisi ja kirjalikke märkusi ning vajaduse korral tehti esialgsetes järeldustes asjakohased kohandused.

(8) Peale selle tehti kontrollkäigud järgmiste äriühingute valdustesse:

i) tootmisahela eelmise etapi ettevõtjad:

— Jayme de la Costa, Pedroso, Portugal,

— Sunedison Spain Construction, Madrid, Hispaania;

ii) sõltumatu konsultant:

— Europressedienst, Bonn, Saksamaa.

([1]) Komisjoni 2. augusti 2013. aasta otsus 2013/423/EL, millega kiidetakse heaks pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) importi käsitleva dumpinguvastase menetlusega (ELT L 209, 3.8.2013, lk 26).

(9) AFASE seadis kahtluse alla Europressedienst valdustesse tehtud kontrollkäigu õigusliku aluse, kuna kõnealune konsultatsioonifirma ei ole käesoleva uurimise huvitatud isik ega jää seega algmääruse artikli 16 reguleerimisalasse. Europressedienst on esitanud teavet makromajanduslike näitajate kohta, nagu on märgitud ajutise määruse põhjendustes 99 ja 120. On selgitatud, et komisjon viis Europressedienst valdustes läbi kohapealse kontrolli hea halduse põhimõtte järgimiseks, et veenduda nende andmete usaldusväärsuses ja õigsuses, millele komisjon rajas oma järeldused.

(10) Hiina valitsus kordas väidet, et tema kaitseõigusi seoses juurdepääsuga huvitatud isikutele tutvumiseks ette nähtud toimikutele on rikutud, sest i) mittekonfidentsiaalsetest toimikutest oli teavet puudu, ilma et seda oleks mõjuvalt põhjendatud või ilma et oleks esitatud piisavalt üksikasjalikku kokkuvõtet või erandkorras põhjendatud suutmatust esitada mittekonfidentsiaalset kokkuvõtet; ii) puudu oli mittekonfidentsiaalne versioon liidu tootjate vastustest kogu küsimustikule ning iii) viivitused liidu tootjate poolt küsimustikule esitatud mittekonfidentsiaalsete vastuste huvitatud isikutele kättesaadavaks tegemisel olid liiga pikad.

(11) i) Väite puhul, et avatud toimikust oli puudu teavet, ei täpsustanud huvitatud isik, millisele teabele ta viitas. ii) Huvitatud isiku väide, et kogu küsimustiku vastuste mittekonfidentsiaalne versioon ei olnud kättesaadav, oli väär. iii) Seoses viivitustega, mis esinesid valimisse kaasatud liidu tootjate poolt küsimustikele esitatud mittekonfidentsiaalsete vastuste kättesaadavaks tegemisel, on asjaomasele isikule selgitatud, et küsimustikud lisati mittekonfidentsiaalsesse dokumenti alles pärast seda, kui oli kontrollitud nende kokkuvõtete täielikkust ja asjakohasust. Selleks et tagada liidu tootjate õigus anonüümsusele, kinnitati ka, et küsimustike mittekonfidentsiaalsetes versioonides ei paljastatud asjaomase liidu tootja identiteeti. Seepärast tuli mittekonfidentsiaalseid versioone need esitanud isikute abil mõnel juhul parandada, enne kui need sai teha kättesaadavaks teistele huvitatud isikutele.

(12) Igal juhul leitakse, et see ei mõjutanud mingil moel huvitatud isikute kaitseõigusi. Komisjon on andnud kõikidele huvitatud isikutele võimaluse reageerida tutvumiseks esitatud toimikus sisalduvale teabele õigel ajal, et nende põhjendatud ja õigustatud märkusi saaks arvesse võtta, enne kui uurimise raames hakatakse tegema konkreetseid järeldusi. Huvitatud isikutel olid kõik võimalused teha tähelepanekuid valimisse kaasatud liidu tootjate küsimustike kohta ka pärast esialgsete ja lõplike järelduste avalikustamist. Seepärast tuleks märkida, et isegi juhul, kui

huvitatud isikutele tutvumiseks ettenähtud toimiku avalikustamine ja juurdepääs sellele põhinevad eri õigusnormidel, oli huvitatud isikutel arvukalt võimalusi teha märkusi kogu teabe kohta, mille oli teinud kättesaadavaks ükskõik milline uurimises osalenud isik. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(13) Kõiki huvitatud isikuid teavitati olulistest asjaoludest ja kaalutlustest, mille alusel kavatseti soovitada lõpliku dumpinguvastase tollimaksu kehtestamist Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes ning ajutise tollimaksu abil tagatud summade lõplikku sissenõudmist (edaspidi „lõplike järelduste avalikustamine"). Kõikidele huvitatud isikutele anti aega, et esitada kõnealuste lõplike järelduste avalikustamise kohta märkusi.

(14) Huvitatud isikute esitatud märkusi kaaluti ja võeti võimaluse korral arvesse.

5. **Lõplike tollimaksudega seotud hinnakohustuse heakskiitmine**

(15) Pärast lõplike järelduste avalikustamist sai komisjon eksportivate tootjate ning kaubanduskoja muudetud hinnakohustuse pakkumise, mis hõlmab ka paralleelset subsiidiumivastast uurimist. Komisjon on selle hinnakohustuse vastuvõetavuse Komisjoni rakendusotsusega 2013/707/EL ([1]), 4. detsember 2013, millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) importi käsitlevate dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks kinnitanud.

6. **Menetlusega seotud isikud**

a) *Liidu tootjate valimi moodustamine*

(16) Pärast ajutiste meetmete kehtestamist kordasid mõned huvitatud isikud väidet, et liigne konfidentsiaalsus ei lase neil esitada märkusi liidu tootjate valimi moodustamise kohta ning seega ei võimalda neil kasutada korralikult oma kaitseõigusi. Komisjon juba käsitles seda küsimust ajutise määruse põhjenduses 9. Kuna uut teavet selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjenduse 9 järeldused.

(17) Hiina valitsus kordas väidet, et kaebuste esitajate ja valimisse kaasatud liidu tootjate nimede kasutamise puhul ei ole tagatud konfidentsiaalsus. Nagu ajutise määruse põhjenduses 9 juba märgitud, taotlesid liidu tootjad oma nimede salastamist, sest on oht, et neile võidakse kätte maksta. Komisjon leidis, et taotlused olid piisavalt põhjendatud, et need rahuldada. Teavet, mis on esitatud komisjonile selleks, et põhjendada kättemaksuohtu, ei ole võimalik avalikustada kolmandatele isikutele, sest sellise avalikustamisega kaoks konfidentsiaalsustaotluse mõte. Peale selle ei ole olukorras, kus liidu tootja on — nagu on teatanud Hiina valitsus — oma positsiooni ümber hinnanud ja paljastanud oma identiteedi sellega, et on esitanud seoses esialgse määrusega taotluse kohtumenetluse algatamiseks, enam põhjust avalikustada teavet, mille alusel anonüümsus tagati, sest identiteet on juba paljastatud.

(18) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist toonitas üks huvitatud isik taas, et valimi moodustamisel aluseks võetud teave ei ole usaldusväärne, esitamata siiski selle kohta uusi tõendeid. Seepärast lükati see väide tagasi.

(19) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas kaubanduskoda väiteid, mis olid seotud liidu tootjate esialgse valimi moodustamisel kasutatud meetodiga. Kaubanduskoda väitis eelkõige, et institutsioonid ei ole arvesse võtnud 120 tootjat. Komisjon juba käsitles seda küsimust ajutise määruse põhjenduses 9. Peale selle on institutsioonid kontrollinud sellesse nimekirja kuuluvate äriühingute tegevust. Selgus, et see nimekiri hõlmab peamiselt Hiina, Taiwani ja India paigaldajaid, turustajaid, seotud importijaid ja eksportivaid tootjaid. Seepärast ei sobinud see tõestamaks, et institutsioonid olid jätnud tähelepanuta hulgaliselt liidu tootjaid. Pealegi ei ole kaubanduskoda vaidlustanud alternatiivsete näitajate esitamisega liidu kogutoodangut ega ole ka esitanud tõendeid selle kohta, et kui komisjon oleks olnud sellest teadlik, oleks see võinud mõjutada valimi esinduslikkust, sest valimisse ei oleks kaasatud ühtki väidetavat täiendavat liidu tootjat.

(20) Pärast plaatide väljajätmist vaatlusaluse toote määratlusest ja seega käesolevast uurimisest, nagu on märgitud põhjenduses 32, koosnes lõplik valim kaheksast liidu tootjast. Kuna ühtki täiendavat märkust liidu tootjate valimi moodustamise kohta ei esitatud, kinnitatakse käesolevaga ajutise määruse põhjendustes 7–10 esitatud järeldused, mida on muudetud eespool kirjeldatud viisil.

b) *Sõltumatute importijate valimi moodustamine*

(21) Pärast ajutise määruse põhjenduses 12 osutatud ajutiste meetmete kehtestamist võttis komisjon ühendust lisaks importijatega, kes olid uurimise algatamise ajal juba koostööd teinud, andes põhiteavet oma uurimisaluse tootega

([1]) Vt käesoleva ELT lk 214.

seotud tegevuse kohta algatamisteates kindlaks määratud uurimisperioodil. Eesmärk oli kindlaks teha, kas sõltumatute importijate valimit oleks võimalik suurendada. Endast andsid teada kuus äriühingut, kes kvalifitseerusid vaatlusaluse tootega kauplevaks (toodet ostvaks ja edasi müüvaks) sõltumatuks importijaks ja kes olid valmis tegema uurimise käigus täiendavat koostööd. Nendest kuuest viis vastasid ettenähtud tähtajaks. Saadud viiest vastusest olid vaid kolm piisavalt täielikud, et neid sisuliselt hinnata. Selle põhjal suurendati sõltumatute importijate valimit, mis hakkas koosnema neljast moodulite importijast, hõlmates umbes 2–5 % asjaomasest riigist pärit koguimpordist. Võttes arvesse sõltumatute importijate struktuuri — tegemist oli peamiselt väikeste ja keskmise suurusega äriühingutega — ei olnud institutsioonide käsutuses olnud piiratud ressursside tõttu võimalik moodustada valimit, mis esindanuks suuremat osa.

(22) Kuna ühtki täiendavat märkust sõltumatute importijate valimi moodustamise kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 11 ja 12.

c) *Eksportivate tootjate valimi moodustamine*

(23) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist esitas hulk valimist välja jäetud äriühinguid märkused, milles nad väitsid, et nende olukord on valimisse kaasatud ettevõtjate omast erinev. Nende väitel tuleks seepärast kohaldada nende suhtes vastavalt algmääruse artikli 17 lõikele 3 individuaalset tollimaksumäära. Koostööd teinud äriühingute (sageli kontsernide) suure arvu tõttu ei olnud kõiki äriühinguid siiski võimalik eraldi uurida. Seepärast kohaldatakse vastavalt artikli 9 lõikele 6 nende äriühingute suhtes valimisse kaasatud äriühingute kaalutud keskmist tollimaksu.

(24) Kuna ühtki täiendavat märkust eksportivate tootjate valimi moodustamise kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 13 ja 14.

7. **Uurimisperiood ja vaatlusalune periood**

(25) Nagu on sätestatud ajutise määruse põhjenduses 19, hõlmas dumpingu ja kahju uurimine ajavahemikku 1. juulist 2011 kuni 30. juunini 2012 (edaspidi „uurimisperiood"). Kahju hindamise seisukohalt asjakohaste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku alates 2009. aastast kuni uurimisperioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood").

B. **VAATLUSALUNE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE**

1. **Sissejuhatus**

(26) Nagu on sätestatud ajutise määruse põhjendustes 20–49, on vaatlusalune toode esialgse määratluse kohaselt Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid ja plaadid, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides. Elementide ja plaatide paksus ei ületa 400 mikromeetrit. See toode kuulub praegu CN-koodide ex 3818 00 10, ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 alla (edaspidi „vaatlusalune toode").

(27) Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

— päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;

— kilest fotoelektrilised tooted;

— kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit.

2. **Toote määratlusega seotud väited**

2.1. *Plaatide väljajätmine*

(28) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitsid huvitatud isikud, et plaadid tuleks toote määratlusest välja jätta, sest nende füüsikalised, keemilised ja tehnilised põhiomadused erinevad elementide ja moodulite põhiomadustest. Lisaks uurimise algetapis esitatud väidetele esitati selle kohta pärast esialgsete järelduste avalikustamist kaks lisaväidet.

(29) Esiteks väitsid huvitatud isikud, et plaate saab kasutada muul otstarbel kui elementide tootmiseks, nimelt integraallülituste ja muude mikroseadmete valmistamiseks. Sellega seoses märgitakse, et käesoleva uurimise tootevalikusse ei kuulu kõik plaadid, vaid üksnes „plaadid, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides" ja plaadid, mille „paksus ei ületa 400 mikromeetrit". Ehkki plaate leidub kahtlemata ka teistes seadmetes, ei käsitletud uurimise raames plaate, mida kasutatakse muude toodete, näiteks integraallülituste tootmiseks. Pealegi ei väitnud ükski teist tüüpi plaatide turuga seotud tootja, importija ega kasutaja, et nende plaatide suhtes kohaldatakse registreerimisnõuet või ajutisi dumpinguvastaseid tollimakse. Seepärast kinnitatakse, et

kõnealused muud liiki plaadid ei kuulu käesoleva uurimise tootevalikusse. Samal ajal näitab see seda, et plaatide lõppkasutusala ei pruugi olla ilmtingimata sama, mis elementidel ja moodulitel.

(30) Teiseks väitsid huvitatud isikud, et töötlemata plaatidel ei ole ühtki nendest olulistest elektrilistest omadustest, mis eristavad päikeseelemente ja mooduleid muudest toodetest. Eelkõige puudub plaatidel võime päikesest elektrienergiat toota, mis on kristalsest ränist fotoelektriliste elementide ja moodulite põhifunktsioon.

(31) Selle väitega saab nõustuda. Pärast täiendavat kontrollimist ja vastupidiselt sellele, mis on öeldud ajutise määruse põhjenduses 36: „moodulitel, elementidel ja plaatidel on sama lõppkasutusala — päikesevalguse muundamine elektriks", tuleb tõepoolest märkida, et plaat omandab võime toota päikesest elektrienergiat alles siis, kui ta on muudetud elemendiks.

(32) Kaaludes igakülgselt erinevusi füüsikalistes ja tehnilistes põhiomadustes, mida määratletakse uurimise käigus muu hulgas kui võimet toota päikesevalgusest elektrienergiat, järeldatakse, et plaadid tuleks vaatlusaluse toote määratlusest ja seega käesolevast uurimisest välja jätta.

2.2. *Elementide ja moodulite eraldi uurimine*

(33) Huvitatud isikud rõhutasid taas, et elemendid ja moodulid ei ole üks toode ning seepärast tuleks neid hinnata eraldi, korrates sellega peamiselt väiteid, mida on ajutise määruse põhjendustes 27–39 juba käsitletud. Erinevalt plaatidest on elementidel ja moodulitel siiski samad põhiomadused, st võime päikesevalgusest elektrienergiat toota. Seepärast lükati need väited tagasi.

(34) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks eksportija, et elemendid iseenesest ei suuda toota elektrienergiat. Väidetavalt tuleb need integreerida selleks moodulitesse. Igal elemendil endal on tavaliselt siiski võime toota päikesevalgusest umbes 4 W elektrienergiat. Ehkki see võimsus võib olla ebapiisav enamiku seadmete jaoks, mis nõuavad mitme elemendi koondamist moodulisse, ei tähenda see seda, et elemendil endal puuduks võime toota elektrienergiat.

(35) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks eksportija, et asjaolu, et elementide normaalväärtuse põhjal ei saa määrata moodulite normaalväärtust — nagu on kirjeldatud põhjenduses 100 –, tõestab, et mooduleid ja elemente ei tuleks käsitada ühe tootena.

(36) Sellega seoses märgitakse, et enamikus dumpinguvastastes uurimistes, sh käesolevas uurimises, võrreldakse normaalväärtusi ja ekspordihindu tooteliikide alusel. Seda põhjusel, et sageli on väga mitmesugustel tooteliikidel samad füüsikalised, tehnilised ja/või keemilised põhiomadused ning see viib tihti olukorrani, kus vaatlusaluse toote mõiste alla kuuluvad väga erinevate kulude ja hindadega tooteliigid. Ainuüksi tõsiasi, et ühe tooteliigi normaalväärtust ei ole võimalik määrata teise tooteliigi normaalväärtuse põhjal, ei tähenda seda, et asjaomaseid tooteliike ei võiks pidada üheks tooteks. Nagu on kirjeldatud põhjenduses 32, on nii elementidel kui ka moodulitel samad füüsikalised ja tehnilised põhiomadused, muu hulgas võime toota päikesevalgusest elektrienergiat.

(37) Veel väideti, et kui elemendid ja moodulid oleksid üks toode, millel on vaid väikesed erinevused, ei tohiks olla keeruline kohandada moodulite hinna määramiseks elementide hindu. Selle kohta märgitakse, et sellist nõuet, et vaatlusaluse toote eri liikidel peavad olema vaid väikesed erinevused, ei ole. Vastupidi — piisab sellest, kui vaatlusaluse toote eri liikidel on samad füüsikalised, tehnilised ja/või keemilised põhiomadused. Käesoleval juhul, moodulite ja elementide puhul, on selliseks omaduseks muu hulgas võime toota päikesevalgusest elektrienergiat.

(38) Lisaks väitis sama isik, et elemendid ei ole lihtsalt üks teine moodulite liik, vaid täiesti erinev toode. Tegelikult on element mooduli põhikomponent. Põhikomponendina ei ole element selgelt „täiesti erinev toode", sest moodulitel ja elementidel on ühine põhiomadus toota päikesevalgusest elektrienergiat, nagu on märgitud põhjenduses 32.

(39) Peale selle väitis sama isik, et liidu tootjate ja Hiina eksportijate valimi moodustamisel võeti arvesse erinevust elementide ja moodulite vahel. Seepärast oleks pidanud kehtestama moodulitele ja elementidele erinevad tollimaksumäärad. Sellega seoses kinnitatakse, et liidu tootjate ja Hiina eksportijate valimi moodustamisel võeti tõepoolest arvesse moodulite ja elementide erinevust, nagu on märgitud ajutise määruse põhjendustes 10 ja 14. Seda aga tehti üksnes selleks, et tagada valimi esinduslikkus, ning see ei tähenda, et elemente ja mooduleid ei tuleks käsitada ühe vaatlusaluse tootena või et elementide ja moodulite jaoks tuleks kehtestada erinevad tollimaksumäärad. Tagamaks, et valim on esinduslik kõikide tooteliikide puhul, oli kahtlemata oluline teha valimi moodustamisel vahet elementidel ja moodulitel. Pealegi, kuna küsimuses, kas elemente ja mooduleid tuleks pidada üheks tooteks või kaheks eraldi tooteks, valitses teatav ebakindlus, tuli tagada esinduslikkus mõlema võimaliku tulemuse puhul.

(40) Peale selle väidetakse, et käesoleva määruse põhjendus 100, milles viidatakse moodulite märkimisväärsetele töötlemiskuludele, on vastuolus ajutise määruse põhjendusega 32, milles on öeldud, et lisandväärtus ei ole koondunud tootmisprotsessi ühte etappi. Sellega seoses tuletatakse meelde, et põhjendusega 100 selgitatakse ka seda, et elementide ja moodulite tootmiskulude erinevus on 34 %, mis tähendab, et 66 % moodulite väärtusest moodustab element. Seepärast on jõutud järeldusele, et lisandväärtus ei ole koondunud tootmisprotsessi ühte etappi.

(41) Eksportivate tootjate väitel kinnitab asjaolu, et ettevõtja kehtestab elementidele ja moodulitele erinevad minimaalsed impordihinnad ja -mahud, seda, et moodulid ja elemendid on selgesti eristatavad tooted, mille jaoks tuleb korraldada kaks eraldi uurimist. Erinevad minimaalsed impordihinnad on siiski vaid märk sellest, et elemendid ja moodulid on erinevad tooteliikide rühmad, mida müüakse erineva hinnaga. Seepärast on vaja määrata erinevad hinnad, et minimaalsed impordihinnad oleksid asjakohased.

(42) Samuti ei ole asjaolu, et elemendid ja moodulid on selgesti eristatavad tooteliikide rühmad, vaatlusaluse toote määratlemise seisukohast iseenesest oluline. Vaatlusaluse toote määratluse jaoks piisab, et toodetel on samad põhiomadused ja lõppkasutusalad, ning moodulite ja elementide puhul peab see paika, nagu on kirjeldatud vastavalt põhjendustes 32 ja 48.

(43) Hiina valitsuse väitel ei võeta selle hindamisel, kas elemendid ja moodulid on üks vaatlusalune toode, arvesse mitut kriteeriumit, mis on kindlaks määratud apellatsioonikogu aruandes asbesti kohta EÜs ([1]). Neid kriteeriume kasutatakse aga samasuguse toote, mitte vaatlusaluse toote määratlemiseks. Teisisõnu tuleb neid kriteeriume kasutada selleks, et määratleda samasugune toode, näiteks liidu tootmisharu valmistatud samasugune toode, mida võrreldakse seejärel Hiina eksportivate tootjate eksporditava vaatlusaluse tootega. Need kriteeriumid ei ole asjakohased vaatlusaluse toote määratlemiseks. Institutsioonid täheldavad, et asbesti käsitleva aruande kriteeriumide kohaldamine vaatlusaluse toote määratlemiseks ei annaks käesoleval juhul teistsugust tulemust. Esimene ja teine kriteerium (omadused, laad ja kvaliteet vastavalt lõppkasutusaladele) on identsed eelnevates põhjendustes kasutatud füüsikaliste, keemiliste ja tehniliste omaduste ning lõppkasutusalade kriteeriumidega. Kolmas kriteerium (tarbijate eelistused ja harjumused) ei ole käesoleva juhtumi puhul eriti kasulik, kuivõrd elemendid on moodulite põhikomponent. Neljanda kriteeriumi, tariifse klassifitseerimise kohta märgitakse, et nii elemente kui ka mooduleid saab deklareerida tollirubriigi 8541 40 90 all, samas kui tollirubriigi 8501 alamrubriigid on ette nähtud elektrigeneraatorite tarvis üldiselt, mitte konkreetselt päikeseenergiatoodete jaoks.

(44) Teised huvitatud isikud väitsid, et nende kriteeriumide objektiivne kohaldamine, mille on välja töötanud Euroopa Kohus varasemate juhtumite puhul, ([2]) viib järelduseni, et moodulid ja elemendid on erinevad tooted. Sellega seoses märgitakse, et kohus on viidanud vaid mitmesugustele kriteeriumidele, mida võib arvesse võtta — kohustust kasutada kõiki kriteeriume kõikide juhtumite puhul, ei ole, sest kõik neist ei pruugi olla asjakohased. Neid kriteeriume hinnati ajutise määruse põhjendustes 27–39, milles leiti, et hulk kriteeriume ei ole käesoleva juhtumi puhul asjakohased. Ka Brosmanni kohtuasja puhul hinnati seda, kas eri liiki kingad kuuluvad määratluse „vaatlusalune toode" alla, vaid kolme asjakohaseks peetud kriteeriumi põhjal. Kuna huvitatud isikud ei põhjendanud seda, miks kriteeriumide objektiivne kohaldamine viib järelduseni, et moodulid ja elemendid on selgesti eristatavad tooted, ei saa väitega nõustuda.

(45) Peale selle tuletatakse meelde, et elementidel ja moodulitel on samad peamised lõppkasutusalad, st neid müüakse fotoelektrilistesse päikeseenergiasüsteemidesse integreerimiseks. Nagu on öeldud ajutise määruse põhjenduses 28, on moodulite toimimine otseselt seotud elementide toimimisega.

(46) Üks huvitatud isik väitis, et seoses plaatide tootevalikust väljajätmisega ja seoses märkimisväärse töötlemisega, mis on vajalik selleks, et valmistada elementidest mooduleid, on ümberlükatav ka väide, et elementidel ja moodulitel on samad lõppkasutusalad. Väidetakse ka, et hinnang moodulite ja elementide samade lõppkasutusalade kohta põhineb eeldusel, et plaatidel, moodulitel ja elementidel on üks ja sama tootmisprotsess.

(47) Esiteks on järeldus, et hinnang moodulite ja elementide samade lõppkasutusalade kohta põhineb tootmisprotsessil, vale. Ehkki mõlemad väited on tõepoolest esitatud ajutise määruse põhjenduses 36, ei tähenda see, et üks järeldus põhineb teisel eeldusel. Kahte väidet teineteisest eraldav sõnapaar „peale selle" annab selgelt märku sellest, et teine väide ei põhine esimesel. Lisaks käsitletakse nende kahe väitega punkti „Lõppkasutusala ja vastastikune asendatavus" erinevaid küsimusi. Esimeses väites

([1]) Apellatsioonikogu aruanne „European Communities — Measures Affecting Asbestos and Asbestos-Containting Products" (Euroopa ühendused. Asbesti ja asbesti sisaldavaid tooteid mõjutavad meetmed), WT/DS135/AB/R, vastu võetud 5. aprillil 2011.

([2]) Otsus kohtuasjas T-401/06: Brosmann Footwear (HK) Ltd jt *vs.* nõukogu; otsus kohtuasjas T-314/06: Whirlpool Europe *vs.* nõukogu.

tootmisprotsessi kohta käsitletakse vastastikust asendatavust, samal ajal kui teises väites käsitletakse lõppkasutust. Seepärast on väär eeldus, mille kohaselt hinnang moodulite ja elementide samade lõppkasutusalade kohta põhineb eeldusel, et plaatidel, moodulitel ja elementidel on üks ja sama tootmisprotsess.

(48) Mis puudutab elementide ja moodulite tegelikku lõppkasutusala, siis huvitatud isikud ei vaidlusta seda, et mooduleid ja elemente müüakse fotoelektrilistesse päikeseenergiasüsteemidesse integreerimiseks. Seepärast kinnitatakse järeldus, et moodulitel ja elementidel on sama lõppkasutusala.

2.3. *Monokristalsed ja polükristalsed elemendid*

(49) Üks huvitatud isik väitis, et liidus ei toodeta monokristalseid elemente ning et huvitatud isiku monokristalsete elementide eksport ei paku konkurentsi liidu tootmisharule. Uurimine aga näitas, et monokristalseid elemente liidus siiski toodetakse. Seepärast lükati see väide tagasi. Üldkohus leidis igal juhul Brosmanni kohtuasjas, et *konkreetset liiki ühenduse toodangu puudumine ei ole määrav*.

2.4. *Klausel „sealt saadetud"*

(50) Huvitatud isikud väitsid, et uurimise laiendamine „sealt [Hiina RVst] saadetud" toodetele oli põhjendamatu, kuivõrd uurimine algatati üksnes Hiina RVst pärit toodete suhtes.

(51) Hiina RVst saadetud tooted olid siiski hõlmatud juba uurimise algatamise etapis. Algatamisteate ([1]) punktis 5 on palutud „äriühingutel, kes tarnivad vaatlusalust toodet Hiina Rahvavabariigist, kuid leiavad, et teatava osa või kogu kõnealuse ekspordi tollipäritolu ei ole Hiina Rahvavabariik, endast uurimise jaoks teada anda ning esitada kogu vajalik teave". Seega on selge, et kõikidel äriühingutel, kes saavad Hiina RVst kaupu, oli võimalus uurimise raames koostööd teha. Kuna uurimisalune toode sisaldab sageli eri riikidest pärit komponente ja osi, lubati algatamisteate punktis 5 ka, et „vajaduse korral võetakse vastu erisätted", et selle küsimusega tegeleda.

(52) Seepärast leitakse, et kõiki asjassepuutuvaid ettevõtjaid oli teavitatud nõuetekohaselt võimalusest võtta Hiina RVst saadetud kaupade kohta vajaduse korral vastu erisätted ning neid kutsuti üles uurimise raames koostööd tegema. Seega ei laiendatud uurimist Hiina RVst saadetud toodetele, sest need tooted olid hõlmatud juba algusest peale.

([1]) ELT C 269, 6.9.2012, lk 5.

(53) Pärast järelduste avalikustamist väitsid huvitatud isikud, et hoolimata põhjenduses 51 osutatud algatamisteate sätetest, piirduti uurimise käigus vaid Hiina RVst pärit toodetega ja jäeti hindamata Hiina RVst saadetud toodete mõju.

(54) Vastuseks märgitakse, et selle tagamiseks, et uurimise käigus hinnataks kõiki Hiina RVst saadetud kaupu ja mitte üksnes Hiina RVst pärit kaupu, võeti allpool loetletud meetmed.

— Kõikidel äriühingutel, kes tarnivad Hiina RVst vaatlusalust toodet, paluti endast uurimise käigus teada anda, olenemata kauba päritolust.

— Algatamisteate A lisas paluti eksportijatel esitada teavet kõikide äriühingus valmistatavate toodete kohta. Selle teabe puhul ei piirdutud vaid Hiina RVst pärit kaubaga.

— Võttes aluseks teabe, mis hõlmas kõiki ELi eksporditavaid kaupu, olenemata nende päritolust, moodustati esinduslik valim.

— Valimisse kaasatud tootjad said Euroopa Liitu eksportivate tootjate jaoks koostatud küsimustiku ja Hiina RV-le viidati kui asjaomasele riigile, mitte kui päritoluriigile. Seepärast oli selge, et uuriti kõiki kaupu, hoolima nende päritolust.

(55) Selle põhjal on jõutud järeldusele, et uurimine hõlmas kõiki Hiina RVst pärit või sealt saadetud kaupu ning et uurimise järeldused, sh dumpingu ja kahju kohta, hõlmavad kõiki Hiina RVst pärit või sealt saadetud kaupu.

(56) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid huvitatud isikud, et kaebus sisaldas esmapilgul usutavaid tõendeid vaid Hiina RVst pärit päikesepaneelide impordi, mitte Hiina RVst saadetud kaupade kohta. Sellega seoses tuleb selgitada, et kaebus hõlmas tõepoolest kaupu, mis on „saadetud Hiina RVst" ja mida on näha taotleja esitatud kaebuse templit kandvalt tiitellehelt. Enne seda lehte on toimikus veel üks leht, millel kasutatakse tõesti sõnastust „pärit Hiina Rahvavabariigist". Ent see ei olnud osa kaebuse esitaja dokumendist, vaid selle lisasid tiitellehena komisjoni talitused, kasutades uurimise nimetust, selle asemel et korrata kaebuse peakirja. Seepärast leitakse, et kaebus hõlmas kõiki Hiina RVst tarnitavaid kaupu, olgu need sealt pärit või mitte.

(57) Veel väitsid Hiina eksportivad tootjad, et kolmandate riikide eksportivatelt tootjatelt ei olnud mõistlik oodata teadmist, et uurimise käigus oleks võidud sihikule võtta

ka nende tooted. Sellega seoses märgitakse, et meetmeid ei kohaldata kauba suhtes, mida peetakse üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) V artikli tähenduses transiitkaubaks. Seepärast ei mõjuta meetmed eksportivaid tootjaid, kellel puudub tegevus Hiina RVs. Pealegi ei andnud ükski kolmanda riigi eksportiv tootja teada sellest, et nende eksporditavate toodete suhtes kohaldataks dumpinguvastast tollimaksu.

(58) Samad eksportivad tootjad väitsid, et kolmandate riikide eksportivatel tootjatel ei palutud endast teada anda ning et neile ei antud võimalust näidata, et nende tooteid ei müüda dumpinguhinnaga. Institutsioonid on seisukohal, et neid eksportivaid tootjaid, kellel puudub Hiina RVs mis tahes tegevus, meetmed ei mõjuta, kuna nende kauba saatmisel Hiina RVst on tegemist transiitkaubaga. Kõiki teisi eksportivaid tootjaid teavitati algatamisteatega sellest, et nende tegevuse vaatlemine on osa uurimisest.

(59) Hiina valitsus väitis, et ehkki algmääruse artikli 1 lõikega 3 lubatakse teha erand põhimõttest, et ekspordiriik on päritoluriik, ei saa kõnealust artiklit käesoleval juhul kasutada. Oma väite toetuseks märgib ta, et selle kohta, kas ekspordiriik võib olla transiidiriik, ei ole tehtud täielikku analüüsi. Institutsioonid ei ole nõus algmääruse artikli 1 lõike 3 sellise tõlgendamisega. Ükski isik ei vaidlusta seda, et Hiina RVs toimub märkimisväärne tootmine. Kas Hiina RV on lõpptoote päritoluriik, sõltub mitmest tegurist. Institutsioonide tehtud dumpingu, kahju, põhjusliku seose ja liidu huvide analüüsis viidatakse sellele toodangule, olenemata sellest, kas eksporditava valmiskauba tollipäritolu on Hiina RV. Kuna oli tugevaid märke selle kohta, et kõiki tooteid, mis olid vähemalt osaliselt toodetud Hiina RVs, ei käsitata toodetena, mille tollipäritolu on Hiina RV, otsustasid institutsioonid, et on vajalik hõlmata ka need tooted, mille puhul Hiina RV on üksnes transiidiriik.

(60) Veel väitis Hiina valitsus, et kuna ühelegi Hiina eksportijale ei ole võimaldatud turumajanduslikku kohtlemist, puudub Hiina RVs päikesepaneelide puhul võrreldav hind ja seepärast ei saa kasutada Hiina RVd transiidiriigina. Sellega seoses märgitakse, et algmääruse artikli 1 lõike 3 kolm tingimust on toodud vaid näitena ja kõik tingimused ei pruugi olla kõikidel juhtudel asjakohased. Kuna ühelegi Hiina eksportijale ei ole võimaldatud turumajanduslikku kohtlemist, tuli võrreldav hind määrata käesoleval juhul kindlaks võrdlusriigis ja see võrreldav hind on sama, olenemata sellest, kas Hiina RVd peetakse päritoluriigiks või transiidiriigiks. Seepärast on küsimus, kas kõnealuses riigis on olemas võrreldav hind, ebaoluline, kuna käesoleva juhtumi puhul ei määrata võrreldavat hinda kindlaks kõnealuses riigis, vaid võrdlusriigis.

2.5. *Päikeselaadijad*

(61) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitsid huvitatud isikud, et mõiste „päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist" on liiga kitsas ja seda tuleks laiendada sellistele mõistega hõlmamata sarnase funktsiooniga toodetele nagu sama suured tooted, milles kasutatakse suuremat arvu väiksemaid elemente.

(62) Peale selle väitsid huvitatud isikud, et mõiste „kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse" on liiga kitsas, kuna välja on jäetud üksnes valmis elektritooted, samas kui elektriseadmetesse integreerimiseks ette nähtud päikesekomponendid ei pruugi olla välja jäetud.

(63) Eeltoodud väidete analüüsimisel selgus tõepoolest, et on asjakohasem lisada selliste toodete väljajätmisele tehnilisel standardil põhinev kriteerium. Eelkõige tehti kindlaks, et tooteid, mis tuleks meetmete kohaldamisalast välja jätta, määratlevad paremini järgmised standardid: rahvusvaheline standard IEC 61730-1, seadmete klassid, klass C: piiratud pinge, piiratud võimsusega seadmed (lk 13) ([1]).

(64) Pärast lõplike järelduste avalikustamist laekusid märkused eespool nimetatud rahvusvahelisel standardil põhineva erandi kohta. Väideti, et standardile viitamise asemel oleks asjakohasem määratleda erand väljundpinge ja väljundvõimsuse põhjal kui „moodulid või paneelid, mille väljundpinge ei ületa alalisvoolu puhul 50 V ja väljundvõimsus ei ületa 50 W ning mis on ette nähtud üksnes otseseks kasutamiseks patareide laadijatena süsteemides, millel on samad pinge- ja võimsusnäitajad". Selle väite võib heaks kiita ja erand kehtestatakse vastavalt sellele määratlusele.

2.6. *Katusesse paigaldatavad päikesemoodulid*

(65) Üks teine huvitatud isik väitis, et katusesse paigaldatavad päikesemoodulid tuleks uurimisaluste toodete seast välja jätta, sest nendes on ühendatud päikesemooduli ja katuseplaadi või -kivi funktsioonid. Seepärast ei oleks need otseselt asendatavad standardse päikesemooduliga.

(66) Uurimine siiski näitas, et nii standardsed moodulid kui ka katusesse paigaldatavad päikesemoodulid peavad vastama samadele elektrilistele standarditele. Pealegi, ehkki katusesse paigaldatavat päikesemoodulit ei saa lihtsalt asendada standardse mooduliga, saab selle asendada standardse mooduli ja katuseplaadi või -kividega. Seepärast on nendel toodetel sama tehniline põhiomadus toota päikesevalgusest elektrit. Lisafunktsiooni (mis oleks muidu katusekattematerjalil) ei peetud oluliseks ja see ei põhjusta katusesse paigaldatavate päikesemoodulite tootevalikust väljajätmist.

([1]) Viitenumber: CEI/IEC 61730-1:2004.

(67) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis sama huvitatud isik, et katusesse paigaldatavate päikesemoodulite ja standardsete päikesemoodulite vastastikuse asendatavuse võimaluse puudumine on märk sellest, et katusesse paigaldatavad päikesepaneelid tuleks meetmete kohaldamisalast välja jätta, viidates üldiselt jalatsitega seotud juhtumile ([1]) ja konkreetselt eritehnoloogiaga spordijalatsitele. Eritehnoloogiaga spordijalatsite väljajätmisel oli põhjuseid palju. Ka ei pidanud Üldkohus vastastikuse asendatavuse puudumist ennast piisavaks põhjuseks Brosmanni kohtuasja ([2]) puhul, leides, et konkreetses dumpinguvastases uurimises võib lugeda vaatlusaluseks tooteks hoolimata nende erinevustest väga erinevaid tooteid, näiteks linna- ja matkajalatseid.

(68) Peale selle väitis huvitatud isik, et liidu tootmise puudumine ja asjaolu, et intellektuaalomandi õigused kuuluvad huvitatud isikule, kinnitavad seda, et katusesse paigaldatavad päikesemoodulid on innovaatilised ja erinevad ükskõik millisest muust tootest. Ent tsiteerigem taas huvitatud isiku osutatud juhtumit seoses jalatsitega, mille raames Üldkohus leidis Brossmanni puhul, et mis puudutab „seda liiki jalatsite ühenduse toodangu puudumise ja patendi olemasolu käsitlevaid argumente, siis tuleb sedastada, et need ei ole määravad” ([3]). Seepärast loeti patenteeritud tehnoloogiaga jalatsid kõnealuse juhtumi puhul vaatlusaluseks tooteks.

(69) Huvitatud isik väitis ka, et katusesse paigaldatavad päikesemoodulid tuleks vaatlusaluse toote määratlusest välja jätta, sest neid müüakse märgatavalt kõrgema hinnaga kui standardseid mooduleid. Ka jalatsite juhtumi puhul jäeti konkreetset hinda ületavad eritehnoloogiaga spordijalatsid vaatlusaluse toote määratlusest välja. Sellega seoses tähelдatakse, et katusesse paigaldatavas päikesemoodulis on ühendatud päikesemooduli ja katuseplaadi või -kivi funktsioon, nagu on märgitud põhjenduses 66. Seepärast ei ole hindade otsesel võrdlemisel mõtet, kuna lisafunktsioon toob mõistagi kaasa kõrgemad hinnad.

(70) Selle väite peale kostis huvitatud isik, et sellisele põhjendusele tuginedes ei saa iialgi viidata hinnaerinevustele kui lisanäitajale, mis tagab toote tootevalikust väljajätmise. See tõlgendus on siiski liiga kaugeleulatuv. Eelmises põhjenduses on öeldud vaid seda, et konkreetse juhtumi puhul, kui katusesse paigaldatavates moodulites on ühendatud vaatlusaluse toote funktsioon ja veel ühe toote (katuseplaadi või -kivi) funktsioon, ei ole hind loomulikult määrav. See ei tähenda mingil juhul seda, et hinnaerinevus ei saaks olla muudel juhtudel kasulik näitaja, et teha kindaks, kas toode tuleks vaatlusaluse toote määratlusest välja jätta.

(71) Ja veel — huvitatud isiku väitel tuleks tema katusesse paigaldatavate päikesemoodulite tarnijale võimaldada osaleda miinimumhinna kohustuses. Ent tuleb välja, et asjaomane Hiina eksportija ei teinud uurimise käigus koostööd ja koostööd mitte teinud isikuna ei ole tal õigust kohustuses osaleda. Seepärast ei saa seda taotlust rahuldada.

3. **Järeldus**

(72) Eespool öeldut arvesse võttes määratletakse toode lõplikult kui Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid ja plaadid, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides, välja arvatud juhul, kui tegemist on transiitkaubaga GATTi V artikli tähenduses. Elementide paksus ei ületa 400 mikromeetrit. See toode kuulub praegu CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 alla.

(73) Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

— päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;

— kilest fotoelektrilised tooted;

— kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit;

— moodulid või paneelid, mille väljundpinge ei ületa alalisvoolu puhul 50 V ja väljundvõimsus ei ületa 50 W ning mis on ette nähtud üksnes otseseks kasutamiseks patareide laadijatena süsteemides, millel on sama pinge- ja võimsusnäitajad.

(74) Pärast plaatide väljajätmist on analüüs läbi vaadatud ning sellest on välja jäetud plaatidega seotud andmed ja analüüs, kui ei ole märgitud teisiti. Kuna plaadid moodustasid uurimisperioodil vaid väikese osa vaatlusaluse toote impordist liidus (umbes 2 % impordi väärtusest), peetakse plaatide väljajätmise mõju ükskõik millisele järeldusele tühiseks. Huvitatud isikute esitatud märkustega on

([1]) Komisjoni 23. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 553/2006 (ajutine) ja nõukogu 5. oktoobri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1472/2006 (lõplik), milles käsitletakse Hiina Rahvavabariigist ja Vietnamist pärit nahast pealsetega jalatseid.

([2]) Otsus kohtuasjas T-401/06: Brosmann Footwear (HK) Ltd. *vs.* Euroopa Liidu Nõukogu, punkt 133.

([3]) Otsus kohtuasjas T-401/06: Brosmann Footwear (HK) Ltd. *vs.* Euroopa Liidu Nõukogu, punkt 135.

tegeletud, kuid kõik võimalikud viited plaatidele on kõrvale jäetud. Seepärast ei kehti enam plaatidega seotud viited ja andmed, mis on esitatud ajutise määruse põhjendustes, isegi kui asjaomaseid põhjendusi käesolevas määruses kinnitatakse.

(75) Sellest tulenevalt kinnitati lõplikult esialgsed järeldused, mida on põhjendustes 26–74 kirjeldatud moel kohandatud. Pidades silmas käesoleva menetluse eesmärke ja kooskõlas liidu tavapärase praktikaga leiti, et kõiki vaatlusaluse toote liike tuleks käsitada ühe tootena.

C. **DUMPING**

1. **Hiina RV**

1.1. *Turumajanduslik kohtlemine*

(76) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitsid huvitatud isikud, et turumajandusliku kohtlemise taotlusi käsitlev otsus tehti hilinenult, st pärast algmääruse artikli 2 lõike 7 punktiga c ette nähtud kolme kuu möödumist, ja et uurimine tuleks seetõttu viivitamata lõpetada.

(77) Sellega seoses väitsid need isikud, et algmääruse muudatus, ([1]) millega pikendati turumajandusliku kohtlemise taotlusi käsitlevate otsuste tegemise tähtaega väidetavalt kaheksa kuuni, jõustus alles pärast varem kohaldatud kolmekuulise tähtaja lõppemist. See muudatus kehtib vaid seoses tulevaste uurimistega ja nende käimasolevate uurimistega, mille puhul turumajandusliku kohtlemise taotlusi käsitlevate otsuste tegemise tähtaeg ei olnud veel möödunud.

(78) Algmääruse muutmise artiklis 2 on siiski selgelt öeldud, et „käesolevat määrust kohaldatakse kõigi uute ja kõigi käimasolevate uurimiste suhtes alates 15. detsembrist 2012”. Selles artiklis ega ka kogu määruses ei leidu ühtki viidet huvitatud isikute väites nimetatud piirangule „mille puhul turumajandusliku kohtlemise taotlusi käsitlevate otsuste tegemise tähtaeg ei olnud selleks ajaks möödunud”. Seepärast ei saa selle väitega nõustuda.

(79) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas mitu huvitatud isikut oma väidet, et turumajandusliku kohtlemise taotlusi käsitlevad otsused tehti hilinenult, vaidlustamata samas tõsiasja, et põhjenduses 78 nimetatud algmääruse muudatus kehtib „kõigi käimasolevate uurimiste” suhtes, mille hulka kuulub ka käesolev uurimine. Seepärast on jõutud lõpliku järelduseni, et turumajandusliku kohtlemise taotlusi käsitlevad otsused ei ole tehtud hilinenult.

(80) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks eksportija, et turumajandusliku kohtlemise võimaldamisest ei oleks tulnud keelduda põhjusel, et kolmel äriühingul, mille tegevus 2011. aastal lõppes, ei olnud üht selget peamiste raamatupidamisdokumentide kogumit. Eelkõige tunti huvi, millise raamatupidamisstandardi kohasel oleks pidanud oma tegevuse lõpetanud äriühing sellised raamatupidamisdokumendid koostama.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1168/2012 (ELT L 344, 14.12. 2012, lk 1).

(81) Sellega seoses märgitakse, et raamatupidamisstandardites ei ole kindlaks määratud, millised äriühingud peavad finantsaruandeid koostama, vaid see, kuidas need aruanded tuleb koostada. Hiina RV suhtes kohaldatakse äriettevõtete raamatupidamisstandardite põhistandardeid, mille artiklis 4 on sätestatud, et „finantsaruandeid peavad koostama kõik ettevõtted”. See on kohustus, mille puhul ei tehta mingit erandit äriühingutele, kes on oma tegevuse lõpetanud.

(82) Pealegi — ehkki need äriühingud olid oma tegevuse lõpetanud, olid neil siiski varad (sh maa, ehitised, seadmed ja varud) ja kohustused ning nad olid juriidiliste isikutena vähemalt 2013. aasta alguseni olemas. Seepärast leitakse, et need äriühingud olid kohustatud avaldama 2011. aasta kohta raamatupidamisdokumendid ja nende raamatupidamisdokumentide puudumine on kriteeriumi 2 rikkumine.

(83) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid eksportijad ka, et maksusoodustused ja toetused ei moodusta märkimisväärset osa nende käibest, mida kinnitab väidetavalt paralleelne subsiidiumivastane uurimine.

(84) Sellega seoses tuletatakse meelde, et seda väidet on ajutise määruse põhjenduses 65 juba käsitletud. Selles on rõhutatud, et eeskätt soodustuse iseloomu tõttu ei ole uurimisperioodil saadud kasumi absoluutväärtus oluline hindamaks, kas moonutus on „märkimisväärne”. Seepärast lükatakse see väide tagasi.

(85) Kuna muid märkusi turumajandusliku kohtlemise kohta ei esitatud, kinnitatakse kõik ajutise määruse põhjendustes 50–69 esitatud otsused.

1.2. *Individuaalne hindamine*

(86) Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 70, esitasid 18 valimisse kaasamata koostööd teinud eksportivat tootjat või eksportivate tootjate kontserni algmääruse artikli 17 lõike 3 kohase individuaalse hindamise taotluse. Käesoleval juhul oli valimis juba seitse kontserni, millesse kuulub tavaliselt hulk liidu ja kolmandate riikide eksportivaid tootjaid, seotud kaubandusettevõtjaid ja seotud importijaid. 18 täiendava eksportiva tootja (või nende kontserni) individuaalne hindamine oleks lisaks valimisse kaasatud seitsme eksportivate tootjate kontserni hindamisele põhjendamatult koormav ning takistaks uurimise õigeaegset lõpetamist.

(87) Kuna muid märkusi individuaalse hindamise kohta ei esitatud, kinnitatakse kõik ajutise määruse põhjendustes 70–71 esitatud otsused.

1.3. *Võrdlusriik*

(88) Huvitatud isikud märkisid, et India ei ole „Jawaharlal Nehru National Solar Mission" (edaspidi „JNNSM") projektide kohaliku tootmissisendi sätete tõttu sobiv võrdlusriik. Üks huvitatud isik väitis, et nõutav kohaliku tootmissisendi määr on 75 %, samas kui ühe teise huvitatud isiku sõnul saavad India tootjad küsida täies ulatuses kodumaal toodetud moodulite eest kõrgemat hinda. Lisaks väitsid nad, et sellised nõuded tõstavad märgatavalt kohalike toodete hinda. Selle väite tõestuseks lisati India ajakirjanduses avaldatud artikkel ([1]). See artikkel aga on avaldatud ligi aasta pärast uurimisperioodi lõppu ja tõendeid selle mõju kohta uurimisperioodil ei ole esitatud.

(89) Samas artiklis öeldi ka, et India päikesetööstusel tuleb rinda pista „lääneriikide ja Hiina tootjate kõva konkurentsiga". Seda tõendab Indiasse suunatud impordi pidev kasv, nagu on näidatud põhjenduses 92. Ehkki kohaliku tootmissisendi nõuetel võib olla India siseturule kahtlemata teatav mõju, võib teha sellegipoolest selge järelduse, et India turg on konkurentsivõimeline turg, kus pakuvad üksteisele tõhusat konkurentsi arvukad India ja välismaised tootjad.

(90) Lisaks muutub Teadusuuringute Ühiskeskuse avaldatud teabe ([2]) kohaselt enamik JNNSMi projektidest alates 2015. aastast internetipõhiseks. On tõsi, et JNNSMi raames oli võrguga ühendatud fotoelektriliste süsteemide puhul 2012. aasta eesmärk 50 MW võrreldes India võrguga ühendatud koguvõimsusega, mis oli juba 2012. aasta juunis üle 1 GW. See näitab, et uurimisperioodil oli JNNSMi osakaal kõikide päikeseenergiaseadmete puhul Indias alla 5 %, ning seepärast oli mõju, mis oli JNNSMil ja selle kohaliku tootmissisendi nõuetel (kui need uurimisperioodil juba olemas olid — fakt, mida huvitatud isikud ei ole kindlaks teinud) parimal juhul väga piiratud. Enamik seadmetest (umbes 65 %) asus tingituna riiklikust toetuspoliitikast uurimisperioodil Guajarāti osariigis.

(91) Huvitatud isikud väitsid, et India turg oli uurimisperioodil eri allikatest, sh Hiina RVst pärit impordi eest tegelikult kaitstud, sest dumpinguvastase uurimise algatamist oli plaanitud juba alates 2012. aasta algusest. Tõepoolest algatas India 23. novembril 2012, st vaid ligi viis kuud pärast uurimisperioodi lõppu, dumpinguvastase uurimise Hiina RVst, Malaisiast, Taiwanis ja Ameerika Ühendriikidest pärit päikeseelementide ja -moodulite impordi suhtes.

([1]) Firstpost, 12. juuni 2013.

([2]) Teadusuuringute Ühiskeskuse teadus- ja poliitikaaruanded, PV Status Report 2012, lk 14.

(92) Seda väidet ei toeta siiski muudatused päikeseelementide ja -moodulite impordis, millest annab tunnistust India kaubandusstatistika ([3]):

Väärtused miljonites USA dollarites	aprill 2010 — märts 2011	aprill 2011 — märts 2012	aprill 2012 — märts 2013
Hiina RV	77,33	577,24	371,72
Indeks	*100*	*746*	*481*
Kokku	252,63	1 348,48	827,07
Indeks	*100*	*534*	*327*

(93) Ülaltoodud tabelist on näha, et ajavahemikus 2010/11 kuni 2011/12 suurenes päikeseelementide ja -moodulite import hüppeliselt — enam kui 600 % võrra Hiina RV puhul ja enam kui 400 % võrra kokku. Pärast seda impordiväärtused mõnevõrra langesid, ent samal ajal langesid ka päikeseelementide ja -moodulite hinnad. Ajavahemikus 2011/12 kuni 2012/13 toimunud impordiväärtuste langus on tõepoolest kooskõlas hinnalangusega, millest teatasid sama perioodi puhul sellised spetsialiseerunud konsultatsioonifirmad nagu pvXchange, ning mis viib järelduseni, et impordiväärtused olid ajavahemikus 2011/12 kuni 2012/13 võrdlemisi stabiilsed. Seepärast tehakse järeldus, et India turg ei olnud uurimisperioodil eri allikatest, sh Hiina RVst pärit impordi eest tegelikult kaitstud.

(94) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis Hiina valitsus, et Ameerika Ühendriigid avaldasid 6. veebruaril 2013 soovi konsulteerida WTO vaidluste lahendamise menetluste kohaselt Indiaga seoses JNNSMi kohaliku tootmissisendi nõuetega. Nende kohaliku tootmissisendi eeskirjade mõju koos põhjenduses 91 nimetatud dumpinguvastase uurimisega tõid ajavahemikus 2012. aasta aprillist kuni 2013. aasta märtsini võrreldes eelmise aastaga väidetavalt kaasa väärtuse 38 %-lise vähenemise, vastupidiselt varasemate aastate väärtuse suurenemisele.

(95) Sellega seoses märgitakse, et väärtuse vähenemine on tingitud pigem hindade langemisest kui impordimahtude vähenemisest. Pärast lõplike järelduste avalikustamist esitas üks huvitatud isik teabe ajavahemikus 2010. aastast kuni 2013. aasta märtsini India turul toimunud muutuste kohta päikeseelementide ja -moodulite impordimahus. Need andmed näitavad, et päikeseelementide ja -moodulite impordimaht on India turul pidevalt kasvanud. Seepärast on jõutud järeldusele, et India turg ei olnud tänu plaanitud dumpinguvastasele uurimisele tegelikult kaitstud ning et põhjenduses 90 nimetatud JNNSMi kohaste kohaliku tootmissisendi nõuete väidetav, kuid tõestamata ja igatahes parimal juhul väike mõju ei takistanud impordimahu pidevat kasvamist.

([3]) India impordistatistika, kauba kood: 8541 40 11 — päikeseelemendid/fotoelektrilised elemendid mooduli/paneeli osana või mitte. Väärtused on esitatud India majandusaasta kohta, st aprillist märtsini. Teave mahtude kohta on esitatud tükkides, kuid elementidest ja moodulitest teatatakse koos. Kuna mooduli väärtus on tavaliselt elemendi väärtusest umbes 100 korda suurem, ei peeta mahtude kohta esitatud teavet usaldusväärseks.

(96) Lisaks juhitakse tähelepanu sellele, et ajavahemik 2012. aasta aprillist kuni 2013. aasta märtsini, mis kajastab JNNSMi väidetavat mõju Indiasse suunatud impordile, hõlmab valdavalt aega pärast uurimisperioodi lõppu. Seepärast saab selle väidetava vähenemise võimalik mõju uurimisperioodile olla ainult väike.

(97) Üks huvitatud isik väitis, et Tata Power Solar (edaspidi „Tata") sisenes turule alles hiljuti ja ei ole seetõttu sobilik võrdlusriigi tootja. Sellega seoses märgitakse, et äriühing, mis kandis varem nime „Tata BP Solar", toodab päikesemooduleid alates 1989. aastast, mistõttu ei saa seda pidada äriühinguks, mis sisenes turule alles hiljuti. Ühe teise huvitatud isiku andmeil sisenes Tata turule oluliselt varem kui valimi viis suurimat Hiina eksportijat.

(98) Üks huvitatud isik väitis, et Taiwan oleks sobivam võrdlusriik kui India, sest Taiwani äriühingute suurus on Hiina eksportijate suurusega paremini võrreldav ning Taiwani tootjad teevad ka koostööd. Ka teised huvitatud isikud seadsid kahtluse alla, kas India oleks Tata suhtelist väiksust arvesse võttes mõistlik võrdlusriik, kuid ei pakkunud samas välja sobivamat alternatiivi.

(99) On tõsi, et Taiwani äriühingud tegid koostööd. Üks äriühing tegi koostööd täielikult, samas kui teine tegi seda vaid osaliselt. Ainuke täielikult koostööd teinud Taiwani äriühing on aga väiksem kui Tata, eriti kui võtta arvesse toodetavaid ja müüdavaid mooduleid, mis moodustavad umbes 90 % vaatlusaluse toote müügist ja mida Tata müüb märkimisväärselt rohkem kui kõnealune Taiwani äriühing, mille müük selles valdkonnas on tähtsusetu, nagu on öeldud ajutise määruse põhjenduses 76. Pärast lõplike järelduste avalikustamist küsis üks eksportija, kas osaliselt koostööd teinud Taiwani äriühinguga on ühendust võetud, et saada puuduolev teave. Sellega seoses viidatakse ajutise määruse põhjendusele 76, milles on selgitatud, et Taiwani ei saa võrdlusriigina kasutada, sest koostööd teinud Taiwani äriühingud tootsid peaaegu eranditult elemente, samal ajal kui Hiina ekspordi moodustasid peamiselt moodulid. See pidas paika ka osaliselt koostööd teinud Taiwani tootja puhul. Kuna seda tootjat peeti juba sel põhjusel sobimatuks, ei peetud asjakohaseks küsida äriühingult lisateavet.

(100) Kõnealuse huvitatud isiku väitel ei välista see, et moodulite müüki peaaegu ei toimu, iseenesest Taiwani kvalifitseerumist võrdlusriigiks, kuna elementide mooduliteks muutmise töötlemiskulusid ei ole eriti keeruline kindlaks teha. Uurimise käigus tuvastatud faktid seda siiski ei kinnita. Elementidest mooduli valmistamiseks tuleb läbida mitu tootmisetappi, mille jooksul luuakse märkimisväärne osa mooduli lisandväärtusest. Nagu on näidatud ajutise määruse põhjenduses 137, oli elementide ja moodulite keskmine hinnaerinevus uurimisperioodil 555,92 eurot ehk 54 %, samas kui keskmine kulude erinevus oli 377,99 eurot ehk 34 %. See tähendab, et märkimisväärne osa võimalikust Taiwani normaalväärtusest peaks põhinema moodulite puhul töötlemiskulude kohandustel, mida ei saa pidada mõistlikumaks olukorrast, kus riigis saab võtta enamiku vaatlusaluse toote puhul normaalväärtuse määramisel aluseks omamaise müügihinna. Seepärast leitakse, et India valimine võrdlusriigiks on olemasolevat usaldusväärset teavet arvesse võttes mõistlik.

(101) Ühe teise huvitatud isiku väitel ei ole põhjendatud, miks Ameerika Ühendriike ei peetud sobivaks võrdlusriigiks. Sellega seoses on asjakohane viidata ajutise määruse põhjendusele 74, milles on selgelt öeldud, et „Ameerika Ühendriigid ei ole sobiv võrdlusriik, seda peamiselt põhjusel, et Ameerika Ühendriikide turgu kaitsti uurimisperioodi ühe osa vältel Hiina impordi eest dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmetega". Kuna ühtki märkust Ameerika Ühendriikide turu sellise kaitsmise kohta ei esitatud, jääb sellega seotud seisukoht muutmata.

(102) Huvitatud isikud väitsid, et dumpingu arvutamise tulemus on Hiina tootjate ja India tootja mastaabisäästu erinevuste tõttu moonutatud. Seepärast kontrolliti, kas on olemas seos äriühingu tootmismahu ja tema dumpingumarginaali vahel.

(103) Seitsmest valimisse kaasatud äriühingute kontsernist kaks on keskmise suurusega kontsernid (Jinzhou Yangguang ja Delsolar) ja viis on suured kontsernid (JingAo, LDK, Suntech, Trina ja Yingli). Keskmise suurusega äriühingute Jinzhou Yangguangi marginaal on väikseim ja Delsolari marginaal suurim. Viis suuremat äriühingut jäävad nende kahe vahele. See näitab selgelt, et mastaabisäästu ja dumpingumarginaali vahel puudub mis tahes seos. Seepärast leitakse, et dumpingu arvutamise tulemus ei ole Hiina tootjate ja India tootja mastaabisäästu erinevuste tõttu moonutatud.

(104) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitsid huvitatud isikud, et mastaabisäästu ja dumpingumarginaali vahelise seose puudumine ei tõesta mastaabisäästu ja hindade võrreldavuse vahelise mõju puudumist. Olukorras, kus dumpingumarginaal põhineb kõikide eksportijate puhul samal normaalväärtusel — nagu käesoleval juhul –, kujundavad dumpingumarginaali peamiselt ekspordihinnad. Seega näitab mastaabisäästu ja dumpingumarginaali vahelise seose puudumine samavõrra mastaabisäästu ja müügihindade vahelise seose puudumist. Seepärast on jõutud järeldusele, et käesoleval juhul ei mõjuta erinevused mastaabisäästus hindade võrreldavust.

(105) Üks huvitatud isik väitis, et võrdlusriigi tootjal olid äärmiselt kõrged omamaised müügihinnad, mis on liidu tootmisharu müügihindadest väidetavalt märkimisväärselt kõrgemad, kuna dumpingumarginaal ületab oluliselt allalöömise marginaali. Selle väite aluseks oli India normaalväärtuste ja liidu tootmisharu müügihindade võrdlus. See võrdlus on aga vigane, sest India normaalväärtus põhineb vaid kasumlikul müügil. Eriti olukorras, kus liidu tootmisharu toodab kahjumit, pole üllatav, et India kasumlikud hinnad on liidu tootmisharu keskmisest hinnast kõrgemad. Seega ei näita asjaolu, et India normaalväärtus ületab liidu tootmisharu keskmisi hindu, et India valimine võrdlusriigiks ei oleks mõistlik.

(106) Üks huvitatud isik väitis, et Tata hinnad on moonutatud, sest äriühing on seotud kommunaalteenuseid pakkuva äriühinguga Tata Power. See võimaldab väidetavalt Tatal küsida Tata Poweri teeninduspiirkonnas kõrgemat hinda. Ühtki tõendit selle kohta aga ei esitatud ja samuti ei määratud kindlaks väidetava mõju suurust. Seepärast ei saanud seda väidet heaks kiita.

(107) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks eksportija, et Tata on konkurentsivõimetu äriühing, millel on suured tootmiskulud ja kõrged müügihinnad, ja see oli väidetavalt põhjus, miks BP Solar taandus 2011. aasta detsembris ühisettevõttest. Selle toetuseks tsiteeritakse ajakirjanduses avaldatud artiklit, milles on öeldud, et „BP lahkumine päikeseenergiatööstusest pärast seal tegutsetud nelja aastakümmet näitab, kui suureks on muutunud päikeseenergia turul konkurents ja surve.". Ent selles artiklis ei tõstetud esile Tatat kui konkurentsivõimetut äriühingut, vaid käsitleti päikesepaneelide turul valitsevat olukorda üldiselt, rääkides „tootmisharu iseloomustavast kõrilõikajalikust konkurentsist" ja sellest, et „paljud äriühingud kogu maailmas on sulgenud tehaseid, vallandanud sadu töötajaid ja esitanud pankrotiavaldusi". Seepärast ei saa selle artikliga tõestada, et Tata on konkurentsivõimetu äriühing, millel on suured tootmiskulud ja kõrged müügihinnad.

(108) Pärast järelduste avalikustamist väitis üks eksportija, et Tatat ei käsitletud põhjenduses 91 nimetatud käimasolevas India dumpinguvastases uurimises tema märkimisväärse elementide impordi tõttu India omamaise tööstuse osana. On küll leidnud kinnitust, et Tata tõepoolest ei ole käimasolevas India dumpinguvastases uurimises osa India omamaisest tööstusest, aga see ei tähenda automaatselt, et Tata ei ole sobilik võrdlusriigi tootja. Normaalväärtus põhines üksnes Tata poolt Indias toodetud elementidel ja moodulitel, mitte imporditud kaubal. Asjaolu, et mõne toote tootmisel kasutati imporditud komponente, ei tähenda, et saadud normaalväärtus ei ole India puhul esinduslik, seda enam, et see põhineb peamiselt müügihindadel, mitte kuludel.

(109) Hiina valitsus väitis, et Tata moodulimüük moodustas vaid 0,3 % Hiina ekspordist ELi ja seda ei saa pidada esinduslikuks, viidates Detlef Nölle kohtuasjas ([1]) tehtud otsusele. Selle kohtuasja puhul leidis kohus, et kui kodutoodang moodustab riigis vaid 1,25 % ELi suunatud ekspordi mahust, viitab see sellele, et vaatlusalune turg ei ole väga esinduslik. Käesoleva juhtumi puhul ei võrrelnud Hiina valitsus India kogutoodangut ja Hiina kogueksporti, vaid üksnes ühe India äriühingu toodangut ja kõigi Hiina eksportijate kogueksporti. See võrdlus on aga vigane, sest tiheda konkurentsiga turul, kus on palju osalejaid, ei anna vaid ühe tootjaga seotud kogused ülevaadet kogu turu esinduslikkusest. Peale selle ei ole see ka võrdlus, mis tehti Detlef Nölle juhtumi puhul, mille raames riigi kogutoodangut võrreldi kogueksportidiga. Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja esitatud teabe kohaselt prognoositi, et India toodang ületab 2012. aasta lõpuks, st üsna pea pärast uurimisperioodi lõppu, 2 GW. Selline toodang moodustaks 14 % Hiina ekspordist ELi, mis ületaks tublisti Detlef Nölle kohtuasjas tehtud otsuses nimetatud suunavat künnist 5 %.

(110) Pärast järelduste avalikustamist viitas üks huvitatud isik asjaolule, et Tata ei osale tootmisahela eelmises etapis ja peab hankima plaate kolmandatelt isikutelt. Vertikaalse integratsiooni puudumine tootmisahela eelmisel etapil toob võrreldes vertikaalselt integreeritud Hiina tootjatega väidetavalt kaasa kulude suurenemise. Seda väidet siiski ei põhjendatud. Tata kogukulud suurenevad vaid siis, kui tema plaatide ostuhind ületab ühe plaadi tootmiskulu, mis ei ole kindel, kuna paljud päikeseenergia sektori äriühingud on tootnud uurimisperioodil kahjumit. Pealegi ostsid isegi suured vertikaalselt integreeritud Hiina tootjad sageli märkimisväärseid plaatide koguseid sõltumatutelt tarnijatelt, mis toetab järeldust, et vertikaalse integratsiooni puudumine plaatide puhul ei pruugi ilmtingimata kaasa tuua moodulite ja elementide suuremaid kulusid.

(111) Üks huvitatud isik väitis, et võrdlusriik on konkurentsivõimetu. Seda väidet toetab asjaolu, et päikeseelementide tootmine on Indias 2013. aastal viimase viie aasta madalaimal tasemel. Kõnealuse huvitatud isiku tsiteeritud aruandest nähtus siiski, et uurimisperioodil oli India elementide tootmine endiselt kõrgel tasemel, mis jäi teatatud tipptaseme lähedale. Tootmine vähenes märgatavalt pärast uurimisperioodi ja seepärast ei mõjutanud see uurimise tulemusi.

([1]) Otsus kohtuasjas C-16/90: Detlef Nölle *vs.* Hauptzollamt Bremen-Freihafen (EKL 1991, lk I-05163).

(112) Teise argumendina toetamaks väidet, et võrdlusriik on konkurentsivõimetu, nimetati põhjenduses 91 osutatud dumpinguvastast uurimist. Institutsioonid täheldavad, et uurimine alles kestab ja seepärast ei ole võimalik teha selle kohta järeldusi. Üldjuhul ei viita dumpinguvastased uurimised konkurentsivõime puudumisele, vaid sellele, et omamaine tootmisharu leiab end kandvat kolmandates riikides asuvate konkurentide ebaõiglaste kaubandustavade tõttu kahju.

(113) Küsimust igakülgselt kaaludes leiab komisjon, et India valimine võrdlusriigiks ei ole põhjendamatu.

(114) Kuna muid märkusi võrdlusriigi kohta ei esitatud, kinnitatakse kõik ajutise määruse põhjendustes 72–77 esitatud otsused.

1.4. *Normaalväärtus*

(115) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist märkis üks huvitatud isik, et India äriühingud müüsid peamiselt võrguväliseid mooduleid, mille hind ja kulud on kõrgemad kui Hiina eksportijate müüdavatel võrguga ühendatud moodulitel. Veel väideti, et võrguvälistel moodulitel on tavaliselt väiksem väljundvõimsus kui võrguga ühendatud moodulitel.

(116) Selle kohta märgitakse, et enam kui 36 elemendist koosnevatele nn standardse suurusega moodulitele, mis on tavaliselt võrguga ühendatud, ja kuni 36 elemendist koosnevatele väiksematele moodulitele, mida kasutatakse tavaliselt võrguväliselt, määrati erinevad normaalväärtused. Seepärast leitakse, et asjakohane normaalväärtus on määratud kõikidele tooteliikidele, sh võrguvälistele moodulitele ja võrguga ühendatud moodulitele.

(117) Ühe teise huvitatud isiku väitel tegutseb Tata ka projektiarendajana ning seepärast ei ole selle äriühingu müük võrreldav vaid mooduleid eksportivate Hiina tootjate müügiga. Sellega seoses märgitakse, et India omamaiseid hindu ja Hiina ekspordihindu võrreldi üksnes seoses moodulite müügiga ning terviklike projektide või lahenduste müüki normaalväärtuse määramisel aluseks ei võetud, sest neid ei peetud võrreldavaks.

(118) Kuna muid märkusi normaalväärtuse kohta ei esitatud, kinnitatakse kõik ajutise määruse põhjendustes 78–86 esitatud otsused.

1.5. *Ekspordihind*

(119) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist juhtisid mõned valimisse kaasatud eksportijad tähelepanu mõnele väiksemale probleemile, mis oli seotud dumpingumarginaali kindlaksmääramisel kasutatud ekspordihinnaga. Kui see oli põhjendatud, võeti neid tähelepanekuid arvesse ja muudeti veidi asjaomaste äriühingute dumpingumarginaali.

(120) Kuna ühtki muud märkust ekspordihinna kohta ei esitatud, kinnitatakse kõik ajutise määruse põhjendustes 87–89 esitatud otsused.

1.6. *Võrdlus*

(121) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist juhtisid mõned valimisse kaasatud eksportijad tähelepanu mõnele väiksemale probleemile, mis oli seotud ekspordihindade võrdlemisel kasutatud kohandustega. Kui see oli põhjendatud, võeti neid tähelepanekuid arvesse ja muudeti veidi asjaomaste äriühingute dumpingumarginaali.

(122) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist avastati tehniline viga, mis tõi kaasa omamaise kauba normaalväärtuse ebaõige kohandamise. See viga parandati ja selle tulemusel dumpingumarginaalid pisut vähenesid.

(123) Pärast järelduste avalikustamist väitis üks huvitatud isik, et tema puhul võib olla põhjendatud kaubandustasandi kohandamine, kuna asjaomane isik ei müü otse paigaldajatele, vaid edasimüüjatele ja turustajatele. Kõnealune huvitatud isik nõudis võrdlusriigi tootja müügikanalite kohta üksikasjalikku teavet, mida ei olnud võimalik konfidentsiaalse teabe kaitsmist silmas pidades anda. Selle asemel jagati võrdlusriigi tootja kliendid vastavalt müügimahule eri kategooriatesse, mis näitas, et kaubandustasandi kohandamine ei olnud põhjendatud.

(124) Vastusena sellele analüüsile tunnistas huvitatud isik, et erinevused müügikogustes toovad kaasa hinnaerinevused, ent jäi kindlaks oma väitele, et paigaldajatelt küsitakse kõrgemat hinda kui turustajatelt/edasimüüjatelt, isegi kui paigaldaja ostab sama koguse kui turustaja/edasimüüja. Seda väidet aga ei põhjendatud ja seepärast ei saanud seda arvesse võtta.

(125) Kuna ühtki muud märkust ekspordihinna kohta ei esitatud, kinnitatakse kõik ajutise määruse põhjendustes 90–92 esitatud otsused.

1.7. *Dumpingumarginaalid*

(126) Üks valimisse kaasatud eksportiv tootja nõudis oma dumpinguarvutuste täielikku avalikustamist, väites, et vastasel juhul ei saa ta kommenteerida nende täpsust. Kuna sellele äriühingule ei võimaldatud turumajanduslikku kohtlemist, põhines tema normaalväärtus Indiast kui võrdlusriigist pärit andmetel. Võttes arvesse, et võrdlusriigis tegi uurimise käigus igakülgset koostööd vaid üks tootja, ei saa selleks, et kaitsta konfidentsiaalset teavet, võrdlusriigist pärit teavet tooteliigi tasandil avalikustada. Seepärast tuleb väide tagasi lükata.

(127) Nagu on sätestatud algmääruse artikli 2 lõigetes 11 ja 12, võrreldi valimisse kaasatud äriühingute puhul samasuguse toote iga liigi kohta võrdlusriigis kindlaks määratud kaalutud keskmist normaalväärtust ja vaatlusaluse toote vastava liigi kaalutud keskmist ekspordihinda.

(128) Valimisse kaasamata koostööd teinud eksportivate tootjate kaalutud keskmine dumpingumarginaal arvutati vastavalt algmääruse artikli 9 lõikele 6. See marginaal kehtestati valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul kindlaks määratud marginaalide alusel.

(129) Selle põhjal määrati valimisse kaasamata koostööd teinud äriühingute lõplikuks dumpingumarginaaliks 88,1 %.

(130) Kõikide teiste Hiina RVst eksportivate tootjate puhul tehti dumpingumarginaalid kindlaks kättesaadavate andmete põhjal vastavalt algmääruse artiklile 18. Selleks määrati kõigepealt kindlaks koostöö ulatus, võrreldes koostööd teinud eksportivate tootjate esitatud andmeid liitu suunatud ekspordi mahu kohta Hiina koguekspordiga, nagu on sätestatud põhjenduses 167.

(131) Kuivõrd koostöö hõlmas üle 80 % Hiina koguekspordist liitu, võib koostöö ulatust pidada suureks. Kuna ei olnud põhjust arvata, et mõni eksportiv tootja oleks tahtlikult koostööst hoidunud, määrati ülejäänud äriühingute dumpingumarginaal samale tasemele kui valimisse kaasatud suurima dumpingumarginaaliga äriühingu marginaal. Seda peeti asjakohaseks põhjusel, et miski ei viidanud koostööst hoiduvate äriühingute dumpingu madalamale tasemele, ning selleks, et tagada meetmete tõhusus.

(132) Sellest tulenevalt on lõplikud dumpingumarginaalid, mida väljendatakse protsendina CIF-hinnast liidu piiril enne tollimaksu tasumist, järgmised:

Äriühing	Dumpingumarginaal
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	90,3 %
Delsolar (Wujiang) Ltd,	111,5 %
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	91,9 %
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	97,5 %

Äriühing	Dumpingumarginaal
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	53,8 %
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	73,2 %
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	93,3 %
Teised koostööd teinud äriühingud (I lisa, II lisa)	88,1 %
Kõik teised äriühingud	111,5 %

D. **KAHJU**

1. **Liidu tootmisharu ja liidu toodangu määratlus**

(133) Uurimisperioodil valmistas liidus samasugust toodet ligikaudu 215 tootjat. Institutsioonid on kontrollinud huvitatud isikute väiteid, mille kohaselt oli nende arv suurem. Selle kontrollimise käigus on selgunud, et väidetavad täiendavad tootjad olid peamiselt eksportivad tootjad, nendega seotud importijad, turustajad ja paigaldajad.

(134) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist vaidlustas mitu isikut asjaolu, et sõltumatu konsultatsioonifirma Europressediensti (edaspidi „konsultant") andmeid kasutati muu hulgas selleks, et määrata kindlaks liidu toodang ja liidu tootmisvõimsus ning muud liidu tootmisharu ja oluliste andmetega seotud makromajanduslikud kahjunäitajad. Need isikud seadsid kahtluse alla konsultandi sõltumatuse, väites, et konsultant oli kaebuse esitajaga seotud. Nad nõudsid ka selgitusi selle kohta, millistel alustel oli komisjon konsultandi valinud, ja seadsid kahtluse alla konsultandi pädevuse fotoelektriliste toodete sektoriga seotud majandusandmete kogumisel. Sellega seoses väideti, et komisjon oleks pidanud tuginema oma järeldustes muudest olemasolevatest allikatest, eeskätt tuntud uurimisinstituutidest pärit andmetele. Viimasena viitas importijaid esindav ühendus AFASE konsultandi esitatud andmete usaldusväärsuse vaidlustamiseks majandusandmete esitamise ja andmekogumise parimatele tavadele, mida kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklitega 101 ja 102 seotud juhtumite ja ühinemisjuhtumite puhul.

(135) Mis puudutab väidetavaid seoseid konsultandi ja kaebuse esitaja vahel, siis asjaomased huvitatud isikud ei esitanud selliste seoste olemasolu kohta mingeid tõendeid. Samuti ei ilmnenud uurimise käigus ühtki tõendit suhte kohta, mis oleks olnud midagi enamat kui lihtsalt ärisuhe. Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks huvitatud isik, et leidus märke selle kohta, et esmapilgul usutavad tõendid, mille kaebuse esitanud liidu tootmisharu kaebuses välja tõi, põhinesid sama konsultandi edastatud andmetel. Kuigi tunnistatakse, et mõne näitaja puhul olid järeldused tõepoolest sarnased kaebuses esitatud tõenditega, ei tähenda see ilmtingimata, et need põhinevad vaid ühel allikal. Erinevad kasutatud allikad on kaebuses ära märgitud. Kohapealset kontrolli peeti asjakohaseks seoses hea halduse põhimõtte kohaldamisega, kuigi need andmed ei esitanud mitte huvitatud isik, vaid konsultant. Selle tulemusel veendus komisjon veelgi enam konsultandi esitatud andmete usaldusväärsuses.

(136) Nagu on selgitatud ajutise määruse põhjenduses 99, pidas komisjon kõnealuse konsultandi kasutamist käesolevas uurimises asjakohaseks seetõttu, et teistest avalikest allikatest pärit kogu liidu turgu hõlmavad vajalikud makromajanduslikud andmed ja impordiandmed puudusid. Enne Europressediensti valimist hindas komisjon metoodikat, mida konsultant kasutas asjaomaste andmete kogumiseks, ning konsultandi võimet esitada vajalikud andmed eraldi kõikide tooteliikide kohta ja kogu vaatlusaluse perioodi kohta.

(137) Lisaks võrreldi konsultandi esitatud andmeid võimaluse korral muudest olemasolevatest allikatest pärit andmetega ja otsiti neile kinnitust. Sellega seoses märgitakse, et turul on mitmeid fotoelektrilisi tooteid käsitleva statistika kogumisele spetsialiseerunud uuringuettevõtteid ning teatatud näitajad ei ole peaaegu kunagi identsed. Seda põhjusel, et täpsete näitajate tuletamine on keeruline ükskõik millise uurimisinstituudi jaoks, ja seepärast jäävad fotoelektriliste toodete turu teatatud näitajad põhinema alati hinnangutel, sõltumata selliste näitajate esitajast. Selles kontekstis võrdles komisjon konsultandilt saadud andmete suundumusi võimaluse korral suundumustega, mis ilmnesid teiste uuringuettevõtete, Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse ja Euroopa fotogalvaanikatööstuse ühenduse (European Photovoltaic Industry Association — EPIA) avaldatud samu valdkondi käsitlevate andmete puhul. Võrdlemise käigus märkimisväärseid erinevusi ei täheldatud, kuna võrreldud näitajate suundumused olid sarnased. Esialgsed järeldused ei põhinenud seega üksnes konsultandi esitatud andmetel, vaid ka nende andmete analüüsimisel ja hindamisel komisjonis. Peale selle tehti pärast ajutiste meetmete kehtestamist konsultandi valdustesse kontrollkäik, nagu on märgitud põhjenduses 9. Komisjon tegi konsultandi tööruumides kohapealse kontrolli, et veenduda metoodika ja esitatud andmete usaldusväärsuses. See kontroll korraldati komisjoni algatatud andmete võrdlemise järelmeetmena ja selleks, et saada veelgi kinnitust andmete ja nendega seotud metoodika usaldusväärsuse ja kvaliteedi kohta.

(138) Üks isik väitis, et komisjoni kasutatud võrdlemismetoodikat ei selgitatud piisavalt üksikasjalikult, ja nõudis, et avalikustada tuleks ka teised võrdlemise puhul kasutatud allikad. Veel väitis kõnealune isik, et kasutatud metoodika oli igal juhul kehtetu, kuna võrreldi vaid eri allikate suundumusi, mitte absoluutväärtusi.

(139) Mis puudutab teisi allikaid, mida kasutati konsultandi esitatud andmete võrdlemiseks, siis tegemist oli Teadusuuringute Ühiskeskuse ja EPIA avaldatud aruannetega, milles käsitleti sama teemat. Seoses andmete võrdlemisega teiste allikatega märgitakse, et selle käigus ei ilmnenud mitte üksnes sarnased suundumused, vaid ka sarnased suurusjärgud. Seepärast jõuti järeldusele, et kasutatud metoodika oli asjakohane, ja selle kohta esitatud väited lükati tagasi.

(140) Konsultandi pädevuse kohta märgitakse, et tema põhitegevus on koguda fotoelektriliste toodete sektoriga seotud andmeid ja töötada välja ajakohane andmebaas fotoelektriliste toodete turul tegutsevatest äriühingutest. Need andmed avaldatakse kõnealusele sektorile spetsialiseerunud ajakirjades ja neid kasutavad ka äriühingud, kelle jaoks konsultant korraldab spetsiaalseid uuringuid. Europressediensti välja töötatud andmebaasi ajakohastatakse korrapäraselt ja avaldatakse regulaarselt uuesti. Lisaks on konsultandil asjaomases sektoris mitmeaastane kogemus. Täpsemalt öeldes on konsultandi metoodika järgmine: koguda, võrrelda ja koondada teavet, kasutades erinevaid turul kättesaadavaid allikaid. Selleks kogub konsultant teavet andmebaasis loetletud äriühingutele saadetavate standardküsimustike abil või telefoni teel, eriti liidu tootjatelt, või spetsiaalsetel messidel, eeskätt kolmandate riikide tootjatelt. Kui nimetatud kanalite kaudu ei ole võimalik teavet saada, kontrollib Europressedienst fotoelektriliste toodete sektoris tegutsevate äriühingute finantsaruandeid või teeb andmete saamiseks või nende võrdlemiseks vabas vormis koostööd teiste uurimisinstituutidega. Kontrolliti ja tõepoolest ka veenduti, et konsultant kasutas neid allikaid oma igapäevases töös. Eespool öeldut arvesse võttes peeti asjakohaseks kasutada käesolevas uurimises Europressediensti teenuseid ning huvitatud isikute väited lükati seega tagasi.

(141) Mis puudutab majandusandmete esitamist komisjoni pädeva talituse koostatud parimate tavade (edaspidi „parimad tavad") kohaselt, siis tuleks märkida järgmist. Esiteks on see dokument, millega ei saa kaasata komisjoni, sest selle ei ole vastu võtnud volinike kolleegium, vaid on avaldanud pädev talitus, et anda soovitusi selle kohta, kuidas esitada majandusandmeid. Teiseks käsitletakse parimates tavades majandusanalüüsi ja esitatavaid majandusandmeid, mida kasutatakse ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaselt konkurentsialastes uurimistes ja ühinemisjuhtumite puhul. Nende konkurentsialaste juhtumite puhul kohaldatavaid eeskirju, tõendamisnõudeid ja komisjoni uurimisvolitusi ei saa võrrelda kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimiste omadega, kuivõrd nende uurimiste puhul kohaldatakse hoopis teistsuguseid eeskirju.

(142) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist vaidlustas mitu isikut konsultandi kasutatud metoodika väitega, et see ei küündi tunnustatud teaduslike standarditeni. Ent nagu on märgitud põhjenduses 137, kasutatud metoodikat hinnati ning saadud tulemusi võrreldi ja kontrolliti ning selle tulemusel leiti, et need on kooskõlas teiste avaldatud andmetega ja on seepärast piisavalt usaldusväärsed. Huvitatud isikute, peamiselt AFASE tõstatatud konkreetseid küsimusi selgitati ja selgitused tehti huvitatud isikutele tutvumiseks kättesaadavaks uurimise avalikus toimikus.

(143) Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoda väitis, et andmete koondamise metoodikat ei selgitatud. See väide lükati tagasi, sest asjaomane teave tehti kõikidele huvitatud isikutele tutvumiseks kättesaadavaks uurimise avalikus toimikus.

(144) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väljendas mitu isikut taas muret seoses komisjoni valitud konsultandiga ja esitatud andmete kvaliteediga. Sellega seoses väideti, et konsultandi andmeid on võimalik tellida ja osta vastavalt vajadusele, nii et need on kooskõlas võimalike klientide spetsiaalselt kindlaks tehtud soovidega, ning seepärast ei pruugi need olla objektiivsed. Peale selle vaidles kaubanduskoda vastu sellele, et konsultandi kogutud andmeid võib pidada algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses otseseks tõendusmaterjaliks, kuna andmed põhinesid suurel määral eeldustel ja hinnangutel. Lisaks väideti, et esitatud andmete kohta ei olnud toimikus piisavalt tõendusmaterjali ning et need andmed ei olnud laadilt kinnitavad, objektiivsed ja kontrollitavad.

(145) Seoses nende väidetega viidatakse põhjendustele 136–137, milles on esitatud konsultandi valimise kohta lisateavet. Veel märgitakse, et komisjon palkas konsultandi parima teabe põhjal, mis oli tol hetkel kättesaadav, õigeaegselt ja järgides täielikult menetluse suhtes kohaldatavaid komisjoni finantseeskirju. Ka tuletatakse meelde, et väga oluline oli konsultandi võime esitada kõik vajalikud andmed õigeks ajaks, sest komisjon oli kohustatud kinni pidama tähtaegadest, mis olid seadusega ette nähtud käimasoleva uurimise ajutiste järelduste avaldamiseks.

(146) Mis puudutab esitatud andmete kvaliteeti ja seda, kas neid andmeid võib pidada vastavalt algmääruse artikli 3 lõikele 2 otseseks tõendusmaterjaliks, siis konsultandi andmete kogumise metoodikat kontrolliti ja selle kvaliteet hinnati rahuldavaks, nagu on märgitud põhjenduses 137. Lisaks — nagu on samuti märgitud samas põhjenduses — võrreldi konsultandi esitatud andmeid võimaluse korral muudest allikatest pärit andmetega ja need leiti olevat piisavalt täpsed. Lõpetuseks märgitakse, et konsultandil on üks andmebaas, mida ajakohastatakse korrapäraselt olenemata klientide vajadustest ja soovidest. Sama andmebaasi kasutatakse selleks, et koondada ja esitada erinevatele klientidele fotoelektrilisi tooteid käsitlevat statistikat, ning seepärast tuli väide, et andmed ei olnud objektiivsed, tagasi lükata.

(147) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks huvitatud isik, et komisjon ei olnud avaldanud allikaid, kasutatud metoodikat ja nende äriühingute nimesid, kellega konsultant oli teinud esitatud makromajanduslike andmete kogumiseks koostööd. Üks teine huvitatud isik kordas, et konsultandi rakendatud metoodika annab põhjust eeldada, et tulemused on ebatäpsed. Mitu huvitatud isikut nõudsid konsultandi kasutatud metoodika kohta lisateavet, mis käsitleb näiteks keskmist küsimustikele/intervjuudele vastamise määra, iga kanali kaudu kogutud andmete osakaalu, seda, kuidas neid andmeid kontrolliti, andmete kogumisel kasutatud lähenemisi/eeldusi, nende äriühingute arvu, kellega võeti ühendust, ning vähemalt ligikaudset konsultandi töötajate arvu.

(148) Nende väidete kohta märgitakse, et pärast esialgsete meetmete avalikustamist tegi komisjon huvitatud isikutele teatavaks metoodika ja allikad, mida konsultant oli andmete kogumisel kasutanud, ning käsitles konkreetseid küsimusi, mis huvitatud isikud olid nende kohta pärast esialgsete järelduste avalikustamist esitanud. Leitakse, et täiendavad taotlused saada teavet, mille asjaomased huvitatud isikud esitasid pärast lõplike järelduste avalikustamist, on rahuldatud teabega, mis tehti kättesaadavaks pärast ajutiste tollimaksude kehtestamist niivõrd kuivõrd konfidentsiaalsuspiirangud seda võimaldasid. Peale selle toonitatakse, et komisjon kontrollis kohapeal viisi, kuidas konsultant oli andmed kogunud ja koondanud, ning andmete koondamisel aluseks võetud asjakohaseid eeldusi. Kontrollimise tulemused olid rahuldavad ning komisjon veendus aluseks võetud eelduste mõistlikkuses ja konsultandi esitatud teabe kvaliteedis. Pealegi andmeid endid huvitatud isikud ei vaidlustanud.

(149) Pärast lõplike järelduste avalikustamist palus üks teine isik selgitust seoses nende liidu tootjate arvuga, keda konsultant oli oma andmete kogumisel vaadelnud, ning nende ja ligikaudu 215 komisjonile teada oleva liidu tootja kattumisega. Sellega seoses selgitatakse, et konsultandi vaadeldud liidu tootjad on suures osas samad mis põhjenduses 133 nimetatud tootjad, kes teati esindavat käesolevas uurimises liidu tootmisharu.

(150) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks isik, et komisjon on analüüsinud kahju ebajärjekindlalt, kuna seda tehti moodulite ja elementide puhul eraldi, samal ajal kui dumpingumarginaal oli kehtestatud kaalutud keskmisena moodulite ja elementide jaoks koos. Sellega seoses märgitakse, et ehkki näitajad esitati eraldi iga tooteliigi kohta, viitavad iga näitaja puhul tehtud järeldused uurimisalusele tootele tervikuna. Ühtlasi tuletatakse meelde, et moodulid ja elemendid on üks toode, ning dumpingumarginaalid ja kahju kõrvaldamist võimaldav tase kehtestati seda aluseks võttes. Seepärast lükati väide tagasi.

(151) Lõpetuseks väitis üks teine isik, et tuginemine uurimisperioodi makromajanduslike näitajate väärtuste arvutamisel 2011. ja 2012. aasta aritmeetilisele keskmisele oli väär, sest selline metoodika ei ole objektiivne ja ei vii tulemusteni, mis kajastavad uurimisperioodil valitsenud tegelikku olukorda. Selgitatakse, et andmete aritmeetilist keskmist kasutati vaid juhul, kui asjaomasel perioodil esinesid sarnased suundumused. Kui suundumused olid erinevad, metoodikat vastavalt kohandati, võttes arvesse tegelikku turuolukorda. Asjaomane isik ei täpsustanud, mil määral ei kajasta kasutatud metoodika tulemused tegelikku turuolukorda. Seepärast lükati need väited tagasi.

(152) Tuginedes eelöeldule ja kuna ühtki muud märkust selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 98–101 esitatud järeldused.

2. **Asjaomase liidu turu kindlaksmääramine**

(153) Mitu isikut väitis, et kahju oleks pidanud hindama suletud turu ja vaba turu puhul eraldi. Üks isik väitis, et enda tarbeks ette nähtud elementidega seotud andmed oleks pidanud kahju hindamisest välja jätma, sest dumpinguhinnaga import neid ei mõjutanud.

(154) Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 105, tuleks tarbimist, müügimahtu, tootmist, tootmisvõimsust, tootmisvõimsuse rakendamist, kasvu, investeeringuid, varusid, tööhõivet, tootlikkust, rahavoogu, investeeringutasuvust, kapitali kaasamise võimet ja dumpingumarginaali suurust uurida kogu liidu tootmisharu tegevuse ulatuses (kaasa arvatud omatarbimine), sest konkureeriv import asjaomasest riigist mõjutas samavõrra ka enda tarbeks tootmist.

(155) Uurimine on seega näidanud, et dumpinguhinnaga impordi hinnasurve tagajärjel olid vertikaalselt integreeritud liidu tootjad sunnitud importima dumpingtooteid (elemente) ja lõpetama nende toodete tootmise impordihinda ületavate kuludega. Uurimise käigus selgus ka see, et vabal turul ja suletud turul olid sarnased hinnasuundumused, mis näitas samuti, et asjaomane import mõjutas võrdselt mõlemat.

(156) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordasid mitu isikut, et komisjon ei suutnud esitada asjakohast ja põhjendatud analüüsi tootmisharusisese turu kohta ega ka selle kohta, miks ei tehtud eraldi analüüsi. Üks isik väitis, et enda tarbeks ette nähtud liidu toodangu tähtsuse kohta ei esitatud mingit teavet. Peale selle väideti, et ajutise määruse põhjendus 106, milles on jõutud järeldusele, et tootmisharusisese turu hinnad ei järginud alati turuhindu, on vastuolus käesoleva määruse põhjenduses 155 esitatud järeldustega, et vabal turul ja tootmisharusisesel turul olid sarnased hinnasuundumused.

(157) Kõigepealt märgitakse, et ajutise määruse põhjenduses 105 on sätestatud põhjused, miks peeti asjakohaseks vaadelda kahjunäitajaid (v.a kasumlikkust), viidates liidu tootmisharu kogu tegevusele (kaasa arvatud omatarbimisele). Sellega seoses tuletatakse meelde, et uurimine näitas — nagu on märgitud samas põhjenduses –, et konkureeriv import Hiina RVst mõjutas ka enda tarbeks tootmist, mida asjaomased huvitatud isikud ei vaidlustanud. Seepärast tuli väide, et ei antud selgitusi selle kohta, miks ei tehtud eraldi analüüsi, tagasi lükata. Nagu tuleneb sellest järeldusest, ei saanud nõustuda ka sellega, et selline tootmisharusisese turu eraldi analüüsimine oleks pidanud toimuma.

(158) Teiseks, ehkki eelöeldu põhjal ei peetud enda tarbeks ette nähtud liidu toodangu tähtsust oluliseks elemendiks, märgitakse, et enda tarbeks ette nähtud liidu elementide toodang moodustas uurimisperioodi kogutoodangust umbes poole. Lõpetuseks selgitatakse, et asjaolu, et

tootmisharusisese turu hinnad ei järgi vaba turu hindu, ei ole ilmtingimata vastuolus sellega, et mõlemad hinnad järgisid samu suundumusi, kuna nad võivad olla sellegipoolest eri tasemetel või hinnamuutused võivad olla suuremad ja väiksemad ning kajastada seega teistsugust pilti. Eelöeldu põhjal lükati väited tootmisharusisese turu kohta tagasi.

(159) Asjaomased isikud ei esitanud mingit teavet, mis oleks võinud liidu turu kindlaksmääramist käsitlevate järelduste väärtust kahandada. Neil põhjustel lükati asjaomased väited tagasi ja kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 102–106 esitatud järeldused.

3. **Liidu tarbimine**

(160) Üks huvitatud isik väitis, et andmed uurimisaluse toote tarbimise kohta liidus on sõltuvalt kasutatud allikast väga erinevad. Kõnealuse isiku väitel saab usaldusväärseid andmeid kindlaks määrata üksnes spetsialiseerunud asutuste või uuringukeskuste käest saadud teabe põhjal. Võttes arvesse põhjendustes 134–152 esitatud selgitusi ja järeldusi, milles käsitletakse uurimises kasutatud konsultandi esitatud andmete usaldusväärsust, lükati see väide tagasi.

(161) Sama isik väitis, et liidu tarbimise kindlakstegemiseks ei piisa üksnes sellest, kui liita kokku liidus moodulite tootmiseks olemas olevad tootmisvõimsused, ning et sellest tuleks maha arvata moodulite tarbimine liidu tootmisharu projektide puhul. See väide lükati tagasi, kuivõrd moodulite tarbimine määrati kindlaks liidus värskelt installeeritud võimsuste põhjal. See on moodulite tarbimise kindlaksmääramisel levinud tava. Elementide puhul määrati tarbimine kindlaks liidu moodulitoodangu põhjal.

(162) Üks teine isik väitis, et konsultandi kirjeldatud metoodika puhul tunnistatakse usaldusväärsete tarbimisnäitajate kindlaksmääramise keerukust. Veel väideti, et andmed impordi ja liidu tootmisharu eksportmüügi kohta põhinesid kas kontrollimatutel hinnangutel või ebatäielikul teabel ning et komisjoni teostatud andmete võrdlemine ei olnud piisav järeldamaks, et need andmed olid tõepoolest usaldusväärsed ja täpsed.

(163) Nagu põhjendustes 136 ja 137 juba osutatud, veendus komisjon andmete ja nende kogumiseks kasutatud metoodikate kvaliteedis kohapealsete kontrollide käigus, mille põhjal leiti, et kasutatud metoodikad olid asjakohased ning tulemused täpsed ja piisavalt usaldusväärsed. Seepärast lükati see väide tagasi.

(164) Sellest tulenevalt ja kuna ühtki muud märkust liidu tarbimise kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 107–109.

4. **Import asjaomasest riigist**

4.1. *Asjaomasest riigist pärit impordi maht ja turuosa*

(165) Üks huvitatud isik väitis, et uurimisaluse toote impordimahte käsitlevad andmed on sõltuvalt kasutatud allikast väga erinevad. Kõnealuse isiku väitel saab usaldusväärseid andmeid kindlaks määrata üksnes spetsialiseerunud asutuste või uuringukeskuste käest saadud teabe põhjal. Võttes arvesse põhjendustes 134–152 esitatud selgitusi ja järeldusi, milles käsitletakse uurimises kasutatud konsultandi esitatud andmete usaldusväärsust, lükati see väide tagasi.

(166) Pärast lõplike järelduste avalikustamist vaidlustas üks huvitatud isik Hiina RVst pärit impordi koguväärtuse kindlaksmääramise metoodika väitega, et see põhines tehingutel, mis tehti CIF-tasandil enne tollimaksu tasumist, ning seepärast on kaheldav, kas need tehingud olid tehtud liidu tarbimise jaoks. Selle väitega seoses selgitatakse, et konsultandi esitatud Hiina RVst pärit impordi koguväärtust ei kasutatud esialgsetes ja lõplikes järeldustes ning et uurimise ajal määrati kindlaks üksnes impordimahud ja impordihinnad, nagu on näidatud ajutise määruse põhjendustes 110–113. Kuna asjaomane huvitatud isik impordihindade kindlaksmääramise metoodikat ei vaidlustanud, viidatakse ajutise määruse põhjendustes 113–117 esitatud asjaomastele järeldustele ning käesoleva määruse põhjendustele 168–176. Seepärast lükati ülaltoodud väide tagasi.

(167) Sellest tulenevalt ja kuna ühtki muud märkust vaatlusaluse toote Hiina RVst importimise kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 110–112.

4.2. *Impordihinnad ja hindade allalöömine*

(168) Üks koostööd teinud sõltumatu importija väitis, et impordihindade kindlaksmääramisel oleks tulnud aluseks võtta tema vaatlusaluse toote import liitu. Andmed, mis kõnealune importija uurimise ajal esitas, käsitlesid siiski vaid murdosa koguimpordist liitu, ning kogu vaatlusalusel mitmeaastasel perioodil Hiina RVst toimunud impordi keskmise impordihinna kohta ei oleks saanud teha ühtki asjalikku järeldust. Seepärast lükati see väide tagasi.

(169) Ühe teise isiku väitel ei selgitatud hindade kindlaksmääramise metoodikat, ja eriti seda, kuidas eri allikatest pärit andmed olid kokku sobitatud ja kooskõlastatud. Peale selle väideti, et impordikulud oleksid pidanud põhinema uurimise käigus kogutud kontrollitud teabel, mitte prognoosidel.

(170) Leitakse, et metoodika, mida huvitatud isikutele tutvustati, on piisavalt täielik, et mõista, kuidas need näitajad saadi. Seoses impordikuludega selgitatakse, et jõudmaks CIF-hindadeni, kohandati hetketuru hindu. Tehtud prognoosi kinnitati uurimise käigus kogutud andmetega.

(171) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist nõudis mitu huvitatud isikut hindade allalöömise arvutuste kohta rohkem üksikasju, kui oli esitatud ajutise määruse põhjenduses 116. Lisateavet anti kahepoolse avalikustamise käigus niivõrd, kui seda võimaldas selliste andmete tundlik laad ja asjaolu, et liidu tootjatele oli tagatud anonüümsus.

(172) Kooskõlas otsusega jätta plaadid tootevalikust välja (vt põhjendused 28–32), jäeti need tooted välja ka hindade allalöömise arvutusest. Peale selle teatasid huvitatud isikud mõnest CIF-hindade muutmisest. Kuna sõltumatute importijate valimit põhjenduses 21 selgitatud põhjustel muudeti, kasutati uue importijate valimi keskmisi impordijärgseid kulusid, kui andmed olid kättesaadavad ja terviklikud.

(173) Muudetud hindu võrreldi tooteliikide kaupa samal kaubandustasandil toimunud tehingutega seoses, tehes vajaduse korral nõuetekohased kohandused ning arvates maha soodustused ja hinnaalandused. Võrdluse tulemus — väljendatuna protsendina valimisse kaasatud liidu tootjate käibest uurimisperioodil — näitas, et kaalutud keskmine hindade allalöömise marginaal on moodulite puhul 19,8–32,1 %, elementide puhul 4–28,5 % ja kogu vaatlusaluse toote puhul 8–29 %.

(174) Tuleks märkida, et ühe valimisse kaasatud eksportiva tootja puhul tehti kindlaks negatiivne elementide hinna allalöömine. Eksporditud kogused ei olnud aga märkimisväärsed ja seetõttu ei saa neid pidada esinduslikuks.

(175) Üks valimisse kaasatud eksportiv tootja vaidlustas monokristalsete elementide polükristalseteks elementideks kohandamise allika, jättes aga oma väite põhjendamata. Uut teavet või tõendeid ei esitatud ja see väide lükati seetõttu tagasi.

(176) Kuna ühtki muud märkust Hiina RVst pärit impordi hindade ja hindade allalöömise arvutuste kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 113–117, mida on muudetud eespool kirjeldatud viisil.

5. **Liidu tootmisharu majanduslik olukord**

5.1. *Üldist*

(177) Mõned isikud seadsid kahtluse alla komisjoni poolt käesoleva uurimise raames kasutatud makromajanduslike kahjunäitajate üldise usaldusväärsuse Nad väitsid, et mitme sellise näitaja puhul kindlaks tehtud suundumused erinesid samade näitajate suundumustest, mis olid kindlaks tehtud valimisse kaasatud liidu tootjate puhul. Eeskätt viidati liidu tootmisele, tootlikkusele, müügile, keskmistele tööjõukuludele ja tööhõivele.

(178) Nagu on öeldud ajutise määruse põhjenduses 121, tehti makromajanduslikud näitajad kindlaks kõikide liidu tootjate puhul. Samade andmete kogumisel üksikute liidu tootjate või liidu tootjate rühma (nt valimisse kaasatud liidu tootjate) kohta ei pruugi suundumused olla identsed, kuna sellise võrdlemise puhul ei võeta arvesse näiteks iga vaadeldava äriühingu kaalu. Seepärast ei pruugi kõikide liidu tootjate ja valimisse kaasatud liidu tootjate makromajanduslike näitajate võrdlemine olla tulemuslik ning see ei võimalda teha järeldust, et ühed või teised andmed on ebausaldusväärsed. Võrreldes liidu tootmisharu makromajanduslike näitajate suundumusi valimisse kaasatud liidu tootjate samade konsolideeritud andmetega, võib igal juhul märgata suundumuste erinevusi seoses mitme näitajaga, nt liidu tootmisharu tootmise, tootmisvõimsuse, müügimahu, tööhõive ja tootlikkusega ajavahemikus 2011. aastast kuni uurimisperioodi alguseni. Kõikide nende näitajate puhul olid valimisse kaasatud liidu tootjate tulemused paremad kui liidu tootmisharul üldiselt. Selle põhjuseks on asjaolu, et uurimisperioodil lõpetasid paljud valimisse mittekuuluvad liidu tootjad tootmise või muutusid maksejõuetuks, mis mõjus liidu tasandil arvutatud makromajanduslikule näitajale negatiivselt. Seepärast lükati need väited tagasi.

(179) Ühe huvitatud isiku väitel põhines ajutise määruse põhjenduses 153 esitatud järeldus, et liidu tootmisharu olukorra analüüs näitas kõigi peamiste kahjunäitajate selget negatiivset suundumust, konsultandi esitatud andmetel. Sellega seoses selgitatakse, et ühelt poolt põhinesid ajutise määruse tabelites 4-a kuni 6-c loetletud makromajanduslikud näitajad konsultandilt saadud andmetel, mida võimaluse korral võrreldi muudest olemasolevatest allikatest saadud andmetega. Teiselt poolt aga põhinesid ajutise määruse tabelites 7-a kuni 11-c loetletud mikromajanduslikud näitajad valimisse kaasatud liidu tootjatelt kogutud andmetel, mida komisjon oli kohapeal kontrollinud. Märkida tuleks ka, et sellised liidu tootmisharule kahju tekitamisel määravad tegurid nagu liidu tootmisharu kasumlikkuse tasemed, keskmine müügihind liidus ja hindade allalöömise arvutused põhinesid andmetel, mis olid kogutud valimisse kaasatud liidu tootjatelt ja eksportivatelt tootjatelt ning mida oli kohapeal kontrollitud. Seepärast lükati ülaltoodud väide tagasi.

(180) Kuna ühtki muud märkust liidu tootmisharu majandusolukorra üldise hindamismetoodika kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 118–123.

5.2. *Makromajanduslikud näitajad*

5.2.1. Tootmine, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

(181) AFASE väitis, et ajutise määruse põhjenduses 124 moodulite puhul kindlaks määratud tootmismaht ning samas põhjenduses moodulite ja elementide puhul kindlaks määratud liidu tootmisharu tootmisvõimsus olid üle hinnatud, ning esitas muudest allikatest (EPIA, IMS ja BNEF) pärit andmed, mis näitasid väiksemaid mahte.

(182) Ajutise määruse põhjenduses 124 kindlaks määratud tootmismaht põhineb teabel, mis hõlmab nii börsil noteeritud kui ka börsil noteerimata äriühinguid. Ajutise määruse põhjenduses 124 kindlaks määratud muudatused liidu tootmises on kooskõlas ajutise määruse põhjenduses 108 kindlaks määratud muudatustega liidu tarbimises. AFASE esitatud andmed tootmismahtude kohta näitasid seevastu ajutise määruse põhjenduses 108 kindlaks määratud liidu tarbimise ja EPIA avaldatud liidu tarbimist käsitleva statistika puhul erinevaid suundumusi.

(183) Mis puudutab tootmisvõimsust, siis uurimine näitas, et ajutise määruse põhjenduses 124 esitatud järeldused hõlmasid nende äriühingute tootmisvõimsusi, kes esitasid uurimisperioodil pankrotiavalduse või lõpetasid tootmise, samas kui nad ei olnud müünud oma tootmisrajatisi ja seadmeid ning olid seega võimelised tootmise väga kiiresti taastama. Nagu on märgitud põhjenduses 182, sisaldasid ajutise määruse põhjenduses 124 esitatud näitajad ka börsil noteerimata äriühingute andmeid.

(184) Nagu on öeldud põhjenduses 137, kontrolliti sõltumatu konsultandi esitatud andmeid ja need leiti olevat piisavalt täpsed. Tuginedes eelöeldule leiti, et AFASE esitatud andmed, mis põhinevad muudel olemasolevatel allikatel, ei pruugi ilmtingimata olla esialgsete järeldustega vastuolus.

(185) Igatahes ei mõjutaks AFASA esitatud näitajate heakskiitmine üldist järeldust, et liidu tootmisharu kandis olulist kahju, kuna nende näitajate, st liidu toodangu ja liidu tootmisvõimsuse negatiivsed suundumused oleksid veelgi ilmsemad.

(186) Üks sõltumatu importija väitis, et tootmismaht, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine oleks tulnud kindlaks teha üksnes valimisse kaasatud liidu tootjate andmete põhjal. Kuna tegemist on makromajanduslike näitajatega, tuleks need siiski kindlaks teha kõikide liidu tootjate tasandil, et saada liidu tootmisharu olukorrast adekvaatne ja täielik pilt. Seepärast lükati see väide tagasi.

(187) Pärast lõplike järelduste avalikustamist palus üks isik komisjonil selgitada viisi, kuidas konsultant oli arvutanud liidu aastatoodangu. Üks teine isik palus, et komisjon annaks täiendavaid selgitusi seoses liidu kogu tootmisvõimsuse kohta kättesaadavate erinevate andmete kooskõlastamisega. Üks teine isik leidis, et andmed liidu kogutoodangu ja kogu tootmisvõimsuse kohta oleksid pidanud pärinema valimisse kaasatud liidu tootjatelt, sest see oleks andnud usaldusväärsema tulemuse. Sellega seoses väideti, et avalikkusele kättesaadavad andmed on selliste andmete konfidentsiaalsuse tõttu ebatäpsed ning et iga uuringukeskus või konsultant pidi tuginema oma analüüsis arvukatele prognoosidele ja eeldustele.

(188) Selgitatakse, et liidu aastatoodangu arvutamisel võeti aluseks näitajad, mille olid teatanud konsultandile liidu tootjad. Kui konkreetse liidu tootja aastatoodangut käsitlevaid näitajaid ei olnud mõne aasta kohta võimalik saada, kohaldati nende prognoosimiseks kõnealuse aasta uue tootmisvõimsuse suhtes eelmise aasta tootmisvõimsuse rakendamise taset. Institutsioonid on võrrelnud konsultandilt saadud näitajat ka näitajatega, mille esitas enne uurimise algatamist olukorra hindamiseks koostatud küsimustikele antud vastustes liidu tootmisharu. Need näitajad olid sarnased.

(189) Mis puudutab taotlust saada täiendavaid selgitusi seoses liidu kogu tootmisvõimsuse kohta kättesaadavate erinevate andmete kooskõlastamisega, siis selle kohta märgitakse, et kõnealune teave on juba esitatud huvitatud isikutele tutvumiseks ette nähtud avatud toimikus. Seepärast jäeti see taotlus rahuldamata.

(190) Lõpetuseks olgu märgitud, et liidu tootmine ja tootmisvõimsus on makromajanduslikud näitajad ning seepärast tuleb need kindlaks määrata kogu liidu tootmisharu tasandil, mitte valimisse kaasatud liidu tootjate tasandil.

(191) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks isik, et tootmisandmete kogumiseks kasutatud metoodika (peamiselt küsitlused ja külaskäigud tootmisrajatistesse) ei võimaldanud saada usaldusväärseid tulemusi tingituna selliste andmete konfidentsiaalsusest ja sellest tulenevast äriühingute vastumeelsusest neid andmeid avalikustada. Seepärast ei saa pidada sellist metoodikat asjakohaseks. Seda kinnitas väidetavalt asjaolu, et ehkki konsultant kasutas märksa suuremat arvu liidu tootjaid, kui võttis arvesse komisjon olukorra hindamisel uurimise algatamisetapis, on konsultandi kindlaks tehtud tootmise kogumaht väiksem kui tootmise kogumaht, mille tegi olukorra hindamisel kindlaks komisjon. Veel väitis kõnealune isik, et sellest tulenevalt ei saa selle kahjunäitajaga seotud teavet lugeda otseseks tõendusmaterjaliks algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses.

(192) Esiteks selgitatakse, et nende tootjate arv, keda ühelt poolt konsultant ja teiselt poolt komisjon arvesse võtsid, on laias laastus sama ning seetõttu tuli väide, et tulemused on ebajärjepidevad, tagasi lükata. Veel tuletatakse meelde, et konsultandi kogutud andmeid võrreldi võimaluse korral muudest allikatest pärit andmetega ning leiti, et hinnangud olid piisavalt usaldusväärsed. Seepärast kinnitatakse, et konsultandi esitatud teavet tootmisandmete kohta peetakse otseseks tõendusmaterjaliks algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses.

(193) Kuna ühtki muud märkust toodangu, tootmisvõimsuse ja tootmisvõimsuse rakendamise kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 124–128.

5.2.2. Müügimaht ja turuosa

(194) Ühe huvitatud isiku väitel oli liidu tootmisharu turuosa moodulite puhul vaid 19 % juba 2009. aastal ning selle 6 protsendipunkti suurust vähenemist vaatlusperioodil ei saa lugeda kahjuks.

(195) 6 protsendipunkti suurust turuosa vähenemist vaatlusalusel perioodil tuleb vaadelda samas ajavahemikus liidus toimunud moodulite tarbimise ligi 200 %-lise suurenemise taustal. Liidu tootmisharu ei saanud tarbimise kasvust kasu — vastupidi, isegi suurenenud tarbimise puhul ei suutnud liit suurendada vastavalt oma müügimahtu ja tema turuosa vähenes. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(196) Üks isik väitis, et müügiandmete kogumiseks kasutatud metoodika (peamiselt küsitlused ja külaskäigud tootmisrajatistesse) ei võimaldanud saada usaldusväärseid tulemusi tingituna selliste andmete konfidentsiaalsusest ja sellest tulenevast äriühingute vastumeelsusest neid andmeid avalikustada. Seepärast ei saa pidada sellist metoodikat asjakohaseks. Samuti ei saa neid pidada otseseks tõendusmaterjaliks algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses. Nagu on märgitud põhjenduses 137, võrreldi konsultandi kogutud andmeid võimaluse korral muudest allikatest pärit andmetega ning leiti, et hinnangud olid piisavalt usaldusväärsed. Seepärast kinnitatakse, et konsultandi esitatud teavet müügiandmete kohta peetakse otseseks tõendusmaterjaliks algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses.

(197) Kuna muid märkusi liidu tootmisharu müügimahu ja turuosa kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 129–131.

5.2.3. Tööhõive ja tootlikkus

(198) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks isik, et metoodika, mida kasutati selleks, et määrata kindlaks liidu kogutööhõive vaatlusalusel perioodil, oli väär. See isik väitis, et kui teave mõne konkreetse liidu tootja tööhõivemäära kohta ei olnud kättesaadav, võeti arvesse nende liidu tootjate keskmist tööhõivemäära, kelle puhul oli selline teave kättesaadav. See väide tuli tagasi lükata, sest kogutööhõive kindlaksmääramise metoodika oli teistsugune — kui andmed mõne konkreetse liidu tootja tööhõive kohta ei olnud kättesaadavad, prognoositi see näitaja sama äriühingu eelmis(t)e aasta(te) andmete põhjal. Nagu on osutatud põhjenduses 137, seda metoodikat kontrolliti ja see leiti olevat asjakohane. Seepärast lükati väide tagasi.

(199) Kuna ühtki muud märkust liidu tootmisharu tööhõive ja tootlikkuse taseme kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 132–134.

5.2.4. Dumpingumarginaali suurus ja varasemast dumpingust taastumine

(200) Kuna ühtki märkust selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 135 ja 136.

5.3. *Mikromajanduslikud näitajad*

5.3.1. Hinnad ja neid mõjutavad tegurid

(201) Üks huvitatud isik vaidlustas järelduse, et keskmiste müügihindade langus mõjus laastavalt liidu tootmisharu kasumlikkusele. Kõnealune isik väitis, et samamoodi vähenesid ka liidu tootmisharu keskmised kulud ja seetõttu on hinnalangus loomulik. Nagu on kirjeldatud ajutise määruse põhjenduses 138, tehti uurimise käigus kindlaks, et liidu tootmisharu müügihinnad langesid siiski rohkem kui selle keskmised tootmiskulud ja seepärast ei kajastunud selline kulude langus liidu tootmisharu kasumlikkuses. Seepärast kinnitatakse, et liidu tootmisharu müügihindade langus mõjus laastavalt liidu tootmisharu kasumlikkusele, ning selle kohta esitatud väited lükati tagasi.

(202) Üks teine isik vaidlustas ajutise määruse põhjenduses 138 esitatud järelduse, et hinnad olid uurimisperioodil jätkusuutmatul tasemel, väites, et seda peavad otsustama turujõud. Sama isik vaidles vastu ka samas põhjenduses esitatud järeldusele, et liidu tootmisharu ei saanud kulude vähenemisest dumpinguhinnaga impordi hinnasurve tõttu kasu. Sellega seoses märgivad institutsioonid järgmist. Väljendiga „jätkusuutmatu tase" viidatakse asjaolule, ei liidu tootmisharu müüs kahjumiga ega saanud seetõttu pikas perspektiivis ellu jääda. Seega on küsimuse puhul, kas hinnatase on jätkusuutlik, tegemist vaid tootmiskulude ja hindade suhte küsimusega. Väitega, et liidu tootmisharu ei saanud kulude vähenemisest kasu, viidatakse asjaolule, et kulud vähenesid aeglasemalt kui langesid hinnad. Mõlemat väidet toetavad ajutise määruse põhjenduses 138 esitatud tõendid. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(203) Kuna ühtki täiendavat märkust liidu tootmisharu keskmiste müügihindade kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 137 ja 138.

5.3.2. Tööjõukulud

(204) Sama huvitatud isik väitis ka, et vastupidiselt sellele, mis on öeldud ajutise määruse põhjenduses 140, ei ole vaatlusalusel perioodil toimunud mingit inflatsiooni ja seepärast ei saa tööjõukulude üldine kasv olla tingitud sellest tegurist.

(205) Vastupidiselt asjaomase isiku väitele näitas uurimine, et vaatlusalusel perioodil on toimunud inflatsioon ning et tööjõukulude kasvu, mis esines vaid moodulite puhul, on võimalik põhjendada inflatsiooni ja tootlikkuse suurenemisega.

(206) Ühe isiku väitel tekitas liidu tootmisharule kahju tööjõukulude suurenemine ja samal ajal toimunud tootlikkuse vähenemine. Esmalt tuleks märkida, et tööjõukulud püsisid elementide puhul stabiilsed, samal ajal kui tootlikkus suurenes nii elementide kui ka moodulite puhul. Seepärast saab viimati nimetatud suurenemist põhjendada tootlikkuse suurenemisega. Lisaks on uurimine näidanud, et tööjõukulud ei moodusta tootmiskuludest olulist osa, mida on öeldud ka juba ajutise määruse põhjenduses 203. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(207) Seda aluseks võttes kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 139 ja 140 esitatud järeldused.

5.3.3. Varud

(208) Üks huvitatud isik väitis, et laovarude suurenemine vaatlusalusel perioodil — väljendatuna protsendina kogutoodangust — on ebaoluline ja seepärast ei saa selles näha tõendit kahju kohta. Veel väitis kõnealune isik, et viis, kuidas varusid kajastavad näitajad on ajutise määruse põhjenduses 141 esitatud, on eksitav, sest nende puhul kasutakse ühikut kW, mitte MW, nagu liidu tootmisharu toomismahu puhul.

(209) Sellega seoses märgitakse, et ajutise määruse põhjendust 143 muudetakse ja see peaks olema järgmine: „… samasuguse toote laovarude kasv vaatlusalusel perioodil ei ole oluline tegur tuvastamaks, kas liidu tootmisharu kandis olulist kahju". Tehnilise vea olemasolu saab selgeks eelmise lause põhjal, milles jõutakse järeldusele, et liidu tootjad hoiavad laos pigem piiratud varusid, sest nende tootmine põhineb tellimustel.

(210) Ja veel — seda, kas varude väljendamisel on kasutatud ühikut kW või MW, peeti ebaoluliseks tuvastamaks, kas liidu tootmisharu kandis olulist kahju.

(211) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis mitu isikut, et varud oleks pidanud kindlaks määrama kogu liidu tootmisharu puhul ning et vaid kümne liidu tootja näitajad ei ole esinduslikud. Selgitatakse, et varusid peetakse mikromajanduslikuks näitajaks ja seepärast tuleks need kindlaks määrata teabe põhjal, mis on kogutud äriühingutelt eraldi, käesoleval juhul valimisse kaasatud liidu tootjatelt, kes leiti esindavat kogu liidu tootmisharu. Seepärast lükati ülaltoodud väide tagasi.

(212) Kuna ühtki muud märkust varude kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 141–143.

5.3.4. Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja investeeringutasuvus, kapitali kaasamise võime

(213) Pärast ühelt huvitatud isikult saadud märkust selgitatakse, et ajutise määruse põhjenduses 148 esitatud väide, et rahavood näitasid 2009. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal „süvenevalt negatiivset suundumust", on väär, sest rahavood, mis moodulite puhul aastatel 2009–2010 vähenesid, 2011. aastal tegelikult suurenesid ja vähenesid uurimisperioodil taas.

(214) Sama isik väitis, et ajutise määruse põhjenduses 149 esitatud näitajad investeeringute kohta olid võrreldes ajutise määruse põhjenduses 124 esitatud liidu tootmisharu tootmisvõimsusega liiga väikesed. Selle väite tõestuseks teatas kõnealune isik, et on teadlik ühe liidu tootja investeeringust tootmisvõimsuse suurendamisse, mis oli märksa suurem. Asjaomane isik järeldas, et seepärast peab liidu tootmisharu kindlaksmääratud tootmisvõimsus olema üle hinnatud. Märgitakse, et selle väite kohta ei esitatud ühtki tõendit, eriti seoses kõnealuse liidu tootja tehtud investeeringuga. Ajutises määruses esitatud investeerimisnäitajad põhinesid seevastu valimisse kaasatud liidu tootjatelt saadud tegelikul ja kontrollitud teabel. Märkida tuleks ka, et see väide põhines valimisse kaasatud liidu tootjate koguinvesteeringute ja kogu liidu tootmisharu kogu tootmisvõimsuse võrdlusel, mida ei saa pidada asjakohaseks võrdlusaluseks, sest arvesse ei võetud kogu liidu tootmisharu koguinvesteeringuid. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(215) Kuna ühtki muud märkust kasumlikkuse, rahavoo, investeeringute ja investeeringutasuvuse ning kapitali kaasamise võime kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 144–152.

5.4. *Järeldus*

(216) Eespool öeldut silmas pidades kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 153–158 esitatud järeldused, st et liidu tootmisharu kandis olulist kahju algmääruse artikli 3 lõike 5 tähenduses.

E. **PÕHJUSLIK SEOS**

1. **Sissejuhatus**

(217) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitis mitu huvitatud isikut, et teostatud põhjusliku seose analüüsiga ei määratud, eraldatud ega eristatud ühelt poolt dumpinguhinnaga impordi kahjulikku mõju ja teiselt poolt muude samaaegselt liidu tootmisharu kahjustavate teadaolevate tegurite mõju. Peale selle väideti, et komisjon ei suutnud analüüsida kõiki teisi teadaolevaid tegureid koos.

(218) Vastuseks sellele väitele tuleks märkida, et komisjon kontrollis väljakujunenud tava kohaselt esiteks seda, kas dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel on põhjuslik seos, ning teiseks seda, kas mõne muu teadaoleva teguri tõttu oli katkenud olulist kahju kandnud liidu tootmisharu ja dumpinguhinnaga impordi vaheline põhjuslik seos. Selles analüüsis hinnati, eraldati ja eristati ühelt poolt muude teadaolevate tegurite mõju liidu tootmisharu olukorrale ja teiselt poolt dumpinguhinnaga impordi kahjulik mõju tagamaks, et nende tegurite põhjustatud kahju ei omistataks dumpinguhinnaga impordile. Leiti, et neist ühelgi ei olnud tootmisharu olukorrale märkimisväärset mõju (või puudus selline mõju täielikult), mis oleks kummutanud tõsiasja, et hinnatud olulist kahju tuleb seostada dumpinguhinnaga impordiga. Neil põhjustel lükati see väide tagasi.

(219) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas mitu huvitatud isikut ülaltoodud põhjendusi. Sellega seoses väideti, et komisjon peaks panema põhjendatud ja asjakohase selgituse abil selgelt paika, et muude tegurite kui dumpinguhinnaga impordi tekitatud kahju ei tohiks omistada sellele impordile.

(220) Käesolevas uurimises jõuti pärast kõikide faktide kontrollimist järeldusele, et dumpinguhinnaga import on eraldi võetuna põhjustanud liidu tootmisharule olulist kahju. Muude teadaolevate tegurite mõju suuruse hindamine ei olnud käesoleval juhul võimalik ja seepärast teostati kvalitatiivne hindamine, nagu on sätestatud ajutise määruse põhjendustes 164–222. Kokkuvõttes kinnitati, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjustas dumpinguhinnaga import. On tõsi, et teiste tegurite mõju liidu tootmisharu taandarengule peeti piiratuks. Tuleks märkida, et algmääruse artikli 3 lõigetega 6 ja 7 ei ole kehtestatud ühtki kohustust, mis käsitleks teostatava kahju omistamise ja mitteomistamise analüüsi vormi. Vastupidi, algmääruse artikli 3 lõigete 6 ja 7 alusel tuleb need analüüsid teha nii, et dumpinguhinnaga impordi kahjulik mõju oleks võimalik eraldada ja eristada teiste tegurite kahjulikust mõjust. Uurimise käigus ei ilmnenud ühtki tõendit selle kohta, et muud teadaolevad tegurid, mis võisid mõjutada kantud kahju, oleksid kas koos või eraldi katkestanud dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelise põhjusliku seose. Ülaltoodud analüüsi arvesse võttes kinnitati, et muud teadaolevad tegurid ei andnud võimalust kummutada järeldust, et liidu tootmisharu kantud oluline kahju tuleb omistada dumpinguhinnaga impordile. Neil põhjustel lükati need väited tagasi.

(221) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist esitasid mõned huvitatud isikud vastuväited ajutise määruse põhjenduses 160 esitatud järeldusele. Nad kordasid, et uurimisaluse toote turutingimused on liikmesriigiti erinevad ja seepärast tuleks põhjusliku seose analüüs teha iga liikmesriigi kohta eraldi. Peale selle väitsid kõnealused isikud, et riiklikud toetuskavad, päikesepaiste ja elektrihinnad (sh reguleerivad maksud) on liikmesriikides erinevad ning lisaks on igal turul erinevad turuosad (kodudes kasutatavad seadmed võimsusega alla 40 kW, ettevõtetes ja tööstussektoris kasutatavad seadmed võimusega 40 kW kuni 1 MW ja kommunaalsektori seadmed võimsusega 1–10 MW). Seda arvesse võttes väitsid nad, et põhjusliku seose analüüs tuleks teha eraldi ühelt poolt iga liikmesriigi kohta ja teiselt poolt suuremahulise turuosa ja kodukasutajate turuosa kohta.

(222) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas mõni huvitatud isik oma väidet, et põhjusliku seose analüüs tuleks teha iga liikmesriigi puhul eraldi, esitamata siiski selle kohta täiendavaid argumente või uusi tõendeid.

(223) Uurimine on näidanud, et müügi- ja impordihinnad on sarnased kogu liidus. Seetõttu võib järeldada, et uurimisaluse toote jaoks on tõepoolest olemas üks turg. Samuti ei osutanud uurimine, et liikmesriigi või piirkonna tootjad oleksid keskendanud oma tegevuse sellele konkreetsele turule või et dumpinguhinnaga import oleks koondunud ühte liikmesriiki või piirkonda. Pealegi ei väitnud ükski huvitatud isik, et dumpingut ja kahju tuleks analüüsida liikmesriigi tasandil, mis aga oleks eeltingimus põhjusliku seose analüüsi tegemiseks iga liikmesriigi puhul eraldi. Uurimise käigus ei ilmnenud ühtki tõendit selle kohta, et see oleks olnud asjakohane lähenemine, võttes eeskätt arvesse, et liidu tasandil vaadeldava toote hinnad olid sarnased kogu liidus. Peale selle märgitakse, et päikesepaiste võib olla sama liikmesriigi eri piirkondades erinev (nt Lõuna-Prantsusmaal on seda rohkem kui Põhja-Prantsusmaal) või ühe liikmesriigi eri piirkondades võivad olla erinevad toetuskavad (nt Belgias), ning seepärast võib kõnealuste tegurite mõju nõudlusele olla samas liikmesriigis piirkonniti erinev. Erinevused liikmesriikide ja/või piirkondade õigusraamistikes ning tingimustes, nt päikesevalguse hulgas, ei õigusta eraldi põhjusliku seose analüüsi ning koos sellega eraldi kahju- ja dumpinguanalüüsi tegemist. Seepärast tuli need väited tagasi lükata.

(224) Üks teine huvitatud isik väitis, et ehkki olulised on ka teised tegurid, on nõudluse kindlaksmääramisel põhitegur riiklikud toetuskavad. Sama isik vaidlustas ka selle, et mõnes paigas on juba saavutatud võrgupariteet, väites, et moodulite hinnad alates uurimisperioodi algusest tõusid, samas kui elektrihinnad langesid. Lisaks väitis ta, et vähemalt teatavates liikmesriikides ei võimalda regulatiivsed, majanduslikud ja tehnilised tingimused võrguga ühinemist ning nende liikmesriikide jaoks on seetõttu ebaoluline, kas võrgupariteet on saavutatud või mitte. Kõnealune isik ei esitanud aga eeltoodud väidete kohta ühtki tõendit. Eelnevad väited kinnitavad, et olukord seoses riiklike toetuskavade ja võrgupariteediga võib olla liikmesriikides mõnevõrra erinev. Esitatud teave ei olnud siiski sellist laadi, et see oleks tõestanud iga liikmesriigi kohta eraldi analüüsi tegemise põhjendatust.

(225) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas sama huvitatud isik seda väidet ja esitas teabe, mille põhjal pidid väidetavalt näha olema liikmesriikide ja segmentide erinevad turutingimused. Esitatud teavet ei saanud siiski pidada veenvaks, sest see koosnes PowerPointi esitlusest, millele ei olnud lisatud ühtki toetavat tõendit, ning seepärast ei tõestanud see, et analüüsi tegemine iga liikmesriigi puhul eraldi oleks põhjendatud. Seepärast tuli selle isiku väide tagasi lükata.

(226) Sellest tulenevalt jõuti järeldusele, et põhjusliku seose analüüsimine liikmesriikide ja/või piirkondade ning segmentide kaupa ei ole vastavuses tegeliku turuolukorraga. Kuna ühtki muud märkust selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 159 ja 160 esitatud järeldused.

(227) Hiina valitsus väitis, et komisjon on olnud põhjusliku seose analüüsimisel ebajärjepidev, sest kahju analüüsiti moodulite ja elementide puhul eraldi, samal ajal kui põhjusliku seoses analüüsimisel ei tehtud tooteliikidel vahet. Sellega seoses märgitakse, et ehkki kahjunäitajad esitati tõepoolest eraldi iga tooteliigi kohta, viitavad iga näitaja puhul tehtud järeldused uurimisalusele tootele tervikuna. Ühtlasi tuletatakse meelde, et moodulid ja elemendid on üks toode, ning põhjusliku seose analüüs tehti seda aluseks võttes. Seepärast lükati väide tagasi.

2. **Dumpinguhinnaga impordi mõju**

(228) Üks huvitatud isik vaidlustas järelduse, et vaatlusaluse toote dumpinguhinnaga Hiina RVst importimise ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel on piisav seos. Väidetavalt kinnitas seda ühelt poolt asjaolu, et 2009.–2010. aastal suurenes elementide puhul märgatavalt liidu tootmisharu kasumimarginaal (kahjumist 12 % kasumini), samal ajal kui Hiinast pärit impordi hind oli liidu tootmisharu hindadest 36 % madalam ja selle impordi turuosa kõnealusel perioodil kahekordistus. Teiselt poolt suurenes aastatel 2010–2011 Hiina impordi turuosa vaid 6 protsendipunkti, ehkki tarbimine kasvas sel perioodil tunduvalt enam, samas kui liidu tootmisharu osa vähenes sellegipoolest 36 %. Veel väitis kõnealune isik, et uurimisperioodil oli teistest kolmandatest riikidest imporditud elementide hinnatase sama kui Hiina impordi oma, ent nende turuosa suurenes vastavalt liidu tootmisharu turuosa vähenemisele rohkem.

(229) Uurimine näitas, et vaatlusalusel perioodil suurenes Hiina turuosa kõikide tooteliikide puhul pideavalt (17 protsendipunkti moodulite, 17 protsendipunkti elementide puhul). Hiina RVst pärit dumpinguhinnaga impordi maht suurenes moodulite puhul rohkem kui 300 % ja elementide puhul 482 %. Samal ajal langesid oluliselt ja pidevalt Hiina impordihinnad (vaatlusalusel perioodil moodulite puhul 64 % ja elementide puhul 42 %) ning uurimisperioodil lõid nad liidu tootmisharu hinnad märkimisväärselt alla. Samas vähenes vaatlusalusel perioodil liidu tootmisharu turuosa ning nagu on kirjeldatud ajutise määruse põhjendustes 153 ja 154, ilmnes kõikide peamiste kahjunäitajate puhul negatiivne suundumus. Seepärast kinnitatakse, et dumpinguhinnaga impordi suurenemise ja liidu tootmisharu turuosa vähenemise vahel on selge ajaline kokkulangevus.

(230) Nagu on näidatud ajutise määruse põhjendustes 161 ja 162, tehti see ajaline kokkulangevus kindlaks kõikide tooteliikide puhul eraldi. Pealegi ei anna analüüs, mille puhul vaadeldakse impordi mõju liidu tootmisharu kasumimarginaalile igal vaatlusaluse perioodi aastal eraldi, kasutuskõlblikke tulemusi, kuna dumpingu ja olulise kahju ning nende omavahelise põhjusliku seose olemasolu ei tule kindlaks teha iga aasta kohta eraldi. Dumpinguhinnaga impordi ja olulise kahju vahelise seose tõestamiseks piisab, kui analüüsida muutusi kogu vaatlusaluse perioodi vältel.

(231) Märgitakse ka, et liidu tootmisharu kasumlikkus on üks algmääruse artikli 3 lõikes 5 osutatud teguritest, mida tuleks uurida, kui vaadeldakse dumpinguhinnaga impordi mõju liidu tootmisharu olukorrale. Pelgalt asjaolu, et liidu tootmisharu oli mingil konkreetsel aastal kasumlik, ei pruugi tähendada ilmtingimata seda, et see ei kandnud mingit olulist kahju. Selleks et teha kindlaks põhjuslik seos kahju ja dumpinguhinnaga impordi vahel, ei pea liidu tootmisharu turuosa vähenemine olema pealegi täpses vastavuses dumpinguhinnaga impordi turuosa suurenemisega. Ja veel — muid tegureid (nt muude kolmandate riikide importi või tarbimise arengut), mis oleksid võinud mõjutada liidu tootmisharule kahju tekitamist, kontrolliti ja käsitleti eraldi ajutise määruse põhjendustes 164–224.

(232) Liidu tootmisharu hinnad alla löönud dumpinguhinnaga impordi mahu märgatava kasvu ja liidu tootmisharu üha ebakindlama olukorra ajaline kokkulangevus näitab käesoleval juhul selgelt põhjuslikkust, nagu on öeldud ajutise määruse põhjendustes 161–163. Seepärast lükati väited dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelise mis tahes seose puudumise kohta tagasi.

(233) Pärast lõplike järelduste avalikustamist jätkas sama huvitatud isik põhjusliku seose analüüsi vaidlustamisega, sest liidu tootmisharu kasumlikkust ei analüüsitud konkreetselt teatavate aastate puhul (eelkõige 2010. aasta puhul), vaid seoses kogu vaatlusaluse perioodiga.

(234) Sellega seoses tuleks märkida, et põhjusliku seose kohta ei saa teha ühtki paikapidavat järeldust, kui vaatlusalusest perioodist valitakse välja vaid üks konkreetne aasta ning samal ajal eiratakse liidu tootmisharu arengut kogu vaatlusaluse perioodi jooksul ja selle seost muudatustega dumpinguhinnaga impordis. Selline analüüs annab vaid osalise pildi ja selle põhjal ei saa teha ühtki usaldusväärset järeldust. Kasumlikkuse määrad, mis suunasid ka teisi 2010. aastal saavutatud liidu tootmisharu finantsnäitajaid, olid seega kõrged tänu erakordselt suurele hüppele liidu tarbimises, mida toetasid väga helded toetuskavad, mis võimaldasid liidu tootmisharul suurendada samal aastal rohkem kui kunagi varem oma müüki, ent vaid ajutiselt, nii et see ei olnud seda liiki tootmisharu jaoks igal juhul jätkusuutlik. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(235) Kuna täiendavaid märkusi dumpinguhinnaga impordi mõju kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 159–163.

3. **Muude tegurite mõju**

3.1. *Import muudest kolmandatest riikidest*

(236) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist esitasid mitu huvitatud isikut kommentaari seoses järeldustega, milles käsitletakse importi muudest kolmandatest riikidest, ning kordasid neid märkusi pärast lõplike järelduste avalikustamist. Need isikud ei toonud aga päevavalgele uut teavet ega tõendeid, mis oleksid võinud anda põhjust muuta asjakohaseid esialgseid järeldusi.

(237) Need isikud tõstsid eelkõige esile Taiwanist pärit elementide impordimahu. Kuid Taiwanist pärit vaatlusaluse toote absoluutne impordimaht (1 132 MW) moodustab vaid väga väikese osa (alla 5 %) liidu kogutarbimisest (21 559 MW) ja on samuti väga väike võrreldes Hiina RVst pärit impordiga (15 005 MW). Seepärast on Taiwanist pärit import kahjustanud liidu tootmisharu väga vähe (kui üldse) ega ole katkestanud põhjuslikku seost.

(238) Kuna ühtki muud märkust impordi kohta muudest kolmandatest riikidest ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 164–167 esitatud järeldused.

3.2. *Liidu tarbimise areng*

(239) Üks huvitatud isik väitis, et komisjon ei suutnud analüüsida tarbimise arengu mõju. Sellega seoses väideti, et Hiina RVst pärit import ei katnud kogu tarbimise suurenemist, ning et ehkki moodulite puhul liidu tootmisharu turuosa aastatel 2009–2010 kahanes, tootmisharu kasumlikkus samas ajavahemikus siiski suurenes. Väideti ka, et 2009. aastal, mil Hiina RVst pärit elementide impordi turuosa oli vaid 8 %, kandis liidu tootmisharu siiski 8 %-list kahju.

(240) Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 168, jäi vaatamata sellele, et liidu tarbimine uurimisperioodil vähenes, Hiina RVst pärit dumpinguhinnaga impordi turuosa vaatlusalusel perioodil kas samaks (moodulite puhul) või suurenes (elementide puhul), kahjustades liidu tootmisharu. Seepärast ei saa järeldada, et tarbimise vähenemine oleks põhjustanud dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahelise põhjusliku seose katkemise. Pealegi näitas uurimine, et kuna liidu tootmisharu tootmisvõimsus oli igal juhul märksa väiksem kui tarbimise tase, ei oleks uurimisperioodil aset leidnud tarbimise vähenemine saanud mõjutada liidu tootmisharule kahju tekitamist. Seepärast lükati see väide tagasi.

(241) Üks teine huvitatud isik vaidlustas väite, et liidu nõudlus jääb alles isegi riiklike toetuskavade puudumise korral. Kõnealuse isiku väitel on nõudluse ja toetuskavade vahel seos ning et selliste kavade puudumise korral ei oleks fotoelektriliste toodete sektori projektid enam kasumlikud ja seepärast kaoks ka nõudlus päikesepaneelide järele.

(242) Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 169, leiti uurimise ajal märke sellest, et isegi toetuskavade puudumise korral on nõudlus endiselt olemas ja jääb alles ka tulevikus. Kõnealune isik ei esitanud mingeid tõendeid, mis oleksid võinud nende järelduste väärtust kahandada. Kuna uut teavet selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjenduses 169 esitatud järeldused ja lükatakse kõnealune väide tagasi.

(243) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis Hiina valitsus, et asjaolu, mille kohaselt liidu tootmisharu võimsus ei vastanud igal juhul liidu nõudlusele, on ebaoluline, sest liidu tootmisharu moodulite müügimaht

kahanes kooskõlas tarbimise vähenemisega, ning kordas, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjus oli tarbimise vähenemine 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal. Ehkki liidu tarbimine 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal tõepoolest vähenes ja moodulite müügimaht kahanes sama suundumust järgides, tuleb seda vaadelda seoses Hiina dumpinguhinnaga impordi arenguga, mis lõi märkimisväärselt alla liidu tootmisharu hinnad, sundides liidu tootmisharu müüma kahjumiga. Sellega seoses tuletatakse meelde — nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 111 –, et ajal, mil tarbimine vähenes, Hiina RVst pärit dumpinguhinnaga import kas säilitas oma turuosa (moodulite puhul) või suurendas seda (elementide puhul). Samal ajal langesid märgatavalt Hiina impordihinnad ja lõid oluliselt alla liidu tootmisharu müügihinnad. Seepärast lükati see väide tagasi.

(244) Kuna ühtki muud märkust liidu tarbimise arengu kohta ei ole, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 168 ja 169 esitatud järeldused.

3.3. *Soodustariifid kui toetuskavade peamine näide*

(245) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist kordas mitu huvitatud isikut, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjuseks oli liikmesriikides rakendatud soodustariifide muutmine. Nende väitel avaldas soodustariifide muutmine hindadele ja sellega ka liidu tootmisharu kasumlikkusele tugevat survet languse suunas. Üks huvitatud isik väitis, et uuriti vaid soodustariifide muutmise mõju nõudlusele, ehkki oleks pidanud analüüsima ka selle mõju hindadele. Sellega seoses väitis mitu huvitatud isikut, et enamik liikmesriike tegi suuri kärpeid juba 2010. aastal, pannes sellega langema moodulite hinnad.

(246) Selle väitega seoses tuleks märkida, et liikmesriigid rakendasid soodustariifide kärpeid eri aegadel ja eri kiirusega ning üldise pildi saamine kogu liidu kohta on võrdlemisi keeruline. Olenemata hetkest, millal soodustariifide määrad langesid väga madalale tasemele, ei saa liidu hindade ja kasumlikkuse olulist langust vaatlusalusel perioodil põhjendada üksnes või peamiselt soodustariifide vähendamisega. Esiteks oli teabe põhjal, mis koguti Saksamaa ja Itaalia kohta, mis moodustasid 2011. aastal üheskoos umbes 75 % liidu turust, keskmise müügihinna langus uurimisperioodil ilmsem kui soodustariifimäärade vähenemine. Teiseks nähtub kogutud tõenditest, et mõnes riigis (nt Itaalias) pidi liidu tootmisharu vähendama märkimisväärselt oma hindu isegi väga soodsate soodustariifimäärade puhul. Ja lõpetuseks, liidu tootjad pidid müüma uurimisperioodil tooteid tootmiskuludest madalama hinnaga, mis oli peamiselt selle tagajärg, et Hiina eksportivate tootjate käes oli 80 % liidu turust ja seega ka võimalus mõjutada hinnakujundusmehhanismi.

(247) Veel tehti uurimise käigus kindlaks, et kuni 2011. aastani muutsid soodustariifide kõrgemad määrad koos liidus aset leidnud moodulite hinna langusega investeerimise päikeseenergiasse äärmiselt atraktiivseks, sest investeeringute tasuvuse määr oli väga kõrge. Seepärast oli tulemuseks suur arv investeeringuid ja sellest tulenevalt suur nõudlus päikesepaneelide järele. Suurenenud nõudluse tulemusel suurenes märkimisväärselt makstud soodustariifide kogusumma ja enamik liikmesriike alandas olemasolevaid soodustariife, et vältida muu hulgas elektrihinna tõusu. See näitab, et soodustariifide kärped võisid olla ka langevate hindade tulemus, mitte vastupidi.

(248) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks isik, et käesoleva määruse põhjendus 246, milles on märgitud, et kogu liidu nõudlust on keeruline hinnata, ja põhjendus 223, milles on öeldud, et põhjusliku seose analüüsimine iga liikmesriigi puhul eraldi ei too asjalikke tulemusi, on teineteisega vastuolus. Sellega seoses selgitatakse, et põhjenduses 246 esitatud hinnangus viidatakse sellele, kui keeruline on saada üldist pilti soodustariifide muutumisest kogu liidus, mitte liidu nõudluse osas, nagu väidab huvitatud isik. Sellest tulenevalt ei ole nende kahe põhjenduse vahel mingit vastuolu ja seepärast lükati väide tagasi.

(249) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks isik, et isegi kõrgete soodustariifimäärade puhul võib moodulite hind tehnoloogia arengu, mastaabisäästu, kulude vähenemise ja suureneva üleilmse tootmisvõimsuse tõttu märgatavalt langeda. Selle väitega seoses märgitakse, et kogutud tõendite põhjal pidid Itaalia tootjad langetama oma hindu allapoole tootmiskulusid isegi kõrgete soodustariifimäärade puhul. Kuigi ülalnimetatud tegurid võisid tõepoolest mõjutada keskmisi kulusid, ei saa nendega põhjendada seda, miks liidu tootjad pidid langetama oma hindu allapoole oma tootmiskulusid. Seepärast järeldatakse, et hinnad surus jätkusuutmatule tasemele peamiselt Hiina RVst pärit dumpinguhinnaga import, ning kõnealune väide lükati tagasi.

(250) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis üks isik, et põhjenduses 247 esitatud järelduse (et soodustariifide kärped võisid olla ka langevate hindade tulemus, mitte vastupidi) toetuseks pole ühtki tõendit.

(251) Märgitakse, et põhjenduses 247 tehtud järeldused tuginesid teabele, mis oli uurimise ajal kättesaadav, ja kirjeldatud stsenaariumi peeti selle konkreetse turu olusid silmas pidades tõepoolest mõistlikuks. Seepärast lükati see väide tagasi.

(252) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas üks isik, et ta ei nõustu järeldusega, mille kohaselt liidu tootjatele avaldatud surve hindu alandada oli põhjustatud dumpinguhinnaga impordist, ning väitis, et hoopiski soodustariifide kärped olid need, mis sundisid liidu tootjaid oma hindu alandama. Sama isik kordas, et pärast soodustariifide vähendamist langesid fotoelektrilise süsteemi hinnad kooskõlas selle vähenemisega, nii et projektiarendajate kulud ei suurenenud, mis tõi lõppkokkuvõttes liidu tootjatele kaasa hinnasurve.

(253) Kuna nende väidete kohta ei esitatud ühtki veenvat tõendit, jäi komisjon kindlaks oma analüüsile ja järeldustele, mis on esitatud põhjendustes 246–247.

(254) Sama isik väitis, et turgu suunavad muudatused soodustariifides, ja esitas teabe fotoelektriliste seadmete arvu kohta Ühendkuningriigis aastatel 2012 ja 2013. Teave, mille kõnealune isik esitas, oli Ühendkuningriigi valitsuse trükis, mis põhines Ühendkuningriigi registrisse Central FiT Register tehtavatel iganädalastel kannetel. Märgitakse, et see teave käsitles peamiselt aega, mis jäi väljapoole uurimisperioodi, ja oli seotud vaid ühe liikmesriigiga, samal ajal kui käesolevas uurimises keskenduti olukorrale liidu turul tervikuna. Igal juhul ei vaielda vastu, et soodustariifide tasemed mõjutavad nõudlust, kuivõrd piirkondades, kus päikesekiirgust on vähem, sõltub investeeringute kasumlikkus soodustariifi tasemest. Näitamaks, et kahju on põhjustanud tase, millel soodustariifid olid uurimisperioodil kehtestatud, oleksid huvitatud isikud siiski pidanud tõestama, et liidu tootjate hinna tõusmine mittekahjustavale tasemele oleks tähendanud, et liidu tootjad ei oleks saanud vaatlusalust toodet müüa, sest investeeringud fotoelektrilistesse süsteemidesse ei oleks olnud selle hinnataseme juures elujõulised. Selliseid tõendeid ei esitatud. Seepärast lükati see väide tagasi.

(255) Seepärast lükati tagasi väide selle kohta, et soodustariifide vähendamised katkestasid dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelise põhjusliku seoses.

(256) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist toonitas üks huvitatud isik taas, et soodustariifide muutmine muutis päikeseenergiasse investeerimise võimalused investorite jaoks ebahuvitavaks ja vähendas seega nõudlust toote järele. Üks teine huvitatud isik väitis, et ajutise määruse põhjenduses 173 esitatud järeldus, et vaatamata soodustariifisüsteemi tühistamisele tehakse Hispaanias endiselt investeeringuid, on vale.

(257) Soodustariifide mõju nõudlusele on käsitletud ajutise määruse põhjenduses 173. Kuna ühtki uut väidet selle kohta ei esitatud, lükati ülaltoodud väide, et nõudlus soodustariifide muutmise tõttu vähenes, tagasi. Mis puudutab Hispaanias tehtavaid investeeringuid, siis selgitatakse, et ajutise määruse põhjenduses 177 esitatud järeldused põhinevad uurimise raames saadud teabel, mida on kohapeal kontrollitud. Kuna kõnealune isik ei esitanud selle kohta uut teavet ega uusi tõendeid, tuli väide tagasi lükata.

(258) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitis mitu huvitatud isikut, et madalate soodustariifimäärade tõttu olid investeeringud fotoelektriliste toodete sektori projektidesse majanduslikult elujõulised vaid siis, kui neis kasutati Hiina RVst pärit madalaima hinnaga päikesepaneele. Seepärast väideti, et soodustariifide kärped põhjustasid liidu tootmisharule olulist kahju. Ühe teise isiku väitel mõjutab soodustariifimäära tase moodulite hinnakujundusmehhanismi.

(259) Tuleks märkida, et mooduli kogukulu, mille puhul projekt oleks endiselt majanduslikult elujõuline, on liikmesriigiti või piirkonniti erinev mitmete selliste tegurite tõttu nagu soodustariifid, muud regulatiivsed stiimulid, päikesepaiste, tavapärased elektrihinnad jne.

(260) Peale selle näitas uurimine, et praegused seadmed sõltuvad üha vähem soodustariifidest, sest mitmes Euroopa piirkonnas — nt suures osas Itaaliast, Hispaanias, Portugalis, Lõuna-Prantsusmaal ja Kreekas — on teatavate seadmete puhul saavutatud tõenäoliselt fotoelektrilise süsteemi võrgupariteet.

(261) Eespool nimetatud põhjustel lükati selle kohta esitatud väited tagasi.

(262) Ühe huvitatud isiku väitel ei uurinud komisjon seda, kas liidu tootmisharu ei suutnud ette näha valitsuste toetuskavade rakendamise järsku lõpetamist või nende vähendamist. Selle väite kinnituseks ei esitatud ühtki argumenti. Tuleks siiski märkida, et kogutud tõendite põhjal ei ole mingit märki sellest, et liidu tootmisharu oleks reageerinud turusignaalidele (nt tarbimise arengule) ja muule olemasolevale teabele (nt toetuskavade vähendamisele) ebamõistlikult. Seepärast lükati see väide tagasi.

(263) Üks huvitatud isik väitis, et soodustariifide kärped vähendasid liidu tootmisharu müüki, sest investeeringud olid elujõulised vaid taskukohaste Hiina hindadega. Kogutud tõendid näitavad tegelikult ainult seda, et uurimisperioodil toimus liidu tootmisharu müügis vaid väike langus vastupidiselt sellele, mida olnuks oodata, kui fotoelektriliste toodete sektori projektid oleksid olnud elluviidavad vaid Hiina moodulitega. Vastupidi, 2011. aastani liidu tootmisharu moodulite müük kasvas ja seejärel uurimisperioodil pisut kahanes, järgides sama suundumust kui tarbimine. Seepärast lükati see väide tagasi.

(264) Üks teine huvitatud isik väitis, et ajutise määruse põhjendustes 174 ja 175 esitatud järeldusel, et soodustariifide muutused ei põhjustanud põhjusliku seose katkemist, ei ole ei faktilist ega õiguslikku alust ning see ei ole kooskõlas algmääruse artikli 3 lõikega 7, sest komisjon ei suutnud hinnata soodustariifide vähendamisega tekitatud kahju taset ja pidas liidu tootmisharu hinna märkimisväärset langust vaid Hiina dumpinguhinnaga impordi tagajärjeks. Sama isiku väitel oli moodulite, elementide ja plaatide hinna langus üleilmne nähtus ega olnud tingitud Hiina impordi avaldatud survest.

(265) Seoses väitega, et komisjon ei suutnud hinnata soodustariifi kärbetega põhjustatud kahju taset, viidatakse ajutise määruse põhjendustele 174, 175 ja 182 ning käesoleva määruse põhjendustele 245–263, milles komisjon on jõudnud järeldusele, et ei nõudluse vähenemine ega soodustariifide mõju liidu hindadele — hoolimata sellest, kas ja kui suures ulatuses võisid nende põhjuseks olla soodustariifide kärped — pole olnud selline, mis oleks põhjustanud liidu tootmisharu kantud kahju ja Hiina RVst pärit dumpinguhinnaga impordi põhjusliku seose katkemise. Seepärast lükati väide, et komisjoni järeldustel puudub faktiline alus, tagasi. Seoses väitega, et moodulite ja elementide hinna langus oli üleilmne nähtus, viidatakse ajutise määruse põhjendustele 164–167, milles hinnatakse teistest riikidest kui Hiina RVst pärit liitu suunatud impordi mahte ja hindu. Ehkki hindade langemise suundumus oli moodulite ja elementide puhul üleilmselt tõepoolest olemas, on Hiina RVst pärit impordi dumpinguhinnad seda suundumust süvendanud ja viinud hinnad kahjumit tekitava tasemeni. Tuginedes eelöeldule, lükati see väide tagasi.

3.4. *Liidu tootmisharule antud muu rahaline abi*

(266) Kuna ühtki märkust liidu tootmisharule antud muu rahalise abi kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 184 ja 185 esitatud järeldused.

3.5. *Liigne tootmisvõimsus*

(267) Üks huvitatud isik kordas väidet, et olulise kahju põhjustas pigem liigne tootmisvõimsus nii maailma kui ka liidu turul kui import Hiina RVst. Sellega seoses väideti, et liidu tootmisharu paisutas oma võimsused üle, mida tõestas madal tootmisvõimsuse rakendamise tase, ja seepärast oli mis tahes kahju põhjustanud tootmisharu ise. Liigse tootmisvõimsuse väidetavat mõju liidus ja kogu maailmas on ajutise määruse põhjendustes 185–190 juba käsitletud ning seepärast tuli väide uue teabe puudumise tõttu tagasi lükata.

(268) Ühe teise huvitatud isiku väitel viis liigne tootmisvõimsus hinna otstarbekohastamiseni. Sellega seoses tuleks märkida, et ühelt poolt tõi liigne tootmisvõimsus tegelikult kaasa n-ö võidujooksu madalaima hinna poole ja liidu tootmisharu hindade allasurumise, mis oli üldjuhul suurem kui tootmiskulude vähenemine. Teiselt poolt — nagu on öeldud ajutise määruse põhjenduses 186 — järgiti liidu tootmisharu tootmisvõimsuse suurendamisel turu arengut ning seda võimsust peeti mõistlikuks. Elementide puhul kasvas tootmisvõimsus vähem kui moodulite puhul. Asjaomane isik ei esitanud selle kohta uut teavet ega uusi tõendeid ning seepärast tuli need väited tagasi lükata.

(269) Üks teine huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas asjaolu, et liidu tootmisharu keskendub üksnes spetsiifilistele investeeringutele ega tee vajalikke investeeringuid tootmisvõimsuse suurendamisse ega kulude vähendamisse. Ka seda väidet ei õnnestunud kinnitada uurimise tulemustega, mis näitasid, et liidu tootmisharu suurendas vaatlusalusel perioodil oma tootmisvõimsust ja tõhusust (ajutise määruse põhjendused 124 ja 187). Seepärast lükati see väide tagasi.

(270) Peale selle väitis üks huvitatud isik, et liidu tootmisharu suurendas oma tootmisvõimsust hoolimata sellest, et tootmisvõimsuse rakendamise tasemed olid juba madalad, põhjustades sellega endale ise kahju. See väide tugines valimisse kaasatud liidu tootjate investeeringute suundumuse ja kogu liidu tootmisharu tootmisvõimsuse rakendamise suundumuse võrdlusel, mis ei ole asjakohane võrdlusalus. Lisaks näitas uurimine, et liidu tootmisharu ei olnud suurendanud oma tootmisvõimsust ulatuses, mis oleks ületanud liidu tarbimise arengut, ning seepärast lükati see väide tagasi.

(271) Lisaks näitavad kogutud tõendid, et investeeringutega uutesse masinatesse vähendas liidu tootmisharu oma tootmiskulusid ja muutus kulude poolest konkurentsivõimelisemaks. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(272) Üks huvitatud isik väitis, et ajutise määruse põhjenduses 189 esitatud järeldused olid vastuolus ajutise määruse põhjendustes 124 ja 186 tehtud järeldustega, andmata samas täiendavaid selgitusi väidetava vastuolu laadi või ulatuse kohta. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(273) Pärast lõplike järelduste avalikustamist vaidles mõni huvitatud isik vastu sellele, et liidu tootmisharu võimsuse suurendamine oli mõistlik ning kooskõlas turu ja eelkõige liidu tarbimise arenguga. Mis puudutab mooduleid, siis tootmisvõimsus kasvas vaatlusalusel perioodil 106 %, samal ajal kui liidu tarbimine suurenes 221 %, seega enam kui topelt. Sama lugu oli elementidega — tootmisvõimsus kasvas vaatlusalusel perioodil 39 %, samal ajal kui liidu tarbimine suurenes 87 %. See näitab, et võimsuse kasv oli oluliselt väiksem tarbimise kasvust, ning seepärast ei saa seda pidada ebamõistlikuks, võttes arvesse, et liidus ei ole kunagi olnud liigset tootmisvõimsust. Pealegi ei tuleks seda, kas võimsuse suurendamine oli mõistlik, analüüsida aastate kaupa eraldi, vaid arvesse tuleks võtta suundumust kogu vaatlusalusel perioodil. Võimsuse suurendamise mõju hakkab seega tavaliselt täielikult avalduma alles pärast teatava aja möödumist investeeringu tegemisest ja ühe aasta eraldi analüüsimine võib anda moonutatud pildi. Seepärast lükati see väide tagasi.

(274) Kuna ühtki muud märkust liidu tootmisharu liigse tootmisvõimsuse kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 185–190 esitatud järeldused.

3.6. *Toorainehindade mõju*

(275) Mõned huvitatud isikud toonitasid taas, et liidu tootmisharu või vähemalt osa sellest ei saa pikaajaliste tooraine tarnelepingute tõttu kasu polükristalse räni hinna langusest uurimisperioodil. Viidates ajutise määruse põhjenduses 193 esitatud järeldusele, milles on öeldud, et liidu tootmisharul õnnestus oma pikaajalised lepingud koos oma tarnijatega (sh plaatide tootjatega) uuesti läbi vaadata ja seepärast saadi madalamast hinnast kasu, väitsid kõnealused isikud, et polükristalse räni ja/või plaatide pikaajaliste lepingute läbivaatamise või lõpetamisega kaasnesid trahvid. Selle väite toetamiseks esitasid kõnealused isikud ajakirjanduses ilmunud artiklid, milles oli öeldud, et mõned liidu tootjad olid sattunud kohtuvaidlusse või et nad lõpetasid oma lepingud. Mõni isik esitas teabe, mis väidetavalt kinnitas seda, et pikaajalisi lepinguid ei olnud võimalik uuesti läbi vaadata.

(276) Polükristalne räni on plaatide tootjate põhitooraine. Uurimise käigus selgus, et polükristalse räni hinnad tõusid 2008. aastal, mil nad saavutasid oma lae tasemel ligikaudu 500 USA dollarit kg, kuid langesid uuesti 2009. aastal, jõudes aasta lõpuks tasemele ligikaudu 50–55 USA dollarit kg, ning 2010. aastal ja 2011. aasta alguses toimus üksnes väike hinnatõus. Uurimisperioodil langesid hinnad märgatavalt, jõudes tasemele 30 USA dollarit kg (Teadusuuringute Ühiskeskuse teadus- ja poliitikaaruanded, PV Status Report 2012). Tuleks märkida, et polükristalse räni hindade mõju liidu tootmisharule saab olla vaid võrdlemisi tähtsusetu, kuivõrd selle mis tahes mõju elementide ja moodulite tootmiskulude väärtusahelas vähenes. Pealegi mainiti eespool nimetatud artiklites arengut, mis oli toimunud pärast uurimisperioodi ja mis ei mõjutanud asjaomaste liidu tootjate olukorda uurimisperioodi ajal ning mida ei saa seetõttu arvesse võtta. Pärast ajutiste meetmete kehtestamist uuriti seda küsimust veel ja selle tulemusel saab kinnitada, et liidu tootmisharul oli tõepoolest võimalus vaadata läbi mitte üksnes pikaajaliste lepingute hinnad, vaid ka nende lepingutega seotud leppetrahvid.

(277) Üks eespool nimetatud huvitatud isikutest väitis, et piisab ka sellest, kui pikaajalised lepingud on mõjutanud mõnda liidu tootjat, ning et kogu liidu tootmisharu olukord ei ole oluline. Kõnealuse isiku väitel ei pruugi suuremad kulud ilmtingimata mõjutada kõiki ettevõtjaid ühtmoodi. Selle väitega eiratakse järeldust, et liidu tootmisharu jaoks üldiselt ei olnud polükristalse räni keskmised hinnad paljudel juhtudel kõrgemad kui turuhinnad või hetkehinnad ning seepärast ei peetud küsimust, kas kõrgemad kulud mõjutavad kõiki või üksnes mõnda ettevõtjat, asjakohaseks. Seepärast lükati see väide tagasi.

(278) Üks teine huvitatud isik nõudis, et komisjon eraldaks, eristaks ja määraks iga liidu tootmisharu olukorda mõjutava teguri mõju ning et eelkõige tuleks eraldi vaadelda polükristalse räni hindade märkimisväärse languse mõju. Sellega seoses väideti, et müügihindade languse põhjustas pigem polükristalse räni hindade langus kui Hiina impordi hinnasurve. Mis puudutab liidu tootmisharu, siis tuleks märkida, et keskmised müügihinnad langesid märksa rohkem kui keskmised tootmiskulud, mida toorainehindade langus oleks saanud mõjutada. Seepärast lükati see väide tagasi.

(279) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas mõni huvitatud isik, et polükristalse räni hinna languse mõju liidu tootmisharu kuludele ei olnud piiratud ja väärtusahelas see ei vähenenud, nagu oli järeldatud uurimise käigus. Polükristalne räni on peamine tooraine plaatide tootjatele — nagu põhjenduses 276 juba märgitud — ja seega leiti, et mis tahes mõju elementide või moodulite tootmiskuludele väärtusahelas väheneb. Huvitatud isikud ei esitanud mingeid tõendeid, mis oleksid võinud selle järelduse väärtust kahandada. Lisaks näitas uurimine, et polükristalse räni hinna langus vaatlusalusel perioodil kajastus valimisse kaasatud liidu tootjate elementide ja moodulite keskmistes tootmiskuludes, mis langesid samavõrra kui polükristalse räni hinnad. Üks huvitatud isik seadis kahtluse alla nende trahvide mõju, mida liidu tootmisharul tuli väidetavalt maksta seoses tarnelepingute läbivaatamisega. Sellega seoses ei saa välistada, et piiratud arvul tootjatel tuli maksta vaatlusalusel perioodil plaatide tarnelepingute tühistamise tõttu trahvi.

Komisjon ei leidnud siiski ühtki tõendit selle kohta, et need trahvid oleksid mõjutanud liidu tootmisharu olukorda tervikuna või et need oleksid esinduslikud. Selliseid tõendeid ei esitanud ka kõnealune huvitatud isik. Ehkki seepärast ei saa täielikult välistada, et trahvidel võis olla piiratud arvule liidu tootjatele teatav kahjulik mõju, on üldine mõju liidu tootmisharule parimal juhul vaid tühine ega saanud seega katkestada põhjuslikku seost dumpinguhinnaga impordi ja kogu liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel. Seepärast tuli need väited tagasi lükata.

(280) Üks teine huvitatud isik väitis, et uurimisaluse toote müügihinna langus liidus on osaliselt tingitud polükristalse räni hinna langusest. Sellega seoses tuleks siiski märkida, et uurimine näitas, et import Hiina RVst toimus dumpinguhinnaga ja lõi oluliselt alla liidu tootmisharu hinnad. Seepärast läheb hinnalangus kaugemale tootmiskulude vähenemisest, mida on võimalik põhjendada toorainehinna langusega. Kui hinnalangus oleks olnud pelgalt toorainehinna languse tagajärg, ei oleks liidu tootmisharu olnud sunnitud langetama oma müügihindu allapoole oma tootmiskulusid. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(281) Üks teine huvitatud isik kordas, et kohtuvaidlus, millesse üks liidu tootja pärast uurimisperioodi sattus, on mõjutanud vähemalt selle liidu tootja olukorda juba uurimisperioodi ajal. See isik siiski ei selgitanud, kuidas ja mis ulatuses sai selline vaidlus, mis toimus pärast uurimisperioodi, mõjutada asjaomase tootja olukorda uurimisperioodi ajal. Ka ei ilmnenud uurimise käigus sellise mõju kohta ühtki tõendit. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(282) Peale selle seadis sama huvitatud isik kahtluse alla eespool nimetatud järeldused, sest väidetavalt ei olnud nende kohta esitatud ühtki tõendit. Uurimise järeldused põhinesid faktidel ja otsesel tõendusmaterjalil, mille mittekonfidentsiaalsed versioonid olid kättesaadavad kõikidele huvitatud isikutele.

(283) Kuna ühtki muud märkust toorainehindade mõju kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 191–194 esitatud järeldused.

3.7. *Enda põhjustatud kahju: automatiseerimise, suuruse, mastaabisäästu, konsolideerumise, innovatsiooni, kulutõhususe, liidu tootmisharu impordi mõju*

(284) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist kordas mitu huvitatud isikut väidet, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas liidu tootmisharu vähene mastaabisääst. Rõhutati taas, et väiketootjad olid võrreldes suuremate, vertikaalselt integreeritud tootjatega ebasoodsas olukorras ning seepärast ei saa väiketootjate kantud kahju omistada dumpinguhinnaga impordile. Üks teine huvitatud isik väitis, et tootmisprotsessi automatiseerimine on kulukas ja seepärast on mastaabisääst tootmiskulude vähendamiseks veelgi olulisem.

(285) Uurimine näitas, et liidu tootmisharu ja isegi liidu suuremad, vertikaalselt integreeritud tootjad ei suutnud saada täielikku kasu kõrgest tootmisvõimsuse rakendamise tasemest ning saavutada sel moel mastaabisäästu. Igal juhul ei leitud uurimise käigus mingit seost suuruse, vertikaalse integratsiooni ja suurema kasumlikkuse vahel,

sest dumpinguhinnaga impordi suur hinnasurve on seda seost muutnud. Uurimine näitas, et turul, kus tootmisvõimsuse rakendamise tase on madal, ei ole mastaabisäästust enam kasu, mis pidas paika ka Hiina tootjate puhul. Seepärast lükati need väited tagasi.

(286) Peale selle väitis üks huvitatud isik, et investorid ja pangad ei rahasta projekte, kui moodulite tootja on liiga väike, sest suured tootjad annavad paremaid tagatisi ja on pankade jaoks atraktiivsemad. Teisisõnu suhtuvad investorid ja pangad tõrksalt selliste fotoelektriliste toodete sektori projektide rahastamisesse, mille puhul kasutatakse liidus toodetud mooduleid. Uurimine näitas siiski, et investorite ja pankade võimalik eelistus rahastada pigem suurema tootmisvõimsusega Hiina tootjaid on põhjustatud moonutusest, mille on tekitanud liidu turul dumpinguhinnaga import. Nagu on öeldud põhjenduses 285, ei mängi tootmisliinide suurus rolli, kui tootmisvõimsuse rakendamise tase jääb madalaks. Seepärast lükati see väide tagasi.

(287) Üks huvitatud isik kordas, et liidu tootmisharu kulustruktuur on võrreldes Hiina konkurentide omaga ebasoodne, sest Hiina tootjatel olid madalamad tööjõu-, elektri- ja amortisatsioonikulud ning peale selle on neil kõige tänapäevasemad seadmed. Asjaomane isik ei suutnud siiski esitada uut teavet või tõendeid, mis kummutaksid käesoleva uurimise vastavad järeldused. Väidet, et Hiina tootjad kasutasid kõige tänapäevaseimaid seadmeid, on käsitletud eeskätt ajutise määruse põhjenduses 203, milles on öeldud, et Hiina RV eksportivatel tootjatel ei ole konkurentsieelist eelkõige seetõttu, et nende masinad ja seadmed olid imporditud peamiselt Euroopa Liidust. Seepärast lükati eespool esitatud väited tagasi.

(288) Ühe teise huvitatud isiku väitel oli hiinlastel suhteline eelis seoses polükristalse räni hindade ja mastaabisäästuga, mis tulenes masinate madalamast hinnast. Kõnealune isik ei esitanud selle kohta uut teavet ega tõendeid, mis kummutaksid ajutise määruse põhjendustes 195, 196 ja 203 esitatud järeldused. Seepärast tuli kõnealuse isiku väide tagasi lükata.

(289) Tuletatakse meelde — nagu on sätestatud ajutise määruse põhjenduses 203 ja öeldud ka käesoleva määruse põhjenduses 287 –, et Hiina RV eksportivatel tootjatel ei ole tooraine ja kasutatavate masinate osas konkurentsieelist, sest neid mõlemaid imporditi peamiselt liidust. Üks huvitatud isik vaidlustas selle väite, lisamata siiski ühtki tõendit. Seoses tööjõu- ja üldkuludega, sh amortisatsioonikuludega, tuleb märkida, et need moodustasid uurimisperioodil mooduli kogukulust keskmiselt vähem kui 10 % ega mänginud olulist rolli. Mis puudutab elektrikulusid, siis need moodustasid uurimisperioodil mooduli kogukulust keskmiselt vähem kui 1 % ega mänginud olulist rolli. Pealegi ei põhjendatud väidet, et hiinlased kasutavad kõige tänapäevasemaid seadmeid.

(290) Peale selle väitis üks huvitatud isik taas, et mõni liidu tootja hankis elemente ja/või plaate asjaomasest riigist ning müüs neid tooteid liidu turul edasi kui enda omi. Ajaomane isik nõudis, et nende tehingutega tekitatavat kahju ei seostataks dumpinguhinnaga impordiga. Uurimise käigus siiski selgus, et vaatlusaluse toote import liidu tootmisharusse oli vaid täiendav ja toimus võrreldes liidu enda tootmisega väga väikeses mahus ning seepärast on see tühine ja seda ei saa pidada dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahelise põhjusliku seose katkestajaks.

(291) Ühe sõltumatu importija väitel ei käsitletud ajutises määruses piisavalt asjaolu, et vaatlusalusel perioodil suurenes töötajate arv. Selle väite kohta märgitakse, et moodulite puhul tööhõive aastatel 2009–2011 suurenes ja uurimisperioodil vähenes. Elementide puhul suurenes tööhõive kuni 2010. aastani, seejärel 2011. aastal vähenes ja jätkas vähenemist uurimisperioodil. Märgitakse, et moodulite puhul järgis tööhõive liidu tootmise suundumust. Kuna Hiina import suurendas kogu perioodi jooksul oma turuosa, ei saanud liidu tootmisharu elementide puhul suurenevast tarbimisest loodetud kasu. Seepärast vähenes tööhõive 2011. aastal ja uurimisperioodil nende äriühingute töötajate võrra, kes olid muutunud maksejõuetuks või lõpetasid elementide tootmise.

(292) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas üks huvitatud isik, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas tootmisharu väiksus ja mastaabisäästu puudumine. Nagu käesoleva määruse põhjenduses 285 ning ajutise määruse põhjendustes 195 ja 196 on juba selgitatud, suurus ei loe ja mastaabisäästust ei ole võimalik kasu saada isegi üleilmsel turul, kui üldine tootmisvõimsuse rakendamise tase on madal ja kui kogu maailmas on tohutu liigne tootmisvõimsus. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(293) Peale selle kordas sama isik, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjus oli liidu tootmisharu suutmatus kasutada kulueeliseid. Kõnealuse isiku väitel oli see eelkõige tingitud sellest, et enamik liidu tootjaid oli vertikaalselt integreeritud. See isik ei esitanud siiski täiendavat teavet selle kohta, millises ulatuses võis asjaolu, et tootjad on vertikaalselt integreeritud, mõjuda kahjulikult nende kulustruktuurile. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(294) Kuna ühtki muud märkust selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 195–206.

3.8. *Konkurents kilest fotoelektriliste toodete ja muude fotoelektriliste tehnoloogiatega*

(295) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist kordas üks huvitatud isik väidet, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas konkurents kilest fotoelektriliste toodete ja muude fotoelektriliste tehnoloogiatega, sest need tehnoloogiad pakkusid uurimisalusele tootele konkurentsi eelkõige ettevõtetes/tööstussektoris kasutatavate maapinnale ja katusele paigaldatavate süsteemide puhul, mis moodustavad olulise osa liidu kogu fotoelektriliste toodete turust.

(296) Uurimine näitas, et ehkki kilest fotoelektrilised tooted on uurimisalusest tootest odavamad, on nende turuosa liidu kogu päikeseenergiaturu puhul piiratud, sest nende muundamise kasutegur on märksa väiksem ja võimsus väiksem kui kristalsest ränist moodulitel. Olemasoleva teabe põhjal ei olnud kilest fotoelektriliste toodete turuosa uurimisperioodil võrreldes liidu kogu päikeseenergiaturuga märkimisväärne. Seepärast kinnitatakse ajutise määruse põhjenduses 208 esitatud järeldus, et kui kilest toodete ja vaatlusaluse toote vahel ongi mõningane konkurents, siis peetakse seda tähtsusetuks. Neil põhjustel tuli selle kohta esitatud väited tagasi lükata.

(297) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas üks huvitatud isik, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjustas tõenäoliselt konkurents kilest fotoelektriliste toodetega. Sellega seoses tunnistas asjaomane isik, et Saksamaal oli kilest fotoelektriliste toodete turuosa kogu päikeseenergiaturul märkimisväärne enamiku uurimisperioodi jooksul ja vähenes vaid 2012. aasta lähenedes.

(298) Uurimine näitas tõepoolest, et kilest fotoelektriliste toodete keskmised hinnad olid uurimisaluse toote keskmisest hinnatasemest madalamad.

(299) Ent nagu on sedastatud põhjenduses 296, on kilest fotoelektriliste toodete muundamise kasutegur märksa väiksem ja võimsus madalam kui kristalsest ränist moodulitel ning seepärast ei saa nende toodete vaheline konkurents, kui see peaks olemas olema, suurendada liidu tootmisharu kahju, kuna liidu päikeseenergiaturul on peamine tehnoloogia kristalsest ränist moodulid. Teadusuuringute Ühiskeskuse dokumendis Status Report 2012 on märgitud, et poükristalse räni hindades toimunud languse tõttu on kilest fotoelektrilised tooted kaotanud viimastel aastatel oma turuosa kristalsest ränist moodulite kasuks.

(300) Kuna ühtki muud märkust selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 207–210 esitatud järeldused.

3.9. *Finantskriis ja selle mõju*

(301) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väideti, et finantskriisi ja selle tagajärgede kahjulik mõju juurdepääsule rahastamisallikatele tuleks eraldada ja eristada ning mitte omistada seda dumpinguhinnaga impordile.

(302) Sellega seoses viidatakse ajutise määruse põhjendusele 212, milles on konkreetselt käsitletud finantskriisi ja majanduslanguse mõju liidu tootmisharu olukorrale. Selles põhjenduses on selgitatud üksikasjalikult, kuidas on jõutud järeldusele, et ehkki finantskriisil oli mõju liidu tootmisharu olukorrale, ei katkestanud see dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelist põhjuslikku seost. Seda selgitust ei ole huvitatud isikud vaidlustanud ning samuti ei ole nad esitanud mingit uut teavet ega tõendeid, mis oleksid võinud selles põhjenduses esitatud järelduste väärtust kahandada. Sellepärast lükati selle kohta esitaud väited tagasi.

(303) Peale selle väideti, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjuseks oli tootmisharu suutmatus taotleda asjakohast rahastamist ning et komisjon peaks uurima, kas liidu tootmisharu taotles rahastamist ajal, mil ta oli kasumis. Uurimine näitas, et 2010. aastal, mil liidu tootmisharu oli veel kasumis, suurenes investeeringute tase võrreldes 2009. aastaga moodulite ja elementide puhul vastavalt 315 % ja 10 %. Kuna fotoelektriliste toodete tööstus on kapitalimahukas, oodatakse liidu tootmisharult pidevat asjakohaste rahastamisvõimaluste otsimist, et suurendada oma kulutasuvust ja pakkuda konkurentsi ebaõiglasele dumpinguhinnaga impordile. Seepärast on jõutud järeldusele, et juurdepääsu puudumine rahastamisallikatele oli dumpinguhinnaga impordi põhjustatud moonutatud olukorra tagajärg, mitte selle tekitaja. Seepärast lükati ülaltoodud väide tagasi.

(304) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas üks huvitatud isik, et finantskriisi kahjulik mõju tuleks eraldada ja eristada ning seda ei tuleks omistada dumpinguhinnaga impordile. See isik viitas avalikkusele kättesaadavale teabele, millest nähtub, et vähemalt üks liidu tootja tajus finantskriisi kantud kahju peamise põhjusena. Käesoleva uuringu järeldused põhinevad äriühingutelt saadud konkreetsetel andmetel, mis on mõne äriühingu avalikkusele kättesaadavatest avaldustest märksa põhjalikumad. Seepärast ei saa üldkättesaadav avaldus, millele viidati, mõjutada ajutise määruse põhjenduses 212 esitatud järeldust selle kohta, et kui finantskriisil oligi teatav mõju liidu tootmisharu olukorrale, siis ei suutnud see katkestada dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelist põhjuslikku seost. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(305) Üks teine huvitatud isik väitis, et arvesse tuleks võtta liidu tootmisharu ja Hiina eksportivate tootjate erinevat juurdepääsu rahastamisvahenditele. Selle isiku väitel oli see, mitte dumpinguhinnaga import, üks peamistest teguritest, mis põhjustas liidu tootmisharule olulise kahju. On tõesti leitud, et mitme Hiina eksportiva tootja soodustatud juurdepääs rahastamisvahenditele moonutab turgu ja see võib väga hästi olla üks peamisi põhjuseid, mis võimaldab Hiina eksportivatel tootjatel eksportida vaatlusalust toodet dumpinguhinnaga. Seepärast ei saa see tegur katkestada põhjuslikku seost dumpinguhinnaga impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel. Seepärast lükati see väide tagasi.

(306) Kuna ühtki muud märkust finantskriisi mõju kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 211 ja 212 esitatud järeldused.

3.10. *Liidu tootmisharu ekspordijõudlus*

(307) Kuna ühtki märkust, mis nõuaks ajutise määruse põhjendustes 213 ja 215 esitatud järelduste läbivaatamist, ei esitatud, kinnitatakse need järeldused.

3.11. *Kildagaasimaardlate avastamine Euroopa Liidus*

(308) Kuna ühtki märkust, mis nõuaks ajutise määruse põhjendustes 215–217 esitatud järelduste läbivaatamist, ei esitatud, kinnitatakse need järeldused.

3.12. *Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteem*

(309) Kuna ühtki märkust, mis nõuaks ajutise määruse põhjendustes 218 ja 219 esitatud järelduste läbivaatamist, ei esitatud, kinnitatakse need järeldused.

3.13. *Juhtkonna otsused*

(310) Mõned huvitatud isikud kordasid ajutise määruse põhjenduses 220 esitatud väidet, et vähemalt ühe liidu tootja kantud olulise kahju põhjuseks olid juhtkonna valed otsused. Need isikud esitasid täiendava teabena ajakirjanduses avaldatud artikli. Esitatud teavet ei olnud siiski võimalik kontrollida ja sellega ei saanud kummutada käesoleva uurimise järeldust, et asjaomase äriühingu juhtkonna otsused olid tavalised ja läbimõeldud ning neil ei olnud mingit mõju kogu liidu tootmisharule. Seepärast lükati eespool esitatud väited tagasi.

(311) Kuna ühtki muud märkust selle kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 220 ja 221 esitatud järeldused.

3.14. *Valitsuste muud poliitikameetmed*

(312) Kuna ühtki märkust, mis nõuaks ajutise määruse põhjenduses 222 toodud järelduste läbivaatamist, ei esitatud, kinnitatakse need järeldused.

3.15. *Muud väited*

(313) Üks huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kantud kahju on tingitud n-ö teerajaja ebasoodsamast olukorrast ja Euroopa Komisjoni vähesest poliitilisest toetusest varasematel aastatel. See isik väitis ühtlasi, et riiklike toetuskavade kõrval on igal turul olulised tegurid ka rahvastik, SKP, elektritarbimine, rahastamisvõimalused ja ühenduvus võrguga. Kõnealune isik ei olnud siiski suuteline oma väiteid põhjendama ja seepärast lükati need tagasi.

(314) Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas sama huvitatud isik, et liidu tootmisharu kantud kahju oli tingitud „teerajaja" ebasoodsamast olukorrast. Seda väidet aga ei analüüsitud ega põhjendatud ning seepärast tuli see tagasi lükata.

4. **Muude kahju suurendanud tegurite kumulatiivne hindamine**

(315) Uurimine on näidanud, et kahju võisid suurendada ka muud tegurid: vaatlusaluse toote import Taiwanist, soodustariifide taseme vähendamine, piiratud arvu liidu tootjate pikaajalised polükristalset räni käsitlevad lepingud, finants- ja majanduskriis.

(316) Nagu on näidatud ülal vastavalt jaotistes 3.1 ja 3.6, on Taiwanist pärit impordi ja piiratud arvu liidu tootjate pikaajaliste polükristalset räni käsitlevate lepingute võimalik mõju parimal juhul vaid tühine, sest tootmisahelas vähenes mis tahes mõju veelgi.

(317) Mis puudutab majandus- ja finantskriisi, siis uurimine on näidanud, et peamine põhjus, miks liidu tootmisharul oli keeruline pääseda ligi investeerimiseks vajalikule kapitalile, oli dumpinguhinnaga import, mis ei lasknud liidu tootmisharul müüa oma tooteid ajal, mil liidu turu kasv oli kiire (2009–2011), kasumliku hinnaga.

(318) Soodustariifide puhul ei ole kolmandad isikud suutnud tõestada, et soodustariifide tasemed oleksid olnud uurimisperioodil nii madalad, et need oleksid takistanud liidu tootjaid müümast vaatlusalust toodet mittekahjustava hinnaga. Institutsioonid on seisukohal, et soodustariifide taseme vähendamisega võib põhjendada vähenenud nõudlust, kuna investeeringud ei olnud teatavates paikades enam elujõulised. Ent need ei saa katkestada põhjuslikku seost isegi koos muude teguritega, mille puhul on leitud, et need on kahju suurendanud, sest tariifid olid endiselt tasemel, mis oleks dumpinguhinnaga impordi puudumise korral võimaldanud liidu tootjatel müüa oma tooteid mittekahjustavate hindadega.

(319) Seepärast, isegi kui hinnatakse nende nelja muu teguri kogumõju, mis võivad kahju suurendada, ei ole põhjuslik seos dumpingu ja kahju vahel katkenud.

5. **Kokkuvõte põhjusliku seose kohta**

(320) Muude kahjutegurite kui dumpinguhinnaga impordi võimalikku mõju on analüüsitud eraldi ja koos. Seepärast on jõutud järeldusele, et kõikide nende tegurite ühine hindamine, mis võisid tekitada liidu tootmisharule kahju (st import kolmandatest riikidest, soodustariifid, tooraine-hinnad, finantskriis), ei anna selgitust kahjule, mida liidu tootmisharu kandis eelkõige madalate hindade ja rahalise kahju näol, mille põhjustas asjaolu, et vaatlusalust toodet imporditi madala hinnaga märkimisväärsetes kogustes Hiina RVst. Eespool kirjeldatut arvesse võttes kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 223 ja 224 esitatud esialgsed järeldused, et Hiina RVst pärit dumpinguhinnaga import põhjustas liidu tootmisharule olulist kahju algmääruse artikli 3 lõike 6 tähenduses.

F. **LIIDU HUVID**

1. **Sissejuhatavad märkused**

(321) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitis üks huvitatud isik, et liidu huvide hindamisel aluseks võetud ettevõtjate arv ei olnud esinduslik.

(322) Komisjon on võtnud eri ettevõtjatega ühendust järgmisel moel.

(323) Sõltumatud importijad. Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 12, võttis komisjon ühendust kõigi kaebuses nimetatud 250 sõltumatu importijaga ja moodustas esialgse valimi vastavalt algmääruse artiklile 17 nii, et see hõlmaks võimalikult suurt esinduslikku impordimahtu, mida on võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Nagu on täheldatud ajutise määruse põhjendustes 12 ja 232, osutus vaid üks algselt valitud äriühingutest pärast kontrollimist tõepoolest sõltumatuks importijaks. Pärast ajutise määruse avaldamist kutsuti viitteist täiendavat sõltumatut importijat, kes olid esitanud uurimise algatamise etapis valimis osalemise vormi, ent keda valimisse ei kaasatud, tegema edaspidi uurimise käigus koostööd. Kuus neist olid sellega nõus ja said küsimustiku ning viis neist andsid sellele vastused, millest kolme peeti piisavalt täielikuks. Seepärast koosneb sõltumatute importijate lõplik valim neljast sõltumatust importijast, kes esindavad 2–5 % vaatlusaluse toote impordist. Selle väikese protsendi puhul tuleb meeles pidada, et enamik vaatlusaluse toote impordist liitu ei toimu sõltumatute importijate kaudu, nagu on selgitatud ajutise määruse põhjenduses 12.

(324) Muud ettevõtjad kui sõltumatud importijad (tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjad): Nagu on öeldud ajutise määruse põhjenduses 226, saatis komisjon lisaks spetsiaalsed küsimustikud umbes 150 ettevõtjale, sh nendele sõltumatutele importijatele, kes olid endast teada andnud pärast uurimise algatamist, andes neile sellega võimaluse esitada komisjonile asjakohaseid andmeid. Pealegi ei võetud uurimises arvesse mitte üksnes küsimustikes esitatud vastuseid, vaid ka huvitatud isikute ettenähtud tähtajaks esitatud kontrollitavaid ja nõuetekohaselt põhjendatud märkusi ja teavet, olenemata sellest, kas kõnealused isikud olid või ei olnud vastanud ka küsimustikule. Eelkõige on edastanud oma liikmete, fotoelektriliste toodete sektori ettevõtjate nimel komisjonile märkusi, mida ka analüüsiti, AFASE.

(325) Eespool öeldut arvesse võttes koguti piisavalt teavet, mis võimaldas hinnata sisuliselt liidu huve. Neil põhjustel lükati väide tagasi.

(326) Üks huvitatud isik soovis, et komisjon selgitaks, kuidas ta töötles importijate küsimustikke, millele olid vastanud tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad.

(327) Vastusena sellele nõudmisele selgitatakse, et ajutise määruse põhjenduses 241 osutatud 36 vastust on seotud algatamisteate B lisaga, mille eesmärk oli vajaduse korral moodustada sõltumatutest importijatest valim.

(328) Mis puudutab vastuseid, mille andsid küsimustikule kaks ajutise määruse põhjenduses 12 osutatud ettevõtjat, siis ühe ettevõtja vastuseid võeti arvesse tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate asjakohases analüüsis. Teine ettevõtja esitas lisateavet, millest selgus, et vastupidiselt ajutise määruse põhjenduses 12 öeldule oli selle ettevõtja näol tõepoolest tegemist moodulite importijaga, mitte aga elementide importijaga. Sellegipoolest ei olnud teave, mille ta küsimustikule antud vastuses esitas, piisav, et võtta seda arvesse sõltumatute importijate analüüsimisel, kuna antud vastused olid puudulikud.

(329) Pärast ajutiste meetmete kehtestamist tehti kahe projektiarendaja valdustesse täiendavad kontrollkäigud (vt põhjendus 8). Peale selle analüüsiti ja võeti käesoleva uurimise läbiviimisel arvesse (vt põhjendused 369–371) fotoelektriliste toodete sektori teenuseosutajatelt (logistika-, transpordi-, avalike suhete jm valdkondadest) spetsiaalsetele küsimustikele (vt põhjendus 324) saadud kuut vastust, mida ei peetud alguses piisavalt täielikuks (vt ajutise määruse põhjendus 241).

(330) Kokkuvõttes tugineti liidu huvide analüüsimisel järgmisele teabele:

— vastused, mis saadi küsimustikule kaheksalt valimisse kaasatud liidu tootjalt ja neljalt valimisse kaasatud sõltumatult importijalt, ning vastused spetsiaalsele küsimustikule, mis saadi kaheksalt tootmisahela eelmise etapi ja kolmeteistkümnelt tootmisahela järgmise etapi ettevõtjalt (seitsmelt projektiarendajalt/installeerijalt, kuuelt teenuseosutajalt, kes tegutsevad ka fotoelektriliste toodete sektoris) neist 150st ettevõtjast, kes olid pärast uurimise algatamist endast teada andnud ja kes said spetsiaalse küsimustiku;

— andmed, mida kontrolliti kaheksa liidu tootja, ühe sõltumatu importija, kahe tootmisahela eelmise etapi ettevõtja, nelja tootmisahela järgmise etapi ettevõtja (projektiarendaja/paigaldaja) ja ühe ühenduse valdustes koha peal (vt ajutise määruse põhjendus 17 ja käesoleva määruse põhjendus 8);

— liidu huve käsitlevad andmed, mille on esitanud teised huvitatud isikud, sh ühendused, ja avalikkusele kättesaadavad andmed fotoelektriliste toodete turu arengu kohta Euroopas, eelkõige EPIA fotogalvaanika globaalse turu väljavaade aastateks 2013–2017.

2. **Liidu tootmisharu huvid**

(331) Mõni huvitatud isik kahtles, kas liidu tootmisharul on ühestki meetmest kasu, väites, et i) meede vähendab liidus nõudlust fotoelektriliste toodete järele ja seepärast ei saa liidu tootmisharu suurendada oma müüki; ii) liidu tootmisharu tootmisrajatised on väikesed ning seepärast ei suuda tootmisharu rahuldada nõudlust konkreetsete seadmete, näiteks katusele paigaldatavate ja suurte maapinnale paigaldatavate seadmete järele; iii) liidu tootjad ei ole pankade silmis atraktiivsed; iv) elementidele tollimaksude kehtestamisega suurendataks liidu moodulitootjate tootmiskulusid ja vähendataks liidu tootjate atraktiivsust tarbijate silmis; v) Hiina RVst pärit impordi märkimisväärse vähenemise korral kasutaksid seda olukorda tõenäoliselt ära muude kolmandate riikide tootjad.

(332) Seoses väitega, et meetmete tõttu väheneb liidus nõudlus fotoelektriliste toodete järele ja seepärast ei saa liidu tootmisharu suurendada oma müüki, märgitakse, et kõnealused isikud ei ole suutnud esitada ühtki kontrollitavat tõendit otsese seose kohta meetmete kehtestamise ja fotoelektriliste toodete nõudluse vähenemise vahel: toodete nõudlust aastate jooksul on mõjutanud mitmesugused tegurid.

(333) Vastuseks väitele, et liidu tootmisharu tootmisrajatised on väikesed ning seepärast ei suuda tootmisharu rahuldada nõudlust konkreetsete seadmete, näiteks katusele paigaldatavate ja suurte maapinnale paigaldatavate seadmete järele, tuleks märkida, et uurimine on näidanud, et liidu tootmisharul on võimsust nii ettevõtetes ja tööstussektoris kasutatavate seadmete (40 kW kuni 1 MW) kui ka kommunaalsektori seadmete (1–10 MW) tarnimiseks. Peale selle ei ilmnenud uurimise käigus ühtki tõendit selle kohta, et ühes projektis ei võiks kasutada eri tootjate tarnitud tooteid. Seepärast lükati see väide tagasi.

(334) Väidet, et liidu tootmisharu ei saa meetmetest kasu, sest liidu tootjad ei ole pankade silmis atraktiivsed, ja et investeerimisfondid ei ole nõus ELis valmistatud mooduleid kasutavaid projekte rahastama, ei põhjendatud. Igal juhul eeldatakse, et meetmete kehtestamisega taastatakse õiglased turutingimused, mis peaksid veenma investoreid, sealhulgas pangandussektorist, liidu tootjate võimes arendada elujõulisi projekte. Neil põhjustel lükati see väide tagasi.

(335) Selle väite puhul, mille kohaselt elementidele tollimaksude kehtestamisega suurendataks liidu moodulitootjate tootmiskulusid ja vähendataks kõnealuste tootjate atraktiivsust tarbijate silmis, tuleks arvesse võtta ka seda, et ehkki ei ole välistatud, et tollimaksude kehtestamisele võib järgneda teatav hinnatõus, on avalikult kättesaadavate allikate andmeil moodulite ja elementide hind langemas. Seega, isegi kui elementide kulud võivad meetmete võtmise tulemusel tõusta, peaks hindade üleüldine langemine kaasa tooma moodulite kulude vähenemise. Kõnealused tootjad võivad ka otsustada hankida oma elemendid liidust, mitte enam Hiina RVst. Ja veel — eeldatakse, et meetmete kehtestamisega parandatakse liidu elementidetootjate tootmisvõimsuse rakendamist ning suurendatakse sel moel nende mastaabisäästu ja vähendatakse kulusid. Seepärast lükati see väide tagasi.

(336) Väide, et kui Hiinast pärit import pärast meetmete kehtestamist märkimisväärselt väheneb, siis kasutavad seda olukorda tõenäoliselt ära muud kolmandad riigid, ei leidnud uurimise tulemusel kinnitust. Uurimise käigus ei ilmnenud ühtki selget märki sellest, et muud kolmandad riigid hakkaksid suunama oma eksporti ulatuslikult liidu turule, võttes eelkõige arvesse muude kolmandate riikide turgude tõenäolist laienemist, eriti Aasias, mida prognoositakse avalikult kättesaadavates allikates. Lisaks ei ole mingit märki sellest, et isegi kui import muudest kolmandatest riikidest Hiina impordi vähenemise tulemusel suureneks, ei suudaks liidu tootmisharu pakkuda sellistest riikidest pärit impordile konkurentsi.

(337) Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele väitis mõni isik, et on ebarealistlik eeldada mooduleid ja elemente tootva jätkusuutliku liidu tootmisharu teket, sest puudub mõistlik investor, kes investeeriks liidu tootjatesse, kes väidetavalt kannatavad ebasoodsa kulustruktuuri tõttu ja ei saa seepärast toota konkurentsivõimeliste hindadega. Nagu on selgitatud ajutise määruse põhjendustes 202 ja 203, ei kinnitanud uurimine, et liidu tootmisharu kannatab ebasoodsa kulustruktuuri tõttu. Seepärast peaks tootmisvõimsuse ulatuslik rakendamine tooma dumpinguhinnaga impordi puudumise korral kaasa mastaabisäästu ja võimaldama jätkusuutliku liidu tootmisharu teket. Eespool öeldut arvesse võttes lükati väide tagasi.

(338) Üks isik väitis, et nõudlus liidus sõltub soodustariifide muutmisest ja eeldatav investeeringutasuvus on seotud nende muudatustega. Eeskätt väidetakse, et kui hinnad tollimaksude tulemusel liidus tõusevad ja soodustariifid ei lähe selle tõusuga vastavalt kaasa, siis nõudlus väheneb ja liidu tootmisharu ei saa kehtestatud tollimaksudest kasu.

(339) Vastuseks eespool esitatud väitele märgitakse, et hoolimata soodustariifide taseme ja fotoelektriliste seadmete nõudluse vahelisest seosest näitavad uurimise käigus kogutud tõendid, et tulevikus sõltub nõudlus üha vähem soodustariifidest ja muudest toetuskavadest, sest mitmes liidu paigas on saavutatud teatavate rajatiste puhul tõenäoliselt fotoelektrilise süsteemi võrgupariteet (vt põhjendus 260). Peale selle peaks eeldatav investeeringutasuvus põhinema õiglastel turuhindadel. Ja lõpetuseks — nagu on öeldud põhjenduses 335 — ehkki ei ole välistatud, et meetmete kehtestamisele võib järgneda teatav hinnatõus, tuleks märkida, et avalikult kättesaadavate allikate andmeil on üldine hinnasuundumus negatiivne. Seepärast lükati väide tagasi.

(340) Huvitatud isikud on juhtinud tähelepanu sellele, et kuna nõudlust päikesepaneelide järele suunavad toetuskavad, eelkõige soodustariifid, ja lõpptarbija makstavad elektrienergia hinnad (mis määravad kindlaks võrgupariteedi), võib nõudluse hinnaelastsus olla väga suur. Ehkki on õige, et märkimisväärne hinnatõus võib kõnealuste huvitatud isikute viidatud turu eripära tõttu kaasa tuua nõudluse märkimisväärse vähenemise, tuleb see väide tagasi lükata, kuna allpool toodud põhjustel on väga ebatõenäoline, et meetmete põhjustatav hinnatõus saab olema märkimisväärne. Esiteks kinnitavad kõik olemasolevad allikad, et vaatlusaluse toote hinna märkimisväärne langemine, mis on toimunud uurimisperioodil ja uurimisperioodist tänaseni, jätkub.

Teiseks avaldub komisjoni heakskiidetud hinnakohustuse majanduslik mõju selles, et Hiina eksportivad tootjad tarnivad vaatlusalust toodet minimaalse impordihinnaga alla 60 s/W, mis on märksa madalam kui hind, mida on täheldatud uurimisperioodil, ning mahus, mis vastab laias laastus nende praegusele turuosale. Selle hinnataseme juures on nõudluse märkimisväärne vähenemine väga ebatõenäoline, sest see hinnatase tagab piisava nõudluse nii praeguse toetuskavade alusel antava toetuse taseme juures kui ka praeguste võrgupariteedi tasemete juures. Peale selle on oodata, et elektrienergia hind lõpptarbija jaoks tõuseb, samal ajal kui vaatlusaluse toote hind eeldatavasti langeb. Hinnakohustusega tagatakse indekseerimisvalemi abil, et minimaalse impordihinna puhul võetakse arvesse vaatlusaluse toote hinna täiendavat langemist. Seepärast tuleb need väited tagasi lükata.

(341) Mitu huvitatud isikut kordasid väidet, et liidu tootmisharu huvid ei ole olulised, sest tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjate loodud lisandväärtus on märksa olulisem kui lisandväärtus, mille on loonud fotoelektriliste toodete sektori väärtusahelas liidu tootmisharu. Väidet, et fotoelektriliste toodete sektori eri osadel on erinev lisandväärtus, ei vaidlustata. Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 228, tehti uurimise käigus kindlaks, et liidu tootmisharu on kandnud ebaõiglaste kaubandustavade tõttu olulist kahju. On tõsi, et mõned liidu tootjad on olnud juba sunnitud oma tootmisrajatised sulgema, ning meetmete puudumisel tundub olevat kindel, et olukord halveneb veelgi. Kuna kõik fotoelektriliste toodete sektori osad on omavahel tihedalt seotud, oleks liidu tootmise hääbumine kahjulik kogu asjaomasele sektorile, pannes selle täielikult sõltuma välishangetest. Seepärast lükati väide tagasi ka varustuskindluse tõttu.

(342) Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele kordas üks huvitatud isik väidet, et dumpinguvastaste tollimaksude kehtestamise otsuse tegemisel on oluline suurem lisandväärtus, mille loovad võrreldes vaatlusalust toodet tootva liidu tootmisharuga tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjad. Sellega seoses kinnitatakse, et liidu huvide hindamisel kaalusid institutsioonid positiivseid ja negatiivseid tagajärgi, mis võivad tollimaksudel eri ettevõtjatele olla. Samal ajal kui mõju tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjatele on piiratud, võimaldavad meetmed liidu tootmisharul toibuda kahjustavast dumpingust.

(343) Üks isik vaidlustas meetmete kehtestamisega kindlustatavate töökohtade arvu. Selle isiku väitel pakub liidu tootmisharu tööd umbes 6 000 inimesele ja mitte 25 000 inimesele, nagu on teatatud ajutise määruse põhjenduses 229.

(344) Selle väite toetamiseks ei esitatud aga ühtki tõendit ja seepärast lükati see tagasi. Selgitatakse, et võttes arvesse plaatide tootevalikust väljajätmist, oli liidu tootmisharus uurimisperioodil umbes 21 000 töötajat. Huvitatud isikud ei esitanud ühtki tõendit selle kohta, et liidu tootmisharu töötajate arv on pärast uurimisperioodi oluliselt muutunud.

(345) Kokkuvõttes tõestati uurimise käigus, et liidu tootmisharu kannatas Hiina RVst pärit dumpinguhinnaga impordi tõttu olulist kahju, suutmata teenida tehtud investeeringut tagasi kasumliku müügi abil. Eeldatakse, et meetmete kehtestamisega taastatakse liidu turul õiglased turutingimused ning võimaldatakse liidu tootmisharul konkureerida võrdsetel alustel. Hiina RVst pärit impordi tõenäoline vähenemine peaks võimaldama liidu tootmisharul suurendada liidus oma müüki ja rakendada sel moel lühikeses perspektiivis paremini olemasolevat tootmisvõimsust. See võib omakorda kaasa tuua mastaabisäästu. Kuigi on võimalik, et samasuguse toote hinnad meetmete tõttu mõne aja pärast tõusevad, jääb üleüldine negatiivne hinnasuundumus tõenäoliselt alles ühelt poolt tänu uurimisaluse toote tootmiskulude täiendavale vähenemisele ja teiselt poolt konkurentsisurvele kolmandate riikide tootjatelt, kes pakuvad samuti liidu turul konkurentsi.

(346) Kuna ühtki täiendavat märkust ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 227 ja 231, välja arvatud käesoleva määruse põhjenduses 344 nimetatud tööhõivet käsitlev näitaja.

3. **Sõltumatute importijate huvid**

(347) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist väitis üks sõltumatu importija, kes oli vastanud küsimustikule enne ajutiste meetmete kehtestamist ja kes moodustas esialgse valimi, et järeldused meetmete mõju kohta sõltumatutele importijatele põhinesid vaid tema antud vastustel ja seetõttu ei saa neid järeldusi pidada esinduslikeks.

(348) Ajutise määruse järeldused seoses sõltumatute importijatega põhinesid ühel äriühingul, sest nagu on selgitatud ajutise määruse põhjenduses 232, oli kolmest esialgselt valimisse kaasatud importijast vaid ühe peamine tegevusala vaatlusaluse tootega kauplemine. Nagu on öeldud põhjenduses 21, suurendati pärast ajutiste meetmete kehtestamist valimit, võeti ühendust täiendavate sõltumatute importijatega ning küsimustikule saadud viiest

vastusest olid vaid kolm piisavalt täielikud, et neid sisuliselt hinnata. Seepärast suurendati uurimise lõppjärgus sõltumatute importijate valimit nii, et sellesse kuulus neli importijat. Kokkuvõttes moodustas nelja valimisse kaasatud koostööd teinud sõltumatu importija vaatlusaluse tootega seotud tegevus uurimisperioodil 60–100 % nende kogutegevusest. Peale selle oli kõnealuse nelja koostööd teinud sõltumatu importija moodulite koguimpordist 16–100 % pärit Hiina RVst ja vaid üks importis üksnes asjaomasest riigist. Nelja valimisse kaasatud koostööd teinud sõltumatu importija kasumlikkus oli vaatlusaluse toote puhul uurimisperioodil keskmiselt 2,3 %.

(349) Üks huvitatud isik väitis, et tollimaksude mõju sõltumatutele importijatele on alahinnatud, sest ei ole olemas kiiresti kasutusele võetavat alternatiivset tarneallikat, millega saaks asendada tollimaksude kehtestamise korral vaatlusaluse toote importimise Hiinast, ning tarneallika vahetamine on keeruline, võttes arvesse asjaolu, et põhitootmine toimub Hiina RVs, ning tooks kaasa märkimisväärseid kulusid.

(350) Sellega seoses tuletatakse meelde, et meetmete kehtestamine ei peaks kaasa tooma vaatlusaluse toote Hiina RVst importimise lõppemise. Uurimine näitas, et Hiina RVst pärit impordi võimalik vähenemine mõjutab eelkõige neid importijaid, kes impordivad vaatlusalust toodet üksnes Hiina RVst. Neljast koostööd teinud sõltumatust importijast on see nii vaid ühe puhul. Mis puudutab meetmete mõju sõltumatute importijate finantsolukorrale, siis ei välistatud, et see võib olla negatiivne, ent on jõutud järeldusele, et see mõju sõltub suuresti asjaomaste importijate suutlikkusest vahetada tarneallikat või kanda vähemalt osa võimalikust hinnatõusust üle oma klientidele. Ettevõtjate jaoks, kes impordivad vaatlusalust toodet ka muudest allikatest peale Hiina RV, või kes impordivad ka teisi tooteid, on negatiivne mõju veelgi rohkem piiratud. Seepärast leiab komisjon, et ehkki kahjulik mõju vaatlusaluse toote importijatele on tõenäoliselt olemas, on see mõju üldjuhul piiratud.

(351) Üks sõltumatu importija väitis, et ta vajab enne uue tarnija toodete vastuvõetavaks tunnistamist märkimisväärselt aega ettevalmistuste tegemiseks ja suuri rahalisi investeeringuid. Sellega seoses esitati vastusena lõplike järelduste avalikustamisele väide, et kohapealse kontrolli teostanud meeskonnale esitati kontrollkäigu ajal asjakohased tõendid vajaliku aeganõudva kontrollimise kohta, mille importija peab sooritama enne otsust tarnida konkreetselt eksportijalt.

(352) Tunnistatakse, et uue suhte loomine importija ja tarnija vahel võib kaasa tuua lisakulusid ja sellele võib kuluda aega (nt seoses toote katsetamisega). Samal ajal tundub tarnijate vahetamine olevat importija tegevusega kaasnev tavaline risk ning see on seotud asjaoluga, et fotoelektriliste toodete turg areneb ja läbib seepärast pidevaid muutusi (nt pankrotte, konsolideerumisi), mis nõuavad üleminekut uutele tarnijatele. Peale selle võib eeldada, et katsetamist vajavad ka pidevalt turule tulevad uut liiki moodulid (millel on näiteks uued tõhususega seotud omadused). Sellega seoses tundub uue toote katsetamine (isegi kui see on pärit samalt tarnijalt) olevat pigem tavapärane kui ebatavaline tegevus. Seepärast lükatakse väide tagasi.

(353) Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele kordasid kaks isikut väidet, et sõltumatute importijate huve ei võetud asjakohaselt arvesse. Ühe isiku väitel ei võimaldanud asjaolu, et puudusid mittekonfidentsiaalsed versioonid vastustest, mille olid andnud küsimustikele täiendavad koostööd teinud importijad, huvitatud isikutel olukorda korralikult hinnata. Kõnealune isik pidas küsitavaks komisjoni hinnangut võimaluse kohta, et muude kolmandate riikide import liitu suureneb, võimaldades importijatel vahetada oma tarnijaid, mis põhines väitel, et muude kolmandate riikide turud õilmitsevad. Selleks väitis kõnealune isik, et selline oletus on vastuolus põhjenduses 336 esitatud järeldustega, milles on väidetud, et muudest kolmandatest riikidest pärit import ei saa olema ulatuslik. Üks teine isik esitas küsimuse, kas komisjon on pidanud kinni mittediskrimineerimise põhimõttest, kuivõrd liidu tootjatele omistati komisjoni hinnangus suurem tähtsus kui teistele ettevõtjatele.

(354) Esiteks kinnitatakse, et mittekonfidentsiaalsed versioonid vastustest, mille andsid pärast ajutise määruse avaldamist küsimustikele täiendavad koostööd teinud importijad, lisati huvitatud isikutele tutvumiseks ettenähtud toimikusse. Teiseks ei ole oletusel, et muudest kolmandatest riikidest pärit import võib Hiina RVst pärit impordi vähenemise tulemusel suureneda, mingit vastuolu väitega, et selline suurenemine ei tohiks olla ulatuslik, kuna nõudlus fotoelektriliste seadmete järele kogu maailmas üha suureneb. Kuna on oodata, et liidu tootmisharu võtab tagasi teatava osa turuosast, mis oli enne Hiina RVst pärit toodete käes, ei saa samal ajal välistada, et sõltumatute

importijate äritegevus mõnevõrra väheneb. Siiski täheldatakse, et pikas perspektiivis on oodata fotoelektriliste toodete turu suurenemise jätkumist, kuna üha enamates paikades saavutatakse võrgupariteet. Lõpetuseks selgitatakse, et kui liidu tootmisharu olukorda hinnati selleks, et teha kindlaks, kas see kandis dumpinguhinnaga impordi tõttu olulist kahju, siis liidu huve hinnati liidu tootmisharu huvide analüüsimise kontekstis võrdsel alusel teiste ettevõtjatega, sealhulgas sõltumatute importijatega, nagu kõikide kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimiste puhul. Selgitatakse ka, et selle uurimist, kas liidu tootmisharu kandis olulist kahju või mitte, reguleerib eeskätt algmääruse artikli 3 lõige 5, milles on sätestatud sellise uurimise miinimumnõuded. Liidu huve analüüsitakse üksnes siis, kui vastavalt algmääruse artikli 21 nõuetele on kindlaks tehtud kahjuliku dumpingu esinemine. Seepärast leiti, et meetmete tõenäoline kahjulik mõju teatavatele importijatele, eelkõige neile, kes tarnivad üksnes Hiina RVst, ei kaalunud üles meetmetest tulenevat kasu liidu tootmisharule ning kasu, mida need toovad õiglase konkurentsi tulemusel keskpikas ja pikas perspektiivis liidu fotoelektriliste toodete turule.

(355) Kuna ühtki täiendavat märkust ei esitatud, kinnitati nelja valimisse kaasatud importijat käsitleva teabe põhjal ajutise määruse põhjendused 233 ja 234.

4. **Tootmisahela eelmise etapi ettevõtjate huvid**

(356) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist kordasid mitu huvitatud isikut väidet, et enamik fotoelektriliste toodete sektori väärtusahela sisendeid on pärit liidust ning et selline soodne olukord võib lakata tollimaksude kehtestamise korral eksisteerimast, kuna tollimaksu tagajärjel väheneb Hiina RVs vaatlusaluse toote tootmine. Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele juhtis üks huvitatud isik tähelepanu sellele, et meetmed võivad tuua käesoleval juhul kaasa muud meetmed, mis Hiina RV võib kehtestada liidu toodetele.

(357) Sellega seoses tuleks märkida, et nagu on öeldud ajutise määruse põhjenduses 239, peaks import Hiinast eelduste kohaselt jätkama liidu turu varustamist isegi tollimaksude kehtestamise korral. Pealegi peaks nõudluse võimalik vähenemine liidus olema mitme fotoelektriliste toodete sektori avalikult kättesaadava allika prognooside kohaselt — näiteks vastavalt EPIA fotogalvaanika globaalse turu väljavaatele aastateks 2013–2017 — üksnes lühiajaline (2013. ja 2014. aastal), sest tarbimine peaks liidus järgnevatel aastatel taas suurenema. Lisaks, nagu on järeldatud ajutise määruse põhjenduses 239, võimaldab ebaõiglaste kaubandustavade kõrvaldamine tõenäoliselt tekitada liidu fotoelektriliste toodete turul keskpikas ja pikas perspektiivis jätkusuutliku kasvu, millest peaksid kasu saama kõik liidu ettevõtjad. Ja lõpetuseks, mis puudutab väidet, et Hiina RV võib käesoleval juhul võetavate meetmete eest kätte maksta, siis tuletatakse meelde, et Hiina RV nagu iga teine WTO liige saab võtta abiks kaubanduse kaitsemeetmetega seotud uurimise vaid põhjendatud asjaoludel ja selline uurimine peab toimuma kooskõlas WTO rangete eeskirjadega. Komisjon jälgib iga sellist uurimist, et tagada WTO eeskirjade järgimine. Seepärast lükati väide tagasi.

(358) Mõni isik vaidlustas ajutise määruse põhjenduses 239 esitatud järelduse, et liidu fotoelektriliste toodete sektori tootmisahela eelmise etapi ettevõtjate Hiina RVsse suunatud ekspordi vähenemise kompenseerib eksport muudele turgudele, väites, et tollimaksud vähendavad vaatlusaluse toote nõudlust kogu maailmas.

(359) Sellega seoses märgitakse esmalt, et tollimaksude tagajärjel ei kao import Hiinast eelduste kohaselt täielikult. Peale selle ei ilmnenud uurimise käigus kogutud teabe põhjal mingit otsest seost liidu turul toimuvate Hiina RVst pärit impordiga seotud muudatuste ja muudele turgudele suunatud Hiina RV ekspordi vahel. Pealegi prognoositakse avalikult kättesaadavates allikates, näiteks EPIA fotogalvaanika globaalse turu väljavaates aastateks 2013–2017, lähiaastatel fotoelektriliste toodete ülemaailmse turu suurenemist. Mis puudutab Hiina turgu, siis leidub märke sellest, et Hiina RV omamaine tarbimine suureneb märkimisväärselt (nagu märgib näiteks EPIA). Eespool öeldut arvesse võttes eeldatakse, et liidu tootmisahela eelmise etapi ettevõtjate eksport Hiina RVsse ei peaks meetmete kehtestamise tagajärjel oluliselt vähenema.

(360) Märkida tuleks ka, et nõudluse vähenemisel liidus 2013. ja 2014. aastal, millele osutatakse põhjenduses 357, võib olla tootmisahela eelmise etapi ettevõtjatele kahjulik mõju. Ent seda ei saa — vähemalt suures osas — seostada tollimaksudega, sest sellist tendentsi oli ette näha juba ammu enne ajutiste meetmete kehtestamist. Mis

puudutab liidu ettevõtjaid, kes toodavad fotoelektriliste toodete sektori tarvis masinaid, siis kuna Hiina RVs on juba palju varuvõimsust, on ebatõenäoline — nagu on märgitud ka ajutise määruse põhjenduses 239 –, et nende eksport Hiina RVi saab oluliselt suureneda isegi sellise stsenaariumi korral, mille raames Hiina tootjad suurendavad oma tootmismahtu. Ja veel — uurimise käigus kogutud teabe põhjal selgus, et masinatootjaid võib mõjutada ka Hiina solaar-fotoelektriliste toodete sektori 12. viisaastakuplaan, milles nähakse ette, et 2015. aastaks peab 80 % elementide tootmise seadmetest olema pärit Hiina RVst. Kui see muudatus viiakse ellu kooskõlas WTO eeskirjadega, võib ka see piirata täiendavalt liidu masinatootjate võimalust konkureerida Hiina turul. Seepärast lükati eespool esitatud väide tagasi.

(361) Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele väitis Hiina valitsus, et solaar-fotoelektriliste toodete sektori 12. viisaastakuplaanis on esitatud vaid mõned üldised suunavad põhimõtted, mis ei ole siduvad, kuna jõustamisvolitusi ei ole ette nähtud, ning et seepärast ei tuleks selles näha märki sellest, et liidu masinatootjate võimalust konkureerida Hiina turul piiratakse. Sellega seoses märgitakse, et Hiina valitsus lisas fotoelektriliste toodete sektori 12. viisaastakuplaani strateegiliste sektorite sekka ja avaldas ka solaar-fotoelektriliste toodete sektori kohta spetsiaalse kava. Selles kavas avaldas Hiina valitsus toetust „kõrgemalseisvatele ettevõtetele" ja „peamistele ettevõtetele", võttis endale kohustuse „edendada fotoelektriliste toodete sektorit toetavate erinevate strateegiate elluviimist" ning „teha üldisi ettevalmistusi seoses strateegiatega, millega toetatakse tööstust, rahandust, maksustamist …". Kuna kõnealune kava sisaldab olulisi juhtnööre, mida Hiina tööstus peab viie aasta jooksul järgima, avaldab see lisaks suurt mõju ettevõtlusmaastikule nii Hiina RVs kui ka riikides, kellel on Hiina RVga ärisuhted. Eespool öeldut arvesse võttes on selgeid märke sellest, et kõnealune kava piirab Hiina elementide tootjate valikuvabadust ja Hiina turule tootmisseadmeid eksportivate liidu tootjate konkurentsisurvet. Seepärast lükati see argument tagasi.

(362) Üks koostööd teinud toorainetootja vaidlustas väljavaate, et muud turud kompenseerivad vähenenud tootmise Hiina turul, pidades silmas Hiina RV olemasolevat suurt tootmisvõimsust, mida ei ole lihtne rajada mujale.

(363) Võttes arvesse põhjenduses 359 esitatud järeldusi, lükatakse see väide tagasi, sest mingeid märke tootmise väidetava vähenemise kohta Hiina turul ei ole.

(364) Üks huvitatud isik vaidlustas ajutise määruse põhjenduses 236 nimetatud tootmisahela eelmise etapi töötajate arvu.

(365) Selgitatakse, et ajutises määruses nimetatud arvuga 4 200 ei viidatud mitte kogu sektorile, vaid üksnes tootmisahela eelmise etapi koostööd teinud ettevõtjatele, näiteks seadmetootjatele ja polükristalse räni tarnijatele, ja see arv põhines vastustel, mille olid andnud küsimustikule asjaomased ettevõtjad.

(366) Pärast plaatide tootevalikust väljajätmist peaksid selle toote tootjad liidus tollimaksude kehtestamisest sellegipoolest kasu saama, sest eeldatavasti suurendab liit oma elementide ja moodulite tootmist.

(367) Kuna ühtki täiendavat märkust ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 235 ja 240.

5. **Tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate huvid**

(368) Nagu on öeldud põhjenduses 329, tehti pärast ajutiste meetmete kehtestamist kahe projektiarendaja juurde täiendavad kontrollkäigud.

(369) Lisaks küsimustikule antud seitsmele vastusele, mis saadi tootmisahela järgmise etapi ettevõtjatelt, kelle tegevus on otseselt seotud samasuguse tootega (projektiarendajatelt ja paigaldajatelt), ning millele tugines ajutises määruses esitatud tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate analüüs, analüüsiti täiendavalt kuut vastust, mis olid saadud küsimustikule uurimise algetapis ja mida ei peetud piisavalt täielikuks (vt ajutise määruse põhjendus 241), kuivõrd neis oli märke ettevõtjate fotoelektriliste toodete sektoriga seotud tegevuse suhtelisest tähtsusest võrreldes nende kogutegevusega

(370) Asjaomased kuus täiendavat ettevõtjat pakkusid fotoelektriliste toodete sektoris teenuseid (logistika-, transpordi-, avalike suhete jm valdkondades), olles seega ettevõtjad, kelle tegevus ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud. Ehkki vastustes oli teatavaid puudujääke, nähtus küsimustikus esitatud andmetest, et nende ettevõtjate

fotoelektriliste toodete sektoriga seotud tegevus oli võrreldes nende kogutegevusega tähtsusetu. Fotoelektriliste toodete sektoriga seotud tegevus moodustas uurimisperioodil tõesti vaid umbes 5 % nende kogukäibest ja 8 % nende kogutööhõivest. Kasumlikkuse määr oli keskmiselt ligi 7 %. Tuleb siiski märkida, et andmed kasumlikkuse kohta ei olnud täielikud, kuna kõik ettevõtjad neid ei esitanud.

(371) Täiendava analüüsi põhjal jõuti järeldusele, et esitatud andmeid arvesse võttes ei ole tõenäoline, et meetmete võimalik mõju fotoelektriliste toodete sektori teenuseosutajate majandusolukorrale on märkimisväärne.

(372) Pärast esialgsete ja lõplike järelduste avalikustamist vaidlustas mitu isikut selle tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate käivet, kasumlikkust ja tööhõivet käsitleva teabe esinduslikkuse, mille komisjoni oli saanud seitsme taolise ettevõtja vastustest küsimustikule. AFASE esitas oma liikmete (paigaldajate) seas korraldatud nn uuringu näitamaks, et enamiku paigaldajate jaoks on fotoelektriliste toodetega seotud tegevus peamine sissetulekuallikas. Veel väitis AFASE, et tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate, eriti paigaldajate kasumimarginaal on vastupidiselt ajutise määruse põhjenduses 242 öeldule vaid ühekohaline, mis ei võimalda võtta enda kanda mingeid tollimakse.

(373) Mis puudutab ajutises määruses kasutatud andmete esinduslikkust, siis komisjon on kasutanud kõiki nende tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate esitatud andmeid, kes on täitnud spetsiaalse küsimustiku, ja AFASE esitatud teavet, nagu on selgitatud põhjenduses 330.

(374) Mis puudutab väidet, et fotoelektriliste toodetega seotud tegevus on paigaldajate peamine sissetulekuallikas, siis analüüsides täiendavalt vastuseid, mille olid andnud küsimustikule tootmisahela järgmise etapi seitse ettevõtjat (paigaldajat ja projektiarendajat), saadi kinnitust sellele, et uurimisaluse samasuguse tootega otseselt seotud tegevus moodustab kõnealuste ettevõtjate kogutegevusest keskmiselt umbes 42 % ja kasumlikkus on keskmiselt 11 %. Ent võttes arvesse ka nende tegevust (mis ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud), suureneb sellise tegevuse üleüldine tähtsus seitsmest ettevõtjast kolme puhul märkimisväärselt. Selle tulemusel jäi sellise tegevuse osakaal uurimisperioodil vahemikku 45–100 %. Seitsme ettevõtja (paigaldaja ja projektiarendaja) kasumlikkus fotoelektriliste toodetega seotud tegevuse puhul, sealhulgas seoses tegevusega, mis ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud, on keskmiselt 9 %. Mis puudutab tööhõivet, siis seitsme ettevõtja puhul tähendas fotoelektriliste toodetega seotud tegevus, sealhulgas tegevus, mis ei olnud uurimisaluse tootega otseselt seotud, uurimisperioodil ligikaudu 660 täistööajaga töökohta. Fotoelektriliste toodetega seotud projektide ja seadmete kõrval tegelesid need ettevõtjad ka tuuleenergiarajatistega ja elektriseadmete tootmisega.

(375) On jõutud järeldusele, et hindamaks meetmete mõju tootmisahela järgmise etapi ettevõtjatele, tuleb eelkõige aluseks võtta asjaomaste ettevõtjate tegevus, mis on seotud otseselt uurimisaluse tootega ja mille kasumlikkus oli uurimisperioodil keskmiselt 11 %. Ent isegi kui selle mõju hindamisel lähtutakse üldisest fotoelektriliste toodete sektoriga seotud tegevusest, mis ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud, oleksid järeldused sarnased uurimise algetapis tehtud järeldusele, sest erinevad arvesse võetavad tegurid — kasumlikkus ja võimalus võtta osa tollimaksust enda kanda — kokkuvõttes märkimisväärselt ei erine (kasumlikkus langeb keskmiselt 11 %-lt keskmiselt 9 %-le). Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele vaidlustas üks isik, kelle valdustesse oli komisjon teinud kontrollkäigu, paigaldajate ja arendajate kasumlikkuse kohta tehtud järelduse esinduslikkuse, mis põhinenuks tema puhul väidetavalt vaid ühel tehingul. See väide lükatakse tagasi, sest komisjon võttis tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate kasumlikkuse arvutamisel aluseks kogu teabe, mille tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad olid esitanud oma küsimustikele antud vastustes.

(376) Seoses uuringuga, mille AFASE korraldas oma liikmete seas, märgitakse esiteks, et kõikidel ettevõtjatel oli võimalus endast uurimise algatamisel teada anda ja vastata tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate jaoks koostatud spetsiaalsele küsimustikule, milles küsiti vajalikku teavet, et hinnata tollimaksude mõju kõnealustele ettevõtjatele. Teiseks ei olnud uuringus ära märgitud paigaldajate andmeid, mis ei võimaldanud kontrollida näiteks esitatud teabe asjakohasust ja usaldusväärsust. Kolmandaks, ehkki suur hulk uuringus esitatud küsimusi oli seotud paigaldajate võimega võtta võimalikud tollimaksud enda kanda, ei olnud uuringus ühtki viidet sellele, milline oli uurimisperioodil nende paigaldajate kasum, mis tähendab, et meetmete mõju hindamiseks puudus uuringus üks oluline tegur. Seetõttu ei saa esitatud uuringu põhjal teha ühtki sisulist järeldust.

(377) Mitu isikut vaidlustas ajutise määruse põhjendustes 247 ja 250 esitatud järeldused, et tollimaksud mõjutavad tootmisahela järgmise etapi töökohti negatiivselt lühikeses perspektiivis ning et kokkuvõttes oleks mõju negatiivne vaid piiratud ulatuses, pidades silmas asjaolu, et prognooside kohaselt fotoelektriliste toodete turg liidus keskpikas ja pikas perspektiivis kasvab. Lisaks väitis mõni isik, et nõudluse vähenemise tõttu kannatavad eelkõige paigaldajad, kes sõltuvad fotoelektrilistest seadmetest.

(378) Tollimaksude kehtestamisest tingitud võimalikku töökohtade kadumist analüüsiti täiendavalt. Uurimise käigus kogutud teave kinnitas üldjoontes seda, et tootmisahela järgmises etapis on kadunud töökohad seepärast, et nõudlus fotoelektriliste seadmete järele vähenes liidus aastatel 2011–2012 umbes 5 GW suuruse võimsuse võrra, nagu ajutise määruse põhjenduses 246 on juba märgitud. Nende töökohtade kadumist ei saa seostada kõnealuste meetmetega, sest need kajastasid turu arengut. Pealegi väheneb nõudlus prognooside kohaselt 2013. ja 2014. aastal veelgi ning see toob fotoelektriliste toodete sektoris tõenäoliselt kaasa täiendava töökohtade kadumise. Sellist nõudluse muutumist nägid enne uurimise algatamist ette ka suuremad uuringukeskused, näiteks EPIA, ja seepärast ei saa sellist töökohtade kadumist seostada meetmete kehtestamisega.

(379) Liidu tootmisharu esitas konsultandi PriceWaterHouseCoopers (edaspidi „PWC") koostatud uuringu, milles käsitleti meetme võimalikku mõju fotoelektriliste toodete sektoriga seotud töökohtadele. PWC uuringus viidatakse ühele varasemale uuringule, mille korraldas üks teine konsultant (Prognos) ja milles prognoositi, et meetmete kehtestamise tulemusel kaob fotoelektriliste toodete turul suur arv töökohti. AFASE esitas selle uuringu, mida on käsitletud ajutise määruse põhjendustes 243–246, enne ajutiste tollimaksude kehtestamist. PWC uuringus kritiseeritakse Prognosi uuringut, osutades asjaolule, et nimetatud konsultandi prognoositud kaduvate töökohtade arv ületas liidu fotoelektriliste toodete sektori olemasolevate töökohtade koguarvu. Seoses tollimaksude mõjuga liidu turule jõudis PWC vastupidistele järeldustele kui Prognos, ennustades positiivset puhasmõju liidu töökohtadele ning leides, et saadav kasu kaalub üles tollimaksude võimaliku kahjuliku mõju (nt nõudlusele). Kuna uusi põhjendatud väiteid meetmete mõju kohta tootmisahela järgmise etapi tööhõivele ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 247–250 esitatud järeldused.

(380) AFASE väitis, et komisjon ei avalikustanud, mis allikast on pärit 2011. aasta puhul arvutatud fotoelektriliste toodete sektoriga otseselt seotud töökohtade arvu 20 %-line vea ülemmäär, millele on osutatud ajutise määruse põhjenduses 245.

(381) See 20 %-line vea ülemmäär, mida võib kohaldada ülesvõi allapoole, selgus EPIAsse tehtud kontrollkäigu jooksul. See näitab, kui keeruline on hinnata tootmisahela järgmises etapis täpselt tööhõivenäitajaid, kuna andmete kogumiseks on allikaid vähe ja sageli on need vastuolulised.

(382) Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele väitis mõni isik, et komisjoni analüüsis ei nimetatud asjaolu, et tollimaksud aitavad kaasa töökohtade kadumisele, mis on toimunud pärast 2011. aastat seoses fotoelektriliste seadmete paigaldamiste arvu vähenemisega. Väideti, et selline töökohtade kadumine, eriti tootmisahela järgmises etapis, on tihedalt seotud asjaoluga, et fotoelektriliste toodete paigaldajad sõltuvad päikeseenergiaseadmetest. Lisaks kritiseeris AFASE komisjoni selle pärast, et see ei olnud nõuetekohaselt arvesse võtnud uuringut, mille oli oma liikmete seas korraldanud AFASE, ja sarnaseid uuringuid, mille oli korraldanud Ühendkuningriigi päikeseenergia kaubandusühendus, mis väidetavalt tõestasid sellist sõltuvust.

(383) Seoses väitega, et komisjon ei maininud sõnagagi tollimaksude mõju töökohtadele, viidatakse käesoleva määruse põhjendustele 377 ja 379, milles käsitletakse väiteid meetmete mõju kohta fotoelektriliste toodete sektori töökohtadele ja milles tunnistatakse, et lühikeses perspektiivis võivad meetmed kahtlemata mõjutada tootmisahela järgmise etapi töökohti.

(384) Mis puudutab AFASE ja Ühendkuningriigi päikeseenergia kaubandusühenduse tehtud uuringuid, siis vastusena lõplike järelduste avalikustamisele esitati küsitluses osalenud äriühingute andmed. Uuringud jäid siiski puudulikuks, sest näiteks teatavad vastused olid ebatäielikud. Uuringute analüüsimine näitas järgmist. Seoses AFASE tehtud uuringuga märgitakse esmalt, et enamik 50st küsimustikule vastanud paigaldajast väitis, et nad tegutsevad üksnes fotoelektriliste toodete turul. 50st paigaldajast 15 väitis, et nad tegutsevad ka muudes valdkondades, mis ei ole seotud fotoelektriliste toodetega, näiteks küttesüsteemide, elektriseadmete ja teataval määral tuuleenergiaga. Ühendkuningriigi uuringu puhul tegeles 31st küsimustikule vastanud Ühendkuningriigi äriühingust muu tegevusega, mis ei olnud seotud fotoelektriliste toodetega, 21 äriühingut. See tulemus näitab, et ligi poolte projektiarendajate ja paigaldajate puhul peab paika ajutise määruse põhjenduses 247 esitatud järeldus suutlikkuse kohta tegeleda muude töödega, näiteks elektri- ja kütteseadmete, torude ja muude keskkonnahoidlike energiaseadmete paigaldamisega. Sellegipoolest tunnistatakse, et seda suutlikkust võib esineda vähemal määral, kui on eeldatud ajutises määruses. Selle leevendav mõju töökohtade kaotusele võib seepärast olla vähem tuntav, kui algselt eeldati. Teiseks on mõni AFASE ja Ühendkuningriigi päikeseenergia kaubandusühenduse vaadeldud ettevõtja kasutanud tooteid, mis on toodetud liidus, ja mõni prognoosib, et hakkab ostma pärast meetme võtmist hinnatõusu vältimiseks tooteid, mis ei ole pärit Hiinast. Seega on oodata, et nende sõltuvus Hiina impordist ja meetmete mõju väheneb, kuivõrd neil on võimalik ligi pääseda liidus valmistatud toodetele.

Kolmandaks ei olnud võimalik teha kindlaid järeldusi selle kohta, milline on meetmete mõju kõikide vaadeldud ettevõtjate äritegevusele, sest nende hinnangud olid väga erinevad. Mõned äriühingud ei suutnud isegi sellist mõju hinnata. Neljandaks ulatusid Ühendkuningriigi uuringus ka vastused küsimusele, kui paljusid fotoelektriliste toodetega seotud projekte ähvardaks tollimaksude kehtestamise korral tühistamisoht, variandist „mitte eriti paljusid" variandini „kõiki projekte". Mõned ettevõtjad ei suutnud selle kohta hinnangut anda. Lõpetuseks puudus mõlemas uuringus küsimus vaadeldud ettevõtjate kasumlikkuse kohta, mis on oluline selleks, et hinnata võimalust tollimaksust tulenev hinnatõus, kui see peaks aset leidma, enda kanda võtta.

(385) Teised isikud väitsid, et paigaldajatel ei ole lihtne muuta oma tegevust või lülituda ümber teistele keskkonnahoidliku energia seadmetele, sest tegemist on väga erinevate teadmiste ja oskusteabega. Seepärast jäävad nad tollimaksude kehtestamise korral tööta. Pärast lõplike järelduste avalikustamist kordas üks huvitatud isik seda väidet, öeldes, et paigaldajad on investeerinud seoses spetsialiseerumisega fotoelektrilistele seadmetele näiteks eriväljaõppesse märkimisväärseid vahendeid, mis näitab, et nad on keskendunud peamiselt fotoelektriliste toodete sektorile ja neil ei ole lihtne lülituda ümber teisele tegevusele.

(386) Seda väidet ei põhjendatud piisavalt, sest ei näidatud täpselt, millised teadmised peab paigaldaja omandama ning kui keeruline ja kallis nende omandamine on. Sellegipoolest tunnistavad institutsioonid, et paigaldajad on omandanud oskusteabe, mis on spetsiifiline fotoelektriliste moodulite paigaldamisele. See teave on aga omandatud võrdlemisi hiljuti ning see täiendab paigaldajate varasemaid teadmisi elektri- ja kütteseadmete, torutööde jms valdkonnas. Samuti omandati see seoses ebaõiglase tavaga, nimelt dumpinguhinnaga impordi ulatusliku sissevooluga Hiina RVst. Sõltumata paigaldusettevõtjate töötajate erioskustest, tuleks seda väidet kaaluda paralleelselt põhjendustes 378 ja 382 tehtud analüüsiga, mis käsitleb tööhõiveolukorda tootmisahela järgmises etapis, millele avalduv mõju võib olla lühikeses perspektiivis negatiivne, ent kus jätkusuutlik kaubandus toob keskpikas kuni pikas perspektiivis kaasa paigaldajate tööhõive suurenemise. Seepärast lükati väide tagasi.

(387) Mitu isikut vaidlustas ajutise määruse põhjenduses 247 esitatud väite tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate suutlikkuse kohta võtta võimalik hinnatõus osaliselt enda kanda. Ka seda väidet ei põhjendatud piisavalt, mis ei võimaldanud hinnata, kuivõrd õige oli see väide. Nagu on märgitud põhjenduses 374, hinnati nende tootmisahela järgmise etapi koostööd teinud ettevõtjate kasumlikkuseks, kes olid vaatlusaluse tootega otseselt seotud, keskmiselt umbes 11 %, mis jätab kõnealustele ettevõtjatele võimaluse võtta hinnatõus, kui see peaks toimuma, vähemalt osaliselt enda kanda. Sellega seoses tuletatakse meelde, et üldine hinnasuundumus on negatiivne, nagu on märgitud põhjenduses 335. Seepärast lükatakse väide tagasi.

(388) Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele kordas mõni isik väidet tõsise ohu kohta, mille kohaselt nõudlus päikeseenergiatoodete järele liidus meetmete tagajärjel väheneb, mis räägib nende isikute väitel kõnealuste meetmete vastu. Ühe isiku väitel on päikeseenergia puhul nõudluse hinnaelastsus praegu väga suur ja isegi väike päikeseenergiatoodete hinnatõus toob kaasa nõudluse tõsise vähenemise. Selle isiku hinnangul võib 30 %-line dumpinguvastane tollimaks vähendada nõudlust veelgi 8 GW, samal ajal kui 50 %-line tollimaks vähendaks nõudlust 10 GW. Sarnaselt viitas AFASE turuanalüütiku teostatud uuringule, milles nähakse samuti ette, et nõudlus väheneb 50 %-lise tollimaksu tagajärjel 2013. aastal kuni 2 GW ehk märksa vähemas ulatuses.

(389) Ehkki huvitatud isikud esitasid uurimise käigus lisaks ülalnimetatud vähenemisstsenaariumidele erinevaid nõudluse vähenemise stsenaariume, ei sisaldanud need võrreldavaid tulemusi. Ehkki ei saa välistada, et tollimaksud võivad kaasa tuua nõudluse vähenemise fotoelektriliste seadmete järele, on nende mõju ulatust keeruline kindlaks määrata, võttes arvesse erinevaid elemente, mis mõjutavad liidus fotoelektriliste seadmete atraktiivsust (vt näiteks ajutise määruse põhjendus 258). Pealegi, kui selline vähenemine peaks ka lühikeses perspektiivis aset leidma, on oodata, et kasu, mis tuleneb õiglasest kaubandusest keskpikas ja pikas perspektiivis, kaalub üles ajutise negatiivse mõju. Ja veel — AFASE tunnistas ka ise, et nõudluse ja tollimaksude vahelist otsest seost saab hinnata alles siis, kui tollimaksud on kehtestatud. Seepärast lükati see väide tagasi.

(390) Kuna ühtki täiendavat märkust ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 243 ja 250. Nende kuue teenuseosutaja kohta tehtud järeldused, kelle puhul fotoelektriliste toodetega seotud tegevus moodustab vaid väikese osa nende kogutegevusest (vt põhjendus 370), ei muuda ajutise määruse põhjenduses 250 esitatud järeldust, nagu ei tee seda ka sellise põhjenduses 374 osutatud seitsme projektiarendaja/paigaldaja fotoelektriliste seadmetega seotud tegevuse esiletõstmine, mis ei ole vaatlusaluse tootega otseselt seotud.

6. **Lõppkasutajate/tarbijate huvid**

(391) Pärast ajutiste järelduste avalikustamist kordas mõni isik väidet, et tollimaksuga tõuseks vaatlusaluse toote hind. Selle tulemusel väheneks nõudlus fotoelektriliste seadmete järele, sest need oleksid tarbijatele liiga kallid ja ei oleks teistele investoritele piisavalt atraktiivsed.

(392) Nagu põhjenduses 335 juba märgitud, on üldine hinnasuundumus — isegi kui meetmete kehtestamise tulemusel peaks toimuma ajutine hinnatõus — mitme avaliku allika kinnitusel negatiivne. Kuigi meetmetest tulenevat võimalikku hinnatõusu ja selle tagajärjel aset leidvat võimalikku nõudluse vähenemist on keeruline täpselt kindlaks määrata, tuletatakse meelde mitut aspekti. Esiteks moodustab vaatlusalune toode kuni 50 % fotoelektrilise seadme kogukulust ja seepärast on võimalik tollimaks vähemalt osaliselt enda kanda võtta. Teiseks hoiab liidu tootmisharu konkureerimine liidu turul juba tegutsevate kolmandate riikide tootjatega tõenaoliselt hinnad all. Samal ajal peaks liidu tootmisharu olema võimeline saavutama paremaid finantstulemusi tänu mastaabisäästule, mis tuleneb tootmisrajatiste paremast kasutamisest ja vähenenud tootmiskuludest. Kolmandaks ei ole nõudlus fotoelektriliste seadmete järele seotud mitte üksnes uurimisaluse toote hinnatasemega, vaid ka soodustariifide tasemega. Praeguse nõudluse juures, mille tase on 2011. aastal ja uurimisperioodil saavutatud tasemega võrreldes madal, võib eeldada, et soodustariifid ei peaks vähenema nii kiiresti kui vaatlusalusel perioodil, mis võimaldab investeerida jätkuvalt fotoelektriliste toodetega seotud projektidesse. Seepärast lükati väide tagasi.

(393) Vastusena lõplike järelduste avalikustamisele vaidlustas üks isik ülaltoodud selgituse. Kõnealuse isiku väitel ei saa hindade langemise suundumus pärast meetmete kehtestamist püsida. See isik tuletas meelde, et meetmed toovad kaasa märkimisväärse kulude kasvu, mida ei saa täielikult tasakaalustada kulude vähenemisega või impordiga kolmandatest riikidest. Peale selle korrati, et liidu tootmisharu ei suuda teha uusi investeeringuid rajatistesse ja seadmetesse ning tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad saavad võtta enda kanda vaid väikese osa, kui nende kasum on 11 %. Ja lõpuks — ei ole ühtki tõendit selle kohta, et hinnatõusu võiksid hüvitada soodustariifid.

(394) Tuletatakse meelde, et vastupidiselt sellele väitele ei eeldata, et meetmetest tulenevat hinnatõusu oleks võimalik täielikult tasakaalustada, vaid pigem seda, et meetmete tagajärjel on võimalik ajutine hinnatõus (vt ajutise määruse põhjendus 247). On tõsi, et selle hinnatõusu põhjuseks võib olla erinevus Hiina dumpinguhinnaga impordi ja mujalt pärit toodete hinnatasemetes. Ometi lubab uurimise käigus kogutud teave väita, et tegeliku hinnatõusu võivad osaliselt enda kanda võtta mitmed tegurid, võttes arvesse tootmisahela järgmise etapi 11 %-list kasumit. Lõpetuseks — seoses väitega, mille kohaselt ei ole ühtki tõendit selle kohta, et hinnatõusu võiksid hüvitada soodustariifid, on mõistlik eeldada, et soodustariife aja jooksul kohandatakse kooskõlas projektide hindade muutumisega.

(395) Üks isik väitis, et 2013. aasta märtsist tõusid moodulite hinnad Euroopas 20 % ning et alates 2013. aastast on varud olnud väga puudulikud. Seda väidet ei põhjendatud. Vastupidi, avalikud teabeallikad kinnitavad, et hinnad on olnud 2013. aasta teises kvartalis võrdlemisi stabiilsed. Isegi kui see teave oleks õige, kajastaks see vaid tõsiasja, et pärast impordi registreerimist on arvesse võetud võimaliku dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise riski. Seepärast lükati väide tagasi.

(396) Ühe teise isiku väitel ei ole investeerimine fotoelektriliste toodetega seotud projektidesse tasuv, kui soodustariifide vähenemist ei seostata vähenevate projektikuludega, sh moodulite hinnaga, sest need moodustavad märkimisväärse osa konkreetse projekti kuludest. Sellega seoses väideti, et tollimaksud seavad kahtluse alla paljude fotoelektriliste toodete sektori projektide elujõulisuse, sest need toovad kaasa hinnatõusu.

(397) Nagu on märgitud põhjenduses 335, on elementide ja moodulite üldine hinnasuundumus negatiivne. Pealegi on soodustariifide tähtsus kõnealusel turul kahanemas, kuna mitmes piirkonnas saavutatakse tõenäoliselt võrgupariteet. Neil põhjustel lükati tagasi väide, et fotoelektriliste moodulite hinnal võib olla fotoelektriliste toodetega seotud projektidele, sealhulgas nende elujõulisusele, kahjulik mõju.

(398) Üks huvitatud isik esitas sisemudeli tõestamaks, et tollimaksude kohaldamisel oleks ohus paljude fotoelektriliste toodetega seotud projektide elujõulisus.

(399) See mudel ei võimaldanud nõuetekohaselt kindlaks määrata, kui suures ulatuses võiks fotoelektrilistesse seadmetesse investeerimise atraktiivsus (st investeeringutasuvus) elementide ja moodulite hinna tõusmise korral väheneda. Lisaks on kõnealuses mudelis kasutatud eeldus, et ükskõik milline tollimaks kandub täielikult üle lõppkasutajatele või tarbijatele, tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate olemasoleva kasumimarginaali tõttu ebatõenäoline. Pealegi ei põhine investeerimisotsus üksnes moodulite hinnal, vaid sõltub ka paljudest teistest teguritest, sealhulgas fotoelektriliste seadmete jaoks soodsa üldise raamistiku olemasolust konkreetses riigis, vastavast toetuse tasemest, elektrienergia hinnast (võrgupariteedi puhul). Seepärast tuleb see väide tagasi lükata.

(400) Kuna ühtki täiendavat märkust ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendused 252 ja 254.

7. **Muud väited**

(401) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist korrati väidet, et liidu tootmisharu ei suuda varustada liidu turgu ja üksnes Hiina RV-l on olemas selleks vajalik võimsus.

(402) Seda väidet on käsitletud ajutise määruse põhjenduses 256. Isegi kui lähtuda liidu tootmisvõimsuse puhul konservatiivsemast eeldusest (vt põhjendus 183), on liidu ja kolmandate riikide varuvõimsus kokku piisav, et hüvitada lühikeses perspektiivis võimalikku Hiina impordi vähenemist. Ka keskpikas perspektiivis on mõistlik eeldada, et liidu tootmisharu suurendab nõudluse katmiseks oma tootmisvõimsust, mis võimaldab sel saavutada mastaabisäästu, mis annab omakorda võimaluse langetada hinda. Nimetatud väide lükati seetõttu tagasi.

(403) Mõni isik kordas väidet selle kohta, kui keeruline on saavutada tollimaksude kehtestamise korral komisjoni 2020. aastaks püstitatud keskkonnahoidliku energia eesmärke. Seda väidet on ajutise määruse põhjendustes 257–259 juba käsitletud. Seepärast kinnitatakse täiendava teabe puudumisel ajutise määruse põhjendused 257 ja 259.

8. **Järeldus liidu huvide kohta**

(404) Eespool öeldut arvesse võttes kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 260–261 esitatud hinnang.

(405) Seepärast puuduvad mõjuvad põhjused, mis õigustaksid Hiina RVst pärit vaatlusaluse toote impordi suhtes lõplike meetmete võtmata jätmist.

G. **LÕPLIKUD DUMPINGUVASTASED MEETMED**

(406) Dumpingu, tekitatud kahju, põhjusliku seose ja liidu huvide kohta tehtud järeldusi silmas pidades tuleks kehtestada lõplikud dumpinguvastased meetmed, et dumpinguhinnaga import ei tekitaks liidu tootmisharule täiendavat kahju.

1. **Kahju kõrvaldamist võimaldav tase**

(407) Kõnealuste meetmete taseme määramisel võeti arvesse kindlaks tehtud dumpingumarginaale ning liidu tootjatele tekitatud kahju kõrvaldamiseks vajalikku tollimaksumäära, ületamata kindlaks tehtud dumpingumarginaale.

(408) Pärast esialgsete järelduste avalikustamist vaidlustas üks huvitatud isik 10 %-lise kasumimarginaali, mida kasutati kahju kõrvaldamist võimaldava taseme arvutamisel, väites, et see tase on kõnealuse tootmisharu jaoks praeguses turuolukorras liiga kõrge ning et seda kasutati nii moodulite kui ka elementide puhul. Märgitakse, et maksu kehtestamise eelse kasumi kindlaksmääramiseks sobiv kriteerium arvutamaks kahju kõrvaldamist võimaldavat taset, on see, kas tootmisharu on suuteline sellist kasumit tavalistes konkurentsitingimustes, st dumpingu puudumisel, mõistlikult saavutama. Üldkohtu kohtupraktika kohaselt tuleb aluseks võtta vaatlusaluse perioodi alguses, st enne dumpinguhinnaga impordi suurenemist teenitud kasum. Seepärast kohandati sihtkasumit 8 %-le, võttes aluseks liidu tootmisharu aastatel 2009 ja 2010 moodulite ja elementide puhul teenitud kasumi kaalutud keskmise.

(409) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis liidu tootmisharu, et kasumlikkuse tasemena, mida liidu tootmisharu oleks võimeline dumpinguhinnaga impordi puudumise korral teenima, tuleks kasutada pigem 2010. aasta kasumlikkust kui 2009. ja 2010. aasta keskmist kasumimarginaali. Selle kohta väideti, et 2009. aasta kasumlikkus oli ebapiisav ja nendel kahel aastal valitsenud olud eristusid selgelt, võttes eelkõige arvesse tarbimise arengut 2010. aastal, mis leevendas tol aastal dumpingu mõju. Sellega seoses tuleks märkida, et kahju kõrvaldamist võimaldava taseme kindlaksmääramisel ei puutu asjasse, kas liidu tootmisharu keskmine kasumimarginaal oli n-ö piisav. Nagu ajutise määruse põhjenduses 264 on juba

märgitud, peaks kahju kõrvaldamist võimaldav tase põhinema kasumil, mida on võimalik teenida dumpinguhinnaga impordi puudumise korral. Uurimisasutustel on tavaks pidada seda taset vaatlusaluse perioodi alguseks saavutatuks. Kuna käesoleval juhul kandis liidu tootmisharu seoses elementide müügiga vaatlusaluse perioodi alguses 2009. aastal kahju, see metoodika ei sobinud. Leiti, et on usaldusväärsem tugineda kahju kõrvaldamist võimaldava taseme kindlaksmääramisel vaatlusaluse perioodi esimese ja teise aasta keskmisele kasumimarginaalile. Sellega seoses leiti ka, et tähtsust ei oma asjaolu, et kõnealuse kahe aasta olud olid erinevad.

(410) Üks teine isik kordas, et moodulitele ja elementidele tuleks kehtestada erinevad sihtkasumid, kuna nende tooteliikide kasumlikkuse puhul esinesid vaatlusalusel perioodil erinevad suundumused. Ehkki näitajad esitati eraldi iga tooteliigi kohta, viitavad iga näitaja puhul tehtud järeldused uurimisalusele tootele tervikuna. Ühtlasi tuletatakse meelde, et moodulid ja elemendid on üks toode, ning dumpingumarginaalid ja kahju kõrvaldamist võimaldav tase kehtestati seda aluseks võttes.

(411) Peale selle mõjutasid arvutatud kahjumimarginaale sõltumatute importijate kohandatud valimi impordijärgsed kulud (valimit kohandati põhjenduses 21 esitatud põhjustel). Ja veel mõjutas kõiki turuhinnast madalama hinnaga müügi marginaale soodustariifide muutmine, plaatide väljajätmine ja uus sihtkasum.

(412) Üks isik väitis, et valimisse kaasatud liidu tootjate müük oli suunatud eeskätt kõrgema hinnaga toodete turule, näiteks kodukasutajatele/väikeettevõtjatele, mis meelitas ligi suuremaid soodustariife, ning tegi ettepaneku, et liidu tootmisharu müügihinda tuleks seepärast vastavalt kohandada. Tuleb märkida, et see väide ei tohiks olla kahjumarginaali arvutamisel otsustav, sest uurimine näitas, et liidu tootjad ei olnud kasumis.

(413) Kuna muid märkusi kahju kõrvaldamist võimaldava taseme kohta ei esitatud, kinnitatakse ajutise määruse põhjendustes 263–266 kirjeldatud metoodika.

2. **Lõplikud meetmed**

(414) Arvestades järeldusi dumpingu, tekitatud kahju, põhjusliku seose ja liidu huvide kohta ning kooskõlas algmääruse artikli 9 lõikega 4 leitakse, et Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite või paneelide suhtes ning sellist tüüpi elementide suhtes, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides, tuleks kehtestada lõplikud dumpinguvastased meetmed sellisel tasemel, mis vastaks dumpingu- või kahjumarginaali määrale, olenevalt sellest, kumb on väiksem. Sellisel juhul tuleks tollimaksu määr kehtestada vastavalt kindlaksmääratud kahjumarginaali tasemele.

(415) Märgitakse, et paralleelselt dumpinguvastase uurimisega viidi läbi subsiidiumivastane uurimine. Võttes arvesse väiksema tollimaksu reegli rakendamist ja asjaolu, et lõplikud subsiidiumimarginaalid on madalamad kui kahju kõrvaldamist võimaldav tase, peetakse asjakohaseks kehtestada kindlaks tehtud lõplike subsiidiumimarginaalide tasemel lõplik tasakaalustav tollimaks ja seejärel kehtestada vastavalt asjaomasele kahju kõrvaldamist võimaldavale tasemele lõplik dumpinguvastane tollimaks. Eespool toodu põhjal on kõnealuste tollimaksude kehtestamisele kuuluvad määrad järgmised:

Äriühing	Subsiidiumi-marginaal	Dumpingu-marginaal	Kahju kõrvaldami-st võimaldav tase	Tasa-kaalustav tollimaks	Dumpingu-vastane tollimaks
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd; Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd; Changzhou Youze Technology Co. Ltd; Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd; Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	3,5 %	90,3 %	48,2 %	3,5 %	44,7 %
Delsolar (Wujiang) Ltd	*de minimis*	111,5 %	64,9 %	0,0 %	64,9 %
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	11,5 %	91,9 %	58,2 %	11,5 %	46,7 %

Äriühing	Subsiidiumi-marginaal	Dumpingu-marginaal	Kahju kõrvaldamist võimaldav tase	Tasakaalustav tollimaks	Dumpingu-vastane tollimaks
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	5,0 %	97,5 %	56,5 %	5,0 %	51,5 %
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	6,5 %	88,1 %	47,7 %	6,5 %	41,2 %
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	6,4 %	53,8 %	33,7 %	6,4 %	27,3 %
RENESOLA ZHEJIANG LTD RENESOLA JIANGSU LTD	4,6 %	88,1 %	47,7 %	4,6 %	43,1 %
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	4,9 %	73,2 %	46,3 %	4,9 %	41,4 %
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3 %	93,3 %	41,8 %	6,3 %	35,5 %
Teised dumpinguvastases uurimises koostööd teinud äriühingud (v.a äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse paralleelse subsiidiumivastase rakendusmääruse (EL) nr 1239/2013 [1] alusel jääktollimaksu) (I lisa)	6,4 %	88,1 %	47,7 %	6,4 %	41,3 %
Teised dumpinguvastases uurimises koostööd teinud äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse paralleelse subsiidiumivastase rakendusmääruse (EL) nr 1239/2013 alusel jääktollimaksu (II lisa)	11,5 %	88,1 %	47,7 %	11,5 %	36,2 %
Kõik teised äriühingud	11,5 %	111,5 %	64,9 %	11,5 %	53,4 %

[1] Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 1239/2013, 2. detsember 2013, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 66).

(416) Käesoleva määrusega äriühingute suhtes kehtestatavad individuaalsed dumpinguvastase tollimaksu määrad määrati kindlaks käesoleva uurimise järelduste põhjal. Seepärast kajastavad need olukorda, mis tehti uurimise ajal kindlaks kõnealuste äriühingute puhul. Nimetatud tollimaksumäärasid (erinevalt „kõikide teiste äriühingute" suhtes kohaldatavast üleriigilisest tollimaksust) kohaldatakse seega üksnes nende toodete impordi suhtes, mis on pärit Hiina RVst ja mille on tootnud nimetatud äriühingud, seega nimetatud konkreetsed juriidilised isikud. Kõnealuseid määrasid ei saa kohaldada imporditava vaatlusaluse toote suhtes, mille tootja on mõni teine äriühing, kelle nime ega aadressi ei ole käesoleva määruse regulatiivosas konkreetselt nimetatud, sealhulgas konkreetselt nimetatud äriühingutega seotud üksused, ning nende puhul kehtib „kõikide teiste äriühingute" suhtes kohaldatav tollimaksumäär.

(417) Pärast järelduste avalikustamist väitis Hiina valitsus, et I ja II lisas loetletud äriühingute kaalutud keskmine tollimaksumäär on vastuolus WTO dumpinguvastase kokkuleppega, kuivõrd väidetavalt põhineb see selliste tollimaksude kaalutud keskmisel, mis on arvutatud valimisse kaasatud elementide ja moodulite eksportivate tootjate jaoks eraldi. See hinnang on siiski väär. Valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele on arvutatud kogu vaatlusaluse toote ekspordi jaoks ühtne tollimaksumäär — paraku enamik eksportivatest tootjatest eksportis elemente ja mooduleid. Seepärast on hinnang, et elemente ja mooduleid eksportivate tootjate jaoks arvutati tollimaksud eraldi, väär ning seepärast ei saa selle väitega nõustuda.

(418) Kui sellise äriühingu ekspordi maht, kelle suhtes kohaldatakse madalamaid individuaalseid tollimaksumäärasid, suureneb märgatavalt pärast asjaomaste meetmete kehtestamist, võib sellist mahu suurenemist käsitada kaubandusstruktuuri muutusena, mis tuleneb meetmete kehtestamisest algmääruse artikli 13 lõike 1 tähenduses. Sellistel asjaoludel ja ettenähtud tingimuste täitmisel võib algatada meetmetest kõrvalehoidumise uurimise. Sellise uurimise käigus võib muu hulgas uurida individuaalsete tollimaksumäärade kaotamise ja sellest tulenevalt üleriigilise tollimaksu kehtestamise vajadust.

(419) Kõik taotlused kohaldada individuaalset dumpinguvastase tollimaksu määra (nt pärast üksuse nimevahetust või uue tootmis- või müügiüksuse asutamist) tuleks saata viivitamata komisjonile koos kõikide vajalike andmetega, eelkõige teabega mis tahes muudatuse kohta äriühingu tootmistegevuses, omamaises või eksportmüügis, mis on seotud näiteks kõnealuse nimevahetuse või muutusega tootmis- või müügiüksustes. Vajaduse korral muudetakse käesolevat määrust, ajakohastades nende äriühingute loetelu, kelle suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid.

(420) Selleks et tagada uute eksportijate ja käesoleva määruse I ja II lisas nimetatud valimisse kaasamata koostööd teinud äriühingute võrdne kohtlemine, tuleks ette näha kord viimati nimetatud äriühingute suhtes kehtestatud kaalutud keskmise tollimaksu kohaldamiseks kõigile uutele eksportijatele, kellel oleks vastasel korral õigus läbivaatamisele algmääruse artikli 11 lõike 4 alusel.

(421) Selleks et liidus asuvatel tootjatel oleks võimalik dumpingu kahjulikust mõjust toibuda, kehtestatakse meetmed. Meetmete võimalik kasu liidus asuvatele tootjatele ei ole esialgu tasakaalus liidu teistele ettevõtjatele tekkivate kuludega, kuid seda tasakaalustamatust leevendaks tootmise suurendamine ja/või taasalustamine liidus.

(422) Kavandatud stsenaarium — tootmise kasv ühenduses — ei pruugi siiski olla kooskõlas selle kõikuva turu arenguga. Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 108, suurenes moodulite tarbimine aastatel 2009–2011 liidus 264 % ja vähenes seejärel uurimisperioodile eelnenud kuue kuu jooksul vaid 43 protsendipunkti. Kõikumine on veelgi muljetavaldavam, kui vaadelda ajavahemikku 2006–2011, mil moodulite tarbimine liidus suurenes võimsuselt alla 1 GW võimsusele ligi 20 GW, kasvades viie aastaga ligi 2 000 %. See kõikumine eeldatavasti jätkub ja ettevõtjate ühenduste avaldatud prognooside kohaselt on eri stsenaariumide puhul isegi keskpikas perspektiivis (2014–2015) erinevused 100 % ja rohkem.

(423) Neil põhjustel peetakse erandlike asjaolude tõttu asjakohaseks piirata meetmete kehtivusaega vaid kahe aastaga.

(424) Sellest ajavahemikust peaks piisama, et liidu tootjatel oleks võimalik suurendada ja/või taasalustada oma tootmist, kuid samal ajal ei ohustaks see märkimisväärselt liidu teiste ettevõtjate olukorda. Leitakse, et kahe aasta pikkune periood on kõige asjakohasem, et analüüsida, kas meetmete kehtestamine on tõepoolest aidanud Euroopas tootmist suurendada ja seega tasakaalustanud meetmete negatiivset mõju liidu teistele ettevõtjatele.

(425) Pärast lõplike järelduste avalikustamist esitas üks liidu tootja väite, et kaks aastat, millega meetmete kohaldamisel piirdutakse, on liiga lühike aeg, et kantud kahjust toibuda. Peale selle väideti, et meetmete kohaldamine kahe aasta jooksul ei võimaldaks liidu tootjatel esitada jooksva ja saabuva majandusaasta kohta äriplaane. Sellega seoses märgitakse, et meetmeid kohaldatakse 2015. aasta detsembrini, millest peaks liidu tootjatele piisama, et esitada kuni 2015. aastani oma äriplaanid.

(426) Pealegi ei vaidlustanud kõnealune liidu tootja põhjuseid, mille pärast meetmete kohaldamine kahe aastaga piirati, nimelt turu ebastabiilsust. Asjaomane tootja isegi kiitis selgelt heaks läbivaatamise, juhul kui meetmeid tuleb turuolukorra muutumise tõttu muuta. Kuna tõenäosus, et turutingimused kahe aasta jooksul muutuvad, on sellel ebastabiilsel turu kahtlemata väga suur, peetakse asjakohaseks piirata meetmete kohaldamine kohe alguses kahe aastaga.

(427) Pärast lõplike järelduste avalikustamist väitis kaebuse esitaja, et kaks aastat on selleks, et investeerida tootmisesse, ebapiisav, viidates põhjendusele 424. Tulenevalt liidu tootmisharu märkimisväärsest varuvõimsusest saab aga tootmist suurendada olemasoleva tootmisvõimsuse parema kasutamise teel, mis peaks olema teostatav ilma oluliste lisainvesteeringuteta.

(428) Veel väitis kaebuse esitaja, et lõplike dumpinguvastaste tollimaksude kehtestamisest kaheks aastaks ei piisa selleks, et liidu tootmisharu saaks toibuda varasema dumpingu kahjulikust mõjust. Dumpinguvastaste tollimaksude kehtestamisel ei saa siiski arvesse võtta ainuüksi liidu tootmisharu huve, vaid tuleb tasakaalu viia ühelt poolt liidu tootjatele tõusev võimalik tulu ja teiselt poolt liidu teistele ettevõtjatele kaasnevad võimalikud kulud. Sellele tuginedes jäädakse kindlaks otsusele piirata meetmete kohaldamine kahe aastaga.

(429) Kõiki huvitatud isikuid teavitati olulistest asjaoludest ja kaalutlustest, mille alusel kavatseti soovitada lõpliku dumpinguvastase tollimaksu kehtestamist Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite või paneelide ja sellist tüüpi elementide impordi suhtes, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides, ning ajutise tollimaksu abil tagatud summade lõplikku sissenõudmist (lõplike järelduste avalikustamine). Kõikidele huvitatud isikutele anti aega, et esitada kõnealuste lõplike järelduste avalikustamise kohta märkuseid.

(430) Huvitatud isikute suulisi ja kirjalikke märkuseid kaaluti ja võeti võimaluse korral arvesse.

3. **Tagasiulatuvus**

(431) Seoses dumpinguvastaste meetmete tagasiulatuva kohaldamisega tuleb hinnata algmääruse artikli 10 lõikes 4 sätestatud kriteeriume. Artikli 10 lõike 4 punkti b kohaselt on üks täidetav põhikriteerium see, et „lisaks uurimisperioodil kahju tekitanud impordi tasemele on import veelgi märgatavalt suurenenud".

(432) Moodulite ja elementide igakuiste keskmiste impordimahtude ([1]) võrdlemisel registreerimisperioodi (märts 2013 kuni juuni 2013) igakuiste keskmiste impordimahtudega selgub, et impordimahud on pärast uurimisperioodi järsult vähenenud. Nagu on märgitud ajutise määruse põhjenduses 110, oli imporditavate Hiina moodulite ja elementide igakuine keskmine kogus uurimisperioodil tõepoolest 1 250 MW ([2]). Märkigem võrdlusena, et registreerimisperioodil moodustas Hiina moodulite ja elementide igakuine keskmine impordimaht sellest vaid poole.

(433) Võttes arvesse turu kõikuvust, oleks teine võimalus hinnata täiendavat märkimisväärset impordi suurenemist suhteliselt, mitte absoluutselt. Selleks et hinnata suhteliselt, kas import on veel märgatavalt suurenenud, tuleb võrrelda impordimahte tarbimisega liidu turul, st tarbimine peaks vähenema oluliselt kiiremini kui Hiina import. Kuna Hiina moodulite ja elementide impordimaht moodustas registreerimisperioodil uurimisperioodi vastavast mahust vaid poole, peaks see tarbimise vähenemine olema oluliselt suurem kui 50 %. Kuna täpsed andmed tarbimise kohta registreerimisperioodil puuduvad, ei ole ühtki viidet sellele, et tarbimine oleks vähenenud rohkem kui 50 %.

(434) Eespool esitatud põhjustel ei ole kriteerium, et import peab olema veel märgatavalt suurenenud, täidetud. Seepärast on jõutud järeldusele, et lõplikku dumpinguvastast tollimaksu ei tuleks nõuda tagasiulatuvalt enne ajutiste meetmete kohaldamise kuupäeva toimunud impordi puhul.

([1]) Kuna registreerimisperiood on märgatavalt lühem kui uurimisperiood, on igakuiste keskmiste väärtuste võrdlemine kasulikum kui nende kahe perioodi kogumahtude võrdlemine.

([2]) 12 kuu jooksul vastavalt 13 986 MW moodulite puhul ja 1 019 MW elementide puhul.

H. **MEETMETE VORM**

(435) Pärast ajutiste dumpinguvastaste meetmete vastuvõtmist pakkus rühm koostööd teinud eksportivaid tootjaid, sh nendega seotud äriühingud Hiina RVs ja Euroopa Liidus, koos Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskojaga välja algmääruse artikli 8 lõike 1 kohase ühise hinnakohustuse. Seda pakutud kohustust toetasid ka Hiina ametivõimud.

(436) Komisjon tutvus kõnealuse pakkumisega ja kiitis selle otsusega 2013/432/EL heaks. Nagu otsuse põhjendustes 3, 4 ja 7 juba öeldud, on komisjon selle hindamiseks, kas hinnakohustusega kaotatakse dumpingu kahjulik mõju, analüüsinud püsivalt muutunud turutingimusi seoses muu hulgas praeguste ekspordihindadega ja kahju kõrvaldamist võimaldava tasemega, mis leiti olevat madalam kui dumpingu tase.

(437) Pärast otsuse 2013/423/EL vastuvõtmist esitasid eksportivad tootjad koos kaubanduskojaga esialgse hinnakohustuse muutmise avalduse. Nad taotlesid kohustuse läbivaatamist, et võtta arvesse plaatide tootevalikust väljajätmist, nagu seda on kirjeldatud põhjendustes 31 ja 72. Peale selle esitas hulk teisi eksportijaid algmääruse artikli 8 lõikes 2 sätestatud tähtajaks taotluse enda hõlmamiseks hinnakohustusega.

(438) Komisjon kinnitas rakendusotsusega 2013/707/EL otsuse lisas loetletud eksportijate pakutud hinnakohustuse vastuvõetavuse lõplike tollimaksude osas,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesolevaga kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks järgmiste toodete impordi suhtes: Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid, mille paksus ei ületa 400 mikromeetrit ja mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides ja mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla, välja arvatud juhul, kui tegemist on transiittootega üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) V artikli tähenduses.

Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

— päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;

— kilest fotoelektrilised tooted;

— kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit;

— moodulid või paneelid, mille väljundpinge ei ületa alalisvoolu puhul 50 V ja väljundvõimsus ei ületa 50 W ning mis on ette nähtud üksnes otseseks kasutamiseks patareide laadijatena süsteemides, millel on sama pinge- ja võimsusnäitajad.

2. Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määr, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud ja allpool loetletud äriühingutes valmistatud toodete netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksu sissenõudmist, on järgmine:

Äriühing	Tollimaksu määr	TARICi lisakood
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd; Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd; Changzhou Youze Technology Co. Ltd; Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd; Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	44,7 %	B791

Äriühing	Tollimaksu määr	TARICi lisakood
Delsolar (Wujiang) Ltd	64,9 %	B792
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	46,7 %	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	46,7 %	B927
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	51,5 %	B794
Jinko Solar Co.Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	41,2 %	B845
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	27,3 %	B795
RENESOLA ZHEJIANG LTD RENESOLA JIANGSU LTD	43,1 %	B921
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	41,4 %	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	35,5 %	B797
Teised dumpinguvastases uurimises koostööd teinud äriühingud (v.a äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse paralleelse subsiidiumivastase rakendusmääruse (EL) nr 1239/2013 alusel jääktollimaksu) (I lisa)	41,3 %	
Teised dumpinguvastases uurimises koostööd teinud äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse paralleelse subsiidiumivastase rakendusmääruse (EL) nr 1239/2013 alusel jääktollimaksu (II lisa)	36,2 %	
Kõik teised äriühingud	53,4 %	B999

3. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksusätteid.

4. Kui uus eksportiv tootja Hiina RVs esitab komisjonile piisavad tõendid selle kohta, et:

— ta ei eksportinud uurimisperioodil (1. juuli 2011 — 30. juuni 2012) liitu lõikes 1 kirjeldatud toodet;

— ta ei ole seotud ühegi Hiina Rahvavabariigi eksportija või tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määrusega kehtestatud dumpinguvastaseid meetmeid;

— ta on vaatlusalust toodet tegelikult liitu eksportinud pärast meetmete aluseks oleva uurimisperioodi lõppu või tal on tühistamatu lepinguga võetud kohustus eksportida liitu märkimisväärne kogus,

siis võib muuta lõiget 2, lisades uue eksportiva tootja koostööd tegevate, kuid valimisse mittekuuluvate äriühingute hulka, kelle suhtes kohaldatakse kaalutud keskmist tollimaksumäära 41,3 %.

Artikkel 2

1. Summad, mis on tagatud vastavalt määrusele (EL) nr 513/2013 ajutise dumpinguvastase tollimaksu kehtestamisega plaatide impordi suhtes (mille puhul plaatide paksus ei ületa 400 mikromeetrit) ja selliste moodulite või paneelide impordi suhtes, mille väljundpinge ei ületa alalisvoolu puhul 50 V ja väljundvõimsus ei ületa 50 W ning mis on ette nähtud üksnes otseseks kasutamiseks patareide laadijatena süsteemides, millel on samad pinge- ja võimsusnäitajad, ning mis on pärit või saadetud Hiina Rahvavabariigist, vabastatakse.

2. Lõplikult nõutakse sisse summad, mis on tagatud vastavalt määrusele (EL) nr 513/2013 ajutise dumpinguvastase tollimaksu kehtestamisega järgmiste toodete impordi suhtes: Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid, mille paksus ei ületa 400 mikromeetrit ja mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides ja mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla, välja arvatud juhul, kui tegemist on transiittootega üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) V artikli tähenduses. Tagatiseks antud summad, mis ületavad dumpinguvastase tollimaksu lõplikku määra, vabastatakse.

Artikkel 3

1. Vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud ja praegu CN-koodi ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla kuuluvad imporditavad tooted, mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuse 2013/707/EL lisas, vabastatakse artikliga 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust järgmistel tingimustel:

a) rakendusotsuse 2013/707/EL lisas loetletud äriühing on eespool osutatud tooted ise või samuti rakendusotsuse 2013/707/EL lisas loetletud seotud äriühingu kaudu tootnud, lähetanud ja nende kohta arve esitanud kas tema liidus asuvatele seotud äriühingutele, kes tegutsevad importijana ja lubavad kaubad liidus vabasse ringlusse, või esimesele sõltumatule kliendile, kes tegutseb importijana ja lubab kaubad liidus vabasse ringlusse;

b) imporditava kaubaga koos esitatakse kinnitusarve, milleks on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse III lisas nimetatud andmeid ja avaldust;

c) imporditava kaubaga koos esitatakse vastavalt käesoleva määruse IV lisale ekspordikohustuse sertifikaat;

d) tollis deklareeritud ja esitatud kaubad vastavalt täpselt kinnitusarves kirjeldatule.

2. Vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmisel tekib tollivõlg:

a) kui lõikes 1 kirjeldatud impordi puhul tehakse kindlaks, et üks või mitu nimetatud lõikes loetletud tingimustest on täitmata, või

b) kui komisjon tühistab määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 8 lõike 9 kohase hinnakohustuse heakskiitmise määruse või otsusega, milles viidatakse konkreetsetele tehingutele, ning tunnistab asjaomased kinnitusarve kehtetuks.

Artikkel 4

Äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuse 2013/707/EL lisas ja kelle suhtes kohaldatakse teatavaid nimetatud lisas sätestatud tingimusi, väljastavad arve ka tehingute eest, mis ei ole vabastatud dumpinguvastasest tollimaksust. Kõnealune arve on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse V lisas nimetatud andmeid.

Artikkel 5

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrus kaotab kehtivuse 7. detsembrist 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. detsembrist 2013.

Nõukogu nimel

eesistuja

E. GUSTAS

I LISA

Äriühing	TARICi lisakood
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD. CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD. HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD.	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Era Solar Co. Ltd	B818
ET Energy Co. Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827

Äriühing	TARICi lisakood
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD.	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co. Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL SOLAR POWER (SUZHOU) LIMITED GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd	B850
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851

Äriühing	TARICi lisakood
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co.Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871
Shanghai Chaori International Trading Co. Ltd Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881

Äriühing	TARICi lisakood
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
Wuxi Machinery & Equipment Import & Export Co. Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896
Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
Years Solar Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectronic Technology Co. Ltd	B912

Äriühing	TARICi lisakood
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

II LISA

Äriühing	TARICi lisakood
Jiangsu Aide Solar Energy Technology Co. Ltd	B798
Alternative Energy (AE) Solar Co. Ltd	B799
Anhui Chaoqun Power Co. Ltd	B800
Anhui Titan PV Co. Ltd	B803
TBEA SOLAR CO. LTD Xi'an SunOasis (Prime) Company Limited XINJIANG SANG'O SOLAR EQUIPMENT	B804
Changzhou NESL Solartech Co. Ltd	B806
Dotec Electric Co. Ltd	B928
Greenway Solar-Tech (Shanghai) Co. Ltd Greenway Solar-Tech (Huaian) Co. Ltd.	B821
GS PV Holdings Group	B823
Jiangyin Shine Science and Technology Co. Ltd	B843
King-PV Technology Co. Ltd	B848
Ningbo Best Solar Energy Technology Co. Ltd	B855
Ningbo Huashun Solar Energy Technology Co. Ltd	B856
Qingdao Jiao Yang Lamping Co. Ltd	B867
SHANGHAI SHANGHONG ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD	B874
Shenzhen Sungold Solar Co. Ltd	B879
SUZHOU SHENGLONG PV-TECH CO. LTD	B883
Worldwide Energy and Manufacturing USA Co. Ltd	B888
Wuxi Shangpin Solar Energy Science and Technology Co. Ltd	B891
Wuxi UT Solar Technology Co. Ltd	B894
Xiamen Sona Energy Co. Ltd	B895
Zhejiang Fengsheng Electrical Co. Ltd	B903
Zhejiang Yutai Photovoltaic Material Co. Ltd	B930
Zhejiang Sunrupu New Energy Co. Ltd	B915

III LISA

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kehtib hinnakohustus, esitatakse faktuurarve, mis sisaldab järgmisi andmeid:

1. Pealkiri „HINNAKOHUSTUSEGA SEOTUD KAUBA FAKTUURARVE".
2. Faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alusel toimub arvel nimetatud kauba tollivormistus Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne ja selgesõnaline kirjeldus ning:
   — tootekood,
   — tootekoodi tehniline kirjeldus,
   — äriühingu tootekood,
   — CN-kood,
   — kogus (ühikutes, mida väljendatakse vattides).
7. Müügitingimuste kirjeldus, sealhulgas:
   — ühiku hind (ühik väljendatuna vattides),
   — kohaldatavad maksetingimused,
   — kohaldatavad tarnetingimused,
   — kõik hinnaalandused ja mahahindlused.
8. Importijana tegutseva äriühingu nimi, kellele äriühing väljastab otse arve.
9 Äriühingu faktuurarve väljastanud töötaja nimi ja järgmine allkirjastatud avaldus:

   „Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleva arvega hõlmatud kaupade müük otseekspordiks Euroopa Liitu toimub [ÄRIÜHINGU NIMI] pakutud ja Euroopa Komisjoni poolt rakendusotsusega 2013/707/EL heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt. Kinnitan, et käesoleval arvel esitatud teave on täielik ja õige."

IV LISA

EKSPORDIKOHUSTUSE SERTIFIKAAT

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kehtib hinnakohustus, esitab Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoda (*China Chamber of Commerce for Import & Export of Machinery & Electronic Products* — CCCME) iga faktuurarve puhul ekspordikohustuse sertifikaadi, mis sisaldab järgmisi andmeid:

1. CCCME nimi, aadress ning faksi- ja telefoninumber.
2. Komisjoni rakendusotsuse 2013/707/EL lisas mainitud ja faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alusel toimub arvel nimetatud kauba tollivormistus Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne kirjeldus, sealhulgas:
   — tootekood,
   — kauba tehniline kirjeldus, äriühingu tootekood (kui see on olemas),
   — CN-kood.
7. Täpne kogus ühikutes, mida väljendatakse vattides.
8. Sertifikaadi number ja kehtivuse lõppemise kuupäev (kolm kuud alates väljaandmisest).
9. Sertifikaadi väljastanud CCCME töötaja nimi ja järgmine allkirjastatud avaldus:

   „Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesolev sertifikaat on antud müüdava kaubaga kaasneva faktuurarvega hõlmatud kaupade otseekspordiks Euroopa Liitu vastavalt hinnakohustusele ning et see on välja antud [äriühingu nimi] pakutud ja Euroopa Komisjoni poolt komisjoni rakendusotsusega 2013/707/EL heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt. Kinnitan, et käesolevas sertifikaadis esitatud teave on täpne ja et sellega hõlmatud kogus ei ületa kohustusega ettenähtud piirmäära."
10. Kuupäev.
11. Allkiri ja CCCME pitser.

V LISA

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kohaldatakse dumpinguvastaseid tollimakse, esitatakse faktuurarve, mis sisaldab järgmisi andmeid:

1. Pealkiri „DUMPINGUVASTASTE JA TASAKAALUSTAVATE TOLLIMAKSUDEGA MAKSUSTATAVA KAUBA FAKTUURARVE".
2. Faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alusel toimub arvel nimetatud kauba tollivormistus Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne ja selgesõnaline kirjeldus ning:
   — tootekood,
   — tootekoodi tehniline kirjeldus,
   — äriühingu tootekood,
   — CN-kood,
   — kogus (ühikutes, mida väljendatakse vattides).
7. Müügitingimuste kirjeldus, sealhulgas:
   — ühiku hind (ühik väljendatuna vattides),
   — kohaldatavad maksetingimused,
   — kohaldatavad tarnetingimused,
   — kõik hinnaalandused ja mahahindlused.
8. Faktuurarve väljastanud äriühingu töötaja nimi ja allkiri.

NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 1239/2013,

2. detsember 2013,

millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 597/2009 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed, ([1]) eriti selle artiklit 15,

võttes arvesse ettepanekut, mille Euroopa Komisjon esitas pärast konsulteerimist nõuandekomiteega,

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

1.1. Algatamine

(1) Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon") avaldas 8. novembril 2012 *Euroopa Liidu Teatajas* teate ([2]) teatavate Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „Hiina RV" või „asjaomane riik") pärit kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) ELi toimuva impordi suhtes subsiidiumivastase menetluse algatamise kohta (edaspidi „algatamisteade").

(2) Subsiidiumivastane menetlus algatati kaebuse põhjal, mille esitas 26. septembril 2012 EU ProSun (edaspidi „kaebuse esitaja") tootjate nimel, kelle toodang moodustab üle 25 % kõigist liidus toodetavatest kristalsest ränist fotoelektrilistest moodulitest ja nende põhikomponentidest. Kaebus sisaldas esmapilgul usutavaid tõendeid kõnealuse toote subsideerimise ja sellest tuleneva olulise kahju kohta, mida peeti menetluse algatamiseks piisavaks.

(3) Komisjon teavitas enne menetluse algatamist kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 597/2009 (edaspidi „algmäärus") artikli 10 lõikega 7 Hiina RV valitsust sellest, et ta on saanud nõuetekohaselt dokumenteeritud kaebuse, milles väidetakse, et Hiina RVst pärit kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide subsideeritud import põhjustab liidu tootmisharule olulist kahju. Hiina RV valitsusel paluti osaleda konsultatsioonidel, et selgitada kaebuses kirjeldatud olukorda ja jõuda vastastikku kokkulepitud lahenduseni. Hiina RV valitsus nõustus osalema konsultatsioonidel, mis seejärel ka toimusid. Konsultatsioonide käigus vastastikuse kokkuleppeni ei jõutud. Siiski võeti nõuetekohaselt arvesse Hiina RV valitsuse seisukohti kaebuses nimetatud kavade tasakaalustamatuse kohta. Pärast konsultatsioone esitas Hiina RV valitsus oma seisukohad.

([1]) ELT L 188, 18.7.2009, lk 93.
([2]) ELT C 340, 8.11.2012, lk 13.

1.2. Paralleelne dumpinguvastane menetlus

(4) Euroopa Komisjon avaldas 6. septembril 2012 *Euroopa Liidu Teatajas* teate ([3]) teatavate Hiina RVst pärit kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) Euroopa Liitu toimuva impordi suhtes dumpinguvastase menetluse algatamise kohta.

(5) Komisjon määrusega (EL) nr 513/2013 ([4]) kehtestas komisjon 6. juunil 2013 Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes ajutise dumpinguvastase tollimaksu (edaspidi „ajutine dumpinguvastane määrus").

(6) Käesoleva subsiidiumivastase ja paralleelse dumpinguvastase uurimise käigus analüüsiti kahju sama liidu tootmisharu, esinduslike liidu tootjate ja uurimisperioodi määratluse alusel ning selle tulemusel tehti identsed järeldused, kui ei ole märgitud teisiti. Seda peeti asjakohaseks, et ühtlustada kahju analüüsimist ja tagada mõlemas menetluses tehtud järelduste kooskõla. Sel põhjusel võeti nende menetluste käigus kahju üksikasjade kohta esitatud märkusi arvesse mõlemas menetluses.

1.3. Registreerimine

(7) Lähtudes kaebuse esitaja taotlusest, mis põhines nõutaval tõendusmaterjalil, võttis komisjon 1. märtsil 2013 vastu komisjoni määruse (EL) nr 182/2013 ([5]), millega kehtestati alates 6. märtsist 2013 registreerimisnõue Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes.

([3]) ELT C 269, 6.9.2012, lk 5.
([4]) Komisjoni 4. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 513/2013, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes ja muudetakse määrust (EL) nr 182/2013, millega kehtestatakse registreerimisnõue selliste Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud toodete impordi suhtes (ELT L 152, 5.6.2013, lk 5).
([5]) Komisjoni 1. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 182/2013, millega kehtestatakse registreerimisnõue Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes (ELT L 61, 5.3.2013, lk 2).

(8) Osa huvitatud isikuid väitsid, et impordi registreerimise otsus oli põhjendamatu, sest algmääruse artikli 24 lõike 5 tingimused ei olnud täidetud. Need väited ei olnud siiski põhjendatud ega põhinenud faktilisel tõendusmaterjalil. Komisjonil oli impordi registreerimist käsitleva otsuse tegemise ajal piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid, mis õigustasid impordi registreerimist, eelkõige impordi absoluutarvude ja turuosa järsk kasv. Seepärast tuli need väited tagasi lükata.

1.4. **Menetlusega seotud isikud**

(9) Komisjon teavitas kaebuse esitajat, teisi teadaolevaid liidu tootjaid, teadaolevaid Hiina RV eksportivaid tootjaid, Hiina RV ametiasutusi ja teadaolevaid importijaid ametlikult menetluse algatamisest. Huvitatud isikutele anti võimalus esitada oma seisukohad kirjalikult ja taotleda ärakuulamist algatamisteates ettenähtud tähtaja jooksul.

(10) Eksportivate tootjate, liidu tootjate ja sõltumatute importijate ilmse arvukuse tõttu paluti kõigil teadaolevatel eksportivatel tootjatel ja sõltumatutel importijatel anda endast komisjonile teada ning esitada algatamisteates märgitud põhiandmed oma vaatlusaluse tootega seotud tegevuse kohta põhjenduses 38 täpsustatud uurimisperioodil. Seda teavet nõuti algmääruse artikli 27 alusel, et komisjon saaks otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ning vajaduse korral valimi moodustada. Konsulteeriti ka Hiina RV asutustega.

a) *Eksportivate tootjate väljavõtteline uuring*

(11) Esialgu esitasid nõutud teabe ja nõustusid valimis osalema 121 Hiina eksportivat tootjat/ tootjate kontserni. Koostööd tegevate äriühingute osakaal Hiina ekspordi kogumahus on üle 80 %. Eksportivatelt tootjatelt saadud teabe põhjal ja kooskõlas algmääruse artikliga 27 tegi komisjon esialgu ettepaneku kaasata valimisse seitse eksportivat tootjat/eksportivate tootjate kontserni.

(12) Seitsmest äriühingute kontsernist moodustatud valimisse kuulub kolm suurimat koostööd tegevat moodulite eksportijat, kaks suurimat koostööd tegevat elementide eksportijat ja kaks suurimat koostööd tegevat plaatide eksportijat. Neist seitsmest eksportivate tootjate kontsernist moodustatud valimi alusel määrati kindlaks asjaomaste kontsernide subsideerimise tase ning kõigi koostööd tegevate, kuid valimist välja jäänud eksportivate tootjate subsideerimise tase vastavalt algmääruse artikli 15 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele. Nagu põhjenduses 46 selgitatakse, jättis komisjon plaadid toote määratlusest uurimise lõppjärgus välja. Teatavad äriühingud valiti valimisse selle põhjal, et nad olid suurimad plaatide eksportijad. Valimit ei peetud siiski vajalikuks muuta, sest komisjon oli neid äriühinguid juba uurinud ja nende esitatud andmeid kontrollinud ning kõik need äriühingud olid ühtlasi moodulite ja/või elementide suured eksportijad.

(13) Lõpuks koosnes eksportivate tootjate valim kaheksast äriühingust/kontsernist. Seda seetõttu, et kuigi esialgu teatati, et Jinko Solar Co. Ltd ja Renesola Jiangsu Ltd on seotud äriühingud, tehti hiljem kindlaks, et nad ei ole seda.

b) *Liidu tootjate väljavõtteline uuring*

(14) Komisjon teatas algatamisteates, et on moodustanud liidu tootjatest esialgse valimi. Liidu tootjate esialgse valimi moodustamisest anti teada kõigile teadaolevatele liidu tootjatele ja tootjate ühendustele. Esialgsesse valimisse kuulus üheksa liidu tootjat ligikaudu 215 tootjast, kelle kohta oli enne uurimise algatamist teada, et nad toodavad samasugust toodet; tootjad valiti välja suurima esindusliku tootmismahu põhjal, võttes arvesse müügimahtu ja geograafilist asukohta, mida oli võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Sealjuures tagati, et valimisse kuulub nii vertikaalselt integreeritud kui ka integreerimata liidu tootjaid. Samuti paluti huvitatud isikutel teha teatavaks oma seisukohad esialgse valimi kohta.

(15) Mitu huvitatud isikut esitas liidu tootjate esialgse valimi kohta järgmised vastuväited:

i) osa isikuid teatas, et esialgse valimi kohta antud piiratud teave oli ebapiisav ega võimaldanud neil väljapakutud valimi kohta asjakohaseid märkusi teha. Nad kritiseerisid eelkõige seda, et liidu tootjate andmed olid salastatud, ja taotlesid, et avaldataks teave selle kohta, millistes liikmesriikides väljavalitud tootjad asuvad, milline on nende toodangu osakaal fotoelektriliste moodulite ja elementide kogutoodangus ning kui suure protsendi toodangu- ja müügimahust annab iga väljavalitud äriühing eraldivõetuna ja kogu valim tervikuna;

ii) valimi moodustamise meetod seati kahtluse alla põhjendusega, et selles „on aetud segamini kolm eri etappi", nimelt uurimise algatamise toetuse kindlakstegemine, liidu tootmisharu määratlemine ja valimi moodustamine. Seetõttu väideti, et on ebaselge, kas liidu tootmisharu oli enne valimi moodustamist juba määratletud ja kas valimit saab seega pidada esinduslikuks. Jättes liidu tootmisharu valimi moodustamise etapis määratlemata, ei antud huvitatud isikutele võimalust kontrollida, kas esialgne valim oli esinduslik, ja seega samuti, kas selle põhjal saab õigesti hinnata liidu tootmisharu olukorda põhjenduses 38 täpsustatud uurimisperioodil. Lisaks väideti, et ei olnud korrektne moodustada esialgne valim vastuste põhjal, mille liidu tootjad olid andnud menetluse algatamise toetuse uurimise käigus;

iii) samuti väideti, et esialgne valim moodustati üksnes uurimist toetanud äriühingute põhjal;

iv) üks isik leidis, et kuna esialgsesse valimisse kuulub ka vertikaalselt integreeritud äriühinguid, võib elementide tootmismahtu olla arvestatud kahe- või kolmekordselt, mis seab valimi esinduslikkuse kahtluse alla. Ta nõudis, et vertikaalselt integreeritud tootjate puhul võetaks arvesse ainult moodulite, mitte aga elementide tootmismahtu;

v) sama isik väitis, et valimi moodustamise aluseks olnud andmed olid vähemalt osaliselt ebausaldusväärsed ja see võis mõjutada esialgse valimi esinduslikkust tervikuna;

vi) üks isik esitas nimekirja, mis sisaldas ligikaudu 150 väidetavalt samasugust toodet tootvat täiendavat liidu tootjat, keda tema väitel oleks tulnud liidu tootjate valimi moodustamisel arvesse võtta.

(16) Huvitatud isikute väidetele vastati järgmiselt. Liidu tootjad taotlesid oma nime salastamist kättemaksu kartuses. Liidu tootjate äri nii liidus kui ka väljaspool oli tõepoolest reaalselt ähvardatud kahjustada. Komisjon leidis, et taotlused olid nende rahuldamiseks piisavalt põhjendatud. Kuna valimisse kaasatud liidu tootjate asukoha või toodangu- ja müügiprotsendi avaldamine võib kergesti nende isiku paljastada, tuli sellekohased taotlused tagasi lükata.

(17) Komisjon ei „ajanud segamini" uurimise algatamise toetuse kindlakstegemist, liidu tootmisharu määratlemist ja esialgse valimi moodustamist, sest need etapid viidi läbi üksteisest sõltumatult ning nende üle otsustati eraldi. Vastuväidetes ei näidatud, mil määral see valimi esinduslikkust mõjutas, et kasutati tootmis- ja müügiandmeid, mille liidu tootjad olid esitanud uurimise algatamise toetuse uurimise käigus. Liidu tootmisharu oli uurimise algatamise ajal esialgselt määratletud. Et teha esialgselt kindlaks liidu kogutoodang põhjenduses 38 täpsustatud uurimisperioodil, kasutati kogu kättesaadavat teavet liidu tootjate kohta, sealhulgas kaebuses esitatud teavet ja enne uurimise algatamist liidu tootjatelt ja teistelt isikutelt kogutud andmeid.

(18) Valimi moodustamisel võeti arvesse kõiki liidu tootjaid, kes vastasid küsimustele uurimise algatamise toetamise kohta, olenemata sellest, kas nad toetasid uurimist, olid selle vastu või ei avaldanud mingit arvamust. See väide lükati seega tagasi.

(19) Kahe- või kolmekordse arvestamise probleemi kaaluti esialgse valimi moodustamise ajal. Ilmnes, et kui vertikaalselt integreeritud liidu tootjate elementide toodang ja müük välja jätta, jääb arvestusest välja see osa elementide toodangust, mis müüakse vabal turul. Seepärast leiti, et elementide müügimahu väljajätmine tootmise kogumahust ei pruugi valimit esinduslikumaks muuta. Peale selle põhines valimi esinduslikkus mitte ainult tootmismahul, vaid ka geograafilisel ulatusel ning vertikaalselt integreeritud ja integreerimata tootjate tasakaalustatud esindatusel. Tootmismahu suhteline esinduslikkus arvutati välja iga samasuguse toote liigi kohta eraldi. Seepärast leiti, et esialgse valimi moodustamise meetod oli mõistlik ja valim esindab seega uurimisalust toodet tootvat liidu tootmisharu tervikuna. See väide lükati seetõttu tagasi. Andmete usaldusväärsuse kohta võib märkida, et valim moodustati valiku tegemise ajal kättesaadava teabe põhjal, nagu on ette nähtud algmääruse artikliga 27. Seoses uurimise algatamise toetuseks kasutatud andmete usaldusväärsusega ei leitud uurimise käigus tõendeid selle kohta, et enne algatamist kogutud andmed oleksid oluliselt puudulikud. Seetõttu võib põhjendatult eeldada, et esialgne valim moodustati piisavalt usaldusväärsete andmete alusel. See väide lükati seega tagasi.

(20) Ligikaudu 150 täiendavat liidu tootjat sisaldava nimekirja kohta tuleb märkida, et see teave edastati tunduvalt hiljem tähtajast, mis oli antud huvitatud isikutele esialgse valimi kohta märkuste tegemiseks ning liidu tootjatele endast teada andmiseks ja valimisse kaasamise taotlemiseks. Ka olid ligikaudu 30 nimekirjas esitatud liidu tootjat komisjonile valimi moodustamise ajal teada. Peale selle võeti valimi moodustamisel arvesse kõik liidu tootjad, kes endast pärast algatamisteate avaldamist teada andsid. Seetõttu ei ole valimi esinduslikkus kannatanud. See väide lükati seega tagasi.

(21) Märkuste kättesaamise järel muudeti valimi koosseisu, sest oli viiteid sellele, et üks väljavalitud äriühing ei oleks saanud täielikult koostööd teha. Valimi esinduslikkuse taseme säilitamiseks valiti välja veel üks liidu tootja. Muudetud valimisse kuulus seega kümme äriühingut, mis olid välja valitud iga tootmisastme suurima esindusliku tootmismahu põhjal, võttes arvesse müügimahtu liidu turul ja geograafilist asukohta, mida oli võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Pärast plaatide väljajätmist vaatlusaluse toote määratlusest ja seega käesoleva uurimise alt (vt põhjendused 42–46 ja 349) kuulus valimisse kaheksa äriühingut. Liidu tootjate muudetud valim hõlmas selle tulemusel 18–21 % moodulite kogutoodangust ja 17–24 % elementide kogutoodangust liidus ning esindas nii vertikaalselt integreeritud kui ka integreerimata tootjaid. Kuna täpsed protsendid võimaldaksid välja arvutada eespool nimetatud täiendava liidu tootja tootmismahu ja teha seega kindlaks selle tootja isiku, ei saanud neid protsente avalikustada.

(22) Liidu tootjad, kes esitasid komisjonile käesolevas subsiidiumivastases menetluses valimi moodustamiseks vajaliku teabe, on samad, kes esitasid asjaomase teabe paralleelselt toimuvas dumpinguvastases uurimismenetluses. Lisaks esitasid kõik dumpinguvastases uurimismenetluses lõplikku valimisse valitud liidu tootjad asjaomase teabe käesolevas subsiidiumivastases uurimises, mis võimaldas komisjonil valimi moodustada. Seepärast peeti asjakohaseks, et liidu tootjate lõplik valim on mõlemas menetluses sama.

(23) Hiina RV valitsus kordas oma väidet, et kaebuse esitajate ja valimisse kaasatud liidu tootjate nimede konfidentsiaalsuse tagamine ei ole õigustatud. Nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 9 juba märgitud, taotlesid liidu tootjad oma nime salastamist kättemaksu kartuses. Komisjon leidis, et taotlused olid nende rahuldamiseks piisavalt tõendatud. Komisjonile kättemaksuohu tõendamiseks esitatud teavet ei saa kolmandatele isikutele avalikustada, sest see kahjustaks konfidentsiaalsuse taotlemise eesmärki. Pealegi, juhul kui liidu tootja kaalus oma seisukohta uuesti, nagu Hiina RV valitsus teatas, ja avaldas oma isiku, esitades Euroopa Kohtule ajutise dumpinguvastase määruse vastu hagiavalduse, ei ole enam põhjust anonüümsuse tagamise aluseks olnud teavet avalikustada, sest tootja isik on juba teada.

(24) Pärast lõplikku avalikustamist kordas Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoda („kaubanduskoda") väiteid liidu tootjate esialgse valimi moodustamiseks kasutatud meetodi kohta. Ta väidab eelkõige, et institutsioonid ei võtnud arvesse 120 tootjat. Komisjon käsitles seda teemat juba ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 9. Pealegi on institutsioonid selles nimekirjas sisalduvate äriühingute tegevust kontrollinud. Selgus, et nimekiri sisaldab peamiselt Hiina, Taiwani ja India paigaldajaid, turustajaid, seotud importijaid ja eksportivaid tootjaid. Seetõttu oli asjakohatu tõendada, et institutsioonid jätsid arvesse võtmata suure hulga liidu tootjaid. Pealegi ei ole kaubanduskoda vaidlustanud liidu kogutoodangut ja esitanud selle kohta alternatiivseid näitajaid; samuti ei ole ta esitanud valimi esinduslikkuse võimaliku kahjustatuse kohta tõendeid, sest ühtegi väidetavat täiendavat liidu tootjat ei oleks valimisse kaasatud isegi juhul, kui nad oleksid olnud komisjonile teada.

c) *Sõltumatute importijate väljavõtteline uuring*

(25) Kaebuses nimetatud ligikaudu 250 sõltumatust importijast, kellega komisjon ühendust võttis, vastas algatamisteatele lisatud väljavõttelise uuringu vormile 20, kellest 12 importis mooduleid ja üks elemente. Lisaks andis endast teada veel seitse isikut, kes siiski ei teatanud, et nad tegelevad vaatlusaluse toote impordi või edasimüügiga. Valim moodustati vastavalt algmääruse artiklile 27 nii, et see hõlmaks võimalikult suurt esinduslikku importimahtu, mida on mõistlikult võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Sellest lähtudes moodustati sõltumatute importijate valim, millesse kuulus kaks moodulite importijat ja üks elementide importija, kes kokku esindasid

2–5 % asjaomasest riigist toimuva impordi kogumahust. Pärast küsimustiku vastuste kättesaamist selgus siiski, et kolmest importijast ühe põhitegevusala moodustasid tegelikult päikeseenergiaseadmed, mitte vaatlusaluse tootega kauplemine. Teise importija tegevus hõlmas moodulite, mitte elementide importi. Küsimustikule antud vastuses esitatud teabe kvaliteet ei olnud paraku piisav selle importija kaasamiseks sõltumatute importijate analüüsi. Lisaks selgus uurimise käigus, et enamik vaatlusaluse toote impordist sisenes liidu turule Hiina RVs eksportivate tootjatega seotud äriühingute või seadmete paigaldajate või projektide väljatöötajate kaudu.

(26) Komisjon võttis pärast ajutiste dumpinguvastaste meetmete kehtestamist paralleelses dumpinguvastases uurimismenetluses ühendust täiendavate importijatega, kes olid uurimise algusjärgus juba koostööd teinud ja esitanud uurimisaluse tootega seoses uurimisperioodil toimunud tegevuse kohta algatamisteates nõutud põhiandmeid. Eesmärk oli teha kindlaks, kas sõltumatute importijate valimit saaks suurendada. Kuus äriühingut, keda võis pidada vaatlusaluse tootega kauplevaks (st seda ostvaks ja edasimüüvaks) sõltumatuks importijaks, andsid endast teada ja olid valmis tegema uurimise käigus koostööd. Kuuest äriühingust viis vastasid ettenähtud tähtaja jooksul. Viiest saadud vastusest olid üksnes kolm sisuliseks hindamiseks piisavalt täielikud. Sellest lähtudes suurendati sõltumatute importijate valimit, nii et sellesse kuulus neli moodulite importijat, kes kokku esindasid 2–5 % asjaomasest riigist toimuva impordi kogumahust. Institutsioonide käsutuses olevate vahendite piiratuse tõttu ei olnud suuremat osa esindavat valimit võimalik moodustada, sest enamik sõltumatuid importijaid olid väikesed ja keskmise suurusega äriühingud.

d) *Küsimustiku vastused ja kontrollkäigud*

(27) Komisjon saatis küsimustiku Hiina RV esindajatele (sh eriküsimustiku Hiina arengupangale, Hiina ekspordi-impordipangale, Hiina pangale ja Shanghai pangale, Sinosurele, muudele asjaomastele finantseerimisasutustele ja riigiosalusega polükristalse räni, klaasi ja alumiiniumi tootjatele, kes tarnisid neid tooraineid uurimisperioodil asjaomasele tootmisharule), kaheksale valimisse kaasatud eksportivale tootjatel Hiina RVs, teistele seda taotlenud eksportivatele tootjatele Hiina RVs, valimisse kaasatud liidu tootjatele, valimisse kaasatud sõltumatutele importijatele ning tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjatele ja nende ühendustele, kes olid endast algatamisteates ettenähtud tähtaja jooksul teada andnud. Komisjon võttis ühendust ka tarbijaid esindava ühendusega.

(28) Vastasid Hiina RV valitsus, kõik valimisse kaasatud eksportivad tootjad ja nende seotud äriühingud Hiina RVs, viis eksportivat tootjat, kes nõudsid individuaalset hindamist, kõik valimisse kaasatud liidu tootjad, kõik valimisse kaasatud sõltumatud liidu importijad ning 21 tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjat ja kolm nende ühendust.

(29) Komisjon kogus ja kontrollis teavet, mida ta pidas vajalikuks subsideerimise, sellest tuleneva kahju ja liidu huvi kindlakstegemiseks. Kontrollkäigud tehti järgmiste riigiasutuste ja finantseerimisasutuste, valimisse kaasatud äriühingute, ühe sõltumatu importija, kahe tootmisahela eelmise etapi ettevõtja ja nelja tootmisahela järgmise etapi ettevõtja, nende ühenduste ja ühe sõltumatu konsultandi valdustesse:

a) Hiina Rahvavabariigi valitsus:

— Hiina kaubandusministeerium (Peking, Hiina);

— Huaxia pank (Peking, Hiina);

— Hiina arengupank (Peking, Hiina);

— Hiina ekspordi-impordipank (Peking, Hiina);

— Hiina ekspordi- ja krediidikindlustuse korporatsioon (Sinosure) (Peking, Hiina);

b) liidu tootjad:

— kaheksa valimisse kaasatud liidu tootjat;

c) Hiina RV eksportivate tootjate (ja seotud äriühingute) kontsernid:

— Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd (Hiina);

— Delsolar (Wujiang) Ltd. (Wujiang) Co. Ltd. (Hiina);

— Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd. (Hiina);

— JingAo Group (Hiina);

— Wuxi Suntech Power Co. Ltd, PRC Power Co. Ltd (Hiina);

— Yingli Green Energy Holding Company (Hiina);

— Zhejiang Yuhui Solar Energy Source Co. Ltd ja Renesola Jiangsu Ltd (Hiina);

— Jinko Solar Co Ltd (Hiina);

d) liidu sõltumatud importijad:

— IBC SOLAR AG (Bad Staffelstein, Saksamaa);

e) tootmisahela eelmise etapi ettevõtjad:

— Roth & Rau AG (Hohenstein-Ernsthal, Saksamaa);

— WACKER Chemie AG (Burghausen, Saksamaa);

f) tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad:

— Juwi Solar GmbH (Worrstadt, Saksamaa);

— ValSolar SL (Badajoz, Hispaania);

— Jayme de la Costa (Pedroso, Portugal);

— Sunedison, Spain Construction (Madrid, Hispaania);

g) ühendused:

— Euroopa fotoelektritööstuse ühendus (EPIA) (Brüssel, Belgia);

h) sõltumatu konsultant:

— Europressedienst (Bonn, Saksamaa).

(30) Huvitatud isikute esitatud märkusi kaaluti ja võeti vajaduse korral arvesse.

(31) Importijaid ning tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjaid esindav ühendus Association for Affordable Solar Energy (edaspidi „AFASE") seadis kahtluse alla Europressediensti valdustesse tehtud kontrollkäigu õigusliku aluse ning väitis, et sõltumatu konsultant ei ole algmääruse artikli 26 reguleerimisalasse kuuluv huvitatud isik. Järeldused peaksid siiski põhinema võimaluse korral usaldusväärsetel andmetel, mida saab kontrollida. Europressedienst esitas lepingu alusel teavet makromajanduslike näitajate kohta. Komisjon tegi tema valdustesse kohapealse kontrollkäigu hea juhtimistava põhimõtte huvides, et kontrollida komisjoni järelduste aluseks olevate andmete usaldusväärsust ja täpsust.

(32) Hiina RV valitsus väitis, et tema kaitseõigusi seoses juurdepääsuga huvitatud isikutele tutvumiseks avatud toimikutele oli rikutud, sest i) teatavad andmed puudusid mittekonfidentsiaalsetes toimikutes ja selle põhjust ei olnud märgitud ega esitatud piisavalt põhjalikke kokkuvõtteid või, erandkorras, mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte esitamata jätmise põhjuseid, ii) ühe liidu tootja poolt küsimustikule antud vastuste täielik mittekonfidentsiaalne versioon puudus ja iii) liidu tootjate poolt küsimustikule antud vastuste mittekonfidentsiaalne versioon tehti huvitatud isikutele kättesaadavaks ülisuure viivitusega.

(33) i) Mis puudutab väidet, et avatud toimikust puudus teave, siis huvitatud isik ei täpsustanud, millisele teabele ta viitab. ii) Tema väide, et küsimustikule antud vastuste täielikku mittekonfidentsiaalset versiooni ei tehtud kättesaadavaks, oli vale. iii) Valimisse kaasatud liidu tootjate poolt küsimustikule antud mittekonfidentsiaalsete vastuste viivitusega kättesaadavaks tegemise kohta on asjaomasele isikule selgitatud, et küsimustikud lisati mittekonfidentsiaalsesse toimikusse alles pärast nende terviklikkuse ja kokkuvõtete mõistlikkuse kontrollimist. Et tagada liidu tootjate õigus anonüümsusele, tehti ka kindlaks, et küsimustike mittekonfidentsiaalsed versioonid tõepoolest ei paljasta asjaomase liidu tootja isikut. Mõnel juhul pidi küsimustiku esitanud isik mittekonfidentsiaalset versiooni asjakohaselt parandama, enne kui selle sai teistele huvitatud isikutele kättesaadavaks teha.

(34) Igal juhul leitakse, et see ei kahjustanud kuidagi huvitatud isikute kaitseõigusi. Komisjon on andnud kõigile huvitatud isikutele võimaluse esitada tutvumiseks avatud toimikus sisalduva teabe kohta õigel ajal märkusi, nii et neid saaks enne uurimismenetluses järelduste tegemist tõendatud ja põhjendatud juhtudel arvesse võtta. Huvitatud isikul oli võimalus esitada valimisse kaasatud liidu tootjate poolt küsimustikule antud vastuste kohta märkusi ka pärast esialgset ja lõplikku avalikustamist. Seega, isegi kui avalikustamine ja huvitatud isikutele tutvumiseks avatud toimikule juurdepääs põhinesid eri õigusnormidel, tuleks märkida, et huvitatud isikutel oli piisavalt võimalusi esitada uurimises osalenud isikute poolt kättesaadavaks tehtud teabe kohta märkusi. Seepärast tuli kõnealune väide tagasi lükata.

(35) Kõiki huvitatud isikuid teavitati olulistest faktidest ja kaalutlustest, mille alusel kavatseti teha ettepanek kehtestada Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes tasakaalustav tollimaks (edaspidi „lõplik avalikustamine"). Kõigile isikutele anti võimalus esitada lõpliku avalikustamise kohta kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul märkusi.

(36) Huvitatud isikute esitatud märkusi kaaluti ja võeti vajaduse korral arvesse.

1.5. **Lõplike tollimaksudega seotud kohustuse vastuvõtmine**

(37) Komisjon sai lõpliku avalikustamise järel eksportivatelt tootjatelt ning Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskojalt ka paralleelset dumpinguvastast uurimist hõlmava muudetud pakkumise kohustuse kohta. Komisjon kinnitas Komisjoni rakendusotsusega 2013/707/EL, 4. detsember 2013, millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) importi käsitlevate dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks ([1]) selle kohustuse vastuvõtmist.

([1]) Vt käesoleva ELT lk 214.

1.6. **Uurimisperiood ja vaatlusalune periood**

(38) Subsideerimise ja kahju uurimine hõlmas ajavahemikku 1. juulist 2011 kuni 30. juunini 2012 (edaspidi „uurimisperiood"). Kahju hindamise seisukohalt asjakohaste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2009 kuni uurimisperioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood").

2. **VAATLUSALUNE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE**

2.1. **Vaatlusalune toode**

(39) Vaatlusalune toode määratleti menetluse algatamise ajal kui Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid või plaadid, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides. Elementide ja plaatide paksus ei ületa 400 mikromeetrit. See toode kuulub praegu CN-koodide ex 3818 00 10, ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 alla.

(40) Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

— päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;

— kilest fotoelektrilised tooted;

— kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit.

2.2. **Samasugune toode**

(41) Uurimine näitas, et vaatlusalusel tootel ning tootel, mida valmistab ja müüb liidu turul liidu tootmisharu, on samad põhilised füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused ning samad põhilised lõppkasutusalad. Seepärast käsitatakse neid sarnastena algmääruse artikli 2 punkti c tähenduses.

2.3. **Toote määratlusega seotud väited**

2.3.1. *Plaatide välistamine*

(42) Huvitatud isikud väitsid, et plaadid tuleks toote määratlusest välja jätta, sest plaatidel ei ole elementide ja moodulitega sarnaseid füüsikalisi, keemilisi ja tehnilisi omadusi. Lisaks enne ajutise dumpinguvastase määruse avaldamist esitatud väidetele esitati selle kohta hiljem kaks täiendavat väidet.

(43) Huvitatud isikud väitsid esiteks, et plaate saab kasutada muudel eesmärkidel kui elementide tootmiseks, nimelt integraallülituste ja muude mikroseadmete tootmiseks. Sellega seoses tuleb märkida, et uurimisaluse toote määratlus ei hõlma kõiki plaate, vaid üksnes „plaate, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides" ja mille „paksus ei ületa 400 mikromeetrit". Kuigi plaate kasutatakse kindlasti ka muudes rakendustes, ei ole uurimine kunagi hõlmanud muude toodete (nt integraallülitused) tootmiseks kasutatavaid plaate. Lisaks ei andnud ükski selliste eri liiki plaatide turul tegutsev tootja, importija või kasutaja endast teada ega väitnud, et nende plaadid tuleb registreerida või nende suhtes kohaldatakse ajutist dumpinguvastast tollimaksu. Seepärast leitakse, et sellised muud liiki plaadid ei kuulu uurimisaluse toote määratluse alla. Samal ajal näitab see, et plaatidel ei pea tingimata olema elementide ja moodulitega sama lõppkasutusala.

(44) Teiseks väideti, et töötlemata plaadil puuduvad kõik olulised elektrilised omadused, mis eristavad fotoelektrilisi elemente ja mooduleid muudest toodetest. Eelkõige puudub plaatidel võime toota päikesevalgusest elektrit, mis on kristalsete fotoelektriliste elementide ja moodulite põhiülesanne.

(45) Uurimine näitas tõepoolest, et võime toota päikesevalgusest elektrit tekib alles plaadi muutmisel elemendiks. Muundamine toimub elementides, mis neelavad valgust ja muundavad selle elektriks kristalse räni kaudu. Elementides on pn-siire, et koguda ja edastada elemendis genereeritavat elektrit. Moodulite saamiseks joodetakse elemendid kokku lapiktraatide või metallribadega, nii et need moodustavad jada. Need lamineeritakse kihtide vahele. Pealmine kiht on enamasti klaasist ja alumine polümeerist. Moodulid ümbritsetakse tavaliselt raamiga, et neid saaks objektile (nt katusele) paigaldada. Moodulil võib, kuid ei pruugi olla vaheldi.

(46) Erinevate füüsikaliste ja tehniliste põhiomaduste tõttu, mis määratleti uurimise ajal muu hulgas päikesevalgusest elektri tootmise võimena, järeldati kõike arvesse võttes, et plaadid tuleks vaatlusaluse toote määratlusest ja seega käesoleva uurimise alt välja jätta.

2.3.2. *Füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused ning lõppkasutusalad*

(47) Mitu huvitatud isikut väitis, et uurimine ei saa hõlmata kahte erinevate füüsikaliste, keemiliste ja tehniliste omadustega toodet ning seega tuleks mooduleid ja elemente uurida eraldi. Nad väitsid ka, et ei ole selge, kas uurimine hõlmab ühte toodet või kahte erinevat toodet, mistõttu neil ei ole võimalik oma huve täielikult kaitsta.

(48) Elementide ja moodulite tootmine on ühe ja sama tootmisprotsessi eri etapid. Elemendid määravad lõpptoote (st moodulite) omadused. Uurimine näitas, et elemente toodetakse otseselt ja eranditult moodulite tootmiseks; moodulitel ja elementidel on samad füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused, mis tulenevad neis kasutatud toorainest, ning samad põhilised lõppkasutusalad, st neid müüakse fotoelektrilistesse päikeseenergiasüsteemidesse integreerimiseks. Moodulite toimimine on otseselt seotud elementide toimimisega.

(49) Algatamisteates märgiti selgelt, et uurimisalune toode on moodulid ja elemendid. Huvitatud isikutel olid seega kõik võimalused kaitsta oma huve vaatlusaluse toote sellise määratluse alusel. Seetõttu lükati need väited tagasi.

2.3.3. *Erinev liigitus*

(50) Väideti ka, et mooduleid ja elemente ei saa pidada üheks tooteks seetõttu, et neil on mitu erinevat kaheksakohalist CN-koodi, kuuekohalist alamrubriigikoodi ning neljakohalist HS nomenklatuuri rubriigikoodi. Selle kohta tuleb märkida, et nii elemente kui ka mooduleid saab deklareerida tollirubriigi 8541 40 90 all, samal ajal kui rubriigi 8501 alla kuuluvad üldiselt elektrigeneraatorid, mitte konkreetselt fotoelektrilised tooted. Seetõttu lükati see väide tagasi.

2.3.4. *Elementide lisaväärtus*

(51) Mitu huvitatud isikut väitis, et elementides toimuvast muundamisprotsessist tulenev lisaväärtus moodustab kõige suurema osa mooduli väärtusest ja seepärast tuleks elemente käsitada eraldi tootena.

(52) Uurimine näitas, et elementide tootmine on tootmisprotsessi tehnoloogiliselt kõige keerulisem osa. Ent uurimine näitas ka seda, et kaks tootmisetappi on omavahel seotud ning lisaväärtus ei ole koondunud ühte etappi, vaid jaguneb üle kogu tootmisprotsessi. Seetõttu lükati see väide tagasi.

2.3.5. *Erinevad kaubaturud*

(53) Mõni huvitatud isik väitis, et moodulitel ja elementidel on erinevad kaubaturud ning neid tuleks seepärast pidada erinevateks toodeteks, mida näitavat ka asjaolu, et paljud tootjad ei ole vertikaalselt integreeritud.

(54) Mooduleid ja elemente ei saa pidada eraldiseisvateks toodeteks, mille hinnad muutuvad ainult turuteguritest sõltuvalt. Nende hinnad on tegelikult omavahel otseselt seotud ja sõltuvad polükristalse räni hinnast. Peale selle moodustab vaatlusaluse toote tootmine ühe mitmeetapilise tootmisprotsessi, nagu on selgitatud põhjenduses 49. See, et mõni tootja ei ole vertikaalselt integreeritud, tuleneb üksnes majandusotsusest ja mastaabisäästust ega muuda seda järeldust. Neil põhjustel tuli see väide tagasi lükata.

2.3.6. *Lõppkasutusala ja vastastikune asendatavus*

(55) Mitu huvitatud isikut väitis, et mooduleid ja elemente tuleb käsitada eraldi toodetena seepärast, et neil on erinev lõppkasutusala ja need ei ole üksteisega asendatavad.

(56) Nagu juba märgitud, näitas uurimine, et elementide ja moodulite tootmine moodustab ühe tootmisprotsessi ning ühe tootmisprotsessi eri etappide puhul ei ole vastastikuse asendatavuse kriteerium asjakohane. Peale selle on moodulitel ja elementidel sama lõppkasutusala — päikesevalguse muundamine elektriks –, mistõttu neid ei saa kasutada muuks otstarbeks.

2.3.7. *Turustuskanalid*

(57) Üks huvitatud isik väitis, et moodulitel ja elementidel on erinevad turustuskanalid ning neid ei saa seega pidada üheks tooteks. Uurimine näitas, et mooduleid ja elemente saab turustada nii erinevate kui ka sarnaste kanalite kaudu. Peamised kriteeriumid toote määratlemiseks ühe tootena on siiski samad füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused ning samad lõppkasutusalad. Põhjendusi 47–49 arvesse võttes jõuti järeldusele, et eri turustuskanaleid ei käsitata seepärast määrava tegurina. See väide tuleb seetõttu tagasi lükata.

2.3.8. *Tarbijate arusaam*

(58) Väideti, et tarbijad tajuvad mooduleid ja elemente erinevate toodetena ning neid ei tuleks seega käsitada ühe tootena.

(59) Nagu juba öeldud, on peamised kriteeriumid toote ühe tootena määratlemiseks samad füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused ning samad lõppkasutusalad. Põhjendusi 47–49 arvesse võttes jõuti järeldusele, et tarbijate poolt erinevatena tajumist ei käsitata seepärast määrava tegurina. See väide tuleb seetõttu tagasi lükata.

2.3.9. *Elementide ja moodulite eraldi uurimine*

(60) Huvitatud isikud väitsid taas, et elemendid ja moodulid ei ole üks toode ja seepärast tuleks neid eraldi hinnata. Erinevalt plaatidest on elementidel ja moodulitel siiski sama põhiomadus, s.o võime toota päikesevalgusest elektrit. Need väited lükati seetõttu tagasi.

(61) Lõpliku avalikustamise järel väitis üks eksportija, et elemendid ei saa ise elektrit toota. Väidetavalt peavad nad selleks olema integreeritud moodulitesse. Igal elemendil on siiski võime toota päikesevalgusest elektrit, mille võimsus on üldiselt ligikaudu 4W. See ei pruugi küll olla piisav enamike rakenduste jaoks, mille puhul tuleb mitu elementi liita üheks mooduliks, kuid see ei tähenda, et elemendil endal ei ole võimet toota elektrit.

(62) Pärast lõplikku avalikustamist väitis üks eksportija veel, et elemendid on täiesti erinev toode, mitte lihtsalt teatavat liiki moodul. Tegelikult on element mooduli põhikomponent. Põhikomponendina ei ole element kindlasti „täiesti erinev toode", sest moodulitel ja elementidel on sama põhiomadus toota päikesevalgusest elektrit, nagu põhjenduses 60 osutatud.

(63) Sama isik väitis lisaks, et liidu tootjate ja Hiina eksportijate valimit moodustades võeti arvesse elementide ja moodulite erinevust. Seepärast tuleks moodulitele ja elementidele kehtestada erinevad tollimäärad. Sellega seoses tuleb kinnitada, et moodulite ja elementide erinevust võeti liidu tootjate ja Hiina eksportijate valimit moodustades tõepoolest arvesse, nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjendustes 10 ja 14 osutatud. Selle eesmärk oli siiski üksnes tagada valimi esinduslikkus ja see ei tähenda, et elemente ja mooduleid ei tuleks käsitada ühe vaatlusaluse tootena või et elementidele ja moodulitele tuleks kehtestada erinevad tollimäärad. Valimit moodustades oli oluline eristada elemente ja mooduleid, et tagada valimi esinduslikkus kõiki tooteliike arvesse võttes. Pealegi, kuna valitses teatav ebakindlus, kas elemente ja mooduleid tuleks pidada üheks tooteks või kaheks eraldi tooteks, oli vaja tagada esinduslikkus mõlema võimaliku variandi puhul.

(64) Eksportivate tootjate väite kohaselt kinnitab asjaolu, et ettevõtja kehtestab elementidele ja moodulitele erinevad minimaalsed impordihinnad ja -mahud, väidetavalt seda, et moodulid ja elemendid on erinevad tooted, mida tuleks käsitleda kahes eraldiseisvas uurimismenetluses. Erinevad minimaalsed impordihinnad viitavad siiski üksnes sellele, et elemendid ja moodulid on erinevad tootetüübid, mida müüakse erineva hinnaga. Minimaalsetele impordihindadele sisulise tähenduse andmiseks on seepärast vaja erinevad hinnad määrata.

(65) Samuti ei ole vaatlusaluse toote määratluse seisukohast oluline see, et elemendid ja moodulid on erinevad tootetüübid. Vaatlusaluse toote määratlemiseks piisab sellest, et toodetel on samad põhiomadused ja lõppkasutusalad, mis moodulitel ja elementidel ka on, nagu põhjendustes 46 ja 71 kirjeldatud.

(66) Hiina RV valitsus väitis, et hinnangus selle kohta, kas elemendid ja moodulid on üks vaatlusalune toode, ei käsitleta mitut kriteeriumi, mille apellatsioonikogu määras kindlaks juhtumis *EÜ — asbest* ([1]). Neid kriteeriume kasutatakse „samasuguse toote", mitte vaatlusaluse toote määratlemiseks. Teisisõnu tuleb neid kriteeriume kasutada samasuguse toote, näiteks liidu tootmisharu toodetava samasuguse toote määratlemiseks, mida seejärel võrreldakse Hiina eksportivate tootjate eksporditava vaatlusaluse tootega. Vaatlusaluse toote määratlemisel ei ole need kriteeriumid seega asjakohased. Igal juhul märgivad institutsioonid, et juhtumis *EÜ — asbest* kasutatud kriteeriumide kohaldamine käesolevas asjas vaatlusaluse toote määratlemiseks annaks samasuguse tulemuse. Esimene ja teine kriteerium (omadused, iseloom ja kvaliteet vastavalt lõppkasutusaladele) on identsed eelmistes põhjendustes kasutatud kriteeriumidele, mis põhinevad füüsikalistel, keemilistel ja tehnilistel omadustel ning lõppkasutusaladel. Kolmas kriteerium (tarbijate maitsed ja harjumused) on käesolevas juhtumis vaevalt kasulik, sest elemendid on moodulite põhikomponent; neljanda kriteeriumi, tariifse klassifikatsiooni kohta tuleb märkida, et nii elemente kui ka mooduleid saab deklareerida tollirubriigi 8541 40 90 all, samal ajal kui rubriigi 8501 alla kuuluvad üldiselt elektrigeneraatorid, mitte konkreetselt fotoelektrilised tooted.

(67) Teised huvitatud isikud väitsid, et Euroopa Kohtu poolt varasemates juhtumites ([2]) väljatöötatud kriteeriumide objektiivse kohaldamise tulemusel jõutakse väidetavalt järeldusele, et moodulid ja elemendid on erinevad tooted. Selle kohta tuleb märkida, et Euroopa Kohus on viidanud üksnes teatavatele kriteeriumidele, mida võib arvesse võtta; kõikides juhtumites kõigi kriteeriumide kasutamine ei ole kohustuslik, sest kõik need ei pruugi olla

([1]) Apellatsioonikogu aruanne „Euroopa Ühendused — asbesti ja asbestisisaldusega tooteid mõjutavad meetmed", WT/DS135/AB/R, 5. aprill 2011.

([2]) Kohtuasi T-401/06: Brosmann Footwear (HK) Ltd jt *vs.* nõukogu; kohtuasi T-314/06: Whirlpool Europe *vs.* nõukogu.

asjakohased. Neid kriteeriume hinnati ajutise dumpinguvastase määruse põhjendustes 27–39, milles leiti, et teatavad kriteeriumid ei ole käesoleval juhul asjakohased. Juhtumis *Brosmann* hinnati seda, kas eri liiki jalanõu kuuluvad „vaatlusaluse toote" alla, üksnes kolme asjakohaseks peetud kriteeriumi alusel. Kuna huvitatud isikud ei põhjendanud, miks kriteeriumide objektiivsel kohaldamisel jõutakse järeldusele, et moodulid ja elemendid on erinevad tooted, ei saa selle väitega nõustuda.

(68) Lisaks tuleb meelde tuletada, et elementidel on moodulitel on samad põhilised lõppkasutusalad, st neid müüakse fotoelektrilistesse päikeseenergiasüsteemidesse integreerimiseks. Moodulite toimimine on otseselt seotud elementide toimimisega, nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 28 osutatud.

(69) Üks huvitatud isik väitis, et kuna plaadid jäeti toote määratlusest välja ja elementidest moodulite valmistamine nõuab märkimisväärsel hulgal töötlemist, on ümber lükatud ka väide, et elementidel ja moodulitel on samad lõppkasutusalad. Veel väideti, et hinnang, mille kohaselt moodulitel ja elementidel on samad lõppkasutusalad, põhineb eeldusel, et plaatide, moodulite ja elementide tootmisprotsess on sama.

(70) Esiteks on järeldus, et moodulite ja elementide samade lõppkasutusalade kohta tehtud hinnang põhineb tootmisprotsessil, vale. Kuigi mõlemad avaldused on tõepoolest esitatud ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 36, et tähenda see, et tehtud järeldus põhineb nimetatud eeldusel. Kahte avaldust eraldava väljendi „peale selle" kasutamine näitab selgelt, et teine avaldus ei põhine esimesel. Lisaks tehti need kaks avaldust, et käsitleda eraldi küsimusi pealkirja „Lõppkasutusala ja vastastikune asendatavus" all. Esimene avaldus tootmisprotsessi kohta puudutas vastastikust asendatavust, teine aga lõppkasutusala. Seega on vale aluseks võetud eeldus, et hinnang, mille kohaselt moodulitel ja elementidel on samad lõppkasutusalad, põhineb eeldusel, et plaatide, moodulite ja elementide tootmisprotsess on sama.

(71) Mis puutub elementide ja moodulite tegelikku lõppkasutusalasse, siis huvitatud isikud ei ole vaidlustanud, et mooduleid ja elemente müüakse fotoelektrilistesse päikeseenergiasüsteemidesse integreerimiseks. See kinnitab seega järeldust, et moodulitel ja elementidel on sama lõppkasutusala.

2.3.10. *Kilest tooted*

(72) Üks huvitatud isik väitis, et vaatlusaluse toote määratlust tuleks laiendada kilest fotoelektrilistele toodetele, sest neil on samad põhilised füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused ning samad põhilised lõppkasutusalad.

(73) Kilest fotoelektrilised tooted on vaatlusaluse toote määratlusest sõnaselgelt välja jäetud (vt põhjendus 40). Nimelt on kilest fotoelektrilistel toodetel vaatlusalusest tootest erinevad füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused. Nende tootmisprotsess on teistsugune ning neid ei toodeta kristalsest ränist, mis on moodulite ja elementide põhiline tooraine. Neil on madalam valgusenergia muundamise kasutegur ja väiksem võimsus ning seepärast ei saa neid kasutada samadel eesmärkidel nagu vaatlusalust toodet. Neil põhjustel tuli see väide tagasi lükata.

2.3.11. *Pooltooted*

(74) Väideti ka, et elemente tuleks pidada tootmisprotsessi sisendiks olevaks pooltooteks, samal ajal kui moodulid on lõpptooted, ja seepärast ei tuleks neid käsitada ühe tootena.

(75) Nagu juba öeldud, on peamised kriteeriumid toote ühe tootena määratlemiseks samad füüsikalised, keemilised ja tehnilised omadused ning samad lõppkasutusalad. Põhjendusi 47–49 arvesse võttes jõuti järeldusele, et pooltoodete ja lõpptoodete erinevust ei käsitata seepärast määrava tegurina. See väide tuleb seetõttu tagasi lükata.

2.3.12. *Päikeselaadijad*

(76) Üks huvitatud isik taotles, et jäetaks välja päikesepaneelid, mis on ette nähtud üksnes 12-voldise pingega akude laadimiseks; ta tõi põhjenduseks, et neil on teistsugune lõppkasutusala kui elektrivõrguga ühendamiseks ehitatud moodulitel, sest need genereerivad palju madalamat pinget ega sobi seetõttu elektrivõrguga ühendamiseks.

(77) Päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid, ei kuulu algatamisteate kohaselt uurimisaluse toote alla. Rohkem kui kuuest elemendist koosnevatel moodulitel, mis on ette nähtud üksnes akude laadimiseks, on samad põhiomadused ja funktsioon nagu

elektrivõrguga ühendamiseks ehitatud moodulitel. Need on madalama pingega kui elektrivõrguga ühendamiseks kavandatud moodulid. Uurimine näitas, et sellest erinevusest hoolimata saab ka seda tüüpi mooduleid elektrivõrguga ühendada. Pinget saab kergesti tõsta, suurendades elementide mõõtmeid ja/või arvu. Akude laadimiseks ette nähtud moodulid, mis koosnevad rohkem kui kuuest elemendist, kuuluvad seetõttu vaatlusaluse toote määratluse alla.

(78) Huvitatud isikud väitsid ka, et määratlus „päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist" on liiga kitsas ja seda tuleks laiendada sama funktsiooni omavatele toodetele, mis ei kuulu selle määratluse alla (nt sama suurtele toodetele, mis kasutavad rohkem, kuid väiksemaid elemente).

(79) Lisaks väitsid huvitatud isikud, et määratlus „ränist fotoelektrilised tooted, mis on elektriseadmetesse püsivalt integreeritud" on liiga kitsas, sest välistatud on üksnes terviklikud elektriseadmed, samal ajal kui välistatud ei ole tingimata elektriseadmetesse integreerimiseks ettenähtud päikeseenergia tootmise komponendid.

(80) Erinevate huvitatud isikute esitatud väidete analüüsist ilmnes tõepoolest, et selliste toode välistamist on parem määratleda tehniliste standardite, mitte elementide arvu alusel. Eelkõige tehti kindlaks, et standardis IEC 61730-1 kasutusklassi C all esitatud määratluste abil saab paremini määratleda tooteid, mis tuleks meetmete kohaldamisalast välja jätta.

(81) Lõpliku avalikustamise järel saadi märkusi eespool nimetatud rahvusvahelisel standardil põhineva välistamise kohta. Väideti, et standardile viitamise asemel oleks asjakohasem määratleda välistamine väljundpinge ja väljundvõimsuse põhjal järgmiselt: „moodulid või paneelid, mille alalispinge väljundis on kuni 50 V ja väljundvõimsus on kuni 50 W ning mida kasutatakse üksnes otseselt akulaadijatena sama pinge ja võimsusega süsteemides". Selle väitega võib nõustuda ja välistuse lõplikul kindlaksmääramisel kasutatakse seda määratlust.

2.3.13. *Katusesse integreeritud fotoelektrilised moodulid*

(82) Üks huvitatud isik väitis, et uurimisaluse toote määratlusest tuleks välja jätta katusesse integreeritud fotoelektrilised moodulid, sest need on samal ajal nii fotoelektrilised moodulid kui ka katusekivid või -plaadid. Seepärast ei saa neid tavapäraste fotoelektriliste moodulitega otseselt asendada.

(83) Uurimine näitas siiski, et nii tavapärased moodulid kui ka katusesse integreeritud fotoelektrilised moodulid peavad järgima samu elektrienergia standardeid. Kuigi katusesse integreeritud fotoelektrilist moodulit ei saa lihtsalt asendada tavapärase mooduliga, saab seda asendada tavapärase mooduli ja katusekivide või -plaatide kombinatsiooniga. Neil toodetel on seega sama tehniline põhiomadus: need toodavad päikesevalgusest elektrit. Lisafunktsiooni (mida muidu täidab katusematerjal) ei käsitata olulisena ja katusesse integreeritud fotoelektrilisi mooduleid ei tule selle tõttu toote määratlusest välja jätta.

(84) Sama huvitatud isik väitis lõpliku avalikustamise järel, et katusesse integreeritud fotoelektriliste moodulite ja tavapäraste fotoelektriliste moodulite vastastikuse asendatavuse puudumine viitab sellele, et katusesse integreeritud fotoelektrilised moodulid tuleks meetmete kohaldamisalast välja jätta, ning viitas sellega seoses üldiselt nn *jalanõude* juhtumile ([1]) ja konkreetselt eritehnoloogiaga spordijalanõudele. Eritehnoloogiaga spordijalanõude välistamiseks oli siiski palju põhjuseid ja kohtuasjas *Brosmann* ([2]) ei pidanud Üldkohus vastastikuse asendatavuse puudumist piisavaks aluseks, mis kinnitas, et väga erinevaid tooteid (nt linnajalatsid ja matkajalanõud) saab nende erinevustest hoolimata tõepoolest käsitada vaatlusaluse tootena ühes dumpinguvastases uurimises.

(85) Lisaks väitis huvitatud isik, et tootmise puudumine ELis ja see, et huvitatud isikul on intellektuaalomandi õigused, kinnitavad väidetavalt katusesse integreeritud fotoelektriliste moodulite innovaatilisust ja erinevust muudest toodetest. Viidates siiski taas huvitatud isik osutatud *jalanõude* juhtumile, leidis Üldkohus Brosmanni kohtuasjas, et „mis puudutab […] seda liiki jalatsite ühenduse toodangu puudumise ja patendi olemasolu käsitlevaid argumente, siis tuleb sedastada, et need ei ole määravad" ([3]). Seepärast käsitati patenditud tehnoloogiaga jalanõusid selles kohtuasjas vaatlusaluse tootena.

(86) Huvitatud isik väitis veel, et katusesse integreeritud fotoelektrilised moodulid tuleks vaatlusaluse toote määratlusest välja jätta, sest neid müüakse tavapärastest moodulitest oluliselt kõrgema hinna eest. Ka eespool osutatud

([1]) Hiina Rahvavabariigist ja Vietnamist pärit nahast pealsetega jalatsid, komisjoni määrus (EÜ) nr 553/2006, 23. märts 2006 (ajutine); nõukogu määrus (EÜ) nr 1472/2006, 5. oktoober 2006 (lõplik).

([2]) Kohtuasi T-401/06: Brosmann Footwear (HK) Ltd. *vs.* Euroopa Liidu Nõukogu, punkt 133.

([3]) Kohtuasi T-401/06: Brosmann Footwear (HK) Ltd. *vs.* Euroopa Liidu Nõukogu, punkt 135.

jalanõude juhtumis jäeti teatavast hinnast kallimad eritehnoloogiaga spordijalanõud vaatlusaluse toote määratlusest välja. Selle kohta tuleb märkida, et katusesse integreeritud fotoelektriline moodul täidab nii fotoelektrilise mooduli kui ka katusekivi või -plaadi ülesandeid, nagu põhjenduses 83 osutatud. Seepärast ei saa hindu sisuliselt võrrelda, sest täiendav funktsionaalsus tähendab ühtlasi kõrgemat hinda.

(87) Huvitatud isik väitis sellele vastuseks, et seda loogikat järgides ei saa hindade erinevust kunagi kasutada täiendava näitajana, mis õigustab toote määratlusest välja jätmist. Selline tõlgendus on siiski liiga kaugeleulatuv. Eelmises põhjenduses öeldi lihtsalt seda, et selle konkreetse juhtumi puhul, kus katusesse integreeritud moodulid täidavad nii vaatlusaluse toote kui ka mõne muu toote (käesoleval juhul katusekivi või -plaadi) ülesandeid, ei ole hinnal loomulikult mingit sisulist tähtsust. See ei tähenda mingil juhul seda, et muudel juhtudel ei või hinnaerinevus olla kasulik näitaja, mille abil saab kindlaks teha, kas teatav toode tuleks vaatlusaluse toote määratlusest välja jätta.

(88) Viimaks väitis huvitatud isik, et katusesse integreeritud fotoelektriliste moodulite tarnijale tuleks anda juurdepääs miinimumhinna kohustusele. Paraku selgub, et asjaomane Hiina eksportija ei teinud uurimise ajal koostööd, ja koostööd mittetegeva isikuna ei ole tal õigust kohustuses osaleda. Neid nõudmisi ei saa seega rahuldada.

2.3.14. *Mono- ja multikristalsed elemendid*

(89) Üks huvitatud isik väitis, et liidus ei toodeta monokristalseid elemente ja tema monokristalsete elementide eksport ei konkureeri ELi tootmisharuga. Uurimine näitas siiski, et liidus toodetakse monokristalseid elemente. See väide lükati seega tagasi. Igal juhul leidis Üldkohus Brosmanni kohtuasjas, et konkreetse tootetüübi ühenduse toodangu puudumine ei ole määrav.

2.3.15. *„Saadetud" klausel*

(90) Osa huvitatud isikuid väitsid, et uurimise laiendamine Hiina RVst „saadetud" toodetele on põhjendamatu, sest menetlus algatati üksnes Hiina RVst pärit toodete suhtes.

(91) Hiina RVst saadetud tooted kaasati siiski juba menetluse algatamise ajal. Algatamisteate punktis 5 on märgitud, et „äriühingutel, kes tarnivad uurimisalust toodet Hiina Rahvavabariigist, kuid leiavad, et teatava osa või kogu kõnealuse ekspordi tollipäritolu ei ole Hiina Rahvavabariik, [palutakse] endast uurimise jaoks teada anda ning esitada kogu vajalik teave". Seepärast on selge, et kõigil Hiina RVst kaupu saatvatel äriühingutel oli võimalus teha käesoleva uurimise raames koostööd. Pealegi, kuna uurimisalune toode sisaldab sageli eri riikidest pärit komponente ja osasid, märgiti algatamisteate punktis 5, et selle küsimuse käsitlemiseks „võetakse vastu erisätted".

(92) Seepärast leitakse, et kõiki mõjutatud ettevõtjaid teavitati nõuetekohaselt võimalusest, et Hiina RVst saadetud kaupade suhtes võidakse vajaduse korral vastu võtta erisätted, ning kutsuti üles tegema uurimise raames koostööd. Uurimist ei laiendatud seetõttu „Hiina RVst saadetud" toodetele, sest need olid juba algusest peale uurimisega hõlmatud.

(93) Huvitatud isikud väitsid avalikustamise järel, et põhjenduses 91 osutatud algatamisteate sätetest hoolimata hõlmas uurimine üksnes Hiina RVst pärit kaupu ja selle käigus ei hinnatud Hiina RVst saadetud kaupade mõju.

(94) Selle kohta tuleb märkida, et eesmärgiga tagada uurimise ajal nii Hiina RVst pärit kaupade kui ka kõigi Hiina RVst saadetud kaupade hindamine, rakendati alljärgnevaid meetmeid.

— Kõigil äriühingutel, kes tarnivad Hiina RVst vaatlusalust toodet, paluti endast uurimise ajal teada anda, hoolimata kaupade päritolust.

— Algatamisteate A lisas paluti eksportijatel esitada teavet kõigi äriühingu toodetavate toodete kohta. Seda teavet küsiti ka muude kui Hiina RVst pärit kaupade kohta.

— Kõnealuse teabe põhjal, mis hõlmas kogu ELi toimuvat eksporti kaupade päritolust olenemata, koostati esinduslik valim.

— Valimisse kaasatud tootjad said küsimustiku, mis oli ette nähtud „Euroopa Liitu eksportivatele tootjatele", ja Hiina RV-le viidati kui „asjaomasele riigile", mitte päritoluriigile. Seepärast oli selge, et uurimine hõlmas kõiki kaupu olenemata nende päritolust.

(95) Nimetatud põhjustel leitakse, et uurimine hõlmas kõiki Hiina RVst pärit ja sealt saadetud kaupu ning uurimise tulemusel tehtud järeldused (sh subsideerimise ja kahju kohta) puudutavad kõiki Hiina RVst pärit ja sealt saadetud kaupu.

(96) Huvitatud isikud väitsid lõpliku avalikustamise järel, et kaebus sisaldas esmapilgul usutavaid tõendeid ainult Hiina RVst pärit päikesepaneelide impordi kohta, mitte Hiina RVst saadetud kaupade kohta. Selle kohta tuleb selgitada, et kaebus käsitles tõepoolest kaupu „Hiina RVst" — nii on märgitud kaebuse esitaja esitatud esilehele, mis on kinnitatud pitseriga. Sellele lehele eelneb toimikus teine leht, millel on tõesti kasutatud väljendit „Hiina Rahvavabariigist pärit". Kuid see ei olnud kaebuse esitaja esitatud dokumendi osa, vaid selle lisasid esilehena komisjoni talitused, kes kasutasid kaebuse pealkirja asemel uurimise nimetust. Seepärast leitakse, et kaebus hõlmas kõigi kaupu Hiina RVst, olenemata sellest, kas need olid Hiina RVst pärit või mitte.

(97) Veel väitsid Hiina eksportivad tootjad, et kolmandate riikide eksportivatelt tootjatelt ei saa mõistlikult eeldada teadmist, et uurimine võib hõlmata ka nende tooteid. Selle kohta tuleb märkida, et meetmeid ei kohaldata kaupade suhtes, mis on transiittooted üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe V artikli tähenduses. Need meetmed ei mõjuta seega eksportivaid tootjaid, kes Hiina RVs ei tegutse. Pealegi ei andnud ükski kolmanda riigi eksportiv tootja endast teada väites, et meetmeid kohaldatakse tema eksporditavate toodete suhtes.

(98) Samad eksportivad tootjad väitsid, et kolmandate riikide eksportivatel tootjatel ei palutud endast teada anda ja neile ei antud võimalust tõendada, et nende tooteid ei subsideerita. Institutsioonid leiavad, et asjaomased meetmeid ei mõjuta neid eksportivaid tootjaid, kes Hiina RVs ei tegutse, sest nende kaubad on Hiina RVst saates transiitkaubad. Kõiki teisi eksportivaid tootjaid teavitati algatamisteatega, et uurimine hõlmab nende tegevust.

2.3.16. *Kokkuvõte*

(99) Eespool märgitut arvesse võttes määratleti toode lõplikult kui kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides, mis on pärit või saadetud Hiina Rahvavabariigist, välja arvatud juhul, kui tegemist on transiittootega üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe V artikli tähenduses. Elementide paksus ei ületa 400 mikromeetrit. See toode kuulub praegu CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 alla.

(100) Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

— päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;

— kilest fotoelektrilised tooted;

— kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit;

— moodulid või paneelid, mille alalispinge väljundis on kuni 50 V ja väljundvõimsus on kuni 50 W ning mida kasutatakse üksnes otseselt akulaadijatena sama pinge ja võimsusega süsteemides.

3. **SUBSIDEERIMINE**

(101) Kaebuse esitaja väitis, et Hiina RV subsideerib laialdaselt oma fotoelektrisektorit, ja viitas mitmele poliitika- ja planeerimisdokumendile ning õigusaktile, mille alusel riik seda sektorit toetab. Komisjon vaatas kaebuses nimetatud dokumendid ning Hiina RV valitsuse ja valimisse kaasatud eksportivate tootjate poolt uurimise ajal esitatud täiendavad dokumendid läbi ja analüüsis neid ning leidis, et paljud neist tõepoolest tõendavad, et fotoelektrisektorile saab Hiina RVs paljudes valdkondades osaks sooduskohtlemine.

(102) Hiina RV valitsus lisas fotoelektrisektori oma 12. viisaastakukavas ([1]) nn strateegiliste tootmisharude nimekirja. Hiina RV valitsus on avaldanud ka konkreetse kava fotoelektrisektori jaoks (12. viisaastakukava raames) —

([1]) 12. viisaastakukava, 10. peatükk, 1. jagu: „Uue energia tootmisharus on areng suunatud […] päikeseenergia kasutamisele ning fotoelektri ja foto-soojuselektri tootmisele".

fotoelektrisektori 12. viisaastakukava. Hiina RV valitsus väljendas selles kavas oma toetust „parimatele ettevõtetele" ([1]) ja „võtmetähtsusega ettevõtetele" ([2]) ning lubas „edendada mitmesuguste fotoelektrisektorit toetavate meetmete rakendamist" ([3]) ja „tagada üldiselt tööstust, rahandust, maksundust […] toetavate meetmete ettevalmistamine" ([4]).

Hiina RV riiginõukogu otsuses nr 40 viidatakse sellele, et Hiina RV valitsus toetab aktiivselt uue energiatööstuse arengut ja kiirendab päikeseenergia arengut, ([5]) ning antakse kõigile finantseerimisasutustele korraldus toetada ainult soodustatud projekte (see kategooria hõlmab fotoelektrisektori projekte) ja lubatakse rakendada „soodustatud projektide suhtes muud sooduskohtlemist" ([6]). Riiginõukogu 10. oktoobri 2010. aasta otsuses käsitletakse „poliitikat toetavate maksu- ja finantsmeetmete jõulisuse" suurendamist, julgustatakse finantseerimisasutusi „suurendama krediiditoetust" ja lubatakse uutes strateegilistes tootmisharudes (sinna alla kuulub fotoelektrisektor) „rakendada sellist maksualast sooduskohtlemist nagu riski kompenseerimine" ([7]). Keskmise tähtajaga ja pikaajalises teaduse ja tehnoloogia riiklikus arengukavas (2006–2020) lubatakse „eelistada poliitikat järgivat rahastamist", „julgustada finantseerimisasutusi andma soodustingimustel krediiditoetust suurematele riiklikele teadusprojektidele ja tehnoloogilise industrialiseerimise projektidele", „julgustada finantseerimisasutusi täiustama ja tugevdama kõrgtehnoloogilistele ettevõtetele osutatavaid finantsteenuseid" ning „rakendada soodsaid maksumeetmeid kõrgtehnoloogiliste ettevõtete arengu toetamiseks" ([8]).

Hiina RV teaduse ja tehnoloogia arengu seaduses on samuti loetletud hulk meetmeid, millega toetatakse strateegilisi tootmisharusid, sealhulgas fotoelektrisektorit. See näitab muu hulgas, et riik julgustab ja juhendab finantseerimisasutusi kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arengu toetamisel laenude kaudu, ([9]) käsib poliitikale orienteeritud finantseerimisasutustel eelistada kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arengut ja pakkuda neile finantsteenuseid, ([10]) näeb ette teatavate ettevõtete „intresside alandamist ja laenude tagamist" ning seda, et poliitikale orienteeritud finantseerimisasutused annavad riigi poolt soodustatud projektidele „eritoetust" ([11]). Nende meetmete praktilist rakendamist kirjeldatakse üksikasjalikult allpool.

3.1. **Sissejuhatavad märkused**

(103) Nii Hiina RV valitsus kui ka valimisse kaasatud Hiina eksportivad tootjad esitasid küsimustikule vastuseid ja nõustusid kohapealsete külastustega, ([12]) mille eesmärk oli kontrollida vastustes esitatud andmeid.

(104) Komisjon saatis pärast küsimustiku vastuste analüüsimist Hiina RV valitsusele puudustele viitava kirja ja kontrolliseelse teate ning pidas seejärel kirjavahetust kontrollkäigu päevakorra üle. Komisjon jättis Hiina RV valitsusele piisavalt aega esildiste ettevalmistamiseks ja esitamiseks olukorras, kui see oli vajalik ja põhjendatud. Hiina RV valitsusele määratud tähtaegu pikendati oluliselt, täpsemalt lisati 30 päeva küsimustikule vastamiseks, mistõttu küsimustikule vastamise lõplik tähtaeg oli kokku 69 päeva, ja komisjon andis Hiina RV valitsusele puudustele viitavale kirjale vastamiseks aega 25 päeva. Hiina RV

([1]) Fotoelektrisektori 12. viisaastakukava, III jagu, punkt ii, alapunkt 1.
([2]) Fotoelektrisektori 12. viisaastakukava, III jagu, punkt iii, alapunkt 1.
([3]) Fotoelektrisektori 12. viisaastakukava, III jagu, punkt ii, alapunkt 3.
([4]) Fotoelektrisektori 12. viisaastakukava, VI jagu, punkt i.
([5]) Riiginõukogu otsus nr 40 ajutiste meetmete kehtestamise ja rakendamise kohta struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses, peatükk „Tööstuse ümberstruktureerimise suund ja prioriteedid", artikkel 5.
([6]) Riiginõukogu otsus nr 40 ajutiste meetmete kehtestamise ja rakendamise kohta struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses, III peatükk, artikkel 17.
([7]) Riiginõukogu 10. oktoobri 2010. aasta otsus seitsme uue strateegilise tootmisharu arengu toetamise kohta, artiklid 7.1 ja 7.3.
([8]) Keskmise tähtajaga ja pikaajaline teaduse ja tehnoloogia riiklik arengukava (2006–2020), VII jagu, peatükid 1 ja 5.
([9]) Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadus, artikkel 18.
([10]) *Ibid.*
([11]) Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadus, artikkel 34.
([12]) Välja arvatud teatavad riigiosalusega finantseerimisasutused.

valitsusel oli seega komisjonile nõutud teabe esitamiseks aega kokku üle kolme kuu.

(105) Pekingis, Hiina kaubandusministeeriumis ja neljas finantseerimisasutuses (Hiina arengupank, Hiina ekspordi-impordipank, Huaxia pank ja Sinosure) toimunud kohapealse kontrollkäigu ajal püüdis komisjon kooskõlas algmääruse artiklitega 11 ja 26 kontrollida teavet selle põhjal, mis oli esitatud alusdokumentides, mida oli kasutatud Hiina RV valitsuse vastuste ettevalmistamisel. Kontrollimisel jõudis komisjon esialgsele järeldusele, et teabe puudumine ja Hiina RV valitsuse poolt kättesaadavaks tehtud alusdokumendid ei võimalda küsimustiku vastuseid nõuetekohaselt kontrollida. Lisaks jäeti osa teavet esitamata, kuigi seda oli nõutud, ning teatavatele küsimustele lihtsalt ei vastatud. Seetõttu teavitati Hiina RV valitsust koostööst keeldumise tagajärgedest vastavalt algmääruse artikli 28 lõigetele 1 ja 6.

(106) Hiina RV valitsus väitis veel, et komisjon on tekitanud valitsusele ebamõistliku koormuse ning nõudnud küsimustikus ja puudustele viitavas kirjas ebaolulist ja tarbetut teavet.

(107) Nõutud teabe kohta tuleb märkida, et komisjon küsis üksnes kaebuses esitatud väidetega seotud teavet, mida peeti vajalikuks esindusliku järelduse tegemiseks; komisjon taotles seda teavet järjepidevalt, küsis samu andmeid ja teavet kogu uurimisprotsessi vältel ning palus Hiina RV valitsusel selgitada esitatud teavet ja selle tähendust seoses uurimisaluste kavadega. Teisisõnu küsis komisjon ainult teavet, mis oli vajalik vaatlusalusele tootele kaebuses viidatud subsiidiumikavade raames võimaldatud subsideerimise olemasolu ja ulatuse hindamiseks.

3.2. **Koostööst keeldumine**

(108) Nagu põhjenduses 105 juba märgitud, teatas komisjon 23. mail 2013 kohapealsete kontrollkäikude järel Hiina RV valitsusele, et ta kaalub kättesaadavate faktide kasutamist kooskõlas algmääruse artikliga 28. Komisjon saatis selle kirja, sest ta oli jõudnud esialgsele järeldusele, et teabe puudumine ja Hiina RV valitsuse poolt kättesaadavaks tehtud alusdokumendid ei võimalda subsiidiumivastasele küsimustikule ja puudustele viitavale kirjale antud vastuseid ning teisi Hiina RV valitsuse poolt käesoleva menetluse ajal tehtud avaldusi nõuetekohaselt kontrollida. Pealegi avastas ta kohapeal, et Hiina RV ei olnud küsimustikule antud vastustes ja hilisemates avaldustes teatavat teavet avaldanud, kuigi komisjon oli seda konkreetselt nõudnud. Lisaks teatavatele küsimustele lihtsalt ei vastatud. Kättesaadavate faktide võimalik kasutamine puudutas valitsuse kavasid, projekte, erinevaid õigusakte ja muid dokumente, poliitikat järgivaid sooduslaene, muud rahastamist, garantiisid ja kindlustust, Hiina rahvapanga ringkirju, pangakinnitusi, ekspordikrediidi kindlustust ja Sinosure kinnitusi, näidiskava „Golden Sun", otseseid maksuvabastus- ja maksuvähenduskavu, kaudseid maksu- ja imporditollikavu, tootmissisendi (polükristalne räni, pressitud alumiinium, klaas) pakkumist tegelikust maksumusest väiksema tasu eest ja maakasutusõiguse andmist.

(109) Hiina RV vaidlustas 3. juuni 2013. aasta kirjas komisjon esialgse kavatsuse kohaldada algmääruse artikli 28 sätteid, märkides, et tingimused esitatud teabe arvesse võtmata jätmiseks või isegi teabes olevate lünkade täitmiseks ei olnud käesoleval juhul täidetud.

(110) Hiina RV valitsus väitis, et „kahtlused" teabe täpsuse suhtes, mis tulenesid üksnes sellest, et komisjon ei saanud esitatud teavet „ülima" rahulolu saavutamiseks piisavalt kontrollida, ei peaks põhjustama selle teabe arvesse võtmata jätmist. Komisjon ei nõustu selle väitega, sest see ei vasta tõele. Komisjon ei jätnud teavet „arvesse võtmata" lihtsalt seetõttu, et ta ei saanud kohapealse kontrollkäigu ajal seda kontrollida. Paraku ei saanud komisjon esitatud teavet arvesse võtta, kui ta leidis, et Hiina RV valitsuse esitatud teave ja selgitused on kas vasturääkivad ja/või mittetäielikud võrreldes muu komisjonile kättesaadava teabega ja kui samal ajal ei olnud võimalik seda kohapealse kontrollkäigu ajal kontrollida. Igale teabeelemendile anti erinev kaal olenevalt Hiina RV valitsuse koostöösoovimatuse tasemest. Samuti tuleb märkida, et komisjon oli rahulolematu mitte teabe esitamise formaadi tõttu, nagu Hiina RV valitsus väitis, vaid selle ebatäpsuse ja/või mittetäielikkuse tõttu.

(111) Hiina RV valitsus väitis ka, et osa komisjoni nõutud teabest põhjustas sellise koormuse, et Hiina RV valitsus ei olnud praktiliselt suuteline seda esitama. Selle kohta tuleb märkida, et komisjon nõudis ainult kaebuses esitatud väidete (mida toetasid esmapilgul usutavad tõendid) kontrollimiseks vajalikku teavet ning andis Hiina RV valitsusele piisavalt aega ja võimaluse selle teabe esitamiseks. Pealegi on komisjon täiesti teadlik, et kaebuses käesoleva juhtumi kohta esitatud üksikasjalike väidete arvukuse tõttu oli ta sunnitud nõudma Hiina RV valitsuselt märkimisväärselt palju teavet. Nagu eespool (põhjendustes 104–107) siiski selgitatud, ei küsinud komisjon liiga palju teavet ja teabe esitamiseks anti nõuetekohaselt aega.

(112) Lisaks juhtis Hiina RV valitsus tähelepanu sellele, et esitatud teabe arvesse võtmata jätmine ja saadud teabe täiendamine dokumentides tegelikult kajastatud faktidega on kaks eri asja. Kuigi komisjon on sellest erinevusest täielikult teadlik ja tegutseb kooskõlas algmääruse artikli 28 asjaomaste sätetega, tuleb märkida, et esitatud teavet ei ole võimalik täiendada, kui see on muu sama asja kohta komisjonile kättesaadava teabega vastuolus. Sellises olukorras (nt pankade omanike kohta esitatud teabe korral) pidi komisjon otsustama, milline teave on usaldusväärsem. Komisjon tagas otsust tehes, et kättesaadavate faktide kasutamine ei kujuta endast karistamist ja kasutatakse üksnes tegelikult kättesaadavaid fakte.

(113) Hiina RV valitsuse väite kohaselt ei olnud komisjonil mingit alust leida, et Hiina RV valitsus ei tee selle juhtumi puhul koostööd, sest komisjon kas eiras või mõistis valesti oma kohustust kaaluda, kas Hiina RV valitsus on „praktilist suuteline" esitatud nõudmisi täitma. Hiina RV valitsuse sõnul oli kogu uurimine põhjendamatult koormav, nii et koostöö tegemine osutus üldiselt võimatuks, ja komisjon kui uurimisasutus keeldus pidevalt tegemast Hiina RV valitsusega selle koormuse vähendamiseks koostööd. See väide kujutab endast faktide selgelt ekslikku tõlgendamist. Selleks et täita oma õiguslikke kohustusi pärast nõuetekohaselt dokumenteeritud kaebuse saamist ja järgida samal ajal WTO asjaomast kohtupraktikat, nõudis komisjon Hiina RV valitsuselt ainult sellist teavet, mis on piisavale tõendusmaterjalile tuginevas kaebuses esitatud väidete kontrollimiseks ja hindamiseks vajalik. Komisjon pakkus Hiina RV valitsusele abi nii küsimustikule lisatud saatekirjas kui ka küsimustikus endas. Ka puudustele viitavas kirjas paluti Hiina RV valitsusel pöörduda komisjoni poole, kui tal on nõutud teabega seoses küsimusi. Ühtlasi andis komisjon teabe esitamiseks erakordselt pika tähtajapikenduse (vt põhjendus 104). Lisaks nõudis komisjon käesoleva uurimise ajal Hiina RV valitsuselt tehinguteavet üksnes valimisse kaasatud eksportijate, mitte kõigi Hiina päikesepaneelide tootjate kohta — see vähendas suurel määral nõutud teabe võimalikku mahtu. Komisjon märgib, et Hiina RV valitsus seob oma andmete esitamise praktilise suutlikkuse kohta esitatud väited muude küsimustega.

Käsitledes näiteks komisjoni väidetavalt ülemäärast teabenõuet pankade ja finantseerimisasutuste kohta, põhineb tema väide peamiselt kaebuse väidetaval ebapiisavusel, sest ta väidab, et kaebus põhineb *kaetud kvaliteetpaberi* juhtumis tehtud „ebaseaduslikel otsustel". Seepärast tundub, et Hiina RV valitsuse kaebus on seotud menetluse algatamisel esitatud tõendite kvaliteedi, mitte oma teabe esitamise praktilise suutlikkusega. Hiina RV valitsus kordas 3. juuni 2013. aasta kirjas oma varasemates avaldustes esitatud väidet, et paljude kavade suhtes menetluse algatamisel ei järgitud WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 11 lõikes 2 tõendusmaterjali kohta sätestatud nõudeid ja komisjon rikkus nende kavade suhtes menetluse algatamisega WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 11 lõiget 3. Komisjon vastas juba nendele väidetele oma kirjas ja Hiina RV valitsusele saadetud märgukirjas ning kuna 3. juuni 2013. aasta kirjas ei esitatud uusi väiteid, puudub vajadus käsitleda käesolevas määruses samu väiteid teist korda.

(114) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon ei andnud Hiina RV valitsusele küsimustiku täitmiseks piisavalt aega. See väide on lihtsalt vale. Nagu põhjenduses 104 selgitatud, pikendas komisjon Hiina RV valitsusele määratud tähtaegu oluliselt: ta andis Hiina RV valitsusele nii palju aega, kui see oli juhtumi õigeaegset lõpuleviimist oluliselt

kahjustamata võimalik. Küsimustiku täitmiseks ja puudustele viitavale kirjale vastamiseks anti algmääruse artikli 11 lõikes 2 sätestatust oluliselt rohkem aega.

(115) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon eiras tema taotlust saada abi küsimustikule antavate vastuste suhtelise tähtsuse kindlaksmääramisel eesmärgiga vältida otsuste tegemist kättesaadavate faktide põhjal. Ta viitas komisjonile esitatud palvele selgitada konkreetse nõutud teabe eesmärki ja seda, milliseid faktilisi otsuseid selle põhjal tehakse, eesmärgiga „tagada, et ta teeb koostööd ulatuses, milleks ta on praktiliselt suuteline, ja esitab samal ajal kõige olulisema teabe". Loomulikult ei saanud komisjon enne tegeliku teabe saamist teada, milliseid järeldusi ta selle põhjal teeb. Samuti väitis Hiina RV valitsus, et komisjon liigendas küsimustiku selliselt, et seda oli „funktsionaalselt võimatu" täita, ja komisjon tegeles „teabe õngitsemisega". Komisjon lükkab need väited kategooriliselt tagasi. Nagu eespool selgitatud, nõuti küsimustikus üksnes otsuste tegemiseks vajalikku teavet.

(116) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon nõudis selliste dokumentide esitamist, mida Hiina RV valitsus ei saanud seaduse kohaselt esitada või kohustada esitama (ta viitas sellega seoses asjaomasele ELi ja WTO õigusele, milles selgitatakse, et arvesse ei tuleks võtta üksnes *valet* või *eksitavat* teavet), ning märkis, et ta ei olnud „praktiliselt suuteline" esitama teatavat teavet, mille levitamine on riigi õigusaktide kohaselt kas riigisaladuse tõttu või muul põhjusel rangelt keelatud. Lisaks väitis ta, et WTO dumpinguvastase lepingu ja subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu asjaomaseid sätteid, millega nähakse ette uurimisasutustele konfidentsiaalse teabe esitamise ja „konfidentsiaalse kohtlemise" viisid, ei kohaldata alati juhul, kui teabe peab esitama kolmanda riigi ametiasutus ehk käesoleval juhul Hiina RV valitsus. Hiina RV valitsus väitis ka, et komisjon rikub subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingut, kui ta keeldub tunnistamast õiguslikku erinevust valitsuse praktilise suutlikkuse vahel esitada ühest küljest teavet, mida tal on seaduse kohaselt keelatud levitada, ja teisest küljest muud konfidentsiaalset teavet, mille puhul ta võib nõuda konfidentsiaalset kohtlemist tavapärase uurimise käigus.

(117) Komisjon ei jätnud arvesse võtmata teavet, mida Hiina RV valitsus mingil põhjusel ei esitanud, kuna ei ole lihtsalt võimalik jätta arvesse võtmata midagi, mida ei ole esitatud. Teisalt sai komisjon olukorras, kui Hiina RV valitsus ei esitanud või ei teinud uurimiseks kättesaadavaks teatavat teavet, samalaadset teavet muudest allikatest (enamasti oli see avalikult kättesaadav, kuid teavet saadi ka koostööd tegevatelt eksportivatelt tootjatelt või kohapealse uurimise ajal teatavatelt pankadelt); komisjon lisas selle teabe toimikusse ja kasutas seda otsuse tegemisel. Komisjon ei nõustu väitega, et WTO dumpinguvastase lepingu ja subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu sätteid, millega nähakse ette uurimisasutustele konfidentsiaalse teabe esitamise ja „konfidentsiaalse kohtlemise" viisid, ei kohaldata Hiina RV valitsuse suhtes. Sellega seoses väidab Hiina RV valitsus, et valitsusega toimuva koostöö suhtes tuleks kohaldada teisi nõudeid kui eksportijatega toimuva koostöö suhtes ja valitsusega suhtlemine eeldab eksportijatest erinevalt „teatavat viisakust". Tasakaalustava tollimaksu uurimise teostamise seisukohast ei ole komisjon sellega nõus. Hiina RV valitsus on menetluses huvitatud isik algmääruse tähenduses ning samal ajal on WTO normid ja kohtupraktika Hiina RV kui „huvitatud liikme" suhtes siduvad.

Algmääruse artikli 28 lõikes 1 on sätestatud: „Kui mõni huvitatud pool ei võimalda juurdepääsu vajalikule informatsioonile või ei esita vajalikku informatsiooni käesolevas määruses ettenähtud tähtaegade jooksul või märkimisväärselt takistab uurimist, siis võib nii negatiivsed kui positiivsed eel- või lõppotsused teha kasutada olevate faktide põhjal." WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 12 lõikes 7 viidatakse sõnaselgelt valitsuse („huvitatud liige") koostööst keeldumise tagajärgedele: „Juhul kui mis tahes huvitatud liige või huvitatud pool keeldub võimaldamast mõistliku aja jooksul juurdepääsu vajalikule teabele või muul viisil seda teavet andmast või takistab märkimisväärselt juurdlust, võidakse

esialgsed ja lõplikud kinnitavad või eitavad otsused teha kättesaadavate faktide põhjal." Kui uurimist teostav riik (käesoleval juhul Euroopa Liit) kasutab oma WTO lepingust tulenevaid õigusi tasakaalustavat tollimaksu käsitlevas uurimismenetluses ja nõuab teavet, mida peetakse uurimise eesmärgil vajalikuks, on seega valitsustel ja eksportijatel ühesugune kohustus teha koostööd. Hiina RV valitsus viitas uurimise ajal nõutud teabe esitamisest keeldumise põhjusena sageli konfidentsiaalsusele (nt kontrolli eesmärgil nõutud Hiina rahvapanga ringkirjade puhul). Tuleb märkida, et isegi kui Hiina RV valitsusel oli tõepoolest, nagu ta väidab, „õiguslikult keelatud sellist teavet levitada", on ta siiski seotud WTO lepingust tuleneva kohustusega esitada teavet, mida peetakse uurimise eesmärgil vajalikuks. WTO liikme munitsipaalõiguse sätted või sise-eeskirjad ei saa teda vabastada WTO lepingust tulenevast kohustusest teha uurimise ajal koostööd; sellise konflikti esinemisel on Hiina RV valitsus kohustatud välja pakkuma viise, kuidas saaks teabele selle nõuetekohaseks kontrollimiseks juurdepääsu anda. Olenemata eespool märgitust ei ole Hiina RV valitsus kunagi tegelikult seda väidet selgitanud ega esitanud selle kohta tõendeid (nt õigusnormid, mille kohaselt on sellise teabe levitamine „õiguslikult keelatud").

(118) Lisaks väitis Hiina RV valitsus, et 25. märtsi 2013. aasta kontrollimiseelne teade ei olnud piisavalt üksikasjalik ega sisaldanud konkreetseid küsimusi, mida kohapealse kontrollkäigu ajal käsitletakse. Selle kohta tuleb märkida, et kuigi komisjon ei ole kohustatud saatma kõigi küsimuste loetelu, mida kohapealse kontrollkäigu ajal esitatakse (komisjon ei pea seda ka asjakohaseks), sisaldas 25. märtsi 2013. aasta kontrollimiseelne teade väga konkreetset ja üksikasjalikku loetelu kontrollimise ajal käsitletavatest teemadest ja dokumentidest kooskõlas algmääruse artikli 26 lõikega 3 ja WTO nõuetega. Teates selgitati siiski, et loetelu ei ole ammendav ja vajaduse korral võidakse käsitleda muid teemasid ja tõendeid. Sellega seoses tuleks ka märkida, et Hiina RV valitsus ei vaidlustanud enne kontrollkäiku selle teate sisu; teisalt keeldus ta käsitlemast teatavaid teates sõnaselgelt esitatud teemasid, näiteks teavet Hiina RV suurimate pankade kohta, Hiina Kommunistliku Partei (edaspidi „Hiina KP") osalemist teatavate pankade juhtimisel või teatavate pankade juurdepääsu riikliku välisvaluuta reservide ameti välisvaluuta reservidele, väites, et ta ei ole valmis neil teemadel küsimustele vastama.

(119) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon ei olnud kohapealse kontrollkäigu ajal paindlik ja tegelikult „määras Hiina RV valitsuse muudatustaotluste esitamiseks kindlaks kohustusliku tähtaja". Samuti väitis ta, et komisjon ei nõustunud ühegi „toimiva" lahendusega, mille Hiina RV valitsus seoses riikliku statistikaameti kontrollimisega välja pakkus, ja keeldus pikendamast kontrollkäiku riikliku statistikaameti kontrollimiseks 22. aprillini 2013. Lisaks alustasid komisjoni ametnikud praktiliselt igal tööpäeval kontrolli viivitusega, sest saabusid Hiina RV valitsuse andmetel hilinemisega.

(120) Komisjon rõhutab seoses eespool esitatud väidetega, et tema ametnikud olid kohapeal täielikult ja tingimusteta paindlikud. Komisjoni ametnikud väljendasid oma valmisolekut erandkorras kontrollida dokumente ja tõendeid, mille Hiina RV valitsus püüdis esitada hulk aega pärast konkreetse teema sulgemist ja mitmel juhul tükk aega pärast tavapärast tööaega. Ametnikud väljendasid oma valmisolekut mitu korda, isegi kui see tähendas väga hilisel tunnil teise kontrollikohta minekut ja/või selle koha uuesti külastamist, kus nad olid juba olnud ja kus neil oli juba olnud võimalus dokumente kontrollida. Hiina RV valitsus ei kasutanud kahjuks neil juhtudel seda valmisolekut ära, mis viitab ilmselgelt sellele, et komisjoni nõutud dokumente ei jäetud tavapärasel tööajal esitamata mitte ajapuuduse tõttu või seetõttu, et komisjon ei soovinud neid kontrollida. Kontrollkäigu alguse hilinemise kohta märgib komisjon, et ametnikud olid iga päev kohal, kuid kahjuks põhjustas teatavaid viivitusi Hiina RV valitsuse nõutud igapäevane registreerimine, mis oli vajalik juurdepääsu saamiseks erinevatele kontrollikohtadele; vahel puudusid lihtsalt Hiina RV valitsuse esindajad, kes pidid ametnikke kontrollikohta saabudes saatma, ja seetõttu pidid ametnikud kaua ootama, enne kui nad said kontrolli alustada. Komisjon märgib veel, et kontrollkäigud kestsid iga päev tavapärasest tööajast kauem ja esimesel päeval tühistas just Hiina RV valitsus kontrollkäigu pärastlõunase osa, sest tehnoloogiaministeeriumi esindajad otsustasid kontrollkäigus mitte osaleda

(vt põhjendus 122). Kui Hiina RV valitsus oleks kasutanud ära komisjoni ametnike poolt korduvalt väljendatud valmisoleku kontrollida dokumente pärast tööaega, oleksid kontrollkäigud tegelikult kauem kestnud; Hiina RV valitsuse soovimatus täielikult koostööd teha oli põhjuseks, miks see nii ei toimunud.

(121) Hiina RV valitsus vaidlustas ka komisjoni tava mitte aktsepteerida uusi dokumente ja tõendeid, mida tuleb kontrollida pärast asjaomast kontrollkohtumist. Sellega seoses tuleb selgitada, et komisjon ei kavatse ega ole kunagi kavatsenud selliselt esitatud teavet automaatselt arvesse võtmata jätta. Komisjon võttis arvesse kogu esitatud teabe, analüüsis selle kvaliteeti (nt auditeeritud finantsaruannete väljavõtet käsitletakse erinevalt lihtsast Exceli tabelist või Wordi dokumendist, milles esitatud arvandmeid ei toeta ametlikud allikad) ja omistas sellele asjakohase kaalu, võttes arvesse fakti, et ta ei saanud seda teavet kohapealse kontrollkäigu ajal kontrollida.

(122) Seoses kuue dokumendiga, [1] mille Hiina RV valitsus uurimise käigus esitas ja mille sisu ta keeldus kohapealse kontrollkäigu ajal arutamast, väitis Hiina RV valitsus, et komisjonil puudub alus kohaldada kättesaadavaid fakte kooskõlas algmääruse artikliga 28. Veel väitis ta, et komisjon ei aidanud Hiina RV valitsusel aru saada nende dokumentide esitamise nõudest ega tõendanud, et kõik asjaomased dokumendid on olulised, kuigi Hiina RV valitsus „oli spetsiaalselt palunud komisjoni enne kontrollimise algust aidata Hiina RV valitsusel saada aru nende dokumentide esitamise nõudest ja tõendada, et kõik asjaomased dokumendid on olulised". Selle kohta tuleb esiteks märkida, et kõik need dokumendid on otseselt seotud asjaomase tootmisharuga [2] ja seepärast oli nende kaasamine kontrolli äärmiselt oluline.

Teiseks erines sõnastus, mida Hiina RV valitsus kasutas komisjonile 11. aprillil 2013 saadetud kirjas, tema 3. juuni 2013. aasta kirjas kasutatud sõnastusest. Tegelikult märkis Hiina RV valitsus oma 11. aprilli 2013. aasta kirjas, et kõnealuste dokumentide kontroll „on peatatud, välja arvatud juhul, kui komisjon tõendab veenvalt nende dokumentide olulisust käesoleva uurimise ja eelkõige väidetava subsideerimise jaoks". Kuna kõik need dokumendid puudutavad otseselt asjaomast tootmisharu ja isegi konkreetseid subsideerimiskavasid (nt sooduslaenude andmise või maksusoodustuste kavad), nagu ilmneb nende sõnastusest, ei saanud komisjon aru, mida saaks nende olulisuse tõendamiseks veel lisada. Komisjoni jaoks oli üllatav, et Hiina RV valitsusel ei tundunud olevat probleemi nende dokumentide olulisusega nende esitamisel, vaid alles siis, kui komisjon nõudis selgitusi.

(123) Komisjon märkis 23. mai 2013. aasta kirjas, et tal ei lastud kontrollida enamikku esitatud teabest originaaldokumentide alusel ja võrrelda seda algandmetega, mida Hiina RV valitsus oli Hiina RV finantsturgu ja finantseerimisasutusi puudutava teabe kohta antud vastuste koostamisel kasutanud. Hiina RV valitsus väitis vastuseks, et võttes arvesse „väga üldist ja ebakonkreetset sõnastust", ei andnud komisjon Hiina RV valitsusele võimalust esitada sisulisi märkusi ja seepärast ei saa Hiina RV valitsus kasutada nõuetekohaselt oma kaitseõigust. See väide ei vasta

[1] Keskmise tähtajaga ja pikaajaline teaduse ja tehnoloogia riiklik arengukava (2006–2020), Hiina kõrgtehnoloogiliste toodete ekspordikataloog, kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate toodete ekspordinimekiri, Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadus (Hiina RV presidendi korraldus nr 82), rahvamajanduse ja tehnoloogia juhtimiskava käsitlevad ajutised normid ning rahvamajanduse ja tehnoloogia juhtimiskava eelnõu käsitlev ajutine meede.

[2] Nt keskmise tähtajaga ja pikaajalises teaduse ja tehnoloogia riiklikus arengukavas (2006–2020) nimetatakse fotoelektrisektorit ühe põhivaldkonnana ja nähakse ette „eelistada poliitikat järgivat rahastamist" või „julgustada finantseerimisasutusi andma soodustingimustel krediiditoetust suurematele riiklikele teadusprojektidele ja tehnoloogilise industrialiseerimise projektidele" või pakutakse välja teatavad maksusoodustused, mida valimisse kaasatud eksportivad tootjad tõepoolest kasutasid. Hiina kõrgtehnoloogiliste toodete ekspordikataloog ja kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate toodete ekspordinimekiri on fotoelektrisektori jaoks samuti väga olulised, sest enamikul valimisse kaasatud eksportivatest tootjatest on kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte sertifikaat. Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seaduses antakse muu hulgas juhiseid poliitikale orienteeritud finantseerimisasutustele eelistada kõrgtehnoloogilisi ja uut tehnoloogiat kasutavaid tootmisharusid (sh fotoelektrisektor). Rahvamajanduse ja tehnoloogia juhtimiskava käsitlevad ajutised normid ning rahvamajanduse ja tehnoloogia juhtimiskava eelnõu käsitlev ajutine meede on samuti mõlemad otseselt seotud teatavate fotoelektrisektori projektide korraldamise ja toimimisega.

tõele. Komisjon esitas küsimustikus väga konkreetseid küsimusi ja püüdis kooskõlas paljude uurimisasutuste tavapärase tavaga kontrollida kohapealse kontrollkäigu ajal Hiina RV valitsuse antud vastuseid.

(124) Eelkõige märkis Hiina RV valitsus küsimustikule vastates, et „asjaomasele tootmisharule antud laenud moodustavad väga väikese osa laenude kogusummast. Osa panku on küsimustiku liites näiteks märkinud, et asjaomasele tootmisharule antud laenud moodustavad alla 1 % laenude kogusummast". Kontrollkäigu ajal ei suutnud Hiina RV valitsus esitada selle avalduse toetuseks ühtegi tõendit ja palus lihtsalt komisjonil pöörduda pankade poole.

(125) Komisjon küsis ka statistilisi andmeid asjaomasele tootmisharule antud laenude kohta. Hiina RV valitsuse väite kohaselt ei pea ta sellist arvestust. Kui komisjon küsis, kas Hiina RV valitsus püüab sellist statistikat koostada ja nõuab pankadelt seda teavet, vastas kontrollkäigus osalenud Hiina RV panganduskomisjoni (CBRC) ametnik, et ta ei tea seda, sest statistika eest vastutab panganduskomisjoni teine osakond. Hiina RV valitsus ei esitanud mingeid statistilisi andmeid, mida küsiti küsimustikus ja seejärel korduvalt puuduste kõrvaldamise käigus. Komisjon märkis ka oma kontrollimiseelses teates, et seda teemat kavatsetakse käsitleda.

(126) Komisjon esitas kontrollkäigu ajal küsimusi pankade riski ja krediidikvaliteedi hindamise, üldise tööolukorra, juhtimisolukorra, krediiditaseme, rahastamise kasutamise, tagasimaksete tegemise suutlikkuse, garantiide ning pankade ja laenuvõtjate vahelise ärikoostöö kohta, sest Hiina RV valitsus esitas küsimustikule vastates väiteid nendel teemadel. Jällegi ei suutnud Hiina RV valitsus oma väiteid tõendada ja palus komisjonil pöörduda pankade poole, kuigi kontrollimiseelses teates oli neile teemadele viidatud.

(127) Puudustele viitavale kirjale antud vastuses esitas Hiina RV valitsus teavet valitsuse osaluse suuruse kohta teatavates pankades. Tuleb öelda, et Hiina RV valitsus märkis esialgu küsimustikule antud vastuses, et tal puudub selline teave, ja ta esitas selle teabe alles pärast seda, kui komisjon viitas kommertspanganduse seaduse artiklile 24, milles tegelikult nõutakse pankadelt sellise teabe esitamist panganduskomisjonile. Kui komisjon päris kontrollkäigu ajal selle teabe allika kohta, märkis kohalviibinud panganduskomisjoni ametnik, et ta ei tea seda, sest selliste andmete kogumise eest vastutab panganduskomisjoni teine osakond. *Peamiste riigiosalusega finantseerimisasutuste järelevalvenõukogu reguleerivate ajutiste eeskirjade* (EXIM pank esitas selle oma vastuses puudustele viitavale kirjale) artiklis 2 on sätestatud järgmiselt: „riigiosalusega finantseerimisasutuste järelevalvenõukogude haldusorgan soovitab need riigiosalusega finantseerimisasutused, mille järelevalvenõukogu liikmed lähetab riiginõukogu". Kuna selles õigusnormis viidatakse riigiosalusega finantseerimisasutuste järelevalvenõukogude haldusorganile, siis tundub, et Hiina RV valitsus teadis, milliseid finantseerimisasutusi ta omab. Selles hoolimata ei saanud komisjon Hiina RV valitsuse koostöösoovimatuse tõttu seda teavet kontrollida või isegi selgitada välja selle teabe allikat. Avalikult kättesaadava teabe põhjal võib järeldada, et peale pankade, mida Hiina RV valitsus puudustele viitavale kirjale antud vastuses nimetas, on ka teisi riigiosalusega panku (mis annavad valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele laenu) ([1]).

(128) Hiina RV valitsus väitis 3. juuni 2013. aasta kirjas, et komisjon „ei küsinud" ei oma küsimustikus ega puudustele viitavas kirjas „tõendusmaterjali või andmeallika kohta" ja „nüüd järsku väidab tõendusmaterjali või andmeallika puudumist". Selle küsimuse selgitamiseks tuleb märkida, et komisjon — nagu iga teine uurimisasutus — kontrollib menetluse ajal kõigi isikute esitatud andmeid ja Hiina RV valitsus oli sellest teadlik, sest komisjon juhtis juba oma küsimustikus ja selle saatekirjas tähelepanu sellele, et vastuseid kavatsetakse kontrollida. Pealegi lisas komisjon oma kontrollimiseelses teates selle konkreetse teema nende küsimuste alla, mida kontrollkäigu ajal kontrollitakse ([2]). Seetõttu ei olnud Hiina RV valitsuse jaoks kindlasti mitte üllatus, et komisjon küsib Hiina RV valitsuse esitatud avaldusi toetavat tõendusmaterjali, sest see on tavapärane kord, mida komisjon kõigi juhtumite puhul järgib.

([1]) Nt Hiina Bohai pank, Guangdongi arengupank, Huishangi pank, Shanghai pank, Shenzheni arengupank.

([2]) Komisjoni kontrollimiseelne teade, 25. märts 2013, lk 7: „Komisjon tahab saada selgitusi küsimustiku A liites nõutud teabe kohta. Kontrollkäigu ajal tõstatatavad küsimused puudutavad A liite punkte a–r". A liide, punkt g: „Loetlege Exceli tabelis Liide A–1 kõik panga/finantseerimisasutuse aktsionärid, kellele kuulub vähemalt 1 % aktsiatest või äriühingu väärtusest, ning nende aktsionäride tegevused".

(129) Kui komisjon palus kontrollkäigu ajal Hiina RV valitsusel esitada Hiina RV kümmet suurimat panka ja nende turuosa sisaldava loetelu, vastas panganduskomisjon, et ta saab selle teabe esitada, kuid ta ei saa küsimusele vastata, enne kui see on esitatud kirjalikult. Komisjon selgitas, et kontrollkäigu ajal suuliselt esitatud küsimus on sama kaalukas nagu kirjalikult esitatud küsimus, ning juhtis tähelepanu sellele, et teiste suuliste küsimuste puhul ei nõudnud Hiina RV valitsus enne neile vastamist nende esitamist kirjalikult. Selgitusest hoolimata ei esitanud Hiina RV valitsus siiski seda teavet.

(130) Komisjon nõudis küsimustikus panganduskomisjoni asutamise ja volitamise aluseks olnud dokumentide esitamist. Hiina RV valitsus esitas Üleriigilise Rahvakongressi dokumendi, milles on lihtsalt märgitud, et asutatakse panganduskomisjon. Kui komisjon päris teiste dokumentide kohta, milles on sätestatud panganduskomisjoni volitused ja eesmärk, märkis juuresviibinud panganduskomisjoni ametnik, et panganduskomisjoni tegevust reguleerivad paljud muud seadused, kuid komisjon oleks pidanud neid nõudma enne kontrollkäiku, kui ta tahab neid saada. Tuleb märkida, et komisjon palus küsimustikus Hiina RV valitsusel „esitada selle ametiasutuse asutamise ja volitamise aluseks olnud dokumendid" ja seega oli ta neid dokumente nõudnud enne kontrollkäiku.

(131) Kui komisjon palus esitada valimisse kaasatud eksportijatele laenu andvate pankade statistika ja aruanded uurimisperioodi kohta, viitas ta *Hiina RV panganduse reguleerimise ja järelevalve seaduse* ([1]) artiklile 33, millest võib järeldada, et panganduskomisjon kogub sellist statistikat. Juuresviibinud panganduskomisjoni ametnik märkis, et ta peab küsima kõigepealt õigusosakonna luba, kuid ei esitanud enne kontrollkäigu lõppu selle kohta mingit teavet. Taas kord tuleb märkida, et komisjon nõudis küsimustikus ja puudustele viitavas kirjas selle teabe esitamist ning kinnitas oma kontrollimiseelses teates, et kontrollkäigu ajal käsitletakse statistika küsimust.

(132) Lisaks väitis Hiina RV valitsus, et kaebuses esitatud süüdistused, mille kohaselt Hiina pangad on avaliku sektori asutused, põhinevad lihtsalt riigi osaluse kohta esitatud väidetel, mis omakorda põhinevad *kaetud kvaliteetpaberi* juhtumis tehtud „ebaseaduslikel" otsustel. See väide kujutab endast kaebuses esitatud faktide ekslikku tõlgendamist. Kaebuse esitaja viitab kaebuses peale riigi osaluse muu hulgas ka pankade poolt poliitiliste juhiste alusel antavatele laenudele ja valitsusasutustele, kes annavad finantseerimisasutustele korralduse suurendada uue tehnoloogia ja uute toodete (sh fotoelektrisektor) edendamiseks ettevõtetele antavaid krediidiliine ja laene. *Kaetud kvaliteetpaberi* juhtumis tehtud järeldus, et Hiina pangad on avaliku sektori asutused, põhineb rohkemal kui lihtsalt omandisuhtel (nt valitsuse sekkumine ja pankadele juhiste andmine anda valitsuse kavade kaudu paberitööstusele otseseid sooduslaene) ja see järeldus on täielikult kooskõlas nii ELi kui ka WTO õigusnormidega. Järeldust, et riigiosalusega pangad on avaliku sektori asutused, kinnitati lisaks ka *orgaanilise kattega terastoodete* juhtumis.

(133) Veel väitis Hiina RV valitsus, et ta ei ole praktiliselt suuteline esitama teavet Hiina RV 3 800 panga ja finantseerimisasutuse kohta ning CRBC ei säilita igal juhul andmeid valitsuse osaluse suuruse kohta pankades. Komisjon ei mõista, miks Hiina RV valitsus viitab Hiina RV valitsuse osalusega seoses korduvalt kõikidele Hiina RV pankadele, kui teavet nõuti üksnes selliste pankade kohta, „milles Hiina RV valitsusel on otsene või kaudne osalus" ([2]). Nagu põhjenduses 127 selgitatud, tundub Hiina RV valitsuse väide, et panganduskomisjon (või mõni teine valitsusasutus) ei säilita andmeid riigi osaluse kohta pankades, olevat vastuolus mitme Hiina õigusnormiga.

(134) Hiina RV valitsus kordas 3. juuni 2013. aasta kirjas väidet, et tal puudub volitus nõuda „sõltumatutelt pankadelt" konfidentsiaalse teabe esitamist, ja viitas kirjale, mille ta oli pankadele selles küsimuses väidetavalt saatnud. Hiina RV valitsus näitas kontrollkäigu ajal tõepoolest pankadele ettenähtud kirja originaali, kuid kui komisjon palus Hiina RV valitsusel esitada tõendeid selle kohta, millistele pankadele ja finantseerimisasutustele see kiri saadeti, siis Hiina RV valitsus ei suutnud neid tõendeid esitada. Hiina RV valitsus väitis ka, et osa puudustele viitava kirja 7. lisas nimetatud asutusi ei ole pangad. Komisjon märgib selle kohta, et valimisse kaasatud eksportivad tootjad teatasid komisjonile, et kõnealused asutused annavad neile laenu.

([1]) *Hiina RV panganduse reguleerimise ja järelevalve seadus*, artikkel 33: panganduskomisjonil on tema ülesannete täitmise vajadust arvesse võttes õigus nõuda pangandussektoris tegutsevatelt finantseerimisasutustelt kooskõlas asjaomaste õigusnormidega bilansi, kasumiaruande, muude finantsaruannete, statistiliste aruannete ning äritoiminguid ja juhtimist puudutava teabe ja vannutatud audiitorite koostatud auditiaruannete esitamist.

([2]) Komisjoni puudustele viitav kiri, 30. jaanuar 2013, küsimus C-III-A.A.

(135) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon ei käsitlenud oma küsimustikus või puudustele viitavas kirjas kunagi Hiina rahvapanga ringkirju YinFa (2003) ja YinFa (2004). Tuleb märkida, et komisjon lisas oma kontrollimiseelses teates kontrollimisel käsitletavate teemade alla „Hiina rahvapanga määrused/ringkirjad/sisedokumendid, mis puudutavad intressimäärade reguleerimist Hiina RVs". Mõlemad kõnealused ringkirjad kuuluvad ilmselgelt sellesse kategooriasse. Oma vastuses puudustele viitavale kirjale Hiina RV valitsus isegi osutas Hiina rahvapanga veebisaidil olevale artiklile, milles viidatakse ühele neist ringkirjadest. Hiina RV valitsus ei esitanud siiski ühtegi Hiina rahvapanga ringkirja, vaid esitas ainult Hiina rahvapanga veebsaidil oleva teabe, mis oli laenude ja hoiuste intressimäärade reguleerimise puhul ebatäielik, kui võrrelda seda veebis kättesaadavate ringkirjadega YinFa (2003) ja YinFa (2004). Samuti tuleb märkida, et Hiina RV valitsus keeldus neid dokumente esitamast mitte seetõttu, et ta ei olnud selleks küsimuseks valmis, vaid pigem kõnealuste ringkirjade väidetava konfidentsiaalsuse tõttu. Selle kohta tuleb märkida, et Hiina RV valitsuse väide Hiina rahvapanga ringkirjade konfidentsiaalsuse kohta on tema enda käitumisega selle menetluse ajal vastuolus. Hiina RV valitsus esitas oma märkustes lõpliku avalikustamise kohta Hiina rahvapanga ühe teise ringkirja täieliku versiooni, toetamaks oma väidet, et riigiosalusega kommertspankade antud erilaenud tühistati, ja mujal väidetud konfidentsiaalsus ei tundunud olevat takistuseks. Hiina rahvapanga veebisaidilt pärit väljavõtted võttis komisjon teadmiseks ja arvesse. Selle küsimuse kohta täieliku teabe saamiseks oli siiski vaja ka kõnealuses kahes ringkirjas sisalduvat teavet, mis täiendas Hiina RV valitsuse esitatud teavet.

3.3. **Individuaalne hindamine**

(136) Kuus koostööd tegevat eksportivat tootjat (st äriühingud CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd., Jiangsu Runda PV Co. Ltd., Kinve Solar Power Co. Ltd. (Maanshan), Phono Solar Technology Co. Ltd., Shandong Linuo Photovoltaic Hi-Tech Co. Ltd. ja Shandong Linuo Solar Power Holdings Co. Ltd.) esitasid algmääruse artikli 27 lõike 3 kohaselt individuaalse hindamise taotluse. Neid äriühinguid ei olnud võimalik individuaalselt hinnata, sest väidetavate subsideerimiskavade arvukuse ja uurimise aeganõudva iseloomu tõttu oleks individuaalne hindamine osutunud põhjendamatult koormavaks ja võinuks takistada uurimise õigeaegset lõpetamist.

3.4. **Konkreetsed kavad**

(137) Komisjon püüdis kaebuses esitatud asjaoludest lähtudes saada teavet järgmiste kavade kohta, mille raames valitsusasutused väidetavalt eraldasid subsiidiume:

i) poliitikat järgivad sooduslaenud, muu rahastamine, garantiid ja kindlustus:

— poliitikat järgivad sooduslaenud;

— krediidiliinid;

— ekspordikrediidi subsiidiumikavad;

— keskkonnahoidliku tehnoloogia ekspordigarantiid ja -kindlustus;

— kasu maksuvabadele valdusettevõtjatele juurdepääsu lubamisest ja valitsusepoolsest laenude tagasimaksmisest;

ii) toetuskavad:

— eksporttoodete teadus- ja arendustegevuse fond;

— subsiidiumid märkide „Tuntud kaubamärgid" ja „Maailma kõige edukamad Hiina kaubamärgid" arendamiseks;

— Guangdongi provintsi tööstuse välismaale laienemise vahendid;

— näidiskava „Golden Sun";

iii) otsesed maksuvabastus- ja maksuvähenduskavad:

— välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest";

— välisinvesteeringutel põhinevate ekspordile keskendunud ettevõtete tulumaksu vähendamine;

— geograafilisel asukohal põhinevad tulumaksusoodustused välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele;

— maksusoodustused välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele, mis ostavad Hiinas valmistatud seadmeid;

— maksude tasaarvestused teadus- ja arendustegevuse puhul välisinvesteeringutel põhinevates ettevõtetes;

— tulumaksutagastus välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete kasumi reinvesteerimiseks ekspordile orienteeritud ettevõtetes;

— maksusoodustus kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena tunnustatud välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele;

— maksuvähendused kindlaksmääratud projektidega seotud kõrgtehnoloogilistele või uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele;

— tulumaksusoodustused riigi kirdeosas paiknevatele ettevõtetele;

— Guangdongi provintsi maksukavad;

iv) kaudsed maksustamis- ja imporditollikavad:

— käibemaksuvabastus ja imporditolli vähendamine imporditud seadmete kasutamise eest;

— välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete puhul Hiinast ostetud seadmete käibemaksu vähendamine;

— käibemaksu- ja tollimaksuvabastus väliskaubanduse arendamise kava raames ostetud põhivarale;

v) riiklikud kaubatarned ja teenused tegelikust maksumusest väiksema tasu eest:

— riiklikud polükristalse räni tarned tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— riiklikud pressitud alumiiniumi tarned tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— riiklikud klaasitarned tegelikust maksumusest väiksema tasu eest;

— riiklik elektriga varustamine;

— riiklikult maa ja maakasutusõiguse andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

3.4.1. *Poliitikat järgivad sooduslaenud, muu rahastamine, garantiid ja kindlustus*

a) Koostöösoovimatus ja kättesaadavate faktide kasutamine

— ***Hiina finantsturg ja finantseerimisasutused***

(138) Komisjon palus Hiina RV valitsuselt teavet selle kohta, milline on nii majandusvaldkonnale tervikuna kui ka käesoleva menetlusega seotud valdkonnale väljastatud laenude osakaal pankades, kus Hiina RV valitsus on suurim või ainuosanik, pankades, kus Hiina RV valitsusel on küll osalus, kuid ta ei ole suurim aktsionär, pankades, milles Hiina RV valitsusel osalust ei ole, ning välismaistele omanikele kuuluvates pankades. Hiina RV valitsus vastas, et ta ei säilita andmeid riigi omanduses olevate pankade poolt väljastatud laenude summade ja osakaalude kohta ning samuti ei säilita Hiina RV valitsus andmeid fotoelektrisektorile väljastatud laenude kohta. Hiina RV valitsus ei pakkunud välja ka muid allikaid, kust sellist teavet saada.

(139) Komisjon lisas esialgsele subsiidiumivastasele küsimustikule pankadele ja finantseerimisasutustele ettenähtud eriküsimustiku (liide A) ning palus Hiina RV valitsusel edastada see asjaomasele tootmisharule laenu andvatele pankadele ja finantseerimisasutustele. A liite eesmärk oli kontrollida kaebuses esitatud väiteid, mille kohaselt Hiina riigiosalusega pangad on avaliku sektori asutused. Komisjon püüdis muu hulgas saada teavet asjaomaste Hiina pankade valitsusepoolse kontrolli struktuuri kohta ja selle kohta, kuidas fotoelektrisektori puhul järgitakse valitsuse põhimõtteid ja huve (st juhatuse ja nõukogu koosseis, nõukogu/juhatuse koosolekute protokollid, aktsionäride/direktorite kodakondsus, koostööd tegevatele eksportivatele tootjatele antud laenude puhul rakendatud laenupoliitika ja riskihindamise põhimõtted). Hiina RV valitsus esitas oma vastuses küsimustikule ainult viit panka puudutavat teavet sisaldava liite A (Hiina arengupank (CDB), EXIM pank, Shanghai pank, Hiina pank ([1]) ja Huaxia pank). Komisjon kordas oma esialgset teabenõuet puudustele viitavas kirjas. Hiina RV valitsuse koostöö toetamiseks esitas ta valimisse kaasatud äriühingutele laene andvate pankade ja finantseerimisasutuse loetelu ning palus veel kord Hiina RV valitsusel edastada A liide kõigile neile üksustele. Puudustele viitavale kirjale antud vastuses ei esitatud täiendavaid vastuseid A liitele.

(140) Komisjon kogus andmeid ka riigi osaluse kohta pankades ja finantseerimisasutustes. Küsimustikule antud vastuses märkis Hiina RV valitsus, et ta ei säilita andmeid osaluste kohta, kuid ei teinud ettepanekuid, kuidas seda teavet saaks hankida. Kui komisjon juhtis puudustele viitavas kirjas tähelepanu sellele, et see teave peab sisalduma pankade põhikirjas ja Hiina RV valitsus kui aktsionär saab põhikirjaga tutvuda, esitas Hiina RV valitsus osalusi käsitleva teabe 16 panga kohta. Paraku ei esitanud ta selle teabe kohta tõendusmaterjali ega avalikustanud teabe algandmeid, välja arvatud viie panga puhul, millega seoses viitas Hiina RV valitsus allikana aastaaruannetele. Muude asjaomasele tootmisharule laene andvate pankade puhul

([1]) Vastas Hiina RV valitsus Hiina panga nimel, mitte Hiina pank ise.

ei esitanud Hiina RV valitsus oma osaluse kohta mingit teavet. Seetõttu ei saanud komisjon pankades ja teistes finantseerimisasutustes riigi osaluse kohta esitatud andmete täpsust ja õigsust kontrollida.

(141) Hiina RV valitsus väitis, et valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele (laenu võrdlusaluse eesmärgil) määratud BB reiting on „äärmiselt ebasoodus" ja komisjon „ei selgitanud juhtumi tegelikke fakte arvesse võttes seda, kuidas ta tegi järelduse, et see on täpne või kõige mõistlikum järeldus". Veel väitis Hiina RV valitsus, et selle metoodika tulemusel tehakse „lubamatu kahjulik järeldus". Kuigi see väide esitati seoses ühe varasema juhtumiga (st kaetud kvaliteetpaberi juhtum) ja enne käesolevas menetluses valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele määratud reitingu kohta teabe avalikustamist, tuleks märkida, et komisjon ei kohaldanud „kättesaadavaid kahjulikke fakte" ei selle juhtumi korral ega ühegi muu juhtumi korral, millele Hiina RV valitsus oma avalduses viitas. Komisjon tegi üksnes asjakohased järeldused toimikus olevate faktide põhjal, mis tõendasid krediidiriski nõuetekohase hindamise puudumist (vt põhjendused 175–178). Tuleks märkida, et Hiina fotoelektrisektor tegutses uurimisperioodil väga kahjumlikult ja oli selge, et selle finantsolukord on äärmiselt raske. Mitu valimisse kaasatud äriühingute esitatud krediidiriski hinnangut tõendasid, et BB reiting uurimisperioodi kui terviku kohta oli põhjendatud. Osa krediidiriski hinnanguid tõendas tegelikult, et mitu kontserni olid rohkemal või vähemal määral maksejõuetud.

— ***Kontrollimine pankades***

(142) Komisjon kavandas oma kontrollimiseelses teates kontrollkäigu pankadesse, kes olid vastanud A liitele ja andnud suure osa laenudest valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele — Hiina arengupank, Hiina ekspordi-impordipank, Shanghai pank ja Huaxia pank –, ning lisas põhjaliku nimekirja teemadest, mida kontrollimisel käsitletakse. Hiina RV valitsusele ettenähtud esialgses küsimustikus oli komisjon juba selgitanud, et küsimustikule antud vastustes esitatud teavet võidakse kohapeal kontrollida. Komisjon märkis kontrollimiseelses teates ka seda, et Hiina RV valitsuselt „nõutakse kõigi sisulise vastuse koostamiseks kasutatud alusdokumentide kättesaadavaks tegemist, sealhulgas algdokumentide ja taotluste originaalid". Kaks teist suurt panka, kes andsid valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele soodustingimustel laene, ei esitanud üldse nõutud teavet (Hiina põllumajanduspank) või esitati teave panga eest, ilma et seda oleks saanud kontrollida (Hiina pank).

— ***Shanghai pank***

(143) Komisjon teavitas 25. märtsi 2013. aasta kontrollimiseelse teatega Hiina RV valitsust oma kavatsusest kontrollida Shanghai panka ja tegi Hiina RV valitsuse jaoks kontrollkäigu hõlbustamiseks (kui see on vajalik) ettepaneku pikendada kontrollkäigu kestust 22. aprillini 2013 ([1]). Hiina RV valitsus ei kinnitanud 5. aprillil kontrollimiseelse teate peale saadetud esialgses vastuses Shanghai panga kontrolli toimumist, vaid küsis, kas komisjon on valmis kontrollima Shanghai panka ülejäänud kontrollkäigust erinevas kohas (st Pekingi asemel Shanghais). Kontrollkäigu hõlbustamiseks komisjon erandkorras nõustus sellega; ta palus siiski Hiina RV valitsusel kinnitada Shanghais toimuvat kontrollimist hiljemalt 9. aprilliks (st kolm tööpäeva enne Pekingi kontrollkäigu algust), et meeskond saaks lahendada sellise muudatusega seotud praktilised küsimused. Hiina RV valitsus teatas alles 11. aprillil (üks tööpäev enne kontrollimise algust), et Shanghai pank on valmis kontrollimiseks kas 23. või 24. aprillil 2013. Komisjon teatas samal päeval Hiina RV valitsusele, et hilise kinnituse tõttu ei ole kontrollikava võimalik muuta. Pealegi olid Hiina RV valitsuse väljapakutud kuupäevad (23. või 24. aprill) väljaspool Hiina RV valitsuse ja komisjoni vahel kontrollimise teostamiseks kokkulepitud ajavahemikku ja isegi väljaspool komisjoni väljapakutud pikemat kontrolliperioodi. Seetõttu ei saanud komisjon kontrollida Shanghai panga vastuseid A liitele ja teavet laenude kohta, mida see pank oli valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele andnud. Sellest tulenevalt teatas komisjon 23. mai 2013. aasta kirjas Hiina RV valitsusele, et ta kaalub Shanghai panga esitatud kontrollimata teabe suhtes määruse (EÜ) nr 597/2009 artikli 28 kohaldamist.

([1]) Kontrollkäik oli esialgu kavandatud ajavahemikku 15.–19. aprill 2013.

(144) Hiina RV valitsus väitis 3. juuni 2013. aasta kirjas, et Shanghai panga kontrolli ei toimunud komisjonipoolse paindumatuse tõttu ning et komisjon ei pakkunud välja alternatiivseid kontrollikuupäevasid ja lihtsalt „keeldus kaalumast Shanghai panga kontrollimist". Need väited on lihtsalt valed. Komisjon märkis oma kontrollimiseelses teates selgelt, et talle tehti esialgu ettepanek kontrollida panku 17. ja 18. aprillil 2013 ja vajaduse korral ka 22. aprillil ning Hiina RV valitsus pidi välja pakkuma sobivad ajad pankade külastamiseks kogu kontrolliperioodi vältel (st täielik töönädal pluss üks lisapäev). Ometi pakkus Hiina RV valitsus Shanghai panga kontrollimiseks välja sellest ajavahemikust väljapoole jäävad kuupäevad ja tegi nimetatud pakkumise ainult üks tööpäev enne kontrollkäigu algust. Komisjon leiab, et erinevalt Hiina RV valitsuse väitest oli ta rohkem kui piisaval määral paindlik ja pakkus Shanghai panga kontrollimiseks välja kokku kuus alternatiivset päeva.

— ***Hua Xia pank***

(145) Komisjon selgitas 23. mai 2013. aasta kirjas Hiina RV valitsusele, et ta ei saa kontrollida Huaxia panga (edaspidi „Huaxia") poolt A liitele antud vastuse teatavaid osasid, nimelt omandistruktuuri, valimisse kaasatud eksportivate tootjate krediidikvaliteedi hindamist ning eri tootmisharudelt ja eriti asjaomaselt tootmisharult küsitud riskipreemiaid.

(146) Hiina RV valitsus väitis oma 3. juuni 2013. aasta vastuses, et Huaxia selgitas omandistruktuuri ja esitas komisjonile oma aktsionäride kohta täiendavaid üksikasju ja selgitusi ning et klientide krediidikvaliteedi hindamise suhtes kohaldatakse pangasaladuse seadust ja pankade ja tema klientide vahelisi lepinguid.

(147) Omandistruktuuri kohta tuleb märkida, et Huaxia väitis A liitele antud vastuses, et ta oli asutatud „ilma valitsuse aktsiateta", kuid ei avalikustanud mingit teavet valitsuse osaluse kohta, kuigi komisjon oli seda A liites konkreetselt nõudnud. Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et see on vastuolus muu Hiina RV valitsuse esitatud teabega, ning Huaxia möönis, et osa aktsionäre on riigi osalusega, ja esitas mõne sellise aktsionäri kohta hiinakeelset teavet sisaldava dokumendi. Huaxia esitatud teabest ei selgu siiski, kui suur oli pangas riigi osalus.

(148) Krediidikvaliteedi hindamise kohta märgib komisjon, et pank esitas sellise dokumendi ühe äriühingu kohta (pärast äriühingu nime kaitsmist teatavate muudatuste tegemisega dokumendis), samal ajal kui teiste nõutud dokumentide kohta ta väitis, et nende suhtes kohaldatakse konfidentsiaalsusnorme ning pankade ja nende klientide vahelisi lepinguid. Seda erinevat kohtlemist on raske mõista.

— ***Hiina ekspordi-impordipank***

(149) Komisjon teatas 23. mai 2013. aasta kirjas Hiina RV valitsusele, et Hiina ekspordi-impordipanga (edaspidi „EXIM") vastused A liitele ja puudustele viitavale kirjale olid mittetäielikud ning EXIM ei esitanud teatavaid dokumente, mida oli konkreetselt nõutud, st põhikirja, *riigi-nõukogu teadet Hiina ekspordi-impordipanga asutamise kohta ja Hiina ekspordi-impordipanga meetmeid kõrgtehnoloogiliste toodete ekspordimüügi krediidi juhtimiseks*. Põhikirja kohta väitis Hiina RV valitsus 3. juuni 2013. aasta kirjas, et EXIM ei saanud oma sisekorra tõttu põhikirja esitada (see on ettevõttesisene juhtimisdokument), kuid viitas selle internetiversioonile, millega sai väidetavalt kontrollkäigu ajal EXIMi antud sülearvutis tutvuda. Komisjon on hämmingus sellest selgitusest, millel puudub mõte. Kui dokument oli Internetis kontrollkäigu ajal kättesaadav, ei ole komisjoni arvates mingit põhjust, miks seda ei oleks saanud esitada (nagu korduvalt nõuti) juba küsimustikule ja puudustele viitavale kirjale vastates ning veel kord kontrollkäigu ajal. Väide, et EXIM andis kontrollkäigu ajal võimaluse selle dokumendiga sülearvuti vahendusel tutvuda, on tegelikult vale. EXIM soovitas komisjonil see dokument Internetis läbi vaadata, kuid komisjoni ametnikud selgitasid, et neil puudub kontrolliruumides Internetile juurdepääs. Pealegi ei andnud EXIM isegi linki põhikirja internetiversioonile.

(150) Teise kahe dokumendi kohta väitis EXIM, et neid ei saa nende konfidentsiaalse iseloomu ja sise-eeskirjade tõttu esitada. Puudustele viitavale kirjale antud vastuses märkis EXIM ise, et „EXIM pank asutati ja tegutseb vastavalt riiginõukogu teatele Hiina ekspordi-impordipanga asutamise kohta ja Hiina ekspordi-impordipanga põhikirjale". Seepärast peeti seda dokumenti esmatähtsaks, et kontrollida kaebuses esitatud süüdistusi, mille kohaselt EXIM on avaliku sektori asutus, kuid komisjonil ei võimaldatud selle dokumendiga tutvuda. Sellega seoses tuleb märkida, et üks teine pank (CDB) esitas sarnase dokumendi oma asutamise kohta ja käesoleva uurimise käigus esitati ka mitu muud riiginõukogu teadet. Samuti ei esitanud EXIM konfidentsiaalsust käsitlevate väidete toetuseks mingeid tõendeid. Lisaks, nagu põhjenduses 117 selgitatud, valitsused ei saa subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingust ja algmäärusest tulenevate kohustuste vältimiseks lihtsalt tugineda sise-eeskirjadele. Sama kehtib dokumendi kohta, mis käsitleb *Hiina ekspordi-impordipanga meetmeid kõrgtehnoloogiliste toodete ekspordimüügi krediidi juhtimiseks*, mille puhul EXIM viitas samuti konfidentsiaalsusele, kuid ei esitanud selle kohta tõendusmaterjali ja isegi keeldus nimetamast selle dokumendi eesmärki.

(151) EXIM ei esitanud ka korduvalt nõutud teavet juhatuse ja nõukogu koosseisu kohta, vaid ütles, et „juhatuse koosseis muutub" ja et komisjoni küsimused juhtorgani liikmete Hiina KPsse kuulumise kohta „on subsiidiumivastase uurimise kontekstis eraelu puutumatust rikkuvad ja kohatud küsimused". Juhatuse koosseisu muutumine ei ole käesoleva uurimise seisukohast asjassepuutuv. Oluline on riigi esindatus EXIMi juhtorganites; paraku keeldusid Hiina RV valitsus ja EXIM seda teavet esitamast. Komisjon leiab ka, et EXIMi (ja kõigi pankade) tippjuhtkonna kuulumine Hiina KPsse on oluline küsimus, mis aitab selgitada välja riigi mõju panga juhtimisele. Hiina KP põhikirjas on sätestatud, et „[p]artei peab toetama ja täiustama põhilist majandussüsteemi, milles on peamine osa avalik-õiguslikul omandil ja milles erinevad majandussektorid arenevad kõrvuti […]"; ([1]) seepärast peeti Hiina KP mõju EXIMis uurimise seisukohast ja eelkõige pankade riigipoolse kontrolli ulatuse hindamiseks oluliseks.

([1]) Hiina Kommunistliku Partei põhikiri, preambul.

(152) Mis puudutab eri kategooria toodete ekspordistatistikat, mida küsiti juba küsimustikus ja mille EXIM peab seaduse kohaselt panganduskomisjonile esitama, siis Hiina RV valitsus väitis 3. juuni 2013. aasta kirjas, et ta vajab selle teabe koostamiseks rohkem aega. Selle kohta tuleb märkida, et kuna komisjon küsis seda teavet juba esialgses küsimustikus, oli Hiina RV valitsusel selle koostamiseks aega üle kolme ja poole kuu, kuid ta ei esitanud seda teavet. EXIM väitis, et „selline teave on esitatud aastaaruannetes"; see väide on siiski vale. Hiina RV valitsuse viidatud aastaaruannetes esitatud teave puudutab muid ajavahemikke kui komisjoni poolt küsimustikus ja kontrollkäigu ajal nõutud teave.

(153) Hiina RV valitsus väitis õigesti, et küsimustikule antud vastuses esitas ta muu hulgas mehaaniliste ja elektriliste toodete ning uute kõrgtehnoloogiliste toodete ekspordi jaoks antud ekspordikrediidi summad. Tuleb märkida, et komisjon ei ole neid summasid kunagi vaidlustanud. Komisjon vaidlustas selle, et kui ta püüdis kontrollkäigu ajal neid summasid kontrollida, ei esitanud EXIM nende toetuseks mingeid tõendeid ega selgitanud isegi nende päritolu. Samuti ei lubatud komisjonil kontrollida fotoelektrisektorile antud ekspordikrediidi summat, mille Hiina RV valitsus küsimustikule antud vastuses esitas. Huvitaval kombel ei pidanud EXIM ühtegi neist summadest konfidentsiaalseks, kuid kui komisjon palus esitada nende kontrollimiseks algandmed, keelas EXIM konfidentsiaalsusele viidates juurdepääsu algandmetele. EXIM käitus sarnaselt ka valimisse kaasatud tootjatele ja koostööd tegevatele tootjatele antud ekspordikrediidi summade puhul. Ta teatas puudustele viitavale kirjale antud vastuses asjaomased summad, kuid ei lubanud komisjonil neid konfidentsiaalsusele viidates kontrollida. Tegelikult ei olnud võimalik kontrollida enamikku EXIMi esitatud statistilistest andmetest.

(154) EXIM keeldus ka selgitamast valimisse kaasatud eksportivate tootjate krediidireitinguid ja nende reitingute aluseks olnud analüüse ega esitanud neid toetavat tõendusmaterjali.

— ***Hiina arengupank (edaspidi „CDB")***

(155) Hiina RV valitsus väljendas 3. juuni 2013. aasta kirjas muret, et komisjon küsis „isiklikke küsimusi juhtorganite ja kõrgema juhtkonna parteisse kuulumise kohta". See on vale. Küsimused, mis puudutasid juhtorganite liikmete ja kõrgema juhtkonna sidemeid Hiina KPga, olid tehnilist laadi ning neid esitati selleks — nagu põhjenduses 151 selgitatud –, et aidata määrata kindlaks Hiina KP rolli Hiina majanduses.

(156) Komisjon püüdis kontrollkäigu ajal kontrollida valimisse kaasatud eksportivate tootjate krediidikvaliteedi hindamist. CDB esitas teatavat üldist teavet, kuid ei avalikustanud teavet valimisse kaasatud eksportivate tootjate krediidikvaliteedi hindamise kohta ega isegi fotoelektrisektori riskide hindamise aruannet.

(157) CDB esitas puudustele viitavale kirjale antud vastuses asjaomaselt tootmisharult küsitud riskipreemia summa. Kontrollkäigu ajal CDB korrigeeris oma vastust, kuid ei esitanud komisjoni korduvatest nõudmistest hoolimata selle arvu kohta tõendusmaterjali ega selgitanud selle aluseid.

b) Hiina riigiosalusega pangad on avaliku sektori asutused

(158) Kaebuse esitaja väidab, et riigiosalusega kommertspangad Hiina RVs on riigiorganid algmääruse artikli 2 punkti b tähenduses.

(159) WTO apellatsioonikogu määratles Ameerika Ühendriikides esitatud aruande „Definitive Anti-Dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China" ([1]) (teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud) (edaspidi „apellatsioonikogu aruanne") alusel avaliku sektori asutuse kui üksuse, „millel on, mis täidab või millele on antud valitsusasutuste ülesanded". Apellatsiooninõukogu sõnul võivad tõendid selle kohta, et valitsus kontrollib üksust ja selle toimimist sisuliselt, tõendada seda, et asjaomasel üksusel on täidesaatev võim ja ta teostab seda võimu valitsuse ülesandeid täites. Juhul kui tõenditest ilmneb, et kaudseid märke valitsuse kontrolli kohta on palju, ja kui on ka tõendeid, et sellist kontrolli sisuliselt teostatakse, võib nende alusel teha järelduse, et asjaomane üksus on valitsusasutus ([2]). Apellatsioonikogu aruandes kirjeldatakse avaliku sektori asutusi ka kui üksusi, „mis täidavad valitsuse ülesandeid", ([3]) mida „asjaomase liikmesriigi õiguskorra kohaselt peetakse tavapäraselt valitsuse tegevuse osaks" ([4]).

(160) Järgmises analüüsis keskendutakse sellele, kas kõnealused riigiosalusega kommertspangad täidavad ülesandeid, mida Hiinas peetakse tavapäraselt valitsuse funktsiooniks, ja kui see on nii, siis kas nad teostavad seda tehes täidesaatvat võimu. Uurimisel tehti kindlaks, et Hiina finantsturule on iseloomulik valitsuse sekkumine, sest enamik suuri panku on riigi osalusega. Hiina ametiasutused esitasid väga vähe teavet Hiina RV pankade aktsionäride/omanike kohta. Nagu allpool kirjeldatakse, kogus komisjon esindusliku järelduse tegemiseks siiski kättesaadavat teavet. Analüüsides seda, kas pangad on üksused, millel on, mis täidavad või millele on antud valitsusasutuste ülesanded (avaliku sektori asutused), kogus komisjon teavet nii pankade kuulumise kohta valitsusele kui ka muude näitajate kohta, nagu valitsuse esindajate olemasolu juhatustes, valitsuse kontroll pankade tegevuse üle, valitsuse poliitika või huvide järgimine ja see, kas need üksused on loodud seadusega.

(161) Kättesaadava teabe põhjal tehti järeldus, et Hiina RVs on riigiosalusega pankade käes suurim turuosa ning nad on Hiina finantsturul valitsevad turuosalised. Deutsche Banki 2006. aastal tehtud Hiina pangandussektori uuringu põhjal ([5]) võib riigiosalusega pankade turuosa olla üle 2/3 Hiina turust. WTO koostatud Hiina kaubanduspoliitika ülevaates märgiti samal teemal, et „veel üheks Hiina finantssektori tähelepanuväärseks tunnusjooneks on riikliku omandi suur osakaal" ([6]) ning „Hiina pangandussektori turustruktuuris, mida valitsevad riigiosalusega

([1]) Dokument WT/DS379/AB/R, 11. märts 2011.

([2]) Apellatsioonikogu aruanne, punkt 317.
([3]) Apellatsioonikogu aruanne, punkt 290.
([4]) Apellatsioonikogu aruanne, punkt 297.
([5]) http://www.dbresearch.com/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD0000000000204417.PDF.
([6]) Dokument WT/TPR/S/230, lk 79, aprill 2010.

pangad, ei ole toimunud kuigi suuri muutusi" ([1]). Seejuures on asjakohane märkida, et viis suurimat riigiosalusega kommertspanka (põllumajanduspank, Hiina pank, Hiina ehituspank, kommunikatsioonipank ning tööstus- ja kommertspank) esindavad kokku üle poole Hiina pangandussektorist ([2]). Valitsuse osalust viies suurimas riigiosalusega pangas kinnitas ka Hiina RV valitsus oma vastuses puudustele viitavale kirjale.

(162) Komisjon palus ühtlasi ka teavet nimetatud Hiina pankade valitsusepoolse kontrolli struktuuri kohta ja selle kohta, kuidas fotoelektrisektori puhul järgitakse valitsuse põhimõtteid ja huve (st juhatuse ja nõukogu koosseis, nõukogu/juhatuse koosolekute protokollid, aktsionäride/direktorite kodakondsus, koostööd tegevatele eksportivatele tootjatele antud laenude puhul rakendatud laenupoliitika ja riskihindamise põhimõtted). Sellest hoolimata, nagu põhjenduses 139 märgitud, esitas Hiina RV valitsus selle kohta ikkagi väga vähe teavet ega lubanud suurt osa esitatud teabest kontrollida. Seega pidi komisjon kasutama kättesaadavaid fakte. Kättesaadavate andmete põhjal tegi komisjon järelduse, et need pangad on omandisuhte või nende „kaubandusliku" käitumise üle halduskontrolli omamise alusel, sealhulgas hoiuste ja laenude intressimääradele piirväärtuste kehtestamise alusel (vt põhjendused 164–167), või vahel isegi põhikirja kohaselt ([3]) valitsuse kontrolli all.

Eespool kirjeldatud järelduste tegemiseks kasutatud andmed saadi Hiina RV valitsuse esitatud teabest, Hiina pankade aastaaruannetest, mille esitas Hiina RV valitsus või mis olid avalikult kättesaadavad, Deutsche Banki 2006. aastal tehtud Hiina pangandussektori uuringu tulemustest, ([4]) WTO koostatud Hiina poliitika ülevaatest (2012), ([5]) Maailmapanga aruandest „Hiina 2030", ([6]) OECD Hiinat käsitlevast 2010. aasta majandusuuringust ([7]) või koostööd tegevate eksportivate tootjate esitatud andmetest ning kaebuses esitatud teabest. Sõltumatute allikate hinnangul moodustavad välismaa pangad Hiina pangandussektoris väikese osa, mistõttu on nende roll poliitikat järgivate laenude väljastamisel ebaoluline: asjaomase teabe kohaselt võib nende turuosa olla kõigest 2 % Hiina turust ([8]). Sellekohane avalikult kättesaadav teave kinnitab samuti, et Hiina pangad, eelkõige suured kommertspangad, toetuvad kapitali juurdesaamisel endiselt riigiosalusega aktsionäridele ja valitsusele, kui kapitali adekvaatsuse määr ei ole ülisuure laenuandmise tagajärjel piisav ([9]).

(163) Koostööd tegevatele eksportivatele tootjatele laenu andnud pankadest on enamik riigiosalusega pangad. Kättesaadava teabe põhjal ([10]) tehti kindlaks, et riigiosalusega pangad ja muud riigiosalusega üksused andsid enamiku koostööd tegevatele eksportivatele tootjatele antud laenudest. Need olid Hiina RV suurimad kommerts- ja arengupangad, nagu Hiina arengupank, EXIM pank, Hiina põllumajanduspank, Hiina pank, kommunikatsioonipank ning tööstus- ja kommertspank. Ka ülejäänud asjaomaste riigiosalusega pankade kohta palus komisjon esitada sama, eespool mainitud teabe valitsusepoolse kontrolli kohta ning selle kohta, kuidas fotoelektrisektori puhul järgitakse valitsuse poliitikat või huve. Neid üksikasjalikke andmeid ei esitatud. Sellest

([1]) Dokument WT/TPR/S/264, lk 122, juuli 2012.
([2]) *Ibid.*
([3]) Hiina arengupanga (CDB) põhikirja artiklis 15 on märgitud, et CDB ärieesmärk on muu hulgas „tagada rahvamajanduse keskmise tähtajaga ja pikaajalise arengustrateegia täitmine". Lisaks on CDB 2011. aasta finantsaruannetes märgitud, et „pank ja tema tütarettevõtjad (koos edaspidi" kontsern„) on pühendunud eesmärgile suurendada Hiina konkurentsivõimet ja parandada selle inimeste elustandardit, toetades keskmise tähtajaga ja pikaajaliste laenude, investeeringute, tagatiste ja liisingutega riigi peamisi keskmise tähtajaga ja pikaajalisi strateegiaid ja poliitikat" ja „vastuseks riigi üleskutsele toetada omamaiste ettevõtete minekut rahvusvahelisele turule, teostab kontsern ka väga erinevaid rahvusvahelisele koostööle keskendunud tegevusi".
([4]) Deutsche Banki uuring, „China's Banking Sector: Ripe for the next stage", 7. detsember 2006.
([5]) Hiina kaubanduspoliitika ülevaade, WT/TPR/S/264, lk 122, põhjendus 98.
([6]) „China 2030. Building a modern, harmonious, and creative society", Maailmapank ja riiginõukogu arengu-uuringute keskus, Hiina RV, lk 28–29, 125.
([7]) OECD 2010. aasta Hiina majanduse ülevaade, lk 55: „Hiina rahvapanga laenude intressimäära alampiiri ja hoiuste intressimäära ülempiiri peamine eesmärk on tagada eelkõige riigiosalusega pangandussektori kasumlikkus. Laenude intressmäära alampiiri ja hoiuste intressimäära ülempiiri vahet järk-järgult suurendades on Hiina rahvapank tõhusalt pannud osa panga ümberstruktureerimise kulusid Hiina laenuvõtjatele ja hoiustajatele, kuigi aastatel 2008–2009 ta vähendas seda vahet. Intressimäärade alam- ja ülempiir siiski vähendavad kommertspankade stiimulit määrata riski eest asjakohane hind ning summutavad konkurentsi pangandussektoris".
([8]) Teave pärineb Deutsche Banki Hiina pangandussektorit käsitlevast 2006. aasta uuringust, lk 3–4.
([9]) Teave pärineb Hiina rahvapanga monetaarpoliitika analüüsi grupi koostatud aruandest Hiina rahanduse kohta 2010. aasta teises kvartalis (China Monetary Report Quarter Two, 2010), 5. august 2010, lk 10.
([10]) Teabe esitas Hiina RV valitsus; teave pärineb teatavate pankade põhikirjadest ja aastaaruannetest ning Internetist (nt http://www.fas.org/sgp/crs/row/R42380.pdf).

järeldatakse, et need pangad on valitsuse kontrolli all. Sellise sisulise kontrolli olemasolu tõendab muu hulgas ka valitsuse poliitika toetada kõnealust tootmisharu, andes pankadele juhiseid tegutseda seda tootmisharu toetavalt (vt põhjendus 102). Seepärast tuleks riigiosalusega Hiina RV kommerts- ja arengupanku käsitada avaliku sektori asutustena.

(164) Veel üks märk, mis osutab Hiina RV valitsuse sekkumisele Hiina finantsturul, on Hiina rahvapanga roll konkreetsete piirmäärade kehtestamisel intressimäärade kindlaksmääramisele ja kõikumisele. Ka uurimine kinnitas, et Hiina rahvapangal on olemas kindlad reeglid, millega reguleeritakse intressimäärade muutumist Hiina RVs. Kättesaadava teabe kohaselt on need reeglid sätestatud Hiina rahvapanga ringkirjas hoiuste ja laenude intressimäärade muutmisega seotud küsimuste kohta (Yinfa (2004) nr 251 (edaspidi „ringkiri 251")). Finantseerimisasutustel palutakse kehtestada laenude intressimäärad selliselt, et need jääksid teatavasse Hiina rahvapanga kehtestatud intressimäärade vahemikku. Kommertspankade laenude ja kommertslikult hallatavate poliitiliste pangalaenude jaoks ei ole kehtestatud ülemmäära, vaid ainult alammäär. Linnade krediidiühistute ja maapiirkondade krediidiühistute jaoks on olemas nii ülem- kui ka alammäär. Sooduslaenude ja nende laenude puhul, mille jaoks riiginõukogu on kehtestanud erieeskirjad, intressimäärad tõusta ei saa. Komisjon palus Hiina RV valitsuselt selgitusi ringkirja 251 mõistete ja sõnastuse kohta, samuti sellele eelnenud õigusakti kohta (Hiina rahvapanga ringkiri finantseerimisasutuste laenude intressimäärade muutumise vahemiku suurendamise kohta — YinFa (2003) nr 250). Nagu märgitud põhjenduses 135, Hiina RV valitsus paraku keeldus neid ringkirju esitamast, mistõttu ei olnud komisjonil võimalik nende sisu kontrollida ja selgitusi saada. Kuna Hiina RV valitsus selle kohta mingit olulist teavet ei esitanud, mis osutab justkui sellele, et olukord on pärast 2013. aasta märtsi, mil komisjon viis lõpule oma subsiidiumidevastase uurimise orgaanilise kattega terastoodete kohta, ([1]) muutunud, on jõutud kindlale seisukohale, et Hiina rahvapank sekkub intressimäärade kehtestamisse riigiosalusega kommertspankade poolt ning mõjutab seda. Hiina RV valitsus ei esitanud ühtegi tõendit selle kohta, et kaetud kvaliteetpaberi ja orgaanilise kattega terastoodete uurimise käigus kindlaks tehtud olukord on muutunud. Seetõttu järeldati olemasolevate asjaolude ja muude eespool osutatud tõendite põhjal, et intressimäärade kindlakstegemiseks tuleb kogu uurimisperioodi jooksul kasutada sama metoodikat.

(165) Laenude intressimäärade suhtes kehtestatud piirmäärad ja hoiuste puhul kehtestatud maksimaalsed intressimäärad loovad olukorra, kus pankadel on tagatud juurdepääs odavale kapitalile (hoiuste intressimäärade reguleerimise tõttu) ning nad saavad valitud tootmisharudele soodsalt laenu anda.

(166) Pankade suhtes kohaldatakse ka õigusnorme, mille kohaselt nad on kohustatud muu hulgas teostama oma laenutegevust kooskõlas rahvamajanduse vajadustega, ([2]) toetama krediidiga soodustatud projekte ([3]) või eelistama kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arendamist ([4]). Pangad on kohustatud neid nõudeid järgima. Valimisse kaasatud eksportivad tootjad kuuluvad nii soodustatud projektide kategooriasse kui ka kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude kategooriasse.

(167) Erinevatest sõltumatutest teabeallikatest ilmneb, et riigi osalus Hiina finantssektoris on märkimisväärne ja jätkuv. Näiteks võib tähelepanekute põhjal, mis tehti i) IMFi 2006. aasta töödokumendis, järeldada, et Hiina RVs ei ole pankasid täielikult liberaliseeritud ja krediidiriske ei võeta nõuetekohaselt arvesse, ([5]) ii) IMFi 2009. aasta aruandes tõsteti esile, et intressimäärad ei ole Hiinas vabaks lastud, ([6]) iii) IMFi 2010. aasta riigiaruandes väidetakse, et kapitalikulud on Hiinas suhteliselt madalad, laenuotsustes on tihtipeale määravaks hinnast sõltumatud tegurid ning äriühingute suured säästud on osaliselt seotud mitmesuguste vahendite (sh kapital ja maa) madala hinnaga, ([7]) ning iv) OECD 2010. aasta majandusülevaates Hiina kohta ([8]) ja OECD majandusüksuse töödokumendis nr 747 Hiina finantssektori reformide kohta ([9]) tõdeti, et finantseerimisasutused on endiselt peamiselt riigi omandis, mis tõstatab küsimuse, mil määral tehakse pankade laenuotsused üksnes ärilistest kaalutlustest lähtuvalt, kui pangad täidavad traditsiooniliselt riigiasutuste ülesandeid, omades tihedaid sidemeid valitsusega.

([1]) Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 215/2013, 11. märts 2013, põhjendus 169 (ELT L 73, 15.3.2013, lk 16).

([2]) Hiina RV kommertspanganduse seadus, artikkel 34.

([3]) Riiginõukogu otsus nr 40 tööstuse ümberstruktureerimise edendamise ajutiste eeskirjade kehtestamise ja rakendamise kohta.

([4]) Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadus (korraldus nr 82).

([5]) IMFi töödokument, „Progress in China's Banking Sector Reform: Has Bank Behaviour Changed?", WP/06/71, märts 2006, (vt lk 3–4, 13, 18–20).

([6]) IMFi töödokument, „Interest Rate Liberalization in China", WP/09/171, august 2009, (vt lk 3–4, 21–23).

([7]) IMFi riigiaruanne Hiina Rahvavabariigi kohta: 2010, artikkel IV „Consultation", nr 10/238, juuli 2010, (vt lk 22, 24 ja 28–29).

([8]) OECD 2010. aasta Hiina majanduse ülevaade, veebruar 2010, (vt peatükk 3, lk 71, 73–81, 97).

([9]) OECD, „China's Financial Sector Reforms", majandusüksuse töödokument nr 747, ECO/WKP (2010) 3, 1. veebruar 2010, (vt lk 2, 8–15, 36).

(168) Eespool esitatud tõendite alusel järeldatakse, et riigiosalusega kommerts- ja arengupangad täidavad Hiina RV nimel valitsuse ülesandeid, nimelt edendavad kohustuslikus korras teatavaid majandussektoreid kooskõlas riigi planeerimis- ja poliitikadokumentidega. Suur valitsuse osalus riigiosalusega pankades ja muu teave riigiosalusega pankade ja valitsuse vaheliste seoste kohta (sh Hiina RV valitsuse koostöösoovimatus selles küsimuses) kinnitavad, et valitsus kontrollib panku nende avalike ülesannete täitmisel. Hiina RV valitsus kontrollib riigiosalusega kommerts- ja arengupanku sisuliselt sellega, et valitsuse sekkumine finantssektoris on läbiv ja riigiosalusega pangad on kohustatud järgima valitsuse poliitikat. Seepärast käsitatakse riigiosalusega kommerts- ja arengupanku avaliku sektori asutustena, sest neil on, nad täidavad või neile on antud valitsusasutuste ülesanded.

c) Hiina RV erapankadele paneb ülesandeid ja neid suunab Hiina RV valitsus

(169) Komisjon analüüsis ka seda, kas Hiina RV valitsus annab Hiina eraomanduses olevatele kommertspankadele ülesande või juhised väljastada fotoelektri tootjatele soodus- (subsideeritud) laene algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv tähenduses.

— ***Hiina RV valitsuse poliitika olemasolu***

(170) Eelmise punkti põhjal, milles käsitleti riigi sekkumist fotoelektrisektoris (põhjendus 101), ja allpool kirjeldatud tähelepanekute põhjal on selge, et Hiina RV valitsus rakendab fotoelektrisektorile sooduslaenude andmise poliitikat, sest selliste laenude väljastamises osalevad avaliku sektori asutused (riigiosalusega kommertspangad), ([1]) millel on turul valitsev seisund, mis võimaldab neil pakkuda turu intressimäärast madalamaid intressimäärasid.

— ***Poliitika laienemine erapankadele***

(171) Kommertspanganduse seadus (2003) kehtib ühtviisi nii riigiosalusega kui ka eraomanduses olevate kommertspankade suhtes. Näiteks kohustab nimetatud seaduse artikkel 38 kõiki kommertspanku (st ka erapanku) „määrama laenude intressimäärad, järgides Hiina rahvapanga kehtestatud intressimäära alumist ja ülemist piirmäära", ning kommertspanganduse seaduse artikkel 34 kohustab kommertspanku „väljastama laenusid vastavalt rahvamajanduse ja sotsiaalarengu vajadustele ning riigi tööstuspoliitika vaimus".

(172) Fotoelektrisektorile sooduslaenude andmisele viidatakse mitmes valitsuse planeerimis- ja poliitikadokumendis. *Riiginõukogu 10. oktoobri 2010. aasta otsuses seitsme uue strateegilise tootmisharu arengu edendamise kohta* lubatakse näiteks suurendada maksu- ja finantspoliitika toetust strateegilistele tootmisharudele ([2]) (sh fotoelektrisektorile) ning julgustatakse finantseerimisasutusi „andma rohkem krediiti" nendele tootmisharudele ja „kasutama ära selliseid finantsalaseid sooduskohtlemise meetodeid nagu riski kompenseerimine". Samuti lubatakse keskmise tähtajaga ja pikaajalises teaduse ja tehnoloogia riiklikus arengukavas (2006–2020), milles päikeseenergiat ja fotoelektrilisi elemente nimetatakse eelisvaldkondade ja -teemade all, ([3]) „julgustada finantseerimisasutusi andma suurematele riiklikele teadusprojektidele ja tehnoloogilise industrialiseerimise projektidele sooduskrediiti" ning antakse valitsusele juhis „suunata erinevaid finantseerimisasutusi ja erakapitalil põhinevaid üksusi osalema teaduse ja tehnoloogia arengus". *Hiina RV teaduse ja tehnoloogia arengu seaduses (Hiina RV presidendi korraldus nr 82)* on sätestatud, et riik julgustab ja suunab finantseerimisasutusi toetama laenude andmisega kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arengut ning poliitikale orienteeritud finantseerimisasutused eelistavad kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arengut ([4]). Sama seaduse kohaselt peavad poliitikale orienteeritud finantseerimisasutused pakkuma oma äritegevuse raames spetsiaalset abi ettevõtete sõltumatu innovatsiooni projektidele, mida riik soodustab ([5]).

(173) Lisaks on eespool nimetatud Hiina rahvapanga piirang intressimäärade kindlaksmääramisele (põhjendused 164 ja 165) kohustuslik ka eraomanduses olevate kommertspankade suhtes.

([1]) Vt avaliku sektori asutuste kohta tehtud järeldus põhjenduses 53.

([2]) Riiginõukogu 10. oktoobri 2010. aasta otsus seitsme uue strateegilise tootmisharu arengu toetamise kohta, artikkel 7.

([3]) Keskmise tähtajaga ja pikaajaline teaduse ja tehnoloogia riiklik arengukava (2006–2020), III jagu, 1. peatükk.

([4]) Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadus (Hiina RV presidendi korraldus nr 82), artikkel 18.

([5]) Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadus (Hiina RV presidendi korraldus nr 82), artikkel 34.

(174) Eespool esitatud tsitaadid pangandussektorit käsitlevatest seadustest ja määrustest näitavad, et Hiina RV valitsuse poliitika anda fotoelektrisektorile sooduslaene laieneb ka eraomanduses olevatele kommertspankadele ning tegelikkuses on Hiina RV valitsus andnud neile pankadele korralduse „väljastada laenusid vastavalt rahvamajanduse ja sotsiaalarengu vajadustele ning riigi tööstuspoliitika vaimus” ([1]).

— ***Krediidiriski hindamine***

(175) Komisjon palus Hiina RV valitsuselt asjakohast teavet, et hinnata, kuidas Hiina pangad hindavad fotoelektrisektori äriühingute krediidiriski, enne kui nad otsustavad, kas anda neile laenu või mitte, ning määravad väljastatavate laenude tingimused. Küsimustiku liites A palus komisjon teavet selle kohta, kuidas pangad laenude väljastamisel riske arvesse võtavad, kuidas laenuvõtja krediidikvaliteeti hinnatakse, milliseid riskipreemiaid pangad erinevatelt Hiina RV äriühingutelt/majandussektoritelt nõuavad, milliseid tegureid pangad laenu rakendamise eelsel hindamisel arvesse võtavad, milline on laenu rakendamise ja heakskiitmise protsess jne. Paraku ei esitanud ei Hiina RV valitsus ega ükski küsimustikus märgitud pank selle kohta mingeid tõendeid (v.a üks erand, mida mainitakse põhjenduses 176). Hiina RV valitsus esitas ainult üldisi vastuseid, mida ei toetanud mingid tõendid selle kohta, et krediidiriski üldse hinnatakse.

(176) Ühe panga kontrollimise ajal sai komisjon ühe riskihinnangu läbi vaadata. Selles krediidiriski hinnangus viidati valitsuse toetusele fotoelektrisektori äriühingutele ja riigi kavale edendada fotoelektrisektorit üldiselt ning see fakt avaldas asjaomase äriühingu krediidireitingule soodsat mõju. See näitab, kuidas valitsuse poliitika (ja teatavale sektorile antavad subsiidiumid) mõjutab pankade otsuseid fotoelektrisektori äriühingute rahastamise tingimuste kindlaksmääramisel.

(177) Komisjon palus samasugust teavet ka koostööd tegevatelt eksportivatelt tootjatelt ning üritas seda teavet kontrollida valimisse kaasatud eksportivate tootjate juurde sooritatud kohapealsete kontrollkäikude ajal. Enamik eksportivaid tootjaid vastasid, et pangad nõuavad enne laenu väljastamist teatavaid dokumente ja hindavad teataval määral krediidiriski. Paraku ei suutnud nad oma väiteid tõenditega kinnitada. Komisjon küsis kohapealsete kontrollkäikude ajal tõendeid selle kohta, et pangad nimetatud dokumente küsivad või et äriühingud on selliseid dokumente pankadele esitanud, või pankade poolt väljastatud aruandeid, millest oleks näha, et krediidiriski on analüüsitud. Paraku ei olnud valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontsernid suutelised selliseid tõendeid esitama ning samuti ei olnud nad suutelised esitama oma väidete kinnituseks muid tõendeid.

(178) Teavet krediidiriskide hindamise kohta küsiti huvitatud isikutelt korduvalt, kuivõrd seda peetakse väga oluliseks, võttes muu hulgas arvesse põhjenduses 167 nimetatud teavet.

(179) Neil põhjustel kehtivad Hiina RV krediidiriski hindamise kohta tehtud tähelepanekud nii riigiosalusega kommertspankade, eraomanduses olevate kommertspankade kui ka arengupankade suhtes. Eespool esitatud tõendite põhjal võib tõesti teha järelduse, et Hiina RVs on erapangad kohustatud järgima valitsuse poliitikat laenude andmisel (eelkõige fotoelektrisektorile laenude andmisel) ja tegutsema sarnaselt riigiosalusega pankadele, mille kohta põhjenduses 168 järeldati, et need on avaliku sektori asutused. Seepärast leitakse, et Hiina RV valitsus annab erapankadele ülesande ja juhise täita tavapäraselt valitsuse täidetavaid ülesandeid algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv tähenduses.

(180) Lisaks näitavad eespool esitatud tõendid, et isegi kui riigiosalusega panku ei käsitata avaliku sektori asutustena, käsitatakse neid samuti pankadena, kellele Hiina RV valitsus annab ülesande ja juhise täita tavapäraselt valitsuse täidetavaid ülesandeid algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv tähenduses.

d) Hiina finantsturu moonutused

(181) Käesoleva uurimise käigus kogutud teabest võib järeldada, et riigiosalusega pankade turuosa on üle 2/3 Hiina turust.

([1]) Kommertspanganduse seadus, artikkel 34.

Viis suurimat riigiosalusega kommertspanka (põllumajanduspank, Hiina pank, Hiina ehituspank, kommunikatsioonipank ning tööstus- ja kommertspank) esindavad kokku üle poole Hiina pangandussektorist ([1]). Lisaks on täielikult riigi omanduses Hiina arengupank ja Hiina ekspordi-impordipank. Need seitse panka andsid enamiku laenudest kaheksale päikesepaneelide juhtumi valimisse kaasatud eksportivale tootjale. Selline läbiv riigiosalus ning Hiina finantsturu moonutused ja Hiina valitsuse poliitika suunata odav raha valitud tootmisharudesse kahjustavad võrdseid võimalusi rahvusvahelises kaubanduses ja annavad Hiina tootjatele põhjendamatu eelise.

(182) Hiina RV pankadel puudub laenutingimuste kindlaksmääramisel täielik otsustusõigus. Intressimäärade puhul peavad nad järgima Hiina rahvapanga (PBOC) sätestatud piirmäärasid. Need piirmäärad ja hoiuste intressimääradele kehtestatud ülempiir tekitavad olukorra, kus pankadele on tagatud juurdepääs odavale kapitalile (hoiuste intressimäärade reguleerimise tulemusel) ja nad saavad anda soodsa intressimääraga laenu valitud tootmisharudele.

(183) Samuti kohaldatakse pankade suhtes õigusnorme, mille kohaselt peavad nad muu hulgas lähtuma oma laenutegevuses rahvamajanduse vajadustest, ([2]) andma soodustatud projektidele krediiditoetust ([3]) või eelistama kõrgtehnoloogiliste või uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arengut ([4]). Pangad on kohustatud neid nõudeid järgima.

(184) Viimastel andmetel saavad teatavad Hiina RV suured kommertspangad kasutada riigi välisvaluutareserve ([5]). See vähendab oluliselt nende kapitalikulu ning seda „odavat raha" kasutatakse valitud äriühingutele ja projektidele USA dollarites ja eurodes laenude andmiseks kooskõlas välisturule suundumise poliitikaga. Seega saavad nad pakkuda tingimusi, mis ei ole tavalistele kommertspankadele jõukohased.

(185) Teine suur moonutus fotoelektrisektori rahastamisel on Hiina arengupanga (CDB) eelisseisund; tegemist on kõnealuse tootmisharu suurima laenuandjaga, kes on andnud valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele suurema osa laenudest ja krediidiliinidest. CDBd rahastatakse peaaegu täielikult võlakirjade müügist, mitte hoiustest, ja rahandusministeeriumi andmetel on see pank riigi suuruselt teine võlakirjade emiteerija. Kõnealuse erimehhanismi tõttu saab CDB ennast odavalt rahastada ja anda sellest tulenevalt soodustingimustel laenu valitud tootmisharudele ([6]).

3.4.1.1. Sooduslaenud

a) ***Sissejuhatus***

(186) Kaebuse esitaja väitis, et Hiina RV valitsus subsideerib fotoelektrisektorit sooduslaenude ja suunatud krediidi abil.

b) ***Õiguslik alus***

(187) Sooduslaenud on Hiinas ette nähtud järgmiste õigusnormidega: Hiina RV kommertspanganduse seadus, laenude andmise üldeeskirjad (mida rakendab Hiina rahvapank), riiginõukogu otsus nr 40 tööstuse ümberstruktureerimise edendamise ajutiste eeskirjade kehtestamise ja rakendamise kohta.

c) ***Uurimise tulemused***

(188) Tõendite täielikkust arvesse võttes leitakse, et valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele antud laenudest valdava enamiku annavad riigiosalusega pangad, mis on vastavalt põhjendusele 168 avaliku sektori asutused, sest neile on antud ja nad täidavad valitsusasutuste ülesandeid. Lisaks on tõendeid selle kohta, et need pangad teostavad tegelikult valitsusasutuse volitusi, sest — nagu põhjenduses 164 selgitatud — viisist, kuidas kommertspangad teevad otsuseid Hiina äriühingutele antavate laenude intressimäärade kohta, nähtub selgelt, et tegemist on riigi (st Hiina rahvapanga) sekkumisega. Neid asjaolusid arvesse võttes

([1]) Dokument WT/TPR/S/264, lk 122, juuli 2012.
([2]) Hiina RV kommertspanganduse seadus, artikkel 34.
([3]) Riiginõukogu otsus nr 40 ajutiste meetmete kehtestamise ja rakendamise kohta struktuurimuudatuste läbiviimiseks tööstuses.
([4]) Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadus (korraldus nr 82).
([5]) http://english.caixin.com/2012-04-19/100381773.html.

([6]) Hiina panganduskomisjon (CBRC) otsustas, et Hiina kommertspangad võivad osta CDB võlakirju (see kehtib ainult CDB võlakirjade suhtes) ja kohaldada kõnealuste varade suhtes 0 % riskikaalu. Tegelikult tähendab see, et selliseid võlakirju omavad pangad ei pea riskide maandamiseks neid varasid kapitaliga tagama ning see mõjutab panga juurdepääsu kapitalile ja teeb kättesaadavaks odava raha. CDB võlakirjadest saadav tulu on tavaliselt hoiuste intressi viitemääradest suurem, kuid laenude intressimäärast väiksem ja selle tulemusel saavad Hiina kommertspangad riskivabade CDB võlakirjade ostmisega raha teenida. Stabiilse tuluallika tõttu saavad pangad anda teatavatele tootmisharudele soodusintressiga laenu, sest saamatajäänud tulu hüvitatakse kirjeldatud mehhanismi kaudu.

alluvad kõnealused üksused oma laenutegevuses otseselt valitsuse korraldustele. Asjaolu, et pangad teostavad valitsusasutuse volitusi, kinnitab ka see, kuidas *laenude andmise üldeeskirjade* (rakendab Hiina rahvapank) artiklite 7 ja 15, *otsusega nr 40* ja *kommertspanganduse seaduse* artikliga 34 rakendatakse valitsuse tööstuspoliitikat. Suur hulk kaudseid tõendeid, mida kinnitavad objektiivsed uuringud ja aruanded, tõendavad, et Hiina finantssüsteemi iseloomustab siiani suuremahuline valitsuse sekkumine, nagu põhjendustes 172 ja 178 juba selgitatud. Lisaks ei esitanud Hiina RV valitsus teavet, mis võimaldanuks paremini mõista riigiosalusega pankade suhteid valitsusega, nagu on selgitatud põhjendustes 139 ja 140. Seega on Hiina RVs riigiosalusega kommertspankade väljastatud laenude puhul komisjoni arvates tegemist fotoelektriliste seadmete tootjatele antud rahalise toetusega valituse rahaliste vahendite otsese ülekandmisena algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses. Lisaks kinnitavad samad tõendid, et valitsus annab riigiosalusega kommertspankadele (ja eraomandis olevatele pankadele) ülesandeid ja juhiseid ning see omakorda tähendab rahalise toetuse andmist algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iv tähenduses.

(189) Samuti on põhjendustes 169–178 esitatud analüüsi arvesse võttes kindlaks tehtud, et Hiina RV valitsus on andnud eraomaduses olevatele pankadele volitused ja juhised anda fotoelektriliste seadmete tootjatele laenu ning antakse rahalist toetust algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktide i ja iv tähenduses.

(190) Ulatuses, milles valitsus või valitsuse volituste ja juhiste kohaselt tegutsevad erapangad annavad laenu soodsamatel tingimustel, kui laenusaaja võiks turul tegelikult saada, on tegemist kasuga algmääruse artikli 3 lõike 2 ja artikli 6 punkti b tähenduses. Hiina RVs valitsusele mittekuuluvate finantseerimisasutuste antud laenud ei sobi võrdlusaluseks, sest on kindlaks tehtud, et erapangad on saanud volitused ja juhised Hiina RV valitsuselt ning järgivad seetõttu eeldatavasti riigiosalusega pankade laenutavasid. Seetõttu on võrdlusalus tuletatud põhjendustes 198–200 kirjeldatud meetodil. Selle võrdlusaluse kasutamine näitab, et fotoelektrisektorile antakse laenu turutingimustest soodsamatel tingimustel.

(191) Vastavalt otsusele nr 40 kuulub fotoelektrisektor soodustatud tootmisharude kategooriasse. Otsus nr 40 on riiginõukogu (Hiina RV kõrgeim haldusorgan) korraldus ja seega õiguslikult siduv teiste avaliku sektori asutuste ja ettevõtjate suhtes. Selles liigitatakse tootmissektorid „soodustatud, kitsendatud ja välistatud projektideks". Otsuses on esitatud tööstuspoliitika suunised, mis koos ümberstruktureerimise andmebaasiga näitavad, kuidas Hiina RV valitsus järgib poliitikat, mille kohaselt soodustatakse ja toetatakse teatavaid kontserne või sektoreid, nagu fotoelektri-/ uue energia sektor, mis on ümberstruktureerimise andmebaasis liigitatud „soodustatud tootmisharuks". Soodustatud tootmisharude arvu kohta tuleb öelda, et need esindavad ainult osa Hiina majandusest. Lisaks on nende soodustatud tootmisharude raames omistatud staatus „soodustatud" ainult teatavatele tegevusvaldkondadele. Ühtlasi on otsuse nr 40 artiklis 17 sätestatud, et „soodustatud investeerimisprojektide" suhtes kohaldatakse konkreetseid eelistusi ja soodustusi, muu hulgas rahalist toetust. Teisalt antakse otsusega nr 40 riigiasutustele õigus sekkuda turu reguleerimiseks otseselt „kitsendatud ja välistatud projektidesse". Artiklites 18 ja 19 on tegelikult sätestatud, et asjaomane asutus takistab finantseerimisasutusi sellistele „kitsendatud ja välistatud projektidele" laenu andmast. Eeltoodu põhjal on selge, et otsuses nr 40 on sätestatud kõigi majandusinstitutsioonide suhtes siduvad eeskirjad, mis on esitatud juhistena, kuidas edendada ja toetada soodustatud tootmisharusid (sh fotoelektrisektorit).

(192) Nagu põhjenduses 172 selgitatud, suunab Hiina valitsus sooduslaenud piiratud arvule tootmisharudele, millest üks on fotoelektrisektor. Neid asjaolusid arvesse võttes on selge, et ametiasutused lubavad finantseerimisasutustel anda sooduslaenu vaid piiratud arvule tootmisharudele/ äriühingutele, mis järgivad Hiina RV valitsuse poliitikat. Tuginedes toimikus olevatele tõenditele ja võttes arvesse asjaolu, et Hiina RV valitsus ei teinud selles küsimuses koostööd, leitakse, et subsiidiumid sooduslaenude kujul ei ole üldiselt kõigile kättesaadavad ning on seega algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses konkreetsed. Samuti ei esitanud ükski huvitatud isik tõendeid, mis kinnitaksid, et subsideerimisel lähtutakse objektiivsetest kriteeriumidest või tingimustest vastavalt artikli 4 lõike 2 punktile b.

d) ***Kokkuvõte***

(193) Uurimine näitas, et kõik valimisse kaasatud eksportivad tootjad said uurimisperioodil sooduslaene.

(194) Seega tuleks fotoelektrisektori rahastamist käsitada subsideerimisena.

(195) Seda subsiidiumi tuleks käsitada tasakaalustatavana, sest esinevad nii rahaline toetus, eksportivate tootjate kasu kui ka konkreetsus.

e) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(196) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Algmääruse artikli 6 punkti b kohaselt on saaja saadud kasu järgmise kahe summa vahe: summa, mille laenu saav äriühing maksab valitsuslaenu eest, ning summa, mis tal tuleks maksta võrreldava kommertslaenu eest, mida ta võiks turul reaalselt saada.

(197) Nagu põhjenduses 190 selgitatud, tuletati sobiv turupõhine võrdlusalus allpool kirjeldatud meetodil, sest Hiina pankade antavad laenud kajastavad valitsuse olulist sekkumist pangandussektorisse ning ei kajasta intressimäärasid, mis kehtiksid toimival turul. Hiina RV valitsuse koostöösoovimatuse tõttu toetus komisjon intressimäära sobiva võrdlusaluse kindlakstegemisel ka kättesaadavatele faktidele.

(198) Renminbides (RMB) vääringustatud laenudele sobiva võrdlusaluse tuletamisel peeti asjakohaseks kasutada Hiina intressimäärasid, mida on tavapärase tururiski arvessevõtmiseks kohandatud. Olukorras, kus eksportijate finantsolukord on kindlaks määratud moonutatud turutingimustes ning Hiina pangad ei ole esitanud usaldusväärset teavet ei riskide mõõtmise ega krediidireitingute määramise kohta, otsustati, et Hiina eksportijate krediidikvaliteedi hindamisel ei saa võtta aluseks nimiväärtust, vaid tuleb kohaldada kasumimarginaali, et võtta arvesse Hiina moonutatud turutingimuste võimalikku mõju finantsolukorrale.

(199) Sama kehtib välisvaluutades vääringustatud laenude puhul. Võrdlusalusena kasutati uurimisperioodil emiteeritud selliselt vääringustatud BB reitinguga ettevõtete võlakirju.

(200) Sellega seoses, nagu põhjendustes 138–140 selgitatud, paluti nii Hiina RV valitsusel kui ka koostööd tegevatel eksportivatel tootjatel esitada teave Hiina pankade laenupoliitika ja eksportivatele tootjatele laenu andmise põhimõtete kohta. Korduvatest nõudmistest hoolimata sellist teavet ei saadud. Võttes arvesse koostöö puudumist, tuginedes kõikidele kättesaadavatele faktidele ja kooskõlas algmääruse artikli 28 lõikega 6, peeti asjakohaseks otsustada järgmiselt: kõigi Hiina ettevõtjate jaoks määratakse kõrgeim mitteinvesteeringu tüüpi investeeringuklass ainult võlakirjade puhul (BB Bloombergi järgi) ja ettevõtjate väljastatud võlakirjadelt eeldatavaid asjakohaseid riskipreemiaid kohaldatakse selle reitingu alusel Hiina rahvapanga tavapärase laenuintressimäära suhtes. Eksportivate tootjate kasu arvutati järgmiselt: intressimäärade erinevus (väljendatud protsendina) korrutati laenusumma tagastamata osaga, st intressidega, mis ei olnud uurimisperioodil veel tasutud. Seejärel jaotati see summa koostööd tegevate eksportivate tootjate kogukäibe peale.

(201) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Poliitikat järgivad sooduslaenud	
Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	1,14 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,61 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,25 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,92 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	1,80 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,02 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,84 %
Jinko Solar Co Ltd ja seotud äriühingud	0,85 %

3.4.1.2. Krediidiliini võimaldamine

a) ***Sissejuhatus***

(202) Kaebuse esitaja väitis, et Hiina pangad võimaldasid vaatlusaluse toote Hiina eksportijatele ebaproportsionaalseid krediidiliine. Uurimine kinnitas, et Hiina pangad võimaldasid kõigile uurimisalustele äriühingutele tõepoolest suuri krediidiliine, üldjuhul tasuta või väga väikese tasu eest. Tavapärastel turutingimustel on sellised krediidiliinid seotud suurte kohustuste ja haldustasudega, mis võimaldavad pankadel katta kulud ja riskid.

b) ***Uurimise tulemused***

Krediidiliinid kujutavad endast võimalikku vahendite ülekandmist

(203) Juhtumi *EÜ — õhusõidukid* vaekogu aruanne kinnitas, et selliste krediidiliinide näol, mille mõju on üksiklaenude mõjust suurem, võib tegemist olla vahendite ülekandmisega algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses ja seega rahalise toetusega. Vaekogu leidis, et võimalikust vahendite ülekandmisest saadakse kasu *lihtsalt seetõttu, et eksisteerib* kohustus raha otse üle kanda. Samuti leidis vaekogu, et krediidiliin *kui selline* võib tuua seda saavale äriühingule kasu ja seetõttu on tegemist võimaliku vahendite ülekandmisega, mis eristub vahendite otsesest ülekandmisest üksiklaenudena ([1]).

Krediidiliine võimaldavad pangad on avaliku sektori asutused või on saanud ülesande valitsuselt

(204) Valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele võimaldasid krediidiliine samad pangad, mis andsid ka eespool kirjeldatud sooduslaene. Nagu eespool leiti, on need pangad avaliku sektori asutused (põhjendused 158–166) või nad on saanud Hiina RV valitsuselt ülesande ja juhised rahastada fotoelektrisektorit soodustingimustel (põhjendused 169–178).

(205) Nagu eespool selgitatud (põhjendused 158–185), moonutavad Hiina turgu seadused ja riigiosalusega pankade tegevus ning enamasti võimaldatakse krediidiliinid tasuta või väga väikese tasu eest. Tavapärastel turutingimustel on sellised krediidiliinid seotud suurte kohustuste ja haldustasudega, mis võimaldavad pankadel katta kulud ja riskid.

(206) Kasu suurus väljendub tasudes, mida tavaliselt võetakse äriühingutele kommertskrediidiliinide võimaldamise eest ja millest valimisse kaasatud eksportivad tootjad olid enamasti vabastatud. Komisjon tugines tasudele, mida ühelt valimisse kaasatud eksportivalt tootjalt võttis krediidiliini eest välismaine kommertspank.

(207) Vastavalt otsusele nr 40 kuulub fotoelektrisektor soodustatud tootmisharude kategooriasse. 40. Otsus nr 40 on riiginõukogu (Hiina RV kõrgeim haldusorgan) korraldus ja seega õiguslikult siduv teiste avaliku sektori asutuste ja ettevõtjate suhtes. Selles liigitatakse tootmissektorid „soodustatud, kitsendatud ja välistatud projektideks". Otsuses on esitatud tööstuspoliitika suunised, mis koos ümberstruktureerimise andmebaasiga näitavad, kuidas Hiina RV valitsus järgib poliitikat, mille kohaselt soodustatakse ja toetatakse teatavaid kontserne või sektoreid, nagu fotoelektri-/ uue energia sektor, mis on ümberstruktureerimise andmebaasis liigitatud „soodustatud tootmisharuks". Soodustatud tootmisharude arvu kohta tuleb öelda, et need esindavad ainult osa Hiina majandusest. Lisaks on nende soodustatud tootmisharude raames omistatud staatus „soodustatud" ainult teatavatele tegevusvaldkondadele. Ühtlasi on otsuse nr 40 artiklis 17 sätestatud, et „soodustatud investeerimisprojektide" suhtes kohaldatakse konkreetseid eelistusi ja soodustusi, muu hulgas rahalist toetust. Teisalt antakse otsusega nr 40 riigiasutustele õigus sekkuda turu reguleerimiseks otseselt „piiratud ja välistatud projektidesse". Artiklites 18 ja 19 on tegelikult sätestatud, et asjaomane asutus takistab finantseerimisasutusi sellistele „piiratud ja välistatud projektidele" laenu andmast. Eeltoodu põhjal on selge, et otsuses nr 40 on sätestatud kõigi majandusinstitutsioonide suhtes siduvad eeskirjad, mis on esitatud juhistena, kuidas edendada ja toetada soodustatud tootmisharusid (sh fotoelektrisektorit).

(208) Nagu põhjendustes 172 ja 192 selgitatud, suunab Hiina RV valitsus sooduslaenud, millest olulise osa moodustavad krediidiliinid, piiratud arvule tootmisharudele. Fotoelektrisektor on üks neist tootmisharudest ja saab diskrimineerivatest sooduslaenudest kasu.

([1]) „Report of the Panel, European Communities and Certain Member States — Measures Affecting Trade in Large Civil Aircraft", WT/DS316/R (30.6.2010), punktid 7.735–7.738.

(209) Neid asjaolusid arvesse võttes on selge, et riigiasutused lubavad finantseerimisasutustel anda soodustingimustel krediidiliine vaid piiratud arvule sektoritele/äriühingutele, mis järgivad Hiina RV valitsuse poliitikat. Tuginedes toimikus olevatele tõenditele ja võttes arvesse asjaolu, et Hiina RV valitsus ei teinud selles küsimuses koostööd, leitakse, et subsiidiumid ebaproportsionaalsete krediidiliinide näol ei ole üldiselt kõigile kättesaadavad ning on seega algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses konkreetsed. Samuti ei esitanud ükski huvitatud isik tõendeid, mis kinnitaksid, et subsideerimisel lähtutakse objektiivsetest kriteeriumidest või tingimustest vastavalt algmääruse artikli 4 lõike 2 punktile b.

c) ***Kokkuvõte***

(210) Uurimine näitas, et kõigile valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontsernidele võimaldati uurimisperioodil krediidiliine tasuta või turuhinnast madalama hinnaga.

(211) Seega tuleks fotoelektrisektorile selliste krediidiliinide võimaldamist käsitada subsideerimisena.

(212) Seda subsiidiumi tuleks käsitada tasakaalustatavana, sest esinevad nii rahaline toetus, eksportivate tootjate kasu kui ka konkreetsus.

d) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(213) Tasuta või turuhinnast madalama tasu eest krediidiliini võimaldamist käsitatakse finantsteenuste osutamisena (algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkt iii) tegelikust maksumusest madalama tasu eest. Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Põhjendustes 158–185 kirjeldatud turumoonutuste tõttu ei olnud finantsteenuste (käesoleval juhul krediidiliini võimaldamise) tegelikku maksumust Hiina RVs valitsevatel turutingimustel võimalik kindlaks määrata. Seepärast käsitatakse kooskõlas algmääruse artikli 6 punktiga b saaja saadud kasuna järgmise kahe summa vahet: summa, mille äriühing maksab Hiina pankade võimaldatud krediidiliini eest, ning summa, mis tal tuleks maksta võrreldava kommertskrediidiliini eest, mida ta võiks turul reaalselt saada. Samuti võib krediidiliine käsitada võimaliku vahendite ülekandmisena algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses.

(214) Ühele valimisse kaasatud eksportivale tootjale võimaldas krediidiliini pank, mille peakontor on asutatud Hiina RVst erinevas finantsjurisdiktsioonis, ning seda krediidiliini võimaldades kohaldati maailma finantsturgudel tavapäraseid kohustusi ja menetlustasusid. Kuigi krediidiliini võimaldas kõnealuse panga Hiina tütarettevõtja, sobib see võrdlusaluse kindlaksmääramiseks. Selle krediidiliini eest võetud tasusid peeti asjakohaseks kasutada võrdlusalusena kooskõlas algmääruse artikli 6 punkti d alapunktiga ii.

(215) Subsiidiumi summa (millest on lahutatud tegelikult makstud tasud) arvutamiseks kohaldati võrdlusalusena kasutatud tasusid proportsionaalselt iga asjaomase krediidiliini suhtes. Kui krediidiliini kestus oli üle ühe aasta, jagati subsiidiumi kogusumma krediidiliini perioodile ja uurimisperioodile jäi vastav summa.

(216) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Krediidiliini võimaldamine	
Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	1,97 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	2,14 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	1,09 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	1,28 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,92 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,24 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,50 %
Jinko Solar Co Ltd ja seotud äriühingud	2,59 %

3.4.1.3. Ekspordikrediidi subsiidiumikavad

(217) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.1.4. Keskkonnahoidliku tehnoloogia ekspordigarantiid ja -kindlustus

a) ***Sissejuhatus***

(218) Kaebuse esitaja väitis, et Hiina ekspordi- ja krediidikindlustuse korporatsioon (Sinosure) pakub vaatlusaluse toote tootjatele soodustingimustel ekspordikrediidi kindlustust, muu hulgas nn rohelise ekspressi kava raames. Kaebuse esitaja sõnul ei ole Sinosure ekspordikrediidi kindlustus piisav isegi kõnealuse kava pikaajaliste tegevuskulude ja kahjumi katmiseks.

b) ***Koostöösoovimatus ja kättesaadavate faktide kasutamine***

(219) Nagu põhjendustes 104 ja 105 märgitud, nõudis komisjon küsimustikus, puudustele viitavas kirjas ning Hiina RV valitsuse juures ja Sinosures tehtud kohapealse kontrollkäigu ajal teavet, mida Hiina RV valitsus ja/või Sinosure ei esitanud.

(220) Komisjon palus esitada institutsioonilise raamistiku ja asjakohased dokumendid, mis reguleerivad Sinosure tegevust riigi ametliku ekspordikrediidi kindlustuse andjana. Hiina RV valitsus esitas ainult kaubandusministeeriumi ja Sinosure 2004. aasta ühisteatise, kuid jättis esitamata mitu muud asjaomast dokumenti, sealhulgas näiteks riigiõukogu 27. mai 2009. aasta teatises esitatud nn kava 840 ([1]).

(221) Mis puudutab küsimustikule antud vastuste ja Sinosuret käsitleva 1. liite kontrollimist, siis jäeti komisjonile esitamata mitu dokumenti ja ta ei saanud kontrollida mitut asjaolu, mida komisjon kohapeal nõudis. Konkreetselt jättis Sinosure esitamata järgmised komisjoni nõutud andmed ja tõendid: a) 2012. aasta finantsaruanded, mis väidetavalt ei ole Sinosure veebisaidil veel kättesaadavad, b) kahe valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija ekspordikrediidi kindlustust käsitlevad dokumendid, sealhulgas lepingud, riskihinnang, kirjavahetus ja kindlustusmaksete tasumist tõendavad dokumendid, c) konkreetne teave riiginõukogu poolt ametisse nimetatud kõrgema juhtkonna kohta, d) tõendid kaubandusministeeriumi ja Sinosure 2004. aasta ühisteatises loetletud asjaolude ja eeliste kohta, sealhulgas piirangute heakskiitmise, tariifide paindlikkuse ja hinnaalanduse kohta kindlustusmaksete kõikumise piires, e) tõendid ekspordikrediidi kindlustuse pikaajaliste tegevuskulude ja kasumi kohta, f) tõendid turuolukorra hindamise kohta fotoelektrisektoris.

(222) Samuti ei saanud komisjon kontrollida mitut Sinosure tegevuse kohta küsimustikule antud vastust, sealhulgas eelkõige vastuseid, mis käsitlesid riskihindamist, kindlustusmaksete tegelikku kindlaksmääramist ning taotlemise ja heakskiitmise menetlust, sest Sinosure keeldus arutamast valimisse kaasatud koostööd tegevate eksportijatega sõlmitud konkreetseid lepinguid. Samuti ei suutnud Sinosure selgitada teatavaid vastuolusid, mille komisjon oli küsimustikule ja puudustele viitavale kirjale antud vastustes esitatud numbrites ja muudes asjaoludes leidnud, ega esitanud ka nende kohta alusdokumente.

(223) Hiina RV valitsus ja Sinosure põhjendasid kontrollkäigu ajal ja Hiina RV valitsuse 3. juuni 2013. aasta kirjas koostööst keeldumist konfidentsiaalsusriskiga. Sellega seoses on kontrollieelses teates ja järgnenud e-kirjades selgelt öeldud, et komisjon soovib tagada sisulise kontrolli ja rakendab loomulikult kõiki vajalikke ettevaatusabinõusid, et kaitsta esitatud või lihtsalt kontrollimiseks antud konfidentsiaalset teavet kooskõlas asjaomaste rangete ELi eeskirjadega tagatud õigusliku kohustusega seda teavet kaitsta. Mis puutub dokumentidesse, mida Sinosure püüdis esitada tükk aega pärast kontrollkäigu lõppemist ja mida komisjon nõuetekohaselt kontrollida ei saanud, siis neid ei saa arvesse võtta, sest need koostati spetsiaalselt uurimise jaoks ja komisjon ei saanud algdokumente kontrollida.

(224) Hiina RV valitsuse ja Sinosure koostöösoovimatuse tõttu ei saanud komisjon kontrollida paljusid asjaolusid seoses ekspordikrediidi kindlustusega, mida Sinosure pakkus valimisse kaasatud koostööd tegevatele vaatlusaluse toote tootjatele. Seepärast põhineb osa komisjoni järeldusi dokumentides sisalduval kättesaadaval teabel kooskõlas algmääruse artikliga 28.

([1]) http://www.gov.cn/ldhd/2009-05/27/content_1326023.htm.

c) ***Sinosure on avaliku sektori asutus***

(225) Uurimise käigus tehti kindlaks, et Sinosure on avaliku sektori asutus algmääruse artikli 2 punkti b ja WTO asjaomase kohtupraktika ([1]) tähenduses, sest ta teostab või talle on antud valitsusasutuse ülesanded. Eelkõige kontrollib Sinosuret sisuliselt Hiina RV valitsus ([2]) ja Sinosure teostab valitsusasutuse ülesannete täitmisel valitsusasutuse volitusi.

(226) Komisjon märgib, et Sinosure ekspordikrediidi kindlustus moodustab lahutamatu osa laiemast finantssektorist, mille puhul on kindlaks tehtud, et valitsuse sekkumine mõjutab otseselt ja moonutab Hiina RV finantsturu toimimist (vt põhjendus 185 ja sellele järgnevad põhjendused).

(227) Sinosure täidab valitsusasutuse ülesandeid Hiina RV ainsa ametliku ekspordikrediidi kindlustuse andjana. Ta on ekspordikrediidi kindlustuse turul seega monopoolses seisundis. Äriühing kinnitas, et see turg ei ole avatud, kuigi teatavad rahvusvahelised konkurendid tegutsevad Hiina RVs kaudselt.

(228) Sinosure on täielikult riigi omanduses ja riigi finantskontrolli all. Sinosure ainuomanik on riik ja ta kuulub 100 % riiginõukogule. Sinosure 4 miljardi renminbi suurune aktsiakapital pärineb ekspordikrediidi kindlustuse riskikapitalifondist kooskõlas riigieelarvega. Lisaks tegi riik 2011. aastal Hiina investeerimiskorporatsiooni kaudu äriühingule 20 miljardi renminbi suuruse rahasüsti. ([3]) Sinosure põhikirjas on sätestatud, et pädev asutus, kellele äriühing allub, on rahandusministeerium ja äriühing peab esitama finants- ja raamatupidamisaruanded ning eelarve rahandusministeeriumile läbivaatamiseks ja kinnitamiseks.

(229) Valitsuse kontrolli kohta tuleb märkida, et kuna Sinosure on täielikult riigi omanduses, puudub tal juhatus. Järelevalvenõukogu liikmed nimetab ametisse riiginõukogu ja nad täidavad oma ülesandeid vastavalt dokumendile „Tähtsate riigiosalusega finantseerimisasutuste järelevalvenõukogude toimimise ajutine eeskiri". Ka Sinosure kõrgema juhtkonna nimetab ametisse valitsus. Äriühingu 2011. aasta raamatupidamise aastaaruande (edaspidi „2011. aasta aruanne") kohaselt on Sinosure esimees parteikomitee sekretär ja ka enamik kõrgemast juhtkonnast on parteikomitee liikmed. Võttes arvesse, et Sinosure keeldus kõrgema juhtkonna kohta täiendavat teavet esitamast, võib järeldada, et juhtkond esindab otse valitsust, kes nimetab otse ametisse nii järelevalvenõukogu kui ka kõrgema juhtkonna liikmed. Seega kontrollib Sinosuret sisuliselt Hiina RV valitsus.

(230) Asjaolu, et Sinosure täidab valitsusasutuse ülesandeid ja viib ellu valitsuse poliitikat, on nii ilmselge, et võib järeldada, et äriühing esindab otse valitsust. Sinosure 2011. aasta aruanne sisaldab mitut sellekohast avaldust, nimelt: Sinosure „viis ennetavalt ellu ekspordikrediidi agentuuri poliitikat […] ja saavutas 12. viisaastaku esimesel aastal häid tulemusi" (2011. aasta aruanne, lk 4); „ettevõtlusreformi edenemine tugevdas Sinosure poliitilist tegevust ekspordikrediidi agentuurina. Hiina Kommunistliku Partei Keskkomitee majanduskonverentsil rõhutati sellist tegevust ja kehtestati selged nõuded krediidikindlustusele, määrates seega kindlaks meie majanduskasvu eesmärgid" (2011. aasta aruanne, lk 5); „2011. aastal rakendas Sinosure Hiina Kommunistliku Partei Keskkomitee ja riiginõukogu strateegiaid, otsuseid ja korraldusi ning riiklikku poliitikat diplomaatia, väliskaubanduse, tööstuse ja rahanduse valdkonnas, täitis täielikult oma poliitilised ülesanded ja saavutas kiire kasvu" (2011. aasta aruanne, lk 11); „Sinosure viis täielikult ellu riigi poliitika, mis on väljendatud dokumendis" Täielikult komplekteeritud suurseadmete ekspordi rahastamise kindlustuse erikord„, ning täitis talle riigi poolt pandud kohustused" (2011. aasta aruanne, lk 11).

(231) Institutsiooniline raamistik ja muud Hiina RV valitsuse dokumendid, mille alusel Sinosure tegutseb, kinnitavad veelgi tema rolli avaliku sektori asutusena ja seda, et Sinosurele on antud volitused viia ellu valitsuse poliitikat. Kaubandusministeerium ja Sinosure andsid 2004. aastal ühiselt välja *teatise, mis käsitleb teaduse ja tehnoloogia abil ekspordikrediidi kindlustuse kaudu kaubanduse edendamise strateegia rakendamist (Shang Ji Fa (2004) nr 368,* 26. juuli 2004*),* ja see teatis reguleerib siiani Sinosure tegevust. Üks teatises nimetatud eesmärke on kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate toodete ning kõrge lisandväärtusega toodete ekspordi toetamine ekspordikrediidi kindlustuse täiendava kasutamise kaudu. Teatises antakse Sinosurele sõnaselgelt volitus toetada tähtsamaid eksportivaid tootmisharusid, mis on nimetatud Hiina 2006. aasta kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate toodete kataloogis. „Päikeseenergia elemendid

([1]) Apellatsioonikogu aruanne „Ühendriigid — dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud (Hiina)", punkt 317.

([2]) Apellatsioonikogu aruanne „Ühendriigid — dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud (Hiina)", punkt 318.

([3]) Allikad: http://en.wikipedia.org/wiki/China_Export_ %26_Credit_Insurance_Corporation ja http://uk.reuters.com/article/2011/05/26/china-cic-sinosure-idUKL3E7GQ10720110526.

ja moodulid" on kataloogis nimetatud abikõlblike toodetena ning seetõttu võib järeldada, et Sinosure toetab nende tootjaid otseselt. Teatises on sätestatud järgmised soodustused: „roheline koridor", st konkreetne toetus kataloogis nimetatud toodetele, mis tuleb kindlustustingimuste täitmisel viie päeva jooksul heaks kiita, ja prioriteetsete kindlustuslepingute piirangute heakskiitmine, kiire kahjunõuete lahendamine (kahjunõue tuleb lahendada kolme kuu jooksul asjaomaste dokumentide saamisest), tariifide paindlikkus, sealhulgas suurim allahindlus kindlustusmaksetele Sinosure kindlustusmaksete kõikumise piires. Samuti on teatises ette nähtud, et piirkondlikud ja kohalikud kaubandusasutused peavad võtma kataloogis nimetatud toodete toetamiseks täiendavaid meetmeid. Teatise kohaselt peab Sinosure koostama kindlustuse tüüptingimused, võttes arvesse riiklikku tööstuspoliitikat ja kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate toodete ekspordi eripära, ning toetama innovatsiooni ja teadus- ja arendustegevusega tegelevaid tootmisharusid, mida riik eelkõige soodustab.

(232) Komisjon on teadlik muudest dokumentidest, mis tõendavad, et Sinosure teostab otseselt valitsuse poliitikat, millega muu hulgas toetatakse eksportivaid tootjaid. Nn *kava 840* üksikasjad on sätestatud riiginõukogu 27. mai 2009. aasta teatises ([1]). Nimi „kava 840" viitab ekspordikindlustusele eraldatud 84 miljardile USA dollarile ja see on üks kuuest meetmest, mille riiginõukogu algatas 2009. aastal ülemaailmsele majanduskriisile järgnenud ekspordinõudluse ning sellest tulenenud suurenenud ekspordikrediidi kindlustuse nõudluse stabiliseerimiseks. Nimetatud kuus meedet hõlmavad ekspordikrediidi kindlustuse ulatuse suurendamist, lühiajalise ekspordikrediidi kindlustuse pakkumist 2009. aastal eraldatud 84 miljardi USA dollari ulatuses ja kindlustustariifide alandamist. Ainsa ekspordikrediidi kindlustust pakkuva poliitilise asutusena on Sinosure määratud kava täide viima. Kindlustusmaksete alandamisega seoses pidi Sinosure tagama, et lühiajalise ekspordikrediidi kindlustuse keskmine tariif väheneb 30 % võrreldes 2008. aasta üldise keskmise tariifiga.

(233) Kaubandusministeeriumi ja rahandusministeeriumi 22. juuni 2009. aasta ühises *teatises, mis käsitleb täielikult komplekteeritud suurseadmete ekspordikindlustuse erikorra rakendamisküsimusi*, sätestati nn *kava 421*. Ka see on tähtis meede, mis toetab Hiina välisturule mineku poliitikat vastuseks 2009. aasta ülemaailmsele finantskriisile; sellega eraldati 42,1 miljardit USA dollarit kindlustusele, et toetada täielikult komplekteeritud suurseadmete eksporti. Vahendeid pidid haldama ja raha välja maksma Sinosure ja teatavad teised finantseerimisasutused. Kõnealuses dokumendis nimetatud ettevõtete suhtes rakendati soodustingimustel finantsmeetmeid, sealhulgas ekspordikrediidi kindlustust. Hiina RV valitsuse koostöösoovimatuse tõttu ei saanud komisjon küsida selle teatise kohaldamise kohta täiendavaid andmeid. Vastupidiste tõendite puudumisel on komisjonil põhjust uskuda, et nimetatud dokument hõlmab ka fotoelektrilisi seadmeid ja fotoelektrisektorit.

(234) Valitsuse toetust lühiajalise ekspordikrediidi kindlustuse pakkumisele tõendavad veel kaks dokumenti, mille kohaselt suurendati rahalist toetust strateegilistele kujunemisjärgus tootmisharudele. Riiginõukogu teatises strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude arengu kiirendamise kohta (Guo Fa (2010) nr 32, 18.10.2010, artikli 7 punkt C) ergutatakse finantseerimisasutusi suurendama rahalist toetust. Kõigi vastutavate ministeeriumite (st riikliku arengu- ja reformikomisjoni, kaubandusministeeriumi, teadusministeeriumi, tööstus- ja infotehnoloogiaministeeriumi, keskkonnakaitseministeeriumi, rahandusministeeriumi, riikliku maksuameti, tolliameti, kvaliteedikontrolliameti ja intellektuaalomandi inspektsiooni) väljaantud strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude arengu rakendussuuniste (Guo Fa (2011) nr 310, 21. oktoober 2011) punktis Xxvii viidatakse samuti konkreetselt strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude aktiivsele toetamisele, muu hulgas ekspordikrediidi kindlustuse pakkumisega. Need strateegilised kujunemisjärgus tootmisharud keskenduvad toodetele, tehnoloogiale ja teenustele, mis on suunatud rahvusvahelisele turule, seotud lennuseadmete ja kõrgetasemeliste seadmete või suurte koguste tootmisega või toetavad omamaist patenditud tehnoloogiat ja strateegiliste kujunemisjärgus tööstustoodete tavapärast eksporti. Seetõttu ja vastupidiste tõendite puudumisel on põhjust uskuda, et ka vaatlusalune toode ja valimisse kaasatud eksportijad kuuluvad „strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude" alla ning neil on õigus asjaomastele soodustustele.

(235) Neid asjaolusid arvesse võttes leiab komisjon, et Sinosure on avaliku sektori asutus, sest talle on antud valitsusasutuse volitus rakendada valitsuse poliitikat, teda kontrollib tegelikult valitsus ja ta täidab valitsusasutuse ülesandeid.

([1]) http://www.gov.cn/ldhd/2009-05/27/content_1326023.htm.

d) ***Õiguslik alus***

(236) Kõnealuse kava õiguslik alus on järgmine: kaubandusministeeriumi ja Sinosure 2004. aasta ühine teatis, mis käsitleb teaduse ja tehnoloogia abil ekspordikrediidi kindlustus kaudu kaubanduse edendamise strateegia rakendamist (Shang Ji Fa (2004) nr 368), Hiina 2006. aasta kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate toodete ekspordikataloog, riiginõukogu 27. mai 2009. aasta teatises esitatud nn kava 840, kaubandusministeeriumi ja rahandusministeeriumi 22. juuni 2009. aasta ühises teatises, mis käsitleb täielikult komplekteeritud suurseadmete ekspordikindlustuse erikorra rakenduskü simusi, esitatud nn kava 421, riiginõukogu teatis strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude arengu kiirendamise kohta (Guo Fa (2010) nr 32, 18. oktoober 2010) ja selle rakendussuunised (Guo Fa (2011) nr 310, 21. oktoober 2011).

e) ***Uurimise tulemused***

(237) Kuna Sinosure on avaliku sektori asutus, kellele on antud valitsusasutuse volitused ja kes rakendab valitsuse seadusi ja kavasid, kujutab vaatlusaluse toote tootjatele ekspordikrediidi kindlustuse pakkumine endast rahalist toetust valitsuse rahaliste vahendite otsese ülekandmisena algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses.

(238) Mis puudutab eksportivate tootjate poolt kohalikule asutusele makstud kindlustusmaksete osalist tagastamist, siis ka selle puhul on tegemist rahaliste vahendite otsese ülekandmisega toetuse vormis algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses.

(239) Ulatuses, milles Sinosure pakub ekspordikrediidi kindlustust soodsamatel tingimustel, kui kindlustatud isik turul tegelikult võiks saada, või pakub kindlustust, mida muidu turul üldse ei pakuta, on tegemist kasuga algmääruse artikli 3 lõike 2 ja artikli 6 punkti c tähenduses. Eksportivad tootjad saavad täiendavat kasu artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest kindlustusmaksed, mida teatavad eksportivate tootjate asukoha kohalikud asutused on maksnud Sinosurele, makstakse osaliselt tagasi.

(240) 2004. aasta teatises on loetletud kõik soodustused, mida Sinosure ja/või kohalikud asutused pakuvad 2006. aasta kataloogis nimetatud ettevõtetele, mis järgivad riiklikku poliitikat. Uurimine näitas, et Sinosure ja valimisse kaasatud eksportivate tootjate vahel sõlmitud kindlustuslepingud ning kohalike asutuste poolne kindlustusmaksete osaline tagastamine kuuluvad täielikult nende soodustuste alla. Nn rohelise ekspressi poliitika tähendab kindlustuskaitse andmise ja nõuete lahendamise lihtsustamist ja kiirendamist kahjude kiire hindamise ja kahjunõuete kliendile kiirendatud korras väljamaksmise tulemusel.

(241) Samuti näitas uurimine, et pärast 2009. aasta finantskriisi võetud meetmed, mida on täpsemalt kirjeldatud kavas 840 ja kavas 421, ning hiljem, 2011. aastal, strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude toetamiseks võetud meetmed tõid eksportivatele tootjatele märgatavat kasu. Nende meetmetega suurendati kindlustuskaitse kättesaadavust ja vähendati veelgi Sinosurele makstavaid kindlustusmakseid, hoolimata raskest majandusolukorrast ja Sinosure märkimisväärselt suurenenud riskidest kindlustuskaitse andmisel, ja need kajastuvad täielikult kindlustuskaitses, mis Sinosure eksportivatele tootjatele andis. Eelkõige näitas uurimine, et kindlustustingimused ja -maksed jäid uurimisperioodiga hõlmatud asjaomastel aastatel sisuliselt samaks või muutusid soodsamaks, hoolimata Sinosure poolt välja makstud kahjunõuete arvu suurenemisest ja oluliselt halvenenud olukorrast fotoelektrisektoris.

(242) Kasu olemasolu kohta uuris komisjon esmalt, kui suures ulatuses katsid Sinosure kindlustusmaksed lühiajalise ekspordikrediidi kindlustuse maksumuse. Sinosure vastuväide põhines WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu I lisa punktil j, mille kohaselt on ekspordikrediidi kindlustuskavade pakkumine selliste kindlustusmakse tariifidega, millest ei piisa kavade pikaajaliste tegevuskulude ja kahjude katmiseks, „keelatud" subsiidium kõnealuse lepingu artikli 3 lõike 1 punkti a tähenduses. Küsimustikule antud vastuses viitas Sinosure lihtsalt viimase viie aasta kasumile ja kahjumile ning leidis, et kuna üldiselt jäi ta sel perioodil kasumisse, ei kujutanud lühiajalise ekspordikrediidi kindlustuse pakkumine eksportivatele tootjatele endast subsiidiumi WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu tähenduses. Nagu eespool selgitatud (vt põhjendused 221 ja 222), palus komisjon Sinosurel esitada konkreetse teabe ja tõendid ekspordikrediidi kindlustuse pikaajalise kasumlikkuse kohta, sealhulgas kindlustusmaksetest saadud tulu ja kava tegevuskulud ning kahjumi vastavalt WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingule. Sinosure jättis paraku nõutud dokumendid ja tõendid kontrollkäigu ajal esitamata ja viitas üldist kasumlikkust näitavatele andmetele oma auditeeritud majandusaasta aruannetes.

(243) Komisjon märgib, et isegi kui ta tugineks ainult Sinosure majandusaasta aruannetele, saamata neis sisalduvaid numbreid ja fakte kontrollida, ei saaks ta järeldada, et Sinosure I lisa punktis j nimetatud „kavale" vastav ekspordikrediidi kindlustuse üksus on saavutanud pikaajalise kasumlikkuse. Peale ekspordikrediidi kindlustuse pakkumise tegutseb Sinosure mitmel muul tegevusalal ning majandusaasta aruandes esitatud numbrid ja andmed on kõigi tegevusalade koondandmed, mis ei ole esitatud täpselt tegevusalade lõikes. Mõnest (kuid mitte viimasest) majandusaasta aruandest nähtub, et lühiajaline ekspordikrediidi kindlustus on Sinosure tähtsaim tegevus, kuid selle täpne osakaal ei ole teada. Kuna Sinosure keeldus küsitud teavet ja tõendusmaterjali ainult viimatimainitud tegevuse kohta esitamast ning see teave ja tõendusmaterjal on vajalikud, et analüüsida „kava" WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu I lisa punkti j seisukohast, peab komisjon järelduste tegemisel tuginema dokumenteeritud kättesaadavale teabele.

(244) Komisjon märgib sissejuhatuseks, et vastavalt Sinosure põhikirja artiklile 11 tegutseb äriühing nullkasumiga. Teisisõnu ei püüa Sinosure põhikirja kohaselt kasumit suurendada, vaid tema eesmärk on saavutada nullkasum kooskõlas oma ülesandega olla ainus ametlik ekspordikrediidi kindlustuse andja Hiina RVs. Nagu eespool selgitatud, nähtub toimikus olevatest dokumentidest, et õigusliku ja poliitilise keskkonna tõttu, milles Sinosure tegutseb, peab äriühing oma avaliku poliitika mandaadi täitmiseks rakendama valitsuse poliitikat ja kavasid. Kuuludes valitud tootmisharude ja ettevõtete hulka, mida riik konkreetselt toetab, on eksportivatel tootjatel olnud täielik juurdepääs ekspordikrediidi kindlustusele, mida Sinosure pakub soodustariifiga isegi pärast 2009. aasta ülemaailmset kriisi ja olukorras, kus fotoelektrisektor on kogenud enneolematut madalseisu, sealhulgas uurimisperioodi ajal. Seetõttu pakub Sinosure fotoelektrisektorile piiramatut kindlustuskaitset ja tema pakutavad erakordselt madalad kindlustusmaksed ei kajasta selles sektoris ekspordi kindlustamisega kaasnevat tegelikku riski. Juba ainuüksi nende dokumentaalsete tõendite põhjal võib järeldada, et ei saa välistada, et Sinosure kindlustustariifid on tema pikaajaliste tegevuskulude katmiseks tõenäoliselt ebapiisavad, ja tegelikult on tõenäoline, et need ei kata tegevuskulusid.

(245) Sinosure koostöösoovimatuse tõttu võttis komisjon arvesse isegi täiendavaid asjaolusid, mis toetavad seda järeldust. Isegi avalikult kättesaadavad tõendid näitavad selgelt, et tegelikult tegutseb Sinosure pikaajalise kahjumiga ([1]). Komisjon analüüsis ka asjaomaseid kasumiaruande andmeid Sinosure 2006.–2011. majandusaasta aruannetes, mille Sinosure esitas küsimustikule antud vastuses esitatud kasumi põhjendamiseks. Need andmed näitavad Sinosure kombineeritud kindlustustegevuse märkimisväärset pikaajalist tegevuskahjumit, millest on maha arvatud investeeringutulu ja muud tulud. Täpsemalt maksti ajavahemikus 2006–2011 (ainus erand oli 2010. aasta) igal aastal nõudeid välja summas, mis juba (peaaegu) võrdus Sinosure kogutud kindlustusmaksete netosummaga või ületas seda (tublisti). Kui netokindlustusmaksetest maha arvata ka tegevuskulud ja komisjonitasud, on tulemuseks veelgi suurem kahjum. Andmed näitavad, et hoolimata 2010. aastal teenitud tagasihoidlikust kasumist oli kogu perioodi kahjum märkimisväärne. Majandusaasta aruannetest nähtub, et Sinosure üldise tulu moodustavad suures osas investeeringutulu ja muud tulud, mis ei ole ekspordikrediidi kindlustuskava elujõulisuse hindamisel asjakohased. Kuna lühiajaline ekspordikrediidi kindlustus moodustab suure osa Sinosure äritegevusest, järeldatakse vastupidiste tõendite puudumisel, et Sinosure kandis ekspordikrediidi kindlustuskavaga seoses suurt pikaajalist kahjumit.

Võttes arvesse, et Sinosure ekspordikrediidi kindlustuskava on kahjumis, võrreldakse kasu olemasolu kindlaksmääramiseks eksportivate tootjate makstud kindlustusmakseid turul pakutavate kindlustusmaksetega. Sinosure on ainus ametlik ekspordikrediidi kindlustuse andja ja kontrollib seega täielikult siseturgu. Kuna selliste instrumentide kommertsvõrdlusalused Hiina RVs puuduvad ja võttes arvesse, et valitsuse sekkumine moonutab Hiina RV finantsturgu, on asjakohane kasutada väljastpoolt Hiina RVd pärit võrdlusalust, st tavapärases turuolukorras makstavaid kindlustusmakseid. Sel põhjusel, nagu allpool subsiidiumi summa arvutamist käsitlevas punktis kirjeldatakse, on kindlustusmaksed turutariifidest madalamad ja seega saadakse kasu.

(246) Eelnimetatud subsiidiumid sõltuvad eksporditegevusest algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti a tähenduses, sest ekspordi puudumisel neid ei saa. Lisaks on need ka konkreetsed algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest neid antakse vaid teatavatele ettevõtetele. Fotoelektrilised elemendid ja moodulid on 2006. aasta kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate toodete kataloogis sõnaselgelt loetletud — see on 2004. aasta teatises sätestatud sooduskohtlemise tingimus. Lisaks on üks Sinosure peamisi eesmärke rakendada riiklikku poliitikat ja kavasid, sealhulgas fotoelektrisektori 12. viisaastakukava. Kavast 840 ja kavast 421 sai väheste teiste neis

([1]) http://www.stewartlaw.com/Article/ViewArticle/608, Stewart ja Stewart, *How trade rules can help level the export financing playing field: New developments and a path forward for 2013*: „Hiina ametlik ekspordikrediidi kindlustuse andja Sinosure tegevus põhjustab valitsusele suurt kumulatiivset kahjumit, mis näitab, et tema tegevust subsideeritakse tugevalt" ja „Sinosure 2002.–2011. majandusaasta aruannete läbivaatamisel avastati 3,3 miljardi renminbi suurune tegevuskahjum".

kavades väljavalitud sektorite hulgas kasu ka fotoelektrisektor (vt põhjendused 232 ja 233). Fotoelektrisektorit käsitatakse ka soodustatud sektorina vastavalt otsusele nr 40 ja teistele planeerimisdokumentidele ja seadustele (vt põhjendused 207 ja 208). Samuti kuulub see tootmisharu „strateegiliste ja kujunemisjärgus tootmisharude" kategooriasse, mille suhtes kohaldatakse paljusid soodustusi vastavalt valitsuse poliitikale (vt põhjendus 102). Enamikul eksportivatest tootjatest on ka kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte ametlik staatus, mis annab neile valitsuse sooduskohtlemise poliitika tõttu hulga eeliseid.

(247) Seetõttu on ilmne, et Sinosure või kindlustusmakseid osaliselt tagastavate kohalike asutuste pakutavad soodustused ei ole kättesaadavad kõigile tootmissektoritele ja ettevõtetele, vaid ainult sellistele, mis on valitsuse asjaomase poliitika ja selle aluseks olevate dokumentidega täielikult kooskõlas. Komisjon leiab, et soodustused, mida Sinosure ja/või kohalikud asutused vaatlusaluse toote tootjatele võimaldavad, on konkreetsed algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses. Kasu on konkreetne ka seetõttu, et puuduvad tõendid, mis kinnitaksid, et subsideerimisel lähtutakse objektiivsetest kriteeriumidest või tingimustest vastavalt algmääruse artikli 4 lõike 2 punktile b.

f) ***Kokkuvõte***

(248) Uurimine näitas, et kuus valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontserni said uurimisperioodil Sinosure pakutavast ekspordikrediidi kindlustusest kasu.

(249) Sinosure poolt fotoelektrisektorile ekspordikrediidi kindlustuse pakkumist tuleb käsitada subsiidiumina ulatuses, milles kindlustusmaksed on turutariifidest madalamad.

(250) Seda subsiidiumi tuleks käsitada tasakaalustatavana, sest esinevad nii rahaline toetus, eksportivate tootjate kasu kui ka konkreetsus.

g) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(251) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Kasu suurus arvutatakse sarnaselt laenutagatistest saadava kasuga. Algmääruse artikli 6 punkti c kohaselt on saaja saadud kasu järgmise kahe summa vahe: kindlustusmakse, mida äriühing maksab Sinosurele lühiajalise kindlustuse eest, ning kindlustusmakse, mis tal tuleks maksta võrreldava ekspordikrediidi kindlustuse eest, mida ta võiks turul reaalselt saada.

(252) Kuna Sinosure pakutav lühiajaline ekspordikrediidi kindlustus tuleneb valitsuse poliitilistest eesmärkidest ja Sinosure on ainsa ametliku ekspordikrediidi agentuurina siseturul monopoolses seisundis, tuletati sobiv turupõhine võrdlusalus allpool kirjeldatud meetodil. Hiina RV valitsuse ja Sinosure koostöösoovimatuse tõttu tugines komisjon fotoelektriliste seadmete tootjatele pakutava kindlustuse asjakohase turupõhise kindlustusmakse kindlakstegemisel kättesaadavatele faktidele.

(253) Komisjon leiab, et sobivaim võrdlusalus, mille kohta on teave vabalt olemas, on kindlustustariifid, mida kohaldab Export-Import Bank of the United States (edaspidi „Ex-Im pank"). Avalikult kättesaadava teabe ([1]) kohaselt on Ex-Im pank Ameerika Ühendriikide föderaalvalitsuse ametlik ekspordikrediidi agentuur ja ta on isemajandav. Ex-Im pank tegeleb ekspordikrediidi kindlustuse pakkumisega ja muu tegevusega, näiteks käibekapitali tagatiste ja laenutagatiste pakkumisega (ostjate rahastamine). Tema eesmärk on rahvusvahelistele ostjatele suunatud Ameerika Ühendriikide ekspordi toetamise kaudu luua Ameerika Ühendriikides töökohti ja toetada nende loomist. Ex-Im pank tegutseb valitsusasutusena, mida juhib Ameerika Ühendriikide Kongress. Seega on sel pangal Sinosurega palju sarnaseid jooni ja teda saab pidada sobivaks võrdlusasutuseks.

(254) Võrdlusalusena kasutatav kindlustusmakse arvutati tegelike tasude alusel, mida võetakse OECD riikidesse eksportimisel kogukäibe kindlustuslepingu eest, mis tagab 90 % kindlustuskaitse ja mille kestus on 120 päeva. Tegelik kindlustusmakse on välismaiste ostjate jaoks arvutatud kindlustusmakse mediaanväärtus, kusjuures need ostjad on liigitatud viide eri kategooriasse olenevalt nende maksejõust ja kohustuste täitmata jätmise riskist. See on kõige täpsem olemasolev võrdlusalus, mille alusel saab arvutada kindlustusmakse, mida vaatlusaluse toote tootjad peaksid turul maksma.

(255) Kasu suurus arvutati Hiina RV valitsuse esitatud teabe alusel ja see on seotud summadega, mida katab Sinosure ekspordikrediidi kindlustus, ning tasudega, mida uurimisperioodil sellise kindlustuse eest maksti. Teavet, mille koostööd tegevad äriühingud Sinosure kohta andsid, ei kasutatud, sest Hiina RV valitsuse esitatud teave oli selgelt täielikum (näiteks ei esitanud kõik äriühingud teavet Sinosure kindlustuslepingute kohta ei küsimustikule vastates ega ka kohapealse kontrolli käigus).

([1]) Allikas: http://en.wikipedia.org/wiki/US-Exim_Bank.

(256) Kindlustusmaksete kohalike asutuste poolt osalisest tagastamisest saadava kasu arvutamisel loeti see võrdseks valimisse kaasatud äriühingutele uurimisperioodil tagastatud summade ja makstud toetustega.

(257) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Ekspordigarantiid ja -kindlustus	
Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,58 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,95 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Solar Group ja seotud äriühingud	0,71 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,50 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,39 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,63 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %

3.4.1.5. Kasu maksuvabadele valdusettevõtjatele juurdepääsu lubamisest ja valitsusepoolsest laenude tagasimaksmisest

(258) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.2. *Toetuskavad*

3.4.2.1. Eksporttoodete teadus- ja arendustegevuse fond

(259) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.2.2. Subsiidiumid märkide „Tuntud kaubamärgid" ja „Maailma kõige edukamad Hiina kaubamärgid" arendamiseks

(260) Komisjon leidis, et osa valimisse kaasatud eksportivaid tootjaid said uurimisperioodil nende kavade raames toetusi. Kuna aga summad olid väikesed ja nende mõju subsiidiumimarginaalile tähtsusetu, ei pidanud komisjon vajalikuks nende kavade tasakaalustatavust analüüsida.

3.4.2.3. Guangdongi provintsi tööstuse välismaale laienemise vahendid

(261) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.2.4. Näidiskava „Golden Sun"

a) ***Sissejuhatus***

(262) Kaebuse esitaja väitis, et vaatlusaluse toote tootjad said subsiidiume Hiina RV valitsuse poolt 2009. aasta juulis algatatud *näidiskava „Golden Sun"* raames. Kaebus sisaldas esmapilgul usutavaid tõendeid selle kohta, et valimisse kaasatud eksportijatest neli olid saanud selle kava alusel vaatlusaluse toote jaoks otsest subsiidiumi. Lisaks ilmnes tõenditest, et üks valimisse kaasatud eksportija oli valitud vaatlusaluse toote tarnijaks ja ta andis 2011. aastal projekti teostajate (s.o äriühingud, mis toodavad fotoelektrisüsteemide abil toodetud elektrit ja müüvad seda) kogu tootmisvõimsusest 70 %. Kaebus sisaldas ka teavet, mis näitas, et kava „Golden Sun" raames eraldatud vahendeid ei jaotatud projekti teostajatele läbipaistvalt ja konkurentsipõhiselt.

b) ***Koostöösoovimatus ja kättesaadavate faktide kasutamine***

(263) Nagu põhjendustes 104 ja 105 täpsemalt märgitud, nõudis komisjon küsimustikus, puudustele viitavas kirjas ning Hiina RV valitsuse juures läbiviidud kohapealse kontrollkäigu ajal näidiskava „Golden Sun" kohta teavet, mida Hiina RV valitsus ei esitanud.

(264) Küsimustikus ja puudustele viitavas kirjas küsitud teabe kohta kinnitas Hiina RV valitsus järjekindlalt, et see toetuskava ei ole ette nähtud vaatlusaluse toote tootjatele. Seepärast jättis Hiina RV valitsus vastamata mitmele

küsimusele kava ja eeliste kohta, mida see andis vaatlusaluse toote tootjatele, märkides vastuseks „ei kohaldata". Samuti ei esitanud Hiina RV valitsus kõiki küsimustikus nõutud asjaomaseid seadusi, määrusi, haldussuuniseid ja muid õigusakte ning esitas vaid peamise õigusliku aluse.

(265) Näidiskava „Golden Sun" käsitleva kontrollkohtumise alguses palus komisjon Hiina RV valitsusel esitada kõik juba esitatud peamise õigusliku aluse lisad ja küsis, kas Hiina RV valitsus kavatseb esitada täiendavaid ametlikke dokumente kava kohta. Hiina RV valitsus esitas nõutud lisad, kuid vastas, et ta ei kavatse täiendavaid dokumente esitada. Seejärel näitas komisjon Hiina RV valitsusele rahandusministeeriumi koostatud ja koostööd tegevate eksportijate esitatud eelarvedokumenti, mis käsitles tegelikult rahastatud projekte ja kava raames makstud vastavaid summasid (rahandusministeeriumi dokument nr 965 (2010), 2. detsember 2010). Selle dokumendi lisadest ilmneb, et üks valimisse kaasatud eksportija sai kava „Golden Sun" raames oma projektide jaoks märkimisväärselt palju vahendeid ja tarnis ka mitme kava „Golden Sun" alusel rahastatud projekti jaoks abikõlblikke seadmeid. Kontrollimisel osalevad rahandusministeeriumi esindajad olid näidatud dokumendist teadlikud ja komisjon palus neil esitada sarnased eelarvedokumendid, mille rahandusministeerium oli koostanud kava „Golden Sun" rakendamise aastateks. Kuigi rahandusministeeriumi esindajad põhimõtteliselt nõustusid komisjonile neid dokumente esitama, nad seda siiski ei teinud.

(266) Samuti näitas komisjon kaubandusministeeriumile ühe provintsi kohaliku rahandusosakonna koostatud ja ühe koostööd tegeva eksportija esitatud eelarvedokumente, mis käsitlesid kava „Golden Sun", ning palus Hiina RV valitsusel esitada kava kohta sarnased asjaomased dokumendid (st provintsi või omavalitsusüksuse väljaantud dokumendid). Hiina RV valitsus vastas, et tal selliseid dokumente ei ole, sest need puudutavad provintse ja/või omavalitsusüksusi, ja seega ei saa ta neid esitada.

(267) Hiina RV valitsus kinnitas 3. juuni 2013. aasta kirjas oma seisukohta, et kava „Golden Sun" ei ole ette nähtud vaatlusaluse toote tootjatele, ja selgitas, et kuigi kõnealused tootjad võisid kava raames toetust saada, said nad seda projekte teostavate elektrijaamade käitajatena, mitte päikesepaneelide tootjatena, sest kava raames subsideeriti ainult projekti teostajaid. Kirjas väidetakse ka, et komisjon küsis ainult kolme konkreetselt nimetatud dokumenti, mille Hiina RV valitsus ka esitas. See on vale, sest tegelikult küsis komisjon kontrolli käigus konkreetseid eelarvedokumente, mille olid koostanud rahandusministeerium (ja mis on sõnaselgelt nimetatud komisjoni 23. mai 2013. aasta kirjas) ja eksportivate tootjate asukoha kohalikud osakonnad (viidates eksportivate tootjate esitatud konkreetsetele dokumentidele), kuid Hiina RV valitsus otsustas neid mitte esitada.

(268) Samuti küsis komisjon konkreetset teavet väljamaksete kohta, mis tehti kava „Golden Sun" alusel ühele valimisse kaasatud koostööd tegevale eksportijale, kes oli vaatlusalust toodet eksportinud ja saanud valitsuselt otse vahendeid. Hiina RV valitsus ei suutnud taas olukorda selgitada ega esitanud kontrollkäigu jooksul mingeid andmeid, vaid lihtsalt võttis ühendust äriühingu õigusnõustajaga, kes väidetavalt selgitas, et olukord oli komisjoni ametnikega kontrollkäigu ajal selgeks räägitud, mis ei vastanud päriselt tõele. Olukorda selgitatakse täpsemalt põhjendustes 276–278. Nagu põhjendustes 275–278 täpsemalt kirjeldatakse, leiti uurimisel, et valimisse kaasatud eksportivad tootjad said tõepoolest kava „Golden Sun" raames toetusi, sealhulgas konkreetselt vaatlusaluse toote tarnimise eest. Hiina RV valitsuse seisukoht, et kava raames vaatlusaluse toote tootmist ei toetata, on kontrolli käigus kontrollitud kaalukate tõendite ja faktidega vaieldamatult vastuolus.

(269) Hiina RV valitsuse koostöösoovimatuse tõttu ei saanud komisjon kontrollida mitut kavaga „Golden Sun" ja selle raames vaatlusaluse toote tootjatele antud tegelike eelistega seotud tähtsat asjaolu. Lisaks jättis Hiina RV valitsus esitamata kõik nõutud asjaomased dokumendid, nimelt rahandusministeeriumi poolt kava „Golden Sun" rakendamise aastateks koostatud eelarvedokumendid, mis käsitlevad kava alusel tehtud eraldisi. Seepärast põhineb osa uurimise tulemusel tehtud järeldusi dokumenteeritud kättesaadaval teabel kooskõlas algmääruse artikliga 28.

c) ***Õiguslik alus***

(270) Peamine õiguslik alus on rahandusministeeriumi, teadusministeeriumi ja riikliku energianõukogu 16. juuli 2009. aasta *teatis näidiskava „Golden Sun" rakendamise kohta* ja sellele lisatud dokument „Näidiskava" Golden Sun „ajutised meetmed rahalise abi vahendite haldamiseks" (toimik CaiJian nr 397 (2009)), *näidiskava „Golden Sun" ülesannete edukat rakendamist käsitlev* ringkiri (toimik nr 718 (2009)), *2010. aasta näidiskava „Golden Sun" edukat täitmist käsitlev ringkiri* (toimik nr 622 (2010)), rahandusministeeriumi 2. detsembri 2010. aasta *ringkiri, mis*

käsitleb 2010. aasta näidiskava „Golden Sun" ehituskulude subsiidiumieelarve indekseid käsitlevaid suuniseid (toimik nr 965 (2010)), Hebei rahandusosakonna 1. septembri 2011. aasta *ringkiri, mis käsitleb 2011. aasta kavale „Golden Sun" eraldatud rahalise subsiidiumi eelarve-eesmärgi jaotamist* (JCJ toimik nr 336), Hengshui kohaliku omavalitsuse rahandusosakonna 8. novembri 2011. aasta *ringkiri, mis käsitleb 2011. aasta kavale „Golden Sun" eraldatud rahalise subsiidiumi eelarve-eesmärgi jaotamist* (HCJ toimik nr 135).

d) ***Uurimise tulemused***

(271) Kava „Golden Sun" algatati 2009. aastal, et toetada tehnika edusamme ja killustunud fotoelektrisektori järkjärgulist arengut. Kesktasandil vastutavad kava eest rahandusministeerium, teadusministeerium ja riiklik energianõukogu. Kava „Golden Sun" rakendamist käsitlevas teatises on loetletud mitu kriteeriumit, mis peavad olema kava raames toetuse saamiseks täidetud, sealhulgas: a) ettevõte peab olema nimetatud näidisprojekti „Golden Sun" kohalikus rakenduskavas, b) ettevõtte installeeritud võimsus peab olema vähemalt 300 kWh, c) ettevõtte ehitusaeg ei tohi olla üle ühe aasta ja tegevusaeg ei tohi olla alla 20 aasta, d) fotoelektrisektori projektide omanikel peab olema vara kokku vähemalt 100 miljonit renminbi ja kapitali vähemalt 30 % investeerimiskuludest, e) fotoelektriliste seadmete abil elektri tootmise integreeritud süsteemi ja põhiseadmete tootjad tuleb valida hankemenetlusega. Kuni 50 % abikõlblike projektide investeeringute kogukuludest kaetakse riigieelarvest ja seda piirmäära võidakse suurendada 70 %-ni projektide puhul, mille asukoht on ääremaal, kus puudub väljakujunenud elektrivõrk.

(272) Menetluse kohta tuleb märkida, et kava raames vahendeid saada soovivad ettevõtted peavad esitama asjaomasele valitsusasutusele taotluse ja täiendavad dokumendid. Kava eest vastutavad provintside rahandus-, tehnoloogia- ja energiaosakonnad esitavad kokkuvõtliku aruande rahandusministeeriumile, teadusministeeriumile ja riiklikule energianõukogule, kes vastutavad provintside projektide tehniliste kavade, ehitustingimuste, rahastamise ja muude aspektide läbivaatamise eest. Pärast valitsuse lõplikku heakskiitu eraldab rahandusministeerium vahendid otse projekti omanikule ning säilitab asjaomased kinnitavad ja väljamakseid tõendavad dokumendid.

(273) Tegelikult esitavad projekti teostajad valitsusele rahastamistaotluse pärast abikõlblike fotoelektriseadmete (st vaatlusaluse toote) tarnija(te)ga lepingu sõlmimist. Asjaomaste õigusaktide kohaselt valitakse need abikõlblike fotoelektriseadmete tarnijad pakkumismenetluse kaudu. Hiina RV valitsus ei ole siiski selgitanud, kuidas ta kasutab oma kaalutlusõigust projekti teostajate valimisel näidiskava „Golden Sun" kohalike rakenduskavade jaoks ja kuidas need projekti teostajad omakorda valivad abikõlblike fotoelektriseadmete tarnija. Hiina RV valitsus ja huvitatud isikuid ei ole tõendanud, et valikuprotsess on avatud, läbipaistev ja mittediskrimineeriv, sest nad ei esitanud asjaomaseid dokumente. Välismaiste fotoelektriseadmete ostmise kohta puudub igasugune viide. Märkimisväärse osa abikõlblikest fotoelektriseadmetest on tootnud üks valimisse kaasatud koostööd tegev tootja. Seepärast järeldavad institutsioonid kättesaadavate faktide põhjal, et kava „Golden Sun" on kasutatud selleks, et luua kunstlik nõudlus vaatlusalust toodet tootvate väljavalitud Hiina tootjate toodete järele. Kui valitsus peab projekti abikõlblikuks, peaks ta eraldama rahalised vahendid.

(274) Kava „Golden Sun" raames makstakse subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i ja artikli 3 lõike 2 tähenduses Hiina RV valitsuse vahendite otsese ülekandmise vormis vaatlusaluse toote tootjatele antavate toetustena.

(275) Uurimisel leiti eelkõige, et mitu valimisse kaasatud koostööd tegevad tootjat said kava „Golden Sun" alusel otsetoetust päikeseenergiaseadmete paigaldamiseks oma territooriumile. Valimisse kaasatud koostööd tegevatele tootjatele makstavad toetused, mis katavad osaliselt neil muidu tekivad kulud, on seega otseselt seotud vaatlusaluse tootega.

(276) Lisaks leiti uurimisel see, et valimisse kaasatud koostööd tegevad tootjad on saanud kava alusel toetust ka vaatlusaluse toote tarnimiseks sõltumatutele projekti teostajatele. Eelkõige tehti kohapealse uurimise ajal kindlaks, et Hiina RV valitsus on teinud ühele valimisse kaasatud koostööd tegevale eksportijale otse märkimisväärse ühekordse summeeritud väljamakse kõigi 40 projekti eest, mida rahastatakse kava „Golden Sun" raames ja mille jaoks ta tarnis vaatlusalust toodet. Valimisse kaasatud koostööd tegev eksportiv tootja ei olnud küsimustikule antud vastuses sellist summat märkinud. Rahandusministeeriumi 2010. aasta ringkirjast nähtus, et see koostööd tegev eksportija valiti tarnima vaatlusalust toodet mitmele sõltumatule projekti teostajale, kelle hulgas oli nii eraõiguslikke kui ka avaliku sektori üksusi. Komisjon püüdis saada selle valimisse kaasatud koostööd tegevale eksportivale tootjale tehtud otsemakse kohta Hiina RV valitsuselt teavet, sest 2009. aasta teatises nimetatud kava „Golden

Sun" ajutise meetme artiklis 13 on konkreetselt sätestatud, et toetust makstakse otse projekti teostajale (st mitte fotoelektriseadmete tarnijale), ja kontrollimise käigus kinnitas Hiina RV valitsus seda sõnaselgelt. Nagu eespool märgitud, ei suutnud Hiina RV valitsus kontrollkäigu ajal selgitada, miks valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija oli saanud otsetoetust. Oma 3. juuni 2013. aasta kirjas Hiina RV valitsus lihtsalt eirab seda asjaolu ja esitab märkusi vaid ühe projekti kohta 40st, öeldes lihtsalt, et projekti teostaja ja valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportiva tootja vahel oli sõlmitud finantskokkulepe, sest projekti teostajal ei olnud piisavalt raha valimisse kaasatud koostööd tegevale eksportivale tootjale maksmiseks ja seepärast leppisid nad kokku, et subsiidium makstakse otse valimisse kaasatud koostööd tegevale eksportivale tootjale. Kuna see põhjendusteta ja väga napisõnaline selgitus puudutas ainult ühte rahandusministeeriumi dokumendis nimetatud 40 projektist, millega valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija oli seotud, ei piisa sellest komisjonile olukorra selgitamiseks.

(277) Valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija püüdis 24. juuni 2013. aasta kirjas õigustada, et asjaomase 40 projekti eest tehtud otsemaksest ei teatatud, sest see kujutab endast „kasutaja" subsiidiumi, mida makstakse projekti teostajale, mitte tarnijale. Eksportija kinnitas, et talle tehti summeeritud otsemakse seoses tarnetega rahandusministeeriumi ringkirjas nimetatud 40 projekti raames, ning lisas, et valitsus võib kanda vahendid üle otse tarnijale ja seda tehakse selle tagamiseks, et toetust kasutatakse ainult heakskiidetud fotoelektrisüsteemide jaoks, ning kontrolli hõlbustamiseks. Eksportija keskendus oma vastuses paraku ühele projektile, mille kohta on kohapeal dokumente kogutud, ja ignoreeris ülejäänud 39 projekti, mille jaoks ta sai kava „Golden Sun" alusel otsetoetust. Kuigi eksportija tõendas, et selle konkreetse projekti jaoks ettenähtud vahendid on raamatupidamisarvestuses kajastatud nõudena, mitte valitsuse toetuse ettemaksena, ei ole selle projekti või teiste projektide tegeliku lõpuleviimise kohta, sealhulgas vaatlusaluse toote tegeliku tarnimise kohta, milleks vahendid saadi, ühtegi muud tõendit esitatud. Ta ei suutnud ka selgitada lahknevust valitsuse otsemaksete ja eespool osutatud asjaomaste rakenduseeskirjade vahel; viimastes on sätestatud, et Hiina RV valitsus kannab vahendid üldiselt üle projekti teostajale, mitte seadmete tarnijale.

(278) Komisjon leiab, et Hiina RV valitsuse selgitus valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija ja projekti teostaja vahelise finantskokkuleppe kohta ei ole veenev, sest tundub imelik, et kaks eraõiguslikku lepinguosalist lepivad iseseisvalt kokku valitsuse meetmega seotud lepingu sõlmimises (st valitsusepoolses otsemakses tarnijale erandina 2009. aasta teatise artiklist 13), ilma et valitsus oleks sellesse kaasatud või isegi sellest teadlik. Hiina RV valitsus ei esitanud tarnijatele tehtud otsemaksete selle aspekti kohta veenvamaid tõendeid ja märkusi ning piirdus oma vastuses ainult ühe nimetu projektiga 40 projektist, millega valimisse kaasatud koostööd tegevad eksportijad olid seotud. Eksportija selgitustes ei öelda sõnagi Hiina RV valitsuse märkuse kohta, mis käsitles asjaomase projekti teostaja rasket finantsolukorda seoses projektiga, mille nime jättis Hiina RV valitsus täpsustamata.

(279) Lisaks ei kinnita muud allikad ja Hiina RV valitsus eksportija väiteid otsemakse võimaluse ja selle põhjuste kohta. Võttes arvesse neid Hiina RV valitsuse ja valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija piiratud ja vastuolulisi märkusi, tuleb märkida, et neis kattub vaid üks punkt ja selle põhjal võib teha järelduse, et Hiina RV valitsuse poolt valimisse kaasatud koostööd tegevale eksportijale summaarse otsemakse tegemine oli vajalik selle eksportija tulu tagamiseks, sest projekti teostaja finantsraskuste tõttu oli oht, et makseid ei tehta. Igal juhul on kindel, et valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija ei suutnud selgitada, kuidas ta oli valitsuselt saadud summaarset makset kasutanud, kas projekti teostajatele olid fotoelektriseadmed lõpuks tarnitud ja millist hinda olid projekti teostajad maksnud (kui olid). Kuna muud toimikus sisalduvad või muul viisil komisjonile mõistlikult kättesaadavad tõendid puudusid, jõuti seetõttu algmääruse artikli 28 alusel järeldusele, et koostööd tegevale eksportijale tehtud ühekordne summeeritud väljamakse kujutab endast otsetoetust algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses.

(280) Lisaks leiab komisjon, et vaatlusaluse toote tarnijad said toetustest, mis neile anti kui projekti teostajatele või kui nad väidetavalt tarnisid fotoelektriseadmeid sõltumatutele projekti teostajatele, kasu kooskõlas algmääruse artikli 3 lõikega 2. Kava „Golden Sun" alusel saadud vahendid võimaldavad vaatlusaluse toote tootjatel projekti teostajatena hoida kokku oma valdustesse päikeseenergiaseadmete paigaldamise kulusid. Ettevõtjatena, kes tarnisid sõltumatutele projekti teostajatele fotoelektriseadmeid, said vaatlusaluse toote tootjad kava „Golden Sun" raames saadud vahendeid endale jätta, vajaduseta seadmeid tegelikult tarnida, ja/või saadud vahendid kaitsesid neid ohu eest, et sõltumatud projekti teostajad jätavad maksed tegemata. Viimasel juhul saavad vaatlusaluse toote tootjad makse, mida nad muidu ei oleks sõltumatult projekti teostajalt saanud.

(281) Samuti on kõnealune subsiidiumikava konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest õigusakt, mille alusel toetust maksnud asutus tegutseb, annab juurdepääsu kõnealusele kavale ainult konkreetsetele projekti teostajatele, kes vastavad mitmele õigusaktis nimetatud kriteeriumile, ning üldisemalt ainult päikeseenergiasektoris tegutsevatele projekti teostajatele. Lisaks, kuna ei fotoelektriseadmete tarnija valimine ega projekti teostajate valimine ole avatud, läbipaistev ja mittediskrimineeriv protsess ning kuna Hiina RV valitsus teeb otsemakseid fotoelektriseadmete tarnijatele, on see kava ka konkreetne, sest sellest saavad tegelikku kasu ainult teatavad fotoelektriseadmete tarnijad. Kõnealune kava ei vasta algmääruse artikli 4 lõike 2 punktis b sätestatud mittekonkreetsuse tingimustele, sest abikõlblikkuse tingimused ja ettevõtete kohalikesse projekti rakendamiskavadesse valimise tegelikud kriteeriumid ning lõpp-projektide erinevate tehniliste ja finantsasjaolude alusel valimise tingimused ei ole objektiivsed ega kehti automaatselt.

e) ***Kokkuvõte***

(282) Kava „Golden Sun" on konkreetne toetuse vormis subsiidium. Uurimisel leiti, et mõned valimisse kaasatud koostööd tegevad eksportijad said seda subsiidiumi.

f) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(283) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Näidiskava „Golden Sun"	
Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,24 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,09 %
JA Group	0,00 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,02 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,05 %

3.4.3. *Otsesed maksuvabastus- ja maksuvähenduskavad*

3.4.3.1. Välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest"

a) ***Sissejuhatus***

(284) Kaebuse esitaja väitel võeti 1991. aastal vastu *välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete ja välisettevõtete tulumaksu seadus* (edaspidi „välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete maksuseadus"), mille eesmärk on ergutada välisinvesteeringuid Hiinas. Nn välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud soodustuste hulka kuulub subsiidiumikava, mida kutsutakse „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" ning mille raames vabastatakse välisinvesteeringutel põhinevad ettevõtted esimeseks kaheks kasumiaastaks täielikult otsestest maksudest ja järgneva kolme aasta jooksul kohaldatakse nende suhtes poolt kehtivast tulumaksumäärast.

(285) Kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" ühte varianti kohaldatakse ka teatavates kindlaksmääratud piirkondades asuvate, uut tehnoloogiat kasutava või kõrgtehnoloogilise ettevõttena tunnustatud äriühingute suhtes. Kava selle variandi alusel saab toetusi maksta ka pärast 2013. aastat. Uurimisel leiti, et üks koostööd tegev eksportija (Yingli Hainan) on saanud selle kava raames toetusi alates 2011. aastast: 2011. ja 2012. aastal oli äriühing maksust täielikult vabastatud ja järgmise kolme aasta jooksul kohaldatakse tema suhtes 50 % võrra vähendatud maksumäära.

(286) Komisjon soovis kontrollkäigu ajal Hiinasse kõnealust kava kontrollida. Hiina RV valitsus ei esitanud siiski teavet kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" selle variandi kohta. Hiina RV valitsus väitis 3. juuni 2013. aasta kirjas, et seda kava kaebuses ei nimetatud ja see ei asenda kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" varianti, mis on ettenähtud välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ja mida rakendatakse geograafiliste piiranguteta. Komisjon võtab Hiina RV valitsuse selgitust arvesse ja mõistab, et see maksusoodustuskava on välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kavast „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" ametlikult eraldiseisev kava. Kuna aga toetuste maksmine jätkus väidetavalt pärast välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kava lõppemist, selle kava iseloom ja mõju on samad nagu välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kaval ning sellest teatas üks valimisse kuuluv koostööd tegev eksportija, leiab komisjon, et kõnealune kava on välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat

pool maksudest" jätkukavana viimasega tihedalt seotud ja seda tuleb tasakaalustada. Sellega seoses märgib komisjon, et algmääruse artikli 10 lõikega 1 lubatakse uurida iga kaebuse esitaja nimetatud „väidetavat subsiidiumi" ja selles ei viidata ühelegi „väidetavale subsiidiumikavale". Kuna käesolevas juhtumis on mõlemad kavad seotud sama subsiidiumiga, st ettevõtte tulumaksusoodustusega, on komisjonil õigus uurida neid ühe subsiidiumina.

b) ***Õiguslik alus***

(287) Kava õiguslik alus on välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete maksuseaduse artikkel 8 ja Hiina Rahvavabariigi välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete ja välisettevõtete tulumaksu seaduse rakenduseeskirjade artikkel 72. Hiina RV valitsuse sõnul lõpetati kava 16. märtsil 2007 Hiina Rahvavabariigi Üleriigilise Rahvakongressi 10. koosseisu 5. istungjärgul vastuvõetud 2008. aasta ettevõtte tulumaksu seadusega, täpsemalt selle seaduse artikliga 57, mille kohaselt lõpetatakse toetuste maksmine järk-järgult 2012. aasta lõpuks.

(288) Erikava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" õiguslik alus on 2007. aasta korraldus nr 40, st riiginõukogu teatis üleminekuperioodi sooduspoliitika rakendamise kohta seoses erimajandusvööndis ja Shanghai Pudongi uues piirkonnas asuvate kõrgtehnoloogiliste ettevõtte tulumaksuga, mis põhineb Hiina RV ettevõtte tulumaksu seaduse artikli 57 lõikel 3, ning kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete kindlaksmääramist käsitlevad haldusaktid.

c) ***Uurimise tulemused***

(289) Tulumaksust vabastatakse ainult sellised välisosalusega tootmisettevõtted, mille kavandatud tegutsemisaeg on vähemalt kümme aastat. Kaheaastane maksuvabastus algab aastast, mil ettevõte jõuab kasumisse, ja järgneval kolmel aastal vähendatakse kohaldatavaid maksumäärasid 50 % võrra.

(290) Kava erivariandi kohaselt peab abikõlblikel ettevõtetel olema ka uut tehnoloogiat kasutava või kõrgtehnoloogilise ettevõtte tunnustatud staatus, mida kinnitab spetsiaalne haldussertifikaat, nad peavad kasutama peamist intellektuaalomandit ja vastama Hiina RV välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete ja välisettevõtete tulumaksu seaduse rakenduseeskirjade artiklis 93 sätestatud tingimustele.

(291) Kavas osaleda sooviv äriühing peab esitama riiklikule maksuametile ettevõtte tulumaksu deklaratsiooni ja selle lisad ning finantsaruanded. See kehtib ka kava erivariandi puhul.

(292) Hiina RV valitsus väitis, et alates ettevõtte tulumaksu seaduse vastuvõtmisest 2008. aastal on seda kava järk-järgult koomale tõmmatud ja selle raames makstakse toetusi 2012. aasta lõpuni. Samuti märkis Hiina RV valitsus, et välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele pole uut kava ette nähtud ja neid maksustatakse võrdselt teiste ettevõtjatest maksumaksjatega. Komisjon märgib, et kõnealune maksukava andis uurimisperioodil eelise, sest mitu fotoelektriliste seadmete tootjat said uurimisperioodil sellest kasu. Lisaks ei saa välistada, et kava raames tehakse siiani soodustusi või et kasutatakse või hakatakse tulevikus kasutama sarnast asenduskava. Nagu eespool selgitatud, näitas uurimine, et tegelikult on olemas kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" erivariandid, mille alusel päikesepaneelide tootjad saavad jätkuvalt kasu. Seepärast leiti, et kava on ikkagi tasakaalustatav.

(293) Kava erivarianti kasutas üks koostööd tegev eksportija, st Yingli Green Energy.

d) ***Kokkuvõte***

(294) Kava kujutab endast subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses valitsuse saamatajäänud tulu vormis, millest saavad kasu toetust saavad äriühingud.

(295) Kõnealune subsiidiumikava on konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest õigusakt, mille alusel toetust maksnud asutus tegutseb, annab juurdepääsu kõnealusele kavale ainult konkreetsetele ettevõtetele, mis on välisinvesteeringutel põhinevad ettevõtted ja vastavad asjaomases õigusaktis sätestatud konkreetsetele kriteeriumitele.

(296) Järelikult tuleb seda subsiidiumit käsitada tasakaalustatavana.

(297) Kava varianti tuleks käsitada subsiidiumina algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses valitsuse saamatajäänud tulu vormis, millest saavad kasu toetust saavad äriühingud.

(298) Kõnealune subsiidiumikava on konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest õigusakt, mille alusel toetust maksnud asutus tegutseb, annab juurdepääsu kõnealusele kavale ainult teatavatele ettevõtetele ja tootmisharudele, mis on liigitatud soodustatuteks, näiteks fotoelektrisektorile. Kava on ka konkreetne artikli 4 lõike 3 tähenduses, sest hõlmab ainult teatavaid piirkondi.

(299) Järelikult tuleb seda varianti käsitada tasakaalustatavana.

Kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest”	
Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,31 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,35 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,47 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,00 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	1,03 %

e) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(300) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Subsiidiumi saaja kasuks loetakse tavapärase maksumäära korral makstav maksu kogusumma, millest on maha arvatud vähendatud soodusmäära kohaselt makstud summa. Tasakaalustatud summad põhinevad äriühingute 2011. aasta maksudeklaratsioonide andmetel. Kuna ühegi valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija auditeeritud 2012. aasta maksudeklaratsioonid ei olnud kättesaadavad, võeti arvesse kogu 2011. maksustamisaasta andmed.

(301) Kooskõlas algmääruse artikli 7 lõikega 2 jagati subsiidiumi summa (lugeja) koostööd tegevate eksportivate tootjate aasta kogukäibele uurimisperioodil, sest subsiidiumi suurus ei sõltu eksporditegevuse tulemustest ja seda ei antud valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguste alusel.

(302) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

3.4.3.2. Välisinvesteeringutel põhinevate ekspordile keskendunud ettevõtete tulumaksu vähendamine

(303) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.3.3. Geograafilisel asukohal põhinevad tulumaksusoodustused välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele

(304) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.3.4. Maksusoodustused välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele, mis ostavad Hiinas valmistatud seadmeid

(305) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.3.5. Maksude tasaarvestused teadus- ja arendustegevuse puhul välisinvesteeringutel põhinevates ettevõtetes

a) ***Sissejuhatus***

(306) Kaebuse esitaja väitis, et välisinvesteeringutel põhinevatel ettevõtetel on õigus saada teadus- ja arendustegevuse eest maksusoodustust, st nende kuludelt tehakse 150 % maksude tasaarvestus, kui kulud on võrreldes eelmise aastaga suurenenud 10 % või rohkem.

(307) Hiina RV valitsus väitis, et see kava lõpetati ettevõtte tulumaksu seaduse jõustumisel 2008. aastal ja järkjärgulist lõpetamisperioodi ette ei nähtud. Mitu valimisse kaasatud koostööd tegevat eksportijat teatasid siiski, et nad osalesid sarnases kavas vastavalt 2008. aasta ettevõtte tulumaksu seadusele, mis tõendab, et kava, mille raames tasaarvestati välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete teadus- ja arendustegevuse kulud maksudega, asendati 2008. aastal erikavaga. Hiina RV valitsus ei esitanud küsimustikule ja puudustele viitavale kirjale vastates täiendavat teavet 150 % maksude tasaarvestamise kohta.

b) ***Õiguslik alus***

(308) Kõnealune kava on ette nähtud *ettevõtte tulumaksu seaduse* artikli 30 lõikega 1, *Hiina RV ettevõtte tulumaksu seaduse rakenduseeskirjade* (edaspidi „ettevõtte tulumaksu seaduse rakenduseeskirjad") artikliga 95, *haldusmeetmetega kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete kindlaksmääramiseks* (Guo Ke Fa Huo (2008) nr 172) ja *ettevõtte tulumaksu seaduse rakendusmääruse* artikliga 93 ning riikliku maksuameti teatisega *kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete tulumaksu tasumisega* seotud probleemide kohta (Guo Shui Han (2008) nr 985).

(309) Artiklis 95 on sätestatud, et artikli 30 lõikes 1 nimetatud täiendavat 50 % teadus- ja arendustegevuse kulude mahaarvamist kohaldatakse kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate toodetega seotud kulude suhtes, nii et need amortiseeritakse määraga 150 % immateriaalse vara maksumusest.

c) ***Uurimise tulemused***

(310) Nagu eespool märgitud, ei esitanud Hiina RV valitsus küsimustikule ja puudustele viitavale kirjale vastates selle kava kohta täiendavat teavet. See kava juba tasakaalustati *kaetud kvaliteetpaberi* ([1]) ja *orgaanilise kattega terastoodete* ([2]) uurimise käigus. Asjaomased õigusaktid tõendavad, et see kava annab tõepoolest eelise teatavatele äriühingutele, mis on ametlikult tunnustatud kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena. Need äriühingud peavad uue tehnoloogia, uute toodete ja uute oskuste arendamiseks tegema kulutusi teadus- ja arendustegevusele. Abikõlblikud ettevõtted võivad arvestada tulumaksukohustusest maha täiendavad 50 % teadus- ja arendustegevuse kuludest. Samuti annavad teadus- ja arendustegevuse immateriaalse varaga seotud kulud abikõlblikele äriühingutele õiguse arvestada äriühingu tegelikest kuludest maha 150 %.

(311) Uurimisel leiti, et selles kavas osalevad äriühingud peavad esitama tuludeklaratsiooni ja selle asjaomased lisad. Kasu tegelik summa kajastub nii maksudeklaratsioonis kui ka V lisas. Kavas saavad osaleda ainult äriühingud, millel on sertifikaat, mis tõendab, et nad on ametlikult tunnustatud kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena.

d) ***Kokkuvõte***

(312) Kõnealune kava kujutab endast subsiidiumi algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses valitsuse saamatajäänud tulu vormis, millest saavad kasu toetust saavad äriühingud.

(313) See subsiidiumikava on konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest õigusakt, mille alusel toetust maksnud asutus tegutseb, annab juurdepääsu sellele kavale ainult teatavatele ettevõtetele, mis on ametlikult tunnustatud kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena ja teevad uue tehnoloogia, uute toodete ja uute oskuste arendamiseks kulutusi teadus- ja arendustegevusele.

(314) Järelikult tuleb seda subsiidiumit käsitada tasakaalustatavana.

e) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(315) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Subsiidiumi saaja kasuks loetakse tavapärase maksumäära korral makstav maksu kogusumma, millest on maha arvatud makstud summa ja täiendavad 50 % heakskiidetud teadus- ja arendustegevuse projektidega seotud tegelikest kulutustest. Tasakaalustatud summad põhinevad äriühingute 2011. aasta maksudeklaratsioonide andmetel. Kuna ühegi valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija auditeeritud 2012. aasta maksudeklaratsioonid ei olnud kättesaadavad, võeti arvesse kogu 2011. maksustamisaasta andmed.

([1]) Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 452/2011, 6. mai 2011, millega kehtestatakse lõplik subsiidiumivastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit kaetud kvaliteetpaberi impordi suhtes (ELT L 128, 14.5.2011, lk 18), põhjendus 116.

([2]) Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 215/2013, 11. märts 2013, millega kehtestatakse lõplik subsiidiumivastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit teatavate orgaanilise kattega terastoodete impordi suhtes (ELT L 73, 15.3.2013, lk 16), põhjendus 226.

(316) Kooskõlas algmääruse artikli 7 lõikega 2 jagati subsiidiumi summa (lugeja) koostööd tegevate eksportivate tootjate aasta kogukäibele uurimisperioodil, sest subsiidiumi suurus ei sõltu eksporditegevuse tulemustest ja seda ei antud valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguste alusel.

(317) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Maksude tasaarvestused teadus- ja arendustegevuse puhul

Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,10 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,49 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,02 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,29 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,33 %

3.4.3.6. Tulumaksutagastus välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete kasumi reinvesteerimiseks ekspordile orienteeritud ettevõtetes

(318) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.3.7. Maksusoodustus kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena tunnustatud välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele

(319) Uurimine kinnitas, et valimisse kuuluvad äriühingud selle kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud, sest äriühingud osalesid uues kavas, millega asendati kõnealune maksusoodustus. Kava on üksikasjalikult käsitletud allpool punktis 3.4.4.8.

3.4.3.8. Maksuvähendused kindlaksmääratud projektidega seotud kõrgtehnoloogilistele või uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele

a) ***Sissejuhatus***

(320) Selle kava raames kohaldatakse kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena tunnustatud ettevõtete suhtes tavapärase 25 % tulumaksumäära asemel 15 % vähendatud tulumaksumäära. EL tunnistas selle kava *kaetud kvaliteetpaberi* uurimise ja *orgaanilise kattega terastoodete* uurimise käigus tasakaalustatavaks; samuti tegid seda Ameerika Ühendriikide asutused.

b) ***Õiguslik alus***

(321) Selle kava õiguslik alus on ettevõtte tulumaksu seaduse artikli 28 lõige 2, *haldusmeetmed kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete kindlaksmääramiseks* (Guo Shui Han (2008) nr 172) ja ettevõtte tulumaksu seaduse rakendusmääruse artikkel 93 koos riikliku maksuameti teatisega *kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete tulumaksu tasumisega* seotud probleemide kohta (Guo Shui Han (2008) nr 985).

c) ***Uurimise tulemused***

(322) Kava kohaldatakse kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena tunnustatud ettevõtete suhtes, mis vajavad riigi abi. Neil ettevõtetel peavad olema peamised sõltumatud intellektuaalomandi õigused ja nad peavad vastama mitmele tingimusele: i) nende toodang peab kuuluma kõrgtehnoloogiliste toodete kategooriasse, mida riik esmajoones toetab, ii) teadus- ja arendustegevuse kogukulud peavad moodustama kindla osa müügi kogutulust, iii) tulu kõrgtehnoloogilistest ja uuel tehnoloogial põhinevatest toodetest peab moodustama kindla osa müügi kogutulust, iv) teadus- ja arendustegevusala töötajad peavad moodustama kindla osa töötajate koguarvust, v) muud 2008. aasta dokumendis „Haldusmeetmed kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete kindlaksmääramiseks" sätestatud tingimused peavad olema täidetud.

(323) Selles kavas osalevad äriühingud peavad esitama tuludeklaratsiooni ja selle asjaomased lisad. Kasu tegelik summa kajastub nii maksudeklaratsioonis kui ka V lisas.

d) ***Kokkuvõte***

(324) Järelikult tuleks kava käsitada subsiidiumina algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest tegemist on rahalise toetusega valitsuse saamatajäänud tulu vormis, millest saavad kasu toetust saavad äriühingud. Kooskõlas algmääruse artikli 3 lõikega 2 saadud kasu võrdub kavas osalemise tulemusel saavutatud maksusäästu summaga.

(325) Subsiidium on konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest seda võivad saada ainult kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte sertifikaati omavad ettevõtted, mis vastavad kõigile 2008. aasta haldusmeetmetes sätestatud tingimustele. Lisaks puuduvad õigusaktides sätestatud või subsiidiumit võimaldava asutuse kehtestatud objektiivsed kriteeriumid selle kava raames toetuse saamise õiguse kindlaksmääramiseks ning subsiidiumi saamine ei ole automaatne vastavalt algmääruse artikli 4 lõike 2 punktile b.

(326) Järelikult tuleb seda subsiidiumit käsitada tasakaalustatavana.

e) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(327) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Subsiidiumi saaja kasuks loetakse tavapärase maksumäära korral makstav maksu kogusumma, millest on maha arvatud vähendatud soodusmäära kohaselt makstud summa. Tasakaalustatud summad põhinevad äriühingute 2011. aasta maksudeklaratsioonide andmetel. Kuna ühegi valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija auditeeritud 2012. aasta maksudeklaratsioonid ei olnud kättesaadavad, võeti arvesse kogu 2011. maksustamisaasta andmed.

(328) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Maksuvähendused kindlaksmääratud projektidega seotud kõrgtehnoloogilistele või uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele

Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,31 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,42 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,35 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,13 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,86 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,00 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %

3.4.3.9. Tulumaksusoodustused riigi kirdeosas paiknevatele ettevõtetele

(329) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.3.10. Guangdongi provintsi maksukavad

(330) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.4. *Kaudsed maksustamis- ja imporditollikavad*

3.4.4.1. Käibemaksuvabastus ja imporditolli vähendamine imporditud seadmete kasutamise eest

a) ***Sissejuhatus***

(331) Kõnealuse kava kohaselt vabastatakse käibemaksust ja imporditollidest välisinvesteeringutel põhinevad ja omamaised ettevõtted, mis kasutavad tootmises imporditud seadmeid. Vabastuse saamiseks ei tohi seadmed olla

mitterahastamiskõlblike seadmete loetelus ning vabastust taotlev ettevõte peab hankima riiklikult soodustatud projekti sertifikaadi, mille Hiina asutused või riiklik arengu- ja reformikomisjon väljastab kooskõlas asjakohaste investeeringuid, makse ja tollimakse käsitlevate õigusaktidega. See kava tasakaalustati *kaetud kvaliteetpaberit* ja *orgaanilise kattega terasetooteid* käsitlevate subsiidiumivastaste menetluste käigus.

b) ***Õiguslik alus***

(332) Kava õiguslik alus on riiginõukogu ringkiri imporditud seadmete maksustamise põhimõtete kohandamise kohta (Guo Fa nr 37/1997), rahandusministeeriumi, kesktolliameti ja riikliku maksuameti teatis teatavate soodusimporditolle käsitlevate põhimõtete kohandamise kohta, rahandusministeeriumi, kesktolliameti ja riikliku maksuameti teadaanne nr 43 (2008), riikliku arengu- ja reformikomisjoni 22. veebruari 2006. aasta märgukiri nr 316 (2006) riigi või välisinvestorite rahastatavate ja riigi soodustatavate projektide kinnituskirjade menetlemisega seotud oluliste küsimuste kohta ning välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete või omamaiste ettevõtete imporditavate tollimaksuvabastuseta kaupade kataloog (2008).

c) ***Uurimise tulemused***

(333) Seda kava käsitatakse subsiidiumina Hiina RV valitsuse saamatajäänud tulu kujul algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses, sest välisinvesteeringutel põhinevad ettevõtted ja teised abikõlblikud omamaised ettevõtted vabastatakse muidu tasumisele kuuluva käibemaksu ja/või imporditolli tasumise kohustusest. Seetõttu saavad toetust saavad äriühingud kava raames kasu algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses. Kava on algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses konkreetne, sest õigusaktiga, mille alusel toetust andev asutus tegutseb, võimaldatakse juurdepääs sellele kavale üksnes ettevõtetele, kes investeerivad seaduses lõplikult kindlaksmääratud konkreetsetesse ärivaldkondadesse ning kuuluvad *välisinvesteeringutel põhinevate ja tehnosiirde tootmisharude kataloogi* kohaselt kas soodustatud kategooriasse või piiratud kategooriasse B või tegutsevad kooskõlas *riigi soodustatavate peamiste tootmisharude, toodete ja tehnoloogiavaldkondade kataloogi* tingimustega. Lisaks puuduvad objektiivsed kriteeriumid toetuse saamise õiguse piiramiseks ja veenvad tõendid, mille põhjal võiks järeldada, et toetuse saamise õigus on automaatne vastavalt algmääruse artikli 4 lõike 2 punktile b.

d) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(334) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Subsiidiumi saaja kasuks loetakse imporditud seadmete käibe- ja tollimaksu summa, mille tasumisest subsiidiumi saaja vabastati. Tagamaks, et tasakaalustatav summa hõlmab ainult uurimisperioodi, amortiseeriti saadud kasu tavapärast raamatupidamisarvestust kasutades vastavalt seadmete elueale.

(335) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Käibemaksuvabastus ja imporditolli vähendamine imporditud seadmete kasutamise eest

Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,24 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,44 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,38 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,35 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,78 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,07 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,63 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %

3.4.4.2. Välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete puhul Hiinast ostetud seadmete käibemaksu vähendamine

a) ***Sissejuhatus***

(336) Selle kava raames vabastatakse käibemaksust välisinvesteeringutel põhinevad ettevõtted, kes soetavad kodumaal toodetud seadmeid. Vabastuse saamiseks ei tohi seadmed olla mitterahastamiskõlblike seadmete loetelus ning nende väärtus ei tohi ületada teatavat piirmäära. Seda kava käsitleti *kaetud kvaliteetpaberit* ja *orgaanilise kattega terasetooteid* puudutavate subsiidiumivastaste menetluste käigus.

b) ***Õiguslik alus***

(337) Õiguslik alus on kodumaal toodetud seadmeid soetavatele välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele maksude tagastamise haldamise ajutised meetmed, Hiinas valmistatud seadmeid soetavatele välisinvestoritest ettevõtjatele maksude tagastamise haldamise katsemeetmed ja rahandusministeeriumi ja riikliku maksuameti teatis kodumaal toodetud seadmeid soetavatele välisinvestoritest ettevõtjatele maksude tagastamise korra tühistamise kohta.

c) ***Uurimise tulemused***

(338) Hiina RV valitsus väitis subsiidiumivastasele küsimustikule antud vastuses, et kõnealune kava lõpetati 1. jaanuarist 2009, ning viitas *rahandusministeeriumi ja riikliku maksuameti ringkirjale kodumaal toodetud seadmeid soetavatele välisinvestoritest ettevõtjatele maksude tagastamise kava lõpetamise kohta (CAISHUI (2008) nr 176)*. Uurimine näitas siiski, et mitu valimisse kaasatud eksportivat tootjat said selle kava raames uurimisperioodil kasu. Asjaomased valimisse kaasatud eksportijad esitasid kava, sealhulgas saadud kasu kohta üksikasjalikku teavet. Seda arvesse võttes leiti, et Hiina RV valitsus ei esitanud kava kohta õiget teavet ja kava jätkub siiani, nagu tõendab teatavate eksportivate tootjate olukord.

(339) Kuna Hiina RV valitsus küsitud teavet ei esitanud, tugines komisjon valimisse kaasatud eksportivate tootjate esitatud teabele.

(340) Seda kava käsitatakse subsiidiumina Hiina RV valitsuse saamatajäänud tulu kujul algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti ii tähenduses, sest välisinvesteeringutel põhinevad ettevõtted vabastatakse muidu tasumisele kuuluva käibemaksu tasumise kohustusest. Seetõttu saavad toetust saavad äriühingud kava raames kasu algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses. Kava on algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses konkreetne, sest õigusaktiga, mille alusel toetust andev asutus tegutseb, võimaldatakse juurdepääs sellele kavale üksnes ettevõtetele, kes ostavad kodumaal toodetud seadmeid ning kuuluvad *välisinvesteeringutel põhinevate tootmisharude kataloogi* kohaselt kas soodustatud kategooriasse või piiratud kategooriasse B ja kelle siseturul ostetud seadmed on nimetatud *riigi soodustatavate peamiste tootmisharude, toodete ja tehnoloogiate kataloogis*. Sellele lisaks piiravad *Hiinas valmistatud seadmeid soetavatele välisinvestoritest ettevõtjatele maksude tagastamise haldamise katsemeetmed* ja *rahandusministeeriumi teatis* kavas osalemise välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtetega, kes kuuluvad *välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete suuniskataloogi* või *Hiina kesk- ja läänepiirkonna välisinvesteeringutel põhinevate soodustatud tootmisharude kataloogi* kohaselt soodustatud kategooriasse. Lisaks puuduvad objektiivsed kriteeriumid toetuse saamise õiguse piiramiseks ja veenvad tõendid, mille põhjal võiks järeldada, et toetuse saamise õigus on automaatne vastavalt algmääruse artikli 4 lõike 2 punktile b. See kava on ka konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 4 punkti b tähenduses, sest subsiidium sõltub sellest, kas omamaist kaupa eelistatakse imporditud kaubale.

d) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(341) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Subsiidiumi saaja kasuks loetakse kodumaal toodetud seadmete käibemaksu summa, mille tasumisest subsiidiumi saaja vabastati. Tagamaks, et tasakaalustatav summa hõlmab ainult uurimisperioodi, amortiseeriti saadud kasu vastavalt seadmete elueale kooskõlas tootmisharu tavapraktikaga.

(342) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete puhul Hiinast ostetud seadmete käibemaksu vähendamine	
Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,00 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,07 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,03 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,15 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,05 %

3.4.4.3. Käibemaksu- ja tollimaksuvabastus väliskaubanduse arendamise kava raames ostetud põhivarale

(343) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.5. *Riiklikud kaubatarned ja teenused tegelikust maksumusest väiksema tasu eest*

3.4.5.1. Riiklikud polükristalse räni tarned tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

(344) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.5.2. Riiklikud pressitud alumiiniumi tarned tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

(345) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.5.3. Riiklikud klaasitarned tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

(346) Uurimine kinnitas, et valimisse kaasatud äriühingud kõnealuse kava raames uurimisperioodi jooksul kasu ei saanud.

3.4.5.4. Riiklik elektriga varustamine

a) ***Sissejuhatus***

(347) Kaebuse esitaja väitis, et teatavad Hiina polükristalse räni tootjad on saanud kasutada odavat elektrit, millega neid varustati tegelikust maksumusest väiksema tasu eest.

b) ***Uurimise tulemused***

(348) Uurimisel leiti, et paljude valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontserni kuulus ka nendega seotud polükristalse räni tootja. Leiti, et üks valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontsern, st LDK Solar, sai Xin Yu majandusvööndi rahandusosakonnalt korrapäraselt märkimisväärseid subsiidiume elektrienergia tasude katteks. Kuigi kõnealusel juhul ei kohaldatud äriühingule otseselt turuhinnast madalamat elektrihinda, tekkis Xin Yu majandusvööndi rahandusosakonna tehtud märkimisväärsete tagasimaksete tõttu olukord, kus nimetatud äriühing sai kasutada odavat energiat, mis seega võrdus riikliku tarnega turuhindadest madalamate hindadega. Isegi kui tagasimakset käsitada toetusena, on meede igal juhul tihedalt seotud kaebuse esitaja väitega ja seda tuleb uurida. Tegelikult hüvitati LDK kontserni kuuluvale asjaomasele äriühingule uurimisperioodi jooksul makstud elektrienergia tasud peaaegu täielikult.

(349) Kontsern LDK Solar sai polükristalset räni tootva seotud äriühingu kaudu rahalist toetust algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iii tähenduses, sest kohalik omavalitsus subsideeris tema elektrienergia tasusid, või artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses. See kujutas endast valitsusepoolset rahalist toetust valitsuse pakutavate kaupade näol, mis ei kuulu üldisesse taristusse algmääruse tähenduses. Teise võimalusena on tegemist vahendite otsese ülekandmisega.

(350) LDK Solar sai kasu algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses ulatuses, milles valitsus tarnis elektrit tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. Tehti kindlaks, et elektrienergia tasude subsideerimisega kohaldati kõnealuse eksportija suhtes tegelikult üldiselt kohaldatavast elektrihinnast madalamat hinda. Vahendite otsene ülekandmine toob kasu, sest tegemist on tagastamatu toetusega, mis ei ole turul kättesaadav.

(351) Subsiidium odava elektri tarnimisena ühele valimisse kaasatud tootjale tehtud tagasimaksete kaudu on konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti a tähenduses, sest elektrienergia tasude eest sai subsiidiumi ainult LDK. Subsiidium on konkreetne ka geograafilisel alusel, sest seda võimaldati üksnes kindlatele ettevõtetele Xin Yu majandusvööndis. Kuna LDK ja Hiina RV valitsus kõnealuse subsiidiumiga seoses koostööd ei teinud, põhineb see järeldus kättesaadavatel faktidel.

c) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(352) Subsiidiumi summa võrdus uurimisperioodil tehtud tagasimaksete summaga.

(353) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Elektriga varustamine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest	
Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,00 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	0,00 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	2,45 %
Delsolar (Wujiang) Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	0,00 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,00 %

3.4.5.5. Maakasutusõiguse andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

a) ***Sissejuhatus***

(354) Kaebuse esitaja väitis, et vaatlusaluse toote Hiina tootjad saavad Hiina RV valitsuselt maakasutusõiguse tegelikust maksumusest väiksema tasu eest, sest valitsus ja kohalikud omavalitsused ei järgi neid õigusi andes turupõhimõtteid.

(355) Hiina RV valitsuse väite kohaselt on olemas standarditele vastav ja nõuetekohaselt konkurentsil põhinev maamüügiturg, kus maakasutusõigustega tuleb kaubelda avalikult kooskõlas maamüügituru seadusega. Samuti kinnitas Hiina RV valitsus, et tööstus- ja kaubandusmaad on võimalik saada kasutustasu eest avatud turul avalike hangete, enampakkumise ja võistupakkumise kaudu ja „sõltumata pakkumiste arvust või alghinnast on makstud lõplik hind turuhind, mille määravad pakkumine ja nõudlus vabal turul". Hiina RV valitsus väitis ka, et maakasutusõiguse üleandmisel ei piirata pakkumismenetluste, enampakkumiste ja noteeringute kaudu üleandmisest teatamist, mis mõjutaks õiglast konkurentsi.

(356) Hiina RV valitsus ei esitanud andmeid maakasutusõiguste tegelike hindade ja valitsuse määratud alghindade kohta. Teave, mille Hiina RV valitsus esitas maakasutusõigustega seotud tehingute kohta vastavalt küsimustikus nõutule, oli mittetäielik. Samuti kinnitas Hiina RV valitsus küsimustikule antud esialgset vastust kontrollkäigu ajal parandades, et mõne teatatud tehingu puhul korraldati pakkumismenetlus. Küsimustikus nõutud andmeid pakkumiste arvu ning alg- ja lõpliku hinna erinevuse kohta paraku ei esitatud.

(357) Kontrollkäigu ajal palus komisjon Hiina RV valitsusel esitada tõendid, mis kinnitaksid, et maakasutusõiguste üleandmine toimub Hiinas pakkumismenetluste, noteeringute ja enampakkumiste kaudu. Tuleb märkida, et vastavalt *pakkumiskutsete, enampakkumiste ja noteeringute tulemusena riigi omandis oleva ehitusmaa kasutusõiguse*

andmist käsitlevate sätete artiklile 11 avaldab vastutav riigiasutus hankemenetluse/enampakkumise/noteeringu toimumise korral alati hanketeate. Sellele tuginedes palus komisjon esitada kõik hanketeated tehingute kohta, mille puhul neid menetlusi kohaldati, et koguda ja kontrollida küsimustikus nõutud teavet. Hiina RV valitsus ei esitanud ühtegi hanketeadet, väites, et „neid ei ole enam olemas". Seetõttu ei saanud komisjon valimisse kaasatud eksportivate tootjate maakasutusõiguse üleandmise tehinguid käsitlevat teavet kontrollida.

(358) Komisjon teatas Hiina RV valitsusele oma kavatsusest kohaldada selle subsiidiumikava suhtes määruse (EÜ) nr 597/2009 artiklit 28 ja kuna Hiina RV valitsus komisjoni 23. mai 2013. aasta kirjale vastates rahuldavat selgitust või uusi tõendeid selle küsimuse kohta ei esitanud, oli komisjon sunnitud tegema otsuse parimatele kättesaadavatele faktidele tuginedes, st käesoleval juhul valimisse kaasatud eksportivate tootjate esitatud teabe ja muu avalikult kättesaadava teabe põhjal.

(359) Samuti palus komisjon Hiina RV valitsusel esitada oma seisukoht võrdlusaluste kohta, eeldades, et Hiina RVs maal turuhind puudub. Kuigi küsimustiku Hiina RV valitsusele saatmise ajal oli tegemist vaid eeldusega, mitte tähelepaneku või järeldusega, leidis Hiina RV valitsus, et selline eeldus on vale, ega esitanud konkreetset teavet võimalike võrdlusaluste kohta. Hiina RV valitsus väitis vaid, et „kui tuleks kasutada võrdlusalust, siis peaks selleks olema hinnad, mida sarnase maa eest maksaksid Hiina tootmisharud, mis soodustusi ei saa". Kuna Hiina RV valitsus ei avalikustanud tootmisharusid, mis „soodustusi" ei saa, ega esitanud teavet hindade kohta, mida sellised tootmisharud Hiinas tööstusmaa eest maksavad, ei saanud komisjon hinnata nende hindade sobivust võrdlusalusena. Sellega seoses tuleb märkida, et *kaetud kvaliteetpaberit* ja *orgaanilise kattega terastooteid* käsitlevates uurimismenetlustes leidis komisjon, et neile tootmisharudele maakasutusõiguste andmisel ei järgita turupõhimõtteid.

b) ***Õiguslik alus***

(360) Hiinas reguleerib maakasutusõigusi Hiina Rahvavabariigi maahaldusseadus.

c) ***Uurimise tulemused***

(361) Maahaldusseaduse artikli 2 kohaselt kuulub kogu maa riigile, sest kooskõlas Hiina põhiseaduse ja asjaomaste õigusnormidega on maa kollektiivne omanik Hiina rahvas. Maad ei saa müüa, kuid vastavalt seadusele saab anda maakasutusõiguse. Riigiasutused võivad õiguse anda pakkumiskutsete, noteeringute või enampakkumiste tulemusena.

(362) Koostööd tegevad eksportivad tootjad on esitanud andmeid nende kasutuses oleva maa kohta ja enamiku asjaomastest maakasutusõiguse lepingutest/tunnistustest, kuid Hiina RV valitsus esitas üksnes väga piiratud teabe maakasutusõiguse hindade kohta.

(363) Nagu eespool märgitud, kinnitas Hiina RV valitsus, et maakasutusõigused antakse Hiinas avalike hangete, noteeringute ja enampakkumiste kaudu. See on sätestatud ka Hiina Rahvavabariigi kinnisvaraõiguse seaduse artiklis 137.

(364) Siiski leiti, et see Hiina RV valitsuse kirjeldatud süsteem ei tööta tegelikkuses alati nõnda. Valimisse kaasatud eksportivate tootjate kontrollimise käigus sai komisjon mõned asjaomaste asutuste teated üleandmiseks ettenähtud maakasutusõiguste kohta. Kui ühes teates piiratakse maakasutusõiguste võimalikud ostjad konkreetselt fotoelektrisektoriga, ([1]) siis teises kehtestatakse piirmäär ametiasutuste poolt algselt kehtestatud hinnale ega lubata turul hinda määrata. ([2]) Enampakkumisel tegelikku konkureerimist ei toimunud, sest eksportivate tootjate kohapealse kontrolli käigus kontrollitud näidetest paljude puhul esitas pakkumise ainult üks äriühing (ainult valimisse kaasatud fotoelektriliste seadmete tootja) ja seetõttu jäi tema pakutud alghind (kohaliku maa-ameti määratud väärtus) ka lõplikuks ruutmeetri hinnaks.

(365) Eelnimetatud tõendid on vastuolus Hiina RV valitsuse väidetega, et Hiina RVs maakasutusõiguse eest makstavad hinnad vastavad turuhinnale, mille määravad pakkumine ja nõudlus vabal turul, ning maakasutusõiguse üleandmisel ei piirata pakkumismenetluste, enampakkumiste ja noteeringute kaudu üleandmisest teatamist, mis mõjutaks õiglast konkurentsi. Samuti leiti, et kohalikud asutused maksid mõnele valimisse kaasatud eksportivale tootjale raha tagasi, et hüvitada maakasutusõiguse eest makstud (niigi madal) hind.

([1]) Pakkumiskutse Yangzhou linnas asuva riigi omanduses oleva ehitusmaa tööstuslikul eesmärgil kasutamise õiguste üleandmiseks (kinnistud nr 2008G017, 2008G018 ja 2008G019), Yangzhou munitsipaalmaaressursside amet, 30. jaanuar 2008.

([2]) Baodingi linna maa-ameti teade riigi omanduses oleva maa kasutusõiguse (2009-02) üleandmise kohta Tianweis, artikkel 7.

(366) Peale madalate hindade sai osa valimisse kaasatud eksportivaid tootjaid maakasutusõiguste ostmisega seoses ka muid vahendeid, mis tegelikult vähendasid maakasutusõiguste tegelikku hinda veelgi.

(367) Menetluse tulemused kinnitavad, et maa pakkumine ja omandamine Hiina RVs on ebaselge ja läbipaistmatu ning hinnad määratakse sageli ametiasutuste äranägemisel. Asutused määravad hinnad kooskõlas linnamaa hindamissüsteemiga, mis lisaks muudele kriteeriumidele nõuab tööstusmaa hinna määramisel tööstuspoliitika eesmärkide arvessevõtmist ([1]).

(368) Samuti viitab avalikult kättesaadav sõltumatu teave sellele, et maa eraldamine Hiina RVs toimub turuhindadest madalama hinnaga. ([2])

d) ***Kokkuvõte***

(369) Järelikult tuleks Hiina RV valitsuse poolt maakasutusõiguste andmist käsitada subsiidiumina algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti iii ja artikli 3 lõike 2 tähenduses kaupade tarnimise kujul, millest saavad kasu toetust saavad äriühingud. Nagu põhjendustes 364–367 selgitatud, puudub Hiina RVs toimiv maamüügiturg ja välise võrdlusaluse kasutamine (vt põhjendus 372) näitab, et hind, mida valimisse kaasatud eksportijad maakasutusõiguse eest maksid, oli turuhinnast tunduvalt madalam. Lisaks kujutavad kohalike omavalitsuste tehtud tagasimaksed endast vahendite otsest ülekandmist, mis toob kasu, sest tegemist on tagastamatu toetusega, mis ei ole turul kättesaadav. Subsiidium on konkreetne algmääruse artikli 4 lõike 2 punktide a ja c tähenduses, sest eelisjuurdepääs tööstusmaale anti ainult teatavate tootmisharude, käesoleval juhul fotoelektrisektori äriühingutele, hankemenetlus korraldati ainult teatavate tehingute puhul, sageli määrasid hinnad ametiasutused ja valitsuse tegevus kõnealuses valdkonnas ei ole selge ja läbipaistev. Maaga seotud olukorda Hiina RVs käsitletakse ka IMFi töödokumendis, milles kinnitatakse, et maakasutusõiguste andmisel Hiina tootmisharudele ei järgita turutingimusi ([3]).

([1]) Rakendusmäärus (EL) nr 215/2013, põhjendus 116.

([2]) Peterson, G. E., „Land leasing and land sale as an infrastructure-financing option" (Maa rendile andmine ja maa müük kui taristu rahastamise vahend), Maailmapanga poliitikauuringu töödokument 4043, 7.11.2006, IMFi töödokument (WP/12/100) „An End to China's Imbalances", aprill 2012, lk 12.

([3]) IMFi töödokument (WP/12/100), „An End to China's Imbalances", aprill 2012, lk 12.

(370) Järelikult tuleb seda subsiidiumi käsitada tasakaalustatavana.

e) ***Subsiidiumi summa arvutamine***

(371) Võttes arvesse järeldust, et maakasutusõigusega seotud tehingud Hiina RVs ei põhine turutingimustel, ei ole ilmselt kogu Hiina RVst võimalik leida erasektori võrdlusaluseid. Seepärast ei saa kulusid või hindasid Hiina RVs kohandada. Sellises olukorras leitakse, et Hiina RVs puudub asjaomane turg ning kooskõlas algmääruse artikli 6 punkti d alapunktiga ii on põhjendatud välise võrdlusaluse kasutamine saadud hüvede suuruse mõõtmiseks. Kuna Hiina RV valitsus ei teinud koostööd ega esitanud ühtegi ettepanekut välise võrdlusaluse kohta, pidi komisjon asjakohase välise võrdlusaluse kindlaksmääramiseks kasutama kättesaadavaid fakte. Sellega seoses peetakse asjakohaseks kasutada sobiva võrdlusalusena Taiwani omaette tolliterritooriumilt saadud teavet. Seda teavet kasutati ka *kaetud kvaliteetpaberi* ja *orgaanilise kattega terasetoodetega* seotud varasemates uurimismenetlustes.

(372) Komisjoni arvates sobivad maa hinnad Taiwanis kõige paremini Hiina RV nende piirkondade iseloomustamiseks, kus koostööd tegevad eksportivad tootjad tegutsevad. Enamik eksportivaid tootjaid asub suure elanikkonna tihedusega ja kõrge SKPga provintsides.

(373) Tasakaalustatava subsiidiumi summa arvutamisel lähtuti kasust, mida subsiidiumi saaja uurimisperioodil sai. Toetuse saajate saadud kasu arvutamisel lähtutakse iga äriühingu poolt maakasutusõiguse eest makstud summa (millest on maha arvatud kohaliku omavalitsuse tehtud tagasimakse summa) ja selle summa vahest, mis oleks tavapäraselt makstud Taiwani võrdlushinna alusel.

(374) Arvutuste tegemisel kasutas komisjon Taiwani puhul kindlaks tehtud keskmist maa ruutmeetri hinda, mida korrigeeriti vastavalt vääringu odavnemisele ja SKP kasvule alates asjaomaste maakasutusõiguse lepingute alguskuupäevadest. Tööstusmaa hinda käsitlev teave saadi Taiwani majandusministeeriumi tööstusosakonna veebisaidilt. Taiwani vääringu odavnemise ja SKP kasvu arvutustes võeti aluseks inflatsioonimäär ja SKP kasv elaniku

kohta jooksevhindades (USA dollarites) Taiwanil (IMFi 2011. aasta aruande „World Economic Outlook" (Maailma majanduse väljavaade) andmed). Kooskõlas algmääruse artikli 7 lõikega 3 on subsiidiumisumma (lugeja) jaotatud uurimisperioodile, kasutades maakasutusõiguse tavapärast kasutusaega tööstusmaa puhul, st 50 aastat. See summa on seejärel jagatud koostööd tegevate eksportivate tootjate kogu müügikäibele uurimisperioodi vältel, sest subsiidium ei sõltu eksporditegevuse tulemustest ja selle andmisel ei võetud arvesse valmistatud, toodetud, eksporditud või transporditud koguseid.

(375) Valimisse kaasatud eksportivate tootjate puhul oli selle meetodiga määratud subsiidiumimäär uurimisperioodil järgmine:

Maakasutusõiguste andmine tegelikust maksumusest väiksema tasu eest

Äriühing/kontsern	Subsiidiumimäär
Wuxi Suntech Power Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,31 %
Yingli Green Energy Holding Company ja seotud äriühingud	0,77 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd ja seotud äriühingud	0,65 %
JingAo Group ja seotud äriühingud	1,31 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd ja seotud äriühingud	4,28 %
Delsolar (Wujiang) Ltd ja seotud äriühingud	0,32 %
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	1,73 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	1,66 %

3.5. **Menetlusosaliste märkused pärast lõplikku avalikustamist**

(376) Hiina RV valitsus oli selle vastu, et osa meediaväljaandeid ja huvitatud isikuid tsiteerisid pärast avalikustamist teatavat teavet, mis oli esitatud lõplikus teavet avalikustavas dokumendis. Selle kohta tuleb märkida, et komisjon seda dokumenti ei avaldanud. Komisjonil ei ole siiski võimalik kontrollida sadade teavet avalikustava dokumendi saanud huvitatud isikute tegevust. Komisjon ei saanud seda takistada, kui osa isikuid otsustasid teavet avalikustava dokumendi avaldada või väljendada oma arvamust selle dokumendi kohta.

3.5.1. *Hiina RV valitsuse märkused väidetavalt ekslike avalduse kohta lõplikus teavet avaldavas dokumendis*

(377) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon rikkus subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 12 lõikes 1 sätestatud nõuet anda „piisavalt võimalust". Hiina RV valitsuse sõnul oli küsimustikule vastamise tähtaegade oluline pikendamine komisjoni poolt (nagu põhjenduses 104 kirjeldatud) vastamiseks ebapiisav. Veel väitis Hiina RV valitsus, et subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 12 lõikes 7 sätestatud „mõistlik aeg" kujutab kõigi muude küsimustikulaadsete dokumentide puhul endast selle lepingu artikli 12 lõikes 1 sätestatud „piisavat võimalust". Hiina RV valitsus väitis ka, et ta sai valimisse kaasatud eksportivate tootjate poole pöörduda alles pärast valimi lõplikku moodustamist ja seepärast oli vastamiseks antud aeg, mis jäi küsimustiku kättesaamise ja valimi moodustamise otsuse vahele, mõttetu. Hiina RV valitsuse väite kohaselt tundub, et komisjoni „soov" uurimine kiiresti lõpule viia kaalub üles artikli 12 lõikes 1 sätestatud „läbirääkimisele mittekuuluva nõude" anda vastamiseks piisav võimalus. Komisjon nende väidetega ei nõustu, sest ta tegi kõik endast oleneva, et anda Hiina RV valitsusele küsimustikule ja puudustele viitavale kirjale vastamiseks võimalikult palju aega. Hiina RV valitsust teavitati ka sellest, et nõutud dokumente saab esitada kontrollkäigu kuupäevani.

Komisjon ei takistanud Hiina RV valitsust esitamast menetluse jooksul teavet ja tuletas viimasele korduvalt meelde, et Hiina RV valitsus võib oma teabe ja seisukohtade esitamiseks taotleda enda ärakuulamist. Tuleb märkida, et Hiina RV valitsuse poolt menetluse ajal esitatud teavet ei jäetud kordagi tähtaegadele viidates läbi vaatamata. Hiina RV valitsuse väide, mille kohaselt oli vastamiseks antud aeg, mis jäi küsimustiku kättesaamise ja valimi moodustamise otsuse vahele, kasutu, ei ole õige. Enamik küsimustikust puudutas vaatlusaluse tootmisharu/toote subsideerimise üldist taset ja valimi moodustamise otsus ei takistanud Hiina RV valitsust kuidagi sellist üldist teavet kogumast. Veelgi olulisem on see, et Hiina

RV valitsusel oli valimi moodustamise järel valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele eriomase teabe kogumiseks aega veel 43 päeva. Komisjoni tegutses kooskõlas subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 12 lõikega 1 ning andis Hiina RV valitsusele piisava võimaluse kõigi selliste tõendite esitamiseks, mida ta pidas oluliseks, võttes ühtlasi arvesse, et selline kohustus ei saa olla uurimise õigeaegset lõpuleviimist silmas pidades tähtajatu.

(378) Hiina RV valitsus väitis veel, et komisjon nõudis esialgu valimisse mittekaasatud eksportivate tootjate kohta põhjalikku teavet, mis ei olnud valimil põhineva uurimise seisukohast „vajalik teave". Selle kohta tuleb märkida, et Hiina RV valitsusele ettenähtud küsimustiku saatmise ajal puudus veel lõplik otsus selle kohta, kas asjaomases menetluses kasutatakse valimit või mitte. Pärast seda, kui komisjon sai Hiina eksportivatelt tootjatelt valimi moodustamist puudutavad vastused ja ilmnes, et eksportijad teevad laialdaselt koostööd, ning kui selgus, et valimisse kaasatud eksportijad teevad koostööd ja vastavad nõuetekohaselt oma küsimustikule, ei nõudnud komisjon enam valimisse mittekaasatud eksportivatelt tootjatelt ettevõttespetsiifilist teavet subsideerimise kohta. Seepärast ei nõustu komisjon selle väitega.

(379) Hiina RV valitsuse väite kohaselt märkis komisjon lõplikus teabe avalikustamise dokumendis ekslikult, et Hiina RV valitsus jättis küsimustikule antud vastuses ja hilisemates avaldustes teatava teabe esitamata. See ei ole tõsi. Nagu komisjon 23. mai 2013. aasta kirjas Hiina RV valitsusele juba märkis, ei esitanud Hiina RV valitsus riigiosalusega finantseerimisasutuste kohta nõutud teavet, Sinosurega ja ekspordikrediidi kindlustuse andmisega seotud dokumente, näidiskavaga „Golden Sun" seotud dokumente ja teavet maakasutusõiguste andmise kohta.

(380) Hiina RV valitsuse sõnul ei kasutanud komisjon kättesaadavaid fakte, mida sai puuduva teabe täiendamiseks kasutada, nagu näevad ette vaekogud ja WTO vaidluste lahendamise mehhanismid, ([1]) ning kohaldas selle asemel „karistuseks negatiivseid järeldusi ja rikkus sellega taas subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu sätteid". Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon ei kasutanud kättesaadavaid fakte „ainult puuduoleva teabe asendamiseks, vaid konkreetse alusena kõigile subsideerimise kohta tehtud järeldustele, ja jättis seejuures täielikult arvesse võtmata märkimisväärse hulga Hiina RV valitsuse ja asjaomaste finantseerimisasutuste esitatud teabest, põhjendades seda enamasti sellega, et täielikku vastust ei ole antud või iga arvu ei ole tõendatud". Komisjon ei teinud seda. Kõik Hiina RV valitsuse esitatud andmed, sealhulgas kavad ja õigusaktid, võeti arvesse ja neid analüüsiti ning järeldused põhinevad neil dokumentidel sellisena, nagu Hiina RV valitsus need esitas, kui need dokumendid tehti kättesaadavaks ja kui kontrollimine kinnitas nende õigsust. Seda, kuidas komisjon käsitles Hiina RV valitsuse esitatud teavet, näitavad järelduste toetuseks sageli esitatud tsitaadid neist dokumentidest. Komisjon selgitas põhjenduses 110 neid olukordi, kui esitatud teavet ei võetud sellisena arvesse.

(381) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon rääkis endale vastu, kui väitis lõplikus teavet avalikustavas dokumendis, et ta nõudis selles uurimises tehingupõhist teavet ainult valimisse kaasatud eksportijate kohta, sest mujal samas dokumendis ta märkis, et „valitsuse küsimustik ei ole piiratud valimisse kaasatud eksportijatega". See ei ole tõsi. Komisjon ei teinud vasturääkivaid avaldusi. Nagu põhjenduses 378 juba selgitatud, piiras komisjon oma esialgset nõudmist ja soovis pärast valimi moodustamise otsuse tegemist saada ettevõttespetsiifilist teavet üksnes valimisse kaasatud eksportivatelt tootjatelt. Väidetavate subsideerimiskavade tasakaalustatavuse hindamiseks nõudis komisjon siiski ka muud teavet peale valimisse kaasatud eksportivate tootjatega seotud teabe, näiteks teavet Hiina finantsturgude või maakasutusõiguste turu kohta. Seepärast märgiti, et „valitsuse küsimustik ei ole piiratud valimisse kaasatud eksportijatega".

(382) Hiina RV valitsus väitis ka, et komisjon tundub unustavat, et teavet ei saa lihtsalt arvesse võtmata jätta, kui seda ei

([1]) Apellatsioonikogu aruanne „Mehhiko — riis", punktid 289 ja 293; vaekogu aruanne „Hiina — suundorienteeritud struktuuriga lehtteras", punktid 7.296 ja 7.302.

tehta kontrollimiseks kättesaadavaks. Komisjon selles menetluses teavet siiski nii ei käsitlenud. Kindlasti ei olnud „kontrollimiseks mittekättesaadav olemine" ainus põhjus, miks teavet täielikult arvesse ei võetud. Seda teavet ei saanud paraku kontrollimata arvesse võtta, sest muu toimikus olev teave oli sellega vastuolus ja Hiina RV valitsus ei esitanud samal ajal selle toetuseks ühtegi tõendit.

(383) Hiina RV valitsuse väitel „kinnitas" komisjon lõplikus teavet avalikustava dokumendi põhjenduses 85 (esitatud põhjenduses 117), et Hiina RV valitsus ei kontrolli pangandus- ja finantseerimisasutusi ega saa neid sundida teavet esitama. Tuleb märkida, et komisjon ei ole sellisest avaldusest teadlik ja pärast põhjenduse teksti ülevaatamist tundub, et see väide ei vasta tõele.

(384) Hiina RV valitsus väitel tundus komisjon nõustuvat Hiina RV valitsusega, et ELi algmääruse või subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu nõuded ei saa uurimise korral riigi õigusakte kõrvale tõrjuda. Hiina RV valitsuse poolt selle küsimuse sidumine väidetavalt konfidentsiaalse teabe esitamata jätmisega on asjakohatu. Komisjon väitis siiski (põhjendus 117), et WTO liikme munitsipaalõiguse sätted või sise-eeskirjad ei saa teda vabastada WTO lepingust tulenevast kohustusest teha uurimise ajal koostööd ning Hiina RV valitsus on sellise konflikti esinemisel kohustatud välja pakkuma viise, kuidas saaks teabele selle nõuetekohaseks kontrollimiseks juurdepääsu anda. Hiina RV valitsus viitas väidetavalt piiratud teabe kontrollimiseks ühe viisi väljapakkumise näitena olukorrale, kui üks pangaametnik esitas ühe valimisse kaasatud äriühingu kohta krediidiriski hinnangu, ja märkis, et „komisjon oli ikkagi rahulolematu". Otse vastupidi, nagu põhjenduse 148 sõnastusest selgub, ei tekitanud komisjon selle konkreetse dokumendi kontrollimisest probleemi ja võttis selle teabe oma järeldustes täielikult arvesse. See oli paraku erandjuhus ega kordunud enamiku kõnealuse menetluse käigus nõutud samalaadse teabe korral.

(385) Hiina RV valitsus väitis selle kohta veel, et panga „tundlikke sisedokumente" käsitati subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingus nimetatud asjaomase teabena ja nende esitamata jätmise tulemuseks ei saa olla kättesaadavate faktide kohaldamine. Komisjon peab seda avaldust liiga radikaalseks ega mõista, kuidas nõuetekohast kontrolli (milles järgitakse nõuetekohast konfidentsiaalsuskorda) saab üldse teha, kui selliseid dokumente (kaasa arvatud klientidega tehtud tehingutega seotud dokumente) lihtsalt ei esitata. Kontrolli puudumisel võib faktide kogumisel jäänud lünkade täitmiseks kasutada kättesaadavaid fakte.

(386) Hiina RV valitsus väitis korduvalt, et kontrollimiseelne teade ei sisaldanud konkreetseid kontrolliga seotud küsimusi, ja viitas komisjoni 23. mai 2013. aasta kirjale, milles kasutati sellist sõnastust. Komisjon märkis siiski lõpliku teavet avalikustava dokumendi punktis 86 (esitatud põhjenduses 118), et 25. märtsi 2013. aasta kontrollimiseelne teade sisaldas väga konkreetset ja üksikasjalikku nimekirja kontrollimisel käsitletavatest teemadest ja dokumentidest ning oli täielikult kooskõlas algmääruse artikli 26 lõikega 3 ja WTO nõuetega. Hiina RV valitsus ei saa kontrollimisel täielikust koostööst keeldumist välja vabandada konkreetseid küsimusi sisaldava nimekirja puudumisega, sest selle esitamist ei ole algmääruse ja WTO nõuetega ette nähtud.

(387) Hiina RV valitsus väitis, et komisjoni iseloomustas kontrolli ajal paindlikkuse täielik puudumine. See kujutab endast kontrollkäigule eelnenud ja selle ajal esinenud faktide ja olukorra väärtõlgendust. Nagu lõpliku teavet avalikustava dokumendi punktides 88–90 juba selgitatud (esitatud põhjendustes 120–122), oli komisjon täielikult ja tingimusteta paindlik. Hiina RV valitsus püüdis esitada teavet, mida ei saanud kohapealse kontrollkäigu päevakava raames kontrollida, ja kahjuks tähendas see, et sellise teabe suhtes ei saanud kohaldada ristkontrolli ega anda sellele kontrollitud dokumendi kaalu. Hiina RV valitsus juhtis ka komisjoni tähelepanu *EÜ — lõhe* vaekogu arendatud WTO kohtupraktikale, mille kohaselt seda, kas dokumendid on „kontrollitavad", ei määra alati üksnes võimalus neid kohapeal uurida; ta väitis, et komisjon ei saa teavet jätta arvesse võtmata lihtsalt sel põhjusel, et see ei ole kontrollkäigu ajal kättesaadav. Komisjon märgib, et teabele, mille usaldusväärsust ja õigsust ei saa kohapealse kontrollkäigu ajal kontrollida, võib anda väiksema kaalu

kui siis, kui seda oleks nõuetekohaselt kontrollitud, ja käesolevas juhtumis seda mõnikord juhtus.

(388) Hiina RV valitsus vaidlustab komisjoni väidetava tava mitte aktsepteerida uusi dokumente ja tõendeid, mida tuleb kontrollida pärast asjaomast kontrollkohtumist. Nagu lõpliku teavet avalikustava dokumendi punktis 89 juba selgitatud (esitatud põhjenduses 121), komisjonil ei ole ega ole ka kunagi olnud sellist tava. Komisjon ei saa üldiselt tõepoolest aktsepteerida dokumente kontrollimiseks pärast kontrollkohtumise lõppu ja selliste dokumentide kontrollimine on praktiliselt võimatu, kuid Hiina RV valitsust ei takista miski esitamast selliseid dokumente kirjalikult ja seda tegelikult käesoleva juhtumi puhul ka tehti.

(389) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon ei põhjendanud põhjenduses 122 osutatud kuue dokumendi nõudmist ja seepärast ei lubatud neid kontrollida. Hiina RV valitsus esitas selle väite juba oma 3. juuni 2013. aasta kirjas ning komisjon vastas sellele täielikult põhjenduses 122. Tuleb veel kord märkida, et need dokumendid puudutavad asjaomast tootmisharu ja on isegi seotud selliste konkreetsete subsiidiumikavadega nagu sooduslaenude või maksusoodustuste kavad. Seepärast on juba nende nimest ja sisust selge, et need olid uurimise jaoks olulised. Paraku Hiina RV valitsus lihtsalt keeldus uurimise ajal sellekohastele küsimustele vastamast ja nimetas ainsa põhjusena dokumendi väidetavat ebaolulisust menetluse seisukohast.

(390) Hiina RV valitsus väitis, et ta ei saa esitada küsimustiku vastuses asjaomasele tootmisharule antud laenude osakaalu kohta esitatud teavet toetavat tõendusmaterjali, sest see teave on pankade valduses, mis on sõltumatud üksused, mitte Hiina RV valituse osakonnad, ja komisjon peaks neid arve kontrollima pankades. Hiina RV valitsus viitas kommertspanganduse seaduse sätetele, millega on ette nähtud, et pangad tegutsevad kooskõlas seadusega (artikkel 4) ning kohaliku omavalitsuse või keskvalitsuse eri tasandi üksused, avalikud organisatsioonid ja üksikisikud ei tohi sekkuda pankade äritegevusse (artikkel 5). Fakt on see, et Hiina RV valitsus tegi selle avalduse küsimustikule antud vastuses, kuid ei olnud suuteline seda tõendama. Samuti ei suutnud seda teavet mingil moel tõendada pangad, mida komisjon püüdis kontrollida. Kui seda pidada vastuvõetavaks tavaks, siis võiks uurimisalune isik teha lihtsalt oma seisukohta toetava avalduse ja uurimisasutus peaks seda aktsepteerima, ilma et tal oleks võimalus avalduse tõesust kontrollida. See on veelgi olulisem, kui võtta arvesse, et kõnealune konkreetne teave on muu toimikus oleva teabega vastuolus. Kommertspanganduse seadus sisaldab ka sätteid, mis kohustavad pankadel teostada oma laenutegevust vastavalt rahvamajanduse ja sotsiaalarengu vajadustele ning riigi tööstuspoliitika vaimus (artikkel 34). Nagu Hiina RV valitsus oma märkustes õigesti nentis, peavad pangad oma äritegevust teostama kooskõlas seadusega, st ka kooskõlas kommertspanganduse seaduse artikliga 34. Faktid seega seda oletatavat selget vahet valitsuse ja pankade vahel ei kinnitanud.

(391) Hiina RV valitsus väitis, et ta esitas enda omanduses olevate pankade omanike struktuuri kohta kogu teabe. Ta väitis ka, et pankade omanike kohta esitatud näitajad on panganduskomisjoni ametlikud näitajad ning puudub alus arvata, et Hiina RV valitsuse esitatud teave on vale või eksitav, ja kohaldada algmääruse artiklit 28. Veel märkis Hiina RV valitsus, et ta ei tea, millise allika põhjal tegi komisjon lõpliku teavet avalikustava dokumendi punktis 95 esitatud avalduse (esitatud põhjenduses 127) („Avalikult kättesaadava teabe põhjal võib järeldada, et on ka teisi riigiosalusega panku, mis annavad valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele laenu”), st lisaks neile pankadele, mida Hiina RV valitsus puudustele viitavale kirjale antud vastuses riigiosalusega pankadena nimetas. Nende väidetega ei saanud nõustuda. Tuleb märkida, et Hiina RV valitsus väitis esialgu küsimustikule antud vastuses, et tal puudub igasugune teave pankade omanike kohta. Alles pärast seda, kui komisjon märkis puudustele viitavas kirjas, et Hiina RV valitsus on Hiina õigusaktide kohaselt kohustatud sellist teavet koguma, esitas Hiina RV valitsus selle kohta teatavat teavet. Kontrollkäigu ajal keeldus panganduskomisjoni ametnik esitamast pankade omanike kohta esitatud arvude toetuseks tõendeid ja selle teabe allikat ega selgitanud, kust see teave on saadud. Veel

tuleb märkida, et Hiina RV valitsus ei vaidlustanud fakti, et vähemalt viis muud panka, mida komisjon lõplikus teavet avalikustavas dokumendis nimetas (vt põhjenduse 127 joonealune märkus), on riigi osalusega.

(392) Hiina RV valitsus ei nõustunud lõpliku teavet avalikustava dokumendi punktis 97 tehtud avaldusega (esitatud põhjenduses 129), mille kohaselt panganduskomisjon keeldus vastamast küsimusele Hiina kümne suurima panga kohta, sest seda ei esitatud kirjalikult; ta väitis, et komisjon tõlgendas fakte valesti, sest mittevastamise peamine põhjus oli selles, et kuna kontrollimiseelne teade seda küsimust ei sisaldanud, siis oli vastuse koostamiseks vaja aega. Tegelikult tõlgendab seda teemat puudutavaid fakte valesti just Hiina RV valitsus. Komisjon ei nõudnud kohest vastust, kuid panganduskomisjon keeldus küsimusega isegi tutvumast ettekäändel, et seda ei olnud eelnevalt kirjalikult esitatud. Kui põhjus oli selles, et vastuse koostamiseks ei olnud piisavalt aega, oleks Hiina RV valitsus võinud esitada vastuse hiljem kontrollkäigu ajal või e-posti teel (kuigi komisjonil ei oleks olnud võimalik seda kontrollida), nagu seda mitme muu dokumendi puhul tehti. Hiina RV valitsus seda siiski ei teinud.

(393) Hiina RV valitsus väitis, et ta esitas kõik dokumendid panganduskomisjoni asutamise ja volitamise kohta, mida komisjon küsimustikus nõudis, ja kuna komisjon ei tõstatanud sellega seoses puudustele viitavas kirjas mingeid küsimusi ega nõudnud neid dokumente kontrollimiseelse teate 2. lisas sisalduvas „enne kontrollkäigu algust esitatavate dokumentide nimekirjas”, leidis Hiina RV valitsus, et ta ei ole kohustatud muid dokumente esitama. See ei ole tõsi. Komisjon nõudis kõiki panganduskomisjoni asutamise ja volitamise aluseks olnud dokumente, kuid Hiina RV valitsus esitas neist ainult mõne. Komisjon sai alles panganduskomisjoni ametniku tehtud avaldusest teada, et selle kohta on olemas ka muid dokumente. Tegelikult oli Hiina RV valitsuse poolt küsimustikule antud vastus ebatäielik ja eksitav, sest Hiina RV valitsus (panganduskomisjon) oli ilmselgelt teadlik selliste täiendavate dokumentide olemasolust, nagu panganduskomisjon ka kohapealse kontrollkäigu ajal tunnistas.

(394) Hiina RV valitsus väitis kontrollikäigu ajal, et komisjon ei nõudnud tegelikult valimisse kaasatud eksportijatele laenu andnud pankadelt uurimisperioodi kohta statistilisi andmeid ja aruandeid. Väidetavalt nõudis komisjon ainult 2012. aasta statistilist aruannet, mille Hiina pank panganduskomisjonile esitas, ja panganduskomisjon pidi oma konfidentsiaalsuskohustuste tõttu konsulteerima selle aruande üle õigustalitusega. See ei ole tõsi. Komisjon kordas kontrollkäigu ajal juba küsimustikus ja puudustele viitavale kirjas esitatud nõuet esitada statistilised andmed kõigi pankade kohta, kes annavad valimisse kaasatud eksportijatele laenu ([1]).

(395) Lisaks väitis Hiina RV valitsus, et kaebuse esitaja viide *kaetud kvaliteetpaberi* juhtumile, milles komisjon leidis „negatiivsete järelduste alusel”, et riigiosalusega kommertspangad tegutsesid avaliku sektori asutustena, on „põhjendamata väide, milles ei ole arvesse võetud vaatlusalust toodet eksportivatele tootjatele antud subsiidiumi iseloomu ja olemasolu ning mida ei saa seega käsitada piisava tõendina” valitsuse või avaliku sektori asutuse rahalise toetuse olemasolu kohta subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 11 lõike 2 tähenduses. Esiteks tuleb märkida, et *kaetud kvaliteetpaberi* juhtumis tehtud otsused põhinesid mitte negatiivsetel järeldustel, vaid kättesaadavatel faktidel kooskõlas algmääruse artikliga 28, ja selle järel ei ole tehtud ühtegi otsust, mis kinnitaks Hiina RV valitsuse väidet, et komisjoni järeldus selle kohta põhineb „kättesaadavate faktide vääral kasutamisel”. Otse vastupidi, komisjon tegi sarnased järeldused riigiosalusega kommertspankade kohta ka ühes teises Hiinast pärit importi puudutavas subsiidiumivastases juhtumis — *orgaanilise kattega terastooted* — ja samuti on teised uurimisasutused jõudnud järeldusele, et Hiina riigiosalusega kommertspangad on avaliku sektori asutused (nimelt Ameerika Ühendriikides, kus tehtud järeldust toetas ka WTO apellatsioonikogu) ([2]).

(396) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon nõudis teatavat teavet kõigilt Hiinas asutatud pankadelt ja Hiina RV valitsus ei ole praktiliselt suuteline sellist teavet „üle 3 800” panga kohta esitama. Komisjon ei nõustu selle

([1]) Pankade statistilisi andmeid küsiti esialgse küsimustiku punktis III.A.A, puudustele viitava kirja 1. lisa lk 4 ja kontrollimiseelse teate lk 7.

([2]) Appellatsiooni kogu aruanne *Ameerika Ühendriigid — dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud (Hiina), punkt 356*.

väitega ja osutab taas puudustele viitavale kirjale, milles ta piiras pärast Hiina RV valitsuselt küsimustikule saadud vastust nõutava teabe pankadega, kus Hiina RV valitsusel on otsene või kaudne osalus ([1]).

(397) Hiina RV valitsus väitis ka, et komisjon avaldus, mille kohaselt ta võttis arvesse kõnealuste Hiina rahvapanga ringkirjade kokkuvõtet veebisaidil, mis uurimise ajal esitati, on vale ja seda tõendab lõpliku teavet avalikustava dokumendi punkt 133 (esitatud põhjenduses 164). See ei ole tõsi. Põhjendus 164 ei ole veebisaidi väljavõtete sisuga vastuolus. Selles võetakse väljavõtete sisu arvesse, kuid tuginetakse ühtlasi ringkirjade tegelikule sisule, mille õigsust ei ole Hiina RV valitsus siiani vaidlustanud.

(398) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon „rebis teatavad terminid ja väljendid erinevate dokumentide kontekstist välja", tõlgendas teisi vääralt ja proovis need ühte siduda eesmärgiga teha kindlaks, et Hiina RV valitsus toetab vaatlusalust toodet tootvat tootmisharu või et riigiosalusega kommertspangad on avaliku sektori asutused. Ta väidab, et nende dokumentidega „terviklik tutvumine" (kavad, kokkuvõtted ja otsused) tõendaks, et komisjoni järeldustel puudub õiguslik alus ja need ei põhine tõenditel. See ei ole tõsi. Komisjon analüüsis ja kaalus kõiki dokumente, sealhulgas põhjenduses 102 viidatuid, tervikliklult just selliselt, nagu Hiina RV valitsuse arvates peab.

(399) Otsuse nr 40 kohta väitis Hiina RV valitsus, et komisjon tsiteeris seda lõplikus teavet avalikustavas dokumendis kontekstist välja rebituna, „et moonutada selle õiget tähendust". Hiina RV valitsuse sõnul on otsuse nr 40 muudest punktidest selge, et selle eesmärk on suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist, mitte liigitada fotoelektrilised moodulid ja elemendid mõne oodatava arengupoliitika sihtmärgina, nagu komisjon välja pakkus. Väide, et komisjoni viide otsuse nr 40 V artikli tekstile oli kontekstist välja rebitud, ei vasta tõele. Komisjon ei arutle selle üle, kas üks eesmärke oli või ei olnud taastuvate energiaallikate kasutamise edendamine. Fakt on see, et riiginõukogu otsuses nr 40 tehti kindlaks uus energiatööstus ja päikeseenergia prioriteetsete tootmisharudena ning seetõttu kuulusid need *tööstuse ümberstruktureerimise suuniskataloogis* soodustatud projektide alla. Võttes arvesse otsuse nr 40 artikleid 17, 18 ja 19, võivad finantseerimisasutused anda laenu üksnes sellesse kategooriasse kuuluvatele tootmisharudele/äriühingutele. See näitab selgelt, et fotoelektrisektor, mis toodab muu hulgas fotoelektrilisi mooduleid ja elemente, on seatud esikohale.

(400) Hiina RV valitsus väitis, et riiginõukogu 10. oktoobri otsuse tekstis ei viidata fotoelektrilistele moodulitele ja elementidele või fotoelektrisektorile ja kui sellega üldse soodustatakse rahalise toetuse andmist, siis on see suunatud alternatiivsete energiaallikate kasutamise eesmärkide saavutamisele, mis ei ole kuidagi seotud üldiselt moodulite ja elementide tootmise arendamisega. Komisjon ei nõustu sellega. Tuleb märkida, et riiginõukogu otsuse eesmärk ei ole ilmselt üksnes edendada alternatiivsete energiaallikate kasutamist. Nii selle pealkirjast (riiginõukogu otsus strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude väljatöötamise ja arengu kiirendamise kohta) kui ka sisust (muu hulgas artikli 1 lõiked 1 ja 2 ning artikli 2 lõige 2) on selge, et selle eesmärk on toetada valitud tootmisharude (käesoleval juhul strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude) arengut. Seda kinnitab ka fakt, et kõnealuses otsuses seatud eesmärgid on otseselt seotud strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude toodangu ja tulemustega (artikli 2 lõige 3). Samuti on otsuses selge seos strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude ja muu hulgas fotoelektrilisi mooduleid ja elemente tootva fotoelektrisektori vahel. Esiteks on fotoelektritööstus kahtlemata alternatiivne energiatööstus, millele otsuse artiklis 2 osutatakse kui tootmisharule, mida riik peaks arendama. Teiseks kuuluvad valimisse kaasatud eksportivad tootjad kõrgtehnoloogiliste tootmisharude kategooriasse, mida mainitakse otsuse artikli 2 lõikes 2. Samamoodi on 12. viisaastakukavas päikeseenergia tootmine liigitatud strateegiliste tootmisharude alla ja ka fotoelektrisektori 12. viisaastakukavas kinnitatakse, et riiginõukogu otsuses „on fotoelektrisektor nimetatud oluliste strateegiliste kujunemisjärgus tootmisharude all, mida meie riik tulevikus arendab" ([2]).

([1]) Palun esitage juba küsimustikus nõutud teave ja igal juhul teave vähemalt nende pankade kohta, milles Hiina RV valitsusel on otsene või kaudne osalus.

([2]) Fotoelektrisektori 12. viisaastakukava, eessõna.

(401) Hiina RV valitsuse väitel tsiteeris komisjon keskmise tähtajaga ja pikaajalist teaduse ja tehnoloogia arengukava, kuid ei viidanud ühelegi selle dokumendi punktile, milles on märgitud, et kõrgtehnoloogiliste ettevõtete alla kuuluvad mooduleid või elemente tootvad ettevõtted või üldiselt fotoelektrisektor. Hiina RV valitsuse sõnul on arengukava eesmärgid suunatud üksnes alternatiivsete energiaallikate arendamisele, et vähendada sõltuvust fossiilkütustest. Komisjon ei nõustu sellega. Enamikule uurimisalustele valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele on antud kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte sertifikaat ja nad said seetõttu subsiidiume, mida anti üksnes kõrgtehnoloogilistele ja uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele (nt maksuvabastused). Valimisse kaasatud eksportijad kasutasid samalaadseid individuaalseid toetuskavu, mida nimetatakse selles arengukavas.

(402) Hiina RV valitsus väitis, et komisjoni avaldus, mille kohaselt Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seaduses on nimetatud hulk meetmeid, millega toetatakse strateegilisi tootmisharusid, sealhulgas fotoelektrisektorit, ei põhine faktidel ja selles seaduses ei mainita fotoelektrisektorit või strateegilist tootmisharusid ning puudub alus väita, et vaatlusalune toode kuulub selle seaduse reguleerimisalasse. See ei ole tõsi. Kõnealune avaldus põhineb nimetatud seaduse artiklitel 18 ja 34. Vastavalt artiklile 18 julgustab ja juhendab riik finantseerimisasutusi kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arengu toetamisel. Vastavalt artiklile 34 peavad poliitikale orienteeritud finantseerimisasutused andma eritoetust ettevõtete projektidele, mida riik soodustab. Fotoelektrisektor kuulub kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude alla ning ka nende ettevõtete kategooriasse, kelle projekte riik soodustab. Lisaks lubatakse sama seaduse artikliga 17 rakendada soodsaid maksumeetmeid muu hulgas üksuste suhtes, kes tegelevad teaduse ja tehnoloogia riiklike arengukavade all kuuluvate projektidega. Põhjendusest 401 on selge, et fotoelektrisektori äriühingute projektid kuuluvad nende kavade alla. Kokkuvõttes tuleb öelda, et fotoelektrisektori ja vaatlusalust toodet tootvate ja eksportivate äriühingute kuulumisele kõnealuse seaduse reguleerimisalasse on vähemalt kolm selget viidet.

(403) Hiina RV valitsus väitel leidis komisjon, et Hiina RV kavadel, otsustel ja seadustel on ühesugune õiguslik toime ja väärtus, kuid see on vastuolus õigusliku tõlgendamise põhimõtete, Hiina õigusaktide seaduse ja Hiina RV valitsuse korduvalt esitatud väidetega. Hiina RV valitsuse sõnul ei ole viide üldisele viisaastakukavale ja fotoelektrisektori viisaastakukavale õiguslik viide, sest tõendeid nende kavade õigusliku siduvuse kohta ei esitatud. See ei ole õige, sest Hiina RV väidet, et need kavad ei ole siduvad, ei toeta muud toimikus sisalduvad tõendid. Vastupidi, Hiina RV valitsuse poolt küsimustikule vastuseks esitatud kava tekstis on selgelt märgitud: „Üleriigiline Rahvakongress arutas seda kava ja kiitis selle heaks ning sellel on seaduse jõud” ([1]). Hiina RV valitsus märkis lõpliku avalikustamise kohta esitatud märkustes: „Vastavalt Hiina õigusaktide seadusele on Hiina õigusaktid konstitutsioon, seadused, haldusaktid, kohalikud määrused ja eeskirjad.” Kuna kaval on seaduse jõud ja Hiina RV valitsus kinnitas, et seadused on Hiinas õigusaktid, jõudis komisjon järeldusele, et kava on tõepoolest õiguslikult siduv. Hiina RV valitsuse poolt kontrollkäigu ajal esitatud selgituse kohaselt tulenevad valdkondlikud ja piirkondlikud viisaastakukavad üldisest viisaastakukavast ja seepärast puudub komisjonil alus kohelda valdkondlikku fotoelektrisektori viisaastakukava (2011–2015) erinevalt üldiselt viisaastakukavast.

(404) Hiina RV valitsus viitab „komisjoni väljaantud suunistele tagasimaksete kohta” kui samasuguse mittesiduva dokumendi näitele Euroopa Liidus. Komisjon oletab, et Hiina RV valitsus viitab komisjoni teatisele dumpinguvastaste tollimaksude tagasimaksmise kohta (EÜT C 127, 29.5.2002, lk 10). Tegelikult ei ole õige pidada neid suuniseid mittesiduvaks, sest need on komisjoni jaoks siduvad ulatuses, milles need ei lähe vastuollu hierarhiliselt kõrgemal asetsevate normidega. Komisjon on otsustanud, et Hiina kavad on õiguslikult siduvad. Isegi kui hüpoteetiliselt oletada vastupidist, on siiski selge, et riiklikud, valdkondlikud ja piirkondlikud kavad, mis koostatakse valitsuse kõige kõrgemal tasandil ja millega nähakse ette valitsuse poliitika majanduse ja tööstuse arengu vallas, tõendavad nendes seatud eesmärkide tegelikult kohustuslikku iseloomu. Samamoodi on selge, et valitsus saab neile kavadele tuginedes karistada üksusi, kes neid nõuetekohaselt et rakenda. Seepärast on need äärmiselt olulised, kui määratakse kindlaks valitsuse sekkumine majandusse ning teatavate tootmisharude valitsusepoolne suunamine ja kontroll.

([1]) Hiina Rahvavabariigi rahvamajanduse ja sotsiaalse arengu 12. viisaastakukava, XVI osa ja peatükk 61.

3.5.2. *Menetlusosaliste märkused poliitikat järgivate sooduslaenude, muu rahastamise, garantiide ja kindlustuse kohta*

(405) Hiina RV valitsuse väite kohaselt ei peaks see, et ta ei esitanud A liite vastuseid, tooma kaasa kättesaadavate faktide kohaldamise kooskõlas algmääruse artikliga 28. Hiina RV valitsus väitis, et kui komisjon kavatses tõesti kontrollida kaebuses esitatud väiteid, mille kohaselt Hiina riigiosalusega pangad on avaliku sektori asutused, ei oleks olnud vaja nõuda küsimustikus hulgaliselt ettevõttesiseseid, tundlikke ja tehingupõhiseid andmeid pankade kohta, millest paljud ei ole mingil moel riigi omanduses. Hiina RV valitsus viitas sellega seoses teabele üksiklaenude kohta, mida pangad andsid valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele. Komisjon ei nõustu selle väitega. A liites nõutud teabe eesmärk oli kontrollida, kas Hiina pangad on avaliku sektori asutused ja kas neile annab ülesandeid ja juhiseid valitsus. Hiina RV valitsus ei täpsustanud, millist muud nõutud teavet peale üksiklaene puudutava teabe ta pidas sel eesmärgil ebaoluliseks.

(406) Tuleb meenutada, et A liite küsimustega püüti saada teavet pankade omanike, juhatuse ja nõukogu koosseisu, aktsionäride ja juhatuse koosolekute protokollide, kõrgema juhtkonna ja riigiasutuste vaheliste sidemete, laenude valdkondliku liigituse, laenupoliitika ja koostööd tegevatele eksportivatele tootjatele antud laenude riskide hindamise kohta. Hiina RV valitsus väitis, et sellise teabe nõudmine oli avaliku sektori asutuste kohta järelduste tegemiseks „ilmselt ebamõistlik" ja nõutud teave oli liiga ulatuslik. Veel väitis Hiina RV valitsus, et esialgne otsus selle kohta, kas üksus on avaliku sektori asutus, tuleb teha veel enne sellise teabe nõudmist. Komisjon ei nõustu sellega. Võttes arvesse WTO apellatsioonikogu poolt dokumendis 379 ([1]) sätestatud kõrgeid standardeid, on kogu nõutud teave vajalik, sealhulgas järeldused valitsusepoolse finantssüsteemi sekkumise ulatuse kohta. Näiteks võivad üksuste mittekaubanduslikule käitumisele viitavad tõendid tõendada ülesannete ja juhiste andmist, kui neile lisada viited valitsuse sekkumise kohta. Igal juhul tuleb märkida, et pärast valimisse kaasatud eksportivate tootjate koostöövalmiduse selgumist otsustas komisjon piirata laenude kohta nõutud teabe nende ettevõtetega ega teinud mingeid järeldusi sellest, et Hiina RV valitsus jättis esialgselt nõutud teabe üksiklaenude kohta esitamata. Kõik muud teabenõuded olid uurimise jaoks siiski ka edaspidi olulised. Seoses Hiina RV valitsuse väitega, et ta ei oleks saanud teatavat A liites nõutud teavet esitada, tuleb märkida, et Hiina RV valitsus ei esitanud üldse A liites nõutud teavet, välja arvatud mõne panga kohta. Neid asjaolusid arvesse võttes leiti, et Hiina RV valitsus ei esitanud ülejäänud nõutud teavet mõistliku aja jooksul.

(407) Hiina RV valitsus viitab WTO juhtumi *Ühendriigid — kuumvaltsitud teras* apellatsioonikogu aruandele (punkt 99) ([2]) ja väidab, et ta ei olnud praktiliselt suuteline täitma komisjoni „ebamõistlikke" teabenõudeid ning komisjoni soovimatus seda probleemi lahendada ja seostada erinevad nõuded nendega seotud faktiliste kindlaksmääramistega osutas sellele, et komisjon ei tegutsenud heas usus. Kuigi osutatud juhtum käsitleb eksportijate koostööd dumpinguvastases juhtumis, möönab komisjon, et tasakaalustavate meetmetega seotud juhtumeid käsitlevate valitsuse küsimustike puhul tuleb leida tasakaal nõutud teabe ja vastaja praktilise suutlikkuse vahel. See tasakaal tuleb siiski leida kõiki fakte arvesse võttes. Hiina riigiosalusega pankade puhul määrati juba *kaetud kvaliteetpaberi* ja *orgaanilise kattega terastoodete* juhtumis kindlaks, et nad on avaliku sektori asutused, ja käesolevas juhtumis esitati kaebuses esmapilgul usutavad tõendid selle kohta, et riigiosalusega pangad on endiselt avaliku sektori asutused. Seepärast oleks Hiina RV valitsus pidanud eeldama, et kui ta tahab seda väidet ümber lükata, peab ta esitama palju fakte. Kahjuks väitis Hiina RV valitsus endiselt, et tal ei ole üldse või on väga vähe teavet valitsuse osaluse kohta pankades (avaliku sektori asutuste kindlaksmääramisel väga oluline tegur), mis näitas, et ta ei tegutsenud vastavalt oma võimetele ja keelas juurdepääsu vajalikule teabele. See on üks neist „piiratud juhtudest", mille korral võib kohaldada subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 12 lõiget 7 (vastavalt WTO vaekogu aruandele ([3])). Komisjoni küll teadis, et tema teabenõuded olid — vajadusest tingituna — üsna ulatuslikud, kuid koostöö on kahesuunaline protsess ja

([1]) Apellatsioonikogu aruanne „Ühendriigid — teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud".

([2]) Apellatsioonikogu aruanne „Ühendriigid — kuumvaltsitud teras", punkt 99.

([3]) Vaekogu aruanne „Ühendriigid — teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud", punkt 16.9.

Hiina RV valitsus vastas teabenõuetele esialgu lihtsalt sellega, et nõudis selgitusi, milliste faktiliste kindlaksmääramistega on need nõuded seotud (mõnikord ei saa seda eelnevalt kindlaks teha), selle asemel et välja pakkuda võimalused, kuidas teabenõuetele saaks mõistlikul viisil vastata.

(408) Shanghai panga kontrollimise kohta väitis Hiina RV valitsus, et kontrollkäigu ärajäämine ei ole piisav põhjus kättesaadavate faktide kohaldamiseks ja igal juhul jäi kontroll toimumata komisjoni enda süül. Vastuseks märgib komisjon, et Shanghai panka kontrollkäigu korraldamise faktilist olukorda kirjeldati lõpliku teavet avalikustava dokumendi punktides 111 ja 112 (esitatud põhjendustes 143 ja 144). Selle kontrollkäigu faktiline olukord ei ole muutunud ja komisjon ei nõustu Hiina RV valitsuse tõlgendusega nende faktide kohta ning väidab, et ta tegi kõik endast oleneva kontrollkäigu toimumiseks, kuid see ei olnud Hiina RV valitsuse tehtud takistuste tõttu võimalik. Hiina RV valitsus osutab WTO vaekogu aruandele, ([1]) milles järeldatakse, et kohapealse külastuse puudumisel ei ole kõik dokumentide kontrollimise võimalused ammendatud. Käesoleva uurimise puhul teatas Hiina RV valitsus komisjonile panga kontrollkäigu toimumisest siiski üks tööpäev enne Hiina RV valitsust puudutava kontrollkäigu algust (pärast sellise kinnituse andmiseks määratud, juba pikendatud tähtaja möödumist), muutes sellega kohapealse külastuse toimumise võimatuks, sest ettevalmistused olid juba tehtud ja neid ei saanud muuta. Neid asjaolusid arvesse võttes leitakse, et Hiina RV valitsus ei tegutsenud oma võimete kohaselt ja komisjon ei saa aru, kuidas kohapealse külastuse ajal teostatavat kontrolli oleks saanud muude vahenditega teha.

(409) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon ei saa HuaXia panga poolt oma omanike struktuuri kohta esitatud teabe jätta arvesse võtmata lihtsalt põhjusel, et see ei ole „kõigis aspektides ideaalne". Komisjon sõnul ei olnud kõnealuse teabe mitteaktsepteerimise põhjuseks see, et teave ei olnud kõigis aspektides ideaalne. Nagu põhjenduses 147 juba selgitatud, HuaXia pank avalikustas teabe valitsuse osaluse kohta alles kontrollkäigu ajal, kuigi komisjon küsis seda juba esialgses küsimustikus. Pärast seda, kui komisjon märkis, et osa HuaXia panga aktsionäre on riigi osalusega, esitas pank paberilehe tundmatust allikast pärit teabega, mis lisaks erines muust toimikus sisalduvast teabest. Sellist teavet ei saanud aktsepteerida.

(410) Seoses HuaXia panga otsusega esitada ainult mõni krediidikvaliteedi hinnang, nagu põhjenduses 148 kirjeldatud, väitis Hiina RV valitsus, et komisjonile esitati mõistlik selgitus, miks teisi hinnanguid ei saanud esitada. Komisjon ei nõustu sellega. Kuna kontrollimiseelses teates oli selgelt osutatud selliste dokumentide kontrollimisele kontrollkäigu ajal, ei olnud selgitus, et „kahe riskihindamisaruandega tegelevad teised panga filiaalid ja vastutavad töötajad ei ole hetkel kättesaadavad", rahuldav. Lisaks väitis Hiina RV valitsus, et teavet ei saanud esitada kliendi konfidentsiaalsuse tõttu (seda väidet korrati ka mujal tema märkustes). Komisjon märgib, et konfidentsiaalse teabe käsitlemist tasakaalustava tollimaksu uurimismenetluse ajal reguleerivad teatavad sätted ([2]) ja igal juhul oli enamiku komisjoni poolt nii selles kui ka teistes küsimustes esitatud teabenõuete eesmärk seda teavet kontrollida, mitte kopeerida. Igal juhul märgib komisjon, et „kliendi konfidentsiaalsuse" põhimõtte range kohaldamine võib muuta tasakaalustava meetme uurimismenetluses väga olulise teabe kontrollimise võimatuks. Sellises olukorras, kui eksportijad ei tee koostööd või kui uurimine toimub koondandmete alusel, oleks võimatu kontrollida eksportija vastuseid paljudes valdkondades ja kontrollida pisteliselt teatavate kavade alusel toetust saanud isikuid.

(411) Hiina RV valitsus väitis, et EXIM pank tegi uurimise ajal täielikult koostööd ja teatavaid komisjoni nõutud dokumente ei saanud esitada ettevõtte sise-eeskirjade, riigisaladuse, konfidentsiaalsuse või muude seaduste tõttu. Seepärast ei saa nende dokumentide esitamise jätmisega kaasneda kättesaadavate faktide kohaldamine. Vastavalt kommertspanganduse seadusele ei saanud EXIM panga ametnikud neid dokumente kontrollkäigu ajal esitada. Sellega seoses ja erinevalt komisjoni eeldusest ei saa algmäärus ja subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete leping tõrjuda kõrvale Hiina RV suveräänseid seadusi. Veel väitis Hiina RV valitsus, et küsimused kõrgemate

([1]) Vaekogu aruanne „EÜ — lõhe", punkt 7.358.

([2]) Nõukogu määrus (EÜ) nr 597/2009, 11. juuni 2009, artikkel 29 (ELT L 188, 18.7.2009).

ametnike parteisse kuulumise kohta on asjakohatud ja Hiina RV valitsuse jaoks häirivad. Komisjon ei nõustu sellega. WTO eeskirjad (millel algmäärus suuremas osas põhineb) ei pruugi küll riigi seadusi „kõrvale tõrjuda", kuid see ei takista komisjoni tegemast asjakohaseid järeldusi, kui tundub, et sellised riigi seadused takistavad mõistlike teabenõuete täitmist. Lisaks on see fakt, et kuigi EXIM pank esitas A liitele teatavad vastused, ei esitanud ta selle teabe toetuseks algandmeid ega mingeid tõendeid. Seetõttu on sellel teabel ainult suulise avalduse väärtus, mida ei toeta kontrollitud kirjalikud dokumendid. Kui sellise käitumisega nõustuda, siis oleks EXIM pank võinud esitada praktiliselt kogu teabe ja uurimisasutus oleks pidanud selle aktsepteerima, ilma et ta oleks saanud selle õigsust hinnata.

Küsimused parteisse kuulumise ja EXIM pangas (tegelikult kõigis pankades) tegutsevate Hiina KP allüksuste kohta on äärmiselt tähtsad, et teha kindlaks riigi mõju pankade juhtimisele, võttes arvesse Hiina KP erilist rolli vastavalt Hiina RV konstitutsioonile. Lisaks põhjenduses 151 esitatud komisjoni põhjendustele selliste küsimuste esitamise kohta tuleb märkida, et Hiina KP põhikirja kohaselt on kõik organisatsioonid, sealhulgas eraõiguslikud kaubandusettevõtted, milles töötab vähemalt kolm parteiliiget, kohustatud asutama „partei algorganisatsiooni". Need organisatsioonid tagavad partei ja riigi põhimõtete ja poliitika rakendamise ja kontrollivad seda ning aitavad aktsionäride koosolekul, juhatusel, nõukogul ja juhtidel nende ülesandeid ja volitusi täita vastavalt seadusele ([1]). Hiina RV äriühinguseadus kohustab samuti kõiki Hiinas asuvaid äriühinguid moodustama oma organisatsioonilises struktuuris Hiina KP organisatsiooni, mis teostab Hiina KP ülesandeid ([2]). Hiina KP on seega silmnähtavalt seotud Hiina RV valitsuse ja kõigi Hiinas asuvate ettevõtete ja asutuste tegevusega; seepärast on küsimuste esitamine parteilise kuuluvuse kohta õigustatud.

(412) CDB kontrolli puhul esitas Hiina RV valitsus sama väite seoses küsimustega, mis esitati juhtkonna poliitilise kuuluvuse ja Hiina KP rolli kohta pangas. Sellega seoses viitab komisjon põhjendustes 151 ja 411 esitatud põhjendustele. Veel väitis Hiina RV valitsus, et CDB ei saanud nõutud krediidiriski hindamisaruandeid konfidentsiaalsuse tõttu esitada, kuid ta esitas krediidireitingu määramise näidise ja ka konkreetse krediidiriski hinnangu, milles äriühingu nimi oli kustutatud. Tuleb märkida, et krediidireitingu määramise näidis ja tundmatu tootmisharu tundmatu äriühingu krediidireiting ei ole tõend ühe valimisse kaasatud eksportija krediidiriski hindamise kohta, mida komisjon nõudis. Konfidentsiaalsusega seoses viitab komisjon põhjenduses 410 esitatud selgitustele.

(413) Hiina RV valitsuse väite kohaselt on komisjoni järeldus, et riigiosalusega kommertspangad on avaliku sektori asutused, vastuolus subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 1 lõikega 1, sest komisjon ei tuginenud selle kindlaksmääramisel mingitele tõenditele ega esitanud põhjendatud ja asjakohast analüüsi oma otsuse kohta, mille kohaselt on valitsuse sekkumine Hiina finantssektoris nii märkimisväärne, et pangad peavad järgima soodustuste poliitikat. Komisjon põhimõtteliselt ei nõustu selle väitega. Põhjendustes 162–168 osutatud sõltumatu teave tõendas, et pangad rakendavad soodustuste poliitikat, ja see on selge ka mitmest Hiina kavast, seadusest ja poliitikadokumendist, millele osutati põhjenduses 102. Komisjon vaatas läbi mitu rahvusvaheliste organisatsioonide, sealhulgas WTO, Maailmapanga, IMFi ja OECD avaldatud dokumenti, analüüsis neid ja viitas neile ning neis kõigis on järeldatud, et Hiina pangandussektorit iseloomustab märkimisväärne riigi sekkumine, mis väljendub eelkõige eesõigustatud laenusaajate olemasolus ja intressimäärade kehtestamises.

(414) Hiina RV valitsus vaidlustab mitme dokumendi olulisuse, mis olid parimate kättesaadavate faktide allikaks ja millele komisjon viitas seoses selle kindlaksmääramisega, et riigiosalusega kommertspangad on avaliku sektori asutused. Sissejuhatuseks tuleb märkida, et komisjon pidi tuginema parimatele kättesaadavatele faktidele ainult seetõttu, et Hiina RV valitsus ei teinud koostööd ja keeldus esitamast nõutud teavet.

(415) Hiina RV valitsus väitis, et Deutsche Banki uuringuaruandes (edaspidi „DB aruanne"), millele komisjon viitas põhjenduses 161, kirjeldatakse Hiina varasemat olukorda ja see ei saa olla positiivseks aluseks Hiina pangandussektori hindamisele seitse aastat hiljem. Esiteks Hiina RV valitsus eksib väites, et kõnealune aruanne on alus olukorra hindamisele „seitse aastat hiljem". Aruanne koostati 2007. aastal ja uurimisperiood, mis on käesoleva

([1]) Hiina KP põhikiri, artikkel 32.
([2]) Hiina Rahvavabariigi äriühinguseadus, artikkel 19, http://www.china.org.cn/china/LegislationsForm2001-2010/2011-02/11/content_21898292.htm.

menetluse eesmärgil asjaomane periood Hiina pangandussektori hindamiseks, algab 2011. aastal. Aruanne kajastab seega olukorda neli aastat enne asjaomast perioodi. Teiseks ei ole DB aruanne ainus dokument, millele komisjon oma järeldustes tugineb, vaid ainult Hiina pangandussektori ja eelkõige selle omanike struktuuri komisjonipoolse analüüsi lähtepunkt. Kolmandaks on muu teave, millele komisjon viitas seoses Hiina pangandussektori omanike struktuuri kindlaksmääramisega (WTO, IMFi ja OECD aruanded ja töödokumendid), kooskõlas DB aruande järeldustega. Sellega seoses tuleb märkida, et Hiina RV valitsus ise esitas ainult minimaalse osa sellekohasest korduvalt nõutud teabest ega vaidlustanud tegelikult kunagi faktidele tuginedes komisjoni järeldusi, mis käsitlevad riigi osaluse suurust pangandussektoris ja riigi sekkumist pangandussüsteemi.

(416) Hiina RV valitsus vaidlustas ka komisjoni viite WTO 2012. aasta kaubanduspoliitika ülevaatele ja väitis, et avaldus „Hiina pangandussektori turustruktuur on üldiselt vähe muutunud" tehti võrreldes varasema ülevaatusperioodiga 2010. aastal. Komisjon ei vaidle sellele väitele vastu. Tegelikult viitas komisjon oma lõplikus teavet avalikustavas dokumendis WTO 2010. ja 2012. aasta kaubanduspoliitika ülevaadetele samas põhjenduses 161, tõendamaks, et kahe aasta jooksul oli väga vähe muutunud. Kui 2010. aasta aruandes märgiti, et „veel üheks Hiina finantssektori tähelepanuväärseks tunnusjooneks on riikliku omandi suur osakaal", siis 2012. aasta aruanne kinnitas, et selles vallas ei olnud kuigi suuri muutusi toimunud. Hiina RV valitsus tsiteeris samuti 2012. aasta aruannet ja väitis nende tsitaatide põhjal, et see aruanne on vastuolus põhjenduses 161 esitatud komisjoni hinnanguga. Selle väitega ei saanud nõustuda. Ükski selle aruande tsitaat, mille Hiina RV valitsus märkustes lõpliku avalikustamise kohta esitas, ei ole põhjenduses 161 esitatud komisjoni hinnanguga vastuolus ega sea seda isegi kahtluse alla.

(417) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjoni järeldused põhjenduses 162 ei põhine positiivsetel tõenditel, sest komisjon (lisaks DB aruandele ja WTO kaubanduspoliitika ülevaadetele, mida arutati eelnevates põhjendustes) „lihtsalt viitab Maailmapanga aruandele ja majandusülevaatele jmt, kuid ei esita oma järelduste toetuseks põhjendatud ja asjakohast selgitust". Selle väitega ei saanud nõustuda. Sellega seoses tuleb märkida, et Maailmapanga aruandes on muu hulgas märgitud järgmiselt: „[h]oolimata viimasel kolmel aastakümnel tehtud muljetavaldavatest edusammudest finantssektori ümberkorraldamisel ja süvendamisel, on Hiina finantssüsteem endiselt alla surutud ja seda iseloomustab struktuurne tasakaalustamatus. Pragune süsteem, mida iseloomustab riigiosalusega pankade domineerimine, suur riigi sekkumine ja intressimäärade kontroll, on olnud tähelepanuväärselt edukas hoiuste mobiliseerimisel ja kapitali suunamisel strateegilistesse sektoritesse Hiina majandusliku tõusu ajal" või „[s]amal ajal peab finantseerimisasutuste otsene ja kaudne kontrollimine asenduma turul põhineva korraldusega. See tähendab autonoomset keskpanka, kes teostab toiminguid avatud turul ja kasutab likviidsuse juhtimiseks intressimäärasid, mitte laenude intressimäärale kehtestatud ülempiiri. Kommertspangad rakendaksid kommertspõhimõtteid ja analüüsiksid krediidikvaliteeti, mitte ei järgiks laenutegevuse juhtimisel valitsus juhtnööre" ja „[v]alitsuse kõik tasandid on kas siis aktsiaomanduse või kaudse mõju kaudu olnud tihedalt seotud finantseerimisasutuste kommertstoimingutega, peamiselt seetõttu, et valitsus sõltub poliitiliste eesmärkide saavutamisel suuresti kommertspankade krediidi kasutamisest". OECD Hiinat käsitlevas 2010. aasta majandusülevaates kirjeldatakse Hiina rahvapanga poliitikat kehtestada laenuintresside alammäär ja hoiuseintresside ülemmäär poliitikana, mis ei õhuta panku hindama riski asjakohaselt ja takistab pangandussektoris konkurentsi, ning märgitakse, et selle poliitika eesmärk on tagada valdavalt riigi omanduses oleva pangandussektori kasumlikkus.

(418) Hiina RV valitsus väidab veel, et komisjoni järeldust, mille kohaselt Hiina rahvapank on seotud intressimäärade kehtestamisega riigiosalusega kommertspankades ja mõjutab seda, ei ole nõuetekohaselt põhjendatud ja tõendatud. Hiina RV valitsus märkis sellega seoses, et komisjon oleks pidanud teadma, et laenuintresside alammäär kaotati 2013. aasta juulis. Esiteks tuleb märkida, et komisjon ei analüüsinud Hiina pangandusturu olukorda 2013. aasta juulis, sest see ei olnud käesoleva uurimise jaoks oluline. Teiseks on väide, et komisjoni otsus ei olnud nõuetekohaselt põhjendatud ja tõendatud, vale. Asjaomastes ringkirjades on selgelt märgitud, et Hiina rahvapank kehtestab nii laenude kui ka hoiuste intresside piirmäärad. Kolmandaks kinnitab selliste piirmäärade olemasolu ka põhjenduses 162 viidatud OECD 2010. aasta Hiina majanduse ülevaade.

(419) Hiina RV valitsus väitis, et „komisjon teadis, et Hiina rahvapanga intressimäärade kehtestamise tava oli ringkirjadega, sealhulgas pärast *kaetud kvaliteetpaberi* juhtumis tehtud järeldusi väljaantud 8. juuni ja 8. juuli 2012. aasta

ringkirjadega, oluliselt muudetud". See on vale. Komisjon ei saanud teada, kas või kuidas täpselt on tava muudetud, sest Hiina RV valitsus keeldus neid ringkirju esitamast. Seda, et sellised piirmäärad on endiselt olemas, kinnitavad isegi kontrollkäigu ajal esitatud kokkuvõtted Hiina rahvapanga veebisaidilt, mille kohta Hiina RV valitsus vääralt väitis, et komisjon jättis need täielikult arvesse võtmata.

(420) Veel väitis Hiina RV valitsus, et „komisjon ei tundunud oma järeldustes tuginevat tegelikele" kättesaadavatele faktidele„, mis on vastuolus komisjoni valduses oleva varasema teabega, vaid pani pigem Hiina RV valitsusele kohustuse tõendada, et orgaanilise kattega terastoodete juhtumi ajal uuritud olukord oli muutunud". Põhjendustes 415–419 esitatud selgitust arvesse võttes on selge, et see väide ei vasta tõele. Toimikus ei ole selliseid kättesaadavaid fakte, mis on komisjoni järeldustega vastuolus, ja järeldused ei tugine üksnes varasemale teabele, vaid positiivsetele tõenditele, mille aluseks on kogu teave, mis on uurimisperioodi seisukohast oluline.

(421) Hiina RV valitsus väitis, et põhjenduses 166 esitatud neli komisjoni väidet on valed ja neid ei ole nõuetekohaselt õiguslikult hinnatud. Hiina RV valitsus märgib, et viide kommertspanganduse seaduse artiklile 34, mille kohaselt peavad pangad „teostama oma laenutegevust kooskõlas rahvamajanduse vajadustega", on täiesti neutraalne. Ei ole selge, mida Hiina RV valitsus mõtles termini „neutraalne" all, kuid põhjenduses 102 viidatud kavade, poliitikadokumentide ja seaduste kohaselt tunduvad fotoelektrisektori areng ja selle rahaline ja muu toetamine olevat üks Hiina rahvamajanduse vajadusi. Nendes dokumentides väljendatud ja rõhutatud rahalise toetuse kontekstis on selge, et pangad peavad toetama fotoelektrisektorisse kuuluvaid äriühinguid. Mis puutub järeldusse, et pankade suhtes kohaldatakse õigusnorme, millega nõutakse, et nad annaksid krediiditoetust soodustatud projektidele, mille puhul komisjon tugines riiginõukogu otsuse nr 40 sõnastusele, siis Hiina RV valitsus väitis, et „see on absoluutselt vale järeldus", sest otsuses ei ole märgitud või viidatud, et fotoelektritööstus on soodustatud projekt. See väide on samuti vale. Põhjendusest 399 on selge, et fotoelektritööstus kuulub soodustatud tootmisharude/projektide alla. Hiina RV valitsus esitas sarnase väite seoses Hiina RV teaduse ja tehnika arengu seadusega ja komisjoni järeldusega, et selle seaduse kohaselt peavad pangad eelistama kõrgtehnoloogiliste ja uuel tehnoloogial põhinevate tootmisharude arengut ja valimisse kaasatud tootjat kuuluvad kõrgtehnoloogiliste ettevõtete kategooriasse. Hiina RV valitsuse sõnul ei teinud komisjon õiguslikku analüüsi selle kohta, kas kõrgtehnoloogilise tootmisharuna kirjeldatud fotoelektritööstus, mis toodab mooduleid ja elemente, kuulub selle seaduse reguleerimisalasse. See ei ole tõsi. Komisjon leidis selge seose kõrgtehnoloogiliste tootmisharude kategooria ning mooduleid ja elemente tootva fotoelektritööstuse vahel. Seda on üksikasjalikust selgitatud põhjenduses 402.

(422) Hiina RV valitsus väitis, et komisjoni avaldust, mille kohaselt riigi osalus Hiina finantssektoris on märkimisväärne ja jätkuv, ei toeta positiivsed tõendid. Hiina RV valitsus vaidlustas komisjoni viidatud tõendid ja väitis, et IMFi 2009. aasta aruanne, milles märgitakse intressimäärade liberaliseerimise puudumist, on ebaoluline, sest intressimäärad on Hiinas täielikult liberaliseeritud. See ei ole tõsi. Toimikus olevad tõendid kinnitavad, et intressimäärad on Hiinas lõplikult liberaliseerimata, ja seda kinnitas ka kontrollkäigu juures viibinud Hiina rahvapanga ametnik. Seoses IMFi 2010. aasta riigiaruandega, millele komisjon viitas, väitis Hiina RV valitsus, et komisjon jättis IMFi järeldused finantssektori liberaliseerimise kohta täielikult arvesse võtmata. See ei ole tõsi. Komisjon ei jätnud arvesse võtmata ühtegi olulist IMFi järeldust selles aruandes. IMFi järeldused, millele Hiina RV valitsus oma märkustes viitas, ei ole vastuolus komisjoni järeldustega riigi sekkumise kohta Hiina finantssektoris ja kindlasti mitte järeldustega riigi osaluse või laenu- ja hoiuseintresside poliitika kohta. Kui aruandes märgiti, et viimastel aastatel on tehtud edusamme rohkem turul põhineva finantssüsteemi arendamisel Hiinas, siis see ei tähenda, et selles on öeldud, et Hiinas on tegelikult turupõhine finantssüsteem. Komisjoni viidatud OECD ülevaadete kohta väitis Hiina RV valitsus, et järeldust, et pangad ei tegutse Hiinas sõltumatult, ei saa teha „ühe väljendi alusel, jättes kõrvale märkimisväärsed edusammud pangandussektori liberaliseerimisel". Selle väite kohta tuleb märkida, et komisjon ei ole kunagi teinud ühtegi järeldust „ühe väljendi" alusel, vaid ta tegi selle järelduse — nagu eespool esitatud tekst tõendab — sõltumatute rahvusvaheliste organisatsioonide koostatud mitme dokumendi põhjal.

(423) Hiina RV valitsus väitis, et komisjoni analüüs avaliku sektori asutuste kindlaksmääramiseks on „täiesti ekslik" ja tema järeldus põhjenduses 168 on vastuolus WTO apellatsioonikogu poolt aruandes „Teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud" (Definitive Anti-Dumping and Countervailing Duties on Certain Products from China) esitatud termini „avaliku sektori asutus" tõlgendusega. Ka üks eksportiv tootja väitis, et komisjoni põhjendused avaliku sektori asutuste kindlaksmääramise kohta on „õiguslikult väärad". Hiina RV valitsuse väite kohaselt ei suutnud komisjon kindlaks teha, et riigiosalusega kommertspankadel on, nad täidavad või neile on antud valitsusasutuse ülesanded, ja ta ei teinud kindlaks i) seda, et kõnealused ülesanded, mida riigiosalusega kommertspangad peavad väidetavalt täitma, on üldiselt valitsusasutuse täidetavad ülesanded, st esmajoones valitsuse ülesanded, ii) riigiosalusega kommertspankade ja valitsuse ühised omadused peale osaluse, mida samuti kõigi riigiosalusega kommertspankade puhul kindlaks ei tehtud, ja iii) seda, et kõigil riigiosalusega kommertspankadel on valitsusasutuse ülesannete täitmiseks nõutavad valitsusasutuse volitused või neile anti volitus täita asjaomaseid valitsuse funktsioone. Need väited tuli tagasi lükata. Komisjon viitab selle küsimuse analüüsile põhjendustes 158–167. Laenude andmist on nimetatud algmääruse artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktis i subsiidiumi määratluse all kui valitsuse ülesannet. Käesoleval juhul antakse riigiosalusega kommertspankadele kavade ja muude poliitikadokumentide kaudu korraldus edendada teatavaid sektoreid, sealhulgas fotoelektrisektorit. Kättesaadavate faktide põhjal tehti ka järeldus, et Hiina pankades on märkimisväärselt suur riigi osalus ja riigiosalusega kommertspangad on sisuliselt valitsuse kontrolli all. Komisjon tegi oma järeldused kättesaadavate faktide põhjal, sest Hiina RV valitsus ei esitanud nõutud teavet riigi osaluse kohta kõigis Hiina riigiosalusega kommertspankades. Komisjon järeldab seega, et riigiosalusega kommertspangad tegutsevad valitsuse käepikendusena ja täidavad avalikku ülesannet Hiina RV valitsuse sooduslaenude poliitika rakendamisel teatavates sektorites.

(424) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon ei suutnud kindlaks teha erapankadele juhiste või ülesannete andmist Hiinas ja eelkõige seda, et Hiina RV valitsus andis erapankadele ja riigiosalusega kommertspankadele sõnaselgelt kindla volituse või korralduse või ülesande või võimu anda sooduslaenu. Komisjon ei nõustu selle väitega. Nagu põhjendustes 170–173 selgitatud, on Hiinas valitsuse poliitika anda fotoelektrisektori toetuseks sooduslaenu. Erapangad on kohustatud seda valitsuse poliitikat rakendama. Hiina RV valitsus andis kommertspanganduse seaduse kaudu kõigile Hiina pankadele korralduse „teostada oma laenutegevust vastavalt rahvamajanduse ja sotsiaalarengu vajadustele ning riigi tööstuspoliitika vaimus". Need vajadused ja riigi tööstuspoliitika on muu hulgas sätestatud mitmesugustes kavades ja poliitikadokumentides ning valitud tootmisharudele (sh fotoelektrisektor) sooduslaenude andmine on neist üks. Hiina RV valitsus väitis ka, et asjaomane kommertspanganduse seaduse artikkel on kontekstist välja rebitud ja see ei tõenda sõnaselgelt, et Hiina RV valitsus on mõnele kommertspangale mingi volituse või korralduse või ülesande või võimu andnud. Komisjon ei nõustu sellega, et artikkel 34 on kontekstist välja rebitud, nagu põhjenduses 390 juba selgitatud, ja leiab, et see on sõnastuse põhjal selge ja õiguslikult siduv korraldus kõikidele pankadele Hiinas. Samuti ei nõustu komisjon Hiina RV valitsuse väitega, et põhjenduses 102 viidatud dokumendid, milles on sätestatud sooduslaenude andmine fotoelektrisektorile, on „ebapiisav õiguslik alus". Seda on üksikasjalikust selgitatud põhjendustes 399–403.

(425) Ühe eksportiva tootja väite kohaselt ei ole komisjon tõendanud, et Hiina RV valitsus annab välisosalusega pankadele Hiinas ülesandeid ja juhiseid. See väide tuli tagasi lükata. Komisjon tõendas ülesannete ja juhiste andmist kõigi Hiinas asuvate erapankade puhul (muu hulgas põhjendustes 169–172 ja 424) ning välisosalusega pangad kuuluvad nende alla.

(426) Ülesannete ja juhiste andmise kindlaksmääramise kohta väitis Hiina RV valitsus ka, et komisjon tegi järeldused ühe panga poolt ühe valimisse kaasatud eksportija kohta tehtud krediidiriski hinnangu alusel ja kohaldas neid kõikidele Hiina pankadele, kasutades seega negatiivseid järeldusi. Tuleb märkida, et nii Hiina RV valitsus kui ka pangad keeldusid andmast teiste valimisse kaasatud eksportivate tootjate muid krediidiriski hinnanguid. Kuna komisjon oli sunnitud sellega seoses kasutama kättesaadavaid fakte ja eespool nimetatud krediidiriski hinnang kujutab endast parimaid kättesaadavaid fakte, siis komisjon tugines oma järeldustes osaliselt sellele dokumendile. Ometi tuleb veel kord märkida, et järeldused tehti kättesaadavate faktide, mitte negatiivsete järelduste põhjal.

(427) Hiina RV valitsus vaidlustas komisjoni hinnangu Hiina finantsturu moonutuse kohta põhjusel, „et see ei ole õiguslikult pädev". Hiina RV valitsuse väite kohaselt puuduvad uurimisperioodi kohta tõendid, mis näitaksid, et riigiosalusega kommertspankade turuosa on 2/3 Hiina finantsturust. Komisjon ei nõustu selle väitega. Kuna teave pangandussektori omanike kohta selle korduvast nõudmisest hoolimata puudus, sest Hiina RV valitsus ei esitanud seda, kohaldas komisjon kättesaadavaid fakte. Komisjon viitas sellega seoses DB aruandele, milles on märgitud, et riigiosalusega kommertspankade turuosa on üle 2/3 Hiina finantsturust. Seda kinnitasid veelgi WTO, IMFi, OECD ja Maailmapanga dokumentidest saadud tõendid, mis näitavad, et riigi osalus Hiina pangandussektoris ei ole uurimisperioodil märkimisväärselt muutunud. Hiina RV valitsus väitis veel, et komisjoni avaldus intressimäärade kohta (nimelt see, et pangad peavad püsima Hiina rahvapanga kehtestatud piirmäärade piires) on vale, sest laenuintresside alammäär oli täielikult kaotatud. See ei ole tõsi. Hiina RV valitsus väitis tõepoolest oma märkustes, et laenuintresside alammäär kaotati 2013. aasta juulis, kuid see on rohkem kui aasta pärast uurimisperioodi lõppu. Tõele vastab ka see, et hoiuseintresside ülemmäär on endiselt alles. Komisjoni järeldus, et pangad ei saa laenutingimuste üle täiesti vabalt otsustada (vähemalt oli see nii uurimisperioodil), on seega õige ja seda toetavad toimikus sisalduvad tõendid. Hiina RV valitsus vaidlustas ka komisjoni järeldused põhjendustes 183–188, väites, et mitu komisjoni viidatud kava, poliitikadokumenti ja seadust ei ole olulised. Komisjon selle väitega ei nõustu ja viitab põhjendustele 399–403, milles ta selgitas, miks need dokumendid on selliste järelduste tegemiseks olulised.

Veel märkis Hiina RV valitsus, et komisjoni järeldus, mille kohaselt teatavatele pankadele anti juurdepääs välisvaluuta reservide ameti välisvaluutareservidele, on ekslik, sest komisjoni viidatud tõendites on nimetatud üksnes EXIM panka ja CDBd; Hiina RV valitsus selgitas, et nendest reservidest antakse laenu ainult riigiosalusega ettevõtetele. Komisjon ei nõustu sellega. Tõendusmaterjalis on üksnes märgitud, et selle kava algatamisel said seda esialgu kasutada ainult poliitikat järgivad pangad CDB ja EXIM, kuid selles viidatakse ka Hiina pangale antud suurele laenule — see näitab, et esialgne piirang on kõrvaldatud. Täpne ei ole ka väide, mille kohaselt tõendid „näitavad selgelt, et laenu anti ainult sellisele riigiosalusega ettevõttele nagu Sinopec". Tõendusmaterjalis on tegelikult öeldud, et eelistatakse riigiosalusega ettevõtteid, kuid seda, et selliseid laene antakse ainult neile ettevõtetele, ei ole märgitud. Võttes arvesse EXIM panga ja CDB suurust ning nende mõju Hiina finantsturule, moonutas see kava igal juhul oluliselt finantsturgu tervikuna, isegi kui see oli piiratud üksnes nende pankadega.

(428) Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon ei ole kindlaks teinud sooduslaenude konkreetsust ja tema konkreetsuse analüüs ei ole õiguslikult ühtne, sest selles ei tehtud kindlaks, kas otsuses nr 40 viidatakse projektidele või tootmisharudele. Hiina RV valitsus väitis, et kuna „otsuse nr 40 all kuulub äärmiselt suur hulk majandussektoreid ja tootmisharusid, ei piirata selle dokumendiga sõnaselgelt väidetavale subsiidiumile juurdepääsu teatavate ettevõtetega, nagu tuleb WTO kohtupraktika kohaselt kindlaks teha". Komisjon ei nõustu selle väitega. Seoses soodustatud projektidega tuleb meelde tuletada, et nende alla kuuluvad üksnes teatavad tegevusalad piiratud arvul tootmissektorites ja seega ei saa sellist liigitamist, mis hõlmab ainult murdosa Hiina ettevõtetest, pidada üldiseks ja mittekonkreetseks. Komisjon leidis, et see on kõige loomulikum tõlgendus, sest puudub selgitus (ja seda kinnitavad dokumendid) selle kohta, kuidas Hiina RV valitsus fotoelektrisektori mõistet näiteks otsuse nr 40 ja *tööstuse ümberstruktureerimise suuniskataloogi* eesmärgil täpselt kohaldas. Lisaks, nagu põhjenduses 102 selgitatud, kuulub fotoelektritööstus ka 12. viisaastakukavas kindlaksmääratud strateegiliste tootmisharude alla ja saab seetõttu sooduslaenu — see selgub samas põhjenduses esitatud mitme planeerimis- ja poliitikadokumendi ja seaduse tsitaatidest.

(429) Hiina RV valitsus väitis ka, et komisjon ei ole kindlaks teinud sooduslaenudega antud kasu olemasolu, sest komisjoni järeldused ei toetanud välise võrdlusaluse kasutamist kasu kindlaksmääramiseks. Hiina RV valitsuse väitel ei olnud komisjonil alust kohaldada BB-reitingut, sest ta ei esitanud tõendeid selle kohta, et BB-reiting on suurema tõenäosusega kui mõni teine moonutamata krediidireiting, ja selle kasutamine „kajastab lubamatute negatiivsete järelduste kohaldamist vastuolus subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 12 lõikega 7". See väide tuli tagasi lükata. Võttes arvesse moonutusi ja seda, et valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele laenu andnud pangad ei hinnanud nõuetekohaselt krediidikvaliteeti ja riski, ei saanud komisjon üksikute

eksportivate tootjate krediidireitingut (kui neil oli see) seda kontrollimata kasutada. BB-reiting ei ole käesoleval juhul negatiivne järeldus ja see ei aseta eksportivaid tootjaid ebasoodsasse olukorda, sest see on kõrgeim mitte-investeerimisjärk turul.

(430) Kaebuse esitaja väitis, et komisjon oleks pidanud kasutama BB-reitingust vähem soodsat krediidireitingut võrdlusaluse koostamiseks teatavate eksportivate tootjate puhul, kelle majanduslik olukord oli eriti halb. Põhjenduses 429 selgitatud põhjustel leidis komisjon, et BB-reiting (mitte-investeerimisjärk) kajastas valimisse kaasatud eksportivate tootjate majanduslikku olukorda uurimisperioodil nõuetekohaselt.

(431) Kaebaja nõudis ka, et komisjon avalikustaks Hiina vääringus antud laenude kasumimarginaali arvutuse. Komisjon selgitas seda metoodikat lõpliku teavet avalikustava dokumendi punktis 169 (esitatud põhjenduses 198). Komisjon korrigeeris Hiina intressimäärasid kooskõlas kaetud kvaliteetpaberi ja orgaanilise kattega terastoodete menetluses kasutatud metoodikaga selliselt, et lisas neile uurimisperioodil turgudel kaubeldud parima reitinguga võlakirjade ja BB-reitinguga võlakirjade intressimäärade erinevuse.

(432) Üks eksportiv tootja väitis, et komisjon peaks sooduslaenudest saadud kasu kindlakstegemiseks võrdlema „soodustatud" tootmisharude laenuintresse „mittesoodustatud" tootmisharude laenuintressidega. Võttes arvesse komisjoni analüüsi finantsturgude kohta (põhjendused 181–185), tuli see väide tagasi lükata. Hiina finantsturul kasutatavaid intressimäärasid peetakse kindlakstehtud moonutusi arvesse võttes ebausaldusväärseks.

(433) Hiina RV valitsus väitis ka, et komisjon ei peaks eurodes ja USA dollarites antud laenude puhul tuginema välisele võrdlusalusele, sest üks komisjoni moonutuste analüüsi aluseks olnud põhielemente — st intressimääradele Hiina rahvapanga kehtestatud piirangud — puudub selliste laenude puhul. See väide tuli tagasi lükata. Hiina rahvapanga poolt intressimääradele kehtestatud piirangud on vaid üks põhielement, mida komisjon Hiina finantsturu analüüsis kasutas. Nagu põhjendustes 180–185 selgitatud, esineb palju muid moonutusi, mis õigustasid ka eurodes ja USA dollarites vääringustatud laenude puhul välise võrdlusaluse kasutamist.

(434) Mitu eksportijat ja Hiina RV valitsus väidavad, et eksportijate ja teatavate riigiosalusega pankade vahelised kokkulepped (edaspidi selles jaos „kokkulepped") ei ole võrreldavad krediidiliinidega ega kujuta endast rahalist toetust, sest nendega ei panda pangale kohustust anda tulevikus konkreetsetel tingimustel laenu. Nad viitavad ka juhtumi *EÜ — õhusõidukid* vaekogu järeldustele, milles märgiti, et „pelgalt võimalusest", et valitsus võib eelnevalt kindlaksmääratud tingimuse täitmisel kanda vahendid üle, ei piisa rahalise toetuse olemasolu tõendamiseks. Nad viitasid vaekogu avaldusele, mille kohaselt peaks lepinguline korraldus „olema ise suuteline tooma toetuse saajale kasu, mis on eraldiseisev ja sõltumatu kasust, mida võib tuua vahendite ülekandmine tulevikus".

(435) Komisjon märgib juhtumi *EÜ — õhusõidukid* vaekogu järelduste kohta, et need ei hõlma krediidiliine ja muid sarnaseid kokkuleppeid ega ole käesolevas juhtumis algmääruse tõlgendamisel komisjoni jaoks siduvad. Komisjon on sellest hoolimata vaekogu järeldustega nõus, kuid mitte sellega, et Hiina RV valitsus kohaldab neid käesolevas uurimismenetluses. Kokkulepetega nähakse tavaliselt ette, et riigiosalusega pank annab laenu nõutava summa ulatuses ja mõnikord nähakse ette ka asjaomase ettevõtte tegevusnäitajate võimalik parandamine. Nii et ühest küljest võivad kokkulepped sisaldada tulevase laenu tingimustega seotud kohustusi, mis on vähem sõnaselged või automaatsed kui teatavat liiki krediidiliinilepingutele iseloomulikud kohustused. Nendele lisaks sõlmitakse mõnikord eraldi laenu- või krediidilepingud. On siiski täheldatud, et nende kokkulepete alusel antakse laenu tavaliselt väga sarnastel, kui mitte identsetel tingimustel. Teisalt sisaldavad need kokkulepped hulga sätteid, mis lähevad krediidiliini lepingute tavapärasest sõnastusest kaugemale ja kujutavad endast kõnealuse panga poolt garanteeritud toetusmehhanismi loomist. Komisjon leiab, et sel juhul ei ole kokkulepete kirjalikud sätted tingimata otsustavad, sest „kohustust" kanda üle vahendid võib väljendada nii kirjalikus kui ka mittekirjalikus vormis ja sellise kohustuse olemasolu tuleks kindlaks määrata kõigi toimikus olemasolevate faktide põhjal.

(436) Neid asjaolusid arvesse võttes sõltub riigiosalusega pankade kokkuleppe kohane kohustus järgmisest:

a) *kokkuleppe tekst*: komisjon märgib, et enamiku suurte riigiosalusega pankade ja konkreetsete eksportivate tootjate sõlmitud oluliste kokkulepete sätted on üldiselt sarnased. Kokkuleppega luuakse panga ja eksportija vahele seoses vahendite ülekandmisega otsene

seos. Sellega nähakse ette nõutava rahasumma ülekandmine, mõnikord teatavate tulemusnäitajate ja krediidireitinguga seotud tingimuste täitmisel. Kokkuleppe tulemusel on ettevõttel õigus „soodsale kohtlemisele" laenu taotlemisel võrreldes ettevõtetega, kes ei ole sellist kokkulepet sõlminud. Osa potentsiaalseid laenusummasid on väga suured võrreldes ettevõtete aastakäibega. Valimisse kaasatud eksportijatele lubatud krediidisummad olid üle kolme korra nende aastakäibest suuremad. Lisaks nähakse kokkuleppega ette, et pank toetab aktiivselt kõnealuse äriühingu arengut. Sellele viitab panga ja ettevõtte vaheline „pikaajaline stabiilne strateegiline partnerlus", see, et pank „peab esmatähtsaks" ettevõtte peamisi ehitusprojekte ning pakub ettevõttele „pikaajalist stabiilset rahalist toetust" „varade soetamiseks ja ümberkorraldamiseks, äriüksuste põhimõtteliseks moodustamiseks, tehnilise arengu projektide teostamiseks, rahvusvahelisele turule minekuks ja muuks äritegevuseks […]" ja aitab ettevõttel „koostada tema kutsealaste, institutsiooniliste ja tegevusalaste eeliste alusel keskmise tähtajaga ja pikaajalise arengukava". Kokkuleppes märgitakse ka, et see on kooskõlas riigi makromajandus- ja tööstuspoliitikaga. Seepärast tundub, et ettevõttele võimaldatud strateegilise toetuse ning kokkuleppega ettenähtud „soodsa kohtlemise" tõttu on väga tõenäoline, et ettevõttel on automaatselt õigus saada kokkuleppe alusel laenu;

b) *laenuandjate iseloom ja eesmärgid*: laenuandjad on riigiosalusega pangad, kelle puhul on kindlaks tehtud, et nad on avaliku sektori asutused, või muud pangad, kelle puhul on kindlaks tehtud, et neile annab ülesandeid ja juhiseid valitsus ja nad tegutsevad seega Hiina RV valitsuse käepikendusena. Samuti on kindlaks tehtud, et nad annavad laenu intressimääraga, mis on turumäärast palju väiksem. Teatavates kokkulepetes viidatakse näiteks panga „rahastamiseelisele" ja sellele, et ta toetab „kõrgtehnoloogilist tootmist […] pidades esmatähtsaks riikliku kontsessiooni saanud arengut";

c) *valitsuse suhtumine laenuvõtjasse*: laenuvõtjad on strateegilised kujunemisjärgus tootmisharud, nagu põhjenduses 102 märgitud;

d) *valitsuse koostöövalmidus uurimise ajal*: krediidiliinide võimaldajad (riigiosalusega pangad ja valitsuselt ülesandeid ja juhiseid saavad pangad) ei teinud uurimise ajal täielikult koostööd ja nendega seotud järeldused on tehtud kättesaadavate faktide põhjal;

e) *turul valitsev suhtumine kokkulepetesse*: äriühingud tunduvad hindavat kokkuleppeid kui tõendit riigi toetuse kohta ja teatavad avalikult sellise kokkuleppe sõlmimisest, et saata turgudele ja võimalikele investoritele positiivne signaal. Näiteks avaldas Yingli Solar 9. juulil 2010 pressiteate, milles teavitas „strateegilise koostöökokkuleppe" sõlmimisest CDBga, mille alusel CDB „annab Yingli kontserni ja selle sidusettevõtjate toetuseks krediiti kokku kuni 36 miljoni renminbi ulatuses". Yingli finantsjuht märkis, et „[s]ee kokkulepe viis kahe poole koostöö uuele tasandile, mis meie arvates võimaldab meil kasutada võimalusi tugevdada oma juhtpositsiooni fotoelektrisektoris". Jinko Solar nimetas 26. jaanuaril 2011 Hiina pangaga sõlmitud 50 miljardi renminbi suurust krediidikokkulepet „strateegiliseks koostöökokkuleppeks", mis „veelgi tugevdab meie positsiooni juhtiva päikeseenergiatoodete tootjana". Veel märgiti pressiteates, et „Hiina panga pikaajalise rahalise toetuse tulemusel saavutame 2011. aastal kindlasti suurepärased tulemused ning täidame oma pikaajalised kasvueesmärgid." Trina Solar teatas 14. aprillil 2010, et kavatseb kasutada CDBga sõlmitud 4,4 miljardi USA dollari suurust krediidikokkulepet „turu laiendamiseks". Kõik need teated näitavad, et asjaomased eksportivad tootjad käsitavad kokkuleppeid pigem kindla kui ebakindla rahastamisallikana;

f) *kokkulepete toimimine*: eksportivad tootjad on saanud arvukalt üksiklaene, mis tähendab, et nende kokkulepete tulemusel on toimunud vahendite tegelik ülekandmine, tavaliselt tunduvalt alla turumäära oleva intressimääraga.

(437) Kõigi tõendite põhjal järeldatakse, et pangad pakuvad neid kokkuleppeid osana valitsuse strateegiast edendada fotoelektritööstust ja asjaomased eksportijad peavad neid väga väärtuslikuks olenemata sellest, kas vahendeid ka tegelikult üle kantakse. See on vastuolus menetlusosaliste väitega, et kokkulepetel puudus tegelikult igasugune väärtus. Kuigi kokkulepetel on tavapäraste krediidiliinidega sarnased omadused, on nende tingimused kaugemale ulatuvad ja tegelikult on tegemist avaliku sektori asutuste ja ettevõtete vahelise strateegilise partnerlusega, mille eesmärk on teostada valitsuse poliitikat. Sellega

seoses toimivad need riigipoolse toetuse/garantii mehhanismina, mis tugevdab asjaomaste eksportijate turupositsiooni ja võimaldab neil oma võimsust ja toodangut suurendada, olles kindlad vajaliku rahastamise saamises. Sellise toetuse/garantii puudumisel peetaks eksportijate turupositsiooni nõrgemaks. Sellest tulenevalt kujutab see endast vahendite potentsiaalset ülekandmist või finantsteenuste osutamist. Sellisel väärtuslikul „garantiil" oleks turul teatav väärtus ja selle eest tuleks vähemalt maksta suurt tasu. Seda arvesse võttes toovad need kokkulepped ka kasu, mis juhtumi *EÜ — õhusõidukid* vaekogu sõnul on „eraldiseisev ja sõltumatu kasust, mida võib tuua vahendite ülekandmine tulevikus", ja mis tuleneb muu hulgas valitsuse potentsiaalsest kohustusest makseid teha. Need kokkulepped on olulisemad kui lihtsalt ähmane „lubadus anda" odavalt „laenu" ([1]) ja toovad ilmselgelt laenusaajatele „suuremat tulu", kui nad nende puudumisel saaksid.

(438) Kasu suurus tehti kindlaks ühe valimisse kaasatud eksportiva tootja saadud krediidiliini eest küsitud tasu põhjal. Selle krediidiliini võimaldas pank, mille peakontor on asutatud muus finantsjurisdiktsioonis kui Hiina RV, ja sellel on kõik maailma finantsturgudel kättesaadavate kommertskrediidiliinide ja muude kommertssektoris sõlmitavate kokkulepete omadused. Tuleb ka märkida, et selle krediidiliini tingimused ei erine oluliselt muude valimisse kaasatud eksportivate tootjate saadud krediidiliinide omadest, mille eest on tasu küsitud ja mida on võimaldanud muu hulgas välispangad. Seda analüüsi arvesse võttes on tegemist konservatiivse võrdlusalusega, sest tõenditest ilmneb, et kõnealused kokkulepped on ettevõtetele iseseisva meetmena tegelikult tavapärasest krediidiliinist väärtuslikumad. Komisjon leidis siiski, et nõutud tasud on kõnealuste kokkulepete alusel makstavate tasude puhul kõige mõistlikum võrdlusalus.

(439) Veel väitis Hiina RV valitsus, et valimisse kaasatud eksportijatega kokkulepped sõlminud pangad ei ole avaliku sektori asutused või valitsus ei ole neile sellist ülesannet andnud. See väide tuli tagasi lükata. Asjaomased pangad olid samad, kes andsid sooduslaenu, ning põhjendustes 159–168 ja 169–180 selgitas komisjon põhjalikult, miks nad on avaliku sektori asutused ja/või miks Hiina RV valitsus neile ülesandeid ja juhiseid annab.

(440) Hiina RV valitsuse väite kohaselt on komisjoni väide, et tavapärastes turutingimustes kohaldatakse krediidiliinide andmisel suuri kohustusi ja haldustasusid, alusetu, sest selliseid tasusid küsitakse ainult „varem võimaldatud krediidiliinide" eest. See väide tuli tagasi lükata. Nagu eespool esitatud põhjenduses märgitud, ei erine võrdlusalusena kasutatud krediidiliin oma tingimuste poolest oluliselt muudest kommertskrediidiliinidest, mille valimisse kaasatud eksportivad tootjad said muu hulgas väljaspool Hiinat asuvatelt pankadelt. Pealegi tundub, et üks pankadest, kes sõlmis valimisse kaasatud eksportivate tootjatega mitu sellist kokkulepet, küsib oma välisriigis asuvatelt klientidelt sarnaseid tasusid ([2]).

(441) Hiina RV valitsus väitis ka, et komisjon ei esitanud tõendeid, mis toetaks tema avaldust, mille kohaselt valitsuse võimaldatud krediidiliinid (st kõnealused kokkulepped) kujutavad endast sooduslaenu andmist. See ei ole tõsi. Krediidiliinide võimaldamine on pankadelt äriühingutele pakutava rahastamise tavapärane osa, kuid kõnealused kokkulepped on sooduslaenu alla kuuluv eraldiseisev meede. Nagu põhjenduses 102 märgitud, annab Hiina RV valitsus paljude planeerimis- ja poliitikadokumentide ja seaduste kaudu fotoelektrisektorile sooduslaenu. Lisaks anti arvukalt laenusid kõnealuste kokkulepete alusel, mis näitab selgelt, et need on fotoelektrisektorile võimaldatavate sooduslaenude lahutamatu osa.

(442) Üks eksportiv tootja väitis, et krediidiliinide võimaldamine ei ole konkreetne subsiidium. See väide tuli tagasi lükata. Nagu põhjenduses 441 selgitatud, on krediidiliinide võimaldamine sooduslaenude lahutamatu osa ja seepärast kehtib põhjendustes 191, 192, 209 ja 428 esitatud konkreetsuse analüüs ühtlasi ka krediidiliinide võimaldamise kohta.

([1]) Vaekogu aruanne „EÜ — õhusõidukid", punkt 7.743.

([2]) http://www.chinaafricarealstory.com/2011/08/china-development-banks-3-billion-line.html, „CDB krediidiliini tingimused on krediidiliini kahe osa puhul erinevad. Esimese 1,5 miljardi USA dollari suuruse osa tähtaeg on 20 aastat, sealhulgas viieaastane ajapikendus. Intressimäär on kuue kuu LIBOR (London Inter-Bank Offered Rate), millele lisandub 2,95 % marginaal, kusjuures kohustustasu on 1 % ja ettemaks on 0,25 %. Teise 1,5 miljardi USA dollari suuruse osa tähtaeg on 15 aastat, sealhulgas viieaastane ajapikendus, intressimäär on kuue kuu LIBOR, millele lisandub 2,28 % marginaal, ja tasud on tõenäoliselt samad".

(443) Kaebuse esitaja sõnul oleks komisjon pidanud tegema subsiidiumimarginaali kindlaks eksporttoodete ostjatele võimaldatava krediidi kasutamise alusel, sest EXIM pank keeldus koostööst. Komisjon oleks pidanud kasutama kaebuses esitatud teavet ning sarnases fotoelektrisektorit käsitlevas juhtumis Ameerika Ühendriikide tehtud järeldusi. Selle väitega ei saanud nõustuda. Komisjon uuris kaebuses esitatud väiteid, kuid ei leidnud tõendeid selle kohta, et valimisse kaasatud eksportivad tootjad said sellistest meetmetest uurimisperioodil kasu. Tuleb märkida, et Ameerika Ühendriikide juhtumi ja käesoleva juhtumi uurimisperioodid olid erinevad.

3.5.3. *Menetlusosaliste märkused keskkonnahoidliku tehnoloogia ekspordigarantii ja -kindlustuse kohta*

(444) Seoses dokumentidega, mida komisjon kontrollkäigu ajal nõudis ja millele on viidatud põhjendustes 220 ja 221, väitis Hiina RV valitsus, et kava 840 nõudmise aega ei ole kindlaks tehtud, Sinosure 2012. aasta finantsaruanded ei olnud kontrollkäigu ajal kättesaadavad ja valimisse kaasatud äriühinguid puudutav teave oli konfidentsiaalne ning igal juhul ei hoitud asjaomaseid lepinguid Sinosure peakontoris. Komisjon viitab oma selgitustele põhjendustes 219, 220 ja 223, milles on kõiki neid väiteid käsitletud. Kava 840 kohta lisab komisjon, et ta küsis kõiki asjaomaseid dokumente, mis on seotud Sinosure tegevusega ja valimisse kaasatud eksportijatele kasu toova väidetava subsiidiumikavaga, ning kõnealune kava 840 ja kõik muud põhjenduses 236 nimetatud dokumendid on järelduste tegemiseks kindlasti olulised; seda seisukohta toetavad ka põhjenduses 232 esitatud selgitused. Mis puutub Sinosure 2012. aasta finantsaruannetesse, siis komisjon soovis 2012. aasta finantsaruannete lõpliku variandi puudumisel esialgset varianti, kuid Sinosure keeldus ka seda esitamast.

(445) Veel väitis Hiina RV valitsus, et järeldust, et fotoelektritööstus on „strateegiline tootmisharu", toetavad õiguslikud ja faktilised tõendid puuduvad ning selline järeldus põhineb oletusel. Komisjon viitab selgitustele põhjenduses 231 ja tuletab meelde, et Hiina RV valitsus kinnitas seda fakti konkreetselt kontrollkäigu ajal. Seoses sarnase väitega kava 840, kava 421 ja „strateegilisi kujunemisjärgus tootmisharusid" toetavate meetmete kohta ja väitega, et kavad ei ole õiguslikult siduvad, viitab komisjon vastavalt põhjendustes 232–234 esitatud selgitustele. Veel märgib ta, et Hiina RV valitsus ei esitanud neid dokumente ega arutanud neid komisjoniga ja toimikus puuduvad tõendid, mis kinnitaks, et komisjoni järeldused on väärad.

(446) Hiina RV valitsus ja üks valimisse kaasatud eksportija väidavad, et tagasimakseid ja toetusi, mida kohalikud asutused ekspordikrediidi kindlustusmaksete puhul võimaldasid, on ebaseaduslikult tasakaalustatud, sest ei ole kindlaks tehtud, et need kujutavad endast subsiidiumi WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu tähenduses. Komisjon viitab oma uurimise tulemusel tehtud järelduste analüüsile ja eelkõige põhjendustele 239 ja 247. Lisaks märgib komisjon, et tagasimaksed ja toetused on ekspordikrediidi kindlustuskavaga lahutamatult seotud, sest neid võimaldati ekspordikrediidi kindlustuse põhipoliisi alusel Sinosurele kindlustusmaksete tegemise tagajärjel. Pealegi kuuluvad need tagasimaksed ka kaubandusministeeriumi ja Sinosure 2004. aasta ühise teatise nr 368 alla, milles on märgitud, et „piirkondlikud ja kohalikud valitsusasutused peavad tegema ühiseid jõupingutusi, et rakendada täiendavaid ekspordikrediidi kindlustuse toetusmeetmeid kataloogis nimetatud toodetele ning kõrgtehnoloogilistele ja uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele".

(447) Hiina RV valitsus vaidlustab ka WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu 1. lisa punktiga j seoses tehtud järelduse, mille kohaselt põhinesid Sinosure lühiajalise ekspordikrediidi kindlustuskava kindlustusmaksed selle kava pikaajaliste tegevuskulude ja kahjumi katmiseks ebapiisavatel tariifidel. Hiina RV valitsus viitab selle toetuseks WTO vaekogu kohtupraktikale juhtumis Ühendriigid — geneetiliselt muundatud puuvill ning esitab Sinosure majandusaasta aruannetes sisalduvatel eri näitajatel ja väidetel põhinevad selgitused. Hiina RV valitsus seab ka kahtluse alla komisjoni viite Sinosure põhikirja artiklile 11 ja advokaadibüroo Stewart Law avaldatud artiklile. Komisjon kinnitab kõiki põhjendustes 242–245 esitatud väiteid ja tuletab meelde, et tema järeldused põhinesid toimikus olevatel parimatel kättesaadavatel tõenditel, sest Hiina RV valitsus ei teinud koostööd ja see takistas komisjoni hankimast asjaomast küsitud teavet. Komisjon kaalus järelduste tegemiseks paljusid toimikus olevaid andmeid ja tõendeid, sealhulgas Sinosure põhikirja ja advokaadibüroo Stewart Law avaldatud artiklit. Komisjon leiab, et kuigi need andmed ei ole eraldi võetuna otsustavad, on need ja kõik muud andmed järelduse tegemiseks olulised. Komisjon võttis oma järeldustes Ühendriikide — geneetiliselt muundatud puuvilla kohtupraktikat täielikult arvesse ja Hiina RV valitsuse viited sellele on loomulikult väga asjakohased.

(448) Vaidlustades põhjenduses 245 esitatud komisjoni analüüsi, esitab Hiina RV valitsus tabeli, mis sisaldab ajavahemiku 2006–2011 kohta avaldatud Sinosure majandusaasta aruannete kasumiaruande näitajaid, ja leiab olevat ilmne, et saadud kindlustusmaksed olid kava tegevuskuludest suuremad. Komisjon märgib esiteks, et Hiina RV valitsuse esitatud tabeli asjaomases reas on esitatud üksnes Sinosure tegevuskulud, mitte tema makstud komisjonitasud. Teiseks näitavad need arvud vastuvaidlematult, et ühelgi aastal ajavahemikus 2006–2011, välja arvatud 2010. aastal, ei olnud netokindlustusmaksete summa kunagi suurem kui netonõuete ja tegevuskulude summa, võtmata isegi arvesse komisjonitasusid, mille Hiina RV valitsus välja jättis. See hõlmab 2011. aastat, mis osaliselt kattub uurimisperioodiga, ja kahjusumma on teatavatel aastatel (nt 2008. aastal) üsna märkimisväärne. Kolmandaks märgib komisjon, et Hiina RV valitsus on 2010. aasta kohta esitanud ebaproportsionaalselt väikese makstud netokahjunõuete summa (kindlustusmaksed olid makstud kahjunõuetest väidetavalt 20 korda suuremad), mis ei kajastu 2010. majandusaasta aruandes. See Hiina RV valitsuse poolt 2010. aasta kohta teatatud summa põhineb suuremahulisel tagantjärele korrigeerimisel seoses nõuete sissenõudmisega ja rahuldamata nõuete eraldise muutusega, mida on viitega 2010. aastale kajastatud alles 2011. majandusaasta aruandes. Korrigeerimine tundub olevat erakorraline ja normist kõrvalekalduv ning seda kajastatakse alles järgmise aasta aruandes. Veel märgib komisjon, et Hiina RV valitsus teatas 2011. aasta kohta 2011. majandusaasta aruandes kajastatud summad. Komisjoni arvates on hilisemaid korrigeerimisi keeruline tegeliku olukorraga kooskõlla viia, eriti kui võtta arvesse Hiina RV valitsuse ja Sinosure koostöösoovimatust ja edasiste selgituste andmisest keeldumist uurimise ajal.

Vastavalt Ühendriikide — geneetiliselt muundatud puuvilla kohtupraktikale, millele Hiina RV valitsus ise viitas, „kasutatakse punktis j terminit" pikaajaline „piisavalt pikale perioodile viitamiseks, et tagada objektiivne uurimine, mis võimaldab kava põhjalikult hinnata ja *millega välditakse liigse tähtsuse omistamine teatavale ainukordsele või ebatüüpilisele sündmusele konkreetsel päeval või konkreetses kuus või trimestris või konkreetsel poolaastal või aastal või muul konkreetsel ajaperioodil*". Komisjon peab ajavahemikku 2006–2011 piisavalt pikaks vaatlusperioodiks ja Sinosure kandis kahju kõigil sellesse ajavahemikku jäänud aastatel. 2010. aasta olukorda tuleb pidada 2011. majandusaasta aruandes esitatud korrigeeritud näitajaid arvesse võttes ainukordseks või ebatüüpiliseks ja käsitada seda seega väheolulisena või siis tuleb olulisena arvesse võtta 2010. majandusaasta aruandes esitatud tavapäraseid korrigeerimata näitajaid, millest ilmneb, et ettevõtte kasum oli minimaalne. Võttes arvesse muudel aastatel saadud märkimisväärset kahjumit, kinnitab see komisjoni järeldust, et Sinosure kandis ajavahemikul 2006–2011 kokkuvõttes pikaajalist kahju. Lisaks, isegi kui 2010. aasta andmed oleksid esinduslikud, ei muuda see fakti, et Sinosure tegutses ajavahemikku 2006–2011 jäänud kuuest aastast viiel kahjumiga Muid tabeleid ja näitajaid, mille Hiina RV valitsus esitas WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu punkti j kohta komisjoni tehtud järelduste vaidlustamiseks, ei ole võimalik kooskõlla viia muu toimikus sisalduva teabega ja/või neid ei saa kontrollida; igal juhul ei tõenda need iseseisvalt, et Sinosure jõudis ajavahemikul 2006–2011 oma lühiajalise ekspordikrediidi kindlustuskava puhul kasumisse.

(449) Mis puutub kasu arvutamisel kasutatud võrdlusalusesse, siis Hiina RV valitsus leiab, et riigivälise võrdlusaluse kasutamine on subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepinguga vastuolus, kuid ei lisa selle väite põhjendamiseks muid argumente. Komisjon viitab oma selgitusele põhjenduses 245.

(450) Hiina RV valitsus ja üks valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija vaidlustavad kasutatud võrdlusaluse põhjusel, et komisjon ei ole põhjendanud järgmist: i) miks lähtutakse kindlustusmaksete arvutamisel Ex-Im panga andmetest, ii) miks ta kasutas importiva riigina Itaaliat, mitte Saksamaad, mis on vaatlusaluse toote peamine eksporditurg, iii) miks ta kasutas 120-päevast, mitte 60-päevast või lühemat ajavahemikku ja iv) miks ta kasutas finantseerimisasutuse eksporttoodete ostjate krediidikindlustuse, mitte otsese ekspordi kindlustusmaksete arvutust. Seoses punktiga i viitab komisjon põhjendusele 253. Punkti ii puhul leiab komisjon, et Itaalia esindab õiget tasakaalu madalaima riskiga ELi riikide ning märkimisväärselt kõrge riskiga ja seetõttu kindlustusmakseid tasuvate ELi riikide vahel, mis on ka vaatlusaluse toote turud. Punkti iii kohta tuleb märkida, et EXIM panga veebisaidil kättesaadavat 90-päevast perioodi hõlmava konkreetse simulatsiooni puudumisel on komisjoni arvates 120-päevane periood uurimisperioodil toimunud müügi kajastamiseks kõige asjakohasem. Mis puutub punkti iv, siis komisjonil ei õnnestunud koostada otsese ekspordi kindlustusmaksete arvutamiseks simulatsiooni ja leiab, et see võrdlusalus kajastab üldist riskiolukorda osturiigis.

(451) Üks valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija väidab, et ta ostis osa oma ekspordi jaoks ekspordikrediidi kindlustuse, kuid maksis korrapäraselt kindlustusmakseid ega saanud kasu nn rohelise ekspressi kava või muu kaebuses väidetud sooduskohtlemise alusel. Seda väidet kinnitavate tõendite puudumisel viitab komisjon järeldustele selle kava kohta käesoleva määruse punktis 3.4.1.4. Nn rohelise ekspressi kavaga seoses viitab komisjon oma järeldustele põhjenduses 240 ja märgib, et see kava kujutab endast Sinosure lühiajalise krediidikindlustuskava konkreetset aspekti ja komisjoni järeldused puudutavad kava tervikuna, mitte üksnes seda aspekti.

3.5.4. *Näidiskava „Golden Sun"*

(452) Hiina RV valitsus väidab, et selle kava alusel antakse toetust „tarnitud fotoelektrisüsteemide" jaoks, mitte vaatlusaluse toote tootjatele/eksportijatele, ja asjaomased kriteeriumid õigusaktides ei ole suunatud moodulite ja elementide tootjatele. Hiina RV valitsus väidab, et ta on esitanud asjakohased dokumendid kõnealuse kava kohta ja isegi kooskõlastanud oma seisukoha selle tõendamiseks valimisse kaasatud äriühingutega. Kolm valimisse kaasatud koostööd tegevat eksportijat väidavad, et tegemist on nn kasutaja subsiidiumiga, mis ei too kasu vaatlusalusele tootele, ja seepärast ei ole see tasakaalustatav algmääruse artikli 1 lõike 1 ja artikli 3 lõike 2, 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe artikli VI lõike 3 ning WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 19 lõike 1 tähenduses. Need eksportijad viitavad ELi otsusele *Ameerika Ühendriikidest pärit biodiisli* juhtumis (komisjoni määrus (EÜ) nr 194/2009, põhjendus 97, ELT L 67, 12.3.2009, lk 50) ja WTO kohtupraktikale *Ühendriigid — pliist latid* juhtumis (vaekogu aruande punktid 6.50, 6.53, 6.56 ja 6.57), *Kanada — tsiviilõhusõidukite eksporti mõjutavad meetmed* juhtumis (vaekogu aruande punkt 9.112), *Brasiilia — õhusõidukite ekspordi rahastamiskava* juhtumis (vaekogu aruande punkt 7.24) ja *Kanada — tsiviilõhusõidukite eksporti mõjutavad meetmed* juhtumis (apellatsioonikogu aruande punktid 157 ja 159).

(453) Komisjon viitab oma järeldustele uurimismenetluses ja eelkõige käesoleva määruse põhjendustele 243–246, milles on eespool nimetatud väiteid põhjalikult selgitatud ja kinnitatakse, et järeldus on kooskõlas asjaomaste õigusnormidega ning Hiina RV valitsuse ja valimisse kaasatud koostööd tegevate eksportijate viidatud kohtupraktikaga. Komisjon märgib veel kord, et kava alusel antud toetused on otseselt seotud vaatlusaluse tootega, sest abikõlblike „tarnitud fotoelektrisüsteemide" alla kuulub konkreetselt moodulite ja elementide tarnimine kui projektide oluline osa ning seepärast on seos valitsuse antud kasu ja vaatlusaluse toote vahel otsene ja lahutamatu. Nagu eelkõige põhjendustes 244 ja 245 märgitud, kinnitas uurimine, et Hiina RV valitsus on teinud otsemakseid mitmele valimisse kaasatud eksportijale, kes kasutavad muu hulgas enda toodetud fotoelektrilisi mooduleid ja elemente (st eesmärgiga paigaldada päikesepaneelid, et toota enda tarbeks elektrit, sealhulgas vaatlusaluse toote tootmiseks). Samuti tehti kindlaks, et otsemaksed, mis tehti eksportijatele, kes tarnisid vaatlusalust toodet kolmandast isikust projekti teostajatele, on tegelikult asjaomaste õigusaktidega vastuolus ja Hiina RV valitsus ei esitanud selle olukorra lahendamiseks tõendeid (vt põhjendused 245 ja 246).

Hiina RV valitsuse ja valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija piiratud selgitus, et vahendite otsene ülekandmine vastuolus Hiina õigusaktidega oli vajalik, sest projekti teostaja oli majanduslikes raskustes ning selle tagamine, et toetusi kasutatakse ainult heakskiidetud fotoelektrisüsteemide jaoks, näitab veenvalt, et sellise valitsuse vahendite otsese ülekandmiseta ei oleks tarnijana tegutsenud valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija suutnud saada vaatlusaluse toote tarnimiseks raha ja valitsus ei oleks saanud tagada, et subsiidiumi kasutatakse ettenähtud otstarbeks. Neid asjaolusid arvesse võttes ja muude tõendite puudumisel tuleb neid makseid käsitada otsetoetusena, mida Hiina RV valitsus andis vaatlusaluse toote tootjale, kes muidu ei oleks vaatlusaluse toote tarnimiseks raha saanud (eeldades, et see tarne üldse tehti — selle kohta puuduvad toimikus taas tõendid). Komisjon leiab selle kõige põhjal, et Hiina RV valitsuse ja valimisse kaasatud koostööd tegeva eksportija esitatud väited on õiguslikult põhjendamata.

(454) Veel väidab Hiina RV valitsus, et selliste olukordade puhul, kus kavast saadav kasu kujutas endast vaatlusaluse toote tarnimist sõltumatutele projekti teostajatele, oli komisjon kohustatud tegema läbiva analüüsi asjaolude kindlakstegemiseks; Hiina RV valitsus viitas sellega seoses WTO otsusele *Ühendriigid — Softwood Lumber IV* (apellatsioonikogu aruande punktid 141 ja 142). Komisjon viitab selle väite tagasilükkamiseks selgitustele põhjendustes 244–246 ja 352. Pealegi ei saanud komisjon Hiina RV valitsuse ja huvitatud isikute koostöösoovimatuse tõttu läbivat analüüsi teha. Seepärast ei tule läbiv analüüs

kõne alla ja viidatud WTO kohtupraktika ei ole selles olukorras asjakohane, sest tulud maksti otse vaatlusaluse toote tootjatele ja need olid otseselt seotud muu hulgas vaatlusaluse toote tarnimisega. Kuna need maksed olid tagastamatu abi, on tegemist rahalise toetusega (vahendite otsene ülekandmine) ja komisjonil on asjaomaste summade muud kasutust kinnitavate tõendite puudumisel õigus eeldada, et toetusesaaja (tootja) sai nendest kasu. Kui valitsus oleks selle kava alusel teinud makseid kolmandast isikust projekti teostajatele ja seadmed oleks soetatud õiglase turuhinna eest, ei oleks asjaomased eksportijad kasu saanud. Kui aga maksed tehakse eksportivatele tootjatele, saavad kõnealused äriühingud, kes kasutavad neid summasid päikesepaneelide paigaldamiseks, neist kasu, sest need vabastavad nad kuludest, mis neil muidu selle protsessi käigus oleksid tekkinud. Kui eksportiv tootja ei suuda tõendada, et osa toetust on üle kantud kolmandast isikust kasutajatele, tuleb kättesaadavate faktide põhjal eeldada, et eksportija saab sellest toetuse osast kasu kui üldisest subsiidiumist, mis toob kasu äriühingu tegevusele tervikuna. Käesoleval juhul see nii toimuski.

(455) Kaks valimisse kaasatud koostööd tegevat eksportijat väidavad, et kava „Golden Sun" ei ole konkreetne, sest Hiina õigusaktide asjaomased nõuded on objektiivsed ja kõik nendele vastavad ettevõtted saavad kavas osaleda ning abikõlblikud võivad olla kõik äriühingud olenemata sellest, kas nad toodavad vaatlusalust toodet või mitte. Komisjon viitab konkreetsuse kohta tehtud järeldustele põhjenduses 247, milles märgitakse, et tingimused ja valikukriteeriumid ei ole objektiivsed ega kohaldu automaatselt. Asjaomased nõutavad kriteeriumid kinnitavad, et kavas saavad osaleda ainult neid kriteeriume täitvad valitud ettevõtted: nimelt ettevõtted, mille installeeritud võimsus on vähemalt 300 kWh ja millel on vara kokku vähemalt 100 miljoni renminbi väärtuses. Valikukriteeriumid viitavad ka sellele, et abisaajad ettevõtted peavad olema nimetatud näidiskava „Golden Sun" kohalikus rakenduskavas, ning uurimisel on leitud, et ettevõtte lisamine sellisesse kohalikku kavasse sõltub pädeva asutuse kaalutlusõigusest, see ei ole läbipaistev ega põhine objektiivsetel kriteeriumidel. Komisjon märgib veel, et abikõlblikud „tarnitud fotoelektrisüsteemid" sõltuvad päikeseenergiat tootvate seadmete tootmisest ja tarnimisest, kusjuures sellised seadmed koosnevad suuremas osas fotoelektrilistest moodulitest ja elementidest. Erinevalt valimisse kaasatud eksportijate väidetest on see kava seega samuti konkreetne, sest tegelikult on ainult fotoelektrisüsteemide tootjad — või teisisõnu vaatlusaluse toote tootjad — kõlblikud saama selle kava alusel kasu kas otseselt projekti omanikena või kaudselt kui projekti omanikele vaatlusalust toodet väidetavalt tarnivad äriühingud.

Võttes arvesse ka Hiina RV valitsuse koostöösoovimatust ja seda, et Hiina RV valitsus ei esitanud kõiki komisjoni nõutud eelarvedokumente (vt põhjendused 234–239), leitakse, et see kava on samuti tegelikult algmääruse artikli 4 lõike 2 punkti c tähenduses konkreetne, sest sellest saavad otseselt või kaudselt kasu peamiselt vaatlusaluse toote tootjad. Samuti kasutab seda subsiidiumi täielikult või valdavalt või ebaproportsionaalselt suures ulatuses ainult teatav hulk ettevõtteid (vaatlusaluse toote tootjad), sest nad moodustavaid vaid murdosa väidetavatest potentsiaalsetest abisaajatest, kuid paistavad saavat kõik vahendid.

3.5.5. *Otsesed maksuvabastus- ja maksuvähenduskavad*

3.5.5.1. Välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest"

(456) Hiina RV valitsus kordab oma väidet, et kaebuses nimetatud kava, mis oli ettenähtud välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele, lõpetati 2013. aastal. Komisjon märgib, et uurimisperiood lõpeb tükk aega enne 2013. aastat ja seega on selle kava alusel uurimisperioodil antud soodustused tasakaalustatavad. Seda kinnitab uurimise tulemusel tehtud järeldus, et uurimisperioodi jooksul said selle kava raames kasu mitu valimisse kaasatud koostööd tegevat eksportijat. Kuigi kõnealune kava lõpetati 2013. aastal, kestab selle raames saadud kasu edasi.

(457) Hiina RV valitsus ja üks valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija väidavad veel, et kõrgtehnoloogilistele ja uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele ettenähtud erikava ei saa algmääruse artikli 10 lõike 1 alusel tasakaalustada, sest seda ei ole kaebuses nimetatud. Komisjon viitab selle väite peale esitatud põhjalikele vastuväidetele põhjenduses 286. Samuti tuletab komisjon meelde, et Hiina RV valitsus otsustas selle kava variandi puhul uurimise ajal koostööst loobuda. Sellele lisaks märgib komisjon, et kaebuses on peale välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kava „kaks aastat ilma maksudeta, kolm aastat pool maksudest" (kaebuse punkt 4.2.5.1) nimetatud ka muud kõrgtehnoloogilistele ja uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele ettenähtud otsesed maksusoodustuste kavad, st kas kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete maksuvabastuse kavad (kaebuse punkt 4.2.5.9) või kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõttena tunnustatud välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete maksusoodustuste kavad (kaebuse punkt 4.2.5.8). Seega võib järeldada, et sellel kaval on väga tihe seos kas ühe või

mõlema nimetatud väidetava maksukavaga, sest selle raames vähendatakse otsest maksumäära ja see on konkreetselt suunatud samadele abisaavatele kõrgtehnoloogilistele ja uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele. Taas kord tuleb märkida, et Hiina RV valitsuse koostöö korral oleks komisjon saanud nõuetekohaselt ja põhjalikult hinnata kõiki kaebuses nimetatud kavadega olemasoleva seose aspekte ning täita kõik lüngad, mis esinevad kaebuses esitatud teabes, sest see kaebus põhineb kaebuse esitajale mõistlikult kättesaadavatel esmapilgul usutavatel tõenditel. Neid väiteid arvesse võttes kordab komisjon oma seisukohta, et selle kava tasakaalustamine on algmääruse artikli 10 lõikega 1 täielikult kooskõlas, sest see säte võimaldab uurida kõiki kaebuses nimetatud „väidetavaid subsiidiume", mitte ainult konkreetset kava. Käesoleval juhul on väidetav subsiidium, st valitsuse maksutulust loobumine, mis on suunatud samadele abisaajatele, iseloomulik kõigile kõnealustele kavadele.

(458) Subsiidiumi summa arvutamise kohta väidavad kaks valimisse kaasatud koostööd tegevat eksportijat, et komisjon kasutas ekslikult 2011. aasta tulumaksudeklaratsioonides kogu aasta kohta esitatud arvandmeid, kuigi uurimisperiood hõlmab poolt 2011. aastast ja poolt 2012. aastast, ning rikkus sellega komisjoni suuniste (subsiidiumi summa arvestamiseks tasakaalustavate tollimaksudega seotud uurimistes) (Commission Guidelines for the calculation of the amount of subsidy in countervailing duty investigations, EÜT C 394, 17.12.1998, lk 6) E jao punkti a alapunktis ii kirjeldatud arvutusmeetodit. Üks neist eksportijatest väitis veel, et kuna kontrollkäigu ajal ei olnud täielik 2012. aasta maksudeklaratsioon veel kättesaadav, oleks komisjon 2012. aasta puhul pidanud oma arvutuses tuginema kohapeal saadud ja 2012. aasta esimese poolega seotud kvartaalsetele tulumaksudeklaratsioonidele ja/või 2012. aasta kasumiaruandele, mis näitab, et äriühing oli kahjumis.

(459) Komisjon viitab põhjendusele 300 ja kordab oma seisukohta, et saadud kasu arvutamine peab põhinema kindla maksuaasta lõplikel auditeeritud maksudeklaratsioonidel. Lisaks märgib komisjon, et 2011. aasta maksudeklaratsiooni lõplik kinnitamine uurimisperioodil muudab deklaratsioonis väidetud kasu lõplikuks, ja see kinnitab veelgi tema lähenemisviisi õigsust. Komisjon ei saa oma arvutuses tugineda kvartaalsetele maksudeklaratsioonidele, sest need kajastavad deklaratsiooni esitamise ajal valitsenud ajutist jooksvat olukorda ja nendes ei võeta arvesse maksuaasta lõplikku konsolideeritud olukorda. Nende deklaratsioonide eesmärk on tagada valitsuse jaoks likviidsus, juhul kui maksud tuleb ajutiselt tasuda, kuid need kajastavad üksnes osalist olukorda deklaratsiooni esitamise ajal. Võib juhtuda, et äriühing saab aasta kahes viimases kvartalis suure kasumi, mis rohkem kui katab esimese kahe kvartali kahjud, ja deklareerib seega lõplikus maksudeklaratsioonis maksustamisele kuuluva kasumi. Kuigi 2012. aasta ajutised maksudeklaratsioonid kajastavad osaliselt eksportija olukorda nende esitamise ajal ja see seletab, miks komisjon neid kogus, ei ole nende tähtsus siiski absoluutne, sest ei saa välistada, et lõplikus deklaratsioonis kajastatud olukord maksuaasta lõpus on täiesti erinev. Mis puutub 2012. aasta kasumiaruandesse, siis komisjon märgib, et finantsarvestus ei ole alati maksuarvestusega kooskõlas ning kohustus kajastada kasumi- ja kahjumikirjeid otsese maksustamise eesmärgil võib oluliselt erineda aruandluskohustusest raamatupidamise eesmärgil. Maksustamise eesmärgil võib toimuda ka korrigeerimine, mida finantsarvestuses täielikult ei kajastata. Kokkuvõttes tuleb märkida, et äriühingu kahjum finantsaruannetes ei tähenda tingimata, et tema lõplikus maksudeklaratsioonis kajastub samasugune kahjum. Neid asjaolusid arvesse võttes kinnitab komisjon, et otseste maksukavade korral peab subsiidiumi summa arvutamisel tingimata tuginema lõplikus auditeeritud tulumaksudeklaratsioonis esitatud lõplikele arvandmetele, mitte perioodilistes maksudeklaratsioonides või lõplikes või esialgsetes raamatupidamisaruannetes esitatud arvandmetele.

3.5.5.2. Maksude tasaarvestused teadus- ja arendustegevuse puhul välisinvesteeringutel põhinevates ettevõtetes

(460) Hiina RV valitsuse väite kohaselt teavitati teda esimest korda, et komisjon tasakaalustab teadus- ja arendustegevuse kava, mis ei asenda kaebuses nimetatud välisinvesteeringutel põhinevate ettevõtete teadus- ja arendustegevuse kava. Hiina RV valitsus kasutab samu argumente nagu eelmise kava puhul, mida selgitati põhjenduses 457, ja väidab, et selle kava tasakaalustamine on vastuolus WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artiklitega 11 ja 13. Veel väidab Hiina RV valitsus, et välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud teadus- ja arendustegevuse kava lõpetati 2008. aastal ning uues Hiina ettevõtte tulumaksu seaduses sätestatud uus teadus- ja arendustegevuse kava ei asenda eelmist kava, sest selles ei viidata välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ega nõuta, et teadus- ja arendustegevuse kulud peavad olema eelmise aasta omadest 10 % suuremad.

(461) Komisjon märgib, et Hiina RV valitsus ei esitanud selle kava kohta teavet ei küsimustiku vastuses ega puudustele

viitava kirja vastuses, kuid see kava oli juba varasemate uurimismenetluse ajal tasakaalustatud (vt põhjendus 310). Komisjon märgib siiski ka seda, et seda kava arutati Hiina RV valitsusega kontrollkäigu ajal ja asjaomaseid rakendussätteid koguti näidisena (need esitas ka üks valimisse kaasatud eksportija). Seepärast on Hiina RV valitsuse väide, et teda esimest korda teavitati selle kava võimalikust tasakaalustatavusest, põhjendamatu, eriti kui võtta arvesse ka seda, et mitu valimisse kaasatud koostööd tegevat eksportijat, kellega Hiina RV valitsus oma vastuse kooskõlastas, on küsimustikule antud vastuses sellest kavast teatanud. Hiina RV valitsus oli sellest faktist täiesti teadlik, sest ta tutvus mittekonfidentsiaalse toimikuga mitu korda. Uurimise tulemusel tehtud järeldused näitavad, et see kava on tasakaalustatav (põhjendused 310–314). Komisjon märgib lisaks, et see kava on selgelt eelmise välisinvesteeringutel põhinevatele ettevõtetele ettenähtud kava asendaja, sest seda iseloomustavad väikeste variatsioonidega samalaadne ja samasuurune maksusoodustus (täiendav maksude tasaarvestus, mille saab maksubaasist maha arvata), sama protsent ja sama lähteolukord (teadus- ja arendustegevuse abikõlblikud kulud). Need väikesed variatsioonid viidi 2008. aastal uue ettevõtte tulumaksu seaduse reformiga kooskõlla, kuid kava iseloom ja sisu jäid põhimõtteliselt samaks. Komisjon viitab ka algatamisnõude kohta esitatud väidetele põhjenduses 457.

(462) Hiina RV valitsus ja üks valimisse kaasatud koostööd tegev eksportija väidavad ka, et see kava ei ole konkreetne, sest komisjon ei tõendanud, et kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte sertifikaadi saavad ainult kindlad ettevõtted. Komisjon viitab oma selgitusele põhjenduses 313 ja põhjendustes 321 ja 325, mis on seotud ühe teise kõrgtehnoloogilistele ja uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele ettenähtud maksukavaga. Komisjon lisab, et selle kava kohaldamise rakenduseeskirjad (vt põhjendus 321) kinnitavad veelgi kõrgtehnoloogiliste ja uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtete puhul tehtud konkreetsuse järeldust, sest selle sertifikaadi saavad ainult need äriühingud, mis kuuluvad sektoritesse, mida toetab valitsuse poliitika ja mis on asjaomaste valitsuse kataloogide ja suuniste kohaselt abikõlblikud. Selle sertifikaadi saavad näiteks üksnes ettevõtted, kes tegelevad teadus- ja arendusprojektidega, mis kuuluvad kõrg- ja uue tehnoloogia valdkonda ja saavad riigi olulist toetust ning on ette nähtud riikliku arengu reformikomisjoni (NDRC) poolt 2007. aastal välja antud kõrgtehnoloogilise tööstuse põhisektorite arengu prioriteete käsitlevate suunistega, või teadus- ja arendustegevuse alla, mida on nimetatud riigiõukogu teatises keskmise tähtajaga ja pikaajalise teaduse ja tehnoloogia riikliku arengukava (2006–2020) toetavate meetmete rakendamise kohta (riiginõukogu teatis nr 6 (2006)). Seepärast on selge, et selles maksukavas saavad osaleda ainult need konkreetsed äriühingud, mis kuuluvad asjaomastesse sektoritesse ja tegelevad Hiina RV valitsuse toetatud teadus- ja arendustegevusega, sealhulgas soodustatud fotoelektrisektori äriühingud.

(463) Subsiidiumi summa arvutamise kohta väidavad kaks valimisse kaasatud koostööd tegevat eksportijat, et komisjon kasutas ekslikult 2011. aasta tulumaksudeklaratsioonides esitatud arvandmeid, kuigi uurimisperiood hõlmab poolt 2011. aastast ja poolt 2012. aastast, ning rikkus sellega komisjoni 1998. aasta suuniste (subsiidiumi summa arvestamiseks tasakaalustavate tollimaksudega seotud uurimistes) E jao punkti a alapunktis iii kirjeldatud arvutusmeetodit. Komisjon viitab kõigile põhjenduses 459 esitatud argumentidele, mis on samavõrra asjakohased ka selle kava kohta esitatud väite tagasi lükkamiseks. Lisaks märgib komisjon, et 2012. maksuaasta väidetavat maksukahjumit puudutav väide on tähtsusetu või piiratud tähtsusega, sest maksusoodustust saab viie maksuaasta jooksul edasi kanda ja tasaarvestada järgmisel viiel aastal deklareeritud tulumaksuga maksustatava tuluga. Isegi kui komisjon nõustuks, et need äriühingud said 2012. aastal maksukahjumi, või kui 2012. aasta lõplikud auditeeritud maksudeklaratsioonid oleksid kättesaadavad ja näitaksid maksukahjumit (mida käesoleval juhul ei ole), võtaks ta seega selle kava raames saadavat kasu ikkagi arvesse, sest ei saa välistada, et 2012. aastaks kogunenud maksusoodustusi kasutatakse niipea, kui äriühing deklareerib ühel järgmisest viiest maksuaastast tulumaksuga maksustatava tulu.

3.5.5.3. Maksuvähendused kindlaksmääratud projektidega seotud kõrgtehnoloogilistele või uut tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele

(464) Hiina RV valitsus ja üks koostööd tegev eksportija väidavad, et see kava ei ole konkreetne, konkreetsuse analüüs ei põhine faktidel, kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte staatuse saamise tingimusi tuleks pidada objektiivseteks kriteeriumideks või tingimusteks, mis reguleerivad subsiidiumi saamise õigust, ja õigus saada selle kava raames soodustusi on automaatne. Mis puutub konkreetsuse kindlakstegemisse seoses selle kava ja ka teadus- ja arendustegevuse alusel ettenähtud maksude tasaarvestuse piiramisega kõrgtehnoloogiliste

või uut tehnoloogiat kasutavate ettevõtetega, siis komisjon viitab oma selgitusele põhjendustes 321 ja 325 ning põhjendusele 462, mis on samavõrra kohaldatavad ka sellele kavale. Komisjon kordab oma seisukohta, et eelkõige eespool nimetatud rakendusmeetmed ja dokumendid näitavad, et selle kava kohaldamine ning kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte staatuse tunnustamine ei ole kättesaadavad kõigile ettevõtetele ega põhine objektiivsetel kriteeriumidel, vaid on piiratud üksnes teatavate Hiina RV valitsuse toetatud sektorite ja ettevõtetega kriteeriumide alusel, mis ei ole ei objektiivsed ja neutraalsed. Õigus saada selle kava alusel soodustusi ei ole automaatne, vaid sõltub kõrgtehnoloogilise või uut tehnoloogiat kasutava ettevõtte sertifikaadist, mille väljastavad pädevad asutused pärast nende kaalutlusõigusel põhineva menetluse läbimist ja mis ei ole seega automaatne.

(465) Üks koostööd tegev eksportija väidab, et komisjon eksis selle kava alusel makstava subsiidiumi summa arvutamisel, sest kasutas 2011. aasta auditeeritud maksudeklaratsiooni, kuigi 2012. aasta esimese ja teise kvartali maksudeklaratsioonid olid kättesaadavad ja need esitati kontrollkäigu ajal, ja igal juhul oleks komisjon võinud küsida 2012. aasta lõplikku tulumaksudeklaratsiooni, niipea kui see oli kättesaadav. See eksportija väidab veel, et kui subsiidiumist saadud kasu arvutamiseks kasutatakse 2011. aasta maksudeklaratsiooni, siis tuleks kasutada äriühingu 2011. aasta käivet, mitte uurimisperioodi käivet. Komisjon viitab oma selgitusele põhjenduses 459. Lisaks märgib komisjon, et ta nõudis valimisse kaasatud eksportijatele, sealhulgas kõnealusele eksportijale saadetud kontrollimiseelses teates konkreetselt uurimisperioodi ja kolme eelneva maksuaasta täielike maksudeklaratsioonide originaale. Seepärast võis kõnealune koostööd tegev eksportija esitada ja oleks pidanud esitama 2012. aasta deklaratsiooni kohe, kui see oli kättesaadav, ning komisjon märgib, et ta ei ole seda teinud, kuigi ta saatis hiljuti teavet avalikustavat dokumenti käsitlevad märkused. Väite kohta, et komisjon peaks kasutama kasu arvutamiseks 2011. aasta käivet, tuleb märkida, et 2011. aasta maksudeklaratsioonis esitatud kasu summa kajastab mõistlikult uurimisperioodil valitsenud olukorda, eriti kuna 2011. aasta eest tuli maks tasuda uurimisperioodil ja 2012. aasta lõplikud andmed ei olnud kontrolli hetkel veel kättesaadavad. Igal juhul ei saa komisjon kasutada erinevate subsiidiumide arvutamiseks erinevaid nimetajaid, sest sel juhul ei oleks protsentuaalsed näitajad võrreldavad ja arvutuse järjekindlus ei oleks tagatud. Lõpuks lisab komisjon, et ta ei ole 2011. aasta käibe andmeid kontrollinud, vaid kontrollis üksnes uurimisperioodi käivet.

3.5.6. *Menetlusosaliste märkused seoses maakasutusõiguse andmisega tegelikust maksumusest väiksema tasu eest*

(466) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon ei määranud kindlaks konkreetsust kooskõlas subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 2 lõigetega 1 ja 2 ega tõendanud selgelt konkreetsuse kindlaksmääramist positiivse tõendusmaterjali põhjal, nagu nõutud subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 2 lõikes 4. Hiina RV valitsuse sõnul ei esitanud komisjon faktilisi tõendeid selle kohta, millistele tootmisharudele antakse maakasutusõigusi soodushinnaga ja millisel õiguslikul alusel põhineb tema hinnang, et fotoelektrilisi elemente ja mooduleid tootev tootmisharu kuulub nende tootmisharude hulka. Samasuguse väite esitas üks eksportiv tootja. Need väited tuli tagasi lükata. Komisjon viitas põhjenduses 364 maakasutusõiguste üleandmise teadetele, milles asjaomased asutused piiravad kindlaksmääratud hinnaga võimalikud ostjad fotoelektrisektoriga ja kehtestatavad piirmäära valimisse kaasatud eksportivate tootjate ostetavate maakasutusõiguste hinnale. Hiina RV valitsuselt nõutud teabe puudumisel ja võttes arvesse valitsuse toetust fotoelektrisektorile ning maakasutusõiguste andmisel kasutatavat kaalutlusõigust ja selle läbipaistmatust, leidis komisjon, et see teave tõendab konkreetsuse olemasolu.

(467) Hiina RV valitsus ja mitu eksportivat tootjat väitsid, et komisjoni valitud võrdlusalus maakasutusõiguste jaoks ei ole asjakohane. Veel väitis Hiina RV valitsus, et komisjon ei teinud kõik endast olenevat sellise võrdlusaluse leidmiseks, mis ühtlustaks turutingimused, mis kehtiksid moonutuse puudumise korral, nagu on nõutud WTO vaekogu otsuses *Ühendriigid — teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud* juhtumis ([1]). See väide tuli tagasi lükata. Komisjon tutvus üksikasjalikult erinevate näitajatega ning võrdles Taiwanit ja nii tervet Hiina RVd kui ka üksikuid asjaomaseid Hiina provintse. Komisjon leidis sellise analüüsi järel, et Taiwan on sobiv võrdlusalus, võttes arvesse kogu toimikus olevat teavet, nimelt seda, et i) majanduse areng ja struktuur Taiwanis ja valdavas enamikus Hiina provintsides ja linnades, kus koostööd

([1]) Vaekogu aruanne „Ühendriigid — teatavate Hiina toodete suhtes kehtestatud lõplikud dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud", punkt 10.187.

tegevad eksportivad tootjad asuvad, on võrreldaval tasemel, ii) Hiina ja Taiwan asuvad füüsiliselt teineteise lähedal, iii) nii Taiwanis kui ka nendes Hiina provintsides on tööstustaristu kõrgel tasemel, iv) Taiwani ja Hiina RV vahel on tugevad majandussidemed ja piiriülene kaubandus, v) asjaomastes Hiina provintsides ja Taiwanis on kõrge asustustihedus, vi) võrdlusaluse väljatöötamiseks kasutatud Taiwani ja Hiina RV maatüübid ja tehingud on sarnased ning vii) nii Taiwanis kui ka Hiina RVs on ühesugused demograafilised, keelelised ja kultuurilised tingimused. Lisaks peetakse enamikku asjaomastest provintsidest Hiina RV kõige edukamateks tootmispiirkondadeks.

Ehkki SKP inimese kohta ei ole Taiwanis ning nendes Hiina provintsides ja linnades ühesugune, on SKP nendes provintsides ja linnades viimastel aastatel kiiresti kasvanud, st Taiwanile järele jõudmas. Lisaks näitavad hiljuti saadud andmed, et nii Hiina RV-l tervikuna kui ka asjaomastel provintsidel ja linnadel on palju kiirem SKP kasv kui Taiwanil, mis tähendab, et nad jõuavad väga kiiresti järele. Ometi on oluline märkida, et täpne SKP võrdlus mitteturumajandusega (Hiina RV) ja hästi toimiva turumajandusega (Taiwan) riigi vahel ei ole määrava tähtsusega, sest mitteturumajanduse mahajäämus SKP vallas toimiva turumajandusega võrreldes on normaalne nähtus. Sellele lisaks võivad tööstusmaa pakkumist ja nõudlust mõjutada paljud muud tegurid, näiteks planeerimiseeskirjad ja keskkonnapoliitika. Sisuliselt tuleb küsida, millised oleksid maakasutusõigusega seotud „kehtivad turutingimused" asjaomastes Hiina provintsides, kui seal oleks toimiv turumajandus, ja kõik tõendid osutavad, et need oleksid väga sarnased Taiwani tingimustega.

3.5.7. *Muud märkused*

(468) Kaebuses väideti, et komisjon peaks avalikustama uurimise ajal avastatud täiendavad subsiidiumikavad ning tegema kindlaks selliste kaebuses nimetamata kavade subsiidiumimarginaalid. Selle kohta tuleb märkida, et komisjon uuris kõiki subsiidiume, mis vastasid uurimise algatamist käsitlevatele õigusnormidele.

(469) Kaebuses väideti, et komisjon oleks pidanud tegema kindlaks subsiidiumimarginaali seoses polükristalse räni tarnimisega tegelikust maksumusest väiksema tasu eest, tuginedes kaebuses esitatud teabele ja Ameerika Ühendriikides sarnases fotoelektrisektoriga seotud juhtumis tehtud järeldustele. Komisjon uuris seda kava ning leidis valimisse kaasatud eksportivatelt tootjatelt ja Hiina RV valitsuselt saadud teabe põhjal, et selle kava raames ei saadud uurimisperioodil kasu peamiselt seetõttu, et polükristalse räni impordihinnad olid Hiina tarnijate küsitud hindadest madalamad. Tuleb märkida, et Ameerika Ühendriikide juhtumi ja käesoleva juhtumi uurimisperioodid olid erinevad.

(470) Veel väideti kaebuses, et komisjon oleks pidanud tegema kindlaks subsiidiumimarginaali seoses elektrienergia tarnimisega tegelikust maksumusest väiksema tasu eest. See väide tuli tagasi lükata. Komisjon ei leidnud piisavalt tõendeid selle kohta, et valimisse kaasatud eksportivad tootjad (välja arvatud LDK) said uurimisperioodil elektrienergia soodustingimustel tarnimisest kasu.

(471) Hiina RV valitsus väitis, et komisjoni arvutusmetoodika tulemusel „toimus dumpingu- ja subsiidiumidevastaste marginaalide topeltarvestamine". Hiina RV väitel oleks komisjon pidanud ekspordikrediidi kindlustuskava jaoks arvutatud subsiidiumimarginaali kui ekspordisubsiidiumi dumpingumarginaalist arvama maha. Hiina RV väitis ka, et komisjon oleks pidanud dumpingumarginaalist maha arvama ka riigiväliste võrdlusaluste põhjal arvutatud subsiidiumimarginaalid. Valitsus põhjendas, et „analoogse riigi normaalväärtuse alusel arvutatud osa dumpingust on tegelikult seesama subsiidium, mida on tasakaalustatud samaaegse subsiidiumivastase uurimisega". Kumbki neist väidetest ei mõjuta võetavate meetmete ulatust, kuna käesolevas juhtumis on kombineeritud tollimaksud piiratud kahjumarginaaliga. Hiina RV valitsus kinnitas seda märkustes lõpliku teavet avaldava dokumendi kohta. Seepärast ei peetud vajalikuks käsitleda neid väiteid sisuliselt.

3.6. **Tasakaalustatavate subsiidiumide summa**

(472) Tasakaalustatavate subsiidiumide summad uurimisaluste äriühingute lõikes vastavalt algmääruse sätetele ja väljendatuna väärtuselises suuruses on esitatud järgnevas tabelis:

Eksportiv tootja	Lõplik subsiidiumimarginaal
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sun-Shine Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	4,9 %
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	3,5 %
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Shanghai Jinglong Solar Energy Technology Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd	5,0 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	11,5 %
Delsolar (Wujiang) Co. Ltd	*vähese tähtsusega abi*
Renesola Zhejiang Ltd Renesola Jiangsu Ltd	4,6 %
Jinko Solar Co. Ltd ja seotud äriühingud	6,5 %
Teised koostööd tegevad äriühingud (1. lisa)	6,4 %
Kõik teised äriühingud	11,5 %

(473) Kooskõlas algmääruse artikli 15 lõikega 3 arvutatakse valimisse mittekaasatud koostööd tegevate äriühingute subsiidiumimarginaal valimisse kaasatud koostööd tegevate äriühingute kaalutud keskmise subsiidiumimarginaali (s.o 6,4 %) alusel.

(474) Hiina eksportivate tootjate koostöö kõrget taset arvesse võttes määrati „kõigi teiste äriühingute" tollimaks samale tasemele kui vastavalt kas valimisse kaasatud või uurimises koostööd tegevate äriühingute suhtes kehtestatud tollimaksu kõrgeim määr. „Kõigi teiste äriühingute" puhul kehtivat tollimaksu kohaldatakse ka äriühingute suhtes, kes ei teinud uurimises koostööd.

4. **KAHJU**

4.1. **Liidu tootmisharu ja liidu toodangu määratlus**

(475) Samasugust toodet valmistas liidus ligikaudu 215 tootjat. Nad moodustavad liidu tootmisharu algmääruse artikli 9 lõike 1 tähenduses ja neid nimetatakse edaspidi „liidu tootmisharuks". Institutsioonid on kontrollinud huvitatud isikute väidet, et tootjate arv oli suurem; kontrolliga leiti, et väidetavad täiendavad tootjad olid tegelikult enamasti eksportivad tootjad, nendega seotud importijad ning tarnijad ja paigaldajad.

(476) Kuna liidu kogutoodangu kohta uurimisperioodil puudusid täielikud avalikud andmed, kasutati selle kindlakstegemiseks kogu kättesaadavat teavet liidu tootmisharu kohta, sealhulgas kaebuses esitatud teavet, sõltumatult konsultatsioonifirmalt Europressedienst (edaspidi „konsultant") saadud makromajanduslikke andmeid ning valimisse kaasatud liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastuseid. Kuna mooduleid ja elemente imporditakse liitu tollitariifistiku rubriikide all, mis hõlmavad ka muid tooteid, mis ei kuulu käesoleva uurimise alla, ja teatatud impordimahud on esitatud tonnides, ei saanud impordimahtude ja -väärtuste kindlakstegemiseks kasutada Eurostati andmeid, vaid need määrati kindlaks konsultandilt saadud andmete põhjal. Võimaluse korral võrreldi konsultandilt saadud andmeid muude kättesaadavate avalike allikate ja küsimustiku kontrollitud vastustega.

(477) Nende andmete põhjal oli liidu kogutoodang uurimisperioodil moodulite puhul hinnanguliselt ligikaudu 4 GW ja elementide puhul ligikaudu 2 GW.

(478) Nagu põhjenduses 21 märgitud, kaasati valimisse üheksa liidu tootjat, kelle moodulite toodang moodustab 18–21 % ja elementide toodang 17–24 % liidu kogutoodangust.

(479) Mitu huvitatud isikut vaidlustas selle, et konsultandilt saadud andmeid kasutati muu hulgas liidu toodangu, liidu tootmisvõimsuse ning muude liidu tootmisharu ja impordi andmetega seotud makromajanduslike kahjunäitajate kindlaksmääramiseks. Need isikud seadsid kahtluse alla konsultandi sõltumatuse ja väitsid, et ta on kaebuse esitajaga seotud. Samuti palusid nad selgitada, millistel alustel komisjon konsultandi välja valis, ning seadsid kahtluse alla konsultandi teadmised ja kogemused fotoelektrisektoriga seotud majandusandmete kogumisel. Sellega seoses väitsid nad, et komisjon oleks oma järeldustes pidanud tuginema andmetele, mis pärinevad muudest kättesaadavatest allikatest, eelkõige tuntud uurimisinstituutidelt. Lisaks vaidlustas AFASE konsultandi esitatud andmete usaldusväärsuse ning viitas majandusandmete esitamise ja andmekogumise parimatele tavadele, mida rakendatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 101 ja 102 kohaldamisega seotud juhtudel ja ühinemiste korral.

(480) Asjaomased huvitatud isikud ei esitanud tõendusmaterjali konsultandi ja kaebuse esitaja väidetavate seoste kohta. Ka uurimise käigus ei ilmnenud ühtegi tõendit muude kui puhtalt kaubanduslike suhete kohta. Lõpliku avalikustamise järel väitis üks huvitatud isik, et on olemas viiteid sellele, et kaebuse esitanud liidu tootmisharu esitatud esmapilgul usutavad tõendid esitas seesama konsultant. Isegi kui tunnistada, et teatavate näitajate kohta tehtud järeldused on kaebuses esitatud tõenditega tõepoolest sarnased, ei tähenda see tingimata, et need tehti üheainsa allika põhjal. Kaebuses on esitatud erinevad kasutatud allikad. Seepärast tuli sellekohased väited tagasi lükata.

(481) Komisjon pidas kõnealuse konsultandi kasutamist käesolevas uurimises asjakohaseks, sest kogu liidu turgu hõlmavad vajalikud makromajanduslikud andmed ja impordiandmed ei olnud muudest avalikest allikatest kättesaadavad. Enne Europressediensti väljavalimist hindas komisjon metoodikat, mida konsultant asjaomaste andmete kogumisel kasutab, ning konsultandi suutlikkust esitada vajalikke andmeid eraldi kõigi tootetüüpide kohta ja kogu vaatlusaluse perioodi kohta.

(482) Konsultandi esitatud andmeid võrreldi uurimise käigus võimaluse korral teiste olemasolevate allikatega ja need leidsid kinnitust. Sellega seoses tuleb märkida, et turul tegutseb mitu fotoelektrisektori statistika kogumisele spetsialiseerunud uurimisettevõtet ja teatatud andmed ei lange peaaegu kunagi täielikult kokku. See on tingitud asjaolust, et uurimisinstituutidel on raske täpseid andmeid hankida ja seetõttu põhinevad fotoelektriliste toodete turu kohta teatatud näitajad nende esitajast olenemata alati hinnangutel. Komisjon võrdles ristkontrolli käigus konsultandilt saadud andmetes ning teiste uurimisettevõtete, komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) ja EPIA poolt sama teema kohta avaldatud andmetes (kui need olid kättesaadavad) esinevaid suundumusi. Ristkontrolliga ei leitud olulisi lahknevusi ja võrreldud näitajate suundumused olid sarnased. Seega ei põhinenud dumpinguvastases menetluses esialgu tehtud järeldused üksnes konsultandilt saadud andmetel, vaid ka nende andmete komisjonipoolsel analüüsil ja hindamisel. Lisaks, nagu põhjenduses 8 mainitud, tehti pärast ajutiste dumpinguvastaste meetmete kehtestamist konsultandi ruumidesse kontrollkäik. Komisjon viis konsultandi ruumides läbi kohapealse kontrolli, et veenduda metoodika ja esitatud andmete usaldusväärsuses. Kohapealne kontroll tehti komisjonipoolse andmete ristkontrolli järelmeetmena, et olla veelgi kindlam andmete ja kasutatud metoodika usaldusväärsuses ja kvaliteedis. Kohapealset kontrolli peeti hea halduse põhimõtte kohaldamiseks vajalikuks hoolimata sellest, et andmed esitas konsultant, mitte huvitatud isik. Selle tulemusel võis komisjon kindlamalt veenduda konsultandi esitatud andmete usaldusväärsuses.

(483) Üks isik väitis, et komisjoni kasutatud ristkontrollimetoodikat ei selgitatud piisavalt üksikasjalikult, ja nõudis ka muude ristkontrolliks kasutatud allikate avalikustamist. Veel väitis see isik, et kasutatud metoodika oli igal juhul vale, sest võrreldi ainult eri allikatest pärit suundumusi, mitte absoluutseid väärtusi.

(484) Konsultandi esitatud andmete ristkontrolliks kasutatud muud allikad olid samal teemal JRC ja EPIA avaldatud aruanded. Andmete ja muude allikate võrdlemise kohta tuleb märkida, et sarnased olid nii suundumused kui ka suurusjärgud. Seepärast järeldati, et kasutatud metoodika oli sobiv ning asjaomased väited lükati seega tagasi.

(485) Konsultandi põhitegevusala on fotoelektrisektoriga seotud andmete kogumine ja fotoelektriliste toodete turul tegutsevate äriühingute ajakohastatud andmebaasi arendamine. Sellised andmed avaldatakse fotoelektrialastes ajakirjades; samuti kasutavad neid andmeid üksikud äriühingud, kelle tarbeks konsultant tegi eriotstarbelisi uuringuid. Europressediensti arendatavat andmebaasi ajakohastatakse ja taasavaldatakse korrapäraselt. Lisaks on konsultandil mitmeaastane kogemus selles sektoris. Konsultandi metoodika seisneb erinevatest turul kättesaadavatest allikatest pärinevate andmete kogumises, ristkontrollis ja üldistamises. Konsultant kogub selleks andmeid andmebaasis olevatele äriühingutele — eelkõige liidu tootjatele — saadetavate tüüpküsimustike kaudu või telefoni teel, aga ka erialamessidel, kus ta kogub andmeid eelkõige kolmandate riikide tootjatelt. Kui nende kanalite kaudu ei ole teavet võimalik saada, kontrollib Europressedienst fotoelektrisektoris tegutsevate äriühingute finantsaruandeid või teeb andmete hankimiseks või ristkontrolliks vabadel alustel koostööd teiste uurimisinstituutidega. Komisjon veendus, et konsultant kasutab neid allikaid oma igapäevases tegevuses. Ülaltoodut arvesse võttes leiti, et uurimise käigus Europressediensti teenuste kasutamine on asjakohane, ja huvitatud isikute sellekohased väited lükati seetõttu tagasi.

(486) Komisjoni pädeva talituse väljaantud majandusandmete esitamise parimate tavade (edaspidi „parimad tavad") kohta tuleb märkida järgmist. Esiteks ei saa selle dokumendiga panna komisjonile kohustusi, sest selle ei võtnud vastu kolleegium, vaid pädev talitus avaldas selle eesmärgiga anda menetlusosalistele majandusandmete esitamise kohta soovitusi. Teiseks puudutavad parimad tavad selliste majandusanalüüside ja -andmete esitamist, mida kasutatakse konkurentsijuhtumite uurimisel vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 101 ja 102 ning ühinemiste korral. Sellistes konkurentsijuhtumites kohaldatavaid eeskirju, tõendamisnõudeid ja komisjoni uurimisvolitusi ei saa võrrelda kaubanduse kaitsemeetmeteid käsitlevate uurimistega, mille suhtes kohaldatakse täiesti teistsuguseid eeskirju.

(487) Mitu isikut vaidlustas konsultandi kasutatud metoodika, väites, et see ei vasta tunnustatud teaduslikele nõuetele. Nagu põhjenduses 481 märgitud, metoodikat siiski hinnati, selle alusel esitatud andmeid võrreldi ja kontrolliti ning need leiti olevat kooskõlas muude avaldatud andmetega ja seega piisavalt usaldusväärsed. Teatavate huvitatud isikute tõstatatud konkreetsed küsimused selgitati kahepoolselt ja need tehti avatud uurimistoimikus huvitatud isikutele kättesaadavaks.

(488) Kaubanduskoda väitis, et andmete üldistamise metoodikat ei selgitatud. See väide lükati tagasi, sest asjaomane teave tehti avatud toimikus kõigile huvitatud isikutele kättesaadavaks.

(489) Lõpliku avalikustamise järel väljendasid mitu menetlusosalist veel kord oma muret seoses konsultandi valimisega komisjoni poolt ja esitatud andmete kvaliteediga. Selle kohta väideti, et konsultandilt saab andmeid tellida ja osta sihtotstarbeliselt, nii et need vastaksid võimalike klientide konkreetselt kindlakstehtud nõudmistele, ja seepärast ei pruugi need olla objektiivsed. Lisaks väitis kaubanduskoda, et konsultandi kogutud andmeid saab käsitada positiivse tõendusmaterjalina algmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses, sest need andmed põhinesid suurel määral eeldustel ja hinnangutel. Veel väideti, et toimikus olevad tõendid ei toetanud piisavalt esitatud andmeid ning need andmed ei olnud kinnitavad, objektiivsed ja kontrollitavad.

(490) Nende väidetega seoses viidatakse põhjendustele 481–482, milles esitati konsultandi valimise kohta lisateavet. Lisaks tuleb märkida, et komisjon palkas konsultandi sel ajahetkel parima kättesaadava teabe alusel ja täielikult kooskõlas selle menetluse suhtes kohaldatava komisjoni finantsmäärusega. Pealegi tuleb meelde tuletada, et konsultandi suutlikkus esitada õigel ajal kõik vajalikud andmed oli väga tähtis, sest komisjon pidi kinni pidama poolelioleva uurimise esialgsete järelduste avaldamise kohustuslikest tähtaegadest.

(491) Mis puutub esitatud andmete kvaliteeti ja sellesse, kas neid andmeid saab pidada positiivseks tõendusmaterjaliks kooskõlas algmääruse artikli 3 lõikega 2, siis konsultandi andmekogumismetoodikat kontrolliti ja see leiti olevat piisava kvaliteediga, nagu põhjenduses 482 märgitud. Sellele lisaks võrreldi konsultandi esitatud andmeid võimaluse korral muude allikatega ja need leiti olevat mõistlikul määral täpsed, nagu samas põhjenduses märgitud. Lõpuks tuleb märkida, et konsultandil on üks andmebaas, mida korrapäraselt ajakohastatakse sõltumata klientide vajadustest ja nõudmistest. Sama andmebaasi kasutatakse fotoelektrisektori statistika summeerimiseks ja esitamiseks erinevatele klientidele ning seepärast tuli väide, et andmed ei ole objektiivsed, tagasi lükata.

(492) Lõpliku avalikustamise järel väitis üks huvitatud isik, et komisjon ei avalikustanud allikaid, kasutatud metoodikat ja äriühinguid, kellega konsultant esitatud makromajanduslike andmete kogumiseks koostööd tegi. Teine huvitatud isik kordas väidet, et konsultandi kasutatud metoodika viitab ebaõigetele tulemustele. Mitu huvitatud isikut nõudsid konsultandi kasutatud metoodika kohta täiendavat teavet, näiteks küsimustikele/intervjuudele vastamise keskmine määr, eri kanalite kaudu kogutud andmete osakaalud, nende kontrollimise meetodid, andmete koostamiseks kasutatud ligikaudsed arvestused /eeldused, ligikaudsete arvestuste tegemiseks kasutatud äriühingute arv ja konsultandi töötajate vähemalt ligikaudne arv.

(493) Nende väidete kohta tuleb märkida, et komisjon esitas esialgsete meetmete kehtestamise järel huvitatud isikutele metoodika ja allikad, mida konsultant kasutas andmete üldistamiseks, ning käsitles konkreetseid küsimusi, mis huvitatud isikutel pärast esialgset dumpinguvastast avalikustamist selle kohta oli. Leitakse, et asjaomaste huvitatud isikute poolt pärast lõplikku avalikustamist esitatud täiendavad teabenõuded on kaetud teabega, mis tehti ajutiste tollimaksude kehtestamise järel kättesaadavaks ulatuses, milles konfidentsiaalsusnõuded seda võimaldasid. Lisaks tuleb rõhutada, et komisjon kontrollis kohapeal, kuidas konsultant oli andmeid kogunud ja üldistanud ning andmete üldistamise aluseks olnud asjaomaseid eeldusi. Kontrolli tulemused olid rahuldavad ning komisjon veendus aluseks võetud eelduste põhjendatuses ja konsultandi esitatud andmete kvaliteedis. Pealegi ei vaidlustanud menetlusosalised neid andmeid.

(494) Pärast lõplikku avalikustamist nõudis üks teine isik selgitusi selle kohta, mitut liidu tootjat oli konsultant andmete kogumisel arvesse võtnud ja kui paljud neist kuulusid komisjonile teadaoleva ligikaudu 215 liidu tootja hulka. Selle kohta tuleb selgitada, et konsultandi arvessevõetud liidu tootjad on suurel määral samad, kes teadaolevalt esindavad liidu tootmisharu käesolevas uurimises, mida on nimetatud põhjenduses 475.

(495) Pärast lõplikku avalikustamist väitis üks isik, et komisjon analüüsis kahju ebajärjekindlalt, sest kahju analüüsiti eraldi moodulite ja elementide kohta, kuigi kahju ja subsiidiumimarginaali arvutused olid tehtud moodulite ja elementide kaalutud keskmisena. Sellega seoses tuleb märkida, et kuigi näitajad esitati eraldi iga tootetüübi kohta, puudutavad iga näitaja kohta tehtud järeldused uurimisalust toodet tervikuna. Samuti tuleb meelde tuletada, et moodulid ja elemendid on üks toode ja seepärast tehti subsiidiumimarginaalid ja kahju kõrvaldamist võimaldav tase kindlaks selle alusel. See väide lükati seega tagasi.

(496) Üks isik väitis, et makromajanduslike näitajate arvutamine uurimisperioodi ajal põhines vääralt 2011. ja 2002. aasta lihtsatel keskmistel näitajatel, kuigi selline metoodika ei ole objektiivne ja saadud tulemused ei kajasta uurimisperioodi ajal valitsenud tegelikkust. Tuleb selgitada, et andmete lihtsat keskmist kasutati ainult siis, kui asjaomastel perioodidel valitsenud suundumused olid sarnased. Erinevate suundumuste korral metoodikat kohandati, et võtta arvesse olukorda turul. Asjaomane isik ei täpsustanud, millises ulatuses kasutatud metoodika tulemused ei kajasta turu olukorda. Eeltoodud väited lükati seetõttu tagasi.

4.2. **Asjaomase liidu turu kindlaksmääramine**

(497) Osa liidu tootjaid on vertikaalselt integreeritud ning suur osa liidu tootmisharu toodangust, eelkõige elementidest, oli ette nähtud tootmisharu enda tarbeks.

(498) Et selgitada välja, kas liidu tootmisharu kandis olulist kahju, ning tarbimis- ja muude majandusnäitajate kindlakstegemiseks uuriti, kas ja mil määral tuleb võtta arvesse liidu tootmisharu toodetud samasuguse toote edasist kasutamist tootmisharu sees (edaspidi „omatarbimine”).

(499) Liidu tootmisharu olukorrast võimalikult täieliku ülevaate andmiseks analüüsiti andmeid samasuguse toote tootmise kohta tervikuna ning tehti seejärel kindlaks, kas toodang oli ette nähtud enda tarbeks või vaba turu jaoks.

(500) Leiti, et järgmisi liidu tootmisharuga seotud majandusnäitajaid tuleks uurida kogu tootmise ulatuses (kaasa arvatud omatarbimine): tarbimine, müügimaht, tootmine, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, kasv, investeeringud, varud, tööhõive, tootlikkus, rahavoog, investeeringutasuvus, kapitali kaasamise võime ja tasakaalustatavate subsiidiumide suurus. Nimelt näitas uurimine, et neid näitajaid võib põhjendatult vaadelda kogu tootmise ulatuses, sest konkureeriv import asjaomasest riigist mõjutas ka enda tarbeks tootmist. Edaspidi nimetatakse tootmisharusisest ja vaba turgu koos „kogu turuks”.

(501) Kasumlikkuse analüüsis keskenduti vabale turule, sest tootmisharusisese turu hinnad ei järginud alati turuhindu ega mõjutanud seda näitajat.

(502) Mitu isikut väitis, et kahju oleks tulnud tootmisharusisese ja vaba turu puhul eraldi hinnata. Üks isik väitis, et kahju hindamisel ei oleks pidanud arvesse võtma omatarbimiseks ette nähtud elementidega seotud andmeid, sest subsideeritud import neid ei mõjutanud.

(503) Uurimine näitas, et subsideeritud impordist tingitud hinnasurve tõttu olid vertikaalselt integreeritud liidu tootjad sunnitud importima subsideeritud tooteid (elemente) ja lõpetama nende toodete tootmise impordihinnast kõrgema omahinnaga. Lisaks selgus uurimise käigus, et hinnasuundumused olid vabal turul ja tootmisharusisesel turul sarnased, mis samuti näitab, et import mõjutas hindu mõlemal turul.

(504) Lõpliku avalikustamise järel kordasid mitu isikut väidet, et komisjon ei esitanud tootmisharusisese turu piisavat ja põhjendatud analüüsi, ning nõudsid eraldi analüüsi tegematajätmise põhjendamist. Üks isik väitis, et omatarbimiseks ettenähtud liidu toodangu tähtsuse kohta ei olnud teavet esitatud. Sellele lisaks väideti, et ajutise dumpinguvastase määruse põhjendus 106, milles järeldati, et turuhinnad ei kajastu alati tootmisharusisesel turul, on vastuolus käesoleva määruse põhjenduses 503 esitatud järeldustega, mille kohaselt on hinnasuundumused vabal turul ja tootmisharusisesel turul sarnased.

(505) Esiteks tuleb märkida, et ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 105 on täpsustatud põhjused, miks peeti asjakohaseks analüüsida kahjunäitajaid (välja arvatud kasumlikkust) liidu tootmisharu kogu tegevuse, sealhulgas omatarbimise alusel. Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et uurimise käigus ilmnes — nagu samas põhjenduses märgitud –, et Hiina RVst pärit import mõjutas ka omatarbimiseks ettenähtud toodangut, ja asjaomased huvitatud isikud ei ole seda vaidlustanud. Seepärast tuli väide, et eraldi analüüsi tegematajätmist ei ole põhjendatud, tagasi lükata. Sellest järeldusest tulenevalt tuli tagasi lükata ka väide, et tootmisharusisest turgu oleks tulnud eraldi analüüsida.

(506) Teiseks, kuigi eespool nimetatud asjaoludel ei peetud omatarbimiseks ettenähtud liidu toodangu tähtsust oluliseks elemendiks, tuleb märkida, et omatarbimiseks ettenähtud liidu elementide toodang moodustas uurimisperioodil ligikaudu poole kogutoodangust. Lõpuks tuleb selgitada, et see, et vaba turu hinnad ei kajastu tootmisharusisese turu hindades, ei ole tingimata vastuolus sellega, et mõlemad hinnad järgivad sama suundumust, sest need hinnad võivad ikkagi olla eri tasemetel või hinnamuudatused võivad olla suuremad või väiksemad ja anda seega erineva pildi. Neid asjaolusid arvesse võttes lükati tootmisharusisest turgu puudutavad väited tagasi.

(507) Asjaomased isikud ei esitanud teavet, mis võiks selle järelduse ümber lükata. Seetõttu lükati sellekohased väited tagasi.

4.3. **Liidu tarbimine**

(508) Liidu tarbimine koosnes vaatlusaluse toote koguimpordist ja samasuguse toote kogumüügist liidus, sealhulgas omatarbimine. Liidu tootmisharu kogumüügi kohta liidu turul puudusid täielikud andmed. Peale selle oli liitu suunatud import registreeritud tollitariifistiku rubriikide all, mis hõlmasid ka muid tooteid, mis ei kuulu käesoleva uurimise alla, ja teatatud Eurostati impordimahud olid esitatud tonnides. Seega ei saanud impordimahtude ja -väärtuste kindlakstegemiseks kasutada Eurostati andmeid. Liidu tarbimine tehti seetõttu kindlaks eelnimetatud konsultandilt saadud andmete põhjal, mida võrreldi avalike allikatega, nagu turu-uuringud ja avalikult kättesaadavad uurimused, ning küsimustiku kontrollitud vastustega.

(509) Liidu tarbimine muutus järgmiselt:

Tabel 1-a

Liidu tarbimine moodulite segmendis (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Kogu turg	5 465	12 198	19 878	17 538
Indeks (2009 = 100)	*100*	*223*	*364*	*321*

Allikas: Europressedienst

Tabel 1-b

Liidu tarbimine elementide segmendis (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Kogu turg	2 155	3 327	4 315	4 021
Indeks (2009 = 100)	*100*	*154*	*200*	*187*

Allikas: Europressedienst

(510) Vaatlusalusel perioodil kasvas liidu kogutarbimine 2009. aastast kuni uurimisperioodini moodulite puhul 221 % ja elementide puhul 87 %, kuid kahanes uurimisperioodil 2011. aastaga võrreldes. Kokkuvõttes kasvas uurimisaluse toote tarbimine liidus 2009. aastaga võrreldes märkimisväärselt.

(511) Üks huvitatud isik väitis, et uurimisaluse toote impordimahu andmed on kasutatud allikast olenevalt väga erinevad. See isik märkis, et usaldusväärsed andmed saab kindlaks teha üksnes spetsialiseerunud asutustelt või uurimiskeskustelt kogutud teabe põhjal. Võttes arvesse põhjendustes 481–483 esitatud selgitusi ja järeldusi konsultandilt saadud ja uurimise käigus kasutatud andmete usaldusväärsuse kohta, lükati see väide tagasi.

(512) Sama isik väitis, et liidu tarbimist ei tuleks kindlaks teha liidu moodulite tootmisvõimsuste pelga kokkuliitmise teel ja tarbimisest tuleks maha arvata moodulite kasutamine liidu tootmisharu enda projektide tarbeks. See väide lükati tagasi, sest moodulite tarbimine määrati kindlaks liidu uute tootmisvõimsuste alusel. See on moodulite tarbimise kindlakstegemise üldlevinud tava. Elementide tarbimine tehti kindlaks liidu moodulitootmise põhjal.

(513) Üks teine isik väitis, et konsultandi kirjeldatud metoodikas tunnistatakse raskusi usaldusväärsete tarbimisandmete kindlakstegemisel. Veel väideti, et nii liidu tootmisharu impordi- kui ka ekspordiandmed põhinesid kas mittekontrollitavatel hinnangutel või mittetäielikel andmetel ning komisjoni ristkontroll ei olnud piisav järelduse tegemiseks, et need andmed olid tõepoolest usaldusväärsed ja täpsed.

(514) Nagu põhjendustes 481–482 juba märgitud, kontrollis komisjon andmete kvaliteeti ja nende kogumiseks kasutatud metoodikat kohapealse külastuse ajal ning järeldas selle põhjal, et kasutatud metoodika oli sobiv ja tulemused olid täpsed ja mõistlikul määral usaldusväärsed. See väide lükati seega tagasi.

4.4. **Import asjaomasest riigist**

4.4.1. *Asjaomasest riigist pärineva impordi maht ja turuosa*

(515) Asjaomase riigi import liitu muutus vastavalt järgmistes tabelites kirjeldatule. Konfidentsiaalsuse kaalutlustel on arvud esitatud vaid indeksite ja vahemikena. Seda seetõttu, et Hiina RVst pärit koguimpordist on maha arvatud import eksportivalt tootjalt, kelle puhul subsideerimist ei leitud, nagu põhjenduses 472 märgitud.

Tabel 2-a

Moodulite import Hiina RVst (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Hiina RVst pärit impordi maht				
Indeks (2009 = 100)	*100*	*251*	*462*	*408*
Turuosa *kogu* turul	60–65 %	68–73 %	75–80 %	78–83 %

Allikas: Europressedienst

Tabel 2-b

Elementide import Hiina RVst (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Hiina RVst pärit impordi maht				
Indeks (2009 = 100)	*100*	*273*	*491*	*506*
Turuosa *kogu* turul	5–10 %	12–17 %	17–22 %	22–27 %

Allikas: Europressedienst

(516) Asjaomasest riigist liitu suunatud impordi maht kasvas vaatlusalusel perioodil märkimisväärselt: moodulite import kasvas ligikaudu 300 % ja elementide import üle 400 %. Selle tulemusena suurenes oluliselt asjaomasest riigist liitu suunatud impordi turuosa. Täpsemalt kasvas asjaomasest riigist pärineva impordi turuosa moodulite puhul [60–65 %-lt] [78–83 %-le] ja elementide puhul [5–10 %-lt] [22–27 %-le]. Kokkuvõttes suurenesid Hiina RVst imporditud vaatlusaluse toote kogused ja turuosa 2009. aastast kuni uurimisperioodini märkimisväärselt.

(517) Tuleb märkida, et import asjaomasest riigist kasvas oluliselt rohkem kui vaatlusaluse toote tarbimine liidus. Seega said eksportivad tootjad liidu tarbimise kasvust kasu ja nende positsioon turul tugevnes tänu suuremale turuosale.

(518) Üks huvitatud isik väitis, et uurimisaluse toote impordimahu andmed on kasutatud allikast olenevalt väga erinevad. See isik märkis, et usaldusväärsed andmed saab kindlaks teha üksnes spetsialiseerunud asutustelt või uurimiskeskustelt kogutud teabe põhjal. Võttes arvesse põhjendustes 481–483 esitatud selgitusi ja järeldusi uurimise käigus kasutatud andmete usaldusväärsuse kohta, lükati see väide tagasi.

(519) Lõpliku avalikustamise järel vaidlustas üks huvitatud isik Hiina RVst pärineva impordi koguväärtuse kindlaksmääramise metoodika ning väitis, et see põhines CIF-tasemel tehtud tehingutel, mille tollimaks oli tasumata, ja seepärast on kahtlane, kas need tehingud olid ette nähtud liidu tarbimiseks. Selle väite puhul tuleb selgitada, et järeldustes ei kasutatud Hiina RVst pärit impordi koguväärtust (mille esitas konsultant) ning uurimise ajal määrati kindlaks üksnes impordimahud ja -hinnad. Kuna asjaomane huvitatud isik impordihindade kindlaksmääramise metoodikat ei vaidlustanud, viidatakse asjaomastele järeldustele põhjendustes 520–528. See väide lükati seega tagasi.

4.4.2. *Impordihinnad ja hindade allalöömine*

(520) Asjaomasest riigist liitu suunatud impordi keskmine hind muutus järgmiselt:

Tabel 3-a

Hiina RVst imporditud moodulite hind (eurot/kW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Impordihind	2 100	1 660	1 350	764
Indeks (2009 = 100)	*100*	*79*	*64*	*36*

Allikas: Europressedienst ja valimisse kaasatud äriühingutele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

Tabel 3-b

Hiina RVst imporditud elementide hind (eurot/kW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Impordihind	890	650	620	516
Indeks (2009 = 100)	*100*	*73*	*70*	*58*

Allikas: Europressedienst ja küsimustiku kontrollitud vastused

(521) Hiina RVst pärit moodulite ja elementide keskmine impordihind langes vaatlusalusel perioodil märgatavalt. Moodulite keskmine impordihind langes 64 %, 2 100 eurolt/kW 2009. aastal 764 eurole/kW uurimisperioodil. Hiina RVst imporditud elementide keskmine hind langes 42 %, 890 eurolt/kW 516 eurole/kW.

(522) Kokkuvõttes langes vaatlusaluse toote hind ajavahemikus 2009. aastast kuni uurimisperioodini märkimisväärselt.

(523) Üks koostööd tegev sõltumatu importija väitis, et impordihinnad oleks tulnud kindlaks teha tema poolt vaatlusaluse toote liitu importimise andmete põhjal, mille ta uurimise käigus esitas. Selle importija poolt uurimise käigus esitatud andmed moodustasid aga vaid murdosa koguimpordist liitu ja nende põhjal ei saanud teha sisulisi järeldusi mitut aastat hõlmaval vaatlusalusel perioodil kõigi Hiina RVst imporditud toodete keskmise impordihinna kohta. See väide lükati seega tagasi.

(524) Üks teine isik väitis, et hindade kindlaksmääramise metoodikat ja eelkõige seda, kuidas eri allikatest pärit andmeid on ühendatud ja kooskõlla viidud, ei selgitatud. Lisaks väideti, et impordikulud oleksid pidanud põhinema uurimise ajal kogutud kontrollitud teabel, mitte hinnangutel.

(525) Leitakse, et huvitatud isikutele kättesaadavaks tehtud metoodika on piisavalt põhjalik ja võimaldab aru saada, kuidas näitajad kindlaks tehti. Nn impordikulude kohta tuleb selgitada, et CIF-hindade saamiseks korrigeeriti kohapealseid hindu. Uurimise ajal kogutud andmed kinnitasid tehtud hinnangut.

(526) Hindade allalöömise kindlakstegemiseks uurimisperioodil võrreldi iga tooteliigi puhul kaalutud keskmisi müügihindu (korrigeerituna tehasehindade tasemele), millega valimisse kaasatud liidu tootjad müüsid toodet sõltumatutele klientidele liidu turul, asjaomase tootetüübi kaalutud keskmiste impordihindadega (määratuna CIF-hindade põhjal ja korrigeerituna impordijärgsete kulude võrra, st tollivormistuse, käitlemis- ja laadimiskulude võrra), millega koostööd tegevate Hiina eksportivate tootjate imporditud toodet müüdi esimesele sõltumatule kliendile liidu turul. Impordihindade korrigeerimiseks kasutati valimisse kaasatud moodulite importijate keskmisi impordijärgseid kulusid, kui nende andmed olid kättesaadavad.

(527) Hindu võrreldi tootetüüpide kaupa samal kaubandustasandil toimunud tehingutes, tehes vajaduse korral nõuetekohased korrigeerimised ning arvates maha tagasimaksed ja hinnaalandused. Võrdluse tulemus — väljendatuna protsendina valimisse kaasatud liidu tootjate käibest uurimisperioodil — näitas, et kaalutud keskmine hindade allalöömise marginaal on moodulite puhul [19,8–37,5 %] ja elementide puhul [12,6–53,8 %] ning kogu vaatlusaluse toote puhul [19,8–37,5 %].

(528) Tuleb märkida, et ühe valimisse kaasatud eksportiva tootja puhul arvutati elementide hinna allalöömise negatiivne väärtus. Kuna eksporditud kogused ei olnud märkimisväärsed, ei saa seda tulemust siiski pidada tüüpiliseks. Üks teine valimisse kaasatud eksportiv tootja seadis kahtluse alla monokristalsete ja polükristalsete elementide puhul korrektsiooni aluseks olnud allika, kuid ei põhjendanud seda. Eksportiv tootja ei vaidlustanud konkreetset korrigeerimist ega esitanud uut teavet või tõendusmaterjali, mistõttu see väide lükati tagasi.

4.5. **Liidu tootmisharu majanduslik olukord**

4.5.1. *Üldised märkused*

(529) Vastavalt algmääruse artikli 8 lõikele 4 uuris komisjon kõiki liidu tootmisharu olukorra seisukohalt asjakohaseid majandustegureid ja -näitajaid. Nagu põhjendustes 14–22 märgitud, kasutati liidu tootmisharu kantud kahju uurimiseks väljavõttelist uuringut.

(530) Kahju analüüsimiseks eristas komisjon makro- ja mikromajanduslikke kahjunäitajaid. Komisjon analüüsis vaatlusaluse perioodi makromajanduslikke näitajaid konsultandilt saadud andmete põhjal, mida võimaluse korral võrreldi muude kättesaadavate allikatega, ja valimisse kaasatud liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastustest saadud andmete põhjal. Mikromajanduslikke näitajaid analüüsis komisjon valimisse kaasatud liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastuste põhjal.

(531) Andmete põhjal, mis hõlmasid kõiki samasuguse toote tootjaid liidus, hinnati käesoleva uurimise tarbeks järgmisi makromajanduslikke näitajaid: tootmine, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, müügimaht, turuosa, kasv, tööhõive, tootlikkus, tasakaalustatavate subsiidiumide suurus ja varasemast subsideerimisest või dumpingust taastumine.

(532) Andmete põhjal, mis käsitlesid valimisse kaasatud samasuguse toote tootjaid liidus, hinnati järgmisi mikromajanduslikke näitajaid: keskmine ühikuhind, ühikukulu, tööjõukulu, varud, kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringutasuvus ja kapitali kaasamise võime.

(533) Üks huvitatud isik väitis, et vaatlusaluse toote turutingimused on liikmesriigiti erinevad ning kahju tuleks seega analüüsida eraldi iga liikmesriigi kohta. Seda väidet ei põhjendatud. Samuti ei ilmnenud uurimise käigus konkreetseid asjaolusid, mis oleksid nõudnud kahju analüüsimist liikmesriikide kaupa. See väide lükati seega tagasi.

(534) Osa huvitatud isikuid seadsid kahtluse alla uurimise käigus komisjoni kasutatud makromajanduslike kahjunäitajate üldise usaldusväärsuse. Nende väitel lahknesid mitme näitaja puhul kindlakstehtud suundumused valimisse kaasatud liidu tootjate samade näitajate põhjal kindlaksmääratud suundumustest. Täpsemalt viidati liidu toodangule, tootlikkusele, müügimahule, keskmisele tööjõukulule ja tööhõivele.

(535) Makromajanduslikud näitajad tehti kindlaks kõigi liidu tootjate tasandil. Kui samad andmed koostatakse liidu üksikute tootjate või liidu tootjate rühma (st valimisse kaasatud liidu tootjate) kohta, ei pruugi suundumused kokku langeda, näiteks seetõttu, et sellises võrdluses ei võeta arvesse iga äriühingu kaalu. Seega ei pruugi liidu kõigi tootjate ja valimisse kaasatud liidu tootjate makromajanduslike näitajate võrdlemise tulemused olla asjakohased ega võimalda teha järeldust, et üks või teine andmekogum on ebausaldusväärne. Kui võrrelda liidu tootmisharu makromajanduslike näitajate suundumusi valimisse kaasatud liidu tootjate samade konsolideeritud näitajatega, võib igal juhul täheldada, et 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal olid mitme näitaja puhul, nagu liidu tootmisharu toodang, tootmisvõimsus, müügimaht, tööhõive ja tootlikkus, suundumused erinevad. Valimisse kaasatud liidu tootjate tulemused olid kõigi nende näitajate poolest paremad kui üldiselt liidu tootmisharus. Põhjus on selles, et uurimisperioodil lõpetasid paljud valimisse kaasamata liidu tootjad tootmise või muutusid maksejõuetuks, avaldades seega negatiivset mõju liidu tasandil arvutatud makromajanduslikule näitajale. Eeltoodud väited lükati seetõttu tagasi.

(536) Üks huvitatud isik väitis, et ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 153 esitatud järeldus, mille kohaselt näitas liidu tootmisharu olukorra analüüs kõigi peamiste kahjunäitajate selget negatiivset suundumust, põhines konsultandilt saadud andmetel. Sellega seoses tuleb täpsustada, et ajutise dumpinguvastase määruse tabelites 4-a kuni 6-c esitatud makromajanduslikud näitajad põhinesid konsultandilt saadud andmetel, mida võimaluse korral võrreldi muude kättesaadavate allikatega. Ajutise dumpinguvastase määruse tabelites 7-a kuni 11-c esitatud mikromajanduslikud näitajad põhinesid seevastu valimisse kaasatud liidu tootjatelt kogutud andmetel, mida komisjon kohapeal kontrollis. Samuti tuleb märkida, et peamised liidu tootmisharu ebasoodsat olukorda iseloomustavad määravad tegurid, nagu liidu tootmisharu kasumlikkus ja keskmine müügihind liidus, ning hinna allalöömise arvutused põhinesid valimisse kaasatud liidu tootjatelt ja eksportivatelt tootjatelt kogutud andmetel, mida kohapeal kontrolliti. Seepärast lükati ülalnimetatud väide tagasi.

4.5.2. *Mikromajanduslikud näitajad*

4.5.2.1. Tootmine, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

(537) Liidu kogutoodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 4-a

Moodulid — toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Tootmismaht	2 155	3 327	4 315	4 021
Indeks (2009 = 100)	*100*	*154*	*200*	*187*
Tootmisvõimsus	4 739	6 983	9 500	9 740
Indeks (2009 = 100)	*100*	*147*	*200*	*206*
Tootmisvõimsuse rakendamine	45 %	48 %	45 %	41 %

Allikas: Europressedienst

Tabel 4-b

Elemendid — toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Tootmismaht	1 683	2 376	2 723	2 024
Indeks (2009 = 100)	*100*	*141*	*162*	*120*
Tootmisvõimsus	2 324	3 264	3 498	3 231
Indeks (2009 = 100)	*100*	*140*	*151*	*139*
Tootmisvõimsuse rakendamine	72 %	73 %	78 %	63 %

Allikas: Europressedienst

(538) Kokkuvõttes kasvas moodulite tootmine liidus vaatlusalusel perioodil 87 %. Tootmine saavutas tipptaseme 2011. aastal ja vähenes seejärel uurimisperioodil. Moodulite tootmine liidus kasvas tunduvalt aeglasemalt kui tarbimine, mis samal ajavahemikul enam kui kolmekordistus. Tarbimise märkimisväärset kasvu arvesse võttes kahekordistasid liidu tootjad vaatlusalusel perioodil moodulite tootmise võimsust. Hoolimata tootmismahu suurenemisest langes liidu tootmisharu tootmisvõimsuse rakendamise tase siiski neli protsendipunkti ja oli uurimisperioodil kõigest 41 %.

(539) Elementide tootmine liidus kasvas kogu vaatlusaluse perioodi lõikes tervikuna 20 %. See saavutas tipptaseme 2011. aastal ja vähenes seejärel uurimisperioodil. Elementide tootmine liidus järgis liidu tarbimise arengut, kasvades 2011. aastani sellest veidi vähem ja kahanedes seejärel uurimisperioodil veidi rohkem. Kooskõlas liidu tarbimise muutumisega suurendas liidu tootmisharu kõigepealt kuni 2011. aastani tootmisvõimsust 51 % võrra, misjärel see uurimisperioodil vähenes. Kokkuvõttes suurenes tootmisvõimsus vaatlusalusel perioodil 39 % võrra. Tootmisvõimsuse rakendamine suurenes kuni 2011. aastani, jõudes 78 %-ni, ning langes seejärel uurimisperioodil 15 protsendipunkti võrra. Kokkuvõttes liidu elemenditööstuse tootmisvõimsuse kasutamise tase vaatlusalusel perioodil langes ja oli uurimisperioodil 63 %.

(540) Seega suurendas liidu tootmisharu tootmisvõimsust vastusena tarbimise kasvule. Liidu tootmisharu toodang suurenes paraku palju aeglasemas tempos kui tarbimine, mistõttu tootmisvõimsuse rakendamise tase vaatlusaluse toote puhul vaatlusalusel perioodil vähenes.

(541) AFASE väitis, et moodulite ja elementide puhul kindlaks tehtud tootmismaht, mis on esitatud põhjenduses 537, ning liidu vastav tootmisvõimsus, mis on esitatud samas põhjenduses, on ülehinnatud; ta esitas muudest allikatest (st EPIA, IMS ja BNEF) pärinevad andmed, mis osutavad väiksematele mahtudele. Need näitajad on esitatud põhjenduses 537.

(542) Põhjenduses 537 esitatud tootmismaht põhineb teabel, mis hõlmab nii börsil noteeritud kui ka noteerimata äriühinguid. Peale selle on põhjenduses 537 esitatud liidu toodangu muutumine kooskõlas liidu tarbimise muutumisega, mida kirjeldatakse põhjenduses 509. AFASE esitatud andmed tootmismahtude kohta osutavad seevastu teistsugustele suundumustele võrreldes põhjenduses 509 kirjeldatud liidu tarbimise suundumusega ja EPIA avaldatud liidu tarbimisstatistikaga.

(543) Tootmisvõimsuse puhul näitas uurimine, et põhjenduses 537 esitatud näitajad sisaldavad nende äriühingute tootmisvõimsusi, kes uurimisperioodil taotlesid enda maksejõuetuks kuulutamist või peatasid tootmise; samas ei müünud nad oma tehaseid ja tootmisseadmeid maha, mistõttu neil oli võimalik väga kiiresti taas tootma asuda. Lisaks, nagu põhjenduses 542 märgitud, hõlmavad põhjenduses 537 esitatud näitajad börsil noteerimata äriühingute andmeid.

(544) Sõltumatult konsultandilt saadud andmeid võrreldi ja kontrolliti ning need leiti olevat piisavalt usaldusväärsed. Eeltoodut arvesse võttes leiti, et muudel kättesaadavatel allikatel põhinevad AFASE esitatud andmed ei pruugi olla ajutiste dumpinguvastaste meetmete määruses esitatud järeldustega vastuolus.

(545) Igal juhul ei mõjutaks AFASE esitatud andmetega nõustumine üldist järeldust, et liidu tootmisharu kandis olulist kahju, sest nimetatud näitajate (st liidu toodang ja liidu tootmisvõimsus) suundumus oleks veelgi ilmsem.

(546) Üks koostööd tegev sõltumatu importija väitis, et tootmismaht, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamise tase oleks tulnud kindlaks teha üksnes valimisse kaasatud liidu tootjate andmete põhjal. Kuna tegemist on siiski makromajanduslike näitajatega, tuleks need liidu tootmisharu olukorrast asjakohase ja täieliku ülevaate saamiseks kindlaks teha kõigi liidu tootjate tasandil. See väide lükati seetõttu tagasi.

(547) Lõpliku avalikustamise järel nõudis üks isik komisjonilt selle selgitamist, kuidas konsultant oli arvutanud liidu aastase tootmismahu. Üks teine isik nõudis komisjonilt täiendavaid selgitusi liidu kogu tootmisvõimsust puudutavate erinevate kättesaadavate andmete kooskõlastamise kohta. Veel üks isik märkis, et liidu tootmismaht ja tootmisvõimsus oleksid pidanud põhinema valimisse kaasatud liidu tootjate andmetel, sest need oleksid andnud usaldusväärsema tulemuse. Sellega seoses väideti, et avalikult kättesaadavad andmed olid nende konfidentsiaalsuse tõttu ebatäpsed ning kõik uurimiskeskused ja konsultandid pidid oma analüüsis lähtuma paljudest eeldustest ja oletustest.

(548) Tuleb selgitada, et liidu aastane tootmismaht arvutati näitajate põhjal, mille liidu tootjad konsultandile esitasid. Juhul kui teatava liidu tootja tootmismahtu konkreetsel aastal ei olnud võimalik teada saada, hinnati seda, kohaldades eelmise aasta tootmisvõimsuse rakendamise määra asjaomase aasta uue tootmisvõimsuse suhtes. Institutsioonid võrdlesid ka konsultandi saadud arvandmeid nendega, mis olid enne menetluse algatamist esitatud liidu tootmisharu vastustes olukorra hindamise küsimustikele. Need arvandmed on sarnased.

(549) Seoses nõudmisega selgitada täiendavalt liidu tootmisvõimsuse kohta kättesaadavate erinevate andmete kooskõlastamist tuleb märkida, et see teave on huvitatud isikutele tutvumiseks avatud uurimistoimikus juba esitatud. See nõudmine jäeti seetõttu rahuldamata.

(550) Liidu tootmismaht ja tootmisvõimsus on makromajanduslikud näitajad ja seepärast tuleb need kindlaks teha kogu liidu tootmisharu tasandil, mitte valimisse kaasatud liidu tootjate tasandil.

(551) Pärast lõplikku avalikustamist väitis üks isik, et tootmisandmete kogumiseks kasutatud metoodika (peamiselt intervjuud ja tootmiskohtade külastused) ei võimaldanud anda usaldusväärseid tulemusi, sest need andmed olid konfidentsiaalsed ja äriühingud ei soovinud neid avalikustada. Sellist metoodikat ei saa seega pidada asjakohaseks. Seda kinnitas väidetavalt fakt, et kuigi konsultant võttis arvesse palju rohkem liidu tootjaid, kui komisjon oli algatamisetapis olukorda hinnates võtnud, on konsultandi kindlakstehtud tootmismaht komisjoni poolt olukorra hindamise eesmärgil kindlakstehtud tootmismahust väiksem. See isik väitis veel, et sellest tulenevalt ei saa kõnealuse kahjunäitajaga seotud teavet pidada positiivseks tõendusmaterjaliks algmääruse artikli 8 lõike 1 tähenduses.

(552) Kõigepealt tuleb selgitada, et nii konsultant kui ka komisjon võtsid arvesse ligikaudu sama palju tootjaid ja väide tulemuste ebajärjekindluse kohta tuli seega tagasi lükata. Veel tuleb meelde tuletada, et konsultandi kogutud andmeid võrreldi võimaluse korral muude allikatega ja hinnangud leiti olevat piisavalt usaldusväärsed. Seepärast on leidnud kinnitust, et konsultandi esitatud tootmisandmete teavet käsitati positiivse tõendusmaterjalina algmääruse artikli 8 lõike 1 tähenduses.

4.5.2.2. Müügimaht ja turuosa

(553) Liidu tootmisharu müügimaht ja turuosa muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt:

Tabel 5-a

Moodulid — müügimaht ja turuosa (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Müügimaht liidu turul	1 037	1 890	2 683	2 357
Indeks (2009 = 100)	*100*	*182*	*259*	*227*
Turuosa	19 %	15 %	13 %	13 %

Allikas: Europressedienst

Tabel 5-b

Elemendid — müügimaht ja turuosa (MW)

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Müügimaht kogu turul	1 470	1 913	2 245	1 545
Indeks (2009 = 100)	*100*	*130*	*153*	*105*
Turuosa	68 %	57 %	52 %	38 %

Allikas: Europressedienst

(554) Moodulite müügimaht suurenes vaatlusalusel perioodil 127 %. Kuna aga tarbimine suurenes 221 %, viis see liidu tootmisharu turuosa kahanemiseni 19 %-lt 2009. aastal 13 %-le uurimisperioodil. Liidu tootmisharu elementide müügimaht suurenes väga vähe, ainult 5 %, samal ajal kui tarbimine suurenes 87 %; selle tulemusel kahanes turuosa 68 %-lt 2009. aastal 38 %-le uurimisperioodil. Tarbimise kasvu taustal suurenes liidu tootmisharu moodulite ja elementide müügimaht tunduvalt vähem kui import asjaomasest riigist. Liidu tootmisharu ei saanud seega tarbimise kasvust kasu. Seega kahanes turuosa vaatlusalusel perioodil nii moodulite kui ka elementide segmendis.

(555) Üks huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu turuosa oli moodulite segmendis juba 2009. aastal kõigest 19 % ja kuueprotsendipunktilist kahanemist vaatlusalusel perioodil ei saa käsitada kahjuna.

(556) Turuosa kuueprotsendipunktilist kahanemist vaatlusalusel perioodil tuleb vaadelda moodulite tarbimise kontekstis, mis kasvas liidus samal perioodil üle 200 %. Nagu eespool märgitud, ei suutnud liidu tootmisharu suurenenud tarbimisest hoolimata oma müügimahtu samal määral suurendada ja tema turuosa kahanes. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(557) Üks isik väitis, et müügiandmete kogumiseks kasutatud metoodika (peamiselt intervjuud ja tootmiskohtade külastused) ei võimaldanud anda usaldusväärseid tulemusi, sest need andmed olid konfidentsiaalsed ja äriühingud ei soovinud neid avalikustada. Sellist metoodikat ei saa seega pidada asjakohaseks. Samuti ei saa neid andmeid pidada positiivseks tõendusmaterjaliks algmääruse artikli 8 lõike 1 tähenduses. Nagu põhjenduses 482 märgitud, võrreldi konsultandi kogutud andmeid võimaluse korral muude allikatega ja hinnangud leiti olevat piisavalt usaldusväärsed. Seepärast on leidnud kinnitust, et konsultandi esitatud müügiandmete teavet käsitati positiivse tõendusmaterjalina algmääruse artikli 8 lõike 1 tähenduses.

4.5.2.3. Tööhõive ja tootlikkus

(558) Tööhõive ja tootlikkus muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt:

Tabel 6-a

Moodulid — tööhõive ja tootlikkus

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Töötajate arv	11 779	15 792	17 505	16 419
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*134*	*149*	*139*
Tootlikkus (kW töötaja kohta)	183	211	247	245
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*115*	*135*	*134*

Allikas: Europressedienst

Tabel 6-b

Elemendid — tööhõive ja tootlikkus

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Töötajate arv	5 281	5 937	5 641	4 782
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*112*	*107*	*91*
Tootlikkus (kW töötaja kohta)	319	400	483	423
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*126*	*151*	*133*

Allikas: Europressedienst

(559) Moodulite segmendis suurenes töötajate arv ajavahemikus 2009. aastast kuni uurimisperioodini 39 %, elementide segmendis aga vähenes 9 %. Tuleb siiski märkida, et töötajate arv suurenes moodulite segmendis kuni 2011. aastani ning vähenes seejärel uurimisperioodil. Elementide segmendis suurenes töötajate arv kuni 2010. aastani ning vähenes seejärel 2011. aastal ja uurimisperioodil. Moodulite ja elementide kokkuvõttes tootlikkus kasvas — vastavalt 34 % ja 33 %. See on osaliselt tingitud liidu tootmisharu püüetest vastata Hiina RV subsideeritud impordi survele.

(560) Koos moodulite tootmismahu vähenemisega liidus 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal vähenes seega samal ajavahemikul ka töötajate arv moodulite segmendis. Elementide puhul suurenes töötajate arv kuni 2010. aastani ja vähenes seejärel 2011. aastal ja uurimisperioodil, samal ajal kui elementide tootmine liidus kasvas pidevalt kuni 2011. aastani ja hakkas seejärel kahanema.

(561) Pärast lõplikku avalikustamist väitis üks isik, et metoodika liidu tööhõive kindlaksmääramiseks vaatlusalusel perioodil oli vale. See isik väitis, et kui konkreetse liidu tootja tööhõivemäär ei olnud kättesadav, võeti selle asemel arvesse nende liidu tootjate keskmist tööhõivet, kelle kohta see teave oli kättesaadav. See väide tuli tagasi lükata, sest tööhõive kindlaksmääramiseks kasutati teistsugust metoodikat: kui teatava liidu tootja tööhõiveandmed ei olnud kättesaadavad, siis hinnati seda sama äriühingu eelmis(t)e aasta(te) andmete alusel. Nagu põhjenduses 482 märgitud, seda metoodikat kontrolliti ja see leiti olevat mõistlik. See väide lükati seega tagasi.

4.5.2.4. Tasakaalustatavate subsiidiumide suurus ja toibumine varasemast subsideerimisest või dumpingust

(562) Kõik subsiidiumimarginaalid ületavad oluliselt miinimumtaset. Tasakaalustatavate subsiidiumide suuruse mõju liidu tootmisharule võib asjaomasest riigist pärit impordi mahtu ja hindu arvesse võttes pidada märkimisväärseks.

(563) Kuna see on esimene subsiidiumivastane menetlus, milles vaatlusalust toodet käsitletakse, puuduvad varasemast dumpingust või subsideerimisest taastumise mõju hindamist võimaldavad andmed.

4.5.3. *Mikromajanduslikud näitajad*

4.5.3.1. Hinnad ja neid mõjutavad tegurid

(564) Valimisse kaasatud liidu tootjate keskmised müügihinnad sõltumatutele klientidele liidus muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt:

Tabel 7-a

Moodulid — keskmine müügihind liidus

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Keskmine müügihind liidus vabal turul (eurot/kW)	2 198,75	1 777,15	1 359,35	1 030,83
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*81*	*62*	*47*
Tootmiskulud (eurot/kW)	2 155,02	1 599,44	1 400,13	1 123,60
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*74*	*65*	*52*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

Tabel 7-b

Elemendid — keskmine müügihind liidus

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Keskmine müügihind liidus vabal turul (eurot/kW)	1 525,09	1 160,99	777,62	474,91
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*76*	*51*	*31*
Tootmiskulud (eurot/kW)	1 647,10	1 021,67	1 057,56	745,61
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*62*	*64*	*45*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(565) Müügihinnad langesid vaatlusalusel perioodil järsult: moodulitel 53 % ja elementidel 69 %. Müügihinnad langesid pidevalt kogu vaatlusaluse perioodi vältel, kuid eriti järsk oli hinnalangus uurimisperioodil, mil hinnad kukkusid jätkusuutmatule tasemele. Tootmiskulud langesid vaatlusalusel perioodil moodulitel 48 % ja elementidel 55 %. Liidu tootmisharu ei saanud kasu ei pidevatest pingutustest kulutasuvuse suurendamiseks ega ka peamise tooraine, polükristalse räni odavnemisest. See oli tingitud peamiselt subsideeritud impordi kasvavast hinnasurvest, mis avaldas negatiivset mõju liidu tootmisharu müügihindadele, mille langus oli tõhususe kasvust suurem. See kajastub liidu tootmisharu kasumlikkuse negatiivses suundumuses, mida kirjeldatakse põhjenduses 579. Kokkuvõttes vähenesid samasuguse toote keskmine müügihind ja tootmiskulu märgatavalt ning see mõjus laastavalt liidu tootmisharu kasumlikkusele.

(566) Üks huvitatud isik vaidlustas järelduse, et keskmiste müügihindade langusel oli laastav mõju liidu tootmisharu kasumlikkusele. Ta väitis, et samavõrra vähenesid ka liidu tootmisharu keskmised kulud ja seetõttu oli hinnalangus loomulik. Nagu põhjenduses 565 kirjeldatud, ilmnes uurimisel siiski, et liidu tootmisharu müügihinnad langesid isegi rohkem kui keskmised tootmiskulud, mistõttu ei kajastunud kulude vähenemine liidu tootmisharu kasumlikkuses. Seega leidis kinnitust, et liidu tootmisharu müügihindade langusel oli liidu tootmisharu kasumlikkusele laastav mõju, ja sellekohased väited lükati tagasi.

(567) Üks teine isik vaidlustas ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 138 esitatud järelduse, et hinnad olid uurimisperioodil jätkusuutmatul tasemel, ning väitis, et see on turujõudude otsustada. Sama isik vaidlustas ka samas põhjenduses esitatud järelduse, et liidu tootmisharu ei saanud subsideeritud impordi hinnasurve tõttu kulude vähenemisest kasu. Sellega seoses märgivad institutsioonid järgmist: „jätkusuutmatu tase" viitab tõsiasjale, et liidu tootmisharu müüs tooteid kahjumiga ega saanud seega pikas plaanis ellu jääda. Küsimus, kas hinnatase on jätkusuutlik, on seega üksnes tootmiskulude ja hindade vahelist suhet puudutav küsimus. Väljendiga „ei saanud kulude vähenemisest kasu" viidatakse tõsiasjale, et kulud vähenesid kiiremini kui hinnad. Ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 138 esitatud tõendid kinnitavad neid avaldusi. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

4.5.3.2. Tööjõukulud

(568) Valimisse kaasatud liidu tootjate keskmine tööjõukulu muutus vaatlusalusel perioodil järgmiselt:

Tabel 8-a

Moodulid — keskmine tööjõukulu töötaja kohta

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Keskmine tööjõukulu töötaja kohta (eurodes)	38 194	40 793	41 781	42 977
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*107*	*110*	*113*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

Tabel 8-b

Elemendid — keskmine tööjõukulu töötaja kohta

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Keskmine tööjõukulu töötaja kohta (eurodes)	49 677	49 357	49 140	49 350
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*99*	*99*	*99*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(569) Moodulite puhul kasvas keskmine tööjõukulu töötaja kohta ajavahemikus 2009. aastast kuni uurimisperioodini pidevalt, tõustes kokku 13 %. Elementide puhul jäi keskmine tööjõukulu vaatlusaluse perioodi vältel samaks, langedes veidi (1 % võrra) 2009. ja 2010. aasta vahel, kuid jäädes seejärel kuni uurimisperioodini samaks. Tööjõukulu üldist tõusu seletab osaliselt samaaegne tootlikkuse kasv (moodulite ja elementide puhul) ja inflatsioon.

(570) Üks huvitatud isik väitis, et vaatlusalusel perioodil inflatsioon puudus ja seetõttu ei saanud see tegur tööjõukulu üldist tõusu põhjustada.

(571) Erinevalt asjaomase isiku väitest näitas uurimine, et vaatlusalusel perioodil esines inflatsioon ning tööjõukulu tõusu moodulite segmendis saab selgitada inflatsiooni ja tootlikkuse kasvuga.

(572) Üks huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kahjustava olukorra põhjustas tööjõukulude suurenemine ja samaaegne tootlikkuse vähenemine. Esiteks tuleks märkida, et elementide segmendis püsisid tööjõukulud muutumatuna, kuigi tootlikkus suurenes nii elementide kui ka moodulite segmendis. Moodulite tööjõukulude kasvu saab seega selgitada suurenenud tootlikkusega. Lisaks on uurimisel leitud, et tööjõukulud ei moodusta märkimisväärset osa tootmiskuludest, nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 203 juba märgitud. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

4.5.3.3. Varud

(573) Valimisse kaasatud liidu tootjate laovarud muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt:

Tabel 9-a

Moodulid — varud

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Lõppvarud (kW)	28 612	40 479	74 502	65 415
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*141*	*260*	*229*

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

Tabel 9-b

Elemendid — varud

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Lõppvarud (kW)	16 995	23 829	76 889	68 236
(Indeks 2009 = 100)	100	140	452	402

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(574) Varud kasvasid vaatlusalusel perioodil märgatavalt: moodulite puhul 129 % ja elementide puhul 302 %. Moodulite varud kasvasid pidevalt — need suurenesid erakordselt palju 2011. aastal (160 % võrra), kuid kahanesid seejärel uurimisperioodil, jäädes siiski endiselt väga suureks võrreldes vaatlusaluse perioodi algusega. Elementide puhul oli areng veelgi äkilisem: laovarud suurenesid 2009. ja 2011. aasta vahel üle 350 %. Uurimisperioodil varud vähenesid, kuid jäid endiselt väga suureks võrreldes vaatlusaluse perioodi algusega.

(575) Uurimine näitas, et praeguses ebasoodsas olukorras hoiaksid liidu tootjad samasuguse toote puhul laos pigem piiratud varusid ja toodaksid vastavalt tellimustele. Seetõttu ei ole samasuguse toote laovarude kasv vaatlusalusel perioodil oluline tegur selle välja selgitamiseks, kas liidu tootmisharu kandis olulist kahju.

(576) Üks huvitatud isik väitis, et ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 141 esitatud laovarude andmed on eksitavad, sest nende ühikuks on kW, mitte MW nagu liidu tootmisharu tootmismahu puhul.

(577) See, kas laovarude ühik on kW või MW, ei oma tähtsust otsuse tegemisel selle kohta, kas liidu tootmisharu on kandnud olulist kahju. Seepärast lükati see väide tagasi.

(578) Lõpliku avalikustamise järel väitsid mitu isikut, et varud oleks tulnud kindlaks määrata kogu liidu tootmisharu kohta ja näitajad ainult kümne liidu tootja kohta ei ole esinduslikud. Tuleb selgitada, et varusid käsitati mikromajandusliku näitajana ja seepärast tuli need kindlaks määrata teabe alusel, mis koguti äriühingupõhiselt, käesoleval juhul neilt valimisse kaasatud liidu tootjatelt, kelle puhul leiti, et nad esindavad kogu liidu tootmisharu. Seepärast lükati ülalnimetatud väide tagasi.

4.5.3.4. Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja investeeringutasuvus, kapitali kaasamise võime

(579) Kasumlikkus ja rahavoog muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt:

Tabel 10-a

Moodulid — kasumlikkus ja rahavoog

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Müügi kasumlikkus liidus sõltumatute klientide puhul (% müügikäibest)	2 %	10 %	-3 %	-9 %
Rahavoog	13 %	10 %	12 %	3 %

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

Tabel 10-b

Elemendid — kasumlikkus ja rahavoog

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Müügi kasumlikkus liidus sõltumatute klientide puhul (% müügikäibest)	-8 %	12 %	-36 %	-57 %
Rahavoog	75 %	52 %	-0,3 %	-46 %

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(580) Valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkuse näitajaks võeti protsent, mille maksueelne puhaskasum samasuguse toote müügist sõltumatutele klientidele liidus moodustab sellise müügi kogukäibest.

(581) Samasuguse toote kasumlikkus langes vaatlusaluse perioodi jooksul järsult ja muutus kahjumiks. Kasumlikkus langes moodulite puhul 11 protsendipunkti ja elementide puhul 49 protsendipunkti.

(582) Samasuguse toote kasumlikkus kasvas 2009. ja 2010. aasta vahel, kuid kahanes seejärel märkimisväärselt 2011. aastal, mil liidu tootmisharu teenis kahjumit, ning veelgi enam uurimisperioodil. Kahjum oli eriti suur elementide segmendis.

(583) Netorahavoogu ehk valimisse kuuluvate liidu tootjate suutlikkust oma tegevust ise rahastada iseloomustas 2009. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal samuti süvenev negatiivne suundumus. Moodulite puhul vähenes rahavoog kümne protsendipunkti võrra, suurenedes veidi 2011. aastal ja tehes läbi suurima languse 2011. aasta ja uurimisperioodi vahel. Elementide puhul vähenes rahavoog rohkem kui moodulite puhul ja oli uurimisperioodil märkimisväärselt negatiivsel tasemel. Samasuguse tootega seotud rahavoog seega vähenes vaatlusalusel perioodil.

(584) Järgmised arvud näitavad valimisse kaasatud liidu tootjate kogu turuga seotud investeeringute ja investeeringutasuvuse arengut vaatlusalusel perioodil:

Tabel 11-a

Moodulid — investeeringud ja investeeringutasuvus

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Investeeringud (eurodes)	12 081 999	50 105 017	64 643 322	32 730 559
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*415*	*535*	*271*
Investeeringutasuvus	-15 %	19 %	-15 %	-17 %

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

Tabel 11-b

Elemendid — investeeringud ja investeeringutasuvus

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Investeeringud (eurodes)	31 448 407	34 451 675	10 234 050	6 986 347
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*110*	*33*	*22*
Investeeringutasuvus	-4 %	10 %	-20 %	-19 %

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused

(585) Eespool esitatud tabelist nähtub, et liidu tootmisharu suurendas 2009. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal moodulite segmendis investeeringuid 171 % võrra. Investeeringud olid seotud peamiselt tootmisvõimsuse olulise suurendamisega. Samal perioodil vähenesid siiski liidu tootmisharu investeeringud elementide segmendis 78 %; investeeriti peamiselt teadus- ja arendustegevusse ning tootmistehnoloogia ja -protsessi täiustamisse ja hooldamisse, et parandada tõhusust. Kuna elementide segmendis ei saanud liidu tootmisharu vaatlusalusel perioodil täiendavaid investeeringuid endale lubada, oli investeeringute tase uurimisperioodil suhteliselt madal. Kuna investeeringuid rahastati peamiselt rahavoost ja äriühingutevahelistest laenudest, mõjutas rahavoo vähenemine otseselt investeeringute mahtu.

(586) Investeeringutasuvust väljendati kasumi protsendina investeeringute raamatupidamislikust netoväärtusest. Samasuguse toote investeeringutasuvust iseloomustasid 2009. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal kõigi kolme tootetüübi puhul samasugused negatiivsed suundumused nagu teisi finantstulemuste näitajaid. Elementide segmendis toimus 2009. ja 2010. aastal küll tõus, kuid investeeringutasuvus kahanes märgatavalt 2011. aastal ja muutus negatiivseks. Moodulite puhul oli investeeringutasuvus negatiivne terve vaatlusaluse perioodi jooksul, välja arvatud 2010. aastal, mil see oli kuni 19 %. Vaatlusaluse perioodi kokkuvõttes see kahanes, langedes uurimisperioodil elementide puhul -17 %-ni, st 1 % võrra, jäädes siiski üsna negatiivsele tasemele (-19 %). Kokkuvõttes oli samasuguse toote investeeringutasuvuse areng vaatlusalusel perioodil negatiivne.

(587) Kapitali kaasamise võimet analüüsiti kogu turu ulatuses ja selle tulemusena leiti, et liidu tootmisharu võime samasuguse toote puhul raha genereerida järjest halvenes ja see halvendas liidu tootmisharu finantsolukorda.

(588) Üks huvitatud isik väitis, et eespool osutatud investeerimisnäitajad olid liiga madalad võrreldes liidu tootmisharu tootmisvõimsusega, millele osutati põhjenduses 538. Selle väite toetuseks viitas isik ühe liidu tootja investeeringule tootmisvõimsuse suurendamiseks, mille kulu oli palju suurem. Asjaomane isik järeldas, et liidu tootmisharu kindlakstehtud tootmisvõimsus pidi seega olema ülehinnatud. Tuleb märkida, et seda väidet ei kinnitanud ükski tõend, eelkõige kõnealuse liidu tootja tehtud investeering. Otse vastupidi, ajutises dumpinguvastases määruses esitatud investeerimisnäitajad põhinesid valimisse kaasatud liidu tootjate esitatud tegelikul ja kontrollitud teabel. Tuleb märkida, et see väide põhines ka valimisse kaasatud liidu tootjate investeeringute kogusumma ja kogu liidu tootmisharu tootmisvõimsuse võrdlusel; seda ei saa pidada asjakohaseks, sest võrdluses ei võetud arvesse kogu liidu tootmisharu investeeringute kogusummat. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

4.5.3.5. Järeldus kahju kohta

(589) Liidu tootmisharu olukorra analüüs näitas peamiste kahjunäitajate selget negatiivset suundumust. Üldise tarbimise kasvu taustal vaatlusalusel perioodil moodulite ja elementide toodang üldiselt suurenes. Müügimaht küll kasvas, kuid liidu tootmisharu turuosa kahanes uurimisperioodil, sest tarbimine kasvas vaatlusalusel perioodil rohkem. Keskmine müügihind langes terve vaatlusaluse perioodi jooksul järsult, mis avaldas negatiivset mõju kõigile finantstulemuste näitajatele, nagu kasumlikkus, rahavoog, investeeringutasuvus ja kapitali kaasamise võime.

(590) Liidu tootmisharu müügimaht vaatlusalusel perioodil üldiselt kasvas. Müügimahu kasvuga kaasnes aga keskmise müügihinna tugev langus.

(591) Huvitatud isikute poolt Hiina RVst imporditud toodete maht ja turuosa kasvasid vaatlusalusel perioodil. Samal ajal alanesid pidevalt impordihinnad, lüües märkimisväärselt alla liidu tootmisharu keskmist hinda liidu turul.

(592) Mitu huvitatud isikut väitis, et liidu tootmisharu ja konkreetselt valimisse kaasatud liidu tootjate olukord on hea. Väideti, et teatavad kahjunäitaja, täpsemalt tootmismaht, tootmisvõimsus, müügimaht ja töötajate arv ning mõne valimisse kaasatud tootja puhul isegi kasumlikkus, on tõusmas ega osuta olulisele kahjule. Uurimistulemused ei kinnitanud neid väiteid, vaid näitasid paljude kahjunäitajate negatiivset suundumust, mis toetab järeldust, et liidu tootmisharu kandis olulist kahju.

(593) Eespool märgitut arvesse võttes kinnitas uurimine eelkõige seda, et müügihinnad on tootmiskuludest madalamad ja avaldasid negatiivset mõju liidu tootmisharu kasumlikkusele, nii et see muutus uurimisperioodil kahjumlikuks. Seepärast leiti, et kui subsideeritud import liidu turule jätkub, võidakse samasuguse toote suuremahulisem tootmine liidu tootmisharu kahjumi tõttu püsivalt lõpetada. Seda näivad kinnitavat uurimisperioodiaegsed ja -järgsed suundumused, kuna mõni äriühing on kuulutanud ennast maksejõuetuks ja/või peatanud ajutiselt või lõplikult tootmise.

(594) Neid asjaolusid arvesse võttes järeldatakse, et liidu tootmisharu kandis olulist kahju algmääruse artikli 8 lõike 4 tähenduses.

5. **PÕHJUSLIK SEOS**

5.1. **Sissejuhatus**

(595) Algmääruse artikli 8 lõigete 5 ja 6 kohaselt kontrolliti, kas liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjustas asjaomasest riigist pärit subsideeritud import. Lisaks kontrolliti peale subsideeritud impordi muid teadaolevaid tegureid, mis oleksid võinud liidu tootmisharule kahju tekitada, et vältida nende tegurite põhjustatud kahju omistamist subsideeritud impordile.

(596) Osa huvitatud isikuid väitsid, et kuna vaatlusaluse toote turutingimused on liikmesriigiti erinevad, tuleks põhjusliku seose analüüs teha eraldi iga liikmesriigi kohta.

(597) Riiklikud toetuskavad määravad teatavas ulatuses liikmesriikide turu suuruse. Ometi selgus uurimisel ka, et nõudlus ei sõltu üksnes toetuskavadest. Olenevalt geograafilisest asukohast (päikesepaiste) ja elektrihinnast on päikesepaneelid ilmselt saavutanud võrgupariteedi (s.o olukord, kui päikeseenergia tootmiskulu on võrdne tavapärase energia tootmiskuluga) või on vähemalt selle lähedal, mis tähendab, et teatavaid investeeringuid tehakse toetuskavadest sõltumata. Seepärast ei olnud võimalik järeldada, et turutingimused sõltuvad eranditult toetuskavadest, ning sel põhjusel lükati kõnealune väide tagasi.

(598) Mitu huvitatud isikut väitis, et põhjusliku seose analüüsimisel ei eraldatud ja eristatud subsideeritud impordi kahjustavat mõju samal ajal liidu tootmisharu kahjustavate muude teadaolevate tegurite mõjust ega määratud kindlaks selle suurust. Sellele lisaks väideti, et komisjon ei analüüsinud neid muid teadaolevaid tegureid koos.

(599) Vastuseks sellele väitele tuleks märkida, et komisjon kontrollis väljakujunenud tava kohaselt esiteks põhjusliku seose olemasolu subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel ja teiseks seda, kas mõni muu teadaolev tegur kõrvaldas liidu tootmisharu kantud olulise kahju ja subsideeritud impordi vahel kindlakstehtud põhjusliku seose. Selles analüüsis hinnati muude teadaolevate tegurite mõju liidu tootmisharu olukorrale ning eristati ja eraldati see subsideeritud impordi kahjulikust mõjust, et vältida nende tegurite tekitatud kahju omistamist subsideeritud impordile. Leiti, et ükski neist ei mõjutanud tootmisharu olukorda nii märkimisväärselt, kui üldse, et see kummutaks tõsiasja, et hinnatud oluline kahju tuleb omistada subsideeritud impordile. Neil põhjustel lükati see väide tagasi.

(600) Pärast lõplikku avalikustamist esitasid mitu huvitatud isikut taas ülalnimetatud väited. Sellega seoses väideti, et komisjon peaks mõistliku ja piisava selgituse kaudu sõnaselgelt kindlaks tegema, et muude tegurite kui subsideeritud impordi põhjustatud kahju ei omistata sellele impordile.

(601) Käesolevas uurimises järeldati pärast kõigi faktide hindamist, et subsideeritud import eraldivõetuna on põhjustanud liidu tootmisharule olulist kahju. Selle kohta tuleb märkida, et muude teadaolevate tegurite mõju suurust ei saanud kindlaks määrata ja seepärast tehti kvalitatiivne hindamine, nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjendustes 164–222 kirjeldatud. Kokkuvõttes leidis kinnitust, et liidu tootmisharule tekitatud olulise kahju oli põhjustanud subsideeritud import. Muude tegurite mõju liidu tootmisharu negatiivsele arengule peeti piiratuks. Tuleks märkida, et algmääruse artikli 8 lõigete 5 ja 6 alusel ei kehtestata mingit kohustust selle suhtes, kuidas tuleks kahju omistamise ja mitteomistamise analüüsi teha. Vastupidi, algmääruse artikli 8 lõigete 5 ja 6 kohaselt tuleb see analüüs teha selliselt, et subsideeritud impordi kahjuliku mõju saaks eraldada ja eristada muude tegurite põhjustatud kahjulikust mõjust. Uurimisel ei leitud tõendeid selle kohta, et kõik muud teadaolevad tegurid, mis võisid kantud kahju tekkimisele kaasa aidata, kõrvaldasid kas koos või eraldivõetuna subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelise põhjusliku seose. Seda analüüsi arvesse võttes leidis kinnitust, et muud teadaolevad tegurid ei lükka ümber järeldust, mille kohaselt liidu tootmisharu kantud oluline kahju tuleb omistada subsideeritud impordile. Nimetatud põhjustel lükati need väited tagasi.

(602) Osa huvitatud isikuid väitsid, et riiklikud toetuskavad, päikesepaiste ja elektrihinnad (sh reguleerivad tasud) on liikmesriigiti erinevad ja pealegi on igal turul eri turusegmendid (elamutes kasutamiseks ettenähtud seadmed võimsusega alla 40 kW, kaubanduslikuks ja tööstuslikuks kasutamiseks ettenähtud seadmed võimsusega 40 kW–1 MW ning kommunaalteenuste turusegmendi seadmed võimsusega 1–10 MW). Nad väitsid sellest tulenevalt, et põhjuslikku seost tuleks analüüsida eraldi nii iga liikmesriigi kui ka suure võimsusega segmentide ja elamusegmendi kohta.

(603) Pärast lõplikku avalikustamist kordas osa huvitatud isikuid väidet, et põhjusliku seose analüüs tuleks teha liikmesriikide lõikes, esitamata siiski selle kohta täiendavaid argumente või uusi tõendeid.

(604) Uurimine on näidanud, et müügi- ja impordihinnad on kogu liidus sarnased. Seepärast võib järeldada, et uurimisalusel tootel on tõepoolest üks turg. Uurimise käigus ei leitud ka, et iga liikmesriigi või piirkonna tootjad keskendusid oma tegevuses sellele konkreetsele turule või et subsideeritud import koondus ühte liikmesriiki või

piirkonda. Pealegi ei väitnud ükski huvitatud isik, et subsideerimist ja kahju tuleks analüüsida liikmesriikide lõikes; ometi oleks see liikmesriikide kaupa eraldi põhjusliku seose analüüsi tegemise eeltingimus. Uurimisel ei leitud tõendeid, mis kinnitaks sellise lähenemisviisi asjakohasust, võttes eelkõige arvesse seda, et liidu tasandil vaatluse all oleva toote hind oli kogu liidus sarnane. Lisaks tuleb märkida, et sama liikmesriigi eri piirkondades võib olla erineval määral päikesepaistet (nt Lõuna-Prantsusmaal on rohkem päikesepaistet kui Põhja-Prantsusmaal) ja ühe liikmesriigi eri piirkondades võivad olla eri toetuskavad (nt Belgias) — seetõttu võib nende tegurite mõju nõudlusele sama liikmesriigi eri piirkondades erineda. Liikmesriikide ja/või piirkondade õigusraamistiku erinevused ja selliste tingimuste nagu päikesepaiste erinevused ei õigusta siiski põhjusliku seose eraldi analüüsi ja seega ka kahju ja subsideerimise eraldi analüüsi. Seepärast tuli need väited tagasi lükata.

(605) Üks teine huvitatud isik väitis, et kuigi muud tegurid on olulised, on riiklikud toetuskavad peamine nõudlust määrav tegur. Lisaks seadis sama isik kahtluse alla, et võrgupariteet on vähemalt mõnes kohas saavutatud, ja väitis, et moodulite hinnad on pärast uurimisperioodi tõusnud, kuid elektrihinnad on langenud. Ta väitis veel, et regulatiivsed, majanduslikud ja tehnilised tingimused ei võimalda vähemalt teatavates liikmesriikides võrguga ühendamist ja nende liikmesriikide puhul ei ole seetõttu oluline, kas võrgupariteet on saavutatud. Paraku ei esitanud see isik nende väidete toetuseks tõendeid. Eeltoodud väited kinnitavad igal juhul, et riiklike toetuskavade ja võrgupariteediga seotud olukord võib liikmesriigiti teataval määral erineda. Lisaks ei näidanud esitatud teave, et liikmesriike tuleks eraldi analüüsida. Need väited lükati seetõttu tagasi.

(606) Lõpliku avalikustamise järel kordas sama huvitatud isik oma väidet ja esitas teatava teabe, mis väidetavalt tõendab, et eri liikmeriikides ja turusegmentides on erinevad turutingimused. Esitatud teavet ei saanud siiski määravaks pidada, sest see koosnes Power Point esitlusest, millele ei olnud lisatud seda toetavaid tõendeid ja mis seega ei tõendanud, et liikmesriike tuleks eraldi analüüsida. Selle isiku väide lükati seetõttu tagasi.

(607) Neid asjaolusid arvesse võttes leiti, et põhjusliku seose analüüs liikmesriikide ja/või piirkondade kaupa ning segmentide kaupa ei oleks turuolukorraga kooskõlas.

(608) Hiina RV valitsus väitis, et komisjon analüüsis põhjuslikku seost ebajärjekindlalt, sest kahju analüüsiti eraldi moodulite ja elementide lõikes, kuid põhjusliku seose analüüsimisel neid tootetüüpe ei eristatud. Sellega seoses tuleb märkida, et kuigi kahjunäitajad esitati tõesti eraldi iga tootetüübi kohta, puudutavad iga näitaja kohta tehtud järeldused uurimisalust toodet tervikuna. Samuti tuleb meelde tuletada, et moodulid ja elemendid on üks toode ning seepärast tehti põhjusliku seose analüüs selle alusel. See väide lükati seega tagasi.

5.2. **Subsideeritud impordi mõju**

(609) Uurimine näitas, et Hiina RVst pärit subsideeritud import kasvas vaatlusalusel perioodil märgatavalt: moodulite impordi maht suurenes umbes 300 % ja elementide impordi maht umbes 400 % ning moodulite turuosa kasvas [60–65 %-lt] 2009. aastal [78–83 %-le] uurimisperioodil ja elementide turuosa [5–10 %-lt] 2009. aastal [22–27 %-le] uurimisperioodil. Seega on leidnud kinnitust, et vaatlusaluse toote impordi maht ja turuosa kasvasid vaatlusalusel perioodil märkimisväärselt. Subsideeritud impordi suurenemise ja liidu tootmisharu turuosa vähenemise vahel oli selge ajaline kokkulangevus. Nagu põhjenduses 527 märgitud, kinnitas uurimine ka, et subsideeritud import lõi uurimisperioodil liidu tootmisharu hinnad alla.

(610) Uurimine näitas, et subsideeritud impordi hinnad langesid vaatlusalusel perioodil 64 % moodulite ja 42 % elementide puhul ning põhjustasid hindade suurema allalöömise. Sellise hinnasurve juures tegi liidu tootmisharu tõsiseid pingutusi oma tootmiskulude vähendamiseks. Neist pingutustest hoolimata sundisid Hiina impordi erakordselt madalad hinnad liidu tootmisharu oma müügihinda veelgi alandama kasumit mittetootva tasemeni. Seega langes liidu tootmisharu kasumlikkus vaatlusalusel perioodil järsult ja uurimisperioodil tekkis koguni kahjum.

(611) Eespool esitatud asjaolude põhjal järeldati, et Hiinast pärit importkaupade müügil ja Hiina RVst pärit subsideeritud impordi järjest suuremal turuosal, mis on liidu tootmisharu hindasid järjekindlalt alla löönud, on olnud otsustav roll liidu tootmisharu kantud kahjus, mis avaldub eelkõige viimase halvas finantsseisundis ja enamike kahjunäitajate halvenemises.

(612) Üks huvitatud isik avaldas kahtlust, kas Hiina RVst pärit vaatlusaluse toote subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel on piisav seos. Väideti, et seda kahtlust kinnitab ühest küljest asjaolu, et 2009.–2010. aastal kasvas liidu tootmisharu kasumimarginaal elementide puhul märkimisväärselt (kahjumist 12 % kasumini), kuigi Hiina impordi hinnad olid liidu tootmisharu hindadest 36 % madalamad ja selle turuosa kahekordistus sel ajavahemikul. Teisest küljest kasvas Hiina impordi turuosa 2010.–2011. aastal ainult kuue protsendipunkti võrra, kuigi tarbimine suurenes sel ajavahemikul tunduvalt rohkem, samas kui liidu tootmisharu sai sellegipoolest 36 % kahjumit. See isik väitis veel, et muudest kolmandatest riikidest pärit elementide impordi hinnatase oli uurimisperioodil sama nagu Hiina impordil, kuid selle turuosa kasvas rohkem vastavalt liidu tootmisharu turuosa vähenemisele.

(613) Uurimine näitas, et Hiinast pärit moodulite ja elementide turuosa kasvas vaatlusalusel perioodil pidevalt (17 protsendipunkti nii moodulite kui ka elementide segmendis). Nagu põhjenduses 609 märgitud, suurenes Hiina RVst pärit subsideeritud import märkimisväärselt, samal ajal kui impordihinnad langesid. Samas vähenes vaatlusalusel perioodil liidu tootmisharu turuosa ja nagu põhjendustes 589–593 kirjeldatud, iseloomustas kõiki peamisi kahjunäitajaid negatiivne suundumus. Seega leidis kinnitust, et subsideeritud impordi suurenemise ja liidu tootmisharu turuosa vähenemise vahel oli selge ajaline kokkulangevus.

(614) See ajaline kokkulangevus selgitati kõigi tootetüüpide puhul eraldi välja. Lisaks ei ole otstarbekas analüüsida impordi mõju liidu tootmisharu kasumimarginaalile vaatlusaluse perioodi iga aasta kohta eraldi, sest subsiidiumide ja olulise kahju ning nende põhjusliku seose olemasolu ei ole vaja iga aasta kohta eraldi välja selgitada. Subsideeritud impordi ja olulise kahju seos leiab piisavalt tõendamist, kui analüüsida arengut kogu vaatlusalusel perioodil.

(615) Samuti tuleb märkida, et liidu tootmisharu kasumlikkus on üks algmääruse artikli 8 lõikes 4 nimetatud teguritest, mida tuleb uurida, kui kontrollitakse subsideeritud impordi mõju liidu tootmisharu olukorrale. Ainuüksi asjaolu, et liidu tootmisharu oli teataval aastal kasumlik, ei tähenda tingimata, et see ei kandnud olulist kahju. Lisaks ei pea liidu tootmisharu turuosa vähenemine täpselt vastama subsideeritud impordi turuosa kasvule, et saaks teha kindlaks põhjusliku seose kahju ja subsideeritud impordi vahel. Lõpuks uuriti eraldi muid tegureid (nt import muudest kolmandatest riikidest või tarbimise areng), mis oleksid võinud liidu tootmisharu kahjustatud olukorrale mõju avaldada; neid käsitletakse põhjendustes 619–732.

(616) Liidu tootmisharu hindu alla lööva subsideeritud impordi märkimisväärse kasvu ja liidu tootmisharu üha ebakindlamaks muutuva olukorra kokkulangemine viitab selgelt põhjusliku seose olemasolule käesoleval juhul, nagu põhjendustes 609–611 kindlaks tehtud. Väited subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju seose puudumise kohta lükati seetõttu tagasi.

(617) Pärast lõplikku avalikustamist vaidles sama huvitatud isik endiselt põhjusliku seose analüüsi vastu põhjusel, et liidu tootmisharu kasumlikkust ei analüüsitud konkreetselt teatavate aastat kohta (eelkõige 2010. aasta), vaid kogu vaatlusaluse perioodi kohta.

(618) Sellega seoses tuleks märkida, et põhjusliku seose olemasolu kohta ei saa teha põhjapanevaid järeldusi, kui eraldada vaatlusalusest perioodist konkreetne aasta ning eirata samal ajal liidu tootmisharu arengut kogu vaatlusalusel perioodil ja selle seost subsideeritud impordi arenguga. Sellise analüüsi tulemusel saadakse ainult osaline ettekujutus ja sellest ei saa teha põhjendatud järeldusi. Kasumlikkus, mis tõukas tagant ka teisi liidu tootmisharu 2010. aasta finantsnäitajaid, oli seega kõrge liidu tarbimises toimunud erakordselt suure kasvu tõttu, mida õhutasid tagant suuremeelsed toetuskavad, mis võimaldasid liidu tootmisharul sel aastal oma müüki märkimisväärselt suurendada; see oli siiski ajutine ega olnud sellise tootmisharu puhul jätkusuutlik. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

5.3. **Muude tegurite mõju**

5.3.1. *Import muudest kolmandatest riikidest*

(619) Muudest kolmandatest riikidest pärit moodulite impordi maht suurenes vaatlusalusel perioodil 19 %, samal ajal kui turuosa vähenes 18,4 %-lt 6,8 %-le. Teine suurim eksportija Hiina RV järel on Taiwan.

(620) Muudest kolmandatest riikidest pärit elementide impordi maht suurenes vaatlusalusel perioodil 186 % ja turuosa kasvas seetõttu umbes 24 %-lt 2009. aastal umbes 36 %-le uurimisperioodil. Teine suurim elementide eksportija Hiina RV järel on Taiwan, kelle impordi maht ja turuosa ületab suuresti muude kolmandate riikide näitajaid, kuid jääb siiski Hiina RV omadele alla.

(621) Kolmandatest riikidest pärit moodulite ja elementide impordihinnad olid keskmiselt kõrgemad kui Hiinast pärit impordi keskmised ühikuhinnad. Taiwanist pärit impordi kohta kättesaadavatest andmetest ilmneb, et moodulite keskmine impordihind oli Hiinast pärit moodulite keskmisest impordihinnast kõrgem, ehkki elementide keskmine impordihind oli samas vahemikus kui Hiinast pärit elementide keskmine impordihind. Kuna üksikasjalik hinnateave eri tootetüüpide kohta puudus, saab keskmiste hindade võrdlust kasutada üksnes viitena ning selle põhjal ei saa teha kindlaid järeldusi. Kogu vaatlusalusel perioodil kasvas pidevalt Taiwanist pärit elementide impordi maht ja nende turuosa kasvas kokkuvõttes umbes 14 protsendipunkti võrra. Isegi kui tunnistada, et elementide import Taiwanist võis liidu tootmisharu kantud kahju tekkimisele kaasa aidata, ei saa seega järeldada, et see kõrvaldas põhjusliku seose Hiina RVst pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel, sest Hiina RVst pärit elementide impordi maht oli Taiwani omast veidi suurem. Kuigi keskmised hinnad on samas vahemikus, ei saa nende põhjal järeldusi teha, sest puudub teave imporditud elementide konkreetsete tüüpide kohta. Samas oli uurimisaluste toodete kogumaht turuosa kasvust hoolimata väiksem kui Hiina RV impordi maht ning nende hinnatase oli üldiselt kõrgem, välja arvatud elementide hind uurimisperioodil. Nimetatud põhjustel ning eelkõige seoses muudest kolmandatest riikidest pärit impordi mahu ja turuosa ning ka selle impordi hinnatasemega, mis on keskmiselt samaväärne liidu tootmisharu hinnatasemega või sellest kõrgem, võib järeldada, et kolmandatest riikidest pärit import ei kõrvaldanud põhjuslikku seost subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel.

(622) Mitu huvitatud isikut esitasid pärast lõplikku avalikustamist muudest kolmandatest riikidest pärit impordi kohta tehtud järeldustega seoses märkusi. Ometi ei esitanud need isikud uusi andmeid ja tõendeid, mis võiksid asjaomaseid järeldusi muuta.

(623) Kõnealused isikud juhtisid eelkõige tähelepanu Taiwanist pärit elementide impordi mahule. Taiwanist pärineva vaatlusaluse toote impordi absoluutmaht (1 132 MW) moodustab siiski väga väikese osa (alla 5 %) liidu kogutarbimisest (21 559 MW) ja võrreldes Hiina RVst pärineva impordiga (15 005 MW). Seepärast aitas Taiwanist pärit import liidu tootmisharu kantud kahju tekkimisele vaid vähesel määral kaasa (kui üldse) ega kõrvaldanud põhjuslikku seost.

Tabel 12

Muudest kolmandatest riikidest pärit import ja selle turuosa

MOODULID	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Kõigist muudest kolmandatest riikidest pärit impordi maht (MW)	1 003	1 702	1 385	1 195
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*169*	*138*	*119*
Kõigist muudest kolmandatest riikidest pärit impordi turuosa	18,4 %	14,0 %	7,0 %	6,8 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	2 385,34	1 852,23	1 430,90	1 218,41
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*60*	*51*
Taiwanist pärit impordi maht (MW)	49	144	140	135
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*294*	*286*	*276*

MOODULID	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Taiwanist pärit impordi turuosa	0,9 %	1,2 %	0,7 %	0,8 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	2 102,04	1 659,72	1 350,00	1 125,93
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*79*	*64*	*54*
USAst pärit impordi maht (MW)	140	180	51	60
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*129*	*36*	*43*
USAst pärit impordi turuosa	2,6 %	1,5 %	0,3 %	0,3 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	2 400,00	1 872,22	1 431,37	1 233,33
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*60*	*51*
Ülejäänud Aasiast pärit impordi maht (MW)	720	1 140	1 029	879
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*158*	*143*	*122*
Ülejäänud Aasiast pärit impordi turuosa	13,2 %	9,3 %	5,2 %	5,0 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	2 400,00	1 870,18	1 440,23	1 229,81
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*60*	*51*
Ülejäänud maailmast pärit impordi maht (MW)	94	238	165	121
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*253*	*176*	*129*
Ülejäänud maailmast pärit impordi turuosa	1,7 %	2,0 %	0,8 %	0,7 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	2 404,26	1 869,75	1 442,42	1 231,40
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*60*	*51*

Allikas: Europressedienst

ELEMENDID	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Kõigist muudest kolmandatest riikidest pärit impordi maht (MW)	510	884	1 100	1 457
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*173*	*216*	*286*
Kõigist muudest kolmandatest riikidest pärit impordi turuosa	23,7 %	26,6 %	25,5 %	36,2 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	1 166,67	1 072,40	751,82	553,88
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*92*	*64*	*47*
Taiwanist pärit impordi maht (MW)	235	400	540	997
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*170*	*230*	*424*
Taiwanist pärit impordi turuosa	10,9 %	12,0 %	12,5 %	24,8 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	948,94	1 100,00	670,37	514,54
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*116*	*71*	*54*
USAst pärit impordi maht (MW)	40	40	40	33

ELEMENDID	2009	2010	2011	Uurimisperiood
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*100*	*100*	*83*
USAst pärit impordi turuosa	1,9 %	1,2 %	0,9 %	0,8 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	1 350,00	1 050,00	825,00	636,36
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*61*	*47*
Jaapanist pärit impordi maht (MW)	60	154	170	145
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*257*	*283*	*242*
Jaapanist pärit impordi turuosa	2,8 %	4,6 %	3,9 %	3,6 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	1 350,00	1 051,95	829,41	641,38
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*61*	*48*
Ülejäänud maailmast pärit impordi maht (MW)	175	290	350	282
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*166*	*200*	*161*
Ülejäänud maailmast pärit impordi turuosa	8,1 %	8,7 %	8,1 %	7,0 %
Keskmine impordihind, eurot/kW	1 348,57	1 051,72	831,43	638,30
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*62*	*47*

Allikas: Europressedienst

5.3.2. *Subsideerimata import Hiina RVst*

(624) Subsideerimata importi Hiina RVst analüüsiti hoolikalt ja leiti, et sellel ei ole liidu tootmisharu olukorrale märkimisväärselt mõju, mis võiks kõrvaldada subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel kindlaks tehtud põhjusliku seose.

5.3.3. *Liidu tarbimise areng*

(625) Nagu põhjenduses 509 märgitud, kasvas liidus vaatlusalusel perioodil moodulite tarbimine 221 % ja elementide tarbimine 87 %. Tarbimine saavutas tipptaseme 2011. aastal ja vähenes uurimisperioodil, kuigi jäi endiselt oluliselt kõrgemale tarbimisest vaatlusaluse perioodi alguses 2009. aastal. Liidu tootmisharu ei saanud sellest tarbimiskasvust kasu, sest samal perioodil vähenes ta moodulite turuosa 19 %-lt 13 %-le ja elementide turuosa 68 %-lt 38 %-le. Samal ajal kasvas Hiina RV turuosa kuni 2011. aastani järsult ning stabiliseerus seejärel kogu uurimisperioodiks üsnagi kõrgel tasemel, kuigi tarbimine vähenes. Hoolimata sellest, et liidu tarbimine uurimisperioodi jooksul vähenes, aga Hiina RVst pärit subsideeritud impordi turuosa vaatlusalusel perioodil kas jäi samaks (moodulite puhul) või suurenes (elementide puhul) liidu tootmisharu kahjuks, ei saa siiski järeldada, et tarbimise vähenemine oleks põhjustanud subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahelise põhjusliku seose katkemise. Lisaks näitas uurimine, et kuna liidu tootmisharu tootmismaht oli tarbimisest igal juhul palju väiksem, ei saanud uurimisperioodil toimunud tarbimise kahanemine liidu tootmisharu kahjustatud olukorrale mõju avaldada.

(626) Kättesaadavate andmete alusel on raske kindlaks teha, millises ulatuses sõltub nõudlus liikmesriikide toetuskavadest. Nagu põhjenduses 632 märgitud, on olemas suur hulk eri toetuskavasid ning nende ja nõudluse koostoime on väga keerukas, mistõttu on nende täpset mõju keeruline koguseliselt väljendada. Samas viitavad kättesaadavad tõendid ka sellele, et isegi toetuskavade puudumise korral jääb nõudlus päikeseenergia järele alles ja see võib aja jooksul isegi kasvada, kuigi madalamal tasemel kui toetuskavade olemasolu korral. Sellega seoses väitis mitu isikut, et võrgupariteet on mõnes liidu piirkonnas juba või peaaegu saavutatud.

(627) Üks huvitatud isik väitis, et Hiina RVst pärit import ei selgita kogu tarbimise tõusu ja kuigi moodulite puhul liidu tootmisharu turuosa 2009.–2010. aastal vähenes, suurenes samal ajavahemikul ikkagi selle kasumlikkus. Lisaks väideti, et 2009. aastal, kui Hiina RVst pärit elementide impordi turuosa oli ainult 8 %, kandis liidu tootmisharu siiski 8 % kahjumit.

(628) Nagu põhjendustes 609–616 juba märgitud, jäi Hiina RVst pärit subsideeritud impordi turuosa liidu tarbimise vähenemisest hoolimata uurimisperioodil samaks (moodulite puhul) või suurenes (elementide puhul) liidu tootmisharu kahjuks. Seetõttu ei saa järeldada, et tarbimise vähenemine põhjustas subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahelise põhjusliku seose katkemise. Lisaks näitas uurimine, et kuna liidu tootmisharu tootmismaht oli tarbimisest igal juhul palju väiksem, ei saanud uurimisperioodil toimunud tarbimise langus liidu tootmisharu kahjustatud olukorrale mõju avaldada. See väide lükati seetõttu tagasi.

(629) Üks teine huvitatud isik seadis kahtluse alla, et liidu nõudlus jääb alles isegi riiklike toetuskavade puudumise korral. See isik väitis, et nõudluse ja toetuskavade vahel on seos ja selliste kavade puudumise korral ei oleks fotoelektrisektori projektid enam kasumlikud ja seetõttu kaoks ka nõudlus päikesepaneelide järele. See isik ei esitanud siiski tõendeid, mis võiksid põhjenduses 626 esitatud järeldused ümber lükata. Kuna selle kohta ei ole uut teavet saadud, lükati see väide tagasi.

(630) Lõpliku avalikustamise järel väitis Hiina RV valitsus, et sel ei ole tähtsust, et liidu tootmisharu tootmisvõimsus ei vastanud isegi liidu nõudlusele, sest liidu tootmisharu moodulite müügimaht vähenes kooskõlas tarbimise vähenemisega; Hiina RV valitsus väitis taas, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjustas tarbimise vähenemine 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal. Kuigi 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal iseloomustas liidu tarbimise vähenemist ja moodulite müügimahu vähenemist tõesti samasugune suundumus, tuleb seda vaadelda Hiina subsideeritud hindade kontekstis, mis liidu tootmisharu hinnad märkimisväärses ulatuses alla lõid ja sundisid seega liidu tootmisharu oma toodangut kahjumiga müüma. Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et Hiina RVst pärit import tarbimise vähenemise tingimustes kas säilitas oma turuosa (moodulite puhul) või suurendas seda (elementide puhul), nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 111 märgitud. Samal ajal alanesid Hiina impordihinnad märgatavalt ja lõid liidu tootmisharu müügihinnad olulises ulatuses alla. See väide lükati seetõttu tagasi.

5.3.4. *Soodustariifid kui toetuskavade peamine näide*

(631) Mitu huvitatud isikut on väitnud, et liidu tootmisharu kantud kahju oli seotud liikmesriikides rakendatud soodustariifide alandamisega. Kõnealused kärped põhjustasid väidetavalt päikeseenergiaseadmete kasutamise vähenemise ja langetasid nõudlust uurimisaluse toote järele liidu turul, tekitades sellega liidu tootmisharule olulist kahju.

(632) Liikmesriigid kehtestasid taastuvenergia tootmise toetuseks soodustariifid, kvoodikohustused koos kaubeldavate roheliste sertifikaatidega, investeeringutoetused ja maksusoodustused. Teatavates liikmesriikides antakse toetust ka ELi struktuurifondidest. Kõige sagedamini rakendati päikeseenergia kasutamise toetamiseks soodustariife. Komisjoni analüüsis keskenduti sellele toetuskava liigile.

(633) Soodustariifid on rahalise toetuse vahend, mille eesmärk on saavutada taastuvenergia kasutamisel kohustuslikud riiklikud eesmärgid, nagu on ette nähtud direktiiviga 2009/28/EÜ ([1]) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta. Toetuse suurus ja soodustariifide toimimise viisid on liikmesriigiti erinevad. Võrguettevõtjad on soodustariifide kaudu kohustatud ostma päikeseenergiat hinnaga, mis tagab päikeseenergiatootjatele (tavaliselt päikeseenergiaseadmete omanikele) nende kulude katmise ja mõistliku tasuvuse. Enamasti kontrollitakse soodustariifide, nagu ka muude toetuskavade rakendamist kooskõlas riigiabi käsitlevate sätetega ELi toimimise lepingu artiklites 107 ja 108, mille abil välditakse elektritootjatele ülemäärase hüvitise andmist.

(634) Liikmesriikidevahelistest erinevustest hoolimata võis seoses soodustariifide arenguga liidus täheldada kolme suundumust: i) soodustariifimäärade alandamine, ii) kogu soodustariifikava peatamine (Hispaania) ja iii) võimsuse künnise kehtestamine rahastamiseks abikõlblikele rajatistele ning üldiste künniste kehtestamine aasta jooksul paigaldatud ja toetust saanud uuele võimsusele liikmesriigi tasandil. Paistab, et künnised kehtestati peamiselt 2012. aastal ja tõenäoliselt ei avalda need seepärast mõju tarbimisele uurimisperioodil. Seetõttu keskenduti analüüsis hiljutisele soodustariifide peatamisele Hispaanias ja soodustariifimäärade alandamisele enamikus liikmesriikides. Analüüsiti, kas need mõjutasid nõudlust liidu turul ja kas see võis põhjustada olulist kahju liidu tootmisharule. Sellega seoses leiti, et kuna soodustariifide muutumine avaldas mõju moodulite nõudlusele, siis juhtus sama ka elementide puhul. Kuna elemendid on moodulite tootmisel asendamatud ja neid ei kasutata muudes

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

tootmisprotsessides, siis põhjustab väiksem nõudlus moodulite järele tõepoolest automaatselt väiksema nõudluse elementide järele.

(635) Ehkki uurimine kinnitas seost soodustariifide muutumise ja tarbimise vahel, tehti uurimise käigus kindlaks, et tarbimise vähenemine 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelisel ajal ei soodustanud Hiina RVst pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelise põhjusliku seose katkemist, nagu põhjenduses 625 üksikasjalikult kirjeldatud. Uurimine näitas, et kuigi liidu tootmisharu olukord halvenes, suutsid eksportivad tootjad säilitada oma suure turuosa moodulite sektoris (80 %) ning isegi suurendada seda veidi elementide sektoris (22 %-lt 2011. aastal 25 %-le uurimisperioodil). Samuti tuleks märkida, et liidu tootmisharu moodulite keskmine hind langes vaatlusalusel perioodil 53 % võrra ning seda peamiselt subsideeritud impordi märkimisväärse suurenemise ja liidu turule avaldunud suure hinnasurve tõttu. Seepärast ei saa liidu tootmisharu kasumlikkuse vähenemist seostada peamiselt soodustariifide kärbetega.

(636) Seega tõdetakse, et soodustariifidega loodi nõudlust päikeseenergia järele ning hiljutine soodustariifide peatamine (nagu Hispaanias) ja alandamine teistes liikmesriikides vähendas uurimisaluse toote tarbimist uurimisperioodil — see võis liidu tootmisharu kantud kahjule kaasa aidata. Samas ei vähenenud tarbimine uurimisperioodil selliselt, et see oleks põhjustanud subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahelise põhjusliku seose katkemise.

(637) Mitu isikut väitsid, et soodustariifide kärped muutsid fotoelektrisektorisse investeerimise investorite jaoks ebahuvitavaks ja vähendasid seega liidus nõudlust vaatlusaluse toote järele.

(638) Kuigi uurimine kinnitas seost soodustariifimäärade ja päikeseenergiatööstusesse tehtavate investeeringute taseme vahel, tõendati ka, et investeeringud päikeseenergia tootmisesse on sõltumatumad päikesepaistelistes piirkondades, kus päikeseenergia tootmine on tõhusam, ja kõrgete elektrihindadega piirkondades. Uurimisel selguski, et soodustariifisüsteemi peatamisest hoolimata tehakse endiselt investeeringuid (nt Hispaanias). Peale selle näitas uurimine, et investeerimisvõimalused päikeseenergiatööstusesse on endiselt huvipakkuvad ka madalate soodustariifimäärade juures. Neid asjaolusid arvesse võttes lükati see väide tagasi.

(639) Mitu isikut väitsid, et soodustariifide areng avaldas suurt survet hindade alandamiseks ja seega liidu tootmisharu kasumlikkusele. Üks huvitatud isik väitis, et kontrolliti ainult soodustariifide arengu mõju nõudlusele, kuigi oleks tulnud analüüsida ka mõju hindadele. Mitu huvitatud isikut väitis sellega seoses, et enamik liikmesriike tegid juba 2010. aastal suuri kärpeid, avaldades nii survet moodulite hinna alandamiseks.

(640) Selle väite kohta tuleks märkida, et liikmesriigid kärpisid soodustariife eri ajal ja eri kiirusega ning liidu kohta üldistuste tegemine on üsna raske. Olenemata hetkest, mil soodustariifimäärad väga madalale tasemele jõudsid, ei saa liidu hindade ja kasumlikkuse märkimisväärset langust vaatlusalusel perioodil selgitada ainult või peamiselt soodustariifimäärade alandamisega. Esiteks oli keskmise müügihinna langus Saksamaa ja Itaalia (kelle arvele langes kokku umbes 75 % liidu tarbimisest 2011. aastal) kohta kogutud teabe põhjal uurimisperioodil järsem kui soodustariifimäärade alandamine. Teiseks näitavad kogutud tõendid, et mõnes riigis (nt Itaalias) pidi liidu tootmisharu väga kõrgetest soodustariifimääradest hoolimata hindu märkimisväärselt alandama. Lisaks pidi liidu tootmisharu uurimisperioodil müüma tootmiskuludest madalamate hindadega, mis oli peamiselt tingitud asjaolust, et Hiina eksportivate tootjate osa liidu tarbimisest oli 80 % ja nad said seetõttu hinnakujundusmehhanismi mõjutada.

(641) Uurimise käigus leiti veel, et kuni 2011. aastani oli liidus päikeseenergiatööstusesse investeerimine kõrgemate soodustariifimäärade ja moodulite hinna languse tõttu äärmiselt huvipakkuv, sest investeeringutasuvus oli väga suur. Seetõttu tehti palju investeeringuid ja sellest tulenevalt oli päikesepaneelide järele suur nõudlus. Suurenenud nõudluse tõttu kasvas makstud soodustariifide kogusumma märkimisväärselt ja enamik liikmesriike kärpis olemasolevaid soodustariifikavasid, et vältida muu hulgas elektrikulude kasvu. See näitab, et soodustariifide kärped võisid olla ka hinnalanguse tagajärg, mitte vastupidi. See väide lükati seetõttu tagasi.

(642) Pärast lõplikku avalikustamist väitis üks isik, et põhjendus 640, milles märgitakse, et liidu kui terviku nõudluse hindamine on keeruline, ja põhjendus 608, mille kohaselt põhjusliku seose analüüsimine liikmesriikide kaupa ei annaks sisulisi tulemusi, on vastuolus. Sellega seoses tuleb selgitada, et põhjenduses 640 kirjeldatud viisil tehtud hinnangu puhul viidatakse raskusele saada kogu liitu hõlmav ülevaade soodustariifide kasutamise kohta, mitte liidu nõudlusele, nagu väidab huvitatud isik. Sellest tulenevalt ei ole need kaks põhjendust vastuolus ja seepärast lükati see väide tagasi.

(643) Üks isik väitis pärast lõplikku avalikustamist, et mooduli hind võib isegi kõrgete soodustariifide korral tehnika arengu, mastaabisäästu, kulude alandamise ja üldise tootmisvõimsuse kasvu tõttu oluliselt alaneda. Selle väite kohta tuleb märkida, et kogutud tõenditest ilmneb, et Itaalia tootjad pidid isegi kõrgete soodustariifide juures oma hindu vähendama, nii et need olid tootmiskuludest väiksemad. Kuigi eespool nimetatud tegurid võisid keskmistele kuludele tõesti mõju avaldada, ei saa nendega selgitada seda, miks liidu tootjad pidid oma hindu tootmiskuludest allapoole vähendama. Seetõttu leitakse, et hindade jätkusuutmatule tasemele viimise peamine põhjus oli Hiina RVst pärit subsideeritud import, ja see väide lükati seega tagasi.

(644) Lõpliku avalikustamise järel väitis üks isik, et tõendid ei toeta põhjenduses 641 tehtud järeldusi, mille kohaselt võis soodustariifide vähendamine olla ka alanevate hindade tagajärg, mitte vastupidi.

(645) Tuleb märkida, et põhjenduses 641 tehtud järeldused põhinesid uurimise ajal kättesaadaval teabel ja kirjeldatud stsenaariumi peeti tõepoolest mõistlikuks, võttes arvesse sellel konkreetsel turul valitsevaid tingimusi. Seepärast lükati see väide tagasi.

(646) Pärast lõplikku avalikustamist ei nõustunud üks isik järeldusega, et liidu tootjatele avaldas hindade alandamiseks survet peamiselt subsideeritud import, ning väitis, et liidu tootjad olid sunnitud oma hindu alandama hoopis soodustariifide vähendamise tõttu. Sama isik kordas väidet, et soodustariifide kärbete korral alanesid fotoelektrisüsteemide hinnad kooskõlas soodustariifide vähendamisega, nii et projektide teostajate kulud ei suurenenud, ja just see põhjustas kokkuvõttes surve liidu tootjate hindadele.

(647) Kuna nende väidete toetuseks ei esitatud veenvaid tõendeid, jäi komisjon põhjendustes 640–641 esitatud analüüsi ja järelduste juurde.

(648) Sama isik väitis, et turgusid mõjutab soodustariifide muutumine, ja esitas teavet fotoelektriseadmete arvu kohta Ühendkuningriigis aastatel 2012 ja 2013. Selle isiku esitatud teave pärines Ühendkuningriigi soodustariifide keskregistrist, millesse tehtud kanded Ühendkuningriigi valitsus kord nädalas avaldab. Tuleb märkida, et see teave puudutas peamiselt uurimisperioodivälist aega ja üksnes üht liikmesriiki, samal ajal kui käesolevas uurimises keskenduti liidu turu olukorrale tervikuna. Igal juhul ei eitata seda, et soodustariifid mõjutavad nõudlust, sest väiksema hulga päiksepaistega kohtadesse tehtavate investeeringute tasuvus sõltub soodustariifide tasemest. Selle asemel, et tõendada, et uurimisperioodil valitsenud soodustariifid põhjustasid kahju, oleksid huvitatud isikud siiski pidanud tõendama, et liidu tootjate hindade tõstmine mittekahjustavale tasemele oleks tähendanud seda, et liidu tootjad ei oleks saanud vaatlusalust toodet müüa, sest fotoelektrisüsteemidesse tehtavad investeeringud ei oleks sellise hinnataseme juures jätkusuutlikud olnud Selliseid tõendeid ei esitatud. Seepärast lükati see väide tagasi.

(649) Mitu isikut väitsid, et madalate soodustariifimäärade tõttu olid investeeringud fotoelektrisektori projektidesse majanduslikult jätkusuutlikud ainult siis, kui kasutati Hiina RVst imporditud madalama hinnaga päikesepaneele. Seepärast väideti, et soodustariifide kärped tekitasid liidu tootmisharule olulist kahju. Üks teine isik väitis, et soodustariifimäärade tase mõjutab moodulite hinnakujundusmehhanismi.

(650) Tuleb märkida, et mooduli kulu, mille puhul projekt oleks veel majanduslikult jätkusuutlik, on liikmesriigiti või piirkonniti erinev paljude tegurite, näiteks soodustariifide, muude regulatiivsete stiimulite, päikesepaiste ja tavaelektri hindade tõttu. Lisaks näitas uurimine, et praegused seadmed sõltuvad üha vähem soodustariifidest, sest fotoelektriliste toodete võrgupariteet on teatavate seadmetüüpide puhul mitmes Euroopa piirkonnas, näiteks suures osas Itaaliast, Hispaanias, Portugalis, Lõuna-Prantsusmaal ja Kreekas, tõenäoliselt saavutatud. Neil põhjustel lükati asjaomased väited tagasi.

(651) Üks huvitatud isik väitis, et komisjon ei uurinud, kas liidu tootmisharu ei suutnud riiklike toetuskavade järsku lõpetamist või vähendamist prognoosida. Seda väidet toetavaid argumente ei esitatud. Tuleb siiski märkida, et kogutud tõendite põhjal puuduvad andmed, mis näitaks, et liidu tootmisharu ei reageerinud turusignaalidele (nt tarbimise areng) ja muule kättesaadavale teabele (nt toetuskavade vähendamine) mõistlikult. See väide lükati seetõttu tagasi.

(652) Üks huvitatud isik väitis, et soodustariifide kärped vähendasid liidu tootmisharu müüki, sest investeeringud olid olnud jätkusuutlikud ainult taskukohaste Hiina hindade juures. Kogutud tõendid näitavad tegelikult, et erinevalt sellest, mida oleks oodata, kui fotoelektrisektori projektid oleksid olnud teostatavad üksnes Hiina moodulitega, oli liidu tootmisharu müügi vähenemine uurimisperioodil ainult tühine. Vastupidi, liidu tootmisharu moodulite müük suurenes 2011. aastani ja vähenes seejärel veidi uurimisperioodil, järgides tarbimisega sama suundumust. See väide lükati seetõttu tagasi.

(653) Üks huvitatud isik väitis, et soodustariifide vähendamine sundis liidu tootmisharu hindu alandama, et säilitada investorite huvi fotoelektriliste seadmetega energia tootmise vastu ning tagada nõudluse areng ja kasv.

(654) Uurimine näitas, et liidu tootmisharu oli sunnitud hindu alandama peamiselt subsideeritud impordi surve, mitte soodustariifide kärbete tõttu. Seda näitab asjaolu, et liidu tootmisharu hindade suurim langus toimus 2010. ja 2011. aastal, enne soodustariifide suuri kärpeid. Liidu tootmisharu hindu sundis järjest rohkem alandama just Hiina RVst pärit subsideeritud impordi kasv, mis lõi liidu tootmisharu hindu märkimisväärselt alla. Sel põhjusel lükati see väide tagasi.

(655) Üks teine huvitatud isik väitis, et ajutise dumpinguvastase määruse põhjendustes 174 ja 175 esitatud järeldusel, et soodustariifide muutmine ei kõrvaldanud põhjuslikku seost, puudub faktiline ja õiguslik alus ning see ei ole kooskõlas algmääruse artikli 8 lõikega 5, sest komisjon ei hinnanud soodustariifide vähendamisega tekitatud kahju ja leidis, et liidu tootmisharu hinna märkimisväärne langus oli tingitud ainult subsideeritud Hiina impordist. Sama isik väitis, et moodulite ja elementide hinna langus oli ülemaailmne nähtus ega olnud tingitud Hiina impordi survest.

(656) Seoses väitega, et komisjon ei hinnanud soodustariifide kärbete tekitatud kahju taset, viidatakse põhjendustele 628 ja 629 ning 640 ja 641, milles komisjon järeldas, et ei nõudluse vähenemine ega soodustariifide mõju liidu hindadele ei kõrvaldanud põhjuslikku seost liidu tootmisharu kantud kahju ja Hiina RVst pärit subsideeritud impordi vahel, olenemata sellest, kas ja mil määral need võisid olla tingitud soodustariifide kärbetest. Seepärast lükati tagasi väide, et komisjoni järeldusel puudub faktiline alus. Seoses väitega, et moodulite ja elementide hinnalangus oli ülemaailmne nähtus, viidatakse põhjendustele 619–621, milles hinnatakse muudest riikidest peale Hiina RV pärit impordi mahtu ja hindu. Kuigi moodulite ja elementide hinnad langesid tõesti kogu maailmas, on Hiina RVst pärit subsideeritud impordi hinnad langustrendi võimendanud kahjumit tootva tasemeni. Neid asjaolusid arvesse võttes lükati see väide tagasi.

(657) Kokkuvõttes on soodustariifid olnud oluline tegur fotoelektriliste toodete turu arengus liidus ning soodustariifide olemasolu mõjutas uurimisaluse toote tarbimise arengut. Samas näitas uurimine siiski, et soodustariifide suurtest kärbetest hoolimata ei vähenenud tarbimine oluliselt. Lisaks näitas uurimine, et soodustariifide kärped ei olnud liidu hindade languse peamine põhjus. Seepärast järeldatakse, et soodustariifide muutmine ei põhjustanud subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelise põhjusliku seose katkemist.

5.3.5. *Liidu tootmisharule antud muu rahaline abi*

(658) Osa huvitatud isikuid väitsid, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjustas liidu tootmisharule antud rahalise abi vähenemine. Selle väite toetuseks esitati andmed, mis tuginesid ühele liidu tootjale enne vaatlusalust perioodi (aastatel 2003–2006) antud subsiidiumidele.

(659) Esitatud tõenditest ei selgunud ühtegi seost liidu tootmisharu kantud olulise kahju ja ühele liidu tootjatest vaatlusalusele perioodile eelnenud ajal väidetavalt antud subsiidiumi vahel. Pealegi, kuna kõnealune teave on pärit vaatlusalusele perioodile eelnenud ajast, ei näi see olevat asjakohane. Seepärast ei saanud teha kindlaks seost liidu tootmisharule väidetavalt antud subsiidiumi ja tootmisharu kantud olulise kahju vahel. Nimetatud põhjusel lükati väide tagasi.

5.3.6. *Liigne tootmisvõimsus*

(660) Väideti, et liidu tootmisharule tekitas olulise kahju liigne tootmisvõimsus liidu turul ja maailmaturul üldiselt. Samuti väideti, et liigne tootmisvõimsus maailmaturul põhjustas liidu tootmisharu praeguse konsolideerumise ning kantud kahju oli liiga paljude tootmisrajatiste tagajärg. Lisaks väitis mitu huvitatud isikut, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju oli liidu tootmisharu ise põhjustanud oma tootmisvõimsuse ülepaisutamisega. Mõni huvitatud isik väitis seevastu, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas see, et liidu tootmisharu ei teinud vajalikke investeeringuid tootmisvõimsuse suurendamisse.

(661) Kuigi liidu tootmisharu tõepoolest suurendas oma tootmisvõimsust, ei katnud selle kogutoodang vaatlusalusel perioodil suurenenud tarbimist liidu turul. Seega oli liidu tootmisharu tootmisvõimsuse suurendamine mõistlik ja järgis turu arengut, st tarbimise kasvu. Seepärast ei saa seda pidada kantud kahju põhjuseks.

(662) Samuti ei kinnitanud uurimine sellest tulenevalt väidet, nagu ei oleks liidu tootmisharu investeerinud tootmisvõimsuse suurendamisse. Hoopis vastupidi, nagu eespool osutatud, liidu tootmisharu just suurendas vaatlusalusel perioodil järk-järgult oma tootmisvõimsust ning tal oli sel perioodil olemas vaba tootmisvõimsus, mis viitab sellele, et ta oli suuteline rahuldama täiendavat nõudlust. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(663) Osa huvitatud isikuid väitsid, et kõik ettevõtjad turul, kaasa arvatud tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjad, olid väga keerulises olukorras, mille oli põhjustanud liigne tootmisvõimsus maailmaturul ja sellest tulenenud turumuudatus. Sellega seoses väideti, et uurimisalune toode on muutunud tarbekaubaks, mille puhul üksiktootjad ei suuda enam hindu määrata, vaid mille hinnad alluvad ülemaailmsele nõudlusele ja pakkumisele. Väideti, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju on põhjustanud pigem kõnealune olukord kui subsideeritud import.

(664) Uurimine kinnitas liigset tootmisvõimsust maailmaturul, eelkõige Hiina RVs. Turumuudatus, mis väidetavalt muudaks uurimisaluse toote tarbekaubaks, ei õigustaks siiski ebaõiglast hinnadünaamikat ja ebaausaid kaubandustavasid. Selle kohta tuleb märkida, et liidu tootmisharu on uurimisalust toodet tootnud ja müünud üle 20 aasta, samal ajal kui vaatlusaluse toote tootmisharu Hiina RVs tekkis alles hiljuti (umbes eelmise kümnendi keskel), ajendatuna peamiselt soodustariifidest ja muudest liidu toetusmeetmetest ning hiljem kasvavast nõudlusest. Nimetatud põhjustel lükati eeltoodud väited tagasi.

(665) Üks huvitatud isik väitis, et liigse tootmisvõimsusega kaasnes hindade ratsionaliseerimine. Selle kohta tuleb märkida, et ühest küljest alandati liigse tootmisvõimsuse tõttu üksteise võidu hindu ja suruti liidu tootmisharu hindu alla määral, mis keskmiselt ületas tootmiskulude alanemist. Teisest küljest järgis liidu tootmisharu tootmisvõimsuse kasv turu arengut ja oli mõistlik. Lisaks oli elementide tootmisvõimsuse kasv moodulite omast väiksem. Asjaomane väide tuli seetõttu tagasi lükata.

(666) Üks teine huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kandis kahju seetõttu, et liidu tootmisharu keskendus ainult eriotstarbelistele investeeringutele ega teinud vajalikke investeeringuid tootmisvõimsuse lisamisse ja kulude vähendamisse. Uurimise tulemused, mis näitasid, et liidu tootmisharu suurendas vaatlusalusel perioodil tootmismahtu ja tootmise tõhusust, ei kinnitanud ka seda väidet. See väide lükati seetõttu tagasi.

(667) Veel väitis üks huvitatud isik, et liidu tootmisharu suurendas tootmismahtu, kuigi tootmisvõimsuse rakendamise tase oli niigi madal, ja tekitas sellega endale ise kahju. See väide põhines aga valimisse kaasatud liidu tootjate investeerimissuundumuse ja kogu liidu tootmisharu tootmisvõimsuse rakendamise suundumuse võrdlusel, mis ei ole sobiv võrdlusalus. Pealegi näitas uurimine, et liidu tootmisharu ei olnud tootmismahtu suurendanud liidu tarbimise arengut ületaval määral, ja seetõttu lükati see väide tagasi.

(668) Lisaks näitavad kogutud tõendid, et uutesse masinatesse investeerimise tulemusel sai liidu tootmisharu vähendada tootmiskulusid ja muutuda kulude poolest konkurentsivõimelisemaks. See väide tuli seetõttu tagasi lükata.

(669) Lõpliku avalikustamise järel väitsid osa huvitatud isikuid, et tootmisvõimsuse lisandumine liidu tootmisharus oli mõistlik ja järgis turuarenguid ning eelkõige liidu tarbimise arengut. Ometi suurenes tootmisvõimsus moodulite segmendis 106 % võrra, kuigi liidu tarbimine kasvas vaatlusalusel perioodil 221 % võrra, st üle kahe korra rohkem. Elementide segmendis suurenes tootmisvõimsus 39 % võrra, samal ajal kui liidu tarbimine kasvas vaatlusalusel perioodil 87 % võrra. See näitab, et tootmisvõimsuse kasv oli tarbimise kasvust oluliselt väiksem ja seepärast ei saa seda pidada ebamõistlikuks, kuna liidus ei olnud kunagi liigset tootmisvõimsust. Tootmisvõimsuse lisandumise mõistlikkuse analüüs ei peaks pealegi põhinema üksikutel aastatel, vaid selles tuleks arvesse võtta kogu vaatlusalusel perioodil esinenud suundumust. Lisandunud tootmisvõimsuse saab üldiselt täielikult kasutusele võtta alles pärast teatava aja möödumist investeerimisest ja ühe aasta isoleeritud analüüs annab seega moonutatud pildi. Seepärast lükati see väide tagasi.

5.3.7. *Toorainehindade mõju*

(670) Mitu huvitatud isikut väitis, et liidu tootmisharu kantud oluline kahju oli seotud plaatide tootmisel vajaliku põhitooraine — polükristalse räni — hinna tõusuga. Väideti, et liidu tootmisharu sõlmis pikaajalised fikseeritud hinnaga tarnelepingud ega saanud seepärast kasu polükristalse räni hinna langusest vaatlusalusel perioodil.

(671) Uurimine näitas, et kuigi liidu tootmisharul olid polükristalse räni pikaajalised tarnelepingud, siis enamasti nende lepingute tingimusi muudeti vastatavalt polükristalse räni hinna muutumisele ning seega olid lepingujärgsed hinnad sarnased hetketuru hindadega või mõnikord neist isegi madalamad.

(672) Osa huvitatud isikuid väitsid, et liidu tootmisharu või vähemalt osa sellest ei saanud polükristalse räni hinna langusest uurimisperioodil pikaajaliste toorainelepingute tõttu kasu. Need isikud väitsid, et pikaajaliste polükristalse räni ja/või plaatide lepingute üle korduvläbirääkimiste pidamisega või nende lepingute lõpetamisega kaasnesid trahvid. Nad esitasid selle väite toetuseks ajaleheartiklid, mille kohaselt oli mõne liidu tootja suhtes algatatud kohtuasi ja mõni lõpetas lepingud. Osa isikuid esitasid teabe, mis väidetavalt kinnitas, et pikaajaliste lepingute üle ei saanud korduvläbirääkimisi pidada.

(673) Polükristalne räni on plaaditootjate peamine tooraine. Uurimise käigus selgus, et polükristalse räni hind tõusis 2008. aastal, mil tipphinnaks kujunes 500 USA dollarit/kg, kuid langes jälle 2009. aastal, jõudes 2009. aasta lõpul umbes tasemele 50–55 USA dollarit/kg, ja tõusis ainult veidi 2010. aastal ja 2011. aasta alguses. Uurimisperioodil langesid hinnad märkimisväärselt, jõudes tasemele 30 USA dollarit/kg (Teadusuuringute Ühiskeskuse teadus- ja poliitikaaruanded, „PV Status Report 2012"). Tuleb märkida, et polükristalse räni hindade mõju liidu tootmisharule sai olla vaid üsna tähtsusetu, sest mõju elementide ja moodulite tootmiskuludele lahustub väärtusahelas. Lisaks viidati nimetatud ajaleheartiklites uurimisperioodijärgsetele arengusuundumustele, mis ei mõjutanud asjaomase liidu tootmisharu olukorda vaatlusalusel perioodil ja mida ei saa seetõttu arvesse võtta. On leidnud kinnitust, et liidu tootmisharu sai pidada korduvläbirääkimisi nii pikaajaliste lepingute hinna kui ka nendega seotud lepingutrahvide üle.

(674) Ühe huvitatud isiku väite kohaselt piisab sellest, et pikaajalised lepingud on mõjutanud ainult mõnd liidu tootjat, ja liidu tootmisharu üldine olukord ei ole asjakohane. Ta väitis, et suuremad kulud ei pea tingimata mõjutama ühtmoodi kõiki ettevõtjaid. See väide eirab järeldust, et liidu tootmisharu keskmised polükristalse räni hinnad ei olnud üldiselt paljudel juhtudel turu- või hetkehindadest kõrgemad, mistõttu leiti, et küsimus, kas suuremad kulud mõjutavad kõiki ettevõtjaid või ainult mõnda neist, ei ole asjakohane. See väide lükati seetõttu tagasi.

(675) Üks teine huvitatud isik palus, et komisjon eraldaks, eristaks ja väljendaks koguseliselt iga liidu tootmisharu olukorda mõjutava teguri mõju; eelkõige tuleks eraldi käsitleda polükristalse räni hinna märkimisväärse languse mõju. Sellega seoses väideti, et müügihinna languse põhjustas pigem polükristalse räni hinna langus kui Hiina impordi hinnasurve. Liidu tootmisharu keskmised müügihinnad langesid tegelikult palju enam kui keskmised tootmiskulud, millele toorainehindade langus võis mõju avaldada. See väide lükati seetõttu tagasi.

(676) Pärast lõplikku avalikustamist kordas osa huvitatud isikuid väidet, et polükristalse räni hindade languse mõju liidu tootmisharu kuludele ei olnud piiratud või ei lahustunud väärtusahelas, nagu uurimise tulemusel järeldati. Polükristalne räni on siiski plaaditootjate peamine tooraine, nagu põhjenduses 255 juba märgitud, ja igasugune mõju elementide või moodulite tootmiskuludele leiti olevat väärtusahelas lahustunud. Huvitatud isikud ei esitanud tõendeid, mis võiks selle järelduse ümber lükata. Pealegi näitas uurimine, et polükristalse räni hinna langus vaatlusalusel perioodil kajastus valimisse kaasatud liidu tootmisharu toodetavate elementide ja moodulite keskmises tootmiskulus, mis vähenes sarnaselt polükristalse räni hindadega. Üks huvitatud isik seadis kahtluse alla nende väidetavate trahvide mõju, mida liidu tootmisharu pidi tarnelepingute korduvläbirääkimiste tõttu maksma. Ei saa välistada, et osa tootjaid pidid vaatlusalusel perioodil plaatide tarnelepingute tühistamise tõttu trahvi maksma. Komisjon ei leidnud siiski ühtegi tõendit selle kohta, et need trahvid võisid liidu tootmisharu olukorrale mõju avaldada või olid esinduslikud. Selliseid tõendeid ei esitanud ka kõnealune huvitatud isik. Kuigi seetõttu ei saa täielikult välistada, et trahvidel võis olla teatav negatiivne mõju piiratud arvule liidu tootjatele, on üldine mõju liidu tootmisharule parimal juhul väga väikene ega saanud seega kõrvaldada põhjuslikku seost subsideeritud impordi ja kogu liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel. Seepärast tuli need väited tagasi lükata.

(677) Üks teine huvitatud isik väitis, et uurimisaluse toote müügihindade langus liidus tuleneb osaliselt polükristalse räni hinna langusest. Selle kohta tuleb siiski märkida, et uurimisel selgus, et Hiina RVst pärit import oli subsideeritud ja lõi liidu tootmisharu hinnad oluliselt alla. Hinnalangus ületas seega tootmiskulude vähenemist, mida saab selgitada tooraine hindade langusega. Kui hinnalangus oleks lihtsalt tooraine hindade languse mõju, ei oleks liidu tootmisharu olnud sunnitud langetama oma müügihindu alla tootmiskulude. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(678) Üks teine huvitatud isik kordas väidet, et pärast uurimisperioodi toimunud ühe liidu tootja kohtuvaidlus võis vähemalt selle liidu tootja olukorrale mõju avaldada juba uurimisperioodil. Ometi ei selgitanud see isik, kuidas ja millises ulatuses võis pärast uurimisperioodi toimuv sündmus avaldada mõju selle tootja olukorrale uurimisperioodi ajal. Sellist mõju kinnitavat tõendusmaterjali ei leitud ka uurimise käigus. Seepärast tuli kõnealune väide tagasi lükata.

(679) Lisaks seadis sama huvitatud isik kahtluse alla eespool nimetatud järeldused, sest nende kinnituseks puudusid väidetavalt tõendid. Uurimise tulemusel tehtud järeldused põhinesid siiski faktidel ja positiivsel tõendusmaterjalil, mille mittekonfidentsiaalsed versioonid olid kõigile huvitatud isikutele kättesaadavad.

(680) Neid asjaolusid arvesse võttes leitakse, et isegi kui pikaajalise lepingud võisid mõnd konkreetset liidu tootjat mõjutada, siis liidu tootmisharu üldiselt ei kannatanud nende pikaajaliste lepingute tõttu ja võis saada täielikku kasu toorainehindade langusest. Seepärast leiti, et pikaajalised lepingud ei katkestanud põhjuslikku seost subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel.

5.3.8. *Enda põhjustatud kahju: liidu tootmisharu automatiseerimise, suuruse, mastaabisäästu, konsolideerumise, innovatsiooni, kulutõhususe ja impordi mõju*

(681) Mitu huvitatud isikut väitis, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas tootmisprotsessi suur automatiseeritus. Väideti, et väiketootjad olid võrreldes suuremate, vertikaalselt integreeritud tootjatega ebasoodsas olukorras ning seepärast ei saa kõnealuste tootjate kantud kahju omistada subsideeritud impordile. Samuti väideti sellega seoses, et igal juhul on liidu tootmisharu üldiselt väike ega ole seepärast suuteline mastaabisäästu arvelt kasu saama.

(682) Uurimine näitas, et ka väiketootjate tootmisprotsess liidu turul oli kõrgelt automatiseeritud, millel on positiivne mõju tootmiskuludele. Enamik liidu tootjaid on spetsialiseerunud toomisprotsessi ühele osale (kas elemendid või moodulid), mis suurendas spetsialiseerumise kaudu nende konkurentsivõimet konkreetselt nende toodetava tootetüübi puhul. Seepärast lükati tagasi väide, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas kõrge automatiseeritus.

(683) Osa huvitatud isikuid väitsid, et hinnasurve tagajärjel liidu tootmisharu ja Hiina tootmisharu konsolideerusid, mis omakorda põhjustas liidu tootmisharu kantud olulise kahju. Uurimine näitas siiski, et konsolideerumine oli pigem subsideeritud impordi ja ebaausate kaubandustavade tagajärg. Lisaks ei esitanud kõnealune isik ühtegi tõendit selle kohta, millisel määral oleks konsolideerumisprotsess võinud olla kantud kahju põhjus.

(684) Lisaks väideti, et kantud kahju põhjustas vertikaalse integratsiooni puudumine liidu tootmisharus. Üldiselt peaks vertikaalselt integreeritud tootjatel olema tavapärastes turutingimustes suurem kindlus oma tarneahelas. Uurimine näitas siiski, et vertikaalselt integreeritud liidu tootmisharu osa ei suutnud subsideeritud impordi ülisuure hinnasurve tõttu vertikaalse integratsiooni eelist täielikult ära kasutada. Pealegi ei suutnud liidu tootmisharu — isegi liidu vertikaalselt integreeritud tootjad — subsideeritud impordi tõttu saada täielikku kasu kõrgest tootmisvõimsuse rakendamise tasemest ja saavutada sel moel mastaabisäästu. Samuti ei leitud uurimise käigus seost vertikaalse integratsiooni ja suurema kasumlikkuse vahel, sest suur hinnasurve on seda seost muutnud.

(685) Osa huvitatud isikuid väitsid, et liidu tootmisharu ei ole piisavalt innovaatiline ja investeerib liiga vähe uude tehnoloogiasse. Siiski ei leitud uurimise käigus ühtegi tõendit, mis oleks neid väiteid kinnitanud. Otse vastupidi, uurimine näitas, et enamik liidu tootmisharu investeeringutest tehti uutesse masinatesse ja teadus- ja arendustegevusse ning ülemaailmselt ei ole toodete tehnoloogias märkimisväärseid erinevusi.

(686) Peale selle väitis üks huvitatud isik, et olulise kahju põhjustas puudulik projektide teostamine (ebaõnnestunud projektid). Selle kohta tuleks märkida, et väide ei olnud põhjendatud. Pealegi võiks iga ebaõnnestunud projekti pidada pigem subsideeritud impordi tagajärjeks. Väide tuli seetõttu tagasi lükata.

(687) Mitu huvitatud isikut väitis, et liidu tootmisharu ei suutnud oma kulutusi õigel ajal ratsionaliseerida, et reageerida arengutele maailmaturul. Teised isikud väitsid, et tööjõu- ja üldkulud on liidus kõrgemad kui Hiina RVs.

(688) Uurimine näitas, et liidu tootmisharu tootmiskulud vähenesid vaatlusalusel perioodil järjekindlalt. Moodulite ja elementide valdkonnas tootlikkus kasvas. Nagu eespool märgitud, ei olnud liidu tootmisharu suuteline Hiina RVst pärit subsideeritud impordi järsu kasvu ja sellele järgnenud märkimisväärse hinnasurve tõttu liidu turul kulude vähendamisest kasu saama.

(689) Tuleb märkida, et Hiina RV eksportivatel tootjatel ei ole tooraine (polükristalse räni) ja kasutatavate masinate puhul konkurentsieelist, sest neid mõlemaid imporditi peamiselt liidust. Tööjõu- ja üldkulud, sealhulgas amortisatsioon, moodustasid uurimisperioodil mooduli kogukulust keskmiselt alla 10 % ega omanud olulist rolli. Elektrikulud moodustasid uurimisperioodil mooduli kogukulust keskmiselt alla 1 % ega omanud olulist rolli. Samuti ei ole põhjendatud väide, et Hiina tootjad kasutasid uusimaid seadmeid.

(690) Peale selle väideti, et teatavad liidu tootjad hankisid elemente ja/või mooduleid asjaomasest riigist ning müüsid need tooted liidu turul edasi kui enda omad. Selliste tehingutega tekitatud kahju ei tohiks omistada subsideeritud impordile. Uurimise käigus selgus siiski, et vaatlusaluse toote import liidu tootmisharusse oli vaid täiendav ja võrreldes liidu kogutoodanguga väga väikese mahuga ning seepärast tühise mõjuga või üldse mõjuta ning seda ei saa pidada põhjusliku seose katkestajaks subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel.

(691) Seepärast pidi liidu tootmisharu tegema suuri jõupingutusi oma tootmishinna ratsionaliseerimiseks, et vastata Hiina RVst pärit impordi langevatele hindadele. Liidu tootmisharu jõupingutustest hoolimata ei saanud kõnealune kulude vähendamine müügihinnas kajastuda, sest subsideeritud import lõi hinnad märkimisväärselt alla.

(692) Teatav huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kantud kahju oli tingitud piisava mastaabisäästu puudumisest liidu tootmisharus. Väideti, et väiketootjad olid võrreldes suuremate, vertikaalselt integreeritud tootjatega ebasoodsas olukorras ning seepärast ei saa kõnealuste tootjate kantud kahju omistada subsideeritud impordile. Üks teine huvitatud isik väitis, et tootmisprotsessi automatiseerimine on kulukas ja seepärast on mastaabisäästust tootmiskulude vähendamiseks veelgi olulisem.

(693) Uurimine näitas, et liidu tootmisharu — isegi suuremad, vertikaalselt integreeritud tootjad — ei suutnud saada täielikku kasu kõrgest tootmisvõimsuse rakendamise tasemest ja saavutada sel moel mastaabisäästu. Igal juhul ei leitud uurimise käigus seost suuruse, vertikaalse integratsiooni ja suurema kasumlikkuse vahel, sest subsideeritud impordi suur hinnasurve on seda seost muutnud. Uurimine on näidanud, et madala tootmisvõimsuse rakendamise tasemega turul mastaabisäästu enam ei olnud, mis oli tõsi ka Hiina tootjate puhul. Need väited lükati seetõttu tagasi.

(694) Lisaks väitis üks huvitatud isik, et investorid ja pangad ei rahastaks liiga väikese moodulitootja projekte, sest suuremad tootjad annavad paremad tagatised ja on pankadele vastuvõetavamad. Teisisõnu ei ole investorid ja pangad huvitatud selliste fotoelektrisektori projektide rahastamisest, mille puhul kasutatakse liidus toodetud mooduleid. Uurimine näitas siiski, et investorite ja pankade võimalik eelistus rahastada suurema tootmisvõimsusega Hiina tootjaid tuleneb moonutusest, mille subsideeritud import on liidu turul tekitanud. Nagu eespool märgitud, on tootmisliinide suurus ebaoluline, kui tootmisvõimsuse rakendamise tase on madal. See väide lükati seetõttu tagasi.

(695) Üks huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kulude struktuur oli võrreldes tema Hiina konkurentidega ebasoodne, sest viimastel olid väiksemad tööjõu-, elektrija amortisatsioonikulud ning lisaks ka uusimad seadmed. Asjaomane isik ei suutnud siiski esitada uut teavet või tõendeid, mis võiksid uurimise tulemusi selles suhtes muuta. Väide, et Hiina tootjad kasutasid uusimaid seadmeid, lükati ümber ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 203, milles märgiti, et Hiina RV eksportivatel tootjatel ei olnud konkurentsieelist eelkõige seetõttu, et masinad ja seadmed imporditi Euroopa Liidust. Eeltoodud väited lükati seetõttu tagasi.

(696) Üks teine isik väitis, et Hiina tootjatele andsid konkurentsieelise polükristalse räni hinnad ja mastaabisääst, mis vähendas masinate kulusid. Kõnealune isik ei esitanud sellega seoses uut teavet või tõendeid. Selle isiku väide tuli seetõttu tagasi lükata.

(697) Lisaks väitis üks huvitatud isik, et teatavad liidu tootjad hankisid elemente ja/või mooduleid asjaomasest riigist ning müüsid need tooted liidu turul edasi kui enda omad. Ta leidis, et nende tehingutega tekitatud kahju ei tohiks omistada subsideeritud impordile. Uurimise käigus selgus siiski, et vaatlusaluse toote import liidu tootmisharusse oli vaid täiendav ja võrreldes liidu kogutoodanguga väga väikese mahuga ning seepärast tühise mõjuga või üldse mõjuta ning seda ei saa pidada põhjusliku seose katkestajaks subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahel.

(698) Üks sõltumatu importija väitis, et analüüsis tuleks arvesse võtta töötajate arvu kasvu. Selle väite kohta tuleb märkida, et moodulite segmendis kasvas tööhõive 2009.–2011. aastal ja seejärel vähenes uurimisperioodil. Elementide segmendis kasvas tööhõive 2010. aastani, seejärel vähenes 2011. aastal ja vähenes uurimisperioodil veelgi. Samuti tuleb märkida, et moodulite segmendis järgis tööhõive liidu tootmise suundumust. Elementide segmendis ei saanud liidu tootmisharu tarbimise kasvust ootuspärast kasu saada, sest Hiina impordi turuosa suurenes kogu perioodil liidu tootmisharu kahjuks. Seega vähenes tööhõive 2011. aastal ja uurimisperioodil nende äriühingute võrra, kes muutusid maksejõuetuks või lõpetasid elementide tootmise.

(699) Lõpliku avalikustamise järel kordas üks huvitatud isik väidet, et liidu tootmisharu kantud kahju tulenes tootmisharu väiksusest ja mastaabisäästu puudumisest. Nagu käesoleva määruse põhjenduses 682 ja ajutise dumpinguvastase määruse põhjendustes 195 ja 196 juba selgitatud, isegi ülemaailmsel turul ei mängi suurus ja seega ka mastaabisäästust saadav kasu enam rolli, kui tootmisvõimsuse rakendamise tase on üldiselt madal ja kogu maailmas on tohutult liigset tootmisvõimsust. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(700) Lisaks väitis sama isik taas, et liidu tootmisharu kantud kahju tulenes tema suutmatusest kulueeliseid ära kasutada. Selle isiku väite kohaselt oli see eelkõige tingitud asjaolust, et enamik liidu tootjaid olid vertikaalselt integreeritud. Paraku ei esitanud see isik täiendavat teavet selle kohta, millisel määral võis tootjate vertikaalne integreeritus avaldada negatiivset mõju nende kulustruktuurile. Seepärast tuli see väide tagasi lükata.

(701) Neid asjaolusid arvesse võttes tuli kõik eespool esitatud väited tagasi lükata.

5.3.9. *Konkurents kilest fotoelektriliste toodete ja muu fotoelektrilise tehnoloogiaga*

(702) Mitu huvitatud isikut väitis, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas konkurents kilest fotoelektriliste toodete ja muu fotoelektrilise tehnoloogiaga, sest need tehnoloogiad on omavahel asendatavad ja nende lõppkasutusala on sama. Samuti väideti, et kile konkureeris uurimisaluse tootega eriti maapinnale paigaldatavate ning tööstuslike ja kaubanduslike katusele paigaldatavate süsteemidega, mis moodustavad olulise osa liidu fotoelektriliste toodete koguturust.

(703) Uurimine näitas, et kilest fotoelektrilisi tooteid toodetakse erinevatest toorainetest ning nendes ei kasutata kristalsest ränist plaate. Üldiselt on neil palju madalam muundamise kasutegur ja väiksem võimsus kui kristalsest ränist moodulitel. Seetõttu ei saa neid kasutada piiratud pindadel, näiteks katustel, ja see tähendab, et need ei ole vaatlusaluse tootega täielikult vastastikku asendatavad. Uurimine näitas ka, et kuigi kilest fotoelektrilised tooted on uurimisalusest tootest odavamad, oli nende osakaal liidu päikeseenergiaturul vaatlusalusel perioodil väga väike. Järelikult, kui kilest toodete ja vaatlusaluse toote vahel ongi teatav konkurents, siis peetakse seda piiratuks.

(704) Üks huvitatud isik kordas pärast lõplikku avalikustamist väidet, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjustas tõenäoliselt kilest toodetest tulenev konkurents. See isik märkis sellega seoses, et Saksamaal oli kilest toodete osakaal kogu päikeseenergiaturul uurimisperioodist suurema osa vältel märkimisväärne ja vähenes alles 2012. aasta alguses.

(705) Uurimine näitas tõepoolest, et kilest toodete keskmised hinnad olid uurimisaluse toote keskmistest hindadest madalamad.

(706) Nagu põhjenduses 703 märgitud, on kilest toodetel siiski palju madalam muundamise kasutegur ja väiksem võimsus kui kristalsest ränist moodulitel ja seepärast ei saanud nende toodete vaheline konkurents (kui seda üldse oli) aidata kaasa liidu tootmisharu kantud kahju tekkimisele, sest kristalsest ränist moodulid on liidu päikeseenergiaturul valitsev tehnoloogia. Teadusuuringute Ühiskeskuse 2012. aasta aruandes fotoelektrisektori olukorra kohta märgiti, et polükristalse räni hinna languse tõttu on kilest tooted viimastel aastatel oma turuosa kaotanud kristalsest ränist moodulite kasuks.

(707) Nimetatud põhjustel lükati need väited tagasi.

5.3.10. *Finantskriis ja selle mõju*

(708) Väideti, et finantskriisil ja majanduslangusel oli negatiivne mõju liidu tootmisharu juurdepääsule rahastamisallikatele ja seega põhjustasid need liidu tootmisharu kantud kahju.

(709) Liidu tootmisharu võime kapitali kaasata vähenes vaatlusalusel perioodil oluliselt. Kuna päikeseenergiatööstus on kapitalimahukas, on suutlikkus kapitali kaasata määrava tähtsusega. Majanduslangusel oli teatav mõju liidu tootmisharu olukorrale. Samas näitas uurimine, et hoolimata liidu turu kasvust aastatel 2009–2011, halvenes liidu tootmisharu olukord Hiina RVst pärit subsideeritud impordi tõttu, mis lõi liidu tootmisharu müügihindu tugevalt alla. Seepärast jõuti järeldusele, et finantskriisi võimalikku mõju võimendas Hiina RVst pärit subsideeritud impordi kasv ning piiratud juurdepääs rahastamisele oli suuresti negatiivse turukliima tagajärg, liidu tootmisharu olukord ja väljavaated aga subsideeritud impordi tagajärg.

(710) Lisaks kontrolliti, kas liidu tootmisharu kantud kahju oli tingitud asjakohase rahastamise otsimata jätmisest ajal, kui liidu tootmisharu oli kasumlik. Uurimise käigus ilmnes, et näiteks 2010. aastal, mil liidu tootmisharu oli veel kasumlik, suurenesid investeeringud moodulite segmendis 2009. aastaga võrreldes 315 % ja elementide segmendis 10 %. Kuna fotoelektrisektor on kapitalimahukas, eeldatakse, et liidu tootmisharu otsib pidevalt asjakohast rahastamist eesmärgiga suurendada kulutõhusust ja konkureerida ebaõiglase subsideeritud impordiga. Seetõttu järeldatakse, et juurdepääsu puudumine rahastamisele oli moonutatud olukorra tagajärg, mitte põhjus.

(711) Lõpliku avalikustamise järel kordas üks huvitatud isik väidet, et finantskriisi kahjulik mõju tuleks eraldada ja eristada ning seda ei tuleks omistada subsideeritud impordile. See isik viitas avalikult kättesaadavale teabele, mis näitab, et vähemalt üks liidu tootja peab finantskriisi oma kahjustatud olukorra peamiseks põhjuseks. Käesolevas

uurimises tehtud järeldused põhinesid konkreetsetel ettevõtteandmetel, mis on konkreetsete äriühingute tehtud avaldustest palju põhjalikumad. Seepärast ei saa viidatud avalikult kättesaadav avaldus tühistada järeldust, et kuigi finantskriisil oli liidu tootmisharu olukorrale teatav mõju, ei katkestanud see subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelist põhjuslikku seost. Seepärast tuli kõnealune väide tagasi lükata.

(712) Ühe teise huvitatud isiku väite kohaselt tuleks arvesse võtta liidu tootmisharu ja Hiina eksportivate tootjate erinevat juurdepääsu rahastamisele. See isik väitis selle — mitte subsideeritud impordi — olevat üks peamisi liidu tootmisharule olulise kahju põhjustanud tegureid. On siiski leitud, et mitme Hiina eksportiva tootja eelisjuurdepääs rahastamisele moonutas turgu ja võis olla üks peamisi põhjuseid, mis võimaldas Hiina eksportivatel tootjatel eksportida vaatlusalust toodet subsideeritud hindadega. See tegur ei saa seega katkestada põhjuslikku seost subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel. See väide lükati seetõttu tagasi.

(713) Neil põhjustel leiti, et kuigi finantskriisil oli teatav mõju liidu tootmisharu olukorrale, ei suutnud see katkestada dumpinguhinnaga subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud kahju vahelist põhjuslikku seost. Need väited lükati seetõttu tagasi.

5.3.11. *Liidu tootmisharu ekspordijõudlus*

(714) Osa huvitatud isikuid väitsid, et liidu tootmisharu eksportmüük vähenes vaatlusalusel perioodil märgatavalt: moodulite eksportmüük vähenes eelkõige 2009.–2011. aastal ning elementide eksportmüük 2009. aasta ja 2012. aasta esimese kvartali vahelisel ajal; see põhjustas liidu tootmisharule olulist kahju.

(715) Nagu selgub järgmisest tabelist, oli moodulite ekspordi maht märkimisväärne, hoolimata teatavast vähenemisest uurimisperioodil, ning keskmine hinnatase uurimisperioodil oli kõrgem kui moodulite keskmine kulu kogu vaatlusalusel perioodil. Seega ei saanud see olla liidu tootmisharu kantud kahju põhjus. Elementide segmendis moodustas ekspordimaht vaid umbes 12 % elementide kogutoodangust. Seepärast oleks sellel uurimisperioodil kehtinud madalatest hindadest hoolimata olnud liidu tootmisharu olukorrale üksnes piiratud mõju. Sel põhjusel tuli need väited tagasi lükata.

Tabel 13-a

Moodulid

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Moodulite ekspordi maht (MW)	989	1 279	1 157	1 148
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*129*	*117*	*116*
Keskmine ekspordihind (eurot/kW)	2 500	1 900	1 470	1 230
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*76*	*59*	*49*

Allikas: Europressedienst

Tabel 13-b

Elemendid

	2009	2010	2011	Uurimisperiood
Elementide ekspordi maht (MW)	62	320	315	238
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*516*	*508*	*384*
Keskmine ekspordihind (eurot/kW)	1 350	1 050	830	640
(Indeks 2009 = 100)	*100*	*78*	*61*	*47*

Allikas: Europressedienst

(716) Nimetatud põhjustel leiti, et liidu tootmisharu ekspordijõudluse mõju ei olnud selline, mis oleks suutnud liidu tootmisharu kantud olulise kahju tekkimisele kaasa aidata. Seepärast tuli huvitatud isikute sellekohased väited tagasi lükata.

5.3.12. *Kildagaasimaardlate avastamine Euroopa Liidus*

(717) Üks huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas kildagaasimaardlate avastamine liidus ning väljavaade suurendada liidus odava kildagaasi tootmist on vähendanud avaliku ja erasektori investeeringuid taastuvenergiaprojektidesse.

(718) Uurimise käigus leiti, et uurimisaluse toote tarbimine suurenes kogu vaatlusaluse perioodi jooksul oluliselt, nagu põhjenduses 509 juba märgitud. Peale selle ei leitud uurimisel ühtegi tõendit selle kohta, et liidu tootmisharu kantud kahju oleks põhjustanud kildagaasimaardlate avastamine Euroopa Liidus. Seepärast lükati see väide tagasi.

5.3.13. *Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteem*

(719) Sama isik väitis, et liidu tootmisharu kantud kahju põhjustas Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi CO_2 arvestusühikute madalatest turuhindadest tingitud vähene investeerimine päikeseenergia tootmisse.

(720) Tõendeid siiski ei esitatud ja uurimisel ei leitud ühtegi asjaolu, mis oleks seda väidet kinnitanud. Vastupidi, uurimine näitas, et uurimisaluse toote tarbimine suurenes vaatlusalusel perioodil märgatavalt. Nimetatud põhjustel lükati see väide tagasi.

5.3.14. *Juhtkonna otsused*

(721) Mõni huvitatud isik väitis, et vähemalt ühe liidu tootja kantud olulise kahju põhjuseks olid juhtkonna valed otsused. See väide tugines raamatupidamise aastaaruannetele, teatavale teabele, mis sisaldus äriühingu ühe aktsionäri kirjas teistele aktsionäridele, ja ajaleheartiklile.

(722) Toimikus olev teave ei näidanud, et ükski kõnealuse äriühingu juhtkonna otsustest oleks olnud tavatu või mõtlematu või et sellel oleks olnud mõju kogu liidu tootmisharule. Seepärast lükati see väide tagasi.

5.3.15. *Valitsuste muud poliitikameetmed*

(723) Üks huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kantud olulise kahju põhjustasid valitsuste muud poliitikameetmed, nagu taastuvenergiapoliitika, innovatsiooni edendamise poliitika, bürokraatia vähendamise poliitika, kaubanduse hõlbustamise poliitika ja võrkudele juurdepääsu reguleerimine, sest kõnealused meetmed toovad kasu eksportivatele tootjatele. Aga isegi kui vastab tõele, et osa väidetud poliitikameetmeid võiksid hõlbustada importi muudest kolmandatest riikidest ja soodustada päikeseenergiatööstuse kasvu üldiselt, tooksid kõnealused poliitikameetmed kasu ka liidu tootmisharule. Lisaks ei tohiks need poliitikameetmed tähendada, et taoline import liitu peaks toimuma kahjulike subsideeritud hindadega. Seepärast lükati see väide tagasi.

5.3.16. *Muud väited*

(724) Üks huvitatud isik väitis, et liidu tootmisharu kantud oluline kahju oli tingitud teerajaja ebasoodsamast olukorrast ja Euroopa Komisjoni poliitilise toetuse puudumisest varasematel aastatel. See isik väitis ka, et peale riiklike toetuskavade on igal turul olulised tegurid ka rahvaarv, SKP, elektritarbimine, rahastamisvõimalused ja võrguga ühendatavus. See isik ei suutnud siiski oma väiteid tõendada ja need lükati seetõttu tagasi.

(725) Pärast lõplikku avalikustamist kordas sama huvitatud isik väidet, et liidu tootmisharu kantud kahju oli põhjustatud teerajaja ebasoodsamast olukorrast. Seda väidet siiski ei analüüsitud ega põhjendatud ja seepärast tuli see tagasi lükata

5.4. **Kahju tekkimisele tõenäoliselt kaasaaidanud muude tegurite kumulatiivne hindamine**

(726) Uurimine näitas, et kahju tekkimisele võisid kaasa aidata järgmised muud tegurid: vaatlusaluse toote import Taiwanist, soodustariifide alandamine, piiratud arvu liidu tootjate pikaajalised polükristalse räni tarnelepingud ning finants- ja majanduskriis.

(727) Nagu jagudes 5.3.1 ja 5.3.7 vastavalt näidatud, oli Taiwanist pärit impordi ja piiratud arvu liidu tootjate pikaajaliste polükristalse räni tarnelepingute võimalik mõju kahju tekkimisele parimal juhul äärmiselt väike, sest nende mõju lahustus väärtusahelas.

(728) Majandus- ja finantskriisi puhul on uurimine näidanud, et peamine põhjus, miks liidu tootmisharul oli probleeme investeeringuteks vajaliku kapitali hankimisega, oli subsideeritud import, mis takistas liidu tootmisharu oma tooteid kasumlike hindadega müümast ajal, mil liidu turg tugevalt kasvas (2009–2011).

(729) Mis puutub soodustariifidesse, siis kolmandad isikud ei suutnud tõendada, et soodustariifid olid uurimisperioodil nii madalad, et takistasid liidu tootjaid müümast vaatlusalust toodet mittekahjustavate hindadega. Institutsioonid on seisukohal, et soodustariifide alandamisega võib selgitada nõudluse vähenemist, sest investeeringud ei olnud teatavates kohtades enam jätkusuutlikud. See ei saanud siiski katkestada põhjuslikku seost, isegi mitte koos muude kahju tekkimisele kaasaaidanud teguritega, sest soodustariifid olid endiselt sellised, et kui subsideeritud importi ei oleks olnud, oleksid liidu tootjad võinud müüa oma tooteid mittekahjustavate hindadega.

(730) Seepärast võib järeldada, et isegi kahju tekkimisele tõenäoliselt kaasaaidanud nelja muu teguri kumulatiivset mõju arvesse võttes ei olnud subsideerimise ja kahju vaheline põhjuslik seos katkenud.

5.5. **Põhjusliku seose kokkuvõte**

(731) Uurimise käigus tehti kindlaks põhjuslik seos liidu tootmisharu kantud olulise kahju ja Hiina RVst pärit subsideeritud impordi vahel. Analüüsiti ka muid võimalikke kahju põhjuseid — nt import muudest kolmandatest riikidest, subsideerimata import Hiina RVst, tarbimine, soodustariifid, liidu tootmisharule antud muu rahaline abi, liigne tootmisvõimsus, toorainehindade mõju, enda põhjustatud kahju, konkurents kilest toodetega, finantskriis ja selle mõju, liidu tootmisharu ekspordijõudlus, kildagaasimaardlate avastamine liidus, juhtkonna otsused, Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteem, valitsuste muud poliitikameetmed — ning leiti, et ükski neist ei katkestanud Hiina RVst pärit subsideeritud impordi ja liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahelist põhjuslikku seost.

(732) Subsideeritud impordile lisanduvate muude kahjutegurite mõju analüüsiti üksikult ja ühiselt. Seetõttu järeldatakse kõigi muude liidu tootmisharu kahjustatud olukorrale tõenäoliselt mõju avaldanud tegurite (st import kolmandatest riikides, soodustariifid, toorainehindade mõju ja finantskriis) ühise hindamise põhjal, et need ei saa üheskoos selgitada liidu tootmisharu kantud kahju, eelkõige madalaid hindu ja finantskahju, mis tulenesid Hiina RVst märkimisväärses koguses imporditud vaatlusaluse toote madalatest hindadest. Lähtudes eespool esitatud analüüsist, milles eristati nõuetekohaselt kõigi teadaolevate tegurite mõju liidu tootmisharu olukorrale ja eraldati see mõju subsideeritud impordi kahjustavast mõjust, tehti järeldus, et Hiina RVst pärit subsideeritud impordi ja uurimisperioodi jooksul liidu tootmisharu kantud olulise kahju vahel on olemas põhjuslik seos.

6. **LIIDU HUVID**

6.1. **Sissejuhatavad märkused**

(733) Komisjon uuris kooskõlas algmääruse artikliga 31, kas kahjustava subsideerimise kohta tehtud järeldusest olenemata on kaalukaid põhjuseid, millest tulenevalt ei oleks tasakaalustusmeetmete võtmine käesoleval juhul liidu huvides. Sel eesmärgil ja kooskõlas algmääruse artikli 31 lõikega 1 põhines liidu huvide analüüs kõigi käesoleva menetlusega seotud huvide, sealhulgas liidu tootmisharu, fotoelektrisektori eelneva ja järgneva kaubaturu ning vaatlusaluse toote importijate, kasutajate ja tarbijate huvide hindamisel.

(734) Pärast paralleelse dumpinguvastase uurimise algust andis endast teada umbes 150 ettevõtjat, keda võeti käesolevas uurimises nõuetekohaselt arvesse. Sõltumatutele importijatele, tootmisahela eelmise etapi ettevõtjatele (sh ühele toorainetootjale ja uurimisaluse toote tootmisseadmete tarnijatele), tootmisahela järgmise etapi ettevõtjatele (sh projektide väljatöötajatele ja seadmete paigaldajatele) ning Euroopa Tarbijaliitude Ametile kui tarbijaorganisatsioonile saadeti eriküsimustikud. Fotoelektrisektorist esitas teavet kolm eri ettevõtjaid (liidu tootmisharu, tootmisahela eelmise etapi ettevõtjaid ja tootmisahela järgmise etapi ettevõtjaid) esindavat ühendust.

(735) Väideti, et liidu huvide hindamine ei põhinenud esinduslikul hulgal ettevõtjatel.

(736) Komisjon võttis erinevate ettevõtjatega ühendust järgmiselt.

(737) Mis puudutab eelmise ja järgmise etapi ettevõtjaid, siis nagu põhjenduses 734 märgitud, saatis komisjon eriküsimustiku umbes 150 ettevõtjale, sealhulgas nendele sõltumatutele importijatele, kes olid endast pärast uurimise algust teada andnud ja kellel oli seetõttu võimalus komisjonile asjaomaseid andmeid esitada. Küsimustikule saadi 21 vastust. Lisaks võeti uurimises peale küsimustiku vastuste arvesse ka kontrollitavaid ja nõuetekohaselt põhjendatud märkusi ja andmeid, mille huvitatud isikud olid ettenähtud tähtaja jooksul esitanud, olenemata sellest, kas asjaomased isikud olid küsimustikule vastanud või mitte. Eelkõige esitas AFASE komisjonile oma liikmete, fotoelektrisektori ettevõtjate nimel märkusi, mida ka analüüsiti.

(738) Mis puudutab sõltumatuid importijaid, siis nagu põhjenduses 25 märgitud, võttis komisjon ühendust kõigi 250 sõltumatu importijaga, kellest kaebuse esitaja oli teada andnud, ja moodustas algmääruse artikli 27 kohaselt esialgse valimi nii, et see hõlmaks suurimat esinduslikku impordimahtu, mida on võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Pärast kontrollimist leiti siiski, et esialgsesse valimisse kaasatud äriühingutest on ainult üks sõltumatu importija. Uurimise hilisemas etapis paluti uurimise raames koostööd tegema ka teisi sõltumatuid importijaid, kes olid esialgu uurimise algatamise etapis esitanud valimisse kaasamise vormi, kui keda valimisse ei kaasatud. Neist kuus nõustusid ja said küsimustiku; küsimustikule vastasid neist viis ja kolme vastust peeti piisavalt täielikuks. Sõltumatute importijate lõplik valim koosnes seega neljast sõltumatust importijast, kes andsid ligikaudu 2–5 % vaatlusaluse toote impordist. Selle madala protsendiga seoses tuleb meeles pidada, et enamik liitu suunatud vaatlusaluse toote impordist ei toimu sõltumatute importijate kaudu.

(739) Kokkuvõttes tuleb märkida, et liidu huvide analüüs tugines järgmisele teabele:

— küsimustiku vastused, mis saadi kaheksalt valimisse kaasatud liidu tootjalt ja neljalt valimisse kaasatud sõltumatult importijalt, ning vastused eriküsimustikule, mis saadi kaheksalt tootmisahela eelmise etapi ettevõtjalt ja 13 tootmisahela järgmise etapi ettevõtjalt (seitse projektide väljatöötajat /paigaldajat ja kuus ka fotoelektrisektoris tegutsevat teenuse osutajat) kokkuvõttes 150 ettevõtjast, kes olid pärast uurimise algatamist endast teada andnud ja saanud eriküsimustiku;

— andmed, mida kontrolliti kohapealsete külaskäikude ajal kaheksa liidu tootja, ühe sõltumatu importija, kahe tootmisahela eelmise etapi ettevõtja, nelja tootmisahela järgmise etapi ettevõtja (projektide väljatöötajad /paigaldajad) ja ühe ühenduse valdustesse (vt ajutise dumpinguvastase määruse põhjendus 17 ja käesoleva määruse põhjendus 29);

— liidu huve käsitlevad andmed, mille esitasid muud huvitatud isikud, sealhulgas ühendused, ning avalikult kättesaadavad andmed Euroopa fotoelektriliste toodete turu arengu kohta, eelkõige EPIA „Global Market Outlook for Photovoltaics 2013–2017”.

6.2. **Liidu tootmisharu huvid**

(740) Uurimisperioodil andis liidu tootmisharu samasuguse toote tootmisel ja müümisel otseselt tööd umbes 21 000 inimesele.

(741) Uurimisel tehti kindlaks, et uurimisperioodil on asjaomasest riigist pärit subsideeritud import tekitanud liidu tootmisharule olulist kahju. Tuleb meelde tuletada, et mitu kahjunäitajat muutusid vaatlusalusel perioodil negatiivses suunas. Oluliselt olid mõjutatud eelkõige koostööd tegevate liidu tootjate finantstulemustega seotud kahjunäitajad, nagu kasumlikkus, rahavoog ja investeeringutasuvus. Tegelikult kandsid moodulite ja elementide tootjad liidus kahju nii 2011. aastal kui ka uurimisperioodil. Sellest tulenevalt olid teatavad liidu tootjad juba sunnitud oma tootmisrajatisi sulgema, samal ajal kui osa teisi tootjaid muutusid maksejõuetuks. Tundub väga tõenäoline, et meetmete puudumisel halveneb liidu tootmisharu majanduslik olukord veelgi.

(742) Eeldatakse, et tasakaalustusmeetmete kehtestamisega taastatakse liidu turul õiglased kaubandustingimused, mis võimaldavad liidu tootmisharul viia samasuguse toote hinnad tootmiskuludega kooskõlla ja suurendada seeläbi kasumlikkust. Samuti võib eeldada, et tasakaalustusmeetmete kehtestamine võimaldab liidu tootmisharul saada vähemalt osa vaatlusalusel perioodil kaotatud turuosast tagasi, millel oleks tootmisharu üldisele finantsseisundile positiivne mõju. Lisaks peaks liidu tootmisharul tekkima

parem juurdepääs kapitalile ning ta peaks suutma edaspidigi investeerida teadus- ja arendustegevusse ja innovatsiooni fotoelektriliste toodete turul. Veel juhtis uurimine tähelepanu võimalusele, et need liidu tootjad, kes olid sunnitud Hiina impordi survel oma tootmise peatama, saavad oma majandustegevust taasalustada. Üldiselt tagataks kõnealuse stsenaariumi järgi liidu tootmisharus uurimisperioodil olemas olnud 21 000 töökohta ning kindlustataks põhjendatud väljavaade tootmise edasiseks laiendamiseks ja töökohtade arvu suurendamiseks.

(743) Kui meetmeid ei kehtestata, võib eeldada, et liidu tootmisharu turuosa ja kasumlikkus vähenevad veelgi. See tähendaks jätkusuutmatust lühikeses või keskpikas plaanis. Selle tagajärjel muutuksid lisaks suurele hulgale juba turult lahkuma sunnitud liidu tootjatele maksejõuetuks ka teised tootjad, mille tulemusel kaoks liidu tootmisharu lühikeses kuni keskpikas plaanis tõenäoliselt täielikult, mis omakorda avaldaks märkimisväärset mõju praegustele töökohtadele.

(744) Osa huvitatud isikuid seadsid kahtluse alla liidu tootmisharule tasakaalustusmeetmetest tuleneva kasu ja väitsid, et i) meetmed vähendavad liidus nõudlust fotoelektriliste toodete järele ja seetõttu ei saa liidu tootmisharu müüki suurendada, ii) liidu tootmisharul on väikesed tootmisrajatised ja seetõttu ei suuda see täita nõudlust teatavat liiki seadmete, nagu katusele paigaldatavate kaubanduslike seadmete ja maapinnale paigaldatavate suurte seadmete järele, iii) liidu tootjad ei ole pankadele vastuvõetavad, iv) elementide tollimaksu kehtestamine suurendab tegelikult liidu tootjate moodulitootmise kulusid ja muudab moodulid tarbijatele vähem huvipakkuvaks, v) Hiina impordi järsu languse korral on tõenäoline, et muude kolmandate riikide tootjad kasutavad Hiina RVst pärineva impordi vähenemist ära.

(745) Seoses väitega, et meetmed vähendavad liidus nõudlust fotoelektriliste toodete järele ja liidu tootmisharu ei saa seetõttu müüki suurendada, tuleb märkida, et asjaomased isikud ei suutnud esitada kontrollitavaid tõendeid otsese seose olemasolu kohta meetmete kehtestamise ja fotoelektriliste toodete nõudluse vahel, ja on leidnud kinnitust, et viimast mõjutasid aastate jooksul mitu tegurit.

(746) Vastuseks väitele, et liidu tootmisharul on väikesed tootmisrajatised ja see ei suuda seetõttu teatavate seadmete, nagu katusele paigaldatavate kaubanduslike seadmete ja maapinnale paigaldatavate suurte seadmete nõudlust täita, tuleb märkida, et uurimine on näidanud, et liidu tootmisharu suudab tarnida nii kaubanduslikke ja tööstuslikke seadmeid (40 kW–1 MW) kui ka kommunaalteenuste turusegmendi seadmeid (1–10 MW). Pealegi ei näidanud uurimine, et samas projektis ei saa kasutada eri tootjate tooteid. See väide lükati seetõttu tagasi.

(747) Väide, et liidu tootmisharu ei saaks meetmetest kasu, sest liidu tootjad ei ole pankadele vastuvõetavad ja investeerimisfondid ei nõustuks rahastama projekte, milles kasutatakse ELis toodetud mooduleid, ei olnud põhjendatud. Igal juhul võib eeldada, et meetmete kehtestamisel taastuvad õiglased turutingimused, mis peaksid veenma investoreid, sealhulgas pangandussektori omasid, liidu tootmisharu võimes elujõulisi projekte välja töötada. Neil põhjustel lükati see väide tagasi.

(748) Seoses väitega, et elementide tollimaksu kehtestamine suurendab tegelikult liidu moodulitootjate tootmiskulusid ja muudab moodulid tarbijatele vähem huvipakkuvaks, ei saa küll välistada, et tollimaksu kehtestamisele võib järgneda teatav hinnatõus, kuid arvesse tuleb võtta ka avalikult kättesaadavaid allikaid, mis osutavad sellele, et moodulite ja elementide hind on langustrendis. Seega, isegi kui elementide kulud võivad meetmete tõttu tõusta, peaks hindade üldine langustrend moodulite kulusid vähendama. Kõnealused tootjad võivad ka otsustada kasutada liidus toodetud elemente, mitte enam Hiina RVst pärit elemente. Lõpuks võib eeldada, et meetmete kehtestamisega suureneb liidu elementidtootjate tootmisvõimsuse rakendamine ning see omakorda suurendab nende mastaabisäästu ja vähendab kokkuvõttes kulusid. See väide lükati seetõttu tagasi.

(749) Uurimine ei kinnitanud väidet, et kui Hiina import pärast meetmete kehtestamist märkimisväärselt väheneb, kasutavad seda tõenäoliselt ära pigem muud kolmandad riigid kui liidu tootmisharu. Uurimise käigus ei leitud selgeid viiteid sellele, et muud kolmandad riigid suunaksid oma ekspordi suurel määral liidu turule, eriti kui võtta arvesse, et avalikult kättesaadavate allikate prognooside kohaselt on tõenäoline muude kolmandate riikide turgude laienemine, eriti Aasias. Samuti ei viita miski sellele, et isegi kui import muudest kolmandates riikidest Hiina impordi languse tõttu kasvaks, ei suudaks liidu tootmisharu nendest riikidest pärit impordiga konkureerida.

(750) Vastuseks lõplikule avalikustamisele väitsid osa isikuid, et on ebarealistlik eeldada mooduleid ja elemente tootva jätkusuutliku liidu tootmisharu esilekerkimist, sest ükski ratsionaalne investor ei investeeriks liidu tootjatesse, kellel on väidetavalt ebasoodne kulustruktuur ja kes ei suuda seepärast toota konkurentsivõimelise hinnaga tooteid. Uurimine ei kinnitanud liidu tootmisharu ebasoodsat kulustruktuuri, nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjendustes 202 ja 203 selgitatud. Seepärast peaks subsideeritud impordi puudumisel tootmisvõimsuste suurem rakendamine tagama mastaabisäästu ja võimaldama jätkusuutlikul liidu tootmisharul esile kerkida. Neid asjaolusid arvesse võttes lükati see väide tagasi.

(751) Üks isik väitis, et liidu nõudlust mõjutab soodustariifide areng ja investorite eeldatav investeeringutasuvus on selle arenguga seotud. Ta väitis eelkõige, et kui liidu hinnad tollimaksu tagajärjel tõusevad ja soodustariife sellele tõusule vastavalt ei kohandata, siis nõudlus väheneb ja liidu tootmisharu ei saa kehtestatud tollimaksust kasu.

(752) Vastuseks nimetatud väitele tuleb märkida, et soodustariifide taseme ja fotoelektriliste seadmete nõudluse vahelisest seosest hoolimata näitavad uurimise käigus kogutud tõendid, et tulevikus sõltub nõudlus üha vähem soodustariifidest ja muudest toetuskavadest, sest teatavate seadmete valdkonnas on fotoelektriliste toodete võrgupariteet mitmes liidu piirkonnas tõenäoliselt saavutatud. Lisaks peaks eeldatav investeeringutasuvus põhinema õiglastel turuhindadel. Pealegi, kuigi ei ole välistatud, et pärast meetmete kehtestamist võib toimuda teatav hinnatõus, tuleb märkida, et avalikult kättesaadavate allikate kohaselt valitseb üldiselt hindade langustrend. Väide lükati seetõttu tagasi.

(753) Huvitatud isikud on juhtinud tähelepanu sellele, et nõudluse hinnaelastsus võib olla väga kõrge, sest päikesepaneelide nõudlus oleneb toetuskavadest, eelkõige soodustariifidest, ja lõpptarbija makstavatest elektrihindadest (mis määravad võrgupariteedi). Kuigi hindade oluline tõus võib turu iseärasuse tõttu — millele kõnealused isikud tähelepanu juhtisid — nõudlust tõepoolest oluliselt vähendada, tuli see väide tagasi lükata, sest on väga tõenäoline, et meetmete põhjustatud hinnatõus on järgmistel põhjustel ebaoluline. Esiteks kinnitavad kõik kättesaadavad allikad, et vaatlusaluse toote oluline hinnalangus, mis kestis kogu uurimisperioodi ja pärast seda kuni praeguse hetkeni, jätkub ka edaspidi. Teiseks on komisjoni vastuvõetud hinnakohustuse majanduslik mõju selline, et Hiina eksportivad tootjad tarnivad vaatlusalust toodet minimaalse impordihinnaga alla 60 USA sendi/W, mis on uurimisperioodil täheldatud hinnast palju madalam, ja koguses, mis vastab enam-vähem nende praegusele turuosale. Sellise hinnataseme juures on nõudluse märgatav vähenemine väga ebatõenäoline, sest see hinnatase tagab piisava nõudluse ka juhul, kui toetuskavade raames antakse vähem toetust ja kui võrgupariteeti esineb praegusest vähem. Pealegi eeldatakse, et lõpptarbija makstav elektrihind tõuseb, samal ajal kui vaatlusaluse toote hind langeb. Kõnealune kohustus tagab indekseerimisvalemi kaudu, et vaatlusaluse toote edasine hinnalangus kajastub minimaalses impordihinnas. Seepärast tuli need väited tagasi lükata.

(754) Mitu huvitatud isikut väitis, et liidu tootmisharu huvid ei ole märkimisväärsed, sest tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjate loodud lisaväärtus on fotoelektriliste toodete väärtusahelas suurem kui liidu tootmisharu loodud lisaväärtus. Fotoelektrisektori eri segmentide erinev lisaväärtus on väljaspool kahtlust. Uurimisel leiti, et liidu tootmisharu on kandnud ebaausate kaubandustavade tõttu olulist kahju. Mõni liidu tootja on juba olnud sunnitud oma rajatised sulgema ja meetmete puudumise korral näib olevat kindel, et olukord halveneb veelgi. Kuna fotoelektrisektori kõik segmendid on omavahel tihedalt seotud, kahjustaks liidu tootmise kadumine kogu fotoelektrisektorit ja muudaks selle täielikult sõltuvaks välistarnetest. Sel põhjusel ja tarnekindluse tagamiseks tuli see väide seega tagasi lükata.

(755) Vastuseks lõplikule avalikustamisele kordas üks huvitatud isik väidet, et tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjate loodud suurem lisaväärtus võrreldes vaatlusalust toodet tootva liidu tootmisharuga on oluline tegur otsustamisel, kas tasakaalustavad tollimaksud tuleks kehtestada või mitte. Sellega seoses on leidnud kinnitust, et institutsioonid kaalusid liidu huvide hindamisel tollimaksude kehtestamise võimalikke positiivseid ja negatiivseid tagajärgi erinevatele ettevõtjatele. Tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjatele avalduv mõju on piiratud, kuid meetmed annavad liidu tootmisharule võimaluse kahjustavast subsideerimisest taastuda.

(756) Üks isik seadis kahtluse alla meetmete kehtestamisega kaitstavate töökohtade arvu. Ta väitis, et liidu tootmisharus töötab umbes 6 000, mitte 25 000 inimest, nagu ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 229 märgitud.

(757) Nimetatud väite toetuseks ei esitatud siiski ühtegi tõendit ja seetõttu lükati see tagasi. Selgituseks tuleb märkida, et toote määratlusest plaatide väljajätmisel oli liidu tootmisharu töökohtade arv uurimisperioodil umbes 21 000 töötajat. Huvitatud isik ei esitanud tõendeid, mis kinnitaksid, et liidu tootmisharu töötajate arv on uurimisperioodi järel märgatavalt muutunud.

(758) Kokkuvõttes tõendas uurimine, et liidu tootmisharu kandis Hiina RVst pärit subsideeritud impordi tõttu olulist kahju ega suutnud investeeringuid kasumliku müügiga tagasi teenida. Meetmete kehtestamisega taastatakse liidu turul eeldatavasti õiglased kaubandustingimused ja võimaldatakse liidu tootmisharul võrdsetel alustel konkureerida. Hiina RVst pärit impordi tõenäoline vähenemine peaks võimaldama liidu tootmisharul liidus müüki suurendada ja seega olemasolevat tootmisvõimsust lühiajalises plaanis paremini kasutada. Sellega võib omakorda kaasneda mastaabisääst. Kuigi samasuguse toote hinnad võivad meetmete tõttu lühiajaliselt tõusta, jääb esiteks uurimisaluse toote tootmiskulude edasise languse ja teiseks liidu turul konkureerivate kolmandate riikide tootjate konkurentsisurve tõttu hindade üldine langustrend tõenäoliselt püsima.

(759) Seetõttu järeldatakse, et lõplike tasakaalustusmeetmete kehtestamine oleks liidu tootmisharu huvides.

6.3. **Sõltumatute importijate huvid**

(760) Nagu põhjenduses 26 märgitud, analüüsiti valimisse kaasatud importijate olukorda.

(761) Nelja koostööd tegeva sõltumatu importija vaatlusaluse tootega seotud tegevus moodustas uurimisperioodil üldiselt 60–100 % nende majandustegevuse kogumahust. Lisaks pärines nelja koostööd tegeva sõltumatu importija moodulite impordist 16–100 % Hiina RVst ja vaid üks neist hankis mooduleid eranditult asjaomasest riigist. Nelja koostööd tegeva sõltumatu importija vaatlusaluse tootega seotud kasumlikkus oli uurimisperioodil keskmiselt 2,3 %.

(762) Väideti, et meetmete kehtestamine vaatlusaluse toote suhtes mõjutab negatiivselt importijate majandustegevust. Esiteks ei tohiks tollimaksude kehtestamine Hiina RVst pärit importi täielikult seisatada. Teiseks, kuigi võib eeldada, et meetmete kehtestamisel võib olla negatiivne mõju üksnes Hiina RVst importivate importijate finantsseisundile, siis muudest kolmandatest riikidest pärit impordi võimalikku suurenemist arvesse võttes peaks Hiina RVst importijatel olema võimalik oma tarneallikaid muuta.

(763) Üks huvitatud isik väitis, et tollimaksu mõju sõltumatutele importijatele alahinnati, sest puuduvad kohe kasutatavad alternatiivsed tarneallikad, mis võiksid tollimaksu kehtestamise korral asendada vaatlusaluse toote impordi Hiinast; tarneallika vahetamine on ka keeruline, sest tootmine asub peamiselt Hiina RVs ja vahetamisega kaasneksid märkimisväärsed lisakulud.

(764) Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et meetmete kehtestamine ei tohiks põhjustada Hiina RVst pärit vaatlusaluse toote impordi kadumist. Uurimine viitas sellele, et Hiina RVst pärit impordi võimalik vähenemine mõjutab eelkõige neid importijaid, kes hangivad vaatlusalust toodet eranditult Hiina RVst — see on nii ainult neljast ühe koostööd tegeva sõltumatu importija puhul. Seoses meetmete mõjuga sõltumatute importijate finantsseisundile ei välistatud, et see võib olla negatiivne, kuid järeldati, et see sõltub suures osas nende suutlikkusest vahetada tarneallikaid või kanda vähemalt osa hinnatõusust üle klientidele. Negatiivne mõju on veelgi väiksem ettevõtjate puhul, kes impordivad toodet ka muudest allikatest peale Hiina RV või impordivad ka muid tooteid peale vaatlusaluse toote. Seepärast leiab komisjon, et kuigi vaatlusaluse toote importijatele avaldub tõenäoliselt negatiivne mõju, on see üldiselt piiratud.

(765) Üks sõltumatu importija väitis, et uue tarnija toodetele üleminekuks tuleb kulutada märkimisväärses koguses tööaega ja raha. Sellega seoses esitati vastuseks lõplikule avalikustamisele väide, et kontrollimeeskonnale esitati kohapeale külastuse ajal asjaomased tõendid kauakestva katsetamise nõude kohta, mida importija peab täitma, enne kui ta teeb otsuse tarnida toodet konkreetselt eksportijalt.

(766) Tuleb tunnistada, et uue suhte loomine importija ja tarnija vahel võib põhjustada lisakulusid ja võtta aega (nt toote katsetamise tõttu). See ei kaalu siiski üles vajadust taastada turul aus konkurents. Samal ajal tundub tarnija vahetamine olevat tavapärane risk, mida importijad oma kutsetegevuses arvesse võtavad ja mis on seotud faktiga,

et fotoelektriliste toodete turg on välja kujunemas ja seetõttu toimub sel turul pidevalt muutusi (nt pankrotid, konsolideerimised), mistõttu tuleb tarnijat vahetada. Pealegi võib eeldada, et turule pidevalt tulevad uued (nt uue kasuteguriga) moodulitüübid nõuavad samuti katsetamist. Seega tundub uue toote (isegi samalt tarnijalt saadud) katsetamine olevat pigem tavapärane kui ebaharilik tegevus. Väide lükati seetõttu tagasi.

(767) Vastuseks lõplikule avalikustamisele kordasid kaks isikut väidet, et sõltumatute importijate huve ei olnud nõuetekohaselt arvesse võetud. Üks isik väitis, et huvitatud isikud ei saanud täiendavate koostööd tegevate importijate poolt küsimustikule antud vastuste mittekonfidentsiaalse versiooni puudumise tõttu teha nõuetekohast hindamist. Ta seadis kahtluse alla komisjoni hinnangu, mille kohaselt muude kolmandate riikide import liitu ilmselt suureneb ja võimaldab seega importijatel oma tarnijat vahetada, põhjendades seda sellega, et muude kolmandate riikide turud arenevad hoogsalt. Kõnealune isik väitis sellega seoses, et selline eeldus on vastuolus põhjenduses 749 esitatud järeldusega, mille kohaselt ei oleks import muudest kolmandatest riikidest eriti suur. Üks teine isik kahtles, kas komisjon järgis mittediskrimineerimise põhimõtet, sest liidu tootjatele omistati komisjoni hinnangus teistest ettevõtjatest suurem tähtsus.

(768) Esiteks on leidnud kinnitust, et ajutise dumpinguvastase määruse avaldamise järel täiendavate koostööd tegevate importijate saadud küsimustiku vastuste mittekonfidentsiaalne versioon lisati toimikusse huvitatud isikutele tutvumiseks. Teiseks ei ole oletused, et import muudest kolmandatest riikidest võib vastuseks Hiina RVst pärit impordi vähenemisele suureneda ja et selline suurenemine ei tohiks olla fotoelektriliste seadmete kasvavat ülemaailmset nõudlust arvesse võttes eriti suur, vastuolus. Ometi ei saa välistada, et sõltumatute importijate äritegevus kannatab teatavat kahju, samal ajal kui liidu tootmisharu võtab eeldatavast üle teatava osa varem Hiina RV toodetele kuulunud turuosast. Tuleb siiski märkida, et fotoelektriliste toodete turu kasv jätkub kokkuvõttes eeldatavasti pikaajaliselt, sest üha enamates kohtades on võrgupariteet saavutatud. Lõpuks tuleb selgitada, et nagu kõigi kaubanduse kaitsemeetmeid käsitlevate uurimiste puhul, kus hinnatakse liidu tootmisharu olukorda, et teha kindlaks, kas see kandis subsideeritud impordi tõttu olulist kahju, hinnati liidu huvide analüüsi käigus liidu tootmisharu huve võrdsel alusel teiste ettevõtjate, sealhulgas sõltumatute importijate huvidega. Samuti tuleb selgitada, et uurimine, kas liidu tootmisharu kandis olulist kahju, kuulub eelkõige algmääruse artikli 8 lõike 4 reguleerimisalasse ja selle sättega nähakse ette sellise uurimise suhtes kohaldatavad miinimumnõuded. Liidu huve analüüsitakse alles pärast kahjustava subsideerimise positiivset kindlaksmääramist kooskõlas algmääruse artiklis 31 sätestatud nõuetega. Sel põhjusel leiti, et asjaomaste meetmete tõenäoline negatiivne mõju teatavatele importijatele, eelkõige ainult Hiina RVst tooteid tarnivatele importijatele, ei kaalu üles meetmetest liidu tootmisharule tulenevat kasu ning ausast konkurentsist liidu fotoelektriliste toodete turule tulenevat keskmise tähtajaga ja pikaajalist kasu.

(769) Seetõttu järeldati, et meetmete kehtestamisel kavandatud suuruses võib olla teatav negatiivne mõju vaatlusaluse toote sõltumatute importijate olukorrale.

6.4. **Tootmisahela eelmise etapi ettevõtjate huvid**

(770) Tootmisahela eelmise etapi ettevõtjad tegelevad peamiselt tooraine tootmise ning uurimisaluse toote tootmisseadmete tootmise ja tehniliste küsimustega. Tootmisahela eelmise etapi ettevõtjatelt laekus küsimustikule kaheksa vastust. Kontrollimiseks külastati kaht ettevõtjat: ühte toorainetootjat ja ühte tootmisseadmete tootjat.

(771) Üldiselt oli kaheksa koostööd tegeva tootmisahela eelmise etapi ettevõtja uurimisaluse tootega seotud tegevuse suhe nende kogutegevusse uurimisperioodil väga erinev ning vaid ühel moodustas see 100 % tema majandustegevusest, samal ajal kui teistel jäi see vahemikku 6–80 %. Vaatlusaluse tootega seotud tegevus moodustas uurimisperioodil keskmiselt umbes 41 % koostööd tegevate tootmisahela eelmise etapi ettevõtjate kogutegevusest. Kaheksas koostööd tegevas tootmisahela eelmise etapi ettevõttes töötas uurimisperioodil umbes 4 200 inimest. Olenevalt segmendist ja äriühingust varieerus tulemus suurest kasumist väikese kahjumini. Uurimine näitas, et kahjumlikud ettevõtjad kandsid kahju liidu tootmisharu halvenenud seisundi tõttu, sest osa nende kaotatud kliente olid uurimisaluse toote tootjad liidus, ja tarbimise vähenemise tõttu. Pärast plaatide väljajätmist toote määratlusest peaksid selle toote liidu tootjad tollimaksu kehtestamisest kasu saama, kuna liidu tootmisharu suurendab eeldatavasti elementide ja moodulite tootmist.

(772) Tootmisahela eelmise etapi liidu ettevõtjate müük hõlmas liitu, Hiina RVd ja muid kolmandaid riike. Uurimisperioodil jaotus müük järgmiselt: keskmiselt umbes 20 % müüdi liitu, peaaegu 50 % Hiina RVsse ja umbes 30 % muudesse kolmandatesse riikidesse.

(773) Osa tootmisahela eelmise etapi ettevõtjaid väitsid, et tasakaalustusmeetmete kehtestamine mõjutaks nende majandustegevust negatiivselt, sest Hiina RV on nende peamine eksporditurg. Väideti, et tollimaksud piiraksid oluliselt vaatlusaluse toote importi Hiina RVst liitu, mille tulemusena vähendaks Hiina RV polükristalse räni ja tootmisseadmete importi liidust. Seetõttu peaksid tootmisahela eelmise etapi liidu ettevõtjad väidetavalt vähendama oma majandustegevust ja töötajate arvu.

(774) Tuleb märkida, et tollimaksu eesmärk on taastada võrdsed tingimused, mitte kaotada vaatlusaluse toote import Hiinast. Seega peaks import Hiinast jätkuvalt liidu turgu teataval tasemel varustama, kuid seda õiglaste hindade juures. Samuti näitas uurimine, et tootmisahela eelmise etapi liidu ettevõtjad tegutsevad maailmas eri riikide turgudel ega sõltu seetõttu üksnes Hiina RVsse eksportimisest. Seega on mõistlik eeldada, et ülemaailmsel fotoelektriliste toodete turul võiksid tootmisahela eelmise etapi liidu ettevõtjad tõenäoliselt kompenseerida edaspidise ekspordi vähenemise Hiina RVsse ekspordi arvel muudele turgudele, mis avalikult kättesaadavate turuuuringute kohaselt eeldatavasti kasvavad. Igal juhul on Hiina fotoelektriliste toodete turul juba praegu palju liigset tootmisvõimsust ning seepärast on kaheldav, kas liidu masinatootjad suudaksid lühikeses kuni keskpikas plaanis Hiina RVs rohkem tootmisseadmeid müüa.

(775) Huvitatud isikud väitsid, et enamik sisendeid fotoelektriliste toodete väärtusahelas on pärit liidust ja tollimaksude kehtestamine võib sellele soodsale olukorrale lõpu teha. Vastuseks lõplikule avalikustamisele juhtis üks isik tähelepanu sellele, et asjaomased meetmed võivad käesoleval juhul põhjustada olukorra, kus Hiina RV kehtestab meetmed liidu toodete suhtes.

(776) Sellega seoses eeldatakse, et Hiina import varustab liidu turgu ka tollimaksude kehtestamise korral. Pealegi prognoosivad mitu fotoelektrisektori avalikult kättesaadavat allikat, nt EPIA „Global Market Outlook for Photovoltaics 2013–2017", et nõudluse võimalik langus liidus peaks olema üksnes lühiajaline (2013. ja 2014. aastal) ja järgnevatel aastatel liidu tarbimine taas kasvab. Lisaks annab ebaausate kaubandustavade kõrvaldamine fotoelektriliste toodete turule tõenäoliselt võimaluse liidus keskpikas ja pikas plaanis jätkusuutlikult kasvada, millest peaksid kasu saama kõik liidu ettevõtjad. Lõpuks, mis puutub väitesse, et Hiina RV võib meetmete kehtestamise eest käesoleval juhul kätte maksta, siis tuleb meelde tuletada, et Hiina RV nagu iga teine WTO liige võib algatada kaubanduse kaitsemeetmete uurimise ainult põhjendatud juhtudel ja selline uurimine peab järgima WTO rangeid nõudeid. Komisjon jälgib selliseid uurimisi, et tagada WTO nõuetest kinnipidamine. Väide lükati seetõttu tagasi.

(777) Osa isikuid vaidlustasid väite, et liidus fotoelektrilisi tooteid tootvate tootmisahela eelmise etapi ettevõtjate väheneva ekspordi Hiina RVsse saaks korvata eksport teistele turgudele, ja väitsid, et tollimaks vähendab toote nõudlust kogu maailmas.

(778) Selle kohta tuleb kõigepealt märkida, et eeldatavasti ei peatu import Hiinast tollimaksu tõttu täielikult. Lisaks ei leitud uurimise käigus kogutud teabe põhjal, et Hiina RVst liidu turule saabuva impordi areng oleks seotud Hiina RV ekspordiga muudele turgudele. Pealegi prognoosivad avalikult kättesaadavad allikad, nt EPIA „Global Market Outlook for Photovoltaics 2013–2017", et fotoelektriliste toodete turg kasvab järgmistel aastatel kogu maailmas. Hiina fotoelektriliste toodete turul on märke sellest, et Hiina RV sisetarbimine kasvab oluliselt (nt EPIA osutatud märgid). Eeltoodut arvesse võttes ei ole oodata, et tootmisahela eelmise etapi liidu ettevõtjate eksport Hiina RVsse meetmete kehtestamise tõttu märkimisväärselt väheneks.

(779) Samuti tuleks märkida, et nõudluse langus liidus 2013. ja 2014. aastal võib avaldada tootmisahela eelmise etapi ettevõtjatele negatiivset mõju. Seda ei saa siiski seostada tollimaksuga, vähemalt mitte enamikku sellest. Pealegi on ebatõenäoline, et fotoelektrisektori jaoks masinaid tootvate liidu ettevõtjate eksport Hiina RVsse saaks märkimisväärselt kasvada isegi siis, kui Hiina tootjad suurendaksid oma tootmismahtu. Veel viitas uurimise käigus kogutud teave sellele, et masinatootjaid võib mõjutada ka Hiina

fotoelektrisektori 12. viisaastakukava, mille kohaselt peaks 2015. aastaks olema 80 % elementide tootmisseadmetest pärit Hiina RVst. Kui selline muutus saavutatakse kooskõlas WTO nõuetega, võib see veelgi enam piirata liidu masinatootjate võimalusi Hiina turul konkureerida. Eeltoodud väide lükati seetõttu tagasi.

(780) Hiina RV väitis oma vastuses lõplikule avalikustamisele, et fotoelektrisektori 12. viisaastakukava sisaldab üksnes teatavaid üldisi suunispõhimõtteid, mis ei ole siduvad, sest selle kavaga ei nähta ette täidesaatvat võimu ja seega ei tohiks seda pidada märgiks sellest, et liidu masinatootjate võimalus Hiina turul konkureerida on piiratud. Selle kohta tuleb märkida, et Hiina RV liigitas 12. viisaastakukavas fotoelektritööstuse strateegiliseks tootmisharuks ja avaldas ka fotoelektrisektori jaoks erikava. Hiina RV valitsus väljendas selles kavas oma toetust „parimatele ettevõtetele" ja „võtmetähtsusega ettevõtetele" ning lubas „edendada mitmesuguste fotoelektrisektorit toetavate meetmete rakendamist" ja „tagada üldiselt tööstust, rahandust, maksundust […] toetavate meetmete ettevalmistamine". Pealegi, kuna see kava sisaldab olulisi juhiseid, mida Hiina tootmisharu peab viie aasta jooksul järgima, on sellel väga suur mõju ärimaastikule nii Hiina RVs kui ka Hiina RVga äri tegevates riikides. Neid asjaolusid arvesse võttes on olemas kindlad märgid selle kohta, et kavaga piiratakse Hiina elemenditootjate valikuvabadust ja Hiina turule eksportivate liidu tootmisseadmete tootjate konkurentsisurvet. Seepärast lükati see väide tagasi.

(781) Üks koostööd tegev toorainetootja seadis kahtluse alla väljavaate, et teised turud korvavad tootmise vähenemise Hiina turul, sest Hiina RVs on suur installeeritud tootmisvõimsus, mida ei ole lihtne mujale rajada. See väide lükatakse tagasi, kuna puuduvad tõendid väidetava tootmise vähenemise kohta Hiina turul.

(782) Üks huvitatud isik seadis kahtluse alla ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 236 esitatud tootmisahela eelmise etapi ettevõtjate töötajate arvu. Tuleb selgitada, et 4 200 töötajat on küsimustikule antud vastuste kohaselt ainult koostööd tegevatel tootmisahela eelmise etapi ettevõtjatel, nagu seadmetootjatel ja polükristalse räni tarnijal, mitte kogu sektoril.

(783) Neid asjaolusid arvesse võttes leitakse, et tasakaalustusmeetmete mõju masinatootjatele ei oleks märkimisväärne, samal ajal kui mõju tooraine tarnijale võib lühiajalises plaanis olla Hiina RVsse suunatud müügi võimaliku vähenemise tõttu negatiivne.

6.5. **Tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate huvid**

(784) Tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad tegelevad peamiselt projektide väljatöötamise, turunduse ja kommunikatsiooni ning fotoelektriliste seadmete paigaldamisega. Tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate jaoks koostatud küsimustikule saadi 13 vastust, sh seitse ettevõtjatelt, kelle tegevus on otseselt seotud samasuguse tootega (projektide väljatöötajad ja seadmete paigaldajad), ning kuus vastust fotoelektrisektori teenuseosutajatelt (logistika, transport, suhtekorraldus jne), st ettevõtjatelt, kelle tegevus ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud. Üks küsimustiku vastus oli sõltumatult importijalt, kes osutus tootmisahela järgmise etapi ettevõtjaks, sest tema põhitegevus on seadmete paigaldamine (vt põhjendus 25).

(785) Ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 242 anti hinnang, et tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate (paigaldajate ja projektide väljatöötajate) uurimisaluse tootega seotud tegevus oli nende kogutegevusega võrreldes üldiselt erinev. Uurimisperioodil oli selle osakaal keskmiselt 41 %. Koostööd tegevate ettevõtjate uurimisaluse tootega seotud kasumlikkus oli uurimisperioodil keskmiselt umbes 11 %. Seitsmel koostööd tegeval tootmisahela järgmise etapi ettevõtjal oli uurimisperioodil umbes 550 töötajat.

(786) Mitu isikut väitis, et tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate käibe, kasumlikkuse ja tööhõive andmed, mille komisjon sai seitsme tootmisahela järgmise etapi ettevõtja küsimustiku vastustest, ei ole esinduslikud. AFASE esitas oma liikmete (paigaldajate) seas korraldatud „uuringu", mis näitas, et fotoelektriliste toodetega seotud tegevus on enamiku paigaldajate jaoks peamine sissetulekuallikas. AFASE väitis ka, et erinevalt ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 242 esitatud järeldustest oleks tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate, eriti paigaldajate kasumimarginaal vaid ühekohaline arv, mis ei võimaldaks tollimaksu enda kanda võtta.

(787) Ajutises dumpinguvastases määruses kasutatud andmete esinduslikkuse kohta tuleb märkida, et komisjon kasutas kõiki andmeid, mille eriküsimustikule vastanud tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad esitasid, ja AFASE esitatud teavet, nagu põhjenduses 737 selgitatud.

(788) Mis puudutab väidet, et fotoelektriliste toodetega seotud tegevus on paigaldajate peamine sissetulekuallikas, siis seitsme tootmisahela järgmise etapi ettevõtja (paigaldajad ja projektide väljatöötajad) küsimustiku vastuste täiendav analüüs kinnitas, et uurimisaluse samasuguse tootega otseselt seotud tegevus moodustab keskmiselt umbes 42 % nende ettevõtjate kogutegevusest ja kasumlikkus on keskmiselt 11 %. Kui aga võtta arvesse ka nende muud tegevust (mis ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud), kasvab sellise tegevuse üldine osakaal seitsmest ettevõtjast kolme puhul märgatavalt. Sel juhul oleks asjaomane määr uurimisperioodil vahemikus 45–100 %. Lisaks oleks seitsme ettevõtja (paigaldajad ja projektide väljatöötajad) fotoelektriliste toodetega seotud tegevuse ja uurimisaluse tootega otseselt mitteseotud tegevuse kasumlikkus keskmiselt 9 %. Seitsme ettevõtja ettevõtetes oleks uurimisperioodil fotoelektriliste toodetega seotud tegevuse, sealhulgas uurimisaluse tootega otseselt mitteseotud tegevuse valdkonnas ligikaudu 660 täistööajaga töökohta. Peale fotoelektrisektori projektide ja fotoelektriliste seadmete paigaldamise tegelesid need ettevõtjad ka tuuleenergiaseadmete paigaldamise ja elektriseadmete tootmisega.

(789) Leitakse, et meetmete mõju tootmisahela järgmise etapi ettevõtjatele tuleb eelkõige hinnata uurimisaluse tootega otseselt seotud tegevuse põhjal, mille kasumlikkus oli uurimisperioodil keskmiselt 11 %. Ent isegi kui seda hinnata fotoelektriliste toodetega seotud üldise tegevuse põhjal, mis ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud, ei muutu järeldused märkimisväärselt, sest erinevad arvessevõetavad tegurid, täpsemalt kasumlikkus ja suutlikkus osa tollimaksu enda kanda võtta, ei ole kokkuvõttes väga erinevad (kasumlikkus väheneb keskmiselt 11 %-lt keskmiselt 9 %-le). Üks isik, kelle valdustesse komisjon tegi kontrollkäigu, vaidlustas oma vastuses lõplikule avalikustamisele paigaldajate ja projektide väljatöötajate kasumlikkuse kohta tehtud järelduse esinduslikkuse, sest tema puhul põhineks see järeldus väidetavalt ainult ühel tehingul. See väide lükatakse tagasi, sest komisjon arvutas tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate kasumlikkuse kõigi andmete põhjal, mille tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad küsimustikule antud vastustes esitasid.

(790) AFASE liikmete seas korraldatud uuringu kohta tuleb esiteks märkida, et kõigil ettevõtjatel oli võimalik endast uurimise alguses teada anda ja vastata tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate jaoks koostatud eriküsimustikule, millega sooviti teavet, mis on vajalik, et hinnata tollimaksu mõju nendele ettevõtjatele. Teiseks ei avaldatud uuringus paigaldajate nimesid, mistõttu ei saanud kontrollida näiteks esitatud andmete asjakohasust ja usaldusväärsust. Kolmandaks käsitlesid mitu uuringu küsimust küll paigaldajate suutlikkust võimalik tollimaks enda kanda võtta, kuid uuring ei sisaldanud andmeid nende paigaldajate kasumi kohta uurimisperioodil ja sellest puudus seega meetmete mõju hindamiseks oluline teave. Sellest tulenevalt ei saanud esitatud uuringu põhjal sisulisi järeldusi teha.

(791) Väideti, et meetmed ei ole liidu huvides, sest need tõstavad moodulite hinda ja vähendavad sellega lõppkasutajate/tarbijate valmidust seadmeid paigaldada. Sellest tulenevalt oleks tootmisahela järgmise etapi ettevõtjatel palju vähem tellimusi ning nad peaksid vähendama oma majandustegevust. Kõnealune hinnang põhines uurimise käigus esitatud Prognosi uuringul, mis käsitles töökohtade võimalikku kadumist. Uuringus prognoositakse, et tollimaksude kehtestamise korral on väga suur osa töökohtadest liidu fotoelektriliste toodete turul ohus. Uuringus kasutatakse EPIA hinnangut, mille kohaselt oli 2011. aastal otseseid töökohti liidu fotoelektriliste toodete turu kõigis etappides, sealhulgas liidu tootjate, importijate ning tootmisahela eelmise ja järgmise etapi ettevõtjate juures, kokku 265 000. Võttes lähtepunktiks 2011. aasta hinnangu fotoelektriliste seadmetega otseselt seotud töökohtade koguarvu kohta, jõuti Prognosi uuringus järeldusele, et olenevalt tollimaksu määrast kaob kolme aasta jooksul praegusest 265 000 töökohast kuni 242 000. Enamik töökohti kaob väidetavalt järgneval kaubaturul, kus Prognosi andmete kohaselt töötas 2011. aastal umbes 220 000 inimest.

(792) Uurimine ei kinnitatud eespool esitatud stsenaariumi ning osutas palju väiksemale liidu fotoelektriliste toodete turuga otseselt seotud töökohtade arvule 2011. aastal, uurimisperioodil ja 2012. aastal.

(793) Kõigepealt tekkis uurimisel kahtlus, kas EPIA on fotoelektriliste toodetega otseselt seotud töökohtade koguarvu õigesti hinnanud. EPIAsse tehtud kontrollkäigu ajal selgus eelkõige, et selle järelduse (265 000 töötajat) alusandmed ei olnud täpsed ning nende põhjal ei saanud sellist järeldust teha. Tegelikult näitavad kontrollkäigu ajal saadud

andmed, et 2011. aasta kohta arvutatud fotoelektriliste toodetega otsestelt seotud töökohtade arvu vea ülemmäär võib olla kuni 20 %. Samuti sisaldab hinnang nii töökohtade arvu muudes Euroopa riikides väljaspool Euroopa Liitu kui ka töökohti, mis on seotud mitteuuritava kilest toodete turuga.

(794) Tuleb selgitada, et Euroopa fotoelektritööstuse ühenduse esitatud fotoelektriliste toodetega otseselt seotud töökohtade arvu hinnangu 20 % veamäär, mis võib rakenduda nii üles- kui ka allapoole, tuli ilmsiks EPIAsse korraldatud kontrollkäigu ajal. See näitab, kui raske on hinnata tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate töökohtade täpset arvu, sest andmete kogumiseks on vähe allikaid ja need on sageli üksteisega vastuolus.

(795) Isegi kui meetmete mõju analüüsimisel kasutati esialgset hinnangut töökohtade arvu kohta, tuleb nendest kahtlustest hoolimata teha järgmised märkused. Hinnang hõlmab töökohti Euroopa fotoelektriliste toodete turul 2011. aastal, kui liidus paigaldati väga suurel arvul fotoelektrilisi seadmeid (koguvõimsus umbes 20 GW). On mõistlik eeldada, et seoses seadmete paigaldamise vähenemisega kuni umbes 17,5 GW-ni uurimisperioodil ja 15 GW-ni 2012. aastal vähenes vastavalt ka töökohtade arv eelkõige tootmisahela järgmises etapis, mis on otseselt seotud seadmete paigaldamise tasemega. Ka avalikult kättesaadavas erialases ajakirjanduses märgiti, et suurimal siseturul ehk Saksamaal vähenes 2011. ja 2012. aasta vahel töökohtade arv fotoelektrisektoris, sealhulgas tootmises, 128 000-lt 100 000-le. Lisaks tekkisid uurimisel tõsised kahtlused, kas see arv ikka sisaldas vaid täistööajaga ja üksnes fotoelektrisektori töökohti. Sellega seoses selgus uurimise käigus, et eelkõige järgneval kaubaturul (seadmete paigaldamine) on fotoelektriliste toodetega seotud tegevus enamasti vaid üks osa palju laiemast majandustegevusest, mis hõlmab eeskätt kütte- ja elektriseadmete paigaldamist, torutöid ja muud taolist tegevust.

(796) Neid asjaolusid arvesse võttes on tõenäoline, et meetmete kehtestamine võib tõsta uurimisaluse toote hinda liidus, mistõttu paigaldatakse lühiajalises plaanis vähem fotoelektrilisi seadmeid. Sellest hoolimata võib see kõnealuses turusektoris töökohti järgmisi asjaolusid arvesse võttes üksnes vähesel määral negatiivselt mõjutada. Esiteks moodustab fotoelektriliste toodetega seotud tegevus vähemalt mõne paigaldaja jaoks üksnes osa tema majandustegevusest ja on lisaks hooajaline. Seepärast peaksid paigaldajad, juhul kui nõudlus fotoelektriliste seadmete järele väheneb, suutma tegeleda muu tegevusega. Kuna liidu tasandil kokku lepitud taastuvenergia ja energiatõhususe eesmärgid on liikmesriikidele õiguslikult siduvad, tähendab nõudluse vähenemine päikeseenergiaseadmete järele eeldatavasti suuremat nõudlust muude taastuvenergia vormide ja energiatõhususe järele. Paljudel tootmisahela järgmise etapi töötajatel on tõenäoliselt olemas vajalikud oskused, mida saab kõnealustes naabersektorites kasvanud nõudlust arvesse võttes rakendada. Teiseks peaks praegune kasum võimaldama paigaldajatel tootmisahela järgmises etapis (vt põhjendus 785) hinnatõusu osaliselt enda kanda võtta, vähendades seeläbi selle mõju lõpphindadele ja fotoelektriliste seadmete nõudlusele.

(797) Avalikult kättesaadavates prognoosides fotoelektriliste seadmete nõudluse kohta märgitakse, et sõltumata tollimaksu kehtestamisest nõudlus 2013. aastal tõenäoliselt väheneb (2013. aastal jääb seadmete paigaldamine vahemikku 9,8–16,5 GW), millel oleks igal juhul negatiivne mõju töökohtade arvule järgneval kaubaturul.

(798) Lõpuks tuleb märkida, et kõnealune fotoelektriliste seadmete hinnatõus toimub tõenäoliselt igal juhul, sest Hiina RVst liidu turule tarnitav toodang näib olevat suuresti kahjumlik ning selline olukord ei ole jätkusuutlik.

(799) Uurimise käigus kogutud teave kinnitas, et tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad on töökohti vähendanud, sest fotoelektriliste seadmete nõudlus kahanes liidus 2011.–2012. aastal umbes 5 GW võrra. Seda töökohtade arvu vähenemist ei saa seostada meetmetega, sest see järgis turu arengut. Lisaks prognoositakse, et nõudlus langeb 2013. ja 2014. aastal veelgi, mis toob tõenäoliselt kaasa töökohtade arvu täiendava vähenemise fotoelektrisektoris. Nõudluse sellist arengut prognoosisid suuremad uurimiskeskused juba enne uurimise algust ja seepärast ei saa töökohtade arvu vähenemist seostada meetmete kehtestamisega.

(800) Liidu tootmisharu esitas konsultatsioonifirma PricewaterhouseCoopers (edaspidi „PWC") uuringu meetmete võimaliku mõju kohta fotoelektriliste toodetega seotud töökohtadele. PWC uuringus on viidatud AFASE poolt enne ajutiste dumpinguvastaste tollimaksude kehtestamist esitatud ja põhjenduses 791 käsitletud Prognosi uuringule, milles prognoositi meetmete kehtestamisest tulenevat töökohtade arvu suurt vähenemist fotoelektriliste

toodete turul. PWC uuringus kritiseeriti Prognosi uuringut ja juhiti tähelepanu asjaolule, et Prognosi prognoositud töökohtade arvu vähenemine ületas liidus fotoelektrisektoris olemasolevate töökohtade arvu. Seoses tollimaksude mõjuga liidu turul jõudis PWC vastupidistele järeldustele kui Prognos ning prognoosis kokkuvõttes positiivset mõju liidu töökohtade arvule ja seda, et kasu kaalub üles tollimaksude võimaliku negatiivse mõju (nt nõudlusele).

(801) AFASE väitis, et komisjon ei avalikustanud allikat, mille alusel EPIA arvutas fotoelektriliste toodetega otseselt seotud töökohtade arvu hinnangu 20 % veamäära 2011. aasta kohta.

(802) Kõnealune 20 % veamäär, mis võib rakenduda nii üleskui ka allapoole, tuli ilmsiks EPIAsse korraldatud kontrollkäigu ajal. See näitab, kui raske on hinnata tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate töökohtade täpset arvu, sest andmete kogumiseks on vähe allikaid ja need on sageli üksteisega vastuolus.

(803) Osa isikuid väitsid oma vastuses lõplikule avalikustamisele, et komisjoni analüüsis ei mainitud fakti, et tollimaksud üksnes suurendavad töökohtade kadu, mis tuleneb fotoelektriliste seadmete paigaldamise vähenemisest pärast 2011. aastat. Väidetavalt on selline töökohtade kadu eriti tootmisahela järgmises etapis tihedalt seotud sellega, et fotoelektriliste seadmete paigaldajad sõltuvad päikeseenergiaseadmetest. Lisaks arvustas AFASE komisjoni selle pärast, et viimane ei ole nõuetekohaselt arvesse võtnud AFASE liikmete seas tehtud uuringut ja Ühendkuningriigi Solar Trade Association'i tehtud sarnast uuringut, milles on seda sõltuvust väidetavalt selgitatud.

(804) Mis puutub väitesse, et komisjon ei maininud tollimaksude mõju töökohtadele, tuleb viidata põhjendustele 799 ja 800, milles käsitletakse väiteid meetmete mõju kohta fotoelektrisektori töökohtadele ja tunnistatakse, et meetmed võivad tootmisahela järgmise etapi töökohti tõepoolest lühiajaliselt mõjutada.

(805) AFASE ja Ühendkuningriigi Solar Trade Association'i tehtud uuringute kohta tuleb märkida, et vastuseks lõplikule avalikustamisele esitati intervjueeritud äriühingute nimed. Uuringud olid siiski puudulikud, sest osa vastuseid olid näiteks mittetäielikud. Uuringute analüüs näitas järgmist. AFASE tehtud uuringu kohta tuleb kõigepealt märkida, et enamik 50 intervjueeritud paigaldajast vastasid, et nad tegutsevad ainult fotoelektriliste toodete turul. 15 paigaldajat 50st märkisid, et nad teostavad ka muud, fotoelektriliste toodetega mitteseotud tegevust, näiteks tegelevad kütte, elektriseadmete ja teataval määral tuuleenergiaga. Ühendkuningriigi uuringu puhul tegelesid 21 äriühingut 31 intervjueeritud äriühingust ka muu tegevusega peale fotoelektriliste seadmetega seotud tegevuse. See näitab, et peaaegu poolte projektide väljatöötajate ja paigaldajate puhul on ajutise dumpinguvastase määruse põhjenduses 247 muu tegevuse teostamise, näiteks elektri- ja kütteseadmete, torutööde ja muude rohelise energia seadmetega tegelemise suutlikkuse kohta esitatud järeldus õige. Tuleb siiski tunnistada, et see suutlikkus võib olla ajutises dumpinguvastases määruses oletatust väiksem. Seepärast võib selle leevendav mõju töökohtade kadumisele olla esialgselt eeldatust väiksem. Teiseks kasutab osa AFASE ja Ühendkuningriiki Solar Trade Association'i uuringuga hõlmatud ettevõtjaid juba liidus toodetud tooteid ja osa kavatsevad meetmete kehtestamise järel osta hinnatõusu vältimiseks mujal kui Hiinas valmistatud tooteid.

Seega võib eeldada, et nende sõltuvus Hiina impordist ja asjaomaste meetmete mõju on väiksem, sest neil on juurdepääs liidus toodetud toodetele. Kolmandaks ei võimaldanud meetmete mõju kõigi uuringusse kaasatud ettevõtjate äritegevusele käsitlenud hindamine teha hindamismeetodite suure erinevuse tõttu kindlaid järeldusi. Osa äriühinguid ei olnud isegi suutelised sellist mõju hindama. Neljandaks anti Ühendkuningriigi uuringus esitatud küsimusele selliste fotoelektrisektori projektide arvu kohta, mis võidakse tollimaksude kehtestamise korral lõpetada, väga erinevad vastused vahemikus „mitte palju" ja „kõik projektid". Osa ettevõtjaid ei suutnud seda arvu hinnata. Kummaski uuringus ei esitatud küsimust intervjueeritud ettevõtjate kasumlikkuse kohta, kuigi see on tollimaksust tuleneva hinnatõusu võimaliku enda kanda võtmise suutlikkuse hindamiseks tähtis.

(806) Mitu isikut väitis, et paigaldajatel ei ole lihtne tegevust muuta või muudele rohelise energia seadmetele üle minna, sest tehnoloogia ja oskusteave on väga erinevad. Seetõttu jääksid nad tollimaksu kehtestamise korral tööta. Lõpliku avalikustamise järel kordas seda väidet üks huvitatud isik, kelle sõnul on paigaldajad investeerinud märkimisväärselt vahendeid spetsialiseerumiseks fotoelektrilistele seadmetele (nt väljaõppesse) ning see näitab, et nad keskenduvad peamiselt fotoelektrisektorile ega suuda oma tegevust hõlpsasti muuta.

(807) See väide oli ebapiisavalt põhjendatud, sest asjaomane isik ei tõendanud, milliseid teadmisi peaks paigaldaja täpsemalt omandama ning kui keeruline ja kallis nende omandamine on. Hoolimata sellest tunnistavad institutsioonid, et paigaldajad on omandanud fotoelektriliste moodulite paigaldamisele eriomase oskusteabe. See oskusteave omandati siiski suhteliselt hiljuti ja see lisandub paigaldajate varasematele eriteadmistele elektri- ja kütteseadmete, torutööde ja muu sarnase tegevuse valdkonnas. See omandati ka vastuseks ebaausatele kaubandustavadele, nimelt subsideeritud impordi massilisele sissevoolule Hiina RVst. Sõltumata paigaldajate töötajate erioskustest tuleb seda väidet kaaluda paralleelselt põhjendustes 792–800 esitatud analüüsiga tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate tööhõiveolukorra kohta; sellele olukorrale võib lühiajaliselt avalduda negatiivne mõju, kuid jätkusuutliku kaubanduse tõttu paigaldajate tööhõive keskpikas ja pikaajalises plaanis suureneb. Seepärast lükati see väide tagasi.

(808) Mitu isikut seadsid kahtluse alla tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate suutlikkuse võimalik hinnatõus vähemalt osaliselt enda kanda võtta. See väide ei olnud piisavalt põhjendatud, mistõttu ei olnud võimalik hinnata selle õigsust. Vaatlusaluse tootega otseselt seotud, koostööd tegevate tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate kasumlikkus hinnati keskmiselt umbes 11 %-le, mis võimaldab kõnealustel ettevõtjatel hinnatõusu — kui see aset leiab — vähemalt osaliselt enda kanda võtta. Sellega seoses meenutatakse, et hinnad on üldiselt langustrendis.

(809) Osa isikuid viitasid vastuseks lõplikule avalikustamisele taas tõsisele ohule, et päikeseenergiatoodete nõudlus liidus meetmete kehtestamise tagajärjel väheneb, mis nende isikute sõnul räägib meetmete kehtestamise vastu. Üks isik väitis, et päikeseenergia nõudluse hinnaelastsus on praegu kõrge ja isegi piiratud päikeseenergiatoodete hinnatõus põhjustab praegu nõudluse suurt vähenemist. Selle isiku hinnangu kohaselt võib 30 % tasakaalustav tollimaks vähendada nõudlust 8 GW võrra ja 50 % tollimaks vähendaks nõudlust 10 GW võrra. AFASE viitas selle küsimusega seoses ühe turuanalüütiku uuringule, milles samuti prognoositakse 50 % tollimaksu korral nõudluse vähenemist kuni 2 GW võrra 2013. aastal, st palju väiksemat vähenemist.

(810) Kuigi huvitatud isikud esitasid uurimise ajal eespool viidatud kahanemisstsenaariumidele lisaks veel teisi stsenaariume, ei sisaldanud need võrreldavaid tulemusi. Ei saa küll välistada, et tollimaksud võivad põhjustada fotoelektriliste seadmete nõudluse vähenemist, kuid sellise mõju suurust on raske kindlaks teha, võttes arvesse fotoelektriliste seadmete atraktiivsust liidus mõjutavaid erinevaid tegureid. Lisaks, isegi kui selline vähenemine lühiajaliselt toimub, kaalub ausast kaubandusest tulenev keskmise tähtajaga ja pikaajaline kasu lühiajalise negatiivse mõju eeldatavasti üles. AFASE on ise tunnistanud, et nõudluse ja tollimaksude vahelist otsest seost saab hinnata alles pärast tollimaksude kehtestamist. Seepärast lükati see väide tagasi.

(811) Nagu põhjenduses 784 märgitud, saadi kuus küsimustiku vastust fotoelektrisektori teenuse osutajatelt (logistika, transport, suhtekorraldus jne), st ettevõtjatelt, kelle tegevus ei ole uurimisaluse tootega otseselt seotud. Vastused sisaldasid andmeid fotoelektriliste toodetega seotud tegevuse suhtelise tähtsuse kohta võrreldes asjaomaste koostööd tegevate ettevõtjate kogutegevusega. Olgugi et vastustes oli teatavaid puudusi, võimaldasid esitatud andmed hinnata, et nende ettevõtjate fotoelektriliste toodetega seotud tegevus on nende kogutegevusega võrreldes tähtsusetu. Fotoelektriliste toodetega seotud tegevus moodustas keskmiselt umbes 5 % nende kogukäibest ja umbes 8 % töökohtade koguarvust. Keskmine kasumlikkus oli umbes 7 %. Tuleb siiski märkida, et kasumlikkuse andmed ei olnud täielikud, sest kõik ettevõtjad ei esitanud selle kohta teavet. Seepärast järeldati, et meetmete võimalik mõju fotoelektrisektori teenuse osutajate majanduslikule olukorrale on tõenäoliselt tähtsusetu.

(812) Neid asjaolusid arvesse võttes leiti, et niivõrd kui tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad ei suuda tollimaksu enda kanda võtta oleks meetmete mõju neile lühiajalises plaanis piiratud ulatuses negatiivne, sest seadmete paigaldamine väheneb rohkem kui suuremate uurimiskeskuste esitatud võrdlusstsenaariumis tollimaksudeta olukorra kohta. Hoolimata fotoelektriliste seadmete nõudluse tõenäolisest vähenemisest peaksid paigaldajad suutma tegelda muu tegevusega, olgu see siis seotud muude rohelise energia allikatega või paigaldajate peamise majandustegevusega, nagu eespool osutatud. Seega järeldati, et esitatud andmeid arvesse võttes on meetmete võimalik mõju fotoelektrisektori teenuse osutajate majanduslikule olukorrale tõenäoliselt tähtsusetu.

6.6. **Lõppkasutajate (tarbijate) huvid**

(813) Ükski otseselt lõppkasutajate huve esindav isik (nt tarbijaühing) ei esitanud vastuväiteid. Käesoleval juhul viidatakse kaht liiki lõppkasutajatele: tarbijatele (kodumajapidamised) ja teistele lõppkasutajatele (nt asutused, teised investorid). Uurimise käigus selgus, et tarbijate tellitud oli üksnes ligikaudu veerand praegu liidus olevatest fotoelektrilistest seadmetest (väiksemad katusele paigaldatavad seadmed). Muud seadmed (maapinnale paigaldatavad, suuremate mõõtmetega tööstuslikuks ja kaubanduslikuks kasutamiseks ette nähtud seadmed) olid tellinud teised lõppkasutajad.

(814) Mitu isikut väitis, et meetmete kehtestamisel tabab tarbijaid fotoelektriliste moodulite hinnatõus. Ehkki tollimaksude tõttu fotoelektriliste moodulite hinnad ELi turul eeldatavasti veidi tõusevad, on tõenäoline, et tarbijaid ja teisi lõppkasutajaid mõjutab see üksnes piiratud ulatuses, sest uurimisel selgus, et mooduli hind moodustab kuni 50 % fotoelektrilise seadme kogukulust. Seoses projektide väljatöötajate ja paigaldajate teenitud kasumimarginaalidega on mõistlik eeldada, et mooduli lõplik hinnatõus võib tarbija jaoks leida vähemalt osalise leevenduse. Kättesaadavate tõendite põhjal jõuti järeldusele, et kavandatava tollimaksu võtab vähemalt osaliselt enda kanda tarneahel ning see ei pruugi seega tingimata kaasa tuua hinnatõusu jaetasandi tarbijate jaoks.

(815) Samuti tuleb märkida, et tollimaksude kehtestamata jätmise korral jääb liidu tootmisharu tõenäolisel kadumisel tarbijatele tulevikus üksnes üks moodulite tarnealikas. Kõnealuse stsenaariumi korral tugevdaksid Hiina eksportivad tootjad oma väga head turupositsiooni veelgi ning ka see võib endaga lühikeses ja keskpikas plaanis kaasa tuua hinnatõusu tarbijate/lõppkasutajate kahjuks. Nagu eespool märgitud, toimub hinnatõus tõenäoliselt niikuinii, võttes arvesse asjaolu, et Hiina RV tootmine on kahjumlik.

(816) Osa isikuid väitsid, et tollimaks tõstaks uurimisaluse toote hinda. Seetõttu väheneks fotoelektriliste seadmete nõudlus, sest need oleksid tarbijate jaoks liiga kallid ja pakuksid teistele investoritele liiga vähe huvi.

(817) Nagu põhjenduses 752 juba märgitud, võivad hinnad küll meetmete kehtestamise tõttu ajutiselt tõusta, kuid üldiselt on hinnad langustrendis, nagu kinnitavad mitu avalikult kättesaadavat allikat. Väide lükati seetõttu tagasi. Kuigi meetmetest tuleneda võiva hinnatõusu ja sellele järgneda võiva nõudluse vähenemise suurust on raske täpselt kindlaks määrata, tuleb silmas pidada teatavaid asjaolusid. Esiteks moodustab uurimisalune toode kuni 50 % fotoelektrilise seadme kogukulust ja seetõttu saab tollimaksu vähemalt osaliselt üle kanda. Teiseks on tõenäoline, et liidu tootmisharu konkurents juba liidu turul tegutsevate kolmandate riikide tootjatega hoiab hinnad all. Samal ajal peaks liidu tootmisharu suutma saavutada paremaid finantstulemusi tänu mastaabisäästule, mis tuleneb tootmisrajatiste paremast rakendamisest ja tootmiskulude vähenemisest. Kolmandaks on fotoelektriliste seadmete nõudlus seotud nii uurimisaluse toote hinnatasemega kui ka soodustariifide tasemega. Kuna nõudlus on praegu 2011. aasta ja uurimisperioodiga võrreldes väike, võib eeldada, et soodustariifid ei vähene nii kiiresti kui vaatlusalusel perioodil ja võimaldavad pidevalt fotoelektrisektori projektidesse investeerida. Väide lükati seetõttu tagasi.

(818) Vastuseks lõplikule avalikustamisele vaidlustas üks isik eespool esitatud mõttekäigu. Ta väitis, et meetmete kehtestamise järel ei saa hindade langustrend jätkuda. Kõnealune isik tuletas meelde, et meetmed suurendavad oluliselt kulusid, mida ei saa kulude muu vähendamise ja/või kolmandatest riikidest pärit impordiga täielikult kompenseerida. Lisaks korrati väidet, et liidu tootmisharu ei suuda teha uusi investeeringuid tootmisrajatistesse ja masinatesse ning tootmisahela järgmise etapi ettevõtjad saavad 11 % kasumimarginaali juures ainult väikese osa kuludest enda kanda võtta. Puuduvad ka tõendid selle kohta, et hinnatõusu võivad kompenseerida soodustariifid.

(819) Tuleb meelde tuletada, et erinevalt nimetatud väitest eeldatakse mitte seda, et meetmetest tulenev hinnatõus täielikult kompenseeritakse, vaid pigem seda, et see hinnatõus on ajutine (vt ajutise dumpinguvastase määruse põhjendus 247). Selline hinnatõus võib Hiina subsideeritud toodete ja muude kui Hiina toodete hindade erinevusest tõesti tuleneda. Uurimise ajal kogutud teabe põhjal võib siiski väita, et hinnatõusu võivad tootmisahela järgmise etapi kasumeid arvesse võttes (need on keskmiselt 11 %) osaliselt kompenseerida hulk tegureid. Mis puutub selliste tõendite väidetavasse puudumisse, mis näitavad, et hinnatõusu võivad kompenseerida soodustariifid, siis on

mõistlik oletada, et soodustariife korrigeeritakse aja jooksul kooskõlas hindade muutumisega projektide jaoks.

(820) Üks isik väitis, et alates 2013. aasta märtsist tõusis moodulite hind liidus 20 % ja alates 2013. aastast on tõsine varude puudus. See väide ei olnud põhjendatud; vastupidi, avalikud teabeallikad kinnitavad, et hinnad olid 2013. aasta teises kvartalis suhteliselt stabiilsed. Isegi kui see teave oli õige, kajastaks see üksnes fakti, et impordi registreerimise järel võetakse hinnas arvesse võimaliku tasakaalustava tollimaksu ohtu. Väide lükati seetõttu tagasi.

(821) Üks teine isik väitis, et fotoelektrisektori projektid ei too investorile tulu, kui soodustariifide kärpimine ei toimu korrelatsioonis projektikulude vähenemisega, sealhulgas moodulite hinnalangusega, sest viimased moodustavad märkimisväärse osa projekti kuludest. Sellega seoses väideti, et kuna tollimaksud tõstavad hinda, ohustaks need paljude fotoelektrisektori projektide elujõulisust.

(822) Nagu põhjenduses 752 märgitud, näib uurimisaluse toote hind olevat üldises langustrendis. Lisaks väheneb turul soodustariifide tähtsus, sest mitmes piirkonnas saavutatakse tõenäoliselt võrgupariteet. Väide, et fotoelektriliste moodulite hind võib fotoelektrisektori projekte negatiivselt mõjutada ja ohustada nende elujõulisust, lükati neil põhjustel tagasi.

(823) Üks huvitatud isik esitas sisemudeli selle tõendamiseks, et tollimaksu kohaldamine ohustaks paljude fotoelektrisektori projektide elujõulisust.

(824) See mudel ei võimaldanud nõuetekohaselt kindlaks määrata, mil määral võiks fotoelektrilistesse seadmetesse investeerimise atraktiivsus (nt investeeringutasuvus) uurimisaluse toote hinnatõusu korral väheneda. Mudelis kasutatud eeldus, et tollimaks kantakse täielikult üle lõppkasutajatele või tarbijatele, on siiski tootmisahela järgmise etapi ettevõtjate praegusi kasumimarginaale arvesse võttes ebatõenäoline. Pealegi ei põhine investeerimisotsus ainult moodulite hinnal, vaid sõltub ka paljudest muudest teguritest, sealhulgas fotoelektriliste seadmete jaoks üldise soodsa raamistiku olemasolust asjaomases riigis ja toetuse tasemest võrreldes elektrienergia hinnaga (võrgupariteedi jaoks). See väide tuli seetõttu tagasi lükata.

(825) Neid asjaolusid arvesse võttes leitakse, et meetmete kehtestamisel oleks üldiselt piiratud mõju tarbijatele ja teistele lõppkasutajatele. See ei sõltu riiklike toetuskavade rollist fotoelektriliste seadmete nõudluse suurendamisel. Kui riiklikud toetuskavad kohandatakse päikesepaneelide kõrgemate hindadega (kõrgemate soodustariifide abil), võib mõju tarbijatele olla olematu.

6.7. **Muud väited**

(826) Osa isikuid väitsid, et liidu tootmisharu ei suuda varustada liidu turgu nõutavas koguses ning seega tekib tasakaalustavate tollimaksude kehtestamisel liidus tõsine tootepuuduse oht, mis võib vaatlusaluse toote hinda veelgi tõsta.

(827) Uurimise käigus leiti, et see väide ei ole põhjendatud. Liidu tootmisharu on alates 2009. aastast oma tootmisvõimsust alakoormusega kasutanud. Uurimisperioodil kasutati liidus moodulite tootmisvõimsust 41 % ulatuses, millele lisandus umbes 5,7 GW suurune varuvõimsus; elementide tootmisvõimsust kasutati liidus 63 % ulatuses koos ligikaudu 1,2 GW suuruse varuvõimsusega. Seepärast suudaks liidu tootmisharu varuvõimsuse tõttu konkureerida lühikeses plaanis täiendavale turuosale. Ka keskpikas plaanis on mõistlik eeldada, et liidu tootmisharu suurendab oma tootmisvõimsust, et saavutada suuremat mastaabisäästu ja alandada hindu. Lisaks on maailmas olemas muud tarneallikad, mis on esindatud ka liidu turul ja mis suudaksid Hiina toodete impordi vähenemise korral liidu turul konkureerida. Uurimise käigus selgus, et praegune väljaspool liitu asuv muude riikide kui Hiina toodangu varuvõimsus oli uurimisperioodil moodulite segmendis 5,6 GW ja elementide segmendis 6 GW. Seega saab järeldada, et liidu ja väljaspool liitu asuvate tootjate varuvõimsus kokku on piisav, et võimalikku Hiina impordi vähenemist lühiajalises plaanis täiendada vastavalt fotoelektriliste seadmete nõudlusele ELis,

mida suuremad uurimiskeskused, näiteks EPIA, on 2013. aastaks (vahemikus 9,8–16,5 GW) ja 2014. aastaks (vahemikus 9–17,1 GW) prognoosinud.

(828) Isegi kui eeldada väiksemat liidu tootmisvõimsusust (vt põhjendus 545), oleks liidu ja kolmandate riikide varuvõimsus kokku piisav, et kompenseerida lühiajaliselt Hiina impordi võimalikku vähenemist. Ka keskpikas plaanis on mõistlik eeldada, et liidu tootmisharu suurendab oma tootmisvõimsust, et saavutada mastaabisääst, mis võimaldab hindu veelgi alandada. See väide lükati seetõttu tagasi.

(829) Osa isikuid väitsid ka, et tollimaksude kehtestamine vaatlusaluse toote suhtes kahjustab fotoelektriliste toodete turu arengut Euroopas ning seega ei saavutata ELi 2020. aasta tegevuskava taastuvate energiaallikatega seotud eesmärke ja ELi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist.

(830) Esiteks ei sõltu 2020. aasta eesmärgid üksnes päikeseenergiast. Võrdselt olulised on ka muud rohelise energia liigid, nagu tuule-, biomassi-, hüdroenergia jms. Kuna 2020. aasta eesmärkides ei omistata päikeseenergiale konkreetset osakaalu, siis eeldatakse, et veidi väiksem fotoelektriliste seadmete arv ei suurenda 2020. aasta tegevuskava kogukulu. Pealegi on päikesepaneelide hind vaid üks paljudest teguritest, mis on üliolulised fotoelektrisektori arenguks liidus. Samavõrd olulised on soodne õigus- ja finantsraamistik liidu ja riikide tasandil, parem juurdepääs taastuvenergiaprojektide rahastamisele ning investeeringud teadus- ja arendustegevusse. Mis puutub päikeseenergiasse tehtavate investeeringute rahastamisse, siis tollimaksude kehtestamine parandab liidu tootmisharu ja kogu fotoelektrisektori olukorda. Tõenäoliselt paraneb seetõttu ka nii liidu tootmisharu kui ka fotoelektrisektori investorite juurdepääs kapitalile. Lisaks tuleb meelde tuletada, et tollimaksu eesmärk on taastada aus konkurents, mitte lõpetada Hiina import. Kui vaatlusaluse toote hind peaks tõusma, lubavad tõendid järgneval kaubaturul saadud kasumite kohta eeldada, et hinnatõusu võtavad osaliselt enda kanda järgneva kaubaturu ettevõtjad. Seepärast ei peaks moodulite hind lõppkasutajate/tarbijate jaoks märkimisväärselt tõusma ning nõudlus päikeseenergiaseadmete järele võiks säilida prognoositud ulatuses.

(831) Eespool märgitu põhjal järeldatakse, et üldiselt ei oleks meetmete kehtestamisel olulist negatiivset mõju ELi muudele poliitikameetmetele.

6.8. **Liidu huvide kokkuvõte**

(832) Üldine positiivne mõju liidu tootmisharule kaalub üles võimaliku negatiivse mõju teistele ettevõtjatele fotoelektriliste toodete turul, samuti lõppkasutajatele (tarbijatele).

(833) Seda arvesse võttes leitakse, et liidu huvide kohta kättesaadavate andmete alusel puuduvad mõjuvad põhjused, mis õigustaksid Hiina RVst pärit vaatlusaluse toote impordi suhtes lõplike meetmete kehtestamata jätmist.

7. **LÕPLIKUD TASAKAALUSTUSMEETMED**

(834) Subsideerimise, kahju, põhjuslike seoste ja liidu huvide kohta tehtud järeldusi arvesse võttes tuleks kehtestada lõplikud tasakaalustusmeetmed, et subsideeritud import ei tekitaks liidu tootmisharule täiendavat kahju.

7.1. **Kahju kõrvaldamist võimaldav tase**

(835) Kõnealuste meetmete taseme määramisel võeti arvesse kindlakstehtud subsiidiumimarginaale ning liidu tootjatele tekitatud kahju kõrvaldamiseks vajalikku tollimaksumäära, ilma et ületataks kindlakstehtud subsiidiumimarginaale.

(836) Kahjustava subsideerimise mõju kaotamiseks vajaliku tollimaksumäära arvutamisel võeti arvesse, et meetmed peaksid võimaldama liidu tootmisharul katta oma

tootmiskulud ja saada sellist maksueelset kasumit, mida kõnealusel tootmisharul oleks liidus tavapärastes konkurentsitingimustes, st subsideeritud impordi puudumise korral, samasuguse toote müügist mõistlikult võimalik teenida. Üldkohtu praktika kohaselt on see kasum vaatlusaluse perioodi alguse aegne, st subsideeritud impordi kasvu eelne kasum. Seetõttu määrati kasumi suuruseks 8 %, lähtudes ELi tootmisharu moodulite ja elementidega seotud keskmisest kaalutud kasumist 2009. ja 2010. aastal, kui see oli kasumlik.

(837) Liidu tootmisharu väitis pärast lõplikku avalikustamist, et kasumlikkuse tasemena, mida liidu tootmisharu võib subsideeritud impordi puudumisel mõistlikult saavutada, tuleks kasutada pigem 2010. aasta kasumlikkust, mitte 2009. ja 2010. aasta keskmist kasumimarginaali. Väideti, et 2009. aasta kasumlikkus oli ebapiisav ja kõnealuse kahe aasta olukord on selgelt erinev, võttes eelkõige arvesse 2010. aasta toimunud tarbimise arengut, mis leevendas sel aasta subsideerimise mõju. Sellega seoses tuleb märkida, et kahju kõrvaldamist võimaldava taseme kindlaksmääramisel on ebaoluline, kas liidu tootmisharu saavutatud keskmine kasumimarginaal oli „ebapiisav". Kahju kõrvaldamist võimaldav tase peaks põhinema kasumil, mida võib subsideeritud impordi puudumisel mõistlikult saada. Uurimisasutuste tava kohaselt leitakse, et see tase oli saavutatud vaatlusaluse perioodi alguses. Kuna käesoleval juhul sai liidu tootmisharu vaatlusaluse perioodi alguses 2009. aastal elementide müügist kahjumit, oli see metoodika ebasobiv ja kahju kõrvaldamist võimaldava taseme kindlaksmääramise usaldusväärsemaks aluseks peeti vaatlusaluse perioodi esimese ja teise aasta keskmist kasumimarginaali. Sellega seoses leiti ka, et kõnealuse kahe aasta erinev olukord oli ebaoluline.

(838) Üks teine isik kordas väidet, et moodulite ja elementide jaoks tuleks kindlaks määrata erinevad kasumieesmärgid, sest nende tootetüüpide kasumlikkuse arengusuundumus oli vaatlusalusel perioodil erinev. Kuigi näitajad esitati eraldi iga tootetüübi kohta, puudutavad iga näitaja kohta tehtud järeldused uurimisalust toodet tervikuna. Samuti tuleb meelde tuletada, et moodulid ja elemendid on üks toode ja seepärast tehti subsiidiumimarginaalid ja kahju kõrvaldamist võimaldav tase kindlaks selle alusel.

(839) Selle põhjal arvutati liidu tootmisharu jaoks samasuguse toote mittekahjustav hind. Selle hinna saamiseks liideti eespool nimetatud 8 % kasumimarginaal valimisse kaasatud liidu tootjate tootmiskulule uurimisperioodil.

(840) Seejärel määrati kindlaks vajalik hinnatõus, milleks võrreldi valimisse kaasatud Hiina RVs asuvate koostööd tegevate eksportivate tootjate kaalutud keskmist impordihinda, mis oli kindlaks määratud hinna allalöömise arvutustes ja mida oli nõuetekohaselt kohandatud impordikulude ja tollimaksude arvesse võtmiseks, samasuguse toote kaalutud keskmise mittekahjustava hinnaga, millega valimisse kaasatud liidu tootjad müüsid uurimisperioodil tooteid liidu turul. Seejärel väljendati kõik võrdluse tulemusel kindlaks tehtud erinevused protsendimäärana kaalutud keskmisest CIF-impordihinnast.

(841) Üks isik väitis, et valimisse kaasatud liidu tootjad keskendusid kallima hinnaga toodete turule, näiteks elamutes kasutamiseks ettenähtud seadmete ja väikeste kaubanduslikuks kasutamiseks ettenähtud seadmete sektorile, mille soodustariifid olid kõrgemad, ja leidis, et liidu tootmisharu müügihinda tuleks seetõttu vastavalt kohandada. Tuleb märkida, et see väide ei tohiks olla kahjumimarginaali arvutamisel määrav, sest uurimine näitas, et liidu tootjad ei olnud kasumlikud.

7.2. **Lõplikud meetmed**

(842) Eespool esitatud asjaolusid arvesse võttes ja kooskõlas algmääruse artikliga 15 leitakse, et Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja põhikomponentide (elementide) suhtes tuleks kehtestada lõplik tasakaalustav tollimaks sellisel tasemel, mis vastaks subsiidiumi- või kahjumarginaali määrale, olenevalt sellest, kumb on väiksem. Käesoleval juhul tuleks tollimaksumäär kehtestada vastavalt kindlakstehtud subsiidiumimarginaali määrale.

(843) Võttes arvesse Hiina eksportivate tootjate koostöö kõrget taset, määrati „kõigi teiste äriühingute" tollimaks samale tasemele kui vastavalt kas valimisse kaasatud või uurimises koostööd teinud äriühingute suhtes kehtestatud tollimaksu suurim määr. „Kõigi teiste äriühingute" puhul kehtivat tollimaksu kohaldatakse ka nende äriühingute suhtes, kes ei teinud uurimises koostööd.

(844) Lisas loetletud valimisse mittekaasatud koostööd tegevate Hiina äriühingute suhtes kehtestatakse lõplik tollimaksumäär, mis on võrdne valimisse kaasatud äriühingute kaalutud keskmise tollimaksumääraga.

(845) Neid asjaolusid arvesse võttes on kehtestatava tollimaksu määrad järgmised:

Äriühing	Subsiidiumimarginaal	Kahjumarginaal	Tasakaalustav tollimaks
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	4,9 %	46,3 %	4,9 %
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3 %	41,8 %	6,3 %
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science and Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	3,5 %	48,2 %	3,5 %
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	5,0 %	56,5 %	5,0 %
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	11,5 %	58,2 %	11,5 %
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	11,5 %	58,2 %	11,5 %
Delsolar (Wujiang) Co. Ltd	*vähese tähtsusega abi*	64,9 %	0,0 %
Renesola Jiangsu Ltd Renesola Zhejiang Ltd	4,6 %	80,1 %	4,6 %
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	6,5 %	60,1 %	6,5 %
Lisas loetletud äriühingud	6,4 %	51,1 %	6,4 %
Kõik teised äriühingud	11,5 %	80,1 %	11,5 %

(846) Eespool nimetatud lõplikud tasakaalustusmeetmed kehtestatakse väärtuselise tollimaksuna.

(847) Käesoleva määrusega äriühingute suhtes kehtestatavad individuaalsed tasakaalustava tollimaksu määrad määrati kindlaks käesoleva uurimise järelduste põhjal. Seepärast kajastavad need olukorda, mis tehti kõnealuste äriühingute puhul uurimise ajal kindlaks. Nimetatud tollimaksumäärasid (erinevalt „kõigi teiste äriühingute" suhtes kohaldatavast üleriigilisest tollimaksust) kohaldatakse seega üksnes nende toodete impordi suhtes, mis on pärit asjaomasest riigist ning mille on tootnud nimetatud äriühingud (st konkreetsed nimetatud juriidilised isikud). Neid määrasid ei kohaldata imporditavate toodete suhtes, mille tootja on äriühing, kelle nime ja aadressi ei ole artiklis 1 konkreetselt nimetatud (sh konkreetselt nimetatud äriühingutega seotud üksused), ning nende puhul kehtib „kõigi teiste äriühingute" suhtes kohaldatav tollimaksumäär.

(848) Iga taotlus kohaldada konkreetsete äriühingute jaoks ette nähtud individuaalse tasakaalustava tollimaksu määrasid (nt pärast juriidilise isiku nimevahetust või uue tootmis- või müügiüksuse asutamist) tuleks viivitamata saata komisjonile ([1]) koos kõigi vajalike andmetega, eelkõige teabega muudatuste kohta äriühingu tootmistegevuses, omamaises või eksportmüügis, mis on seotud näiteks kõnealuse nimevahetuse või muutusega tootmis- või müügiüksustes. Vajaduse korral muudetakse sellele vastavalt määrust, ajakohastades nende äriühingute loetelu, kelle suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid.

(849) Et tagada tasakaalustava tollimaksu nõuetekohane jõustamine, tuleks jääktollimaksumäära kohaldada nii koostööst hoiduvate eksportivate tootjate suhtes kui ka nende tootjate suhtes, kes uurimisperioodil liitu ei eksportinud.

(850) Meetmed kehtestatakse selleks, et võimaldada liidu tootjatel subsiidiumi kahjustavast mõjust taastuda. Võimalik kasu liidu tootjatele ei ole esialgu tasakaalus teistele liidu ettevõtjatele tekkivate kuludega, kuid seda tasakaalustamatust leevendaks tootmise suurendamine ja/või taasalustamine liidus. Kavandatud stsenaarium, st tootmise suurendamine liidus, ei pruugi siiski olla kooskõlas selle muutliku turu arenguga. Moodulite tarbimine liidus kasvas 2009.–2011. aastal 264 % ning vähenes 2011. aasta ja uurimisperioodi vahelise kuue kuu jooksul jälle 43 protsendipunkti võrra. Muutlikkus on veelgi silmatorkavam, kui vaadelda ajavahemikku 2006–2011, mil moodulite tarbimine liidus kasvas vähem kui 1 GW-lt peaaegu 20 GW-le, mis tähendab umbes 2 000 % kasvu vaid viie aasta jooksul. Eeldada võib sellise muutlikkuse jätkumist ja ettevõtjate ühenduste avaldatud prognooside kohaselt on eri stsenaariumide erinevus isegi keskpikas plaanis ehk 2014.–2015. aastal 100 % ja üle selle.

(851) Neil põhjustel peetakse sellistel erandlikel asjaoludel asjakohaseks kehtestada meetmed vaid kaheks aastaks.

(852) Sellest ajavahemikust peaks piisama, et liidu tootjad saaksid oma tootmist suurendada ja/või taasalustada, kuid samal ajal ei halvendaks see märkimisväärselt teiste ettevõtjate olukorda liidus. Kaheaastast ajavahemikku peetakse kõige asjakohasemaks, et analüüsida, kas meetmete kehtestamine on tõepoolest aidanud liidu tootmist suurendada ja seejuures tasakaalustanud negatiivse mõju teistele ettevõtjatele liidus.

(853) Pärast lõplikku avalikustamist väitis üks liidu tootja, et kahest aastast ei piisa tekkinud kahjust taastumiseks. Lisaks väideti, et kaheaastane kestus ei võimalda liidu tootjatel esitada käesoleva ja järgmise majandusaasta äriplaane. Selle kohta tuleb märkida, et meetmed kestaksid 2015. aasta detsembrini ja sellest peaks liidu tootjatele piisama, et esitada äriplaanid kuni 2015. aastani.

(854) Pealegi ei vaidlustanud liidu tootja meetmete kestusele kaheaastase tähtaja kehtestamise põhjuseid, eriti turu muutlikust. Kõnealune tootja avaldas koguni sõnaselget toetust meetmete läbivaatamisele, juhul kui neid tuleb turuolukorra muutumise tõttu muuta. Kuna tõenäosus, et turuolukord selle kahe aasta jooksul muutub, on muutliku turu tõttu tõepoolest kõrge, peetakse asjakohaseks kehtestada meetmetele juba algusest peale kaheaastane tähtaeg.

(855) Pärast lõplikku avalikustamist väitis kaebuse esitaja põhjendusele 852 viidates, et kahest aastast ei piisa tootmisse investeerimiseks. Liidu tootmisharu väga suure vaba tootmisvõimsuse tõttu saab tootmist siiski suurendada olemasoleva tootmisvõimsuse parema ärakasutamise kaudu ja see peaks olema teostatav märkimisväärsete täiendavate investeeringuteta.

([1]) European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, B-1049 Brussels

(856) Veel väitis kaebuse esitaja, et varasema subsideerimise kahjustavast mõjust taastumiseks ei piisa liidu tootmisharule, kui lõplikud tasakaalustavad tollimaksud kehtestatakse kaheks aastaks. Tasakaalustavate tollimaksude kehtestamisel ei saa paraku arvesse võtta üksnes liidu tootmisharu huve, vaid kaaluda tuleb võimalikku kasu liidu tootjatele ja muude liidu ettevõtjate kulusid. Neid asjaolusid arvesse võttes jäädakse otsuse juurde kehtestada meetmed kaheks aastaks.

(857) Kõiki isikuid teavitati peamistest asjaoludest ja kaalutlustest, mille põhjal kavatseti soovitada kehtestada lõplik tasakaalustav tollimaks Hiina RVst pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite või paneelide ning kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides kasutatavate elementide impordi suhtes (lõplik avalikustamine). Kõigile isikutele anti võimalus esitada lõpliku avalikustamise kohta kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul märkusi.

(858) Huvitatud isikute esitatud suulisi ja kirjalikke märkusi kaaluti ja võeti võimaluse korral arvesse.

7.3. **Registreerimine ja tagasiulatuvus**

(859) Nagu põhjenduses 7 märgitud, võttis komisjon 1. märtsil 2013 vastu määruse (EL) nr 182/2013, millega kehtestati alates 6. märtsist 2013 registreerimisnõue Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes.

(860) Ajutise dumpinguvastase määrusega lõpetati 6. juunil 2013 impordi registreerimine seoses kaitsega dumpinguhinnaga impordi eest. Käesoleva subsiidiumivastase uurimise tulemusel ja võttes arvesse eespool esitatud järeldusi, tuleks lõpetada ka algmääruse artikli 24 lõike 5 kohane impordi registreerimine seoses subsiidiumivastase uurimisega.

(861) Tasakaalustusmeetmete võimaliku tagasiulatuva kohaldamisega seoses tuleb hinnata algmääruse artikli 16 lõikes 4 sätestatud kriteeriume. Nimetatud artikli kohaselt võib lõplikku tasakaalustavat tollimaksu nõuda toodetelt, mis imporditi tarbimiseks kõige rohkem 90 päeva enne ajutiste meetmete kohaldamise kuupäeva, ent mitte enne uurimise algatamist.

(862) Käesoleval juhul ajutisi tasakaalustusmeetmeid ei kohaldatud. Sellest tulenevalt ei nõuta lõplikku tasakaalustavat tollimaksu tagasiulatuvalt.

8. **MEETMETE VORM**

(863) Pärast ajutiste dumpinguvastaste meetmete kehtestamist paralleelse dumpinguvastase uurimise tulemusel ([1]) tegi rühm koostööd tegevaid eksportivaid tootjaid, sealhulgas nende seotud äriühingud Hiina RVs ja Euroopa Liidus, koos Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskojaga (CCCME) ühiselt hinnakohustuse pakkumise kooskõlas dumpinguvastase algmääruse ([2]) artikli 8 lõikega 1. Kohustuse pakkumist toetasid ka Hiina asutused. Komisjon analüüsis kohustuse pakkumist ja võttis selle komisjoni otsusega 2013/423/EL ([3]) vastu.

(864) Mitu täiendavat eksportijat esitas koos kaubanduskojaga pärast otsuse 2013/423/EL vastuvõtmist taotluse muuta esialgset kohustust. Nad palusid kohustuse läbi vaadata, et võtta arvesse plaatide välja jätmine toote määratlusest, mida on kirjeldatud põhjendustes 46 ja 99. Lisaks taotles mitu täiendavat eksportijat dumpinguvastase algmääruse artikli 8 lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul enda kaasamist kõnealusesse kohustusse.

(865) Sama eksportivate tootjate rühm ja kaubanduskoda esitasid algmääruse ([4]) artikli 13 lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul taotluse, et komisjon võtaks vastu selle kohustuse tingimused eesmärgiga kõrvaldada ka subsideeritud impordi kahjustav mõju. Komisjon võttis rakendusotsusega 2013/707/EL selle pakkumise seoses lõplike tollimaksudega vastu,

([1]) Määrus (EL) nr 513/2013.
([2]) ELT L 343, 22.12.2009, lk 51.
([3]) Komisjoni 2. augusti 2013. aasta otsus 2013/423/EL, millega kiidetakse heaks pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) importi käsitleva dumpinguvastase menetlusega (ELT L 209, 3.8.2013, lk 26).
([4]) Nõukogu määrus (EÜ) nr 597/2009, 11. juuni 2009, ELT L 188, 18.7.2009, lk 93.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesolevaga kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks järgmise toote impordi suhtes: Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid, mille paksus ei ületa 400 mikromeetrit ja mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites, mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla, välja arvatud juhul, kui tegemist on transiittootega üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) V artikli tähenduses.

Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

— päikeselaadijad, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;

— kilest fotoelektrilised tooted;

— kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit;

— moodulid või paneelid, mille alalispinge väljundis on kuni 50 V ja väljundvõimsus on kuni 50 W ning mida kasutatakse üksnes otseselt akulaadijana sama pinge ja võimsusega süsteemides.

2. Lõpliku tasakaalustava tollimaksu määr, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud ja allpool loetletud äriühingutes toodetud toote netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksu tasumist, on järgmine:

Äriühing	Tollimaksu määr	TARICi lisakood
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi SunShine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	4,9 %	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	6,3 %	B797
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	3,5 %	B791

Äriühing	Tollimaksu määr	TARICi lisakood
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	5,0 %	B794
Jiangxi LDK Solar Hi-tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	11,5 %	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	11,5 %	B927
Delsolar (Wujiang) Ltd	0 %	B792
Renesola Jiangsu Ltd Renesola Zhejiang Ltd	4,6 %	B921
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	6,5 %	B845
Lisas loetletud äriühingud	6,4 %	
Kõik teised äriühingud	11,5 %	B999 [1]

[1] Paralleelse dumpinguvastase nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 1238/2013 (vt käesoleva ELT lk 1) II lisas nimetatud äriühingutele antakse kõnealuses II lisas nimetatud TARICi lisakood.

3. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksusätteid.

Artikkel 2

1. Vabasse ringlusesse lubamiseks deklareeritud ja praegu CN-koodi ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla kuuluvad imporditavad tooted, mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuse 2013/707/EL lisas, vabastatakse artikliga 1 kehtestatud subsiidiumivastasest tollimaksust järgmistel tingimustel:

a) rakendusotsuse 2013/707/EL lisas nimetatud äriühing on eespool osutatud tooted ise või samuti rakendusotsuse 2013/707/EL lisas nimetatud seotud äriühingu kaudu tootnud, lähetanud ja nende kohta arve esitanud kas tema liidus asuvatele seotud äriühingutele, kes tegutsevad importijana ja lubavad kaubad liidus vabasse ringlusse, või esimesele sõltumatule kliendile, kes tegutseb importijana ja lubab kaubad liidus vabasse ringlusse;

b) imporditava kaubaga koos esitatakse kinnitusarve, milleks on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse II lisas nimetatud andmeid ja avaldust;

c) imporditava kaubaga koos esitatakse ekspordikohustuse sertifikaat vastavalt käesoleva määruse III lisale ning

d) tollis deklareeritud ja esitatud kaubad vastavad täpselt kinnitusarves kirjeldatule.

2. Vabasse ringlusesse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmisel tekib tollivõlg:

a) kui lõikes 1 kirjeldatud impordi puhul tehakse kindlaks, et üks või mitu nimetatud lõikes loetletud tingimustest on täitmata, või

b) kui komisjon tühistab määruse (EÜ) nr 597/2009 artikli 13 lõike 9 kohase hinnakohustuse kinnituse määruse või otsusega, milles viidatakse konkreetsetele tehingutele, ning tunnistab asjaomased kinnitusarved kehtetuks.

Artikkel 3

Äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuse 2013/707/EL lisas ja kelle suhtes kohaldatakse teatavaid nimetatud lisas sätestatud tingimusi, väljastavad arve ka tehingute eest, mis ei ole vabastatud subsiidiumivastasest tollimaksust. Kõnealuseks arveks on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse IV lisas nimetatud andmeid.

Artikkel 4

Määrusest (EL) nr 182/2013, millega kehtestatakse registreerimisnõue Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes, tulenev impordi registreerimine lõpetatakse.

Artikkel 5

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

See kaotab kehtivuse 7. detsember 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. detsember 2013.

Nõukogu nimel

eesistuja

E. GUSTAS

I LISA

Äriühing	TARICi lisakood
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD. CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD. HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD.	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Era Solar Co. Ltd	B818
ET Energy Co. Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827

Äriühing	TARICi lisakood
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD.	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co. Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	B795
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL SOLAR POWER (SUZHOU) LIMITED GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd	B850

Äriühing	TARICi lisakood
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co.Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871
Shanghai Chaori International Trading Co. Ltd Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881

Äriühing	TARICi lisakood
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD. SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD.	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
Wuxi Machinery & Equipment Import & Export Co. Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896
Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
Years Solar Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoeletronic Technology Co. Ltd	B912

Äriühing	TARICi lisakood
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO. LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

II LISA

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kehtib hinnakohustus, esitatakse faktuurarve, mis sisaldab järgmisi andmeid.

1. Pealkiri „HINNAKOHUSTUSEGA SEOTUD KAUBA FAKTUURARVE".
2. Faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alla kuuluvate arves kirjeldatud kaupade tollivormistus toimub Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne ja sõnaselge kirjeldus ning:
   — tootekood;
   — tootekoodi tehniline kirjeldus;
   — äriühingu tootekood;
   — CN-kood;
   — kogus (ühikutes, mida väljendatakse vattides).
7. Müügitingimuste kirjeldus, sealhulgas:
   — ühiku hind (vatid);
   — kohaldatavad maksetingimused;
   — kohaldatavad tarnetingimused;
   — kõik hinnaalandused ja mahahindlused.
8. Importijana tegutseva äriühingu nimi, kellele äriühing väljastab otse arve.
9 Faktuurarve väljastanud äriühingu töötaja nimi ja järgmine allkirjastatud avaldus:

   „Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleva arvega hõlmatud kaupade müük otseekspordiks Euroopa Liitu toimub [ÄRIÜHINGU NIMI] pakutud ja Euroopa Komisjoni poolt rakendusotsusega 2013/707/EL heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt. Kinnitan, et käesoleval arvel esitatud teave on täielik ja õige."

III LISA

EKSPORDIKOHUSTUSE SERTIFIKAAT

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kehtib hinnakohustus, esitab kaubanduskoda iga faktuurarve puhul ekspordikohustuse sertifikaadi, mis sisaldab järgmisi andmeid.

1. Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja (China Chamber of Commerce for Import & Export of Machinery & Electronic Products — CCCME) nimi, aadress ning faksi- ja telefoninumber.
2. Rakendusotsuse 2013/707/EL lisas nimetatud ja faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alla kuuluvate arves kirjeldatud kaupade tollivormistus toimub Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne kirjeldus, sealhulgas:
   — tootekood;
   — kauba tehniline kirjeldus, äriühingu tootekood (kui see on olemas);
   — CN-kood.
7. Täpne kogus ühikutes, mida väljendatakse vattides.
8. Sertifikaadi number ja kehtivuse lõppemise kuupäev (kolm kuud alates väljaandmisest).
9. Sertifikaadi väljastanud kaubanduskoja töötaja nimi ja järgmine allkirjastatud avaldus:

   „Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesolev sertifikaat on antud müüdava kaubaga kaasneva faktuurarvega hõlmatud kaupade otseekspordiks Euroopa Liitu vastavalt hinnakohustusele ning et see on välja antud [äriühingu nimi] pakutud ja Euroopa Komisjoni poolt rakendusotsusega 2013/707/EL heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt. Kinnitan, et käesolevas sertifikaadis esitatud teave on täpne ja sellega hõlmatud kogus ei ületa kohustusega ettenähtud piirmäära.”
10. Kuupäev.
11. Allkiri ja kaubanduskoja pitser.

IV LISA

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kohaldatakse subsiidiumivastaseid tollimakse, esitatakse faktuurarve, mis sisaldab järgmisi andmeid.

1. Pealkiri „DUMPINGUVASTASE JA TASAKAALUSTAVA TOLLIMAKSUGA MAKSUSTATAVA KAUBA FAKTUURARVE".
2. Faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alla kuuluvate arves kirjeldatud kaupade tollivormistus toimub Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne ja sõnaselge kirjeldus ning:
   — tootekood;
   — tootekoodi tehniline kirjeldus;
   — äriühingu tootekood;
   — CN-kood;
   — kogus (ühikutes, mida väljendatakse vattides).
7. Müügitingimuste kirjeldus, sealhulgas:
   — ühiku hind (vatid);
   — kohaldatavad maksetingimused;
   — kohaldatavad tarnetingimused;
   — kõik hinnaalandused ja mahahindlused.
8. Faktuurarve väljastanud äriühingu töötaja nimi ja allkiri.

OTSUSED

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS,

4. detsember 2013,

millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) importi käsitlevate dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks

(2013/707/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (edaspidi „ELi toimimise leping"),

võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed [1] (edaspidi „dumpinguvastane algmäärus"), eriti selle artikleid 8 ja 9,

võttes arvesse nõukogu 11. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 597/2009 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed [2] (edaspidi „subsiidiumivastane algmäärus"), eriti selle artikleid 13 ja 15,

olles konsulteerinud nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

A. MENETLUS

1. Ajutised meetmed

(1) Määrusega (EL) nr 513/2013 [3] kehtestas Euroopa Komisjon ajutise dumpinguvastase tollimaksu Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) liitu suunatud impordi suhtes.

(2) Komisjon kiitis otsusega 2013/423/EL [4] heaks eksportivate tootjate rühma ning Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja (China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products — CCCME) pakutud hinnakohustuse seoses ajutise dumpinguvastase tollimaksuga. Määrusega (EL) nr 748/2013 [5] muutis komisjon määrust (EL) nr 513/2013, et teha vajalikud tehnilised muudatused seoses hinnakohustuse heakskiitmisega.

(3) Komisjon algatas 8. novembril 2012 subsiidiumivastase menetluse teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit ja liitu suunatud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) suhtes [6].

2. Järgnenud menetlus

(4) Pärast ajutiste dumpinguvastaste meetmete võtmist jätkas komisjon dumpingu, kahjude ja liidu huvide uurimist ning paralleelset subsiidiumivastast menetlust. Plaadid jäeti mõlemast uurimisest ja seega ka lõplikest meetmetest välja.

(5) Uurimine kinnitas esialgseid järeldusi kahjustava dumpingu esinemise kohta. Uurimise lõplikud järeldused on esitatud nõukogu rakendusmääruses (EL) nr 1238/2013, [7] millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) liitu suunatud impordi suhtes.

(6) Nõukogu rakendusmäärusega (EL) nr 1239/2013 [8] kehtestas nõukogu Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) suhtes lõpliku tasakaalustava tollimaksu.

---

[1] ELT L 343, 22.12.2009, lk 51.
[2] ELT L 188, 18.7.2009, lk 93.
[3] ELT L 152, 5.6.2013, lk 5.
[4] ELT L 209, 3.8.2013, lk 26.
[5] ELT L 209, 3.8.2013, lk 1.
[6] ELT C 340, 8.11.2012, lk 13.
[7] Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1.
[8] Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 66.

B. **MUUDETUD HINNAKOHUSTUS**

1. **Muudetud hinnakohustuse pakkumine**

(7) Pärast dumpingu- ja subsiidiumivastaste järelduste lõplikku avaldamist teatasid eksportivad tootjad ja CCCME, et nad soovivad oma esialgset pakutud hinnakohustust muuta.

(8) Eksportivad tootjad ja CCCME taotlesid komisjonilt subsiidiumivastase algmääruse artikli 13 lõikes 2 sätestatud tähtaja piires hinnakohustuse tingimuste heakskiitmist, et kõrvaldada ka subsideeritud impordi mis tahes kahjulik mõju.

(9) Lisaks soovis hinnakohustuses osaleda dumpinguvastase algmääruse artikli 8 lõike 2 ja subsiidiumivastase algmääruse artikli 13 lõikes 2 sätestatud tähtaja piires veel terve rida eksportivaid tootjaid.

(10) Samuti taotlesid CCCME ja eksportivad tootjad hinnakohustuse läbivaatamist, et võtta arvesse plaatide uurimisest väljajätmist.

2. **Huvitatud isikute märkused**

(11) Muudetud hinnakohustuse pakkumine on tehtud huvitatud isikutele kättesaadavaks. Järgmisena käsitleb komisjon huvitatud isikute peamisi märkusi pärast hinnakohustuse kättesaamist.

2.1. *Juurdepääs konfidentsiaalsele teabele*

(12) Mitu huvitatud isikut taotles juurdepääsu teabele minimaalsete impordihindade, aastase taseme või üldisemalt hinnakohustuse eri tingimuste kohta. Üks huvitatud isik kaebas, et teda ei teavitatud õigel ajal esialgsest hinnakohustuse pakkumisest. Komisjon märgib, et esialgse hinnakohustuse pakkumise mittekonfidentsiaalne versioon oli esitatud toimikus, mis oli avatud huvitatud isikutele kohe alates selle kättesaamisest, nagu see on ette nähtud dumpinguvastase algmääruse artikli 8 lõikes 4.

(13) Minimaalsed impordihinnad ja aastane tase on ametisaladus vastavalt asutamislepingu artiklile 339 ning konfidentsiaalne teave vastavalt dumpinguvastase algmääruse artiklile 19 ja subsiidiumivastase algmääruse artiklile 29. Komisjoni tava kohaselt ei avalikustata seepärast sellist teavet kolmandatele isikutele. Praeguse juhtumi puhul taotles komisjon huvitatud isikute palvel CCCME-lt, kas ta võib avalikustada lisateavet minimaalsete impordihindade ja aastase taseme kohta. CCCME nõustus avalikustama ühtlustatud minimaalsed impordihinnad (kindlaks määratud konkreetsest väärtusest madalamana). Huvitatud isikud said selle teabega tutvuda mittekonfidentsiaalse toimiku kaudu. Komisjon leiab, et praeguse juhtumi puhul loob selline teave õige tasakaalu konfidentsiaalsusnõuete ja kaitseõiguse vahel.

(14) Komisjon on arvesse võtnud ka taotlusi, mis on esitatud seoses hinnakohustuse eri tingimustega. Ta on jõudnud järeldusele, et taotletud teabe avalikustamise korral suureneks päikesepaneelide turul hinnaga manipuleerimise ja mängimise oht. Et vältida päikesepaneelide turu toimimise põhjendamatut moonutamist, leiab komisjon, et taotletud teave ei tohiks olla kättesaadav nende ettevõtete ostjatele ja konkurentidele, kes tegid hinnakohustuse pakkumise. See seisukoht kehtib ka minimaalsete impordihindade ja aastase taseme puhul, mille kohta ei tohiks rohkem üksikasju avalikustada.

2.2. *Üleminekuperiood*

(15) Üks huvitatud isik taotles komisjonilt üleminekuperioodi (ja dumpinguvastasest tollimaksust vabastamist) juhul, kui kaubad olid tellitud enne hinnakohustuse jõustumist ja esitati tollivormistuseks pärast hinnakohustuse jõustumise kuupäeva ilma hinnakohustuse kinnitusarveta. Dumpinguvastasest tollimaksust vabastamiseks peavad tollivormistuseks esitatud kaubad vastama määruses (EL) nr 748/2013 sätestatud tingimustele. Seepärast tuleb see taotlus tagasi lükata.

3. **Muudetud hinnakohustuse pakkumise hindamine**

(16) Komisjon hindas muudetud hinnakohustuse pakkumist. Esiteks märkis komisjon, et hinnakohustuse tehniline läbivaatamine on vajalik, et võtta arvesse dumpingu- või subsiidiumivastaste uurimiste lõplikke järeldusi (nt plaatide uurimisest väljajätmine).

(17) Teiseks märkis komisjon, et tuginedes uurimisperioodi andmetele, moodustab teiste ettevõtete kauplemismaht Hiina kogueskpordist ELi vaid väga väikese osa ning seega ei muuda komisjon oma esialgset hinnangut, mille kohaselt hinnakohustus koos minimaalsete impordihindade ja algselt pakutud aastase tasemega kõrvaldab dumpingu kahjuliku mõju.

(18) Samuti hindas komisjon seda, kas täiendavate eksportivate tootjate lisamine võiks ohustada hinnakohustuse tõhusat järelevalvet või suurendada kõrvalehoidmise ohtu. Sellega seoses märkis komisjon, et CCCME mängis aktiivset rolli hinnakohustuse praktilises rakendamises. Lisaks ei muuda täiendavate eksportivate tootjate lisamine hinnakohustuse tingimusi. Seepärast leidis komisjon, et täiendavate eksportivate tootjate lisamine ei muuda tema esialgseid järeldusi hinnakohustuse tõhusa järelevalve ja kõrvalehoidmise väikese ohu kohta.

(19) Kolmandaks tehti praeguse juhtumi puhul dumpingu- või subsiidiumivastaseid uurimisi paralleelselt. Vastavalt väiksema tollimaksu reeglile kehtestati lõplikuks tasakaalustavaks tollimaksuks subsiidiumimarginaali tase ja lõplikuks dumpinguvastaseks tollimaksuks kahju kõrvaldamist võimaldav tase. Seega on dumpinguvastase tollimaksu ja lõpliku tasakaalustava tollimaksu ühendatud määr võrdne kahju kõrvaldamist võimaldava tasemega (tasakaalustavale tollimaksule lisatakse dumpinguvastane tollimaks kuni kahju kõrvaldamist võimaldava tasemeni). Seepärast leidis komisjon, et hinnakohustus kõrvaldab nii dumpingu kui ka subsiidiumi kahjuliku mõju ning seetõttu ei ole minimaalsete impordihindade muutmine vajalik.

(20) Neljandaks vaidlustas üks huvitatud isik dumpinguvastase algmääruse artikli 6 lõike 1 ja subsiidiumivastase algmääruse artikli 11 lõike 1 kohaselt asjaolu, et komisjon tugines otsuses 2013/423/EL uurimisperioodile järgneva perioodi andmetele, et hinnata, kas hinnakohustus kõrvaldas dumpingu kahjuliku mõju. Dumpinguvastase algmääruse artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et teavet uurimisperioodile järgneva perioodi kohta üldjuhul [rõhuasetus lisatud] arvesse ei võeta. Sama sõnastuse leiab subsiidiumivastase algmääruse artikli 11 lõike 1 viimasest lausest. Otsuse 2013/423/EL põhjenduses 3 esitatakse asjaolud, mille alusel kasutas komisjon käesoleva juhtumi puhul uurimisperioodile järgneva perioodi andmeid. Huvitatud isik ei ole nende asjaolude faktilist täpsust vaidlustanud. See väide lükatakse seetõttu tagasi.

(21) Viiendaks tagatakse hinnakohustusega pakkumise stabiilsus ELis jätkusuutliku hinnatasemega. Seepärast ei ole põhimõttelisi põhjuseid, mis räägiksid hinnakohustuse heakskiitmise vastu.

(22) Üks huvitatud isik leidis, et minimaalsed impordihinnad on liiga kõrged, teise arvates olid need aga liiga madalad. Nagu on sätestatud otsuse 2013/423/EL põhjenduses 7, on komisjon analüüsinud muu hulgas praeguseid ekspordihindu ja ajutise tollimaksu taset, et hinnata, kas hinnakohustus kõrvaldab dumpingu kahjustava mõju. Pärast huvitatud isikute esitatud lisateabe, praegusi ja tulevasi tootmiskulusid käsitleva kättesaadava teabe ning otsuse 2013/423/EL vastuvõtmise järgse hindade muutumise analüüsi kinnitab komisjon otsuse 2013/423/EL põhjenduses 7 esitatud järeldust.

(23) Kuna muid märkusi ei ole, kinnitatakse otsuse 2013/423/EL põhjendustes 3–9 esitatud järeldused, mida täiendavad eespool esitatud põhjendustes 16–22 esitatud järeldused.

4. **Muudatused ettevõtete nimedes ja seotud ELi äriühingute loetelus**

(24) Uute ettevõtete lisandumise tõttu hinnakohustusse tuleb muuta seotud ELi äriühingute loetelu, nagu see on sätestatud esialgses hinnakohustuse pakkumises. Lisaks taotles üks eksportiv tootja uue seotud ELi äriühingu lisamist, et asendada sellega teine äriühing.

(25) Lisaks muutis üks ettevõte oma nime.

C. **MUUDETUD HINNAKOHUSTUSE VASTUVÕTMINE**

(26) Eespool öeldut arvestades on hinnakohustus selle muudetud kujul vastuvõetav. Huvitatud isikutele on teatatud olulised faktid, kaalutlused ja kohustused, millele heakskiitmine tugineb. Komisjon ei saanud ühtegi märkust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kiidetakse heaks käesoleva otsuse lisas loetletud eksportivate tootjate ning Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja (CCCME) pakutud hinnakohustus seoses Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) importi käsitleva dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub 6. detsembril 2013.

Brüssel, 4. detsember 2013

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

LISA

Äriühingute loetelu

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Jiangsu Aide Solar Energy Technology Co. Ltd	B798
Alternative Energy (AE) Solar Co. Ltd	B799
Anhui Chaoqun Power Co. Ltd	B800
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anhui Titan PV Co. Ltd	B803
Xi'an SunOasis (Prime) Company Limited TBEA SOLAR CO. LTD XINJIANG SANG'O SOLAR EQUIPMENT	B804
CSI Solar Power (China) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd	B805
Changzhou NESL Solartech Co. Ltd	B806
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	B791
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd	B810
Delsolar (Wujiang) Ltd	B792
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Era Solar Co. Ltd	B818
ET Solar Industry Limited ET Energy Co. Ltd	B819
GD Solar Co., Ltd	B820
Greenway Solar-Tech (Shanghai) Co. Ltd Greenway Solar-Tech (Huaian) Co. Ltd	B821
Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL SOLAR POWER (SUZHOU) LIMITED GCL Solar System (Suzhou) Limited	B850
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822
Hangzhou Bluesun New Material Technology Co. Ltd	B824
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd	B825
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Jiangsu Shunfeng Photovoltic Technology Co. Ltd Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd	B837

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	B793
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co. Ltd	B842
Jiangyin Shine Science and Technology Co. Ltd	B843
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	B794
Jinko Solar Co. Ltd Jinko Solar Import and Export Co. Ltd ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	B845
Jinzhou Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhou Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhou Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhou Youhua Silicon Materials Co. Ltd	B795
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847
King-PV Technology Co. Ltd	B848
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
MOTECH (SUZHOU) RENEWABLE ENERGY CO. LTD	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
NICE SUN PV CO. LTD LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD	B854
Ningbo Huashun Solar Energy Technology Co. Ltd	B856

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD	B870
Shanghai BYD Co. Ltd BYD(Shangluo)Industrial Co. Ltd	B871
Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd Shanghai Chaori International Trading Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
SHANGHAI SHANGHONG ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD	B874
SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd	B875
Shanghai ST-Solar Co. Ltd Jiangsu ST-Solar Co. Ltd	B876
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Shenzhen Topray Solar Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Leshan Topray Cell Co. Ltd	B880
Sopray Energy Co. Ltd Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd	B881
SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd	B882
SUZHOU SHENGLONG PV-TECH CO. LTD	B883
TDG Holding Co. Ltd	B884

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy(Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sungold Solar Co. Ltd	B879
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Shangpin Solar Energy Science and Technology Co. Ltd	B891
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd	B796
Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Machinery & Equipment Import & Export Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896
Xi'an LONGi Silicon Materials Corp. Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd	B897
Years Solar Co. Ltd	B898
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	B797
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Fengsheng Electrical Co. Ltd	B903

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectronic Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Sunrupu New Energy Co. Ltd	B915
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
RENESOLA ZHEJIANG LTD RENESOLA JIANGSU LTD	B921
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923

EUR-Lexi (http://new.eur-lex.europa.eu) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt http://europa.eu

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET